BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

MARCVS ANTONINVS

EDIDIT

H. SCHENKL

EDITIO MAIOR

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

Gilbert Norwood
Sept. 1942.

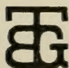
ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ ΒΙΒΛΙΑ ΙΒ

MARCI ANTONINI IMPERATORIS IN SEMET IPSVM LIBRI XII

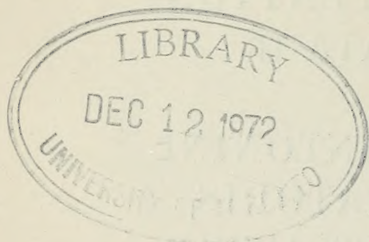
RECOGNOVIT

HENRICVS SCHENKL

EDITIO MAIOR

LIPSIAE IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI MCMXIII

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEVBNERI

PRAEFATIO

Commentariorum libros XII a Marco non uno tenore litteris mandatos esse sed lentiore progressu succrevisse cum totius operis indole tum librorum I et II subscriptionibus edocemur, e quibus apparet hunc conscriptum esse Carnunti, ubi intra annos 171 et 173 imperator commorabatur, illum dum in Quadorum finibus bellum gerit, quod aptius ad annum 174 quam ad initia belli Marcomannici referes. accedit quod Marcum Pii imaginem VI 30 adumbratam post ea quae uberius de eodem loco I 16 disputat scripsisse minime probabile est. quibus perpensis non sine veritatis specie conicias librum in codicibus primo loco positum post reliquos conscriptum esse. praeterea VIII 37 ante annum 169, quo anno Verus obiit, scribi non potuisse patet, immo aliquanto post scriptum esse veri simile videtur. reliqua incerta et ambigua; velut ne hoc quidem diiudicari potest, nomine uxoris I 17 18 commemorato vivane Faustina an mortua designetur[1]).

Neque magis certum est, utrum Marcus ipse commentarios foras dedisse putandus sit nec ne. de qua re omnis dubitatio exempta esset, si *dialogistae* nomen, quo Avidius Cassius imperatorem significare solitus esse traditur (cf. p. XXXIX), ad hos libros spectare constaret. at cum vocabuli istius vis latius pateat, ut in eo studium quoque philosophiae, cui per totam fere vitam Marcus se dedit, intellegi possit — ut taceam de dialogis, quos puerum se scripsisse ipse testatur I 6 7 —, iam fatendum est nihil probari narratiuncula lepida et per se satis fide digna. re vera autem fuisse, qui Marcum dum viveret commentarios edidisse opi-

1) cf. quae de his exposui *Wiener Studien* XXXIV 82 sqq.

narentur, fabula illa — nam fabula certe est — evincitur et in Cassii vita et apud Sex. Aurelium Victorem narrata (cf. p. XXXIX); qui scriptores, etsi uterque suo more rem exornat, tamen in eo consentiunt, quod ambo referunt Marcum, antequam ad bellum Marcomannicum proficisceretur, amicis et philosophis flagitantibus, ne tantos studiorum fructus in summum discrimen ac periculum vocaret, quippe qui perituri fuissent cum ipso, si quid fatale provenisset, quasi testamento doctrinae obsignato obsecutum esse. inepta sane haec sint; tamen ab iis quae per auctores fide digniores traduntur ea minime abhorrere demonstratur Dionis loco quodam (cf. p. s. i.) et vocabulis quibus utitur Vulcacius personatus *ordine paraeneseos hoc est praeceptionum*, quae mirum in modum quadrant in παραγγελμάτων vocem a Themistio (cf. p. s. i.) adhibitam. neque defuerunt, qui operis titulum istum alio modo accipiendum esse putarent commentariorum libros praecepta quidem esse ipsi quoque rati, sed ea ad Commodum filium data; cuius rei nos certiores facit testis satis recens nec tamen spernendus Nicephorus Xanthopulus saeculi XIII ineuntis scriptor (cf. p. s. i.). atque hos in errorem inductos esse in promptu est et frequentissimo secundae personae usu, qui in commentariorum libris II—XII observatur, et eius modi testimoniis qualia leguntur et alibi et in vita Marci (27, 9): *dein ad conficiendum bellum conversus in administratione eius belli obit labentibus iam filii moribus ab instituto suo.* quo facilius adducor, ut bellum Marcomannicum a Vulcacio et Victore commemoratum non prius sed alterum illud anni 178 accipiendum esse mihi persuadeam, ut credibile sit saeculo fere quarto communem istam opinionem fuisse virorum doctorum de commentariis a Marco hoc tempore editis, etiamsi non eadem sentirent de operis ratione et consilio. multo rectius de hac re iudicaverunt qui ei inscripserunt *Τὰ εἰς ἑαυτόν*; quem titulum, quamquam ante Arethae tempora non apparet, tamen antiquitus traditum fuisse verisimile est, praesertim cum quodammodo concinat cum iis quae apud Suidam e scriptore quodam biographo excerpta leguntur: *ἔγραψε τὴν*

ἰδίου βίου ἀγωγήν (cf. p. XXXVIII), quibus verbis totius operis non primi tantum libri indoles denotari videtur.

Ex iis quae modo exposuimus hoc saltem colligitur usque ad saeculi quinti initium Marci libros in hominum manibus fuisse; neque est cur miremur aut negemus ex ipso opere quaedam ad usus suos convertisse qui per ista tempora Caesarum vitis conscribendis colligendisve operam dederunt[1]). postea vero neglegi coepti sunt commentarii et per aliquot saecula oblivione obruti iacuisse videntur, donec Arethas, antequam archiepiscopus Caesareensis factus est (i. e. ante annum 907), in exemplum incidit vetustate corruptum et paene dilapsum, ut thesauri pretiosissimi condus invidus magis quam promus esse videretur; quod se pro viribus refecisse ipse testatur in epistula ad Demetrium Heracleensem data (cf. p. XXXIX). hanc qui primus edidit Adolfus Sonny statim perspexit ex isto Arethae exemplari tamquam e communi fonte omnes Antonini libros manuscriptos qui postea exarati sunt emanasse; quod inventum praeclarum ut neglegerent aut repudiarent quomodo a se impetraverint qui nuper Marcum ediderunt, haud intellego, praesertim cum studiorum ab Aretha in Marcum collatorum satis luculenta testimonia afferant scholia in Dionem Prusaeum, Lucianum, Epictetum, Marcum ipsum[2]).

---

1) cf. *Wiener Stud.* XXXIV 94 sqq.

2) scholion in codice Bodleiano ad Epicteti diss. I 17 25 adscriptum *οἶμαι διὰ τὰ ἄνωθεν ῥεύσαντα* artissimo necessitudinis vinculo coniunctum est cum Arethae scholio ad Dion. Prus. XXXII 15, ubi Antonini verba II 31 *πάντα ἐκεῖθεν ῥεῖ* sic immutata adferuntur: *πάντα ἄνωθεν ῥεῖ.* certum igitur est scholion Epicteteum ab Aretha profectum esse. deinde cum scholiasta vetus codicis D verbis *ἄντικρυς ἐπικτητίζει* ad M. Anton. II 1 adscriptis Epictetum se nosse testetur, quid quaeso verisimilius quam haec quoque scholia Arethae esse? id quod iam Sonny suspicatus est. [dum praefatio prela exercet ecce adfertur disputatiuncula bonae frugis plena a Paulo Maas conscripta (*Hermes* XLVIII p. 295 sqq.), qua epigramma illud (A. P. XV 23) in Vaticano codice post ultima Marci verba exaratum (cf. p. 159) in Anthologiae codice Palatino quoque (quod me fugerat) extare a scriba J additum atque ex hoc ipso codice

Inde ab Arethae temporibus commentariorum libri saepius descripti atque excerpti sunt: saeculo X iis usus est Suidas, XII Ioannes Tzetzes, XIII fere qui florilegium classis X condidit; deinde saeculo XIV codices A et D exarati sunt, XV libri, qui excerpta classis C continent; denique XVI fere ineunte paucae illae sententiae quae in codice M exstant, e libro quodam descripta sunt simillimo eius, e quo editio princeps fluxit.

De fundamentis, quibus in Marci verbis recensendis innitimur, disputaturis nobis initium capiendum est ab editione principe 'Tiguri apud Andream Gesnerum F. M. D. LIX' impressa, in qua haec insunt:

(p. 1—15) titulus totius voluminis, Xylandri praefatio ad Georgium a Stetten iuniorem patricium Augustanum missa, 'Heidelbergae Calendis Octobribus Anno salutis 1558' data, in qua inter alia haec (p. 3) leguntur:

> *Cum opusculum hoc M. Antonini imperatoris Romani — — — instinctu Corradi Gesneri — — — de Graeco Latinum fecissem* &c.,

deinde testimonia de Marco e Suida et Sex. Aurelio Victore excerpta;

(p. 1—200) versio latina M. Antonini, quam excipiunt 'Guilel. Xylandri Augustani in Marci Antonini de vita sua libros Annotationes' (in paginis XXV non numeratis impressae);

(p. 1—32) Marini Proclus 'innominato quodam interprete'[1]) cum 'scholiis'; in p. 2 haec inveniuntur:

> *Typographus lectori. Cum in eodem codice manuscripto M. Antonini libris, Marini Proclus quoque contineretur: mihi quoque conjungere visum est* &c.;

Salmasio innotuisse demonstravit versusque illos iam ante aetatem Byzantinam confectos ab ipso Aretha in Anthologiam illatos esse probabiliter coniecit. quod praeterea suspicatus est vir doctus carmen iam primae Marci editioni adfixum fuisse et a Simocatta imitando expressum esse potius quam ex isto pendere, equidem, etsi valde haec arrident, ἐπέχειν malim.]

1) cf. infra p. VIII adn. 3.

(p. 1—13) *'ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ ΒΙΒΛΙΑ ΙΒ.* Tiguri apud Andream Gesnerum F.', deinde praefatio graece scripta Conradi Gesneri *Ἀντωνίῳ Βερτήρῳ Βειχλίγγης δεσπότῃ* inscripta, *'Εκ τῆς τῶν Τιγουρινῶν πόλεως* — — — *ἔτει σωτηρίας, ᾳφνϑ φεβρουαρίου μηνὸς μεσοῦντος* data, in qua (p. 10) haec scribit Gesner:

> *τούτου* (scil. Antonini) *τὰ βιβλία παρὰ καλοῦ κἀγαθοῦ ἀνδρὸς Μιχαήλου Τοξίτου, ποιητοῦ εὐφυεστάτου (ἐκ τῆς Ὄθωνος Εἰνερίχου τοῦ Παλατίνου ἄρχοντος λαμπροτάτου βιβλιοθήκης) λαβών, διὰ τῆς ἡμετέρας ἐπιμελείας ἀμωσγέπως, νῦν πρῶτον ἐντυπωθέντα* &c.;

(p. 1—181) M. Antonini et Marini verba graeca.

Iterum Xylander Antoninum edidit Basileae 1568 (per Thomam Guarinum) omisso Marino, additis Antonini Liberalis, Phlegontis Tralliani, Apollonii, Antigoni Carystii opusculis, qui in praefatione ad Albertum a Stetten Georgii v. c. f. missa, 'Heidelbergae a. d. V. Kal. Sextil. Anno repraesentati Seruatoris M. D. LXVIII' data haec scribit (p. 3 sq.)

> *Quae mea lucubratio* (de proecdosi M. Antonini verba facit) *cùm* — — — *foedè esset incuria operarum typographicarum deprauata, itaque planè edita, ut pro non edita censeri optimo iure posset, iam pridem cogitaram de remedio ei malo faciendo.* — — — *Cum enim ex eodem omnia haec opuscula penu sint deprompta; (nam Antonini exemplum quo usus sum, de Palatini Electoris Illustrissimi inclytae memoriae Othonis Henrici bibliothecae libro fuisse transsumtum, Gesnerus* — — — *affirmavit.) idemque iis interpres, tametsi diversis temporibus, contigerit* — — — *Ad Antoninum quod attinet,* — — — *emendaui Praefationem, Graeca Latinaque autoris verba annotationesque: neque à mendis modò repurgaui, sed et non nulla loca translationis meae recognita correxi, Annotationumque auxi* &c.

Inde efficitur Conradum Gesnerum, postquam a Michaeli Toxita exemplum manuscriptum quo Marci commentarii et Marini Proclus continebantur accepit[1]), illos Xylandro transmisisse eumque rogavisse, ut versionem latinam conficeret; deinde a Xylandro ineunte Octobri anni 1558 Heidelberga, quo paulo ante Basilea transmigraverat[2]), versionem annotationes praefationem una cum exemplo Graeco Turicum ad Conradum Gesnerum remissa esse, qui omnia haec cum Marini verbis graecis et versione latina addita praefatione graece scripta per Andream patruelem[3]) typis describenda curavit. quo tamen officio Gesneri satis neglegenter functi sunt. etenim non solum ex emendationibus, quas Xylander in annotationibus diserte indicaverat aut in versione tacite expresserat, permultas neglexerunt, sed etiam plurimis mendis typographicis verba graeca inquinari passi sunt, ut non sine causa Xylander in praefatione editionis Basileensis de his querelas tulisse videatur. quod vero ibidem se graeca scriptoris verba 'a mendis repurgasse' gloriatur, plus promisisse quam praestitisse putandus est, utpote qui in Graecis XXXVI

---

1) quod fortasse contigit mense Aprili anni 1556, quo tempore Toxita in Italiam profecturus Turici commorabatur, aut post eius reditum; cf. C. Schmidt, *Michael Schütz genannt Toxites. Leben eines Humanisten und Arztes aus dem 16. Jahrhundert. Straßburg 1888,* p. 59 adn. 49.

2) cf. *Allgemeine Deutsche Biographie* XLIV, p. 584.

3) cf. quae Iacobus Morelli in Marini vita Procli ab I. F. Boissonade editae p. IX sq. tradit: 'testatur Conr. Gesnerus in epistola ann. 1562 ad Guillelmum Turnerum de libris a se editis, Tiguri impressa ann. 1586 cum vita Gesneri auctore Iosia Simlero, *se Antonini et Marini libros Andreae patrueli anno 1558 excudendos dedisse una cum translationibus latinis, in Antonini quidem libros Guil. Xylandri, in Marini vero Proclum, amici cuiusdam nostri, iuvenis pereruditi, qui prae modestia nomen suum exprimi noluit.*' Simleri librum non vidi; in Iohannis Hanhart libro *Conrad Geßner (Winterthur 1824)* nihil quod huc spectet inveni; nisi fortasse quis verba haec quae in epistola ad Henricum Bullinger anno 1558 data inveniuntur 'warum lässest Du denn das Bücherschreiben nicht beiseite?, möchte mir jemand einwenden' (p. 140) e Marco (II 22 *ἄφες τὰ βιβλία· μηκέτι σπῶ*) petita esse censeat.

locis minutias plerumque correxerit, XXXXIV autem menda maximam partem gravissima, quae operis Turicensibus deberi e versione latina apparet, non sustulerit; quae tollere certe non neglexisset, si etiamtunc copia ei fuisset libri manuscripti quod in versione conficienda adhibuerat inspiciendi. adde huc, quod in supplementis quibus in editione Basileensi annotationes auxit nusquam codicis mentionem iniecit. manifestum igitur est aut codicem istum iam antequam Xylander Heidelbergam venit ex Othonis Henrici bibliotheca ablatum fuisse — quod parum verisimile est, cum nullum sit indicium talem librum umquam Heidelbergae exstitisse — aut errasse Conradum Gesnerum. cuius erroris causa satis perspicua est; nam cum Marini exemplar a Toxita Gesnero traditum e codice olim Palatino nunc Romae in bibliotheca Vaticana adservato[1]) descriptum esse certissimum sit, facile fieri potuit, ut Gesner ea, quae de huius apographi origine adnotata invenerat, ad Marcum quoque eodem volumine comprehensum pertinere opinaretur. itaque iam corruit communis opinio diu propagata Xylandrum Marci commentarios edidisse e codice Palatino nunc deperdito vel latitante[2]) et concedendum est nos prorsus ignorare, ubi terrarum Toxita in librum pretiosissimum inciderit; quin nè hoc quidem exploratum habemus, utrum Xylander et Gesner ipso codice a Toxita invento an apographo eius usi sint. sic perincommode vel potius cum summo rei criticae tractandae detrimento accidit, quod in codicis illius deperditi scripturis adferendis haudquaquam licet editionis a Gesnero curatae verba graeca (T) tamquam testem locupletem producere, sed ubique Xylandri versione (Xyl.) diligenter in comparationem vocata inquirendum est, utrum quae T exhibet pro genuinis exempli graeci scripturis an pro operarum erroribus habenda sint. atque utinam

1) est cod. Pal. Gr. 404 (fol. 73—101), descriptus in Henrici Stevensoni sen. catalogo (Romae 1886) p. 263.

2) cf. quae de his exposui *Berliner Philologische Wochenschrift 1910* col. 485sq., ubi commemoravi errorem veterem detectum esse a Theodoro Kaas discipulo.

Xylandro aliquanto saepius quam factum est in annotationibus codicis scripturas aperte planeque indicare collibitum esset! at sic quoque non sine fructu eius testimoniis uteris (quae nota 'Tox.' indicavi); velut satis memorabile est duobus locis (II 17_1 III 2_4) in margine exempli Toxitani varias lectiones cum aliis quibusdam libris manuscriptis conspirantes adnotatas fuisse. editionem vero Basileensem in recensendis Antonini verbis nullius pretii esse non est quod uberius demonstrem.

Cum Toxitae codice artissimo cognationis vinculo coniunctus fuit liber ille, e quo desumpta sunt excerpta codicis pugillaris Monacensis Gr. 323 (M), antea in collegio societatis Iesu Ebersbergensi adservati, quod monasterium olim a monachis S. Benedicti conditum anno fere 1595 societatis patribus traditum est. codex inter alia varii generis excerpta frustula quaedam continet Maximi Tyrii Alcinoique (qui scriptores in codicibus A et D quoque Antoninum comitantur) et deinde fol. 19—20^v et 9, quod folium bibliopegae errore loco suo motum esse facile cognoscitur, Marci paucas sententias[1]), quae adeo concinunt cum T, ut ex editione Turicensi descripta esse videri possent, nisi obstarent et codicis aetas et versio latina adscripta ab illa Xylandri quam maxime discrepans et IV 8 particula *οὐ*, quae in T abest, servata. praeterea sane notatu dignum est II 17_1, quo loco in Toxitae codice inter verba scriptoris *ῥομβός*, in margine *ῥεμβός* scriptum fuisse Xylander testatur, in M quoque *ῥεμβός* margini adscriptum inveniri, cum in ipsis verbis sane quidem itidem *ῥεμβός*, non *ῥομβός* legatur, quem errorem amanuensi in litteratura graeca non satis exercitato facile condonabimus. codicem primus adhibuit Stich, denuo contulit Leopold; ego utor simulacro photographico.

1) rursus eadem leguntur fol. 88^v—90^v ab alio quodam scriba exarata; quae e foliis iam indicatis descripta esse vel eo evincitur, quod quae in his sic exarata sunt *βίον αὐτοῦ | χείρω οὐ ποιεῖ οὐδὲ βλάπτει | οὔτε ἔξωθεν οὔτε ἔνδοθεν ἢν | ἀγκασται* illic hunc in modum turbata et mutilata sunt *βίον αὐτοῦ οὔτε ἔξωθεν οὔτε βλάπτει ἀκασται.*

Ex altero quodam archetypi ab Aretha resarti apographo libri A et D fluxerunt. quorum ille est codex Vaticanus Gr. 1950 saec. XIV (A) in usum Caroli Schenkl a Rudolfo Schoell accurate descriptus[1]); in quo post nonnulla Xenophontis opera a duobus librariis in fol. 1—279 exarata a tertio quodam amanuensi scripta exstant haec:

fol. 280—340^v Xenophontis commentarii,

„ 341—392^v M. Antonini libri,

„ 392^v—399 Enchiridii Epicteti paraphrasis Christiana,

„ 401—404^v rhetorica quaedam et *'Επικούρου προσφώνησις* ab Hermanno Usener *Wiener Studien* X 176 sqq. edita; deinde in chartis olim seorsum graecis litteris notatis a quarto quodam amanuensi, si Schoellio fides habenda, ab eodem, ut mihi visum est codicem iterum iterumque examinanti[2]),

fol. 408—518^v Maximi Tyrii dissertationes,

„ 518^v—541^v Alcinoi de Platonis dogmatis liber, quam excipit a quinto (sive quarto) librario scriptus

fol. 542—545^v Aristotelis de animalium incessu libellus. codex bibliothecae sanctae sedis anno 1683 testamento legatus est a Stephano Gradi Ragusano abbate et eiusdem bibliothecae custode. primum adhibitus est a Francisco Barberino cardinali celeberrimae bibliothecae Barberinianae conditore, qui in versione italica a. 1675 emissa lectiones eius quasdam evulgavit; deinde integra collatione, quae anno 1770 Assemanno intercedente facta est[3]), usi sunt I. P. de Ioly in versione hoc ipso anno emissa inque editione anno 1774 impressa et I. M. Schultz in editione priore; postea excussus est ab Ioanne Stich anno 1879, a me ipso

---

1) cf. *Xenophontische Studien* III, p. 72 sq. (= *Sitzungsber. der philos.-histor. Classe der kais. Akad. der Wissensch.* LXXXIII, 172 sq.).

2) cf. *Maximi Tyrii Philosophumena edidit H. Hobein* p. XL.

3) non ab ipso Assemanno, sed *'da due persone versate nell' idioma Greco'*, id quod apparet ex epistula a Schultzio in ed. prioris praef. p. XXXII sqq. iterata.

anno 1906. denique totius libri simulacrum arte photographica ipsis chartis exceptum nanctus est I. L. Leopold, quo adminiculo usus haud pauca, de quibus Stich non recte rettulerat, correxit. cuius inspiciendi facultatem virum doctum mihi non concessisse sane aegre fero. locos quosdam, de quibus scrupulus mihi residebat[1]), a me rogati benigne examinaverunt I. Mesk collega et G. Mercati vir reverendissimus; quorum testimonio edoctus sum me in nonnullis errasse, pleraque recte enotasse[2]).

Eodem fere tempore quo codex A exarata sunt excerpta illa (D), quae in codicis Darmstadtini 2773 Parisiis anno 1783 a Bastio empti fol. 348ᵛ—358ʳ leguntur.[3]) primus Antonini excerpta respexit F. Creuzer in editione libelli Plotiniani qui inscribitur de pulchritudine Heidelbergae a. 1814 foras data (p. 190), unde petita sunt, quae I. M. Schultz in editione Tauchnitziana ad IV 8 al. de Creuzeri codice protulit; deinde ea excusserunt Werfer (in actis philologorum Monacensium III 2 p. 4178 sq.), Stich, Leopold. ipse simulacro photographico utor, cuius virtute effectum est, ut satis multis locis, quae huc usque de codicis scripturis tradita sunt, corrigere et supplere possem. codex post fol. 358 aliquot foliorum iacturam passus est, qua ultima excerptorum Antoninianorum pars absumpta est una cum iis, ad quae

---

1) cf. quae exposui in censura editionis Oxoniensis (*Berliner philologische Wochenschrift* 1910 p. 487) quaeque oblocutus est Leopold (ib. p. 893).

2) velut ὧ δὲ illud ad II 24 teste Stichio in margine adpositum, quod Leopold in photographis suis non invenit, in codice luce clarius legitur. itidem quin V 31 1 in voce *γυναικί* littera *κ* in litura scripta sit, dubium non est. ceterum quod vir doctus addit 'man versteht übrigens kaum, woraus es (*κ*) korrigiert sein sollte, da ξ ausgeschlossen erscheint', ratio non convenit; certe librarium vocabulum istud, quod solum numero singulari inter pluralia positum est, imprudenter immutasse non mirum est, cum talis inconsiderantiae sescenta exempla in libris manuscriptis inveniantur.

3) diligentissime et copiosissime codicem descripserunt L. Voltz et W. Croenert *Centralblatt für Bibliothekswesen* XIV p. 537 sqq.

legentes delegantur adnotatiuncula in ultimo fol. 161r adscripta[1]).

Classis C excerpta primus I. A. Cramer anno 1839 in *Anecdotorum Graecorum Parisinorum* vol. I p. 173—180 edidit codice Parisino Suppl. Gr. 319 et Oxoniensi Bodleiano Canonic. Gr. 69 mutilato usus. de quibus rettuli in *Erano Vindobonensi* 1895 (p. 163 sqq.) nescius et Crameri copiis iam ante me usos esse Augustum Nauck (cf. p. XXXVII) Eduardumque Zeller (*Die Philosophie der Griechen* ed. tert. II 2 p. 862 adn. 4) et in multo pluribus libris haec excerpta exstare[2]), qui enumerati sunt p. XXXIII. in Parisini et Oxoniensis scripturis adferendis adhibui Crameri collationes a Leopoldo emendatas; Laurentiani[3]) et Oxoniensis Collegii Novi simulacra photographica penes me sunt; reliquos libros ipse contuli. hos codices omnes saec. XV exaratos e communi quodam archetypo descriptos esse manifestum est, florilegii quod vocatur Stobaei Trincavellianae classis exemplo, in cuius calce adposita erant excerpta quaedam, quae nuper denuo edidit Augustus Boehler[4]), deinde Marci epitome, denique breve frustulum *Περὶ Γνάρων*. De ratione quae inter hos codices intercedit, Boehler fusius disputavit, qui recte Parisinum P (a nobis Cπ signatum) a reliquis longius recedere perspexit; at quod hunc librum et reliquos tamquam aequo Marte inter se pugnare contendit, viro docto non assentior; certe in Marco quae Parisinus solus exhibet errores futilissimi et mera menda sunt (cf. II 13_1 IV 3_{11} 5 16 18). praeterea Cβνπ ter inter se concinentes deprehenduntur (III 4_3 IV 3_9 14), singulis locis Cβν, Cπγ, Cαλ (III 13_2), Cπν (II 14_4). reliquae scripturae quae sive singulis sive pluribus classis

1) cf. dissertationis a Voltzio et Croenertio conscriptae p. 551.

2) cf. quae exposuit Otto Hense *Rhein. Mus.* XXXIX p. 359 sqq.

3) in Laurentiani margine ad IV 3 haec adscripta sunt: *Φίλωνος. τόπος τῶν κατὰ γῆν ἱερότερος σοφοῦ διανοίας οὐδείς ἐστιν· ὃν τρόπον ἀστέρεαι ἀρεταὶ περιπολοῦσιν* (fragm. II 661 Mang.).

4) *Sophistae anonymi protreptici fragmenta illustrata instaurata*. Lips. 1903; cuius libelli benigne me commonefecit U. de Wilamowitz-Moellendorf, exemplar suppeditavit B. Keil.

C libris peculiares sunt, quippe quae nihil habeant momenti, consulto omisi, praeter perpaucas quasdam, de quibus postea dicendum erit (cf. p. XVII).

Reliquum est, ut de classis X excerptis agamus, quae in usum exercitationum grammaticarum selecta atque in ludis scholisque frequenter adhibita esse evincitur et interpretamentis uberrimis adpositis[1]) et permagno exemplarium inde a saec. XIV[2]) descriptorum (quae p. XXXIII sq. recensui) numero; unde ipsum florilegium saec. fere XIII conditum esse conicias. atque eiusmodi librum se oculis vidisse iam Lilius Gyraldus testatur, qui in *Historia poetarum* anno 1545 edita haec posuit: *Eius* (scil. M. Antonini) *certe librum graece scriptum legi: cuius titulus Μάρκου Ἀντωνίνου ἐκ τῶν καθ' ἑαυτόν, quo variam illius et multiplicem sapientam*[3]) *facile colligere possumus.* deinde codicis Monacensis 529 (B) apographo a Davide Hoeschel confecto uti licuit M. Casaubono; lectionis varietas e quinque codicibus Vaticanis et e Parisino Regio 2649 (p_4) enotata praesto fuit Petro de Ioly et Schultzio, qui ipse Guelferbytanum et quattuor Laurentianos addidit. hos codices omnes Stich iterum et insuper Barberinum et duos Marcianos primus excussit; denique Leopold quinque libros Parisinos antea prorsus neglectos adhibuit codice p_4 denuo collato. ego Vaticanos et Parisinos repetitis curis tractavi; praeterea Athoi, quem reliquis adiunxi, et Parisini p_5 simulacris photographicis uti potui et Ioannis Stich schedas a viro docto humanissime mihi transmissas non sine fructu compilavi.

In satis multis classis X libris cum Antonino consociata sunt epigrammata e Maximi Planudis quae vocatur sylloge minore excerpta, in paucioribus Philostrati Imagines, rarius etiam Moschopuli tractatus, Epicteti Enchiridion, Catonis Disticha a Planude conversa, Agapetus, Philostrati Heroicus.

---

1) cf. p. 160 sq.

2) quae de codicibus quibusdam saec. XIII exaratis tradidit Stich, probari non possunt.

3) haec quin ad Aeliani fragmenta eclogis Antoninianis intermixta spectent, dubium non est.

inprimis vero observatu dignum est in omnibus libris praeter By(i. e. l_2 l_3 p_4) p_1 Antonini fragmentis interspersas esse narratiunculas ex Aeliani *Περὶ ζῴων* libris petitas 25 (e I 18, e III 5, e II et V singulas) nullo fere ordine collocatas (cf. tabula p. XXXV posita) scriptoris nomine nusquam (si excipias v_4 et v_5) notato; quo artificio quid perficere voluerit is, cui mira illa permixtio debetur, obscurum est. eius rei specie deceptus M. A. Bandini fragmenta ista Aelianea Antonini esse ratus in catalogo bibliothecae Laurentianae[1]) quasi thesaurum inventum venditavit, cuius errorem lepide Lessing noster refutavit.[2]) ipsae vero Antonini eclogae, in quibus deligendis libros I II III prorsus neglectos esse satis memorabile est, ita disposita sunt, ut agmen ducant tria libri VII capita inversa serie collocata, deinceps inde a IV 49 capita iusto ordine sese excipiant, nisi quod VIII 56 XI 19 34 35 XII 2 non suis locis inserta sunt[3]). in solo libro B prior illa florilegii pars aucta est quinque eclogis ita positis, ut eae quoque inversam librorum seriem sequantur, in posteriore vero ipsae illae eclogae, quibus librorum ordo turbatur (praeter VIII 56), omissae et rursus aliae additae sunt ordine servato. quod si quis quaesiverit, utrum florilegii exemplum genuinum atque quasi nativum putandum sit, illudne plenius, quale B exhibet, et Aeliani fragmentis nondum oneratum, quod praebent By[4]), an istud reliquis libris servatum, haud promptam responsionem esse fateor; quoniam utraque sententia habet, quo commendetur. neque de florilegii auctore, ut ex animi sententia dicam, quicquam constat. nam quod a Maximo Planude id compositum esse contendit Stich (praef. p. X sq.), argumentis haud satis firmis innisus esse

1) Cod. Gr. vol. II p. 256.

2) *Vermeintliche Ἀνέκδοτα des Antoninus in der herzoglichen Bibliothek in Florenz,* ed. Lachm. IX p. 140 sqq.

3) de ordine eclogarum in codicibus generis z et v_6 l_1 p_5 m_1 immutato aut turbato quaestionem instituere operae pretium non est.

4) in p_1, quippe qui a ceteris libris, in quibus Aeliani fragmenta leguntur, nequaquam differat, ea consulte omissa esse adparet.

videtur vir doctus; inscriptioni autem illi, quae in solo codice l_1 reperitur (cf. p. XXXV), cave nimium tribuas, quippe quae non integro florilegio praemissa sit, sed quattuor ultimis eclogis tantummodo, quas in isto codice casu quodam a ceteris seiunctas atque ante epigrammata collocatas esse patet[1]).

Descriptis codicibus cum iam in eo sit, ut quanti aestimandi quaque ratione in Antonini verbis recensendis adhibendi sint quaeri oporteat[2]), primo quaedam de iis quae excerptorum libris propria sunt exponenda esse videntur. atque in Marci verbis, qualia in D tradita sunt, hominis haud indocti quidem sed parum religiosi licentiam grassatam esse quaevis fere pagina clamitat. ut omittam paraphrases frequentissimas aliaque, quae in breviatore et Christiano (cf. II 3_3) boni consulimus, nonnulla consulto omisit, quae corrupta (ut I 16_9 II 2_2) aut obscuriora (ut IV 36_3) ei videbantur; quae addidit, ab ipso ficta aut e glossis (ut VI 16_4) orta esse in aperto est. saepius mendosas archetypi scripturas suo ut aiunt Marte sanare conatus est (cf. II $5_{1\ 2}$ 6_1 12_4 17_1 III 1_2 IV 50_1 al.; incertum eum haesisse putes IV 46_3); subinde locos prorsus sanos turbavit (I 16_{25} IV 3_1 VI 16_7); est ubi inscientiam simul et temeritatem prodat, velut VI 10_3. at idem nonnumquam speciosa commentus est, ut vel editori Lipsiensi imposuerit; neque mirum est eum bis terve (ut I 7_6 II 2_4 17_4) rectam emendandi viam ingressum esse. omnino, ne longus sim, vitia quibus D laborat perraro talia sunt, qualia scribarum oscitantiae deberi so-

---

1) adde quod in Parisino p_5, in quo idem eclogarum ordo invenitur, vetustiore et fide digniore quam l_1 inscriptio illa non apparet.

2) quaestionem difficillimam a me hoc loco summatim et selectis tantummodo exemplis adlatis non pleno testimoniorum apparatu congesto tractatam esse (quod alibi me exsecuturum esse polliceor), vix est quod pluribus excusem.

lent (quamquam ne eiusmodi quidem exempla in D desiderantur; cf. I 7_5 IV 3_{11} V 31_3 al.). verum vel maxime memorabile est omnia quae exposuimus etiam in scripturas quasdam cadere a librario ipso postea illatas (ut III 6_2 IV 19_1 V 3_1 IX 4) et quibusdam locis ab eodem quae in codice adulterata legebantur rursus sublata inque eorum loco vulgatas scripturas restitutas esse (ut II $5_{1\,2}$ VII 59). ex quo haud inepte suspiceris codicis D florilegium ab uno eodemque homine et conditum et exaratum et retractatum esse. neque alio modo explicari posse videtur quod in sententia II 3_3, quae in D et suo loco posita et in fol. 354^r repetita legitur, illic *τοῖς θεοῖς*, hic *τῷ θεῷ* scriptum est. quod interdum in D corrigendo Marci ipsius manus feliciter restituta esse videtur (I 9_1 II 16_1 III 4_1 VI 16_5), id certe correctoris ingenio tribuere minime dubitabimus; nec tamen desunt loci, quibus indicari videatur in emendando libro codicem quendam libri T similem adhibitum esse (cf. II 17_4 III 1_3 $4_{3\,4}$ IV 3_6 VII 60_2).

Eadem fere de classis C excerptis dici possunt. in quibus non solum, ut in eius modi collectaneis fieri solet, *ὅτι* saepius praefigitur, sed etiam nonnulla ad libidinem immutata (I 15_5 16_{18} III 5_2) et breviata (IV 20_2) sunt. praeterea quibusdam locis Marci verba elegantiora (IV 3_2) aut magis perspicua (III 4_4) aut magis aequalia (II 13_1) reddere conatus est is qui florilegium condidit; semel in ridiculum errorem incidit Gaium et Caesarem duos homines esse ratus (III 3_3). bis tamen (II 2_1 III 4_4) satis scite se expedivit eadem commentus, in quae postea Reiske et Menagius inciderunt. neque silentio praetereundum paucis quidem locis inter singulos classis C libros et reliquos Marci codices (ATD) necessitudinem quandam intercedere videri: cf. II 10_1 III $4_{3\,4}$ IV 20_2 et (quod in adnotatione critica adferre debebam) IV 3_2 *ἔχει ATD et Cπ pr.*: *ἔχοι Cπ corr. et C rell.*, quae exempla omnia casui tribuere vix ausim.

Qui florilegium classis X composuit, circumlocutionibus minus indulsit, at proclivior fuit ad ordinem verborum immutandum (V $8_{3\,13}$ VII 66_3 VIII 34_5 X 32_2 35_2 XII 14_4).

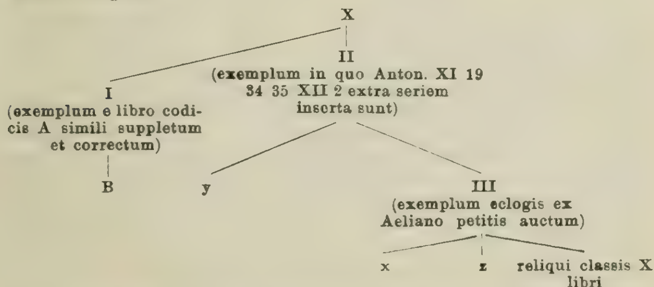
idem nonnulla in brevius contraxit (ut VI 13_1 X 32_2), interdum Christianae fidei praeceptis (V 8_{12}) consuluit aut pudori (X 28_2, ubi in verbis *ἐπὶ τοῦ κλινιδίου* nescio quid obscaeni odoratus esse videtur). deinde scripturae varietatem, quam Stich composuit progr. Bipont. 1881 p. 24 sqq., vel obiter perlustranti facile apparebit a reliquis libris codicum quaedam genera segreganda esse (quod iam Stich observaverat) a me siglis x y z notata, de quibus hoc loco fusius disputare nolo, quoniam haud magni momenti sunt ad fata libri Antoniniani enarranda, nullius ad verba scriptoris recensenda. at e contrario eo nomine summa auctoritas est codicis Monacensis B a Stichio l. c. p. 22 nimis contemptim dimissi, qui re vera peculiarem locum inter ceteros classis X libros obtinet. hic liber etsi multa vitiosa habet, quae errori tribuenda sunt (ut VII 22_2 62_2[1]) IX 40_2), multaque, quae consulto immutata esse quivis perspiciet, ut VI 35_2 (tenes hominem Christianum) V 8_{13} VIII 57_3 X 34_1 35_4 XI 16_1 (qui locus propter paraphrasin memorabilis est), tamen magnopere falleretur, qui B nihil nisi exemplar classis X et socordia et libidine corruptum esse putaret. quod evincitur plurimis locis quibus B solum modo cum AT congruentem deprehendimus (cf. IV 49_5 VI 18_3 VIII 56_1 IX $1_{5\,6}$ 42_8 X 32_2 al.), modo cum A contra TX facientem (V 8_{12}[2]) VI 13_1 VIII 17_2 IX $42_{4\,12}$). semel (VII 63_1) B et D inter se consentientes medium quendam locum inter AT et X capere videntur. ex quibus cogitur B descriptum esse ex exemplari classis X ad normam codicis cuiusdam Vaticani A simillimi correcto et suppleto. nam in iis quoque capitibus quae in libris ATB tantummodo exstant, B ad A proprius accedere multis exemplis comprobari potest; velut in sanis scripturis congruunt IV 33_1 VI 44_4 VII 64_1 XI $16_{2\,3}$, in corruptis IV 33_3 VI 33_3 35_1. addo in his quoque capitibus in B non solum haud pauca vitiata legi (ut IV $33_{1\,2}$ VIII 21_3 XI 16_2), sed etiam quaedam

---

1) de his duobus locis cf. adnotationis supplementum.
2) ubi pro ·AX scribere debebam ABv_2 p_2.

temere novata esse videri (ut VI 44 5 XI 16 1 18 1), ita ut quae duobus locis (VI 33 1 2) emendatiora exhibet solus B num antiquitus tradita censenda sint, dubitare licet, praesertim cum editor Lugdunensis et Gataker in eadem inciderint.

Similia vero atque in B inque generibus x y z in singulis quoque classis X libris, etiamsi rarius, observantur; inter quae quamvis permulta sint ita comparata, ut grammatici cuiuslibet ingenio tribui possint, tamen nonnumquam integros et meliores libros praesto fuisse iis qui exemplaria classis X tractaverunt negare non licet. cuius rei certissimum indicium est, quod X 32 ultima verba in omnibus classis X libris omissa in solo p_4 margini adscripta sunt. talia cum facta sint saeculo XV, fieri potuisse saeculis XIV vel XIII quis est qui neget? videsne, quam lubrica et difficilis sit disceptationis ratio, quoniam constat grammaticos aetatis Byzantinae enchiridia illa scholastica quam plurimis exemplaribus inter se collatis rescribere et corrigere numquam destitisse? attamen si quis omnia, quae adhuc de classis X memoria disserui, quasi sub uno aspectu posita reputaverit, fortasse id saltem concedet non sine veritatis specie fatorum, quae florilegio classis X obtigerunt, seriem tali fere stemmate illustrari posse:

sane aliae quoque explicandi rationes excogitari possunt, at vix ulla, quae simplicior probabiliorve sit. utcumque ista sunt, non adduci possum, ut florilegium classis X a

Planude compositum esse putem, quoniam eius aetate, vergente scilicet saeculo XIII, iam diversa classis X genera exstitisse verisimile est.

Iam de ratione, quae inter singulos libros vel librorum genera intercedit, disserendum est.

Atque codices A et D artissimae cognationis vinculo inter se coniunctos esse vel ex eo intellegitur, quod inter Marci excerpta, quae D exhibet, fol. 354 gnomologii illius Epicurei ab Usenero editi sententiae 24 et 33 interspersae sunt; accedit, quod Maximi Tyrii quoque et Alcinoi Platonici excerpta in D exstant[1]), quae omnia cum Antonino in in A coniuncta sunt (cf. p. XI), quodque in utroque codice commentariorum libri inscriptione carent. neque refragatur lectionum varietas, cum hac quoque ex parte codicum tanta sit affinitas, ut vel obiter adnotationem criticam percurrentes fugere non possit. quid? quod H. I. Polak[2]) eo processit, ut D ex ipso A descriptum esse contenderet; cui merito adversati sunt Stich[3]) et Leopold[4]), neuter tamen ita, ut quaestio soluta esse videatur. nam certe neque meris paraphrasibus, quales in D inveniuntur VII 63 70 (quos locos solos attulit Leopold), quicquam comprobatur neque iis, quae in D sive peculiarem in modum corrupta sive ita emendata aut immutata leguntur, ut quemlibet in eadem incidere potuisse pateat (velut II 17 4 ὡς pro corrupta codicum reliquorum scriptura εἰς non solum in D restitutum est, sed etiam a Xylandro in editione Basileensi). quin ne iis quidem locis, quibus D discrepante libro A cum aliis libris (inprimis T) consentit, tamquam firmis argumentis uti licet (quippe quae aliunde invecta esse credibile fiat iis quae supra p. XVI sq. exposuimus respectis), nisi reperiri possunt, quae plus momenti adferant ad controversiam disceptandam. atque talia inprimis sunt scholia vetera in solo libro D ser-

1) cf. index commentationis a Voltzio et Croenerto conscriptae.
2) *Hermes* XXI 349 sqq.
3) *Blätter f. d. bayr. Gymnasialwesen* 1902 p. 516 sqq.
4) ed. Ox. p. V.

vata (cf. p. V), et loci nonnulli, quibus D medium quiddam inter A et T tenere videtur, ut II 8 13, VII 63[1]), VIII 50_3 51_2[2]). quod vero Stich[3]) Polakio adsentitur 'paululum referre hanc quaestionem ad textum Antonini constituendum', iusto plus virum doctum concessisse putem; immo quandoquidem constat D ex eodem fonte atque A, non ex ipso A fluxisse, plurimi hoc aestimandum esse patet, quoniam non solum de communis archetypi memoria amborum codicum consensu certiores fimus sed etiam iis quae alterutri propria sunt diligenter examinatis efficitur, ut, ubicunque D deficit, de codicis A lectionibus aliquanto confidentius iudicium ferre possimus. atque in D permulta ad arbitrium administrata esse iam supra p. XVI sq. demonstratum est; quae in solo A leguntur vitiosa T et D congruentibus, maximam partem menda sunt tritissima modo leviora (ut III 4_3 V 28_1 IX 30_1), modo graviora (ut II 5_1 III $1_{1\,3}$ V 1_6 VII 62_2 al.), satis raro verba tradita consulto immutata sunt (ut I $16_{13\,21}$ II 17_4 IV 4_1). dittographiae quae vocatur vestigia in A apparent VII 55_1 (ubi quin olim $\overset{\text{ῶν}}{\text{τοῦ}}$ $\overset{\text{ων}}{\text{ὅλου}}$ scriptum fuerit non dubito); hinc verisimile fit aliis quoque locis in communi codicum A et D archetypo varias scripturas adpositas fuisse, velut I 9_6 (A = Suid., D = T) III 2_4 VIII 36_1 54_2. verum solus A servavit V 1_2 VII 60_2 (τοιοῦτον), nescio an III 4_1 (ubi ἡγεμονικοῦ sine articulo positum scriptoris usu defenditur); emendatior lectio sub levi corruptela latitare videtur IX 29_6 et fortasse VI 10_5 (an κα⟨τα⟩θαρρῶ? collato Polybii loco III 86_8).

Classis C excerpta aliquanto propius accedere ad T (M) quam ad A (D) iamdudum a me[4]) observatum est; simulque singulis qui huc spectant locis examinatis facile cognosces,

1) hoc loco cum B congruens.

2) inprimis notatu dignum, quod VII 59 D (σκόπει) quod ad litteras attinet ex A (σκέπε), quod ad sententiam, e T (βλέπε) pendere videtur.

3) praef. ed. alt. p. XIX.

4) *Eran. Vindobon.* p. 165 sq.

quae in A (D) corrupta leguntur, plerumque (praeter III 4_4) neglegentiae librariorum tribuenda esse, quae in TC probari non possunt, grammaticorum commenta esse (ut II 1_4 2_4 13_3 14_4 IV 3_3 al.). in iis, quae solus T praebet, nonnumquam eius virtus elucet (velut II 3_2 III 10_1 13_1 IV 17), plura exempla inveniuntur, quibus classi C cum A (D) congruente evincitur in ipso T, postquam e communi archetypo derivatus est, haud pauca depravata aut coniecturis vexata esse (ut I 16_{18} II 14_3 17_2 III 14 IV 3_9 20_3 et — qui locus praeter ceteros memorabilis est, quoniam M quoque ceteroquin libri T simillimus ei adversatur — IV 8). veteris discrepantiae vestigia tenes II 2_4 3_3 13_3 14_3 III 4_3 $_5$ 14. — e contrario in capitibus illis, quae in libris ATX servata sunt, scripturis discrepantibus ponderatis non numeratis perspicies et classem X cum A longe artiore necessitudinis vinculo coniunctam esse quam cum T, qui interdum ab AX quam maxime differt (cf. V 8_{12} VII 66_1 VIII 17_2 IX 1_3 42_9 XI 19_2 34 al.), et quae modo de codicibus A et T aestimandis diximus hic quoque valere. neque desunt loci, quorum salus in sola classi X posita sit, velut V 8_{12} VI 13_3 IX 1_6 X 34_3 XI 21_3 (ambigua res est V 8_2 18_1). denique haud paucis locis verba scriptoris iam antiquitus graviter turbata et variis remediis temptata esse codicum ATX scripturis mirum quantum inter se discrepantibus manifestum fit; cf. V 8_2 VI 40_2 VII 22_2 X 35_3 XII 2_1 al. — de codicis B indole cum iam supra (p. XVIII) disseruerim, non habeo quod addam, nisi B et T conspirantibus in A solo bonas scripturas servatas esse VI 35_1 VII 64_1 XI 16_1.

Superest igitur ut inquiratur, quae ratio intercedat inter A (X) et T, in quibus solis longe maxima totius operis pars, amplius dodrans, legitur. atque primum quidem notissima res est in A (D) saepissime peccatum esse singulis vel pluribus vocabulis omissis; quae vitia omnia communi codicum A et D archetypo tribuenda esse necessario demonstratur eo, quod e tot lacunis ne una quidem in D expleta est, cum in A solo, ubi et A et D praesto sunt, eiusmodi

erroris exempla paucissima inveniantur[1]), in D solo multo plura. atque hos defectus maximam partem ortos esse oculis librariorum aut propter homoioteleuta ad similes litteras aberrantibus[2]) aut integris versibus omissis ad vicina delabentibus (velut V 12_2 VIII 53_2 X 1_3 XI 6_5 sq. 20_6) manifestum est, ad quod frequenter conveniunt numeri litterarum omissarum (29, 30, 31, 32, 34, 35, 40, 41, 66, 94), quem versuum modulum etiam Hieroclis chartae papyraceae aliique codices scripti vetusti exhibent. sunt tamen nonnulli loci iacturam passi, in quibus excusatio ista locum non habet quibusque comprobari videtur exemplar e quo A descriptum est nonnusquam lectu difficile fuisse (velut VI 26_2 IX 10_3 29_7 XII 5_6). in T eiusmodi lacunae etsi non prorsus desunt, tamen multo rarius inveniuntur (I 16_{18} III 11_4 IV 20_3 V 1_2 XI 12). at ut in his certe T integrior atque fide dignior sit quam A, tamen aliis locis iisque plurimis interpolationis signa prae se fert luculentissima. veluti persaepe in eo articulus perperam aut additus est (ut I $16_{15\ 21}$ III 5_3 16_2 VI 50_1 VIII 1_6 X 26_3 XII 22_1) aut deletus (ut I 14_3 $15_{4\ 8}$ III 6_4 IV 3_5 30 IX 1_{10} 9_2) itemque aliquoties particula *καί* abundans (IV 46_4 *καὶ γὰρ καί*) vel ad exemplum latinae vocis *etiam* posita (VI 23_1 XI 18_8 XII 4_2 13) omissa est; quam qui delevit breviloquentiae studiosus fuisse videtur, sicut elegantiae is qui V 1_4 *μέντοι* illud repetitum sustulit. idem quae in exemplo, quod emendare animum induxerat, leviter corrupta vel paulo obscuriora offendit, aut delevit (ut VII 2_2

1) praeter articulum bis omissum (III 1_3 V 1_6) et verba illa II 11_3 omissa quidem, sed ab ipso librario in margine addita, ne unum quidem.

2) quod vitii genus tam frequens est ut exempla adferre supersedeam. est ubi eundem locum bis vitiatum esse iure suspiceris, velut VIII 40_2, ubi in altero exemplo pronomen *αὐτός* (p. 102, 4; *λόγ[ος αὐτ]ός*), in altero verba *ἀλλ' . . . λόγος* omissa esse veri simile est; II 17_1, ubi repetita verba *ἡ δὲ* ansam praebuerunt maioris defectus, *στιγμή* aliam ob causam excidisse videtur. VII 30 adverbium *νῦν* quod et sententia postulare videtur et verborum *εἰς τὰ*, quae in A desunt, iactura, restitui.

VIII 1 3 X 11 3) aut temere immutavit (ut I 16 25 17 5 II 4 2 III 7 4 IV 36 1 XI 18 7 XII 24 3). atque haec quae modo dixi non ita accepta velim, ac si Vaticanum librum interpolationibus omnino vacare contenderim; immo in isto quoque libidinis vestigia certa observantur (cf. praeter ea, quae iam p. XXI indicavi, II 8 III 13 1 VI 13 1 VII 9 20 VIII 19 1 20 45 2 X 4 2 36 4 XII 12), sed pauciora et minus apta quae fucata integritatis specie fallant legentes. quod vero in A (D) multo plures loci, ut de scribarum erroribus tritissimis taceam, mendis ineptis ridiculisque[1]) inquinati sunt quam in T, certe non multum codicum illorum auctoritati detrahit; talia enim in permultis libris manuscriptis bonae notae inveniri notum est neque incredibile est eiusmodi peccata in Toxitae quoque exemplo exstitisse, sed a Toxita aut a Gesnero aut a Xylandro, qui deinceps librum istum tractaverunt, tacite correcta aut saltem temptata esse; velut illud *ἀρθρίδιον*, quod in T legitur IV 3 9, medicum quendam graecae linguae peritum redolere videtur.

Denique utriusque partis, et A (D) et T, testimonio confirmantur, quae iam antea de communis archetypi condicione dixi. ac primum quidem istum librum damna quaedam accepisse, qualia situ incultu neglegentia effici solent, docemur locis duobus, quibus a codicis A librario spatia vacua relicta sunt (I 16 30 VIII 52 3); deinde IX 3 5, ubi cum *συμπεφυρμένη* poscat sententia, in T *ἐμπεφυρμένη*, in A *πεφυρμένη* legitur; denique VIII 51 3, qui locus sane gravissimus est, quippe quem variis modis mutilatum exhibeant A D et T. huc accedunt loci alii satis multi, quorum conditione, etsi signa tam manifesta desunt, tamen certo evincitur omnes Antonini libros e lacunoso quodam exemplo derivatos esse. quos locos in censura editionis Stichianae alterius[2]) cum sexagenorum aut bis vel ter sexagenorum ver-

---

1) qualia sunt, ut pauca quaedam exempla adferam, *βάπτε*: *βλάπτε*; *θρήνους*: *θρόνους*; *σωματίου*: *σωματικοῦ*; *ἀρχθῆς*: *ἀρχῆς*; *μετ' οἰήσεως*: *μετὰ ποιήσεως*; *ἇ πολὺς*: *ἁπλοῦς*; *ἧ διεσκεδάσθησαν*: *ἠδὲ σκεδασθεῖσαν*.

2) *Berliner Philologische Wochenschrift* 1905 p. 105.

suum intervallis inde a p. 3 v. 23 usque ad 30, 3 ed. Stich. inter se distare animadvertissem, Leopold[1]) 'prudenti consilio hic substitisse' me dixit Socratica dissimulatione laudi admixta. cui respondeo ex iis quae observavisse mihi videbar, siquidem recte observata sunt, minime concludi debere per totum Antonini opus eiusmodi damna aequalibus intervallis identidem adspersa exspectanda esse. nonne prima potissimum codicum folia tali detrimento obnoxia esse consentaneum est? ceterum vir doctissimus ipse egregium adminiculum opinioni a me prolatae attulit, cum acutissime perspexit in voce illa monstruosa *εὐχαριεντίζεσθαι* I 15 10 tradita, qui locus LXII versibus abest a I 9 6, lacunae vestigia subesse; quam coniecturam commentationis supra indicatae p. 66 prolatam iniuria ipse in editione adornanda sprevit. — alterum vitiorum genus inde ortum esse videtur, quod in archetypo quodam Antonini non solum glossae (cf. I 16 17 II 12 4 XII 3 1) sed etiam variae lectiones atque coniecturae[2]) adscriptae fuisse putandae sunt. neque dubito quin haec documenta sint curae a viro quodam docto in exemplo corrupto reconcinnando positae, qui dum iterum iterumque ad exemplum istud excutiendum revertitur, non solum quae rectius sed etiam quae plenius legere sibi visus est, in margine et inter versus adnotavit[3]). hinc vero factum esse videtur, ut plus uno loco integra Antonini verba diversis codicum scripturis non inter se collatis sed quasi in unum confusis recuperanda sint. quod iam is qui codicis D excerpta composuit perspexit (cf. IX 2 4 3 2); eadem ratione usi locos corruptos nonnullos feliciter sanaverunt Gataker (VII 15), Schultz (I 17 1 V 1 4 7), Coraes (VI 38 2), Lofft

1) *Mnemosynes* vol. XXXV pag. 65 adn. 2.

2) Ambiguum est, utri generi adscribendum sit *ἑταίρα* illud VII 34 2 quod ex *ἑτέρα ἑτέραν* vel simili quadam adnotatione in margine adposita ortum esse certissimum est. cf. quae adnotavi ad V 18 1.

3) nescio an huc referenda sint exempla praepositionum in verbis compositis omissarum frequentissima (cf. III 10 1 VII 3 2 19 1 IX 3 7 XI 2 1 al.).

et Stich (V 34 1), Leopold (VIII 51 3), Radermacher (III 7 3); et fortasse Wilamowitzio obtemperare debebam V 1 2 vocabulis *ποιεῖν* et *πεῖσιν* coniunctis novam scripturam *ποίησιν* efficienti. quos viros secutus ipse II 14 5 III 11 1 IV 48 4 V 1 1 4 6 4 X 9 2 17 similem in modum pristinam scripturam restituere conatus sum, alia quae minus certa esse videbantur in adnotatione critica commemoravi[1]). haec vero descriptio a nobis proposita tantopere concinit cum iis quae de libri a se detecti condicione narrat Arethas (cf. p. XXXIX), ut iam nulla dubitatio sit, quin exemplum illud ab Aretha restitutum atque emendatum pro communi fonte omnium Antonini librorum habendum sit. nec tamen cuncta, quae nunc in Antonini libris vitiosa leguntur aut impedimenta difficultatesque inferunt in re critica tractanda, Arethae libro Arethaeve ipsi culpae danda esse, immo, quae sunt codicum discrepantiae et similitudines, posterioribus quoque temporibus exempla inter se collata et retractata esse manifestum est. quae cum ita sint, spem iusti stemmatis constituendi abiciendam esse apparet.

De Suidae testimoniis quod adhuc verba non fecimus, eo excusetur, quod tam diversam indolem prae se ferunt, ut e diversis fontibus a Suida desumpta esse pateat; unde verisimile fit inter ea esse quaedam, quae auctoribus Aretha antiquioribus debeantur. etenim non solum, in scriptoris nomine adferendo variis modis utitur (cf. p. XXXVIII), sed etiam verba modo fideliter exscripta praebet (I 6 3 7 4 7 10 2 12 II 12 3 13 14 1 IX 3 3 XI 18 10), modo *παραφραστικῶς* immutata aut breviata (I 6 1 3 7 6 9 16 10 20 II 13 2[2]) III 5 2 4 V 8 3 28 1 IX 3 5 — cuius loci duas paraphrases diversissimas servavit — 22); bis (I 4 IV 3 3) additis verbis *παρὰ Μάρκῳ Ἀντωνίνῳ* vocabula tantum ponit. adde quod

1) aliud exemplum lepidissimum nunc demum inveni. etenim cum X 31 1 *σευήρου* scriptum sit, I 14 1 autem, ubi *Οὐήρου* poscitur, in T *σεουήρου* insolita forma, in A D *σευουήρου* appareat, nonne tantum non certum est in communi archetypo
οὐ
σευήρου exaratum fuisse?

2) cf. Addenda p. XL.

I 10_{2} bis a Suida non sine lectionis varietate adfertur quodque sententiola Antonini, quae II 13_{2} legitur, et ad verbum exscripta et interpolata apud eum exstat, ita tamen, ut utrobique singulari ϑεοῦ pro ϑεῶν posito homo Christianae fidei addictus agnoscatur. de necessitate qua Suidae testimonia cum singulis Antonini libris coniuncta sint (ad A propius accedere videntur I 9_{6} 10_{2} II 12_{4} 13_{1} V 8_{3}, ad T I 12 II 12_{3}, ad AT V 8_{3}, ad D II 13_{1}, ad C II 13_{1} III 5_{2}), in praesens tempus sententiam ferre supersedeo, donec plena et accurata codicum, quibus Suidae lexicon traditum est, notitia suppetat. denique haud raro apud Suidam inveniri mera lemmata quae vocantur nullis interpretamentis additis, quae ad Antoninum spectare videntur, nonnullosque locos, quibus testimonia ex illo excerpta excidisse verisimile est, iam M. Casaubonus observavit; quae in indice verborum asteriscis praefixis indicavi.

Singulas sententias chrias disputatiunculas, e quibus Antonini libri II—XII contexti sunt, primique libri particulas iam in exemplo ab Aretha restituto disiunctas fuisse et praeterea frequenter eas capitum divisiones, quas in Toxitae libro recte notatas invenerat atque in versione latina expresserat Xylander, in T Turicensium incuria obscuratas esse laterculo quem p. 161 sqq. composui comprobatur.

De operis inscriptione cf. quae exposita sunt p. IV et XXXVII sq.

Iam de editionibus quod in usum satis sit quam brevissime dicendum.

In altera editione (Basileensi) a. 1568, quam sine codicis ope curavit (cf. p. VIII sqq.), Xylander in verbis graecis nonnulla secundum versionem prioris editionis correxit, pauca quaedam novavit, velut V 5_{5} VII 51_{1} 66_{2} XI 13_{4} XII 24_{1} et VII 44 45, ubi locos Platonicos ad exemplum quoddam vulgaris notae refinxit. ceterum editoris officio satis neglegenter functus est, quippe qui ne aperta quidem versionis latinae vitia, quae e Turicensis editionis verbis graecis corrigere poterat, sustulerit (ut IV 48_{3}) et quae

in novae editionis graecis immutaverat interdum in versione intacta reliquerit (ut VII 57 VIII 34 5 XI 39 al.). deinde a. 1590 Lazarus Zetzner bibliopola Argentinensis exempla editionis Basileensis quae nondum divendita erant empta prima tantum plagula denuo typis descripta tamquam novam editionem emisit, cuius artificium fraudulentum adhuc bibliothecariorum oculos lynceos fugisse iure mireris. editionem principem Lugduni Gallorum a. Franciscus de la Bottiere typographus repetivit paucis tantum in graecis verbis novatis sed capitibus peculiarem in modum discriptis ab eodem, nisi fallor, viro docto cuius annotationes satis raptim confectae in extremo libro additae sunt. a. 1643 Londini commentarii editi sunt a Merico Casaubono, qui cum iam versione anglica a. 1634 emissa specimen dedisset operae scriptoris lectioni tributae, in editione multo plura praestitit graecis verbis haud raro feliciter emendatis, Xylandri versione passim correcta, notis satis amplis additis. apographum codicis B ab Hoeschelio curatum haud multum ei profuit, ex quo ne supplementum quidem illud V 8 12 lucratus est. in capitibus dividendis nonnumquam rem acu tetigit, saepius peccavit coniunctis quae seiungenda erant. novem annis post (1652) Cantabrigiae prodiit editio Thomae Gatakeri, cuius exemplar manuscriptum, cum iam a. 1642 per complures annos prelo paratum iacuisset, tale quale tunc erat a. 1651 ab auctore amicis permissum esse ex iis quae Casaubonus et Gataker in praefationibus narrant apparet. hinc vero intellegitur, quomodo factum sit, ut Gataker non solum nusquam editionis a Casaubono curatae mentionem iniceret, sed etiam coniecturas quasdam, in quas utrumque incidisse prorsus credibile est, sibi soli vindicaret utque, cum ipse in libro typis describendo non interesset, haud pauca in editionem irreperent, quae aut ab ipso auctore non satis expolita aut ab operis male administrata esse videntur. Gatakeri editionem, etsi longe maxima eius laus est in commentario uberrimo et omni eruditionis genere abundanti, multum praeterea profuisse coniecturis ipsius aliorumque virorum doctorum prolatis, capitibus eum in modum discriptis,

qui etiamnunc (paucissimis exceptis) observatur, nova versione confecta, indicibus additis omnes consentiunt. repetita est Londini a. 1697 et 1707 a Georgio Stanhope, 1697 Traiecti ad Rhenum ab Hermanno Witsio. Editio Oxoniensis a. 1680, quae tota e Casauboniana pendet, nullius momenti est, altera Oxoniensis a. 1704 a viro docto quodam, qui praefationi nomen litteris R. I.[1]) notatum subscripsit, curata — repetita Lipsiae a. 1729 apud Samuel. Beniamin. Walther[2]), Glasgoviae a. 1744 et 1751, denique Lipsiae a. 1775 (sumtu E. B. Schwickerti), in cuius calce leguntur coniecturae S. F. Nathanielis Mori nomen non professi — aliquanto maioris, eo praesertim nomine, quod ex ista originem ducunt scripturae quaedam, quae tamquam 'vulgatae' usque ad hunc diem in editionibus adferuntur. nova subsidia in verbis Antonini recensendis primus adhibuit Io. Petrus de Joly in versione Gallica a. 1770 edita[3]) et in editione Parisiis a. 1774 emissa, qui tamen copiis, quae ei praesto erant, scilicet scripturis e Vaticano A et e quibusdam classis X codicibus enotatis (cf. p. XI et XIV) recte uti nescivit. neque multo felicius res cessit Schultzio in editione priore (Slesvici a. 1802 emissa) adornanda, qui etiamsi fuit vir proposito sanctissimus et in colligendis atque adferendis

---

1) Intelligendus est R. Ives vel Ivies, si Bywateri testimonio a Crossleio adlato fides habenda est, sin Edwardi Harwood (*A View of the various Editions of the Greek and Roman Classics.* Lond. 1790) a Lowndes (*The Bibliographer's Manual* Lond. 1890 I) commemorato Nicol. (!) Ibbetson.

2) cui praefixae sunt introductio ad philosophiam Stoicam ab Ioan. Francisco Budde et Antonini vita a Christophoro Wolle conscriptae.

3) *Pensées de l'Empereur M. A. Antonin, ou leçons de vertu, que ce Prince philosophe se faisoit à lui même. nouvelle traduction du grec distribuée en châpitres suivant les matières avec des notes, et des variantes.* e cuius libri censura relationibus Gottingensibus a. 1771 inserta elucet virum nobilem consilium illud absurdum, quo deceptus in editione Antonini sententias novo ordine digestas 35 capitibus composuit, iam a. 1742 in versione Dacierii repetita exsecutum esse; indidem cognoscere licet iam 1770 ab eo adhibitos esse Vaticanum A et Parisinum 2649.

librorum testimoniis diligentissimus[1]), tamen et in aestimandis et in emendandis codicum scripturis haud raro mirum in modum titubavit. at optime de Antonino meritus est Ad. Coraes, quippe qui, ut erat sermonis Graeci peritissimus et ingenii feracissimi, multa secundum artis praecepta feliciter emendaverit pluraque emendaturus fuerit, nisi saepius nodos rumpere quam solvere maluisset; cuius vestigia secutus Schultz in altera editione a. 1821 Lipsiae (apud C. Tauchnitz) recensionem instituit Antonini etsi non omnibus numeris absolutam saltem laude dignam, quam Fr. Duebner in editione Didotiana a. 1840 iteravit, paucis quibusdam ipso Schultzio suadente correctis. singularis est conditio editionis, quam Capel Lofft N. Eboraci a. 1863 (at Londini impressa est), sub nomine C. L. Porcher emisit; qui cum sibi persuasisset, adeo corruptos esse Marci libros, ut 'in aliis scriptoribus tres quaterve mutationes forsan nimiae, mille in Marco Ant. parum' sint, tamquam fluctu coniecturarum verba scriptoris obruit, inter quas ut sunt plurimae futiles frivolae nimis audaces[2]), ita nonnullae sagacissimae et felicissimae[3]). nostra denique aetate utilissimae operae in Marci libris recensendis et emendandis consumptae documenta dederunt Io. Stich in editione Lipsiensi a. 1882 emissa, a. 1902 partim reficta et suppleta et I. H. Leopold in editione Oxoniensi 1908 curata, quorum uterque codicibus sive primum sive denuo excussis in re critica tractanda sano sobrioque iudicio usus, praeterea ille indice verborum confecto, hic adnotatione critica ad legentium usum accommodata suppletaque et distinguendi ratione emendata studia Antoniniana enixe adiuverunt. neque merita laude fraudandi, qui recentioribus temporibus Marci opus in patrium

1) idem Reiskii (cuius schedas denuo inspexi) et Menagii adversaria primus edidit.

2) accedit, quod virum doctum illum in recensendo Marco vetusta quadam editione usum esse eo evincitur, quod vel supplementa quibus inde ab editione a de Ioly curata ex A et X verba scriptoris aucta sunt, prorsus ignorat.

3) libro rarissimo ut per otium uti possem, effectum est singulari Geraldi Rendall v. cl. comitate.

sermonem verterunt, inprimis A. Couart et P. Fournier, G. Rendall, I. Iackson, quique partes tantum eius ediderunt, ut H. Crossley et U. de Wilamowitz-Moellendorf. praeterea multos alios viros doctos in Antonini verbis emendandis et explicandis honeste et non sine successu elaborasse ex adnotatione critica eiusque supplemento adhibitis qui p. XXXVII sq. leguntur laterculis facile cognosces.

Mihi ipsi inprimis propositum erat, ut fundamenta textus quem vocant constituendi iacerem satis firma. itaque non solum libros manuscriptos, quantum potui, denuo contuli sive ipsos adgressus sive photographis usus, sed etiam editiones, cum animadvertissem de eis vel post egregias Schultzii curas nimis saepe falsa tradi, quam diligentissime excussi. satis ampla sic materia congesta quidquid alicuius momenti esse videbatur in adnotationem verbis scriptoris subiectam recepi, reliqua supplemento reservavi[1]. neque ab re visum est peculiari laterculo composito indicare unde singulorum capitum divisiones repetendae sint. ipsa capita cum persaepe eius ambitus esse viderem, qui vocabula sententiasve adferentibus indicantibus quaerentibus summum adferat taedium, in sectiones breviores divisi. deinde novum verborum indicem eumque pleniorem condidi, in quo digerendo quod non in solis numeris adponendis me continui, sed etiam locutiones et vocabula copulata respexi, in reprehensionem me incursurum non esse confido. denique in verbis graecis constituendis id potissimum egi, ut ubi librorum testimonia concinunt ab iis non recederem nisi propter causas gravissimas, ubi discrepant ea quae aut res ipsa aut sermonis usus suadere videbantur eligerem, omnino autem remediis uterer quam lenissimis. in his me omne punctum tulisse hercle neutiquam opinor, praesertim cum animo contemplor, quae totiens expertos esse vidi eos, qui ante me Marco manus admoverunt. quos omnes (si exceperis Xylan-

1) quod semel bisve in supplemento repetita leguntur, quae in adnotatione quoque inveniuntur, eo explicatur, quod illo iam typis descripto adnotationis retractandae facultas mihi oblata est.

dros Casaubonos Gatakeros, quibus obvium magis et illaboratum munus obvenit menda leviora expurgandi, quique propius ad illos accedunt, Reiskium et Coraem) sive ratione sive scientia sive cogitatione adiutos multa opera impensa vix id assecutos esse constat, ut unum alterumve locum emendarent aut emendatione non egere comprobarent, saepiusque posteris quaerenda quam inventa reliquisse. hoc vero cum tot viris doctrina et ingenii acumine pollentibus obtigerit, inque iis vel Nauckio criticorum principi, iam si idem mihi obtigisse iudicaverint, penes quos iudicium est, operae pretium me fecisse sciam. inprimis hoc valet in codice A adhibendo, cuius lectiones nonnumquam levioribus corruptelis quasi robigine adspersas vindicare conati sunt qui Antonino operam suam navaverunt iam inde a Petro de Ioly. quorum labori, etsi satis saepe in errores delapsi sunt, eventum non defuisse facile intelleget qui editionum seriem percucurrerit. ipse editor Batavus, quamquam in editione Oxoniensi adornanda multo cautiorem se praebuit quam in commentationibus Mnemosynae insertis, tamen haud pauca codicis A ope feliciter restituit. horum virorum doctorum exemplum ego quoque sequi non dubitavi haud immemor veteris proverbii *ἐς Τροίαν πειρώμενοι ἦνθον Ἀχαιοί* et aureae illius sententiolae ab Epicteto traditae *οὐκ ἔστιν αἰσχρὰ ἡ πεῖρα.*

Restat, ut grato animo eorum mentionem faciam, qui in hoc opere perficiendo me adiuverunt, inter quos ut par est primo loco pono redemptorem honestissimum et morarum patientissimum; praeterea mihi nominandi sunt praefecti bibliothecarum Vindobonensis, Monacensis, Darmstadtinae, Hauniensis, Vaticanae, Laurentianae, Venetae, Parisinae, Oxoniensis Bodleianae et Collegii Novi, P. Fournier, P. Hoffmann, B. Keil, A. I. Kronenberg, I. Mercati, I. Mesk, L. Radermacher, G. Rendall, I. Stich, U. de Wilamowitz-Moellendorf.

Scribebam Graecii a. d. VIII Kal. April. a. 1913.

Henricus Schenkl.

CONSPECTVS NOTARVM

A. Libri manuscripti.

A Codex Vaticanus 1950 saec. XIV fol. 341—392^v. continet omnia praeter libb. I. II. subscriptiones et VIII 61.

T Verba Graeca Antonini, qualia in editione principe (Tiguri apud Andream Gesnerum F. 1559) impressa leguntur ex exemplo manuscripto, quod a Michaeli Toxita Conrado Gesnero Turicensi, a Gesnero Guilelmo Xylandro commodatum fuit, vulgo Palatino codice vocato.

Tox. Lectiones exempli Toxitani a Xylandro in notis commemoratae.

Xyl. Xylandri versio latina Turicensis.

M Excerpta codicis Monacensis 323 saec. XVI fol. 19^r—20^v et fol. 9^r, inde fol. 88^v—90^v repetita. cont. II 10_1, $_3$, 13_1, 16_6, $17_{1,4,5}$; III 1_1, 16_1; IV 3_4, 4_3, 5, 6_2, 8, 9, 10_1, 46_1; VII 50_1.

D Excerpta codicis Darmstadtini 2773 saec XIV fol. 348^v—358^v mutilata (des. in IX 31_1). cont. I 7—16_{26} (praeter 15_9 $16_{8\ 17}$), II, III 1—6, IV 2—4, 7, 8, 19—21, 35, 36, 43, 46, 47, 50_1—$_3$, V 1—6, 9, 10, 14, 28_1—$_3$, 31, 33; VI 1—12, 15_2—19, 21, 22, VII 28, 29, 55, 59—61, 63, 70, 71, 74, VIII 8—10, 12, 36, 50, 51, 54, 55, IX 2—7, 21—25, 29—31_1.

C Excerpta, quae exstant in codicibus
Cα Vaticano 955
Cβ Vaticano 954
Cλ Laurentiano LVIII 11
Cγ Veneto S. Marci App. Cl. IV 29
Cπ Parisino Suppl. Gr. 319
Cν Oxoniensi Collegii Novi 270
Co Oxoniensi Bodl. Canoniciano 69 mutilato (des. in II 11_1). cont. I 8_7, 15_5, 16_{18}; II 1—3, 9, 10, 11_1—$_3$, 12_1, 13, 14_1—$_4$, 17_1—$_4$; III 1_1 (III 1_1, II 17_1—$_4$ Cν), 3, 4_3—$_6$; IV 3_1—$_3$, $_7$—$_{11}$, 4, 5, 14—18, 20; III $5_{2,4}$, 10, 13, 14.

X Excerpta quae exstant in codicibus
B Monacensi 529 saec. XIV fol. 134—143 mutilato (des. in XI 18_2 *ἀλλήλων*).

x { v_3 Vaticano 98 saec. XV
v_4 Vaticano 100 saec. XIV
v_5 Vaticano 926 saec. XV }

y { l_2 Laurentiano LIX 17 saec. XV
l_3 Laurentiano LXXIV 13 saec. XV
p_4 Parisino 2649 saec. XV }

z { v_2 Vaticano 20 saec. XV
m_1 Veneto S. Marci App. Cl. XI 1 saec. XV }

a Athoo *Μονῆς Ἰβήρων* 189 saec. XIV mutilato (des. in Ael. 1, 52)

v_1 Vaticano 953 saec. XIV mutilato (des. in Ael. 1, 9)

l_1 Laurentiano LV 7 saec. XV

l_4 Laurentiano LIX 44 saec. XIV (inc. a VII 7)

m_2 Veneto S. Marci App. Cl. XI 15 saec. XIV

p_1 Parisino 1000 saec. XIV

p_2 Parisino 1698 saec. XIV mutilato (des. in IX 40 6 *ὄψει*)

p_5 Parisino Suppl. Gr. 1164 saec. XIV

p_6 Parisino Coisliniano 341 saec. XV[1]) mutilato (des. in XI 21 3 *δοκούντων*)

g Guelferbytano Gudiano 77 saec. XIV.

Eadem excerpta in epitomen coacta exhibent

b Barberinus II 99 saec. XV (in quo inveniuntur VII 22 18 IV 49 VI 31 X 32 35 XI 34 XII 4 14)

et p_3 Parisinus 2075 saec. XV, cuius singularis est conditio; etenim in fol. 394 adnotationem praebet ad locum quendam symboli expositionis ab Johanne Eugenico conscriptae hanc: *χαρίεν δ' ὅτι οὐδὲ τοῖς τῶν ἔξω σοφῶν ἠθικοῖς τοῦτο ἢ παρημέληται ἢ ἐν ἐλαχίστου λόγου τέτακται μοίρᾳ. παραγγέλλει γὰρ εἷς τις ἐξ αὐτῶν ὁ Ἐπίκτητος* (sequitur XI 9), post quae ab alia manu addita sunt: *καὶ μάρκος ἀντωνῖνος ὁ καῖσαρ* (sequ. VII 22). *Μάρκου ἀντωνίνου ἐκ τῶν καθ' αὑτὸν* (sequuntur Ael. 1, 22; Anton. VII 18; Ael. 1, 25; Ant. VII 7 IV 49; Ael. 2, 29; Ant. V 8 18 26 VI 31).

Quae Antonini et Aeliani eclogae (harum numeros uncis inclusi) quoque ordine dispositae in libris legantur, laterculo adposito indicare studui.

---

1) Quae in Omontii catalogo commemoratur Callinici subscriptio a. 1318 adscripta, ad eam tantum codicis partem spectat, qua Isidorus Pelusiota continetur. In fol. 390[b] haec adnotata sunt a manu satis recenti: *αὔτη εἰ βήβλος ὑπάρχι τῆς μονῆς τοῦ κώνσταντ*[ος] (?) *καὶ ὅ(στις?) ἀποξενώσι αὐ(τὴν?) ἐχέτο τὰς ἀράς. τὸν τ̃?? νεόφυτος ἱερομόναχος.*

B	y	z	v_5	x et X rell.[1]
VII 23	—	—	—	—
—	—	—	VIII 57,56	—
VII 22,18,7		VII 22 (1,22) VII 18 (1,25,28) VII 7		
VI 35,43,44 IV 33	—	—	—	—
IV 49		IV 49 (5,22; 2,29; 1,17[2]), 34[3]), 3,52,49)		
V 8		—	V 8	
VIII 34		—	—	—
V 18,26		—	(4,25) V 18,26 (4,50)	
VI 13,31		(4,49) VI 13,31		
VI 33	—	—	—	—
VI 39,40		(4,57,60) VI 39,40 (1,1)		
—	—	VIII 57,56 (1,9) IX 42 X 28,29,32,34,35 XI 34,35	—	—
VII 53,62,63		VII 53,62,63 (1,2)		
VII 64	—	—	—	—
—	—	V 8 (4,25) V 18,26 (4,50)	—	—
VII 66[3]), 70,71 VIII 15,17				
VIII 21	—	—	—	—
VIII 34	—	(1,4) VIII 34	VIII 34(1,4,7,13)	(1,4) VIII 34
VIII 48,54				
—	—	(1,7,8,13)	—	(1,7.8,13)
VIII 57,56		—	(1,9)	VIII 57,56 (1,9)
IX 1,40		(1,10,11) IX 1,40	(1,10) IX 1 (1,11) IX 40	
—	XI 19	XI 19 (1,16)		
IX 42 X 28,29,32,34,35		—	IX 42 X 28,29,32,34,35	
—	XI 34,35 XII 2	XII 2	XI 34,35 XII 2	
XI 9				
XI 16,17,18	—	—	—	—
—	XI 21 XII 4,14,15,34[4])			

1) in p_1 (ut in By) non apparent Aeliani fragmenta; praeterea in reliquis codd. unum alterumve Aeliani fragmentum desideratur.

2) ultimum verbum *αὖϑις* et 3) *ὡς Ὅμηρος λέγει* neglexit excerptor.

3) om. in p_1.

4) XII 4, 14, 15, 34 in l_1 p_5 ante Anthologiae carmina collocantur inscriptione hac in l_1 praemissa: *γνῶμαι καὶ ἐπιγράμματα ἀπὸ τῶν ἔξω σοφῶν ἐκ τῶν συλλεγέντων παρὰ μακαρίτου κυρίου μαξίμου τοῦ πλανούδη*; in m_1 et suo loco et iterum ante Anthologiae carmina leguntur.

In veterum scriptorum testimoniis adferendis his editionibus usus sum:

Arethae archiepiscopi ad Dionem Chrysostomum scholia ed. Ath. Sonny in libro cui inscr. 'Ad Dionem Chrysostomum Analecta' Kioviae 1896 pp. 95—130.

Scholia in Lucianum ed. H. Rabe, Lips. 1906.

Suidae Lexicon rec. God. Bernhardy, Halis Sax. 1843—53.

Io. Tzetzae Var. Hist. Chiliades recogn. Th. Kiessling, Lips. 1827.

Io. Zonarae Lexicon ed. J. A. H. Tittmann, Lips. 1808.

---

pr., corr. sic notavi, quae in libris manuscriptis primo exarata posteave correcta sunt.

Librorum manuscriptorum notas in margine adpositas, quibus excerptorum confinia indicantur, aut ad lineolas inductas aut ad gravissimam quamque distinguendi notam spectare scias.

B. Editiones (praeter principem).

Bas.	Xylandri secunda Basileae 1568.
Lugd.	Lugduni Gall. 1626, in cuius calce additae sunt adn. Lugd. animadversiones viri cuiusdam docti.
Cas.	Merici Casauboni Londinii 1643.
Gat.	Thomae Gataker Cantabrigiae 1652, repetita a Tho. Stanhopio Londinii 1697, 1707.
Oxon.	Oxonii 1704 (cum notis R. I.).
De Joly	Ioan. Petri De Joly Parisiis 1774.
Mor(us)	Lipsiensis ann. 1775, cui notae criticae Nathanielis Mori additae sunt.
Sch(ultz)	Io. Matthiae Schultz Slesvici 1802.
Cor.	Adamantii Corais *Παρέργων Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης* vol. IV. Parisiis 1816.
Sch(ultz) II	Io. Matthiae Schultz Lipsiae 1821.
Lofft	C. L. Porcher (sub quo nomine latet Capel Lofft) N. Eboraci 1863.
Stich	Ioannis Stich Lipsiae 1882, it. rec. 1903.
Leop(old)	I. H. Leopold Oxonii (1908).

Quartum librum ed. Hastings Crossley Londinii 1882, selectas partes Udalr. de Wilamowitz-Moellendorf in sylloge, cui inscribitur 'Griechisches Lesebuch' II, pp. 308—320 Berol. 1902.

C. Versiones.

Germanicae:	Ios. Guilelmi Reche, Francof. ad Moen. 1797.
Gallicae:	Alexis Pierron 3. ed. Parisiis 1878.
	Augusti Couat, quam in publicum emisit Paulus

	Fournier Burdigalae 1904.
	A.-P. Lemercier, Parisiis 1910.
Anglicae:	Merici Casauboni Londinii 1634
	Geraldi H. Rendall ed. alt. Londinii 1898.
	Ioannis Jackson Oxonii 1906.

D. Virorum doctorum coniecturae.

Boot	Arnoldi Boot coniecturae a Gatakero commemoratae.
Is. Casaub.	Isaaci Casauboni notae in Scriptores Historiae Augustae.
Hoffmann	P. H. Hoffmann, Notes Critiques sur Marc-Aurèle, Revue de l'Instruction publique en Belgique, vol. 47, 11—23.
Iun(ius)	Patricii Iunii notae a Gatakero commemoratae.
Kron(enberg)	A. J. Kronenberg, Ad Marcum Antoninum Class. Review XIX, 301—303; Class. Quarterly III, 110; accedunt quaedam coniecturae, quas Leopold in editione commemoravit.
Leop(old)^{m}	J. H. Leopold Ad Marci Antonini commentarios Mnemos. XXXI, 341—364; Ad M. Antonini lib. IX c. 42 ibid. XXXIII, 159—156; Ad Marcum Antoninum ibid. XXXV, 63—82.
Menag.	Aegidii Menagii adversaria ad M. Antoninum, quae exstant in Cod. Paris. Suppl. Gr. 1 . . ., a Schultzio in editione priore foras data.
Nauck	Augustus Nauck in 'kritische Bemerkungen IV', Bulletin de l'acad. impériale des sciences de St. Petersbourg IX, 404 sq. (= Mélanges Gréco-Romains II 743—745) et 'De M. Antonini commentariis' ibid. XXVIII, 196—210.
Polak	H. J. Polak, In M. Antonini commentarios analecta, Hermes XXI, 321—356, et (Pol.^{2}) In M. Antonini commentarios observata quaedam, in Sylloge data ad S. Contum Lugd. Bat. 1893, 87—94.
Radermacher	observationes quas per litteras mecum communicavit Ludovicus Radermacher.
R(eiske)	Io. Jacobi Reiskii Adversaria, quae in bibliotheca Regia Hauniensi adservantur, a Schultzio in edit. priore foras data.
Rend(all)	Gerhard H. Rendall, On the text of M. Aurelius Antoninus, Journal of Philology XXIII, 116—160.
Rich(ards)	Herbert Richards, Notes on Marcus Aurelius, Class. Review XIX, 18—21.
Salm.	Claudii Salmasii notae criticae a Gatakero commemoratae. praeterea v. d. locos quosdam in notis ad Scriptores Historiae Augustae tractavit.

Scaph. *Παναγ. Σκαφιδιώτης, Κριτικαὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν εἰς ἑαυτὸν 12 βιβλίων Μάρκου Ἀντωνίνου; ἐν Ἀθήναις* 1881.

Schmidt Karl Fr W. Schmidt, Textkritische Bemerkungen zu Marc Aurel, Hermes XLII, 595—607.

Stich Ioh. Stich, In Marci Antonini commentarios, Rhein. Mus. XXXVI, 175—177.

Upton Epicteti quae supersunt Dissertationes ab Arriano collectae rec. Ioannes Upton, vol. II. Londinii 1791.

Reliquae virorum doctorum coniecturae ubi publici iuris factae sint, in adnotationis supplemento editioni maiori addito indicatur.

INSCRIPTIONES. TESTIMONIA

Inscriptiones operis in libris manuscriptis et apud veteres scriptores hae inveniuntur:

T ante singulos libros *Μάρκου Ἀντωνίνου αὐτοκράτορος τῶν εἰς ἑαυτὸν βιβλία* (α΄);
in fronte *Μάρκου Ἀντωνίνου αὐτοκράτορος καὶ φιλοσόφου* (verba *καὶ φιλοσόφου* in praef. versionis latinae se ipsum addidisse testatur Xylander). *τῶν εἰς ἑαυτὸν βιβλία ιβ΄.*

M ante II 10 *μαρκ αντωνινου αὐτοκρα*τϛ *β΄ τῶν εἰς ἑαυτον*, deinde ante libri III excerpta Γ, ante IV Δ.

Scholia in Lucianum ad VIII 37 *Μᾶρκος ὁ καῖσαρ ἐν τοῖς εἰς ἑαυτὸν Ἠθικοῖς*; ad VIII 25 *Μᾶρκος ἐν τοῖς Ἠθικοῖς.*

X *Μάρκου Ἀντωνίνου* (*καίσαρος Αὐγούστου* add. v_5) *ἐκ τῶν καθ' αὑτόν* (*ἑαυτόν* y b); l_4 inscriptione caret, in *B* legitur *Ἐπικτήτου ἐγχειρίδιον δεύτερον.*

A ante l. XII *μάρκου αὐτοκράτορος.*

Scholia in Dionem Chrysost. ad II 3 *καὶ τοῦ αὐτοκράτορος Μάρκου*; ad IV 3 *κατὰ τὸν αὐτοκράτορα Μάρκον.*

Io. Tzetzes ad VI 13 *ὁ Μάρκος αὐτοκράτωρ.*

C *Ἐκ τῶν Μάρκου.*

D ante l. II *τοῦ αὐτοῦ μάρκου*; deinde ante VIII 46 (post excerptum Plotinianum inter Antoniniana insertum) *μαρ*κ. praeterea fol. 161[r] scriptum est: *ζήτει τὸ ἑξῆς ὄπισθε εἰς τὸ τέλος τοῦ μάρκου τοῦ ἀντωνιου μετὰ τὸ περὶ εἰδώλου τοῦ μοσχοπούλου καὶ τὸ περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων* (cf. p. XII).

Suidas ad II 14 *ἐκ τῆς Μάρκου Ἀντωνίνου συγγραφῆς*; ad I 4 *παρὰ Μάρκῳ Ἀντωνίνῳ* (item IV 3); ad III 52 *Μάρκος Ἀντωνῖνός φησιν*; ad I 6 *Μάρκος ὁ φιλόσοφος βασιλεύς*; ad III 54 *Μάρκος.* praeterea in v. *Μάρκος* I: *οὗτος ἔγραψε τοῦ ἰδίου βίου ἀγωγὴν* (*διαγωγὴν* dett.) *ἐν βιβλίοις ιβ΄.*

Praeterea huc spectare videntur hi loci:

Themistius or. VI 81 *οὐδέν σοι προσδεῖ τῶν Μάρκου παραγγελμάτων.*

Vulcacii Gallicani Avidius Cassus 3, 5 sqq.: nec defuerunt, qui illum Catilinam vocarent, cum et ipse se ita gauderet appellari addens, futurum se Sergium, si dialogistam occidisset, Antoninum hoc nomine significans, qui tantum enituit in philosophia, ut iturus ad bellum Marcomannicum timentibus cunctis, ne quid fatale proveniret, rogatus sit non adulatione sed serio, ut praecepta philosophiae ederet. nec ille timuit, sed per ordinem paraeneseos (-on *Casaub.*) [hoc est praeceptionum] per triduum disputavit.

S. Aurelius Victor Lib. de Caes. 16, 9 sq.: tantumque Marco sapientiae lenitudinis innocentiae ac litterarum fuisse, ut is Marcomannos cum filio Commodo, quem Caesarem suffecerat, petiturus philosophorum turba obtestantium circumfunderetur, ne expeditioni aut pugnae se prius committeret, quam sectarum ardua ac perocculta explanavisset. Ita incerta belli in eius † salute doctrinae studiis metuebantur. cf. Dio Cass. LXXI 3, 4 = Zon. XII 2 *ὥστε καίπερ ἐν τηλικούτοις πολέμοις ὢν μηδὲν ἔξω τοῦ προσήκοντος μήτ' ἐκ κολακείας εἰπεῖν μήτ' ἐκ φόβου ποιεῖν.*

Arethas Patrensis in epistula ad Demetrium metropolitam Heracleae (ante a. 907) data haec scripsit (ed. A. Sonny in Philol. 54, 182 sqq.): *Μάρκου τοῦ αὐτοκράτορος τὸ μεγαλωφελέστατον βιβλίον παλαιὸν μὲν καὶ πρὸ τοῦ ἔχων, οὐ μὴν ὅτι καὶ παντάπασι διερρυηκὸς καὶ τοῦ χρησίμου ἑαυτοῦ τοῖς* (audi *χρῆσθαι, ἀπολαύειν*) *βουλομένοις βασκήναντος, ὅμως ἐπεὶ τὸ νῦν ἐξεγένετό μοι ἐκεῖθεν ἀντιγράψαι καὶ νεαρὸν αὖθις τοῖς μεθ' ἡμᾶς παραπέμψαι, διττὸν δὲ τοῦτο κεκτῆσθαι ἑτέρου μηδὲ καθ' ἓν ἔχοντος χρῆσθαι, φθονερᾶς ἔργον καλῶς ὑπολαμβάνων ψυχῆς καὶ πονηροῦ ἤθους ἐν τούτοις ἐπιδείκνυσθαι τὸ γλίσχρον οὐδ' ἥντινα σκαιότητος καταλείποντος ὑπερβολήν, ὧν κοινὴν ἅπασι προὔθηκε τὴν ἀπόλαυσιν αὐτή τε πρῶτον ἡ πρώτη τῶν ἀγαθῶν αἰτία θεὸς καὶ ὅσοι μετ' ἐκείνην τὸ παρ' ἐκείνης τοῖς ἄλλοις ἐκλάμποντες φῶς (ἢ τί ποτ' ἔδει καὶ γράφειν καὶ βίβλοις ἐναποτιθέναι τὸν θησαυρόν;)· τοῦτο μὲν οὖν τοιοῦτον ὑπολαμβάνων τῆς προτέρας ἐμοὶ κτήσεως κληρονόμον δίκαιον ᾠήθην τὴν πανίερον ὑμῶν καταστῆσαι ἁγιωσύνην, ὡς ἂν ᾖ σοι τοῦτο καὶ φιλίας καὶ τρόπου καὶ τοῦ αὐτεπαγγέλτου μνημόσυνον τοῦ ἡμετέρου, προσθείην δ' ὅτι καὶ ζῆλος, εἴπερ ἄρα καὶ τοῖς μεγίστοις ἀπὸ τῶν φαυλοτάτων περιγίγνεται κέρδος.*

Nicephorus Callistus Xanthopulus in Hist. Eccl. III 31 (Patr. Gr. Mign. CXLV, 960): *πλήνγε εἰδέναι χρεών, ὡς ὁ Μάρκος Ἀντωνῖνος οὗτος καὶ βιβλίον παιδείας τῷ παιδὶ Μάρκῳ συντάττει πάσης κοσμικῆς ἐμπειρίας καὶ παιδείας μεστόν.*

CORRIGENDA ET ADDENDA

in scriptoris verbis: III 1 1 (21, 12) l. *πραγμάτων καὶ* | IV 49 5 (45, 24) l. *ἴδια* | VI 14 1 (64, 14) *ἀγέλας.*] l. *ἀγέλας·* | **23** 2 (68, 3) l. *τό, πόσῳ* | 47 1 (74, 16, 17) dele commata post *ἀνθρώπους* et *ἐθνῶν* | VII 34 1 (83, 21) l. *τὰς* | VIII 45 2 (103, 9) l. *ψυχὴ* | IX 11 2 (113, 5) l. *κωλύων* | 35 1 (117, 23) l. *ἕτερα* | X 18 (129, 3) dele comma post *ἐφιστάντα.* — in testimoniis I 6 3 (2, 4) 3] l. 4 | 7 7 (3, 3) 4] l. 3 | II 13 2 (18, 5) l.: Suid. (II) *εἰκαῖον: θεραπεία τοῦ ἐν ἑκάστῳ ἡμῶν δαίμονος τοῦτον καθαρὸν . . . γινόμενα* | IX 3 5 (110, 15) 16] l. 15. — in adnotatione I 16 29 (9, 16) l. *ὡς ἄν* T | 17 5 (10, 8) ante *τύφον* adde 8 | II 5 1 (14, 15) (*σαυτῷ*) P] l. T | 16 2 (19, 20) adde: *φύσει* fort. D corr. | IV 3 2 (32, 4) adde: *ἔχει* ATD et Cπ pr.: *ἔχοι* Cπ corr. et C rell. | V 1 1 (47, 1) l. *ἐν* AD | 8 12 (51, 20) AX] l. AB v_2 p_2 | 15 2 (65, 6) *τούτων*] l. *τούτῶν* | 16 9 (66, 13) l. *τῶ* (*τῶν* A et D pr.) . . . | VIII 41 2 (102, 8) l. 8 *φυσικῆς* A X 36 5 (159, 9) idem carmen legitur in Anth. Pal. XV 23 (unde Salmasius exscripsit; cf. P. Maas *Hermes* XLVIII 295 sqq.) additis verbis *δακτυλικὰ τετράμετρα βραχυκατάληκτα* (v. 2 *ἀναπτύσων*, 3 *ἐνδυκέως*, 3 *ἐσσομένων* P; *τε* A, om. P, *τ'* Maas, 4 *τε* ⟨*λέγων*⟩ Maas). — in supplem. adnot. add.: I 16 25 (9, 6, 7) *τοῖς τοιούτοις, καὶ ἀνθρώπου* Xylander in adn. | I 7 4 (10, 9) *καὶ* alt. om. Oxon. | 11 (11, 4) *οἷόσπερ* Sch. | II 2 4 (13, 11) *ὑπεκδύεσθαι* Xylandrum legisse coni. Gat. | 3 3 (14, 3) *ἀλλ'* C nonn. | 4 1 (14, 5) *ἀναβάλλεις* adn. Lugd. | 10 1 (15, 23) *συγκρίκσει* T (corr. Bas.) | 3 (16, 8, 9) *τὸν* Menag. | 14 6 (19, 10, 11) (*ὅπερ*) . . . *καὶ μόνον, καὶ ὃ μὴ ἔχει τις, τοῦτο οὐκ ἀποβάλλοι* Reche (?) sec. Sch. | III 2 6 (22, 21) *τοῖς ἑαυτοῖς* 'pro *τοῖς αὐτοῖς*' (!) Cas. | IV 16 (36, 3) *αὐτοῖς*] *αὐτοιτὸς* Cν | 36 1 (42, 5) ⟨*ὅτι*⟩ *πάντα τα γινόμενα κατὰ μεταβολὴν γίνεται* Sch. | V 8 12 (51, 17) *σὺ συνετάττετο* B (ut vid. | VII 3 1 (77, 21) *δεξαμένας* Bas | VII 16 1 (80 4) *οὐχ* T | VIII 14 2 (96, 7—9) *εἰ . . . . ἔχει*] *Nam opiniones de uoluptate . . . . uita* Xyl. (*vita* * Bas.) | 56 1 (106, 17) *διάφορον* fort. B | 67 1 (91, 5) ⟨*σε*⟩ Menag. quoque, idem *συγκράματι.*

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

Α

1. *Παρὰ τοῦ πάππου Οὐήρου τὸ καλόηθες καὶ ἀόργητον.* AT

2. *Παρὰ τῆς δόξης καὶ μνήμης τῆς περὶ τοῦ γεννήσαντος τὸ αἰδῆμον καὶ ἀρρενικόν.*

3. *Παρὰ τῆς μητρὸς τὸ θεοσεβὲς καὶ μεταδοτικὸν καὶ ἀφεκτικὸν οὐ μόνον τοῦ κακοποιεῖν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐπὶ ἐννοίας γίνεσθαι τοιαύτης· [2]ἔτι δὲ τὸ λιτὸν κατὰ τὴν δίαιταν καὶ πόρρω τῆς πλουσιακῆς διαγωγῆς.*

4. *Παρὰ τοῦ προπάππου τὸ μὴ εἰς δημοσίας διατριβὰς φοιτῆσαι· [2]καὶ τὸ ἀγαθοῖς διδασκάλοις κατ' οἶκον χρήσασθαι· [3]καὶ τὸ γνῶναι, ὅτι εἰς τὰ τοιαῦτα δεῖ ἐκτενῶς ἀναλίσκειν.*

5. *Παρὰ τοῦ τροφέως τὸ μήτε Πρασιανὸς μήτε Βενετιανὸς μήτε Παλμουλάριος ἢ Σκουτάριος γενέσθαι· [2]καὶ τὸ φερέπονον καὶ ὀλιγοδεὲς καὶ αὐτουργικόν· [3]καὶ τὸ ἀπολύπραγμον· [4]καὶ τὸ δυσπρόσδεκτον διαβολῆς.*

---

17 Suid. *Πρασιανός: ὅτι Πρ. λέγεται καὶ Βε. καὶ Πα. καὶ Σκ. παρὰ Μάρκῳ Ἀντωνίνῳ.* id. *Βενετιανός: ὄνομα κύριον* et *Παλμουλάριος: ὄ. κ.*

---

1 de inscr. cf. quae post conspectum siglorum adnotata sunt. 10 *ἀφεκτικὸν* Lofft, Scaph., Stich. (*in abstinendo* Xyl.): *ἐφεκτικὸν* T, *ἀφετικὸν* A. 19—20 *καὶ τὸ αὐτουργικὸν καὶ ἀπολύπραγμον* A; fortasse *τὸ* illud vacillans delendum. 20 *δυσπρόδεκτον* T (*admittere* Xyl.).

AT 6. *Παρὰ Διογνήτου τὸ ἀκενόσπουδον· [2]καὶ τὸ ἀπιστητικὸν τοῖς ὑπὸ τῶν τερατευομένων καὶ γοήτων περὶ ἐπῳδῶν καὶ περὶ δαιμόνων ἀποπομπῆς καὶ τῶν τοιούτων λεγομένοις· [3]καὶ τὸ μὴ ὀρτυγοτροφεῖν μηδὲ περὶ τὰ τοιαῦτα ἐπτοῆσθαι· [4]καὶ τὸ ἀνέχεσθαι παρρησίας· [5]καὶ τὸ οἰκειωθῆναι φιλοσοφίᾳ· [6]καὶ τὸ ἀκοῦσαι πρῶτον μὲν Βακχείου, εἶτα Τανδάσιδος καὶ Μαρκιανοῦ· [7]καὶ τὸ γράψαι διαλόγους ἐν παιδί· [8]καὶ τὸ σκίμποδος καὶ δορᾶς ἐπιθυμῆσαι καὶ ὅσα τοιαῦτα τῆς Ἑλληνικῆς ἀγωγῆς ἐχόμενα.*

ATD 7. *Παρὰ Ῥουστίκου τὸ λαβεῖν φαντασίαν τοῦ χρῄζειν διορθώσεως καὶ θεραπείας τοῦ ἤθους· [2]καὶ τὸ μὴ ἐκτραπῆναι εἰς ζῆλον σοφιστικὸν μηδ' ε⟨ἰς⟩ τὸ συγγράφειν περὶ τῶν θεωρημάτων ἢ προτρεπτικὰ λογάρια διαλέγεσθαι ἢ φαντασιοπλήκτως τὸν ἀσκητικὸν ἢ τὸν εὐεργετικὸν ἄνδρα ἐπιδείκνυσθαι· [3]καὶ τὸ ἀποστῆναι ῥητορικῆς καὶ ποιητικῆς καὶ ἀστειολογίας· [4]καὶ τὸ μὴ ἐν στολίῳ κατ' οἶκον περιπατεῖν μηδὲ τὰ τοιαῦτα ποιεῖν· [5]καὶ τὸ τὰ ἐπιστόλια ἀφελῶς γράφειν, οἷον τὸ ὑπ' αὐτοῦ τούτου ἀπὸ Σινοέσσης τῇ μητρί μου γραφέν· [6]καὶ τὸ πρὸς τοὺς χαλεπήναντας καὶ πλημμελήσαντας εὐανακλήτως*

1 Suid. *ἀκενόσπουδον: παρὰ Διογνήτου ἔμαθον τὸ ἀκ. . . . . ἀπιστητικόν, φησὶ Μάρκος ὁ φιλόσοφος βασιλεύς.* 2 Suid. *τερατεία: τοῖς . . . ἀποπομπῆς.* 3 Suid. *ὀρτυγοκόπος: μηδὲ ὀρτυγοκοπεῖν . . . ἐπτοῆσθαι.* 11 *παρὰ Ῥουστίκῳ] Ὅτι Ῥούστικος ⟨μὲν* postea add.⟩ *Μάρκον πεπαίδευκε τὸ κτλ.* D. 17 Suid. *στολίον: μὴ . . . περιπατεῖν.* 18 Suid. *ἀφέλεια: (καὶ) τὰ ἐπ. ἀφ. γράφειν.* 20 Suid. *εὐανακλήτως: καὶ πρὸς τοὺς . . . θέλωσιν.*

3 ante *δαιμόνων* om. *περὶ* Suid. 4 *καὶ τὸ μὴ*] *μηδὲ* Suid. *ὀρτυγοκοπεῖν* Suid. 7 *Βακχίου* T. 11 *φαντασίαν λαχεῖν* D. 13 supplevi (*μηδ' ἐ⟨πὶ⟩* Polak): *μηδὲ τὸ* AD, *μηδὲ τοῦ* T. 17 *στολίῳ* Suid.: *στολῇ.* 18–20 *μηδὲ . . . ποιεῖν* et *οἷον . . . γραφέν* om. D. 19 *τὸ* om. A. 20 ⟨*ἔχειν*⟩ *καὶ* (om. *διακεῖσθαι*) Suid.

καὶ εὐδιαλλάκτως, ἐπειδὰν τάχιστα αὐτοὶ ἐπανελθεῖν ἐθελήσωσι, διακεῖσθαι· [7]καὶ τὸ ἀκριβῶς ἀναγινώσκειν καὶ μὴ ἀρκεῖσθαι περινοοῦντα ὁλοσχερῶς μηδὲ τοῖς περιλαλοῦσι ταχέως συγκατατίθεσθαι· [8]καὶ τὸ ἐντυχεῖν τοῖς Ἐπικτητείοις ὑπομνήμασιν, ὧν οἴκοθεν μετέδωκεν. ATD

8. *Παρὰ Ἀπολλωνίου τὸ ἐλεύθερον καὶ ἀναμφιλόγως ἀκύβευτον· [2]καὶ πρὸς μηδὲν ἄλλο ἀποβλέπειν μηδὲ ἐπ' ὀλίγον ἢ πρὸς τὸν λόγον· [3]καὶ τὸ ἀεὶ ὅμοιον, ἐν ἀλγηδόσιν ὀξείαις, ἐν ἀποβολῇ τέκνου, ἐν μακραῖς νόσοις· [4]καὶ τὸ ἐπὶ παραδείγματος ζῶντος ἰδεῖν ἐναργῶς, ὅτι δύναται ὁ αὐτὸς σφοδρότατος εἶναι καὶ ἀνειμένος· [5]καὶ τὸ ἐν ταῖς ἐξηγήσεσι μὴ δυσχεραντικόν· [6]καὶ τὸ ἰδεῖν ἄνθρωπον σαφῶς ἐλάχιστον τῶν ἑαυτοῦ καλῶν ἡγούμενον τὴν ἐμπειρίαν καὶ τὴν ἐντρέχειαν τὴν περὶ τὸ παραδιδόναι τὰ θεωρήματα· [7]καὶ τὸ μαθεῖν, πῶς δεῖ* ATDC *λαμβάνειν τὰς δοκούσας χάριτας παρὰ φίλων μήτε ἐξηττώμενον διὰ ταῦτα μήτε ἀναισθήτως παραπέμποντα.*

9. *Παρὰ Σέξτου τὸ εὐμενές· [2]καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ* ATD *οἴκου τοῦ πατρονομουμένου· [3]καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ κατὰ φύσιν ζῆν· [4]καὶ τὸ σεμνὸν ἀπλάστως· [5]καὶ τὸ στοχαστικὸν τῶν φίλων κηδεμονικῶς· [6]καὶ τὸ ἀνεκτικὸν τῶν*

---

4 Suid. *περιλαλοῦσιν: τοῖς περιλ. μὴ ταχ. συγκ.* 6 *Παρὰ Ἀπολλωνίου*] *ὁ δ' ἀπολλώνιος* D. 15 *καὶ τὸ*] *Ὅτι χρὴ* C. 18 *παρὰ Σέξτου*] *ὁ δὲ σέξστος* D. Suid. *ἀπαθέστατα: εὐμενῆ δεῖ εἶναι καὶ* (21) *ἀνεκτικὸν . . . ἀψοφητί.*

---

1 *εὐδιαλλάκτως* D, Xylander: *εὐδιαλέκτως* AT, *εὐαναδιδάκτως* Suid. *τάχιστα* om. Suid. 2 *θέλωσι* Suid. *ἀκριβῶς . . . ὁλοσχερῶς* om. D. 3 *μηδὲ*] *μὴ* D et Suid. 6 *ἀναμφιβόλως* T. 7 *καὶ* ⟨*τὸ*⟩ *πρὸς* Lofft. 14 *τὴν* alt. om. AD. 18 *Σέξτου* T, *σέξστος* D corr.: *ξέστου* A, *Ξεστου* Tox. (sec. Xyl.; *Ξεστοῦ* in Bas.), *ξέστος* D pr. *καὶ τὸ . . . πατρονομουμένου* om. D. 20 ⟨*καὶ*⟩ *ἀπλάστως* A (cf. p. 3, 9), ⟨*καὶ*⟩ *ἄπλαστον* D.

ATD *ἰδιωτῶν καὶ τὸ ἀθεώρητον οἰομένων·* [7]*καὶ τὸ πρὸς πάντας εὐάρμοστον, ὥστε κολακείας μὲν πάσης προσηνεστέραν εἶναι τὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ, αἰδεσιμώτατον δὲ αὐτοῖς ἐκείνοις παρ' αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν καιρὸν εἶναι·* [8]*καὶ τὸ καταληπτικῶς καὶ ὁδῷ ἐξευρετικόν τε καὶ τακτικὸν τῶν εἰς βίον ἀναγκαίων δογμάτων·* [9]*καὶ τὸ μηδὲ ἔμφασίν ποτε ὀργῆς ἢ ἄλλου τινὸς πάθους παρασχεῖν, ἀλλὰ ἅμα μὲν ἀπαθέστατον εἶναι, ἅμα δὲ φιλοστοργότατον·* [10]*καὶ τὸ εὔφημον καὶ τὸ ἀψοφητί·* [11]*καὶ τὸ πολυμαθὲς ἀνεπιφάντως.*

10. *Παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ γραμματικοῦ τὸ ἀνεπίπληκτον·* [2]*καὶ τὸ μὴ ὀνειδιστικῶς ἐπιλαμβάνεσθαι τῶν βάρβαρον ἢ σόλοικόν τι ἢ ἀπηχὲς προενεγκαμένων, ἀλλ' ἐπιδεξίως αὐτὸ μόνον ἐκεῖνο, ὃ ἔδει εἰρῆσθαι, προφέρεσθαι ἐν τρόπῳ ἀποκρίσεως ἢ συνεπιμαρτυρήσεως ἢ συνδιαλήψεως περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος, οὐχὶ περὶ τοῦ ῥήματος, ἢ δι' ἑτέρας τινὸς τοιαύτης ἐμμελοῦς παρυπομνήσεως.*

11. *Παρὰ Φρόντωνος τὸ ἐπιστῆσαι, οἵα ἡ τυραννικὴ βασκανία καὶ ποικιλία καὶ ὑπόκρισις, καὶ ὅτι ὡς ἐπίπαν*

---

11 *Παρὰ Ἀλ. τοῦ γρ.*] *ὁ δὲ γραμματικὸς Ἀλέξανδρος* D. 12 Suid. *ἀπηχές* (I) et *ἐπιλαμβάνεσθαι* (II): *μὴ . . . προενεγκαμένων.* 19 *παρὰ φρόντωνος* ⟨*μεμάθηκε*⟩ D.

---

1 *τὸ* om. Suid. *οἰομένων* A, Suid.: *τῶν οἰομένων* T, *τῶν ἰωμένων* D; *τῶν ἀθεωρήτως οἰομένων* Gat., *τῶν ἀθεώρητόν τι οἰομ.* Toup. *καὶ τὸ* om. Suid. 2 *μὲν* om. Suid. 3 *αὐτοῦ . . .* (6) *δογμάτων καὶ τὸ*] *προσηνῆ καὶ αἰδέσιμον πᾶσι* Suid. 5 *καταληπτικὸν* D. 7 *ἢ . . . πάθους* om. Suid. *ἀλλὰ . . . εὔφημον*] *εὐστοργότατον καὶ εὐφημότατον* Suid. 8 *ἀπεχθέστατον* T (corr. Bas.; *affectibus vacuus* Xyl.). 9 *καὶ τὸ* ante *ἀψ.* AD (cf. p. 2, 20): *καὶ τοῦτο* T; om. Suid. et Xyl. del. Scaph. 13 *σόλοικον* (*τι* s. l.) A; *σόλοικον ἢ ἀπηχές τι* Suid. II. 14 *ἐκείνω ὦ* A. 20 *ὡς ἐπίπαν* om. D.

οἱ καλούμενοι οὗτοι παρ' ἡμῖν εὐπατρίδαι ἀστοργότεροί πως εἰσί. ATD

12. *Παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πλατωνικοῦ τὸ μὴ πολλάκις μηδὲ χωρὶς ἀνάγκης λέγειν πρός τινα ἢ ἐν ἐπιστολῇ γράφειν, ὅτι ἄσχολός εἰμι, μηδὲ διὰ τούτου τοῦ τρόπου συνεχῶς παραιτεῖσθαι τὰ κατὰ τὰς πρὸς τοὺς συμβιοῦντας σχέσεις καθήκοντα, προβαλλόμενον τὰ περιεστῶτα πράγματα.*

13. *Παρὰ Κατούλου τὸ μὴ ὀλιγώρως ἔχειν φίλου αἰτιωμένου τι, κἂν τύχῃ ἀλόγως αἰτιώμενος, ἀλλὰ πειρᾶσθαι καὶ ἀποκαθιστάναι ἐπὶ τὸ σύνηθες·* [2]*καὶ τὸ περὶ τῶν διδασκάλων ἐκθύμως εὔφημον, οἷα τὰ περὶ Δομετίου καὶ Ἀθηνοδότου ἀπομνημονευόμενα·* [3]*καὶ τὸ περὶ τὰ τέκνα ἀληθινῶς ἀγαπητικόν.*

14. *Παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου Σεουήρου τὸ φιλοίκειον καὶ φιλάληθες καὶ φιλοδίκαιον·* [2]*καὶ τὸ δι' αὐτὸν γνῶναι Θρασέαν, Ἑλβίδιον, Κάτωνα, Δίωνα, Βροῦτον καὶ φαντασίαν λαβεῖν πολιτείας ἰσονόμου κατ' ἰσότητα καὶ ἰσηγορίαν διοικουμένης καὶ βασιλείας τιμώσης πάντων μάλιστα τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἀρχομένων·* [3]*καὶ ἔτι παρὰ τοῦ αὐτοῦ τὸ ὁμαλὲς καὶ ὁμότονον ἐν τῇ τιμῇ τῆς φιλοσοφίας·* [4]*καὶ τὸ εὐποιητικὸν καὶ τὸ εὐμετάδοτον ἐκτενῶς·*

---

3 Suid. *ἄσχολος: μὴ . . . πράγματα.*

---

5 *τούτου τοῦ* AD: *τοιούτου* T, Suid. 7 *προβαλόμενον* A. 11 *καὶ* pr. om. Xyl., del. Reiske (idem ⟨*πραΰνειν*⟩ *καὶ* coni.). *τὸ* alt. s. l. D. 12 *ἐκθύμως* (*κ* corr.) A. *Δομετίου* scripsi: *δομητίου*; *Domitio* Xyl., *Δομιτίου* Gat. 15 *μου* s. l. A, *αὐτοῦ* D. *τοῦ ἀδελφοῦ μου* del. Moshemius, *τοῦ φίλου μου* coni. Gat. *σευουήρου* AD; *Οὐήρου* Scaliger, Salm., Baronius. 16 *αὐτῶν* A; *αὐτοῦ* Stich. 17 *Θρασέαν . . . Βροῦτον*] *τοὺς περὶ κάτωνα καὶ δίωνα καὶ βροῦτον* D. 20—21 *παρ' αὐτοῦ* T (*eundem* Xyl.). 21 *ὁμαλὲς* (quod dissuaserat Cas.) Cor.: *ἀμελὲς*.

ATD [5]καὶ τὸ εὔελπι καὶ τὸ πιστευτικὸν περὶ τοῦ ὑπὸ τῶν φίλων φιλεῖσθαι· [6]καὶ τὸ ἀνεπίκρυπτον πρὸς τοὺς καταγνώσεως ὑπ' αὐτοῦ τυγχάνοντας· [7]καὶ τὸ μὴ δεῖσθαι στοχασμοῦ τοὺς φίλους αὐτοῦ περὶ τοῦ τί θέλει ἢ τί οὐ θέλει, ἀλλὰ δῆλον εἶναι.

15. *Παρὰ Μαξίμου* τὸ κρατεῖν ἑαυτοῦ καὶ κατὰ μηδὲν περίφορον εἶναι· [2]καὶ τὸ εὔθυμον ἔν τε ταῖς ἄλλαις περιστάσεσι καὶ ἐν ταῖς νόσοις· [3]καὶ τὸ εὔκρατον τοῦ ἤθους καὶ μείλιχον καὶ γεραρόν· [4]καὶ τὸ οὐ σχετλίως ATDC κατεργαστικὸν τῶν προκειμένων· [5]καὶ τὸ πάντας αὐτῷ πιστεύειν, περὶ ὧν λέγοι, ὅτι οὕτως φρονεῖ, καὶ περὶ ATD ὧν πράττοι, ὅτι ἀκάκως πράττει· [6]καὶ τὸ ἀθαύμαστον καὶ ἀνέκπληκτον καὶ μηδαμοῦ ἐπειγόμενον ἢ ὀκνοῦν ἢ ἀμηχανοῦν ἢ κατηφὲς ἢ προσσεσηρὸς ἢ πάλιν θυμούμενον ἢ ὑφορώμενον· [7]καὶ τὸ εὐεργετικὸν καὶ τὸ συγγνωμονικὸν καὶ τὸ ἀψευδές· [8]καὶ τὸ ἀδιαστρόφου μᾶλλον ἢ AT διορθουμένου φαντασίαν παρέχειν· [9]καὶ ὅτι οὔτε ᾠήθη ἄν ποτέ τις ὑπερορᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ οὔτε ὑπέμεινεν ἂν ATD κρείττονα αὐτοῦ αὐτὸν ὑπολαβεῖν· [10]καὶ τὸ εὔχαρι ἐν τ . . . . ίζεσθαι.

16. *Παρὰ τοῦ πατρὸς* τὸ ἥμερον καὶ μενετικὸν ἀσαλεύτως ἐπὶ τῶν ἐξητασμένως κριθέντων· [2]καὶ τὸ ἀκενό-

---

10 καὶ τὸ] Ὅτι δεῖ τοιοῦτον ἑαυτὸν παρέχειν ὥστε C.

4—5 ἢ τί οὐ θέλει om. AD. 6 Παρὰ] Παράκλησις T. 9 μειλίχιον T. τὸ om. T. 10 πάντως AD. 11 λέγει CD. 12 πράττει CD, πράττῃ T. ἀκάκως Reiske: οὐ κακῶς. 13 μηδαμῇ D ἐπιγινόμενον AD. 14 προσσεσηρὸς D pr., Gat.: προσεσηρὸς A corr. TD corr., προσηρὸς A pr. παλιενθυμούμενον A (litteris λιεν lineola subducta notatis) D. 16 τὸ alt. om. T. 17—18 ᾠήθειάν ποτε A. 18 ὑπομείνειεν ἂν A. 19 lacunam notavi (εὔχαρι ἐν ταῖς ὁμιλίαις Leop[m].). 22 τῶν] τὸ T (corr. Bas.; *in iis quae* Xyl.).

δοξον περὶ τὰς δοκούσας τιμάς· [3]καὶ τὸ φιλόπονον καὶ ATD *ἐνδελεχές· [4]καὶ τὸ ἀκουστικὸν τῶν ἐχόντων τι κοινωφελὲς εἰσφέρειν· [5]καὶ τὸ ἀπαρατρέπτως † εἰς τὸ κατ' ἀξίαν ἀπονεμητικὸν ἑκάστῳ· [6]καὶ τὸ ἔμπειρον, ποῦ μὲν χρεία ἐντάσεως, ποῦ δὲ ἀνέσεως· [7]καὶ τὸ παῦσαι τὰ περὶ τοὺς ἔρωτας τῶν μειρακίων· [8]καὶ ἡ κοινονοημοσύνη καὶ τὸ* AT *ἐφεῖσθαι τοῖς φίλοις μήτε συνδειπνεῖν αὐτῷ πάντως μήτε συναποδημεῖν ἐπάναγκες, ἀεὶ δὲ ὅμοιον αὐτὸν καταλαμβάνεσθαι ὑπὸ τῶν διὰ χρείας τινὰς ἀπολειφθέντων· [9]καὶ τὸ ζητητικὸν ἀκριβῶς ἐν τοῖς συμβουλίοις* ATD *καὶ ἐπίμονον, ἀλλ' οὐ τὸ † προαπέστη τῆς ἐρεύνης, ἀρκεσθεὶς ταῖς προχείροις φαντασίαις· [10]καὶ τὸ διατηρητικὸν τῶν φίλων καὶ μηδαμοῦ ἀψίκορον μηδὲ ἐπιμανές· [11]καὶ τὸ αὔταρκες ἐν παντὶ καὶ τὸ φαιδρόν· [12]καὶ τὸ πόρρωθεν προνοητικὸν καὶ τῶν ἐλαχίστων προδιοικητικὸν ἀτραγῴδως· [13]καὶ τὸ τὰς ἐπιβοήσεις καὶ πᾶσαν κολακείαν ἐπ' αὐτοῦ σταλῆναι· [14]καὶ τὸ φυλακτικὸν ἀεὶ τῶν ἀναγκαίων τῇ ἀρχῇ καὶ ταμιευτικὸν τῆς χορηγίας καὶ ὑπομενετικὸν τῆς ἐπὶ τῶν τοιούτων τινῶν καταιτιάσεως· [15]καὶ τὸ μήτε περὶ θεοὺς δεισίδαιμον μήτε περὶ ἀνθρώπους δημοκοπικὸν ἢ ἀρεσκευτικὸν ἢ ὀχλοχαρές, ἀλλὰ νῆφον ἐν πᾶσι καὶ βέβαιον καὶ μηδαμοῦ ἀπειρόκαλον μηδὲ καινοτόμον· [16]καὶ τὸ τοῖς εἰς εὐμάρειαν βίου*

---

13 Suid. *ἀψίκορον: συντηρητικὸν δεῖ εἶναι πρὸς τοὺς φίλους καὶ μηδαμοῦ ἀψ.*

---

3 *εἰς τὸ*] *τοῦ* Reiske; malim *ἀεὶ τοῦ*. 5 *ἐνστάσεως* AD. 11 *ἀλλ' . . . φαντασίαις* om. D. *οὐ ⟨μόνον⟩ τὸ* Tox.; *μόνον τὸ* del. Xylander. *ἀλλ' οὐ τὸ· προαπέστη* Bas.; *καὶ ὅτι οὐ πρ.* Gat.; *⟨ἵν'* (*ὧν* Rendall) *ἂν⟩ ἄλλος τις πρ.* Lofft. 17 *ἐπ'* TD: *ὑπ'* A, Morus. *συσταλῆναι* Xylander. *τὸ* om AD. 19 *⟨τὸ⟩ ἐπιμενετικὸν* D. 20 *⟨τοὺς⟩ θεοὺς* T. *δεισιδαῖμον*: corr. Leop.

ATD *φέρουσί τι, ὧν ἡ τύχη δαψίλειαν παρέχει, χρηστικὸν ἀτύφως ἅμα καὶ ἀπροφασίστως, ὥστε παρόντων μὲν* AT *ἀνεπιτηδεύτως ἅπτεσθαι, ἀπόντων δὲ μὴ δεῖσθαι·* [17]*καὶ τὸ μηδὲ ἄν τινα εἰπεῖν μήτε ὅτι σοφιστὴς μήτε ὅτι οὐερνάκλος μήτε ὅτι σχολαστικός, ἀλλ' ὅτι ἀνὴρ πέπειρος, τέλειος, ἀκολάκευτος, προεστάναι δυνάμενος καὶ τῶν* ATDC *ἑαυτοῦ καὶ ἄλλων·* [18]*πρὸς τούτοις δὲ καὶ τὸ τιμητικὸν τῶν ἀληθῶς φιλοσοφούντων, τοῖς δὲ ἄλλοις οὐκ ἐξονει-* ATD *διστικὸν οὐδὲ μὴν εὐπαράγωγον ὑπ' αὐτῶν·* [19]*ἔτι δὲ τὸ εὐόμιλον καὶ εὔχαρι οὐ κατακόρως·* [20]*καὶ τὸ τοῦ ἰδίου σώματος ἐπιμελητικὸν ἐμμέτρως οὔτε ὡς ἄν τις φιλόζωος οὔτε πρὸς καλλωπισμὸν οὔτε μὴν ὀλιγώρως, ἀλλ' ὥστε διὰ τὴν ἰδίαν προσοχὴν εἰς ὀλίγιστα ἰατρικῆς χρῄζειν ἢ φαρμάκων καὶ ἐπιθεμάτων ἐκτός·* [21]*μάλιστα δὲ τὸ παραχωρητικὸν ἀβασκάνως τοῖς δύναμίν τινα κεκτημένοις, οἷον τὴν φραστικὴν ἢ τὴν ἐξ ἱστορίας νόμων ἢ ἐθῶν ἢ ἄλλων τινῶν πραγμάτων, καὶ συσπουδαστικὸν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστοι κατὰ τὰ ἴδια προτερήματα εὐδοκιμῶσι· πάντα δὲ κατὰ τὰ πάτρια πράσσων οὐδ' αὐτὸ τοῦτο ἐπιτηδεύων φαίνεσθαι, τὸ τὰ πάτρια φυλάσσειν·* [22]*ἔτι δὲ τὸ μὴ εὐμετακίνητον καὶ ῥιπταστικόν, ἀλλὰ καὶ τόποις καὶ πράγμασι τοῖς αὐτοῖς ἐνδιατριπτικόν·* [23]*καὶ*

---

7 *πρὸς* . . . (9) *αὐτῶν*] *Ὅτι δεῖ τιμᾶν τοὺς ὡς ἀληθῶς φιλοσόφους, τοὺς δὲ ἄλλους μὴ ἐξονειδίζειν μηδὲ παράγεσθαι ὑπ' αὐτῶν* C. 10 Suid. *προσοχή*: *τοῦ ἰδ. σ. ἐπιμελητικῶς δεῖ ἔχειν ἐμμέτρως . . . ἐκτός*.

---

1 *παρέχει δαψίλειαν* T. *παρεῖχε* Cas. 4 *μηδὲ* AD: *μήτε* T. ⟨*οἰκογενὴς*⟩ *οὐερνάκλος* T. 7 *δὲ καὶ* om. D. 8 ⟨*ὡς*⟩ *ἀληθῶς* C. 9 *οὐδὲ* . . . *αὐτῶν* om. T. 13 *ἰατρικῶν* T. 14 *ἢ* om. Suid. *ἐπιθεμάτων* Suid.: *ἐπιθημάτων*. ⟨*ἐντὸς καὶ*⟩ *ἐκτὸς* Suid. 16 *ἢ* ⟨*τῶν*⟩ *τὴν* T; *ἢ τὴν τῶν* Cas., Gat. 18 *ἕκαστος*? 19 *πράσσειν* et *ἐπιτηδεύειν* D. 20 *τὸ*] *καὶ* A.

τὸ μετὰ τοὺς παροξυσμοὺς τῆς κεφαλαλγίας νεαρὸν εὐ- ATD θὺς καὶ ἀκμαῖον πρὸς τὰ συνήθη ἔργα· [24]καὶ τὸ μὴ εἶναι αὐτῷ πολλὰ τὰ ἀπόρρητα, ἀλλ' ὀλίγιστα καὶ σπανιώτατα καὶ ταῦτα ὑπὲρ τῶν κοινῶν μόνων· [25]καὶ τὸ ἔμφρον καὶ μεμετρημένον ἔν τε θεωριῶν ἐπιτελέσει καὶ ἔργων κατασκευαῖς καὶ διανομαῖς καὶ τοῖς τοιούτοις, ⟨ἃ⟩ ἀνθρώπου πρὸς αὐτὸ τὸ δέον πραχθῆναι δεδορκότος, οὐ πρὸς τὴν ἐπὶ τοῖς πραχθεῖσιν εὐδοξίαν. [26]οὐκ [ἐν] ἀωρὶ λούστης, οὐχὶ φιλοικοδόμος, οὐ περὶ τὰς ἐδωδὰς ἐπινοητής, οὐ περὶ ἐσθήτων ὑφὰς καὶ χρόας, οὐ περὶ σωμάτων ὥρας. [27]ἡ ἀπὸ Λωρίου AT στολὴ ἀνάγουσα ἀπὸ τῆς κάτω ἐπαύλεως καὶ τῶν ἐν Λανουβίῳ τὰ πολλά· [28]τῷ τελώνῃ ἐν Τούσκλοις παραιτουμένῳ ὡς ἐχρήσατο καὶ πᾶς ὁ τοιοῦτος τρόπος. [29]οὐδὲν ἀπηνὲς οὐδὲ μὴν ἀδυσώπητον οὐδὲ λάβρον οὐδὲ ὥστ' ἄν τινα εἰπεῖν ποτε 'ἕως ἱδρῶτος', ἀλλὰ πάντα διειλημμένα λελογίσθαι ὡς ἐπὶ σχολῆς, ἀταράχως, τεταγμένως, ἐρρωμένως, συμφώνως ἑαυτοῖς. [30]ἐφαρμόσειε δ' ἂν αὐτῷ τὸ περὶ τοῦ Σωκράτους μνημονευόμενον, ὅτι καὶ ἀπέχεσθαι καὶ ἀπολαύειν ἐδύνατο τούτων, ὧν πολλοὶ πρός τε τὰς ἀποχὰς ἀσθενῶς καὶ πρὸς τὰς ἀπολαύσεις ἐνδοτικῶς ἔχουσι. [31]τὸ δὲ ἰσχύειν καὶ ἐγκαρτερεῖν καὶ ἐννήφειν ἑκατέρῳ ἀνδρός ἐστιν ἄρτιον καὶ ἀήττητον ψυχὴν ἔχοντος, οἷον ἐν τῇ νόσῳ τῇ Μαξίμου.

---

1 νοερὸν D. 4 ὑπὸ D. μόνον T. 5 μεμελετημένον D. 6 καὶ διανομαῖς om. D. 7 ⟨ἃ⟩ (fort. ⟨οἷα⟩) ἀνθρώπου scripsi: ἀνθρώποις; ⟨ὅ ἐστιν⟩ ἀνθρώπου Menagius, Morus. ⟨δὲ⟩ τὸ T. 8 δεδορκός D. 9 ἐν del. Lugd., Salm.; ἦν Rendall. ἀωρεὶ T. ἐν ἀωρίᾳ Gat. 14 τρόπος T: πόπος A pr., τόπος A corr. Tox. 16 ὡς T. ἕως ἱδρῶτος T: οὐ μ . . . . . (cum spatio vacuo 5 vel 6 litterarum) A. 17 τεταραγμένως A. ⟨οἱ⟩ πολλοὶ Schultz II. 22 ἔτι καρτερεῖν: em. Gat. 23 ἀνδρός . . . ἔχοντος om. A.

AT 17. *Παρὰ τῶν θεῶν τὸ ἀγαθοὺς πάππους, ἀγαθοὺς γονέας, ἀγαθὴν ἀδελφήν, ἀγαθοὺς διδασκάλους, ἀγαθοὺς οἰκείους, συγγενεῖς, φίλους, σχεδὸν ἅπαντας ἔχειν·* [2]*καὶ ὅτι περὶ οὐδένα αὐτῶν προέπεσον πλημμελῆσαί τι καίτοι διάθεσιν ἔχων τοιαύτην, ἀφ' ἧς, εἰ ἔτυχε, κἂν ἔπραξά τι τοιοῦτον· τῶν θεῶν δὲ εὐποιΐα τὸ μηδεμίαν συνδρομὴν πραγμάτων γενέσθαι, ἥτις ἔμελλέ με ἐλέγξειν·* [3]*καὶ τὸ μὴ ἐπὶ πλέον τραφῆναι παρὰ τῇ παλλακῇ τοῦ πάππου·* [4]*καὶ τὸ τὴν ὥραν διασῶσαι καὶ τὸ μὴ πρὸ ὥρας ἀνδρωθῆναι, ἀλλ' ἔτι καὶ ἐπιλαβεῖν τοῦ χρόνου·* [5]*τὸ ἄρχοντι καὶ πατρὶ ὑποταχθῆναι, ὃς ἔμελλε πάντα τὸν τῦφον ἀφαιρήσειν μου καὶ εἰς ἔννοιαν ἄξειν τοῦ ὅτι δυνατόν ἐστιν ἐν αὐλῇ βιοῦντα μήτε δορυφορήσεων χρῄζειν μήτε ἐσθήτων σημειωδῶν μήτε λαμπάδων καὶ ἀνδριάντων τοιῶνδέ τινων καὶ τοῦ ὁμοίου κόμπου, ἀλλ' ἔξεστιν ἐγγυτάτω ἰδιώτου συστέλλειν ἑαυτὸν καὶ μὴ διὰ τοῦτο ταπεινότερον ἢ ῥαθυμότερον ἔχειν πρὸς τὰ ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἡγεμονικῶς πραχθῆναι δέοντα·* [6]*τὸ ἀδελφοῦ τοιούτου τυχεῖν δυναμένου μὲν διὰ ἤθους ἐπεγεῖραί με πρὸς ἐπιμέλειαν ἐμαυτοῦ, ἅμα δὲ καὶ τιμῇ καὶ στοργῇ εὐφραίνοντός με·* [7]*τὸ παιδία μοι ἀφυῆ μὴ γενέσθαι μηδὲ κατὰ τὸ σωμάτιον διάστροφα·* [8]*τὸ μὴ ἐπὶ πλέον με προκόψαι ἐν ῥητορικῇ καὶ ποιητικῇ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύμασιν, ἐν οἷς ἴσως ἂν κατεσχέθην, εἰ ᾐσθόμην ἐμαυτὸν εὐόδως προϊόντα·* [9]*τὸ φθάσαι τοὺς τροφέας ἐν ἀξιώματι καταστῆσαι, οὗ δὴ ἐδόκουν μοι ἐπιθυμεῖν, καὶ*

---

3 *ἅπαντα ἔχειν* A, *ἅπαντα σχεῖν* T: em. Schultz. 6 *τοιοῦτο* T. 7 *ἤμελλέ* A. 8 *μὴ πλέον ἐπιτραφῆναι* T; fort. *μὴ ἐπὶ πλέον ἔτι τρ. τύφον*: corr. Stich. 12 *ἕξειν* A. 15 *τοιῶνδέ τινων* del. Morus. 16 *μὴ* A: *νὴ (δία)*T. 22 *μὴ* A, Bas. (*neque* Xyl.): *μὲν* T. 23 *ἐν* ⟨*τῇ*⟩ A. 24 *μετεσχέθην* A.

μὴ ἀναβαλέσθαι ἐλπίδι τοῦ με, ἐπεὶ νέοι ἔτι ἦσαν, ὕστερον αὐτὸ πράξειν· [10]τὸ γνῶναι Ἀπολλώνιον, Ῥούστικον, Μάξιμον· [11]τὸ φαντασθῆναι περὶ τοῦ κατὰ φύσιν βίου ἐναργῶς καὶ πολλάκις, οἷός τίς ἐστιν· ὥστε, ὅσον ἐπὶ τοῖς θεοῖς καὶ ταῖς ἐκεῖθεν διαδόσεσι καὶ συλλήψεσι καὶ ἐπι⟨π⟩νοίας, μηδὲν κωλύειν ἤδη κατὰ φύσιν ζῆν με, ἀπολείπεσθαι δ' ἔτι τούτου παρὰ τὴν ἐμὴν αἰτίαν καὶ παρὰ τὸ μὴ διατηρεῖν τὰς ἐκ τῶν θεῶν ὑπομνήσεις καὶ μονονουχὶ διδασκαλίας· [12]τὸ ἀντισχεῖν μοι τὸ σῶμα ἐπὶ τοσοῦτον ἐν τοιούτῳ βίῳ· [13]τὸ μήτε Βενεδίκτης ἅψασθαι μήτε Θεοδότου, ἀλλὰ καὶ ὕστερον ἐν ἐρωτικοῖς πάθεσι γενόμενον ὑγιᾶναι· [14]τὸ χαλεπήναντα πολλάκις Ῥουστίκῳ μηδὲν πλέον πρᾶξαι, ἐφ' ᾧ ἂν μετέγνων· [15]τὸ μέλλουσαν νέαν τελευτᾶν τὴν τεκοῦσαν ὅμως οἰκῆσαι μετ' ἐμοῦ τὰ τελευταῖα ἔτη· [16]τὸ ὁσάκις ἐβουλήθην ἐπικουρῆσαί τινι πενομένῳ ἢ εἰς ἄλλο τι χρῄζοντι, μηδέποτε ἀκοῦσαί με, ὅτι οὐκ ἔστι μοι χρήματα, ὅθεν γένηται· [17]καὶ τὸ αὐτῷ ἐμοὶ χρείαν ὁμοίαν, ὡς παρ' ἑτέρου μεταλαβεῖν, μὴ συμπεσεῖν· [18]τὸ τὴν γυναῖκα τοιαύτην εἶναι, οὑτωσὶ μὲν πειθήνιον, οὕτω δὲ φιλόστοργον, οὕτω δὲ ἀφελῆ· [19]τὸ ἐπιτηδείων τροφέων εἰς τὰ παιδία εὐπορῆσαι· [20]τὸ δι' ὀνειράτων βοηθήματα δοθῆναι ἄλλα τε καὶ ὡς μὴ πτύειν αἷμα καὶ μὴ ἰλιγγιᾶν· [21]καὶ † τούτου ἐν Καιήτῃ ὥσπερ χρήσῃ· [22]† ὅπως τε ἐπεθύμησα φιλοσοφίας, μὴ ἐμπεσεῖν εἴς τινα σοφιστὴν μηδὲ ἀποκαθίσαι ἐπὶ τοὺς † AT

1 ἀντιλαβέσθαι A. με Cas.: μή. 4 τίς s. l. A. 6 ἐπινοίαις: em. Cas. 7 ⟨ἢ⟩ ἀπολείπεσθαι T. δ' ἔτι scripsi (δὲ ἔτι Schultz): δέ τι ⟨ἐπὶ⟩ A, ἔτι T; δέ τι ἔτι Polak, δέ τι Radermacher; an δέ γ' ἔτι? 17 μὲ extra lin. add. A. 23—24 τὸ τοῦ ἐν Κ. 'ὥσπερ χρήσῃ' Lofft. 24 ὅπως T, οὕτως A. 25—p. 12, 1 ἐπὶ τοῦ (vel τὸ, ut iam Menag.) συγγράφειν Reiske; malim ἐπὶ τοῦ γρίφους.

AT συγγραφεῖς ἢ συλλογισμοὺς ἀναλύειν ἢ περὶ τὰ μετεωρολογικὰ καταγίνεσθαι· [23]πάντα γὰρ ταῦτα θεῶν βοηθῶν καὶ τύχης δεῖται.

Τὰ ἐν Κουάδοις πρὸς τῷ Γρανουᾳ. α΄.

⟨ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

Β̅⟩

ATDC 1. Ἕωθεν προλέγειν ἑαυτῷ· συντεύξομαι περιέργῳ, ἀχαρίστῳ, ὑβριστῇ, δολερῷ, βασκάνῳ, ἀκοινωνήτῳ· [2]πάντα ταῦτα συμβέβηκεν ἐκείνοις παρὰ τὴν ἄγνοιαν τῶν ἀγαθῶν καὶ κακῶν. [3]ἐγὼ δὲ τεθεωρηκὼς τὴν φύσιν τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι καλὸν καὶ τοῦ κακοῦ ὅτι αἰσχρὸν καὶ τὴν αὐτοῦ τοῦ ἁμαρτάνοντος φύσιν ὅτι μοι συγγενὴς οὐχὶ αἵματος ἢ σπέρματος τοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ νοῦ καὶ θείας ἀπομοίρας μέτοχος, οὔτε βλαβῆναι ὑπό τινος αὐτῶν δύναμαι· αἰσχρῷ γάρ με οὐδεὶς περιβαλεῖ· οὔτε ὀργίζεσθαι τῷ συγγενεῖ δύναμαι οὔτε ἀπέχθεσθαι αὐτῷ. [4]γεγόναμεν γὰρ πρὸς συνεργίαν, ὡς πόδες, ὡς χεῖρες, ὡς βλέφαρα, ὡς οἱ στοῖχοι τῶν ἄνω καὶ κάτω ὀδόντων. [5]τὸ οὖν ἀντιπράσσειν ἀλλήλοις παρὰ φύσιν· ἀντιπρακτικὸν δὲ τὸ ἀγανακτεῖν καὶ ἀποστρέφεσθαι.

---

9 Ἕωθέν ⟨φησι⟩ προὔλεγεν C.

---

4 subscriptionem habet T; in A spatium duorum vel trium versuum, in D τοῦ αὐᵗ μάρκου; lib. I hic fin. Gat.; cf. quae adn. ad p. 14, 5. 9 ἐντεύξομαι C. 16 ἀπορροίας P. Corssen. 17 περιβάλλει TC (*coniciet* Xyl.) 18 ἀπέχεσθαι A. 20 ⟨τῶν⟩ κάτω TC. 22 ἀποτρέπεσθαι C.

2. Ὅ τί ποτε τοῦτό εἰμι, σαρκία ἐστὶ καὶ πνευμάτιον καὶ τὸ ἡγεμονικόν. [2]ἄφες τὰ βιβλία· μηκέτι σπῶ· οὐ δέδοται. ἀλλ' ὡς ἤδη ἀποθνήσκων τῶν μὲν σαρκίων καταφρόνησον· λύθρος καὶ ὀστάρια καὶ κροκύφαντος, ἐκ νεύρων, φλεβίων, ἀρτηριῶν πλεγμάτιον. [3]θέασαι δὲ καὶ τὸ πνεῦμα, ὁποῖόν τί ἐστιν· ἄνεμος, οὐδὲ ἀεὶ τὸ αὐτό, ἀλλὰ πάσης ὥρας ἐξεμούμενον καὶ πάλιν ῥοφούμενον. [4]τρίτον οὖν ἐστὶ τὸ ἡγεμονικόν. ὡδὶ ἐπινοήθητι· γέρων εἶ· μηκέτι τοῦτο ἐάσῃς δουλεῦσαι, μηκέτι καθ' ὁρμὴν ἀκοινώνητον νευροσπαστηθῆναι, μηκέτι τὸ εἱμαρμένον ἢ παρὸν δυσχερᾶναι ἢ μέλλον ἀποδύρεσθαι. ATDC

3. Τὰ τῶν θεῶν προνοίας μεστά, τὰ τῆς τύχης οὐκ ἄνευ φύσεως ἢ συγκλώσεως καὶ ἐπιπλοκῆς τῶν προνοίᾳ διοικουμένων· πάντα ἐκεῖθεν ῥεῖ. [2]πρόσεστι δὲ τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ τῷ ὅλῳ κόσμῳ συμφέρον, οὗ μέρος εἶ. παντὶ δὲ φύσεως μέρει ἀγαθόν, ὃ φέρει ἡ τοῦ ὅλου φύσις καὶ ὃ ἐκείνης ἐστὶ σωστικόν· σῴζουσι δὲ κόσμον, ὥσπερ αἱ τῶν στοιχείων, οὕτως καὶ αἱ τῶν συγκριμάτων

F 14 schol. ad Dionis. Chrys. or. XXXII, 15 σύμφωνον τοῦτο τῷ τοῦ αὐτοκράτορος Μάρκου 'πάντα ἄνωθεν ῥεῖ' σοφῶς εἰρηκότος.

---

1 τοῦτο ⟨ὃ⟩ C, Reiske. 2 ἄφες . . . ἀλλ' Stichio, ἄφες . . . ἀποθνήσκων Leopoldo aliunde invecta esse videntur. 2—3 οὐ δέδοται, ἀλλ' T: *non datum est* (*enim licet* Bas.). *Quin* Xyl.; om. D. 4 λίθος καὶ ὀστράκια C. κροκύφαντον T. 5 νέβρων AC. 8 ὡδὶ Wilam.: ῷ (ῶ) δὴ A (in marg. γρ´ καὶ ῷ δὲ) DC, ῶ δε T. ἐπινοήθητι D: ἀπονοήθητι ATC. 9 τούτῳ C. 10 νευροσπαστησθῆναι T (corr. Bas.): νευροσπασθῆναι DC (def. Schmidt), νευροπασθῆναι A. 11 ἀποδύρεσθαι Rendall (ὑποδύρεσθαι Lofft): ἀποδύεσθαι AD, ὑποδύεσθαι T, ἀναδύεσθαι C. 14 ἄνωθεν schol. Dion. fort. προσέτι. 15 συμφέρον T: συμφέρειν ADC.

ATDC μεταβολαί. [3]ταῦτά σοι ἀρκείτω εἰ δόγματά ἐστι· τὴν δὲ τῶν βιβλίων δίψαν ῥῖψον, ἵνα μὴ γογγύζων ἀποθάνῃς, ἀλλὰ ἵλεως ἀληθῶς καὶ ἀπὸ καρδίας εὐχάριστος τοῖς θεοῖς.

ATD 4. *Μέμνησο, ἐκ πόσου ταῦτα ἀναβάλλῃ καὶ ὁποσάκις προθεσμίας λαβὼν παρὰ τῶν θεῶν οὐ χρᾷ αὐταῖς. [2]δεῖ δὲ ἤδη ποτὲ αἰσθέσθαι, τίνος κόσμου μέρος εἶ καὶ τίνος διοικοῦντος τὸν κόσμον ἀπόρροια ὑπέστης καὶ ὅτι ὅρος ἐστί σοι περιγεγραμμένος τοῦ χρόνου, ᾧ ἐὰν εἰς τὸ ἀπαιθριάσαι μὴ χρήσῃ, οἰχήσεται καὶ οἰχήσῃ καὶ αὖθις οὐκ ἐξέσται.*

5. *Πάσης ὥρας φρόντιζε στιβαρῶς ὡς Ῥωμαῖος καὶ ἄρρην τὸ ἐν χερσὶ μετὰ τῆς ἀκριβοῦς καὶ ἀπλάστου σεμνότητος καὶ φιλοστοργίας καὶ ἐλευθερίας καὶ δικαιότητος πράσσειν καὶ σχολὴν ἑαυτῷ ἀπὸ πασῶν τῶν ἄλλων φαντασιῶν πορίζειν. [2]ποριεῖς δέ, ἂν ὡς ἐσχάτην τοῦ βίου ἑκάστην πρᾶξιν ἐνεργῇς ἀπηλλαγμένος ὢν πάσης εἰκαιότητος καὶ ἐμπαθοῦς ἀποστροφῆς ἀπὸ τοῦ αἱροῦντος λόγου καὶ ὑποκρίσεως καὶ φιλαυτίας καὶ δυσαρεστήσεως πρὸς τὰ συμμεμοιραμένα. [3]ὁρᾷς, πῶς ὀλίγα*

---

1 *ἀρκείτω . . .* (4) *θεοῖς* D iterantur fol. 354r inter VIII 55 et IV 47 (Db).

---

1 *ἀεὶ δόγματα ἔστω* TC; *καὶ δόγματα ἔστω* Rich. 3—4 *τῷ θεῷ* Db. 5 init. et inscr. l. II in T; in A versus spat. *ἀναβάλῃ* A, Bas. *ὁποσάκις* Bas.: *ὑποσάκις* T; *ὅτι ποσάκις* AD. 6 *προθεσμίαν* T. *χρῇ* D corr. 8 *ὅτι* om. AD. 9 *ἐστί* Gat.: *ἔστι* T, *ἔσται* AD (*finem futurum* Xyl.) 9—10 *ἀπαιθριάσαι μὴ* Gat. (*si non impenderis* Bas.): *μὴ ἀπαιθριάσαι.* 10 *καὶ* om. AD. *οἰχήσῃ* ⟨*σὺ*⟩ Stich. 11 *ἐξέσται* AD: *ἥξεται* T. 12 *ῥωμαλέος* D pr. 13 *τῆς* om. D. 14 *δικαιότητος* T: *διὰ σκαιότητος* A, *μὴ διὰ σκαιότητος* D. 15 *χολὴν* A. *ἑαυτῷ* D: *ἑαυτῶν* A, *σαυτῷ* P. 17 *προνοῇς* D (*ἐνεργ* s. l.). *ἀπηλλαγμένην*: correxi (*ἀπηλλαγμένος* Polak). 18 *εἰσκαιότητος* A, *σκαιότητος* D. 19 *λόγου* om. D.

ἐστίν, ὧν κρατήσας τις δύναται εὔρουν καὶ θεουδῆ βιῶσαι βίον· καὶ γὰρ οἱ θεοὶ πλέον οὐδὲν ἀπαιτήσουσι παρὰ τοῦ ταῦτα φυλάσσοντος. ATD

6. Ὕβριζε, ὕβριζε ἑαυτήν, ὦ ψυχή· τοῦ δὲ τιμῆσαι σεαυτὴν οὐκέτι καιρὸν ἕξεις· οὐ † γὰρ ὁ βίος ἑκάστῳ. [2]οὗτος δέ σοι σχεδὸν διήνυσται μὴ αἰδουμένῃ σεαυτήν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἄλλων ψυχαῖς τιθεμένῃ τὴν σὴν εὐμοιρίαν.

7. Περισπᾷ τί σε τὰ ἔξωθεν ἐμπίπτοντα; καὶ σχολὴν πάρεχε σεαυτῷ τοῦ προσμανθάνειν ἀγαθόν τι καὶ παῦσαι ῥεμβόμενος. [2]ἤδη δὲ καὶ τὴν ἑτέραν περιφορὰν φυλακτέον· ληροῦσι γὰρ καὶ διὰ πράξεων οἱ κεκμηκότες τῷ βίῳ καὶ μὴ ἔχοντες σκοπόν, ἐφ' ὃν πᾶσαν ὁρμὴν καὶ καθάπαξ φαντασίαν ἀπευθύνουσιν.

8. Παρὰ μὲν τὸ μὴ ἐφιστάνειν, τί ἐν τῇ ἄλλου ψυχῇ γίνεται, οὐ ῥᾳδίως τις ὤφθη κακοδαιμονῶν· τοὺς δὲ τοῖς τῆς ἰδίας ψυχῆς κινήμασι μὴ παρακολουθοῦντας ἀνάγκη κακοδαιμονεῖν.

9. Τούτων ἀεὶ δεῖ μεμνῆσθαι, τίς ἡ τῶν ὅλων φύσις καὶ τίς ἡ ἐμὴ καὶ πῶς αὕτη πρὸς ἐκείνην ἔχουσα καὶ ὁποῖόν τι μέρος ὁποίου τοῦ ὅλου οὖσα καὶ ὅτι οὐδεὶς ὁ κωλύων τὰ ἀκόλουθα τῇ φύσει, ἧς μέρος εἶ, πράσσειν τε ἀεὶ καὶ λέγειν. ATDC

10. Φιλοσόφως ὁ Θεόφραστος ἐν τῇ συγκρίσει τῶν ATDCM

18 ⟨Ὅτι⟩ τούτων et 23 ⟨Ὅτι⟩ φιλ. C. 23 Theophr. fr. 77 W.

1 εὔνουν AD. 4 αὐτήν T. 5 οὐ A: εὖ T, βραχὺς D; ῥεῖ Lofft, Polak, εἷς Boot; malim οὐχ ⟨ἱκανὸς⟩ vel βίος ⟨ἱκανὸς⟩. 8 sign. interrog. ponit D, Cas. καί om. D. 10 ἑτέρων D. 13 ἀπευθυνοῦσιν (-σι A; in D comp.): corr. Gat. 14 ἐφεστηκέναι (om. μὴ) AD. 16 τοῖς om. A, τῆς om. D. 17 κακοδαιμονᾶν AD. 20 ὁποίου T: ὁποῖον AD. 22 τε] σε Cor. 23 φιλοσόφως ATDM pr., Cπ corr.: φιλοσόφους C, φιλόσοφος M corr.

ATCD(M) ἁμαρτημάτων, | ὡς ἄν τις κοινότερον τὰ τοιαῦτα συγκρίνειε, φησὶ βαρύτερα εἶναι τὰ κατ' ἐπιθυμίαν πλημμελούμενα τῶν κατὰ θυμόν. [2] ὁ γὰρ θυμούμενος μετά τινος λύπης καὶ λεληθυίας συστολῆς φαίνεται τὸν λόγον ἀποστρεφόμενος· ὁ δὲ κατ' ἐπιθυμίαν ἁμαρτάνων ὑφ' ἡδονῆς ἡττώμενος ἀκολαστότερός πως φαίνεται καὶ θη- ATDCM λύτερος ἐν ταῖς ἁμαρτίαις. [3] ὀρθῶς οὖν καὶ φιλοσόφου ἀξίως ἔφη μείζονος ἐγκλήματος ἔχεσθαι τὸ μεθ' ἡδονῆς ATDC ἁμαρτανόμενον ἤπερ τὸ μετὰ λύπης· ὅλως τε ὁ μὲν προηδικημένῳ μᾶλλον ἔοικε καὶ διὰ λύπης ἠναγκασμένῳ θυμωθῆναι· ὁ δὲ αὐτόθεν πρὸς τὸ ἀδικεῖν ὥρμηται, φερόμενος ἐπὶ τὸ πρᾶξαί τι κατ' ἐπιθυμίαν.

11. Ὡς ἤδη δυνατοῦ ὄντος ἐξιέναι τοῦ βίου, οὕτως ἕκαστα ποιεῖν καὶ λέγειν καὶ διανοεῖσθαι. [2] τὸ δὲ ἐξ ἀνθρώπων ἀπελθεῖν, εἰ μὲν θεοὶ εἰσίν, οὐδὲν δεινόν· κακῷ γάρ σε οὐκ ἂν περιβάλοιεν· εἰ δὲ ἤτοι οὐκ εἰσὶν ἢ οὐ μέλει αὐτοῖς τῶν ἀνθρωπείων, τί μοι ζῆν ἐν κόσμῳ κενῷ θεῶν ἢ προνοίας κενῷ; [3] ἀλλὰ καὶ εἰσὶ καὶ μέλει αὐτοῖς τῶν ἀνθρωπείων καὶ τοῖς μὲν κατ' ἀλήθειαν κακοῖς ἵνα μὴ περιπίπτῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐπ' αὐτῷ τὸ πᾶν ATD ἔθεντο· τῶν δὲ λοιπῶν εἴ τι κακὸν ἦν, καὶ τοῦτο ἂν προείδοντο, ἵνα ἐπὶ παντὶ ᾖ τὸ μὴ περιπίπτειν αὐτῷ. [4] ὃ δὲ χείρω μὴ ποιεῖ ἄνθρωπον, πῶς ἂν τοῦτο βίον ἀνθρώπου χείρω ποιήσειεν; [5] οὔτε δὲ κατ' ἄγνοιαν οὔτε εἰδυῖα μέν, μὴ δυναμένη δὲ προφυλάξασθαι ἢ διορθώ-

7 οὖν om. M. φιλοσόφου Polak: φιλοσόφως AD, φιλοσοφίας TCM. 9 τὸ om. C. 10 λύπην T. 12 τῷ D. πρᾶξαί τι⟨να⟩ T. 14 καὶ λέγειν om. T (*et dicenda* Xyl.). δὲ] μὲν C. 16 οὐκ om. A pr. ἢ δὲ εἴ τι T (*sin autem vel* Xyl.). 17 τί . . . (19) ἀνθρωπείων in marg. A, om. C. 21 κακῶν εἴ τι λοιπὸν AD. 22 προείδοντο Nauck, Scaph.: προίδοντο AT, προίδοιντο D. ἐπὶ παντὶ ᾖ Cor.: ἐπῆ πάντη. αὐτὸ A. 23 ποιῇ A.

σασθαι ταῦτα ἡ τῶν ὅλων φύσις παρεῖδεν ἄν, οὔτ' ἂν ATD τηλικοῦτον ἥμαρτεν ἤτοι παρ' ἀδυναμίαν ἢ παρ' ἀτεχνίαν, ἵνα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ ἐπίσης τοῖς τε ἀγαθοῖς ἀνθρώποις καὶ τοῖς κακοῖς πεφυρμένως συμβαίνῃ. [6] θάνατος δέ γε καὶ ζωή, δόξα καὶ ἀδοξία, πόνος καὶ ἡδονή, πλοῦτος καὶ πενία, πάντα ταῦτα ἐπίσης συμβαίνει ἀνθρώπων τοῖς τε ἀγαθοῖς καὶ τοῖς κακοῖς οὔτε καλὰ ὄντα οὔτε αἰσχρά. οὔτ' ἄρ' ἀγαθὰ οὔτε κακά ἐστι.

12. *Πῶς πάντα ταχέως ἐναφανίζεται, τῷ μὲν κόσμῳ* ATDC αὐτὰ τὰ σώματα, τῷ δὲ αἰῶνι αἱ μνῆμαι αὐτῶν, οἷά ἐστι τὰ αἰσθητὰ πάντα καὶ μάλιστα τὰ ἡδονῇ δελεάζοντα ἢ τῷ πόνῳ φοβοῦντα ἢ τῷ τύφῳ διαβεβοημένα, πῶς εὐτελῆ καὶ εὐκαταφρόνητα καὶ ῥυπαρὰ καὶ εὔφθαρτα καὶ νεκρά, νοερᾶς δυνάμεως ἐφιστάναι· [2] τί εἰσιν οὗτοι, ὧν ATD αἱ ὑπολήψεις καὶ αἱ φωναὶ τὴν εὐδοξίαν . . . · [3] τί ἐστι τὸ ἀποθανεῖν καὶ ὅτι, ἐάν τις αὐτὸ μόνον ἴδῃ καὶ τῷ μερισμῷ τῆς ἐννοίας διαλύσῃ τὰ ἐμφανταζόμενα αὐτῷ, οὐκέτι ἄλλο τι ὑπολήψεται αὐτὸ εἶναι ἢ φύσεως ἔργον· φύσεως δὲ ἔργον εἴ τις φοβεῖται, παιδίον ἐστίν· τοῦτο μέντοι οὐ μόνον φύσεως ἔργον ἐστίν, ἀλλὰ καὶ συμφέρον αὐτῇ· [4] πῶς ἅπτεται θεοῦ ἄνθρωπος καὶ κατὰ τί ἑαυτοῦ μέρος καὶ ὅταν πῶς ἔχῃ [διακέηται] τὸ τοῦ ἀνθρώπου τοῦτο μόριον.

---

16 Suid. *ἀποθανεῖν: ἐάν τις . . .* (22) *μέρος.*

---

2 *παρὰ δύναμιν* AD. 5 *γε* om. D. 10 *αἱ* om. AD. 11 *πάντα* om. C. 14 *εἰσιν*] *ἐστιν* A. 15 lacunam not. Xyl.; *παρέχουσι* suppl. Gat. 16 *ἴδῃ* AD, Reiske: *εἰδῇ* T, Suid. 17 *ἐμφανιζόμενα* AD. 19 *ἔργον* ⟨*ἐστίν,*⟩ Suid. 20 *μόνον* om. D. *ἐστίν* om. D. 21 ⟨*τοῦ*⟩ *θεοῦ* D. 22 *αὐτοῦ* T. *πῶς ἔχῃ διακέηται* T, *τίς ἔχῃ διακαίηται* A, *ἔχῃ* D (qui postea *μόριον διάκειται οὐδὲν*): *διακέηται* delevi, *ἔχῃ* del. Schultz; *ποσαχῇ διακέηται* Radermacher. 23 *τοῦτο* om. AD.

ATDCM 13. *Οὐδὲν ἀθλιώτερον τοῦ πάντα κύκλῳ ἐκπεριερχο-* ATDO *μένου* ¹ *καὶ τὰ ἔνερθε γᾶς, φησίν, ἐρευνῶντος καὶ τὰ ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν πλησίον διὰ τεκμάρσεως ζητοῦντος, μὴ αἰσθομένου δέ, ὅτι ἀρκεῖ πρὸς μόνῳ τῷ ἔνδον ἑαυτοῦ δαίμονι εἶναι καὶ τοῦτον γνησίως θεραπεύειν.* [2]*θεραπεία δὲ αὐτοῦ καθαρὸν πάθους διατηρεῖν καὶ εἰκαιότητος καὶ δυσαρεστήσεως τῆς πρὸς τὰ ἐκ θεῶν καὶ ἀνθρώπων γινόμενα.* [3]*τὰ μὲν γὰρ ἐκ θεῶν αἰδέσιμα διὰ τὴν ἀρετήν, τὰ δὲ ἐξ ἀνθρώπων φίλα διὰ συγγένειαν, ἔστι δὲ ὅτε καὶ τρόπον τινὰ ἐλεεινὰ δι' ἄγνοιαν ἀγαθῶν καὶ κακῶν· οὐκ ἐλάττων ἡ πήρωσις αὕτη τῆς στερισκούσης τοῦ διακρίνειν λευκὰ καὶ μέλανα.*

14. *Κἂν τρισχίλια ἔτη βιώσεσθαι μέλλῃς καὶ τοσαυτάκις μύρια, ὅμως μέμνησο, ὅτι οὐδεὶς ἄλλον ἀποβάλλει βίον ἢ τοῦτον, ὃν ζῇ, οὐδὲ ἄλλον ζῇ ἢ ὃν ἀποβάλλει.* [2]*εἰς ταὐτὸν οὖν καθίσταται τὸ μήκιστον τῷ βραχυτάτῳ.* [3]*τὸ γὰρ παρὸν πᾶσιν ἴσον καὶ τὸ ἀπολλύμενον οὐκ ἴδιον*

1 ⟨*Ὅτι*⟩ *οὐδὲν* C. Suid. (I) *δαίμων: οὐδὲν* . . . (12) *μέλανα.* 2 Plato Theaet. 173 E (Pindari fragm. 292 B). 5 Suid. (II) *εἰκαῖον: θεραπεία* . . . *γινόμενα.* 13 Suid. *ἀκέραιον: ἐκ τῆς Μάρκου Ἀντωνίνου συγγραφῆς· κἂν* . . . (p. 19, 3) *ἀφέλοιτο.*

---

1 *ἐμπεριερχομένου* C (*ἐμπεριεχομένου* C π.), *περιερχομένου* D, Suid. 2 *τὰ ἔνερθε* scripsi: *τέ νερθε* A, *τὰ νέρθε* D, Suid., *τὰ νέρθεν* TC. *γῆς* Suid. 3 *πλησίων* A. *τεκμάρσεων* A corr. D, Suid. 4 *αἰσθανομένου* C et (om. *δέ*) Suid. 7—8 *τὴν* . . . *γινομένην* Suid. II cod. V. 7 *θεοῦ* Suid. I, II. 8 *θεοῦ* Suid. *αἰδέσιμα* . . . *ἐξ*] *καὶ* Suid. *δι' ἀρετὴν* TC. 9 *ἐξ ἀνθρώπων*] *ἐξῶν* A. *φίλα* A (ι corr.), *φίλια* Suid. 10 *ἐλεεινὰ* om. Suid. 11 *οὐκ* om. Suid. *πήρωσις* TC: *πόρωσις* A (ut vid.) D pr., *πάρωσις* fort. A, Suid. cod. A, *πώρωσις* Suid. codd. ceteri, D corr. 12 *τοῦ διακρίνειν* TC: *τὸ διακρίνειν* AD, om. Suid. ⟨*τὰ*⟩ *λευκὰ* TC. *μέλαινα* T et fort. A pr. 14 *οὐδεὶς* s. l. D. 15 *οὐδὲ*] *ἢ* Suid. *ἢ* (*ἢ* om. cod. A) *ὃν* ⟨*ἂν*⟩ *ἀποβάλλῃ* Suid. *ἀποβάλλει* C, Suid. cod. A. 16 *ταὐτὸν* ADC, Suid.: *τοῦτο* T, *ταὐτὸ* Bas. (*idem* Xyl.). 17 *ἴσον*: corr. Cor. ⟨*εἰ*⟩ *καὶ* T. *ἴδιον* scripsi: *ἴσον* (*ἶσον* AD). *οὖν ἴσον* Gat.

καὶ τὸ ἀποβαλλόμενον οὕτως ἀκαριαῖον ἀναφαίνεται. ATDC [4]οὔτε γὰρ τὸ παρῳχηκὸς οὔτε τὸ μέλλον ἀποβάλλοι ἄν τις. ὃ γὰρ οὐκ ἔχει, πῶς ἄν τοῦτό τις αὐτοῦ ἀφέλοιτο; [5]τούτων οὖν τῶν δύο ἀεὶ δεῖ μεμνῆσθαι· ἑνὸς μέν, ὅτι ATD πάντα ἐξ ἀιδίου ὁμοειδῆ καὶ ἀνακυκλούμενα καὶ οὐδὲν διαφέρει, πότερον ἐν ἑκατὸν ἔτεσιν ἢ ἐν διακοσίοις ἢ ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ τὰ αὐτά τις ὄψεται· ἑτέρου δέ, ὅτι καὶ ὁ πολυχρονιώτατος καὶ ὁ τάχιστα τεθνηξόμενος τὸ ἴσον ἀποβάλλει. [6]τὸ γὰρ παρόν ἐστι μόνον, οὗ στερίσκεσθαι μέλλει, εἴπερ γε ἔχει καὶ τοῦτο μόνον, καὶ ὃ μὴ ἔχει τις, οὐκ ἀποβάλλει.

15. Ὅτι πᾶν ὑπόληψις. δῆλα μὲν γὰρ τὰ πρὸς τὸν AT Κυνικὸν Μόνιμον λεγόμενα· δῆλον δὲ καὶ τὸ χρήσιμον τοῦ λεγομένου, ἐάν τις αὐτοῦ τὸ νόστιμον μέχρι τοῦ ἀληθοῦς δέχηται.

16. Ὑβρίζει ἑαυτὴν ἡ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴ μάλιστα ATD μέν, ὅταν ἀπόστημα καὶ οἷον φῦμα τοῦ κόσμου, ὅσον ἐφ' ἑαυτῇ, γένηται. [2]τὸ γὰρ δυσχεραίνειν τινὶ τῶν γινομένων ἀπόστασίς ἐστι τῆς φύσεως, ἧς ἐν μέρει <αἱ> ἑκάστου τῶν λοιπῶν φύσεις περιέχονται. [3]ἔπειτα δέ, ὅταν ἄνθρωπόν τινα ἀποστραφῇ ἢ καὶ ἐναντία φέρηται ὡς βλάψουσα, οἷαί εἰσιν αἱ τῶν ὀργιζομένων. [4]τρίτον ὑβρίζει ἑαυτήν, ὅταν ἡσσᾶται ἡδονῆς ἢ πόνου. [5]τέταρτον, ὅταν ὑποκρίνηται καὶ ἐπιπλάστως καὶ ἀναλήθως τι

---

12 Menandri fragm. 249 Kock.

---

1 ἀκέραιον AD, Suid. in lemm. 2 malim οὔτ' ἄρα. ἀποβάλοι D et C α β γ λ. 3 ἄν τις τοῦτο TC. 4 ἀεὶ δεῖ scripsi: ἂν AD, δεῖ T. 5—6 μηδὲν διαφέρειν AD. 10 ὅπερ T (quando Xyl.). 12 πάνθ' Lofft. 13 fort. Μονίμου. 18 ἑαυτῇ D corr.: ἑαυτῷ ATD pr. 19 fort. ᾗ. suppl. Cor. 20 ἕκαστα D corr. 21 ἄνθρωπον s. l. D.

ATD ποιῇ ἢ λέγῃ. [6]πέμπτον, ὅταν πρᾶξίν τινα ἑαυτῆς καὶ ὁρμὴν ἐπ' οὐδένα σκοπὸν ἀφιῇ, ἀλλὰ εἰκῇ καὶ ἀπαρακολουθήτως ὁτιοῦν ἐνεργῇ, δέον καὶ τὰ μικρότατα κατὰ ATDM τὴν ἐπὶ τὸ τέλος ἀναφορὰν γίνεσθαι· τέλος δὲ λογικῶν ζῴων τὸ ἕπεσθαι τῷ τῆς πόλεως καὶ πολιτείας τῆς πρεσβυτάτης λόγῳ καὶ θεσμῷ.

ATDCM 17. Τοῦ ἀνθρωπίνου βίου ὁ μὲν χρόνος στιγμή, ἡ δὲ οὐσία ῥέουσα, ἡ δὲ αἴσθησις ἀμυδρά, ἡ δὲ ὅλου τοῦ σώματος σύγκρισις εὔσηπτος, ἡ δὲ ψυχὴ ῥόμβος, ἡ δὲ ATDC τύχη δυστέκμαρτον, ἡ δὲ φήμη ἄκριτον· [2]συνελόντι δὲ εἰπεῖν, πάντα τὰ μὲν τοῦ σώματος ποταμός, τὰ δὲ τῆς ψυχῆς ὄνειρος καὶ τῦφος, ὁ δὲ βίος πόλεμος καὶ ξένου ἐπιδημία, ἡ δὲ ὑστεροφημία λήθη. [3]τί οὖν τὸ παραπέμψαι δυνάμενον; ἓν καὶ μόνον φιλοσοφία. [4]τοῦτο δὲ ἐν τῷ τηρεῖν τὸν ἔνδον δαίμονα ἀνύβριστον καὶ ἀσινῆ, ἡδονῶν καὶ πόνων κρείσσονα, μηδὲν εἰκῇ ποιοῦντα μηδὲ διεψευσμένως καὶ μεθ' ὑποκρίσεως, ἀνενδεῆ τοῦ ἄλλον ATD ποιῆσαί τι ἢ μὴ ποιῆσαι· ἔτι δὲ τὰ συμβαίνοντα καὶ ἀπονεμόμενα δεχόμενον ὡς ἐκεῖθέν ποθεν ἐρχόμενα, ATDM ὅθεν αὐτὸς ἦλθεν· ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸν θάνατον ἵλεῳ τῇ γνώμῃ περιμένοντα ὡς οὐδὲν ἄλλο ἢ λύσιν τῶν στοιχείων, ἐξ ὧν ἕκαστον ζῷον συγκρίνεται. [5]εἰ δὲ αὐτοῖς τοῖς στοιχείοις μηδὲν δεινὸν ἐν τῷ ἕκαστον διηνεκῶς εἰς ἕτερον μεταβάλλειν, διὰ τί ὑπίδηταί τις τὴν πάντων

---

7 ⟨Ὅτι⟩ τοῦ C.

---

1 ἢ ⟨τι⟩ AD. 2 ἀφίῃ T, ἀφῇ D. 7 χρόνος ⟨βραχύς⟩ D. στιγμή . . . ἀμυδρά om. AD. 9 ῥόμβος Gat.: ῥομβός Tox.; ῥεμβὸς ADCM, Tox. marg. (sec. Xyl.), Bas. 10 τύχη] ψυχὴ A. 13 ἡ ὑστεροφημία δὲ T. 17 ἄλλο D. 18 ἔτι] ὅτι A. 21 ὡς D, Bas. (*quippe* Xyl.): εἰς ATM. ἢ λύσιν] ἡ λύσις A et (ἢ corr.) D (in cuius marg. ἐστὶ). 23 οὐδὲν D.

μεταβολὴν καὶ διάλυσιν; κατὰ φύσιν γάρ· οὐδὲν δὲ ATDM
κακὸν κατὰ φύσιν.

Τὰ ἐν Καρνούντῳ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

Γ

1. *Οὐχὶ τοῦτο μόνον δεῖ λογίζεσθαι, ὅτι καθ' ἑκά-* ATDCM
στην ἡμέραν ἀπαναλίσκεται ὁ βίος καὶ μέρος ἔλαττον
αὐτοῦ καταλείπεται, ἀλλὰ κἀκεῖνο λογιστέον, ὅτι, εἰ ἐπὶ
πλέον βιώῃ τις, ἐκεῖνό γε ἄδηλον, εἰ ἐξαρκέσει ὁμοία
αὖθις ἡ διάνοια πρὸς τὴν σύνεσιν τῶν πραγμάτων καὶ ATDM
τῆς θεωρίας τῆς συντεινούσης εἰς τὴν ἐμπειρίαν τῶν τε
θείων καὶ τῶν ἀνθρωπείων. [2]*ἐὰν γὰρ παραληρεῖν ἄρ-* ATD
ξηται, τὸ μὲν διαπνεῖσθαι καὶ τρέφεσθαι καὶ φαντάζε-
σθαι καὶ ὁρμᾶν καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα οὐκ ἐνδεήσει· τὸ
δ' ἑαυτῷ χρῆσθαι καὶ τοὺς τοῦ καθήκοντος ἀριθμοὺς
ἀκριβοῦν καὶ τὰ προφαινόμενα διαρθροῦν καὶ περὶ αὐ-
τοῦ τοῦ, εἰ ἤδη ἐξακτέον αὑτόν, ἐφιστάνειν καὶ ὅσα τοι-
αῦτα λογισμοῦ συγγεγυμνασμένου πάνυ χρῄζει, προ-
αποσβέννυται. [3]*χρὴ οὖν ἐπείγεσθαι οὐ μόνον τῷ ἐγγυ-*
τέρω τοῦ θανάτου ἑκάστοτε γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ
τὴν ἐννόησιν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν παρακολούθησιν
προαπολήγειν.

---

3 subscriptio in T: om. cett. (in A spatium duorum versuum). 11 *εὔδηλον* D pr. *ἐξαρέσκει* A. 14 *ἀνθρωπίνων* M. 15 *διυπνεῖσθαι* A, *δειπνεῖσθαι* D. 17 *δ' ἑαυτῷ* scripsi: *δὲ* [*καὶ*] *ἑαυτῷ* T, *δὲ αὐτῷ* A, *δὲ αὐτῷ* D. 20 *χρήζει* D. 22 *καὶ* om. AD m 1 (add. m 2). *τὸ* om. A.

ATD 2. *Χρὴ καὶ τὰ τοιαῦτα παραφυλάσσειν, ὅτι καὶ τὰ ἐπιγινόμενα τοῖς φύσει γινομένοις ἔχει τι εὔχαρι καὶ ἐπαγωγόν. [2]οἷον ἄρτου ὀπτωμένου παραρρήγνυταί τινα μέρη καὶ ταῦτα οὖν τὰ διέχοντα οὕτως καὶ τρόπον τινὰ παρὰ τὸ ἐπάγγελμα τῆς ἀρτοποιίας ἔχοντα ἐπιπρέπει πως καὶ προθυμίαν πρὸς τὴν τροφὴν ἰδίως ἀνακινεῖ. [3]πάλιν τε τὰ σῦκα, ὁπότε ὡραιότατά ἐστι, κέχηνεν. [4]καὶ ἐν ταῖς δρυπεπέσιν ἐλαίαις αὐτὸ τὸ ἐγγὺς τῇ σήψει ἴδιόν τι κάλλος τῷ καρπῷ προστίθησιν. [5]καὶ οἱ στάχυες κάτω νεύοντες καὶ τὸ τοῦ λέοντος ἐπισκύνιον καὶ ὁ τῶν συῶν ἐκ τοῦ στόματος ῥέων ἀφρὸς καὶ πολλὰ ἕτερα κατ᾽ ἰδίαν εἴ τις σκοποίη, πόρρω ὄντα τοῦ εὐειδοῦς ὅμως διὰ τὸ τοῖς φύσει γινομένοις ἐπακολουθεῖν συνεπικοσμεῖ καὶ ψυχαγωγεῖ, ὥστε εἴ τις ἔχει πάθος καὶ ἔννοιαν βαθυτέραν πρὸς τὰ ἐν τῷ ὅλῳ γινόμενα, σχεδὸν οὐδὲν οὐχὶ δόξει αὐτῷ καὶ τῶν κατ᾽ ἐπακολούθησιν συμβαινόντων ἡδέως πως ἰδίᾳ συνίστασθαι. [6]οὗτος δὲ καὶ θηρίων ἀληθῆ χάσματα οὐχ ἧσσον ἡδέως ὄψεται ἢ ὅσα γραφεῖς καὶ πλάσται μιμούμενοι δεικνύουσιν· καὶ γραὸς καὶ γέροντος ἀκμήν τινα καὶ ὥραν καὶ τὸ ἐν παισὶν ἐπαφρόδιτον τοῖς ἑαυτοῦ σώφροσιν ὀφθαλμοῖς ὁρᾶν δυνήσεται· καὶ πολλὰ τοιαῦτα οὐ παντὶ πιθανά, μόνῳ δὲ τῷ πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὰ ταύτης ἔργα γνησίως ᾠκειωμένῳ προσπεσεῖται.*

---

3 *ἄρτι* D pr. 5 *ἐπιτρέπει* A (*ει* corr.). 8 *δρυπεπέσι* Xyl. in adn., Bas.: *δρυπέπεσιν* A, *δρυπέπισι* Tox. *δρυπετέσι* (quod in T legitur) in marg. adnotato, *δρυπετέσιν* D. 9 *καὶ οἱ στάχυες* AD: *οἱ στάχυες δὲ* T. 14 *ἔχοι* T. 17 *ἰδίᾳ συνίστασθαι* Lofft: *διασυνίστασθαι* AT, *συνδιανίστασθαι* D. *οὕτως* T. 22 *πιθανά*] *δυνατὰ* D pr. 23 *προπεσεῖται*: em. Cas., Gat.

ATDC

3. *Ἱπποκράτης πολλὰς νόσους ἰασάμενος αὐτὸς νοσήσας ἀπέθανεν. [2] οἱ Χαλδαῖοι πολλῶν θανάτους προηγόρευσαν, εἶτα καὶ αὐτοὺς τὸ πεπρωμένον κατέλαβεν. [3] Ἀλέξανδρος καὶ Πομπήιος καὶ Γάιος Καῖσαρ ὅλας πόλεις ἄρδην τοσαυτάκις ἀνελόντες καὶ ἐν παρατάξει πολλὰς μυριάδας ἱππέων καὶ πεζῶν κατακόψαντες καὶ αὐτοί ποτε ἐξῆλθον τοῦ βίου. [4] Ἡράκλειτος περὶ τῆς τοῦ κόσμου ἐκπυρώσεως τοσαῦτα φυσιολογήσας ὕδατος τὰ ἐντὸς πληρωθεὶς βολβίτῳ κατακεχρισμένος ἀπέθανεν. [5] Δημόκριτον δὲ οἱ φθεῖρες, Σωκράτην δὲ ἄλλοι φθεῖρες ἀπέκτειναν. [6] τί ταῦτα; ἐνέβης, ἔπλευσας, κατήχθης· ἔκβηθι. εἰ μὲν ἐφ' ἕτερον βίον, οὐδὲν θεῶν κενὸν οὐδὲ ἐκεῖ· εἰ δὲ ἐν ἀναισθησίᾳ, παύσῃ πόνων καὶ ἡδονῶν ἀνεχόμενος καὶ λατρεύων τοσούτῳ χείρονι τῷ ἀγγείῳ † η περίεστι τὸ ὑπηρετοῦν· τὸ μὲν γὰρ νοῦς καὶ δαίμων, τὸ δὲ γῆ καὶ λύθρος.*

ATD

4. *Μὴ κατατρίψῃς τὸ ὑπολειπόμενον τοῦ βίου μέρος ἐν ταῖς περὶ ἑτέρων φαντασίαις, ὁπόταν μὴ τὴν ἀναφορὰν ἐπί τι κοινωφελὲς ποιῇ (ἤτοι γὰρ ἄλλου ἔργου στέρῃ), τουτέστι φανταζόμενος, τί ὁ δεῖνα πράσσει καὶ τίνος ἕνεκεν καὶ τί λέγει καὶ τί ἐνθυμεῖται καὶ τί τεχνάζεται καὶ ὅσα τοιαῦτα ποιεῖ ἀπορρέμβεσθαι τῆς τοῦ*

---

1 ⟨*Ὅτι*⟩ *ἱπποκράτης* C. 10 Democritum hic et Pherecydem Antoninum 'memoria lapsum' confudisse iam Xyl. perspexit in Bas. adn.; cf. Diels Fragm. der Vorsokr.² 356.

---

1 *αὐτὸς* om. T (*ipse* Xyl.) C. 4 *καίσαρ* AD, ⟨*καὶ*⟩ *καῖσαρ* C. 14 *ἥ* (*ἢ* Bas.) *περίεστι* TC, *ῆ* (corr. *ἥ*) *περίεστι* A, *ἢ πέρ ἐστι* D, *ἤπερ ἐστὶ* Reiske; latet gravior corruptela (exspectes *ἢ ᾧ περιέκειτο ὑπηρετοῦν*). 17 *ὑπολειπόμενον* D corr.: *ὑπολιπόμενον* ATD pr. 19—20 *ἤτοι . . . στέρῃ* om. D, ut parenthesin uncis inclusit Leop.; at vix sanus locus. 22 *ποιεῖ* om. AD. *τοῦ* om. A.

ATD ἰδίου ἡγεμονικοῦ παρατηρήσεως. [2]χρὴ μὲν οὖν καὶ τὸ εἰκῇ καὶ μάτην ἐν τῷ εἱρμῷ τῶν φαντασιῶν περιίστα- ATDC σθαι, πολὺ δὲ μάλιστα τὸ περίεργον καὶ κακόηθες· [3]καὶ ἐθιστέον ἑαυτὸν μόνα φαντάζεσθαι, περὶ ὧν εἴ τις ἄφνω ἐπανέροιτο 'τί νῦν διανοῇ;', μετὰ παρρησίας παραχρῆμα ἂν ἀποκρίναιο, ὅτι τὸ καὶ τό, ὡς ἐξαυτῆς εὐθὺς δῆλα εἶναι, ὅτι πάντα ἁπλᾶ καὶ εὐμενῆ καὶ ζῴου κοινωνικοῦ καὶ ἀμελοῦντος ἡδονικῶν ἢ καθάπαξ ἀπολαυστικῶν φαντασμάτων ἢ φιλονεικίας τινὸς ἢ βασκανίας καὶ ὑποψίας ἢ ἄλλου τινός, ἐφ' ᾧ ἂν ἐρυθριάσειας ἐξηγούμενος, ὅτι ἐν νῷ αὐτὸ εἶχες. [4]ὁ γάρ τοι ἀνὴρ ὁ τοιοῦτος οὐκ ἔτι ὑπερτιθέμενος τὸ ὡς ἐν ἀρίστοις ἤδη εἶναι ἱερεύς τις καὶ ὑπουργὸς θεῶν χρώμενος καὶ τῷ ἔνδον ἱδρυμένῳ αὐτοῦ, ὃ παρέχεται τὸν ἄνθρωπον ἄχραντον ἡδονῶν, ἄτρωτον ὑπὸ παντὸς πόνου, πάσης ὕβρεως ἀνέπαφον, πάσης ἀναίσθητον πονηρίας, ἀθλητὴν ἄθλου τοῦ μεγίστου, τοῦ ὑπὸ μηδενὸς πάθους καταβληθῆναι, δικαιοσύνῃ βεβαμμένον εἰς βάθος, ἀσπαζόμενον μὲν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς τὰ συμβαίνοντα καὶ ἀπονεμόμενα πάντα, μὴ πολλάκις δὲ μηδὲ χωρὶς μεγάλης καὶ κοινωφελοῦς ἀνάγκης φανταζόμενον, τί ποτε ἄλλος λέγει ἢ πράσσει ἢ διανοεῖται. [5]μόνα γὰρ τὰ ἑαυτοῦ πρὸς ἐνέργειαν † ἕξει

---

1 *καὶ* om. C. 5 *τί νῦν διανοῇ* om. D pr. 6 *ἐξαυτῆς* scripsi: *ἐξ αὐτῆς* D pr., *ἐξ αὐτῶς* A, *ἐξ αὐτῶν* TD corr. 8 *εἰ καθάπαξ* AD. 10 *ἢ ἄλλου . . . ἐξηγούμενος* om. C βνπ. *ἐρυθριάσαι* C α. 11 *νῷ* TDC: *ᾧ* A et C π. *ὁ* alt. om. D. 12 *ὡς* om. C, del. Menag. *τίς* ⟨*ἐστι*⟩ D. 13 *καὶ*] *δαιμονίῳ* Lofft (malim *δαίμονι*), *κυρίῳ* Kronenberg; an *κυριεύοντι*? 14 *αὐτοῦ* T: *αὐτῶ* AC, *αὐτῷ* D. 17 *τοῦ* T: *τῷ* AD, *τὸ* C. 18 *βεβλαμμένον* AD et C π. *πάθος* AD. 19 *τῆς* om. C. *ὑπονεμόνενον* C. 21 *φανταζομένου* AD pr. *ἢ* ⟨*τί*⟩ C. 22 *μόνον γὰρ εἶναι ἑαυτοῦ* C. *ἕξει* ADC: *ἔχει* T; exspectes *ἐξεγείρει* vel *ἐξάγει*.

καὶ τὰ ἑαυτῷ ἐκ τῶν ὅλων συγκλωθόμενα διηνεκῶς ἐννοεῖ ATDC κἀκεῖνα μὲν καλὰ παρέχεται, ταῦτα δὲ ἀγαθὰ εἶναι πέπεισται. [6]ἡ γὰρ ἑκάστῳ νεμομένη μοῖρα συνεμφέρεταί τε καὶ συνεμφέρει. [7]μέμνηται δὲ καὶ ὅτι συγγενὲς πᾶν ATD τὸ λογικὸν καὶ ὅτι κήδεσθαι μὲν πάντων ἀνθρώπων κατὰ τὴν τοῦ ἀνθρώπου φύσιν ἐστίν, δόξης δὲ οὐχὶ τῆς παρὰ πάντων ἀνθεκτέον, ἀλλὰ τῶν ὁμολογουμένως τῇ φύσει βιούντων μόνων. [8]οἱ δὲ μὴ οὕτως βιοῦντες ὁποῖοί τινες οἴκοι τε καὶ ἔξω τῆς οἰκίας καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, οἷοι μεθ' οἵων φύρονται, μεμνημένος διατελεῖ. [9]οὐ τοίνυν οὐδὲ τὸν παρὰ τῶν τοιούτων ἔπαινον ἐν λόγῳ τίθεται, οἵγε οὐδὲ αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἀρέσκονται.

5. *Μήτε ἀκούσιος ἐνέργει μήτε ἀκοινώνητος μήτε ἀνεξέταστος μήτε ἀνθελκόμενος· μήτε κομψεία τὴν διάνοιάν σου καλλωπιζέτω· μήτε πολυρρήμων μήτε πολυπράγμων ἔσο. [2]ἔτι δὲ ὁ ἐν σοὶ θεὸς ἔστω προστάτης ζῴου ἄρρενος καὶ πρεσβύτου καὶ πολιτικοῦ καὶ Ῥωμαίου καὶ ἄρχοντος ἀνατεταχότος ἑαυτόν, οἷος ἂν εἴη τις ATDC περιμένων τὸ ἀνακλητικὸν ἐκ τοῦ βίου εὔλυτος, μήτε ὅρκου δεόμενος μήτε ἀνθρώπου τινὸς μάρτυρος. [3]ἐν δὲ ATD τὸ φαιδρὸν καὶ τὸ ἀπροσδεὲς ἔξωθεν ὑπηρεσίας καὶ τὸ ἀπροσδεὲς ἡσυχίας, ἣν ἄλλοι παρέχουσιν. [4]ὀρθὸν οὖν ATDC εἶναι χρή, οὐχὶ ὀρθούμενον.*

---

18 ⟨Τοιοῦτος ἔσο⟩ οἷος C. 19 Suid. ἀνακλητικόν: καὶ Μάρκος Ἀντωνῖνός φησιν· ἔσο ἀναμένων . . . μάρτυρος (idem in v. εὔλυτος). 22—23 Suid. ὀρθός: Μάρκος· ὀρθὸν δεῖ εἶναι καὶ μὴ ὀρθούμενον.

---

3 πεπεῖσθαι AD. ἡ] εἰ A. 4 τε] τι D. 8 μόνον T. 10 οἷοι, in marg. γὰρ D. 11 τῶν om. AD. 12 τίθενται D, in quo οἵγε . . . ἀρέσκονται om. 19 παραμένων C, ἀναμένων Suid. εὔλυτος ⟨ὢν⟩ Zon. 20 ἐν T: ἓν AD; ἔτι Morus. 21 φαινόμενον AD. ⟨τῆς⟩ ἔξωθεν T.

ATD 6. *Εἰ μὲν κρεῖττον εὑρίσκεις ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ δικαιοσύνης, ἀληθείας, σωφροσύνης, ἀνδρείας καὶ καθάπαξ τοῦ ἀρκεῖσθαι ἑαυτῇ τὴν διάνοιάν σου, ἐν οἷς κατὰ τὸν λόγον τὸν ὀρθὸν πράσσοντά σε παρέχεται, καὶ [ἐν] τῇ εἱμαρμένῃ ἐν τοῖς ἀπροαιρέτως ἀπονεμομένοις· εἰ τούτου, φημί, κρεῖσσόν τι ὁρᾷς, ἐπ᾽ ἐκεῖνο ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς τραπόμενος τοῦ ἀρίστου εὑρισκομένου ἀπόλαυε. [2]εἰ δὲ μηδὲν κρεῖττον φαίνεται αὐτοῦ τοῦ ἐνιδρυμένου ἐν σοὶ δαίμονος τάς τε ἰδίας ὁρμὰς ὑποτεταχότος ἑαυτῷ καὶ τὰς φαντασίας ἐξετάζοντος καὶ τῶν αἰσθητικῶν πείσεων, ὡς ὁ Σωκράτης ἔλεγεν, ἑαυτὸν ἀφειλκυκότος καὶ τοῖς θεοῖς ὑποτεταχότος ἑαυτὸν καὶ τῶν ἀνθρώπων προκηδομένου· [3]εἰ τούτου πάντα τὰ ἄλλα μικρότερα καὶ εὐτελέστερα εὑρίσκεις, μηδενὶ χώραν δίδου ἑτέρῳ, πρὸς ὃ ῥέψας ἅπαξ καὶ ἀποκλίνας οὐκ ἔτι ἀπερισπάστως τὸ ἀγαθὸν ἐκεῖνο τὸ ἴδιον, τὸ σὸν προτιμᾶν δυνήσῃ· [4]ἀντικαθῆσθαι γὰρ τῷ λογικῷ καὶ πολιτικῷ ἀγαθῷ οὐ θέμις οὐδ᾽ ὁτιοῦν ἑτερογενές, οἷον τὸν παρὰ τῶν πολλῶν ἔπαινον ἢ ἀρχὰς ἢ πλοῦτον ἢ ἀπολαύσεις ἡδονῶν. [5]πάντα ταῦτα, κἂν πρὸς ὀλίγον ἐναρμόζειν δόξῃ, κατεκράτησεν ἄφνω καὶ παρήνεγκεν. [6]σὺ δέ, φημί, ἁπλῶς καὶ ἐλευθέρως ἑλοῦ τὸ κρεῖττον καὶ τούτου ἀντέχου· κρεῖττον δὲ τὸ συμφέρον. [7]εἰ μὲν τὸ ὡς λογικῷ, τοῦτο τήρει· εἰ δὲ τὸ ὡς ζῴῳ, ἀπόφηναι καὶ*

---

11 Plato Tim. 61D.

---

2 *ἀνδρίας* TD corr. 3 *ἑαυτὴν* A, *αὐτὴν* D. *ἐν* om. AD. 5 *ἐν* del. Gat. 6 *τοῦτο* A, *τούτων* D. *κρεῖττόν τι* Cor. 10 *ἐξετάζοντας* A. ⟨*τῆς*⟩ *τῶν* D corr. 11 *πείσεως* AD. 16 ⟨*καὶ*⟩ *τὸ σὸν* T; fortasse corruptela latet. 17 *ποιητικῷ*: em. Gat. 19 *τῶν* om. T. 22 *ἐλευθερίως* T. 24 *ἀπόφηνε* AD.

ἀτύφως φύλασσε τὴν κρίσιν· μόνον ὅπως ἀσφαλῶς τὴν ATD
ἐξέτασιν ποιήσῃ.

7. *Μὴ τιμήσῃς ποτὲ ὡς συμφέρον σεαυτοῦ, ὃ ἀναγκά-* AT
σει σέ ποτε τὴν πίστιν παραβῆναι, τὴν αἰδῶ ἐγκαταλιπεῖν, μισῆσαί τινα, ὑποπτεῦσαι, καταράσασθαι, ὑποκρίνασθαι, ἐπιθυμῆσαί τινος τοίχων καὶ παραπετασμάτων δεομένου. [2]*ὁ γὰρ τὸν ἑαυτοῦ νοῦν καὶ δαίμονα καὶ τὰ ὄργια τῆς τούτου ἀρετῆς προελόμενος τραγῳδίαν οὐ ποιεῖ, οὐ στενάζει, οὐκ ἐρημίας, οὐ πολυπληθείας δεήσεται· τὸ μέγιστον, ζήσει μήτε διώκων μήτε φεύγων.* [3]*πότερον δὲ ἐπὶ πλέον διάστημα χρόνου τῷ σώματι περιεχομένῃ τῇ ψυχῇ ἢ ἐπ' ἔλασσον χρήσεται, οὐδ' ὁπωστιοῦν αὐτῷ μέλει·* [4]*κἂν γὰρ ἤδη ἀπαλλάσσεσθαι δέῃ, οὕτως εὐλύτως ἄπεισιν ὡς ἄλλο τι τῶν αἰδημόνως καὶ κοσμίως ἐνεργεῖσθαι δυναμένων ἐνεργησείων, τοῦτο μόνον παρ' ὅλον τὸν βίον εὐλαβούμενος τὸ τὴν διάνοιαν ἔν τινι ἀνοικείῳ νοεροῦ πολιτικοῦ ζῴου τροπῇ γενέσθαι.*

8. *Οὐδὲν ἂν ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ κεκολασμένου καὶ ἐκκεκαθαρμένου πυῶδες οὐδὲ μὴν μεμολυσμένον οὐδὲ ὕπουλον εὕροις.* [2]*οὐδὲ ἀσυντελῆ τὸν βίον αὐτοῦ ἡ πεπρωμένη καταλαμβάνει, ὡς ἄν τις εἴποι τὸν τραγῳδὸν πρὸ τοῦ τελέσαι καὶ διαδραματίσαι ἀπαλλάσσεσθαι.* [3]*ἔτι δὲ οὐδὲν δοῦλον οὐδὲ κομψὸν οὐδὲ προσδεδεμένον οὐδὲ ἀπεσχισμένον οὐδὲ ὑπεύθυνον οὐδὲ ἐμφωλεῦον.*

9. *Τὴν ὑποληπτικὴν δύναμιν σέβε· ἐν ταύτῃ τὸ πᾶν, ἵνα ὑπόληψις τῷ ἡγεμονικῷ σου μηκέτι ἐγγένηται ἀνα-*

---

1 *φύλασσαι* A corr.; in D compend. 8 *προσελόμενος* A. 9 *πολυπληθίας* A. 11—12 *περιεχομένην τὴν ψυχὴν* A. 12 *ὁτιοῦν* T. 15 *ἐνεργησείων* Radermacher: *ἐνεργήσειν* A, *ἐνεργήσεων* T; *ἐνεργήσων* Cas. (*ut si . . . conferat* Xyl.) 17 *ἀνοικείω* A: *τῶν οἰκείων* T. *νοεροῦ* <*καὶ*> Stich. 24 *ἀπεχισμένον* A. 25 *σέβε* A (*β* corr.): *σέβου* T. 26 *ἀνακόλουθον* T.

AT κόλουθος τῇ φύσει καὶ τῇ τοῦ λογικοῦ ζῴου κατασκευῇ. [2]αὕτη δὲ ἐπαγγέλλεται ἀπροπτωσίαν καὶ τὴν πρὸς ἀνθρώπους οἰκείωσιν καὶ τὴν τοῖς θεοῖς ἀκολουθίαν.

10. *Πάντα οὖν ῥίψας ταῦτα μόνα τὰ ὀλίγα σύνεχε* ATC καὶ ἔτι συμ|μνημόνευε, ὅτι μόνον ζῇ ἕκαστος τὸ παρὸν τοῦτο τὸ ἀκαριαῖον· τὰ δ' ἄλλα ἢ βεβίωται ἢ ἐν ἀδήλῳ. [2]μικρὸν μὲν οὖν ὃ ζῇ ἕκαστος, μικρὸν δὲ τὸ τῆς γῆς AT γωνίδιον, ὅπου ζῇ· μικρὸν δὲ καὶ ἡ μηκίστη ὑστεροφημία καὶ αὕτη δὲ κατὰ διαδοχὴν ἀνθρωπαρίων τάχιστα τεθνηξομένων καὶ οὐκ εἰδότων οὐδ' ἑαυτούς, οὔτιγε τὸν πρόπαλαι τεθνηκότα.

11. *Τοῖς δὲ εἰρημένοις παραστήμασιν ἓν ἔτι προσέστω*, τὸ ὅρον ἢ ὑπογραφὴν ἀεὶ ποιεῖσθαι τοῦ ὑποπίπτοντος φανταστοῦ, ὥστε αὐτό, ὁποῖόν ἐστι κατ' οὐσίαν, γυμνὸν ὅλον δι' ὅλων διῃρημένως βλέπειν καὶ τὸ ἴδιον ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐκείνων, ἐξ ὧν συνεκρίθη καὶ εἰς ἃ ἀναλυθήσεται, λέγειν παρ' ἑαυτῷ. [2]οὐδὲν γὰρ οὕτως μεγαλοφροσύνης ποιητικόν, ὡς τὸ ἐλέγχειν ὁδῷ καὶ ἀληθείᾳ ἕκαστον τῶν ⟨ἐν⟩ τῷ βίῳ ὑποπιπτόντων δύνασθαι καὶ τὸ ἀεὶ οὕτως εἰς αὐτὰ ὁρᾶν, ὥστε συνεπιβάλλειν, ὁποίῳ τινὶ τῷ κόσμῳ ὁποίαν τινὰ τοῦτο χρείαν παρεχόμενον τίνα μὲν ἔχει ἀξίαν ὡς πρὸς τὸ ὅλον, τίνα δὲ ὡς πρὸς τὸν ἄνθρωπον πολίτην ὄντα πόλεως τῆς ἀνωτάτης, ἧς αἱ λοιπαὶ πόλεις ὥσπερ οἰκίαι εἰσίν· [3]τί ἐστι καὶ ἐκ τίνων συγκρίνεται καὶ πόσον χρόνον πέφυκε παραμένειν τοῦτο τὸ τὴν φαντασίαν μοι νῦν ποιοῦν καὶ

---

2 ἀπροσπτωσίαν A. 4 μόνον T. 5 μνημόνευε AC. 7 μικρὸν μὲν A (ι corr.). 9 αὐτὴ T. 10 οὔτε γε: em. Cor.; οὐδέ γε Reiske. 12 παραιτήμασιν A. 16 ἑαυτοῦ A. αὐτῶν ἐκείνων scripsi: αὐτῶν A, ἐκείνων T. 19 supplevi. 24 οἰκεῖαι A; malim ὡς περιοικίαι. 25 συγκέκριται T.

τίνος ἀρετῆς πρὸς αὐτὸ χρεία, οἷον ἡμερότητος, ἀνδρείας, AT ἀληθείας, πίστεως, ἀφελείας, αὐταρκείας, τῶν λοιπῶν. [4]διὸ δεῖ ἐφ' ἑκάστου λέγειν· τοῦτο μὲν παρὰ θεοῦ ἥκει, τοῦτο δὲ κατ' αὐτὴν τὴν σύλληξιν καὶ τὴν συμμηρυομένην σύγκλωσιν καὶ τὴν τοιαύτην σύντευξίν τε καὶ τύχην, τοῦτο δὲ παρὰ τοῦ συμφύλου καὶ συγγενοῦς καὶ κοινωνοῦ, ἀγνοοῦντος μέντοι, ὅ τι αὐτῷ κατὰ φύσιν ἐστίν. [5]ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἀγνοῶ· διὰ τοῦτο χρῶμαι αὐτῷ κατὰ τὸν τῆς κοινωνίας φυσικὸν νόμον εὔνως καὶ δικαίως· ἅμα μέντοι τοῦ κατ' ἀξίαν ἐν τοῖς μέσοις συστοχάζομαι.

12. Ἐὰν τὸ παρὸν ἐνεργῇς ἑπόμενος τῷ ὀρθῷ λόγῳ ἐσπουδασμένως, ἐρρωμένως, εὐμενῶς καὶ μηδὲν παρεμπορευόμενος, ἀλλὰ τὸν ἑαυτοῦ δαίμονα καθαρὸν ἑστῶτα τηρῇς, ὡς εἰ καὶ ἤδη ἀποδοῦναι δέοι· ἐὰν τοῦτο συνάπτῃς μηδὲν περιμένων μηδὲ φεύγων, ἀλλὰ τῇ παρούσῃ κατὰ φύσιν ἐνεργείᾳ καὶ τῇ, ὧν λέγεις καὶ φθέγγῃ, † ἡρωϊκῇ ἀληθείᾳ ἀρκούμενος, εὐζωήσεις. [2]ἔστι δὲ οὐδεὶς ὁ τοῦτο κωλῦσαι δυνάμενος.

13. Ὥσπερ οἱ ἰατροὶ ἀεὶ τὰ ὄργανα καὶ σιδήρια πρό- ATC χειρα ἔχουσι πρὸς τὰ αἰφνίδια τῶν θεραπευμάτων, οὕτω τὰ δόγματα σὺ ἕτοιμα ἔχε πρὸς τὸ τὰ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα εἰδέναι καὶ πᾶν καὶ τὸ μικρότατον οὕτω ποιεῖν, ὡς τῆς ἀμφοτέρων πρὸς ἄλληλα συνδέσεως μεμνημένον. [2]οὔτε γὰρ ἀνθρώπινόν τι ἄνευ τῆς ἐπὶ τὰ θεῖα συναναφορᾶς εὖ πράξεις οὔτ' ἔμπαλιν.

---

3 διόδι A (sed ι alt. corr.). 4 κατ' αὐτὴν A: κατὰ T. 7 ὅτι ⟨τὶ⟩ T. 11 Κἂν A. 12 μηδὲν παρεμπορευόμενος Iunius: μηδὲν παρεμπόρευμα T, μηδένπερ ἐμπόρευμα A; μηδὲν παρεμπορεύσῃ Cas. (-εύῃ Gat.). 13 ⟨ἄλλο⟩, ἀλλὰ Lofft. 14 τηρεῖς A. ὡσεὶ A. ἤδη T: εἰ A. 16 λέγῃς A (η corr.). 17 εὐροικῇ Rendall; an κυρωτικῇ? 20 πρὸ A. 21 πρὸς om. AC. 22 σμικρώτατον A. 24 συναμφορᾶς C βν συνεμφορᾶς C γ(?)π.

ATC 14. *Μηκέτι πλανῶ· οὔτε γὰρ τὰ ὑπομνημάτιά σου μέλλεις ἀναγινώσκειν οὔτε τὰς τῶν ἀρχαίων Ῥωμαίων καὶ Ἑλλήνων πράξεις καὶ τὰς ἐκ τῶν συγγραμμάτων ἐκλογάς, ἃς εἰς τὸ γῆρας ἑαυτῷ ἀπετίθεσο· σπεῦδε οὖν εἰς σθένος καὶ τὰς κενὰς ἐλπίδας ἀφεὶς σαυτῷ βοήθει, εἴ τί σοι μέλει σεαυτοῦ, ἕως ἔξεστιν.*

AT 15. *Οὐκ ἴσασι, πόσα σημαίνει τὸ κλέπτειν, τὸ σπείρειν, τὸ ὠνεῖσθαι, τὸ ἡσυχάζειν, τὸ ὁρᾶν τὰ πρακτέα, ὃ οὐκ ὀφθαλμοῖς γίνεται, ἀλλ' ἑτέρᾳ τινὶ ὄψει.*

ATM 16. *Σῶμα, ψυχή, νοῦς· σώματος αἰσθήσεις, ψυχῆς ὁρ-*
AT *μαί, νοῦ δόγματα.* [2]*τὸ μὲν τυποῦσθαι φανταστικῶς καὶ τῶν βοσκημάτων, τὸ δὲ νευροσπαστεῖσθαι ὁρμητικῶς καὶ τῶν θηρίων καὶ τῶν ἀνδρογύνων καὶ Φαλάριδος καὶ Νέρωνος· τὸ δὲ νοῦν ἡγεμόνα ἔχειν ἐπὶ τὰ φαινόμενα καθήκοντα καὶ τῶν θεοὺς μὴ νομιζόντων καὶ τῶν τὴν πατρίδα ἐγκαταλειπόντων καὶ τῶν . . . . . . ποιούντων, ἐπειδὰν κλείσωσι τὰς θύρας.* [3]*εἰ οὖν τὰ λοιπὰ κοινά ἐστι πρὸς τὰ εἰρημένα, λοιπὸν τὸ ἴδιόν ἐστι τοῦ ἀγαθοῦ φιλεῖν μὲν καὶ ἀσπάζεσθαι τὰ συμβαίνοντα καὶ συγκλωθόμενα αὐτῷ· τὸν δὲ ἔνδον ἐν τῷ στήθει ἱδρυμένον δαίμονα μὴ φύρειν μηδὲ θορυβεῖν ὄχλῳ φαντασιῶν, ἀλλὰ ἵλεων διατηρεῖν, κοσμίως ἑπόμενον θεῷ, μήτε φθεγγόμενόν τι παρὰ τὰ ἀληθῆ μήτε ἐνεργοῦντα παρὰ τὰ δίκαια.* [4]*εἰ δὲ ἀπιστοῦσιν αὐτῷ πάντες ἄνθρωποι, ὅτι*

---

1 *πλανῶν* A. *ὑπομνήματά* C. 4 *ἑαυτῷ* scripsi: *σαυτῷ* T. *σεαυτῷ* C, *αὐτῷ* A. 5 *εἰς σθένος* scripsi (*ἢ σθένεις* Radermacher): *εἰ θέλεις* AC, *εἰς θέλος* Tox., *ἐς τέλος* T, *εἰς τέλος* Xylander in adn. 6 *σαυτοῦ* A. *ὡς* T (*dum* Xyl.). 9 *ὀφθαλμὸς* A. 12 *νευροσπατεῖσθαι* A. 14 ⟨*τὸν*⟩ *νοῦν* T. 16 *ἐγκαταλιπόντων* A. lacunam not. Xyl. (in vers. *qui nihil non turpe perpetrant*); *ὁτιοῦν* suppl. Gat., *πάντα* ann. Lugd., *πᾶν ὁτιοῦν* Cor., *πᾶν* Wilamowitz; fort. *τί οὐ*. 20 *ἱδρυόμενον* A. 22 ⟨*ὡς*⟩ *θεῷ* T. 23 *περὶ* bis A.

ἁπλῶς καὶ αἰδημόνως καὶ εὐθύμως βιοῖ, οὔτε χαλεπαίνει τινὶ τούτων οὔτε παρατρέπεται τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἐπὶ τὸ τέλος τοῦ βίου, ἐφ' ὃ δεῖ ἐλθεῖν καθαρόν, ἡσύχιον, εὔλυτον, ἀβιάστως τῇ ἑαυτοῦ μοίρᾳ συνηρμοσμένον. AT

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

Δ

1. Τὸ ἔνδον κυριεῦον, ὅταν κατὰ φύσιν ἔχῃ, οὕτως ἕστηκε πρὸς τὰ συμβαίνοντα, ὥστε ἀεὶ πρὸς τὸ δυνατὸν διδόμενον μετατίθεσθαι ῥᾳδίως. [2]ὕλην γὰρ ἀποτεταγμένην οὐδεμίαν φιλεῖ, ἀλλὰ ὁρμᾷ μὲν πρὸς τὰ ⟨προ⟩ηγούμενα μεθ' ὑπεξαιρέσεως, τὸ δὲ ἀντεισαγόμενον ὕλην ἑαυτῷ ποιεῖ, ὥσπερ τὸ πῦρ, ὅταν ἐπικρατῇ τῶν ἐπεμπιπτόντων, ὑφ' ὧν ἂν μικρός τις λύχνος ἐσβέσθη· τὸ δὲ λαμπρὸν πῦρ τάχιστα ἐξῳκείωσεν ἑαυτῷ τὰ ἐπιφορούμενα καὶ κατηνάλωσεν καὶ ἐξ αὐτῶν ἐκείνων ἐπὶ μεῖζον ἤρθη.

2. Μηδὲν ἐνέργημα εἰκῇ μηδὲ ἄλλως ἢ κατὰ θεώρημα συμπληρωτικὸν τῆς τέχνης ἐνεργείσθω. ATD

3. Ἀναχωρήσεις αὑτοῖς ζητοῦσιν, ἀγροικίας καὶ αἰγιαλοὺς καὶ ὄρη· εἴωθας δὲ καὶ σὺ τὰ τοιαῦτα μάλιστα ATDC

---

22 ⟨Ὅτι⟩ ἀναχωρήσεις C.

---

3 ἐφ' ᾧ A. 4 μηρία A. 6 nullum intervallum in A. 11 fort. δυνατὸν delendum. δυνατὸν ⟨καὶ⟩ T. 13 suppl. Gat. (*proposita* Xyl.). 16—17 δὲ λαμπρὸν T: διαλαπρὸν A. 22 αὑτοῖς C nonn.: αὐτοῖς ATC rell., τινὲς D. 23 εἴωθας . . . ποθεῖν om. D.

ATDC ποθεῖν. [2]ὅλον δὲ τοῦτο ἰδιωτικώτατόν ἐστιν ἐξὸν ἧς ἂν ὥρας ἐθελήσῃς εἰς ἑαυτὸν ἀναχωρεῖν· οὐδαμοῦ γὰρ οὔτε ἡσυχιώτερον οὔτε ἀπραγμονέστερον ἄνθρωπος ἀναχωρεῖ ἢ εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν, μάλισθ' ὅστις ἔχει ἔνδον τοιαῦτα, εἰς ἃ ἐγκύψας ἐν πάσῃ εὐμαρείᾳ εὐθὺς γίνεται· τὴν δὲ εὐμάρειαν οὐδὲν ἄλλο λέγω ἢ εὐκοσμίαν. [3]συνεχῶς οὖν δίδου σεαυτῷ ταύτην τὴν ἀναχώρησιν καὶ ἀνανέου σεαυτόν· βραχέα δὲ ἔστω καὶ στοιχειώδη, ἃ εὐθὺς ἀπαντήσαντα ἀρκέσει εἰς τὸ πᾶσαν αὐλὴν ἀποκλεῖσαι καὶ ἀποπέμψαι σε μὴ δυσχεραίνοντα ἐκείνοις, ἐφ' ἃ
ATD ἐπανέρχῃ. [4]τίνι γὰρ δυσχεραίνεις; τῇ τῶν ἀνθρώπων
ATDM κακίᾳ; ἀναλογισάμενος τὸ κρίμα, ὅτι | τὰ λογικὰ ζῷα
ATD ἀλλήλων ἕνεκεν γέγονεν | καὶ ὅτι τὸ ἀνέχεσθαι μέρος τῆς δικαιοσύνης καὶ ὅτι ἄκοντες ἁμαρτάνουσι καὶ πόσοι ἤδη διεχθρεύσαντες, ὑποπτεύσαντες, μισήσαντες, διαδορατισθέντες ἐκτέτανται, τετέφρωνται, παύου ποτέ. [5]ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκ τῶν ὅλων ἀπονεμομένοις δυσχεραίνεις; ἀνανεωσάμενος τὸ διεζευγμένον τὸ 'ἤτοι πρόνοια ἢ ἄτομοι', καὶ ἐξ ὅσων ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ κόσμος ὡσανεὶ πόλις. [6]ἀλλὰ τὰ σωματικά σου ἅψεται ἔτι; ἐννοήσας, ὅτι οὐκ ἐπιμίγνυται λείως ἢ τραχέως κινουμένῳ πνεύματι ἡ διάνοια, ἐπειδὰν ἅπαξ ἑαυτὴν ἀπολάβῃ καὶ γνωρίσῃ τὴν

---

2 Schol. ad Dionis. Chrys. or. XX, 8 οὐδαμοῦ γὰρ οὔτε ἡσυχώτερον κατὰ τὸν αὐτοκράτορα Μάρκον οὔτε . . . ψυχήν.
6 Suid. εὐμάρεια: λέγεται καὶ ἡ εὐκοσμία παρὰ Μάρκῳ Ἀντωνίνῳ.

---

1 ἐξὸν . . . (2) ἑαυτὸν] σύ δ' εἰς ἑαυτὸν D pr., σὺ δεῖ σεαυτὸν D corr. 3 ἡσυχώτερον schol. Dion. ἄνθρωπος] τις schol. Dion. 4—5 ὅτ' ἔχοι ἔνδον τοιαῦτά τις C. 7 ἀνανεύου AD. 8 ⟨πρὸς⟩ σεαυτὸν D pr. 9 αὐλὴν Lofft: αὐτὴν. ἀποκλύσαι TC. 16 ἐκτέταντες A, ἀποκταθέντες D. 17 καὶ om. D. 18 τὸ alt. om. T. 19 καὶ] ἢ T. 20 ἅψεται; ἔτι codd.: corr. Cas.; ἅψεταί τι Jackson. 21 ἐπιμίγνυταῖ τελείως A, ἐπιμίγνυται * * λείως D; an τῷ λείως? 22 ἀπολάβῃ ἑαυτὴν D pr.

ἰδίαν ἐξουσίαν, καὶ λοιπὸν ὅσα περὶ πόνου καὶ ἡδονῆς ATD ἀκήκοας καὶ συγκατέθου. [7]ἀλλὰ τὸ δοξάριόν σε περισπάσει; ATDC ἀπιδὼν εἰς τὸ τάχος τῆς πάντων λήθης καὶ τὸ χάος τοῦ ἐφ' ἑκάτερα ἀπείρου αἰῶνος καὶ τὸ κενὸν τῆς ἀπηχήσεως καὶ τὸ εὐμετάβολον καὶ ἄκριτον τῶν εὐφημεῖν δοκούντων καὶ τὸ στενὸν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ περιγράφεται. [8]ὅλη τε γὰρ ἡ γῆ στιγμὴ καὶ ταύτης πόστον γωνίδιον ἡ κατοίκησις αὕτη; καὶ ἐνταῦθα πόσοι καὶ οἷοί τινες οἱ ἐπαινεσόμενοι; [9]λοιπὸν οὖν μέμνησο τῆς ὑποχωρήσεως τῆς εἰς τοῦτο τὸ ἀγρίδιον ἑαυτοῦ καὶ πρὸ παντὸς μὴ σπῶ μηδὲ κατεντείνου, ἀλλὰ ἐλεύθερος ἔσο καὶ ὅρα τὰ πράγματα ὡς ἀνήρ, ὡς ἄνθρωπος, ὡς πολίτης, ὡς θνητὸν ζῷον. [10]ἐν δὲ τοῖς προχειροτάτοις, εἰς ἃ ἐγκύψεις, ταῦτα ἔστω τὰ δύο. ἓν μέν, ὅτι τὰ πράγματα οὐχ ἅπτεται τῆς ψυχῆς, ἀλλ' ἔξω ἕστηκεν ἀτρεμοῦντα, αἱ δὲ ὀχλήσεις ἐκ μόνης τῆς ἔνδον ὑπολήψεως. [11]ἕτερον δέ, ὅτι πάντα ταῦτα, ὅσα ὁρᾷς, ὅσον οὐδέπω μεταβάλλει καὶ οὐκ ἔτι ἔσται· καὶ ὅσων ἤδη μεταβολαῖς αὐτὸς παρατετύχηκας, συνεχῶς διανοοῦ. ὁ κόσμος ἀλλοίωσις· ὁ βίος ὑπόληψις.

4. Εἰ τὸ νοερὸν ἡμῖν κοινόν, καὶ ὁ λόγος, καθ' ὃν λογικοί ἐσμεν, κοινός· εἰ τοῦτο, καὶ ὁ προστακτικὸς τῶν ποιητέων ἢ μὴ λόγος κοινός· εἰ τοῦτο, καὶ ὁ νόμος κοι-

---

19 Democratis sentent. 85 (Diels Fragm. der Vors.[2] 406): Ὁ κόσμος . . . ὑπόληψις.

---

2 σε s. l. A. 5 εὐφημεῖν Gat.: ἐφ' ἡμῖν (in A ἡ corr.). 7 καὶ ταύτης om. AD. πόσον TC. 10 ἐς T. ἀρθρίδιον T. 11 κατεκτείνου C βνπ., κατατείνου D corr. 18 ὅσων T: ὅσον (ὅσον <οὐκ> CXπ.) ADC. 19 διανοοῦ] δι' ἀκοήν C. ὁ κόσμος ἀλλοίωσις in marg. add. D. 21 εἰς A. 23 ποιητῶν ADC. ἡμίλογος AD.

ATDC *νός· εἰ τοῦτο, πολῖταί ἐσμεν· εἰ τοῦτο, πολιτεύματός τινος μετέχομεν· εἰ τοῦτο, ὁ κόσμος ὡσανεὶ πόλις ἐστί.* [2]*τίνος γὰρ ἄλλου φήσει τις τὸ τῶν ἀνθρώπων πᾶν γένος κοινοῦ πολιτεύματος μετέχειν; ἐκεῖθεν δέ, ἐκ τῆς κοινῆς ταύτης πόλεως, καὶ αὐτὸ τὸ νοερὸν καὶ λογικὸν καὶ* ATDCM *νομικὸν ἡμῖν· ἢ πόθεν;* [3]*ὥσπερ γὰρ τὸ γεῶδές μοι ἀπό τινος γῆς ἀπομεμέρισται καὶ τὸ ὑγρὸν ἀφ' ἑτέρου στοιχείου καὶ τὸ πνευματικὸν ἀπὸ πνοῆς τινος καὶ τὸ θερμὸν καὶ πυρῶδες ἔκ τινος ἰδίας πηγῆς (οὐδὲν γὰρ ἐκ τοῦ μηδενὸς ἔρχεται, ὥσπερ μηδ' εἰς τὸ οὐκ ὂν ἀπέρχεται), οὕτω δὴ καὶ τὸ νοερὸν ἥκει ποθέν.*

ATCM 5. *Ὁ θάνατος τοιοῦτος, οἷον γένεσις, φύσεως μυστήριον, σύγκρισις ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων . . . . . εἰς* AT *ταὐτά, ὅλως δὲ οὐκ ἐφ' ᾧ ἄν τις αἰσχυνθείη· οὐ γὰρ παρὰ τὸ ἑξῆς τῷ νοερῷ ζῴῳ οὐδὲ παρὰ τὸν λόγον τῆς παρασκευῆς.*

6. *Ταῦτα οὕτως ὑπὸ τῶν τοιούτων πέφυκε γίνεσθαι ἐξ ἀνάγκης· ὁ δὲ τοῦτο μὴ θέλων θέλει τὴν συκῆν ὀπὸν* ATM *μὴ ἔχειν.* [2]*ὅλως δ' ἐκείνου μέμνησο, ὅτι ἐντὸς ὀλιγίστου χρόνου καὶ σὺ καὶ οὗτος τεθνήξεσθε, μετὰ βραχὺ δὲ οὐδὲ ὄνομα ὑμῶν ὑπολειφθήσεται.*

ATD 7. *Ἆρον τὴν ὑπόληψιν, ἦρται τὸ βέβλαμμαι. ἆρον τὸ βέβλαμμαι, ἦρται ἡ βλάβη.*

---

2 *πολίταις τι* AD. 3 *φήσει τις* TC: *φύσιν τίς* AD. 8 *πνοῆς* scripsi: *πηγῆς* TC, *τηγῆς* M, *γῆς* AD. 9 *οὐδὲν γὰρ* TCM: *οὐδὲν* A, *καὶ οὐδὲν* D. 10 *μηδενὸς*] *μὴ ὄντος* Nauck. *μηδ'*] *οὐδὲ* C *π*. (sed. postea corr.). *οὐδ' εἰς τὸ μὴ ὂν* Nauck. 12 *τοιοῦτον* C. *φύσεως μυστηρίῳ* M (sed *εως* et *ω* corr.). 13 *αὐτῶν* om. C *π*. lacunam not. Gat., qui suppl. *καὶ διάλυσις*, Rendall *λύσις*. 14 *ταῦτα* AM. 15 *τῶν λόγων* A pr. 17 *γενέσθαι* A. 18 *ὁ δὲ*] *οὐδὲ* A. 19 *ἐκείνου* Cor.: *ἐκείνῳ* A, *ἐκεῖνος* M pr., *ἐκεῖνο* TM corr. 21 *οὐδὲν* M.

8. Ὁ χείρω αὐτὸν ἑαυτοῦ ἄνθρωπον οὐ ποιεῖ, τοῦτο οὐδὲ τὸν βίον αὐτοῦ χείρω οὐ ποιεῖ οὐδὲ βλάπτει οὔτε ἔξωθεν οὔτε ἔνδοθεν. ATDM

9. Ἠνάγκασται ἡ τοῦ συμφέροντος φύσις τοῦτο ποιεῖν. ATM

10. Ὅτι πᾶν τὸ συμβαῖνον δικαίως συμβαίνει· ὅ, ἐὰν ἀκριβῶς παραφυλάσσῃς, εὑρήσεις· οὐ λέγω μόνον κατὰ τὸ ἑξῆς, ἀλλ' ὅτι κατὰ τὸ δίκαιον καὶ ὡς ἂν ὑπό τινος ἀπονέμοντος τὸ κατ' ἀξίαν. [2]παραφύλασσε οὖν, ὡς ἤρξω καί, ὅ τι ἂν ποιῇς, σὺν τούτῳ ποίει, σὺν τῷ ἀγαθὸς εἶναι, καθ' ὃ νενόηται ἰδίως ὁ ἀγαθός. [3]τοῦτο ἐπὶ πάσης ἐνεργείας σῷζε. AT

11. Μὴ τοιαῦτα ὑπολάμβανε, οἷα ὁ ὑβρίζων κρίνει ἢ οἷά σε κρίνειν βούλεται, ἀλλὰ ἴδε αὐτά, ὁποῖα κατ' ἀλήθειάν ἐστι.

12. Δύο ταύτας ἑτοιμότητας ἔχειν ἀεὶ δεῖ· τὴν μὲν πρὸς τὸ πρᾶξαι μόνον, ὅπερ ἂν ὁ τῆς βασιλικῆς καὶ νομοθετικῆς λόγος ὑποβάλλῃ ἐπ' ὠφελείᾳ ἀνθρώπων, τὴν δὲ πρὸς τὸ μεταθέσθαι, ἐὰν ἄρα τις παρῇ διορθῶν καὶ μετάγων ἀπό τινος οἰήσεως. [2]τὴν μέντοι μεταγωγὴν ἀεὶ ἀπό τινος πιθανότητος ὡς δικαίου ἢ κοινωφελοῦς γίνεσθαι καὶ τὰ † παραπαίονα τοιαῦτα μόνον εἶναι δεῖ, οὐχ ὅτι ἡδὺ ἢ ἔνδοξον ἐφάνη.

13. Λόγον ἔχεις; ἔχω. τί οὖν οὐ χρᾷ; τούτου γὰρ τὸ ἑαυτοῦ ποιοῦντος τί ἄλλο θέλεις;

14. Ἐνυπέστης ὡς μέρος. ἐναφανισθήσῃ τῷ γεννήσαντι· μᾶλλον δὲ ἀναληφθήσῃ εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ τὸν σπερματικὸν κατὰ μεταβολήν. ATC

---

1 τοῦτο . . . (2) ποιεῖ om. D. 2 οὐ om. T. 4 ταῦτα A; fort. ⟨ἀεὶ⟩ ταὐτά. 9 τῷ A: τὸ T. 12 κρίνειν T (*sentit* Xyl.). 13 ὁποίαν A. 15 ἔχει A. 21 παραπαίονα A (λ in marg.): παραπλήσια T; fort. παραστήσοντα. 23 τοῦτο A. 25 ἀνυπέστης et ἀναφανισθήσῃ A. 26 τὸν alt.] τὸ C βνπ.

ATC 15. *Πολλὰ λιβανωτοῦ βωλάρια ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βωμοῦ· τὸ μὲν προκατέπεσεν, τὸ δ' ὕστερον, διαφέρει δ' οὐδέν.*

16. *Ἐντὸς δέκα ἡμερῶν θεὸς αὐτοῖς δόξεις, οἷς νῦν θηρίον καὶ πίθηκος, ἐὰν ἀνακάμψῃς ἐπὶ τὰ δόγματα καὶ τὸν σεβασμὸν τοῦ λόγου.*

17. *Μὴ ὡς μύρια μέλλων ἔτη ζῆν. τὸ χρεὼν ἐπήρτηται· ἕως ζῇς, ἕως ἔξεστιν, ἀγαθὸς γενοῦ.*

18. *Ὅσην εὐσχολίαν κερδαίνει ὁ μὴ βλέπων, τί ὁ πλησίον εἶπεν ἢ ἔπραξεν ἢ διενοήθη, ἀλλὰ μόνον τί αὐτὸς ποιεῖ, ἵνα αὐτὸ τοῦτο δίκαιον ᾖ καὶ ὅσιον ἢ κατὰ † τὸν ἀγαθόν. μὴ μέλαν ἦθος περιβλέπεσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῆς γραμμῆς τρέχειν ὀρθόν, μὴ διερριμμένον.*

ATD 19. *Ὁ περὶ τὴν ὑστεροφημίαν ἐπτοημένος οὐ φαντάζεται, ὅτι ἕκαστος τῶν μεμνημένων αὐτοῦ τάχιστα καὶ αὐτὸς ἀποθανεῖται, εἶτα πάλιν ὁ ἐκεῖνον διαδεξάμενος, μέχρι καὶ πᾶσα ἡ μνήμη ἀποσβῇ δι' ἁπτομένων καὶ σβεννυμένων προιοῦσα. [2]ὑπόθου δ', ὅτι καὶ ἀθάνατοι μὲν οἱ μεμνησόμενοι, ἀθάνατος δ' ἡ μνήμη· τί οὖν τοῦτο πρὸς σέ; καὶ οὐ λέγω, ὅτι οὐδὲν πρὸς τὸν τεθνηκότα· ἀλλὰ πρὸς τὸν ζῶντα τί ὁ ἔπαινος; [3]πλὴν ἄρα δι' οἰκονομίαν τινὰ † πάρες γὰρ νῦν ἀκαίρως τὴν φυσικὴν δόσιν ἄλλου τινὸς ἐχομένην λόγου λοιπόν.*

ATDC 20. *Πᾶν τὸ καὶ ὁπωσοῦν καλὸν ἐξ ἑαυτοῦ καλόν ἐστι καὶ ἐφ' ἑαυτὸ καταλήγει οὐκ ἔχον μέρος ἑαυτοῦ τὸν*

---

3 *δόξεις* TC plerique: *δόξης* A, om. Cπ. 6 *χρέος* AC. 8 *ἀσχολίαν*: corr. Gat. (*quantum ocii* Xyl.). 10—11 *κατὰ τὸν ἀγαθὸν* (ὁ corr.) A; *κατὰ πᾶν ἀγαθόν* Schmidt; fort. *καθάπαν ἀγαθόν*; *κατὰ τὸν Ἀγάθωνα* Xyl. 11 *μὴ* . . . (12) *ὀρθόν* om. A. *ἦθος* <*μὴ*> C (<*καὶ*> Cπ.). 15 *πάλιν* <*καὶ αὐτὸς*> T; *πάλιν* <*καὶ*> Nauck. *διαδεξόμενος* D corr. 16 *διὰ ἐπτοημένων*: corr. Pierron (*διὰ ἁπτ.*); *ἐξαπτομένων* Crossley. 19 *οὐ* AD: *οὐδὲν* T (in quo *οὐδὲν* om.). 21 locus desperatus. 22 *ἐχόμενον* T (corr. Xyl.). 24 *ἑαυτὸ* ADC: *ἑαυτῷ* T.

ἔπαινον. οὐ τοίνυν χεῖρον ἢ κρεῖττον γίνεται τὸ ἐπαινούμενον. [2]τοῦτό φημι καὶ ἐπὶ τῶν κοινότερον καλῶν λεγομένων, οἷον ἐπὶ τῶν ὑλικῶν καὶ ἐπὶ τῶν τεχνικῶν κατασκευασμάτων· τό γε δὴ ὄντως καλὸν τίνος χρείαν ἔχει; οὐ μᾶλλον ἢ νόμος, οὐ μᾶλλον ἢ ἀλήθεια, οὐ μᾶλλον ἢ εὔνοια, ἢ αἰδώς. [3]τί τούτων διὰ τὸ ἐπαινεῖσθαι καλόν ἐστιν ἢ ψεγόμενον φθείρεται; σμαράγδιον γὰρ ἑαυτοῦ χεῖρον γίνεται, ἐὰν μὴ ἐπαινῆται; τί δὲ χρυσός, ἐλέφας, πορφύρα, λύρα, μαχαίριον, ἀνθύλλιον, δενδρύφιον; ATDC

21. *Εἰ διαμένουσιν αἱ ψυχαί*, πῶς αὐτὰς ἐξ ἀιδίου χωρεῖ ὁ ἀήρ; [2]πῶς δὲ ἡ γῆ χωρεῖ τὰ τῶν ἐκ τοσούτου αἰῶνος θαπτομένων σώματα; ὥσπερ γὰρ ἐνθάδε ἡ τούτων παρ' ὀλίγην τινὰ ἐπιδιαμονὴν μεταβολὴ καὶ διάλυσις χώραν ἄλλοις νεκροῖς ποιεῖ, οὕτως αἱ εἰς τὸν ἀέρα μεθιστάμεναι ψυχαὶ ἐπὶ ποσὸν συμμείνασαι μεταβάλλουσι καὶ χέονται καὶ ἐξάπτονται εἰς τὸν τῶν ὅλων σπερματικὸν λόγον ἀναλαμβανόμεναι καὶ τοῦτον τὸν τρόπον χώραν ταῖς προσσυνοικιζομέναις παρέχουσι. τοῦτο δ' ἄν τις ἀποκρίναιτο ἐφ' ὑποθέσει τοῦ τὰς ψυχὰς διαμένειν. [3]χρὴ δὲ μὴ μόνον ἐνθυμεῖσθαι τὸ πλῆθος τῶν θαπτομένων οὑτωσὶ σωμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν ἑκάστης ἡμέ- ATD

---

11 Io. Tzetzes Chil. VII 804 (καὶ τὴν ψυχὴν) φθείρεσθαι καὶ μὴ μένειν δὲ τοιουτοτρόπως λέγων· Εἰ παραμένουσι ψυχαὶ ἤγουν εἰσὶν ἀφθάρτως, Πῶς ἐξ αἰῶνος ὁ ἀὴρ ταύτας χωρεῖν ἰσχύει; (cf. quae adn. ad VI 13).

---

1 οὐ τοίνυν scripsi: οὔτε γοῦν ATC: οὕτω γοῦν D. 2 καλὸν ACγ, καλῶς Cπ. 4 τό γε δὴ AD; τὸ δὲ δὴ TC; τὸ γὰρ δὴ Kronenberg. τινὸς T. 5—6 νόμος . . . αἰδώς] νόμος, ἀλήθεια, εὔνοια, αἰδώς C. 9 λύρα om. T. 11 παραμένουσι Tzetzes. 14 παρ' ὀλίγην τινὰ scripsi: πρὸς ἥντινα. 19 ταῖς προσσυνοικιζομέναις Gat.: ταῖς προσυνοικιζομέναις T, πρὸς ταῖς συνοικιζομέναις AD. 22 τὸ om. D.

ATD *ρας ἐσθιομένων ζῴων ὑφ' ἡμῶν τε καὶ τῶν ἄλλων ζῴων. [4]ὅσος γὰρ ἀριθμὸς καταναλίσκεται καὶ οὑτωσί πως θάπτεται ἐν τοῖς τῶν τρεφομένων σώμασι· καὶ ὅμως δέχεται ἡ χώρα αὐτὰ διὰ τὰς ἐξαιματώσεις, διὰ τὰς εἰς τὸ ἀερῶδες ἢ πυρῶδες ἀλλοιώσεις.*

[5]Τίς ἐπὶ τούτου ἡ ἱστορία τῆς ἀληθείας; διαίρεσις εἰς τὸ ὑλικὸν καὶ εἰς τὸ αἰτιῶδες.

AT 22. *Μὴ ἀπορρέμβεσθαι, ἀλλ' ἐπὶ πάσης ὁρμῆς τὸ δίκαιον ἀποδιδόναι καὶ ἐπὶ πάσης φαντασίας σῴζειν τὸ καταληπτικόν.*

23. *Πᾶν μοι συναρμόζει, ὃ σοὶ εὐάρμοστόν ἐστιν, ὦ κόσμε· οὐδέν μοι πρόωρον οὐδὲ ὄψιμον τὸ σοὶ εὔκαιρον. [2]πᾶν μοι καρπός, ὃ φέρουσιν αἱ σαὶ ὧραι, ὦ φύσις· ἐκ σοῦ πάντα, ἐν σοὶ πάντα, εἰς σὲ πάντα. [3]ἐκεῖνος μέν φησι '⟨ὦ⟩ πόλι φίλη Κέκροπος'· σὺ δὲ οὐκ ἐρεῖς 'ὦ πόλι φίλη Διός';*

24. *'Ὀλίγα πρῆσσε', φησίν, 'εἰ μέλλεις εὐθυμήσειν'. μήποτε ἄμεινον τἀναγκαῖα πράσσειν καὶ ὅσα ὁ τοῦ φύσει πολιτικοῦ ζῴου λόγος αἱρεῖ καὶ ὡς αἱρεῖ; [2]τοῦτο γὰρ οὐ μόνην τὴν ἀπὸ τοῦ καλῶς πράσσειν εὐθυμίαν φέρει, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ ὀλίγα πράσσειν. [3]τὰ πλεῖστα γάρ, ὧν λέγομεν καὶ πράσσομεν, οὐκ ἀναγκαῖα ὄντα ἐάν τις περιέλῃ, εὐσχολώτερος καὶ ἀταρακτότερος ἔσται. [4]ὅθεν δεῖ καὶ παρ' ἕκαστα ἑαυτὸν ὑπομιμνήσκειν· μή τι τοῦτο οὐ τῶν ἀναγκαίων; [5]δεῖ δὲ οὐ μόνον πράξεις τὰς μὴ*

---

15 Aristoph. fragm. 110 Kock. 17 cf. Democriti fr. 3 (Diels Fragm. d. Vors.[2] 386).

---

4 *αὐτὰ* Gat.: *αὐτὴ*. 8 *ὁρμῆς . . .* (9) *πάσης* om. A. 9—10 *τὸν καταλειπτικὸν* A. 12 *ὄψιον* A. 15 suppl. Gat. 17 *πρῆσσε* T: *πρίν σε* A 20 *μόνον* T. *εὐθυμίαν . . .* (21) *πράσσειν* om. A. 24 *δεῖ* T: *δὴ* A. 25 *οὐ* A: *μὴ* T.

ἀναγκαίας περιαιρεῖν, ἀλλὰ καὶ φαντασίας· οὕτως γὰρ οὐδὲ πράξεις παρέλκουσαι ἐπακολουθήσουσιν. AT

25. *Πείρασον, πῶς σοι χωρεῖ καὶ ὁ τοῦ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου βίος τοῦ ἀρεσκομένου μὲν τοῖς ἐκ τῶν ὅλων ἀπονεμομένοις, ἀρκουμένου δὲ τῇ ἰδίᾳ πράξει δικαίᾳ καὶ διαθέσει εὐμενεῖ.*

26. *Ἑώρακας ἐκεῖνα; ἴδε καὶ ταῦτα.* [2]*σεαυτὸν μὴ τάρασσε· ἅπλωσον σεαυτόν.* [3]*ἁμαρτάνει τις; ἑαυτῷ ἁμαρτάνει.* [4]*συμβέβηκέ σοί τι; καλῶς· ἐκ τῶν ὅλων ἀπ᾽ ἀρχῆς σοι συγκαθείμαρτο καὶ συνεκλώθετο πᾶν τὸ συμβαῖνον.* [5]*τὸ δ᾽ ὅλον, βραχὺς ὁ βίος· κερδαντέον τὸ παρὸν σὺν εὐλογιστίᾳ καὶ δίκῃ.* [6]*νῆφε ἀνειμένος.*

27. *Ἤτοι κόσμος διατεταγμένος ἢ κυκεὼν συμπεφορημένος μέν, † ἀλλὰ κόσμος.* [2]*ἦ ἐν σοὶ μέν τις κόσμος ὑφίστασθαι δύναται, ἐν δὲ τῷ παντὶ ἀκοσμία, καὶ ταῦτα οὕτως πάντων διακεκριμένων καὶ διακεχυμένων καὶ συμπαθῶν;*

28. *Μέλαν ἦθος, θῆλυ ἦθος, περισκελὲς ἦθος, θηριῶδες, βοσκηματῶδες, παιδαριῶδες, βλακικόν, κίβδηλον, βωμολόχον, καπηλικόν, τυραννικόν.*

29. *Εἰ ξένος κόσμου ὁ μὴ γνωρίζων τὰ ἐν αὐτῷ ὄντα, οὐχ ἧττον ξένος καὶ ὁ μὴ γνωρίζων τὰ γινόμενα.* [2]*φυγὰς ὁ φεύγων τὸν πολιτικὸν λόγον· τυφλὸς ὁ καταμύων τῷ νοερῷ ὄμματι· πτωχὸς ὁ ἐνδεὴς ἑτέρου καὶ μὴ πάντα ἔχων παρ᾽ ἑαυτοῦ τὰ εἰς τὸν βίον χρήσιμα.* [3]*ἀπόστημα*

---

2 *ἐνακολουθήσουσιν* A. 9 *σοί τι καλῶς;* codd.: corr. Cas. 10 *σοι συγκαθήμαρτο* T (corr. Cas.): *ὧ συγκαθήμαρτον* A. 11 *κερδάντες* A. 12 *ἀνειμέρως* A; *ἀνειμένως* Schultz. 13 *συμπεφυρμένος* Schultz. 13—14 *συμπεφυρμένος. ἀλλὰ μὴν κόσμος· ἢ* Rendall; *συμπεφορ. μέν, ἀλλὰ κόσμῳ* Reiske; fort. *συμπεφορ. μέν, ἀλλ᾽ οὐ κόσμος.* 21 *ἐν αὐτῷ* T: *ἑαυτῶ* A. 22 *σφαγὰς* A. 24 ⟨*ὁ*⟩ *ἑτέρου* A. 25 *τὰ* om. A.

AT κόσμου ὁ ἀφιστάμενος καὶ χωρίζων ἑαυτὸν τοῦ τῆς κοινῆς φύσεως λόγου διὰ τοῦ δυσαρεστεῖν τοῖς συμβαίνουσιν· ἐκείνη γὰρ φέρει τοῦτο, ἣ καὶ σὲ ἤνεγκεν· ἀπόσχισμα πόλεως ὁ τὴν ἰδίαν ψυχὴν τῆς τῶν λογικῶν ἀποσχίζων, μιᾶς οὔσης.

30. Ὁ μὲν χωρὶς χιτῶνος φιλοσοφεῖ, ὁ δὲ χωρὶς βιβλίου. ἄλλος οὗτος ἡμίγυμνος 'ἄρτους οὐκ ἔχω', φησί, 'καὶ ἐμμένω τῷ λόγῳ'. ἐγὼ δὲ 'τροφὰς τὰς ἐκ τῶν μαθημάτων οὐκ ἔχω καὶ ἐμμένω'.

31. Τὸ τεχνίον, ὃ ἔμαθες, φίλει, τούτῳ προσαναπαύου· τὸ δὲ ὑπόλοιπον τοῦ βίου διέξελθε ὡς θεοῖς μὲν ἐπιτετροφὼς τὰ σεαυτοῦ πάντα ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, ἀνθρώπων δὲ μηδενὸς μήτε τύραννον μήτε δοῦλον ἑαυτὸν καθιστάς.

32. Ἐπινόησον λόγου χάριν τοὺς ἐπὶ Οὐεσπασιανοῦ καιρούς, ὄψει ταῦτα πάντα· γαμοῦντας, παιδοτροφοῦντας, νοσοῦντας, ἀποθνήσκοντας, πολεμοῦντας, ἑορτάζοντας, ἐμπορευομένους, γεωργοῦντας, κολακεύοντας, αὐθαδιζομένους, ὑποπτεύοντας, ἐπιβουλεύοντας, ἀποθανεῖν τινας εὐχομένους, γογγύζοντας ἐπὶ τοῖς παροῦσιν, ἐρῶντας, θησαυρίζοντας, ὑπατείας, βασιλείας ἐπιθυμοῦντας. οὐκοῦν ἐκεῖνος μὲν ὁ τούτων βίος οὐκ ἔτι οὐδαμοῦ. [2]πάλιν ἐπὶ τοὺς καιροὺς τοὺς Τραιανοῦ μετάβηθι· πάλιν τὰ αὐτὰ πάντα· τέθνηκε κἀκεῖνος ὁ βίος. [3]ὁμοίως καὶ τὰς ἄλλας ἐπιγραφὰς χρόνων καὶ ὅλων ἐθνῶν ἐπιθεώρει καὶ βλέπε, πόσοι κατενταθέντες μετὰ μικρὸν ἔπεσον καὶ ἀνελύθησαν εἰς τὰ στοιχεῖα. [4]μάλιστα δὲ ἀναπολητέον

---

7 οὗτος Gat., Menag.: οὕτως. 8 τῶν om. T. 10 ὃν A. τοῦτο A. 13 ⟨μηδὲν⟩ μηδενὸς A. σεαυτὸν A. 15 ⟨σοῦ⟩ λόγου A. 16 ταὐτὰ Gat. 22 ἐκείνους et τούτου A. 23 τοῦ τραιανοῦ A. 24 αὐτὰ πάντα T: ἑαυτοῦ πάθη A.

ἐκείνους, οὓς αὐτὸς ἔγνως κενὰ σπωμένους, ἀφέντας AT *ποιεῖν τὸ κατὰ τὴν ἰδίαν κατασκευὴν καὶ τούτου ἀπρὶξ ἔχεσθαι καὶ τούτῳ ἀρκεῖσθαι.* [5]*ἀναγκαῖον δὲ ὧδε τὸ μεμνῆσθαι, ὅτι καὶ ἡ ἐπιστροφὴ καθ᾽ ἑκάστην πρᾶξιν ἰδίαν ἀξίαν ἔχει καὶ συμμετρίαν· οὕτως γὰρ οὐκ ἀποδυσπετήσεις, ἐὰν μὴ ἐπὶ πλέον, ἢ προσῆκε, περὶ τὰ ἐλάσσω καταγίνῃ.*

33. *Αἱ πάλαι συνήθεις λέξεις νῦν γλωσσήματα· οὕτως* ATB *οὖν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν πάλαι πολυυμνήτων νῦν τρόπον τινὰ γλωσσήματά ἐστιν, Κάμιλλος, Καίσων, Οὐόλεσος, † Λεοννάτος, κατ᾽ ὀλίγον δὲ καὶ Σκιπίων καὶ Κάτων, εἶτα καὶ Αὔγουστος, εἶτα καὶ Ἁδριανὸς καὶ Ἀντωνῖνος. ἐξίτηλα γὰρ πάντα καὶ μυθώδη ταχὺ γίνεται· ταχὺ δὲ καὶ παντελὴς λήθη κατέχωσεν.* [2]*καὶ ταῦτα λέγω ἐπὶ τῶν θαυμαστῶς πως λαμψάντων. οἱ γὰρ λοιποὶ ἅμα τῷ ἐκπνεῦσαι ἄϊστοι, ἄπυστοι. τί δὲ καὶ ἔστιν ὅλως τὸ ἀείμνηστον; ὅλον κενόν.* [3]*τί οὖν ἐστι, περὶ ὃ δεῖ σπουδὴν εἰσφέρεσθαι; ἓν τοῦτο, διάνοια δικαία καὶ πράξεις κοινωνικαὶ καὶ λόγος, οἷος μηδέποτε διαψεύσασθαι, καὶ διάθεσις ἀσπαζομένη πᾶν τὸ συμβαῖνον, ὡς ἀναγκαῖον, ὡς γνώριμον, ὡς ἀπ᾽ ἀρχῆς τοιαύτης καὶ πηγῆς ῥέον.*

---

16 Hom. Od. α 242.

---

3 *τούτῳ* T: *τοῦτο* A. 8 *γλωσσήματα νῦν* T, *νῦν γλωσσήματά* ⟨*ἐστιν*⟩ B. 10 *Καίσων* om. B. *οὐολόγεσος* B. 11 *λεονάτος* B; *Δέντατος* Wyse, Rendall; *Λένατος* (*Lanatus*) Bücheler. 12 *καὶ* ante *Αὔγ.*, *Ἁδρ.*, *Ἀντ.* om. B. 13 *γίνονται* B. 15 *ἐπὶ*] *περὶ* B. 16 *αἴαστοι* A. *ἄποιστοι* A, om. B. *ὅλως*] *αὐτὸ* B. 17 *ἐστι* ⟨*τοῦτο*⟩ B. *δὴ* A et fort. B pr. 19 *λόγοι, οἷς* B. *μηδέποτε* scripsi: *μήποτε* T, *μήτε* A, *μηδὲ* (vel *μηδὲν*) B. *διαψεύδεσθαι* B (malim *διεψεῦσθαι*). 21 *πηγῆς* TB: *τῆς γῆς* A.

AT 34. *Ἑκὼν σεαυτὸν τῇ Κλωθοῖ συνεπιδίδου παρέχων συννῆσαι, οἷστισί ποτε πράγμασι βούλεται.*

ATD 35. *Πᾶν ἐφήμερον, καὶ τὸ μνημονεῦον καὶ τὸ μνημονευόμενον.*

36. *Θεώρει διηνεκῶς πάντα κατὰ μεταβολὴν γινόμενα καὶ ἐθίζου ἐννοεῖν, ὅτι οὐδὲν οὕτως φιλεῖ ἡ τῶν ὅλων φύσις, ὡς τὸ τὰ ὄντα μεταβάλλειν καὶ ποιεῖν νέα ὅμοια.* [2]*σπέρμα γὰρ τρόπον τινὰ πᾶν τὸ ὂν τοῦ ἐξ αὐτοῦ ἐσομένου.* [3]*σὺ δὲ μόνα σπέρματα φαντάζῃ τὰ εἰς γῆν ἢ μήτραν καταβαλλόμενα· τοῦτο δὲ λίαν ἰδιωτικόν.*

AT 37. *Ἤδη τεθνήξῃ καὶ οὔπω οὔτε ἁπλοῦς οὔτε ἀτάραχος οὔτε ἀνύποπτος τοῦ βλαβῆναι ἂν ἔξωθεν οὔτε ἵλεως πρὸς πάντας οὔτε τὸ φρονεῖν ἐν μόνῳ τῷ δικαιοπραγεῖν τιθέμενος.*

38. *Τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῶν διάβλεπε καὶ τοὺς φρονίμους, οἷα μὲν φεύγουσιν, οἷα δὲ διώκουσιν.*

39. *Ἐν ἀλλοτρίῳ ἡγεμονικῷ κακὸν σὸν οὐχ ὑφίσταται οὐδὲ μὴν ἔν τινι τροπῇ καὶ ἑτεροιώσει τοῦ περιέχοντος.* [2]*ποῦ οὖν; ὅπου τὸ περὶ κακῶν ὑπολαμβάνον σοί ἐστιν. τοῦτο οὖν μὴ ὑπολαμβανέτω καὶ πάντα εὖ ἔχει.* [3]*κἂν τὸ ἐγγυτάτω αὐτοῦ, τὸ σωμάτιον, τέμνηται, καίηται, διαπυίσκηται, σήπηται, ὅμως τὸ ὑπολαμβάνον περὶ τούτων μόριον ἡσυχαζέτω· τουτέστι, κρινέτω μήτε κακόν τι εἶναι μήτε ἀγαθόν, ὃ ἐπίσης δύναται κακῷ ἀνδρὶ καὶ ἀγαθῷ συμβαίνειν.* [4]*ὃ γὰρ ⟨καὶ τῷ παρὰ φύσιν⟩ καὶ τῷ*

---

1 *κλωθὼ* A. 5 post *διηνεκῶς* punctum pos. T, sustulit Xyl. *γινόμενα ⟨γίνεται⟩* T; an *γινόμενα ⟨, ὡς⟩ γίνεται*, ? 9 *φαντάζει* T. 10 *τοῦτο . . . ἰδιωτικόν* om. D. 11 *ἁπλῶς* A. 13 *τὸ δικ.* A. 17 *σὸν*] *ὃ ὂν* A. 18 *μὴν* Gat.: *μὲν*. 21 *τῶ ἐγγυτάτω* A. *τὸ σωμάτων* T (*corpus* Xyl.). 23 *τουτέστι* Gat.: *τοιοῦτόν ἐστι*. 25 *⟨καὶ . . . φύσιν⟩* hic inserui, ante *βιοῦντι* Cas.

κατὰ φύσιν βιοῦντι ἐπίσης συμβαίνει, τοῦτο οὔτε κατὰ AT *φύσιν ἐστὶν οὔτε παρὰ φύσιν.*

40. *Ὡς ἓν ζῷον τὸν κόσμον μίαν οὐσίαν καὶ ψυχὴν μίαν ἐπέχον συνεχῶς ἐπινοεῖν, καὶ πῶς εἰς αἴσθησιν μίαν τὴν τούτου πάντα ἀναδίδοται, καὶ πῶς ὁρμῇ μιᾷ πάντα πράσσει, καὶ πῶς πάντα πάντων τῶν γινομένων συναίτια, καὶ οἵα τις ἡ σύννησις καὶ συμμήρυσις.*

41. *Ψυχάριον εἶ, βαστάζον νεκρόν, ὡς Ἐπίκτητος ἔλεγεν.*

42. *Τοῖς ἐν μεταβολῇ γινομένοις οὐδέν ἐστι κακόν· ὡς οὐδὲ ἀγαθὸν ἐκ μεταβολῆς ὑφισταμένοις.*

43. *Ποταμός τις ἐκ τῶν γινομένων καὶ ῥεῦμα βίαιον* ATD *ὁ αἰών· ἅμα τε γὰρ ὤφθη ἕκαστον καὶ παρενήνεκται καὶ ἄλλο παραφέρεται, τὸ δὲ ἐνεχθήσεται.*

44. *Πᾶν τὸ συμβαῖνον οὕτως σύνηθες καὶ γνώριμον,* AT *ὡς τὸ ῥόδον ἐν τῷ ἔαρι καὶ ὀπώρα ἐν τῷ θέρει· τοιοῦτον γὰρ καὶ νόσος καὶ θάνατος καὶ βλασφημία καὶ ἐπιβουλὴ καὶ ὅσα τοὺς μωροὺς εὐφραίνει ἢ λυπεῖ.*

45. *Τὰ ἑξῆς ἀεὶ τοῖς προηγησαμένοις οἰκείως ἐπιγίνεται· οὐ γὰρ οἷον καταρίθμησίς τίς ἐστιν ἀπηρτημένως καὶ μόνον τὸ κατηναγκασμένον ἔχουσα, ἀλλὰ συνάφεια εὔλογος· καὶ ὥσπερ συντέτακται συνηρμοσμένως τὰ ὄντα, οὕτως τὰ γινόμενα οὐ διαδοχὴν ψιλήν, ἀλλὰ θαυμαστήν τινα οἰκειότητα ἐμφαίνει.*

46. *Ἀεὶ τοῦ Ἡρακλειτείου μεμνῆσθαι, ὅτι γῆς θανα-* ATDM

---

8 fragm. XXVI Sch. 25 Heracliti fragm. 76 (Diels; cf. fragm. 17).

---

1 *οὔτε τοῦτο* T. 10 *Οὐδέν ἐστι κακὸν τοῖς ἐν μετ. γινομένοις* T (Xyl. in versione cum A consentit). 12 *τις ἐκ*] *τίς ἐστι* Nauck. 16 *ἀέρι* A. 20 *ἀπηρτημένων* Gat. 22 *καὶ* del. Schultz II. 23 *οὐ . . . τινα* om. A.

ATDM τος ὕδωρ γενέσθαι καὶ ὕδατος θάνατος ἀέρα γενέσθαι ATD καὶ ἀέρος πῦρ καὶ ἔμπαλιν. [2]μεμνῆσθαι δὲ καὶ τοῦ ἐπιλανθανομένου, ᾗ ἡ ὁδὸς ἄγει· [3]καὶ ὅτι, ᾧ μάλιστα διηνεκῶς ὁμιλοῦσι, λόγῳ τῷ τὰ ὅλα διοικοῦντι, τούτῳ διαφέρονται, καὶ οἷς καθ' ἡμέραν ἐγκυροῦσι, ταῦτα αὐτοῖς ξένα φαίνεται· [4]καὶ ὅτι οὐ δεῖ ὥσπερ καθεύδοντας ποιεῖν καὶ λέγειν· καὶ γὰρ καὶ τότε δοκοῦμεν ποιεῖν καὶ λέγειν· [5]καὶ ὅτι οὐδ' ὡς παῖδας τοκεώνων, τοῦτ' ἔστι 'κατὰ ψιλόν', 'καθότι παρειλήφαμεν'.

47. Ὥσπερ εἴ τίς σοι θεῶν εἶπεν, ὅτι αὔριον τεθνήξῃ ἢ πάντως γε εἰς τρίτην, οὐκ ἔτ' ἂν παρὰ μέγα ἐποιοῦ τὸ εἰς τρίτην μᾶλλον ἢ αὔριον, εἴ γε μὴ ἐσχάτως ἀγεννὴς εἶ (πόσον γάρ ἐστι τὸ μεταξύ;), οὕτως καὶ τὸ εἰς πολλοστὸν ἔτος μᾶλλον ἢ αὔριον μηδὲν μέγα εἶναι νόμιζε.

AT 48. Ἐννοεῖν συνεχῶς, πόσοι μὲν ἰατροὶ ἀποτεθνήκασι, πολλάκις τὰς ὀφρῦς ὑπὲρ τῶν ἀῤῥώστων συσπάσαντες· πόσοι δὲ μαθηματικοί, ἄλλων θανάτους ὥς τι μέγα προειπόντες· πόσοι δὲ φιλόσοφοι, περὶ θανάτου ἢ ἀθανασίας μυρία διατεινάμενοι· πόσοι δὲ ἀριστεῖς, πολλοὺς ἀποκτείναντες· πόσοι δὲ τύραννοι ἐξουσίᾳ ψυχῶν μετὰ δεινοῦ φρυάγματος ὡς ἀθάνατοι κεχρημένοι· πόσαι δὲ πόλεις ὅλαι, ἵν' οὕτως εἴπω, τεθνήκασιν, Ἑλίκη καὶ Πομπήιοι καὶ Ἡρκλᾶνον καὶ ἄλλαι ἀναρίθμητοι. [2]ἔπιθι δὲ καί, ὅσους οἶδας, ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ· ὁ μὲν τοῦτον κη-

---

2—9 Heracliti fragm. 71—74 Diels.

---

3 ᾗ] οἷ D. 5 ἀκυροῦσαν A, in D spat. vac. 7 καὶ (ante τότε) om. T. 8 οὐδ' ὡς scripsi: οὐ δεῖ; οὐ δεῖ ⟨ὡς⟩ Cas. τοκέων ὤν: em. Rendall. 11 γε om. T. 13 εἰς τὸ D. 23 ἑλίκοι A. 24 ἡρκλάνον A, ηρακλάνον T (Ἡ Bas.): corr. Leop.

δεύσας εἶτα ἐξετάϑη, ὁ δὲ ἐκεῖνον· πάντα δὲ ἐν βραχεῖ. AT [3]τὸ γὰρ ὅλον, κατιδεῖν ἀεὶ τὰ ἀνϑρώπινα ὡς ἐφήμερα καὶ εὐτελῆ καὶ ἐχϑὲς μὲν μυξάριον, αὔριον δὲ τάριχος ἢ τέφρα. [4]τὸ ἀκαριαῖον οὖν τοῦτο τοῦ χρόνου κατὰ φύσιν διελϑεῖν καὶ ἵλεων καταλῦσαι, ὡς ἂν εἰ ἡ ἐλαία πέπειρος γενομένη ἔπιπτεν εὐφημοῦσα τὴν ἐνεγκοῦσαν καὶ χάριν εἰδυῖα τῷ φύσαντι δένδρῳ.

49. Ὅμοιον εἶναι τῇ ἄκρᾳ, ᾗ διηνεκῶς τὰ κύματα προσρήσσεται· ἡ δὲ ἕστηκε καὶ περὶ αὐτὴν κοιμίζεται τὰ φλεγμήναντα τοῦ ὕδατος.

[2]'Ἀτυχὴς ἐγώ, ὅτι τοῦτό μοι συνέβη'. οὐμενοῦν· ἀλλ' ATX 'εὐτυχὴς ἐγώ, ὅτι, τούτου μοι συμβεβηκότος ἄλυπος διατελῶ οὔτε ὑπὸ παρόντος ϑραυόμενος οὔτε ἐπιὸν φοβούμενος'. [3]συμβῆναι μὲν γὰρ τὸ τοιοῦτον παντὶ ἐδύνατο, ἄλυπος δὲ οὐ πᾶς ἐπὶ τούτῳ ἂν διετέλεσεν. διὰ τί οὖν ἐκεῖνο μᾶλλον ἀτύχημα ἢ τοῦτο εὐτύχημα; [4]λέγεις δὲ ὅλως ἀτύχημα ἀνϑρώπου, ὃ οὐκ ἔστιν ἀπότευγμα τῆς φύσεως τοῦ ἀνϑρώπου; ἀπότευγμα δὲ τῆς φύσεως τοῦ ἀνϑρώπου εἶναι δοκεῖ σοι, ὃ μὴ παρὰ τὸ βούλημα τῆς φύσεως αὐτοῦ ἐστι; [5]τί οὖν; τὸ βούλημα μεμάϑηκας· μή τι οὖν τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο κωλύει σε δίκαιον εἶναι, μεγαλόψυχον, σώφρονα, ἔμφρονα, ἀπρόπτωτον, ἀδιάψευστον, αἰδήμονα, ἐλεύϑερον, τἆλλα, ὧν συμπαρόντων ἡ φύσις ἡ τοῦ ἀνϑρώπου ἀπέχει τὰ ἴδια; [6]μέμνησο λοιπὸν AT ἐπὶ παντὸς τοῦ εἰς λύπην σε προαγομένου τούτῳ

1—3 πάντα . . . εὐτελῆ in vers. negl Xyl. 2 ὅλα: corr. Cas.; τοίγαρ ὅλα Lofft; an τοιγαροῦν ? 4 τούτου A. 5 εἰ ἡ scripsi: εἰ T, ἡ A. 7 δένδρῳ del. Wilam. 13 ὑπὸ ⟨τοῦ⟩ X. οὔτε T: οὐ τὸ A; οὔτε τὸ X. 14 τοιοῦτον Ax p_4: -το TX rell. 15 πᾶς ἐπὶ τούτῳ οὐκ ἂν y. 19 εἶναί σοι δοκεῖ T p_4. 21 κωλύσει x (*poterit* Xyl.). 22 ἀπρόσπτωτον A, om. X. ἀψευδῆ et (23) ἐλευϑέριον X. 23 τὰ ἄλλα A. ὧν X: ἃ AT. παρόντων X. 24 ἡ τοῦ ATB: τοῦ X. ἐπέχει A.

AT *χρῆσθαι τῷ δόγματι· οὐχ ὅτι τοῦτο ἀτύχημα, ἀλλὰ τὸ φέρειν αὐτὸ γενναίως εὐτύχημα.*

ATD 50. *Ἰδιωτικὸν μέν, ὅμως δὲ ἀνυστικὸν βοήθημα* [1] *πρὸς θανάτου καταφρόνησιν ἡ ἀναπόλησις τῶν γλίσχρως ἐνδιατριψάντων τῷ ζῆν.* [2]*τί οὖν αὐτοῖς πλέον ἢ τοῖς ἀώροις;* [3]*πάντως πού ποτε κεῖνται Καδικιανός, Φάβιος, Ἰουλιανός, Λέπιδος, ἢ εἴ τις τοιοῦτος, οἳ πολλοὺς ἐξήνεγκαν,* AT *εἶτα ἐξηνέχθησαν· ὅλον μικρόν ἐστι τὸ διάστημα καὶ τοῦτο δι' ὅσων καὶ μεθ' οἵων ἐξαντλούμενον καὶ ἐν οἵῳ σωματίῳ·* [4]*μὴ οὖν ὡς πρᾶγμα.* [5]*βλέπε γὰρ ὀπίσω τὸ ἀχανὲς τοῦ αἰῶνος καὶ τὸ πρόσω ἄλλο ἄπειρον.* [6]*ἐν δὴ τούτῳ τί διαφέρει ὁ τριήμερος τοῦ τριγερηνίου;*

51. *Ἐπὶ τὴν σύντομον ἀεὶ τρέχε· σύντομος δὲ ἡ κατὰ φύσιν· ὥστε κατὰ τὸ ὑγιέστατον πᾶν λέγειν καὶ πράσσειν.* [2]*ἀπαλλάσσει γὰρ ἡ τοιαύτη πρόθεσις κόπων καὶ στραγγείας καὶ πάσης οἰκονομίας καὶ κομψείας.*

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ
ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

Ε̅

ATD 1. *Ὄρθρου ὅταν δυσόκνως ἐξεγείρῃ, πρόχειρον ἔστω, ὅτι ἐπὶ ἀνθρώπου ἔργον ἐγείρομαι· ἔτι οὖν δυσκολαίνω, εἰ πορεύομαι ἐπὶ τὸ ποιεῖν, ὧν ἕνεκεν γέγονα καὶ ὧν χάριν προῆγμαι εἰς τὸν κόσμον; ἢ ἐπὶ τοῦτο κατεσκεύ-*

---

1 *δόγματι* T: *πράγματι* A. 3 *ἀνυτικὸν* T. *πρὸς*] *Ὅρος* AD. *καταφρόνησις ἢ ἀν.* D. 8 *ὅλον* T: *ὅλλον* A. *μικρόν* Bas.: *μικκόν* AT. 9 *ὅσων*] *οἵων* Richards. 13 *τρέχει* A. 16 *στρατείας*: em. Schweighäuser. 17 unius versus intervallum in A. 23 *ἕνε̌* D.

ασμαι, ἵνα κατακείμενος ἐν τοῖς στρωματίοις ἐμαυτὸν θάλπω; [2]'ἀλλὰ τοῦτο ἥδιον.' πρὸς τὸ ἥδεσθαι οὖν γέγονας; ὅλως δὲ σὺ πρὸς πεῖσιν ἢ πρὸς ἐνέργειαν; οὐ βλέπεις τὰ φυτάρια, τὰ στρουθάρια, τοὺς μύρμηκας, τοὺς ἀράχνας, τὰς μελίσσας τὸ ἴδιον ποιούσας, τὸ καθ' αὑτὰς συγκροτούσας κόσμον; [3]ἔπειτα σὺ οὐ θέλεις τὰ ἀνθρωπικὰ ποιεῖν; οὐ τρέχεις ἐπὶ τὸ κατὰ τὴν σὴν φύσιν; [4]'ἀλλὰ δεῖ καὶ ἀναπαύεσθαι.' δεῖ· φημὶ κἀγώ· ἔδωκε μέντοι καὶ τούτου μέτρα ἡ φύσις, ἔδωκε μέντοι καὶ τοῦ ἐσθίειν καὶ πίνειν καὶ ὅμως σὺ ὑπὲρ τὰ μέτρα, ὑπὲρ τὰ ἀρκοῦντα οὐ προχωρεῖς; ἐν δὲ ταῖς πράξεσιν οὐκ ἔτι, ἀλλ' 'ἐντὸς τοῦ δυνατοῦ'. [5]οὐ γὰρ φιλεῖς σεαυτόν· ἐπεί τοι καὶ τὴν φύσιν ἄν σου καὶ τὸ βούλημα ταύτης ἐφίλεις. [6]ἄλλοι γὲ τὰς τέχνας ἑαυτῶν φιλοῦντες συγκατατήκονται τοῖς κατ' αὐτὰς ἔργοις ἄλουτοι καὶ ἄσιτοι· σὺ τὴν φύσιν τὴν σαυτοῦ ἔλασσον τιμᾷς ἢ ὁ τορευτὴς τὴν τορευτικὴν ἢ ὁ ὀρχηστὴς τὴν ὀρχηστικὴν ἢ ὁ φιλάργυρος τὸ ἀργύριον ἢ ὁ κενόδοξος τὸ δοξάριον; [7]καὶ οὗτοι, ὅταν προσπαθῶσιν, οὔτε φαγεῖν οὔτε κοιμηθῆναι θέλουσι μᾶλλον ἢ ταῦτα συναύξειν, πρὸς ἃ διαφέρονται· σοὶ δὲ αἱ κοινωνικαὶ πράξεις εὐτελέστεραι φαίνονται καὶ ἥσσονος σπουδῆς ἄξιαι;

ATD

1 ἐν τοῖς scripsi: ἐν A, τοῖς T (*in lecto* Xyl.). 3 σὺ Schmidt, Fournier: οὐ. πεῖσιν AD: ποιεῖν T; ⟨τὸ⟩ ποιεῖν Cor., ποίησιν Wilam. ἢ TD: ἡ A; οὐ Upton. 5 τὸ ἴδιον ποιούσας om. T. τὸ A: τὸν TD. 6 συγκοσμούσας T. ἔπειτα om. T. 8 δεῖ· φημὶ κἀγώ scripsi: φημὶ κἀγώ AD, δεῖ T. 9 μέντοι pr. om. T. 11 οὐ om. T; sign. interrog. pos. Schultz. ἐν δὲ ταῖς πράξεσιν Schultz: οὐδὲ ταῖς πράξεσιν AD, ἐν ταῖς πράξεσιν δὲ T; τί δ' ἐν ταῖς πράξεσιν; Fournier. 12 ἑαυτὸν A. 14 γε scripsi: τε T, δὲ AD; ἀλλ' οἵ γε Cor. ⟨τὰς⟩ ἑαυτῶν Fournier. 17 τορνευτὴς τὴν τορνευτικὴν T. ὁ om. A. 19 προσπατῶσιν T. 20 πρὸς ἃ διαφέρονται Schultz: προσδιαφέρονται AD, πρὸς ἃ φέρονται T. 21 σοὶ . . . φαίνονται om. AD. 22 ἄξια D.

ATD 2. Ὡς εὔκολον ἀπώσασθαι καὶ ἀπαλεῖψαι πᾶσαν φαντασίαν τὴν ὀχληρὰν ἢ ἀνοίκειον καὶ εὐθὺς ἐν πάσῃ γαλήνῃ εἶναι.

3. Ἄξιον ἑαυτὸν κρῖνε παντὸς λόγου καὶ ἔργου τοῦ κατὰ φύσιν· καὶ μή σε περισπάτω ἡ ἐπακολουθοῦσά τινων μέμψις ἢ λόγος, ἀλλά, εἰ καλὸν πεπρᾶχθαι ἢ εἰρῆσθαι, μὴ σεαυτὸν ἀπαξίου. [2]ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἴδιον ἡγεμονικὸν ἔχουσι καὶ ἰδίᾳ ὁρμῇ χρῶνται· ἃ σὺ μὴ περιβλέπου, ἀλλ' εὐθεῖαν πέραινε ἀκολουθῶν τῇ φύσει τῇ ἰδίᾳ καὶ τῇ κοινῇ· μία δὲ ἀμφοτέρων τουτωνὶ ὁδός.

4. Πορεύομαι διὰ τῶν κατὰ φύσιν, μέχρι πεσὼν ἀναπαύσομαι, ἐναποπνεύσας μὲν τούτῳ, ἐξ οὗ καθ' ἡμέραν ἀναπνέω, πεσὼν δὲ ἐπὶ τοῦτο, ἐξ οὗ καὶ τὸ σπερμάτιον ὁ πατήρ μου συνέλεξε καὶ τὸ αἱμάτιον ἡ μήτηρ καὶ τὸ γαλάκτιον ἡ τροφός· ἐξ οὗ καθ' ἡμέραν τοσούτοις ἔτεσι βόσκομαι καὶ ἀρδεύομαι, ὃ φέρει με πατοῦντα καὶ εἰς τοσαῦτα ἀποχρώμενον ἑαυτῷ.

5. Δριμύτητά σου οὐκ ἔχουσι θαυμάσαι. ἔστω· ἀλλὰ ἕτερα πολλά, ἐφ' ὧν οὐκ ἔχεις εἰπεῖν 'οὐ γὰρ πέφυκα'. [2]ἐκεῖνα οὖν παρέχου, ἅπερ ὅλα ἐστὶν ἐπὶ σοί, τὸ ἀκίβδηλον, τὸ σεμνόν, τὸ φερέπονον, τὸ ἀφιλήδονον, τὸ ἀμεμψίμοιρον, τὸ ὀλιγοδεές, τὸ εὐμενές, τὸ ἐλεύθερον, τὸ ἀπέριττον, τὸ ἀφλύαρον, τὸ μεγαλεῖον. [3]οὐκ αἰσθάνῃ, πόσα ἤδη παρέχεσθαι δυνάμενος, ἐφ' ὧν οὐδεμία σοι

2 τὴν del Cor.; fortasse gravius mendum latet; exspectes ὡς ὕλην vel tale quid. 4 κρῖνε Stich: κρίνε T, κρίναι AD. 5 παρειπάτω: corr. Cor. ἡ] εἰ D corr. ἐπακολουθήσει AD. 6 ἢ ψόγος Iun., ἄλογος Lofft. 10 τούτων ἡ: em. Radermacher; ἡ del. Cor. 11 διὰ τῆς Cor.; malim διαζῶν vel διάγων. 12 τοῦτο AD. 13 τούτῳ T. 17 αὑτῷ Cor. 20 ἐπὶ] ἐν T. 21 τὸ φερέπονον om. AD. 23 ἀμεγαλεῖον Rendall. αἰσθάνει T. 24 οὐδεμία σοι scripsi: οὐδὲ μίας AD pr., οὐδεμιᾶς D corr., οὐδεμία T.

ἀφυίας καὶ ἀνεπιτηδειότητος πρόφασις, ὅμως ἔτι κάτω ATD μένεις ἑκών, [4] ἢ καὶ γογγύζειν καὶ γλισχρεύεσθαι καὶ κολακεύειν καὶ τὸ σωμάτιον καταιτιᾶσθαι καὶ ἀρεσκεύεσθαι καὶ περπερεύεσθαι καὶ τοσαῦτα ῥιπτάζεσθαι τῇ ψυχῇ διὰ τὸ ἀφυῶς κατεσκευάσθαι ἀναγκάζῃ; [5] οὔ, μὰ τοὺς θεούς· ἀλλὰ τούτων μὲν πάλαι ἀπηλλάχθαι ἐδύνασο, μόνον δέ, εἰ ἄρα, ὡς βραδύτερος καὶ δυσπαρακολουθητότερος καταγινώσκεσθαι· καὶ τοῦτο δὲ ἀσκητέον μὴ παρενθυμουμένῳ μηδὲ ἐμφιληδοῦντι τῇ νωθείᾳ.

6. Ὁ μέν τίς ἐστιν, ὅταν τι δεξιὸν περί τινα πράξῃ, πρόχειρος καὶ λογίσασθαι αὐτῷ τὴν χάριν. [2] ὁ δὲ πρὸς μὲν τοῦτο οὐ πρόχειρος, ἄλλως μέντοι παρ' ἑαυτῷ ὡς περὶ χρεώστου διανοεῖται καὶ οἶδεν, ὃ πεποίηκεν. [3] ὁ δέ τις τρόπον τινὰ οὐδὲ οἶδεν, ὃ πεποίηκεν, ἀλλὰ ὅμοιός ἐστιν ἀμπέλῳ βότρυν ἐνεγκούσῃ καὶ μηδὲν ἄλλο προσεπιζητούσῃ μετὰ τὸ ἅπαξ τὸν ἴδιον καρπὸν ἐνηνοχέναι, ὡς ἵππος δραμών, κύων ἰχνεύσας, μέλισσα μέλι ποιήσασα. [4] ἄνθρωπος δ' εὖ ποιήσας οὐκ ἐπισπᾶται . . . ἐπιβοᾶται, ἀλλὰ μεταβαίνει ἐφ' ἕτερον, ὡς ἄμπελος ἐπὶ τὸ πάλιν ἐν τῇ ὥρᾳ τὸν βότρυν ἐνεγκεῖν. [5] ἐν τούτοις οὖν δεῖ εἶναι τοῖς τρόπον τινὰ ἀπαρακολουθήτως αὐτὸ ποιοῦσι; [6] 'ναί· ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο παρακολουθεῖν· ἴδιον γάρ, φησί, τοῦ κοινωνικοῦ τὸ αἰσθάνεσθαι, ὅτι κοινωνικῶς ἐνεργεῖ, καὶ νὴ Δία βούλεσθαι καὶ τὸν κοινωνὸν αἰσθέσθαι.' [7] ἀληθὲς μέν ἐστιν, ὃ λέγεις, τὸ δὲ νῦν λεγόμε-

2 γογγίζειν AD. 3 ἀρέσκεσθαι T. 4 περιπερεύεσθαι AD pr., περιπορεύεσθαι Lugd. 5 κατασκευᾶσθαι AD pr. ἀναγκάζει A pr. 8 an τούτῳ ? 9 ἐμφιληδονοῦντι Bas. νοθείᾳ T. 10 ἐστιν del. Wilam. 11—12 πρὸς τοῦτο μὲν T. 12 ἀλλ' ὡς AD. 17 ὡς om. T. 18—19 ἐπισπᾶται . . . ἐπιβοᾶται scripsi (ὅτε vel οὐδ' supplendum ratus): ἐπισπᾶται AD, ἐπιβοᾶται T. 19 ⟨εἰ⟩ ἐφ' A; fort. ἔτι ἐφ' vel ἀεὶ ἐφ'. 22 τοῦτο ⟨δεῖ⟩ T. 24 τὸν T: τοῦ AD; fort. τούτου τὸν.

ATD νου παρεκδέχῃ· διὰ τοῦτο ἔσῃ εἷς ἐκείνων, ὧν πρότερον ἐπεμνήσθην· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι λογικῇ τινι πιθανότητι παράγονται. [8] ἐὰν δὲ θελήσῃς συνεῖναι, τί ποτέ ἐστι τὸ λεγόμενον, μὴ φοβοῦ, μὴ παρὰ τοῦτο παραλίπῃς τι ἔργον κοινωνικόν.

AT 7. *Εὐχὴ Ἀθηναίων*· ὗσον, ὗσον, ὦ φίλε Ζεῦ, κατὰ τῆς ἀρούρας τῆς Ἀθηναίων καὶ τῶν πεδίων. [2] ἤτοι οὐ δεῖ εὔχεσθαι ἢ οὕτως, ἁπλῶς καὶ ἐλευθέρως.

ATX 8. Ὁποῖόν τί ἐστι τὸ λεγόμενον ὅτι 'συνέταξεν ὁ Ἀσκληπιὸς τούτῳ ἱππασίαν ἢ ψυχρολουσίαν ἢ ἀνυποδησίαν', τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ 'συνέταξεν τούτῳ ἡ τῶν ὅλων φύσις νόσον ἢ πήρωσιν ἢ ἀποβολὴν ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων'. [2] καὶ γὰρ ἐκεῖ τὸ 'συνέταξε' τοιοῦτόν τι σημαίνει· 'ἔταξε τούτῳ τοῦτο ὡς κατάλληλον εἰς ὑγίειαν'· καὶ ἐνταῦθα τὸ συμβαῖνον ἑκάστῳ τέτακταί πως αὐτῷ κατάλληλον εἰς τὴν εἱμαρμένην. [3] οὕτως γὰρ καὶ συμβαίνειν αὐτὰ ἡμῖν λέγομεν, ὡς καὶ τοὺς τετραγώνους λίθους ἐν τοῖς τείχεσιν ἢ ἐν ταῖς πυραμίσι συμβαίνειν οἱ τεχνῖται λέγουσι συναρμόζοντας ἀλλήλοις τῇ ποιᾷ συνθέσει. [4] ὅλως γὰρ ἁρμονία ἐστὶ μία καὶ ὥσπερ ἐκ

16 Suid. *συμβαίνοντα*: τὸ συμβαίνειν λέγομεν ὡς . . . (20) θέσει.

1 *παρενδέχη* AD. *διὰ τὸ* (*τὸ* D) *οὕτω* AD. 4 *μὴ* pr. om. AD. *τὶ* T: *τὸ* AD. 7 *τοῦ πεδίου* Wilam.; *τῶν πολεμίων* Lofft; fort. *Ἀθηναίων. καὶ περὶ τῶν ἰδίων ἤτοι.* 9 *τί* om. TX. 10 *ἢ ἀνυποδησίαν* . . . (12) *ἀποβολὴν* om. y. 11 *καὶ τὸ* om. z. *τούτων* A. 13 *τοιοῦτό τι* X fere omnes. 14 *τούτῳ τοῦτο* X: *τοῦτο πρὸς τοῦτο* T (fort. *τούτῳ ὁ θεὸς τοῦτο*), *τοῦτο* A. *εἰς* AT: *πρὸς* X. 15 *πως* (vel *πῶς*) *αὐτῷ* X: *πῶς πρὸς αὐτὸ* AT. 16 *εἰς* AT: *πρὸς* X. 17 *ἡμῖν* om. X. *καὶ* om. Suid. p_4. 18 *ἐν* pr. om. X. *ἢ* . . . *πυραμίσι* om. X. *ἢ*] *καὶ* Suid. *ἐν* alt om. T. 18—19 *οἱ τεχνῖται συμβαίνειν* X. 19 *συναρμόζοντες* X, *συναρμόζειν* Suid. 20 *θέσει* Suid.

πάντων τῶν σωμάτων ὁ κόσμος τοιοῦτον σῶμα συμπλη- ATX ροῦται, οὕτως ἐκ πάντων τῶν αἰτίων ἡ εἱμαρμένη τοιαύτη αἰτία συμπληροῦται. [5]νοοῦσι δέ, ὃ λέγω, καὶ οἱ AT τέλεον ἰδιῶται· φασὶ γὰρ ʻτοῦτο ἔφερεν αὐτῷʼ. [6]οὐκοῦν τοῦτο τούτῳ ἐφέρετο καὶ τοῦτο τούτῳ συνετάττετο. [7]δεχώμεθα οὖν αὐτὰ ὡς ἐκεῖνα, ⟨ἃ⟩ ὁ Ἀσκληπιὸς συν- ATX τάττει. [8]πολλὰ γοῦν καὶ ἐν ἐκείνοις ἐστὶ τραχέα, ἀλλὰ ἀσπαζόμεθα τῇ ἐλπίδι τῆς ὑγιείας [9]τοιοῦτόν τί σοι δοκείτω ἄνυσις καὶ συντέλεια τῶν τῇ κοινῇ φύσει δοκούντων, οἷον ἡ σὴ ὑγίεια. [10]καὶ οὕτως ἀσπάζου πᾶν τὸ γινόμενον, κἂν ἀπηνέστερον δοκῇ, διὰ τὸ ἐκεῖσε ἄγειν, ἐπὶ τὴν τοῦ κόσμου ὑγίειαν καὶ τὴν τοῦ Διὸς εὐοδίαν καὶ εὐπραγίαν [11]οὐ γὰρ ἂν τούτῳ τι ἔφερεν, εἰ μὴ τῷ ὅλῳ συνέφερεν· οὐδὲ γὰρ ἡ τυχοῦσα φύσις φέρει τι, ὃ μὴ τῷ διοικουμένῳ ὑπ' αὐτῆς κατάλληλόν ἐστι. [12] οὐκοῦν κατὰ δύο λόγους στέργειν χρὴ τὸ συμβαῖνόν σοι· καθ' ἕνα μέν, ὅτι σοὶ ἐγίνετο καὶ σοὶ συνετάττετο καὶ πρός σέ πως εἶχεν ἄνωθεν ἐκ τῶν πρεσβυτάτων αἰτίων συγκλωθόμενον· καθ' ἕτερον δέ, ὅτι τῷ τὸ ὅλον διοικοῦντι τῆς εὐοδίας καὶ τῆς συντελείας καὶ νὴ Δία τῆς συμμονῆς αὐτῆς καὶ τὸ ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον ἧκον αἴτιόν ἐστι. [13]πηροῦται γὰρ τὸ ὁλόκληρον, ἐὰν καὶ ὁτιοῦν διακόψῃς τῆς συναφείας καὶ συνεχείας ὥσπερ τῶν μορίων,

1 ὁ om. B (ut vid.). τοιοῦτο X plerique. 2 αἰτιῶν T. 4 γὰρ] γοῦν A. 5 τοῦτο τούτῳ (ante συνετάττετο) T: τοῦτω A pr., τούτω A corr. 6 δεχόμεθα A. suppl. Gat. (*illa quae* Xyl.). 7 καὶ om. B. ἐστὶ ATB: om. X. 8 ὑγείας y. τί ATm_2: ⟨οὖν⟩ τί X, ⟨τοίνυν⟩ τί l_3. 9 ἀνύσεις A. 11 ⟨τὸ⟩ ἀπηνέστατον X. ἐκεῖ T. 13 τούτῳ τι scripsi: τοῦτό τι AT, τοῦτό τινι X (τοιοῦτό τινι z). 14 τυχοῦσα om. AX. 18 αἰτίων om. A. 19 τῷ τὸ ὅλον ATB: τῷ ὅλον $l_2 l_3$, τὸ ὅλον X rell. 20 τῆς ante εὐοδίας om. AX. ⟨τε⟩ καὶ συντελείας X pler. νὴ Δία om. X. 21 καὶ τὸ . . . ἧκον om. AT. 22 πηροῦται] τελειοῦται B. 23 συνεχείας καὶ συναφείας X.

ATX *οὕτω δὲ καὶ τῶν αἰτίων· διακόπτεις δέ, ὅσον ἐπὶ σοί,
ὅταν δυσαρεστῇς, καὶ τρόπον τινὰ ἀναιρεῖς.*

ATD 9. *Μὴ σικχαίνειν μηδὲ ἀπαυδᾶν μηδὲ ἀποδυσπετεῖν,
εἰ μὴ καταπυκνοῦταί σοι τὸ ἀπὸ δογμάτων ὀρθῶν ἕκαστα*
AT *πράσσειν, ἀλλὰ ἐκκρουσθέντα πάλιν ἐπανιέναι* | *καὶ
ἀσμενίζειν, εἰ σοὶ τὰ πλείω ἀνθρωπικώτερα, καὶ φιλεῖν
τοῦτο, ἐφ' ὃ ἐπανέρχῃ, καὶ μὴ ὡς πρὸς παιδαγωγὸν τὴν*
ATD *φιλοσοφίαν ἐπανιέναι, ἀλλ' ὡς οἱ ὀφθαλμιῶντες πρὸς
τὸ σπογγάριον καὶ τὸ ᾠόν, ὡς ἄλλος πρὸς κατάπλασμα,
ὡς πρὸς καταιόνησιν.* [2]*οὕτως γὰρ οὐδὲν ἐπιδείξῃ τὸ
πειθαρχεῖν τῷ λόγῳ, ἀλλὰ προσαναπαύσῃ αὐτῷ.* [3]*μέμνησο δέ, ὅτι φιλοσοφία μόνα θέλει, ἃ ἡ φύσις σου
θέλει, σὺ δὲ ἄλλο ἤθελες οὐ κατὰ φύσιν.* [4]*τί γὰρ τούτων προσηνέστερον; ἡ γὰρ ἡδονὴ οὐχὶ διὰ τοῦτο σφάλλει; ἀλλὰ θέασαι, εἰ προσηνέστερον μεγαλοψυχία, ἐλευθερία, ἁπλότης, εὐγνωμοσύνη, ὁσιότης.* [5]*αὐτῆς γὰρ φρονήσεως τί προσηνέστερον, ὅταν τὸ ἄπταιστον καὶ εὔρουν
ἐν πᾶσι τῆς παρακολουθητικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς δυνάμεως ἐνθυμηθῇς;*

10. *Τὰ μὲν πράγματα ἐν τοιαύτῃ τρόπον τινὰ ἐγκαλύψει ἐστίν, ὥστε φιλοσόφοις οὐκ ὀλίγοις οὐδὲ τοῖς τυχοῦσιν ἔδοξε παντάπασιν ἀκατάληπτα εἶναι, πλὴν αὐτοῖς
γε τοῖς Στωικοῖς δυσκατάληπτα δοκεῖ.* [2]*καὶ πᾶσα ἡ ἡμετέρα συγκατάθεσις μεταπτώτη· ποῦ γὰρ ὁ ἀμετάπτωτος;*
[3]*μέτιθι τοίνυν ἐπ' αὐτὰ τὰ ὑποκείμενα ὡς ὀλιγοχρόνια*

---

1 *δὴ* y v_1. *αἰτιῶν* A (*causarum* Xyl.). *ὅσον* ATB: *ὅσον* ⟨*τὸ*⟩ X. 2 *ἀναιρεῖς* z et X nonn.: *ἀναιρῇς* ATBX rell. 4 *εἰ* om D. 6 *εἰ σοὶ* Reiske: *εἰς*. 10 *κατανόησιν* AD. *οὐδὲν*] malim *οὐδέ γε*. *ἐπιδείξει* T. 12 *μόνα* T: *μόνον* ⟨*ἃ*⟩ AD. *ἃ* T: *γὰρ* AD. 13 *σὺ* T: *οὐ* AD. 14 *τοῦτο* AD, Lugd.: *τοὺς* T (*hoc pacto* Xyl.); fort. *τοῦτό σε*. 15 *εἰ* ⟨*οὐ*⟩ Reiske. 20 *ἐγκαταλήψει* D. 22 *ἔδοξε* ⟨*ἢ*⟩ T. *εὐκατάληπτα* D. 23 *γε* om. AD. 24 *μεταπτωτή*: corr. Leop. 25 *ὀλιγόχρονα*: corr. Cas.

ATD

καὶ εὐτελῆ καὶ δυνάμενα ἐν κτήσει κιναίδου ἢ πόρνης ἢ λῃστοῦ εἶναι. [4]μετὰ τοῦτο ἔπιθι ἐπὶ τὰ τῶν συμβιούντων ἤθη, ὧν μόλις ἐστὶ καὶ τοῦ χαριεστάτου ἀνασχέσθαι, ἵνα μὴ λέγω, ὅτι καὶ ἑαυτόν τις μόγις ὑπομένει. [5]ἐν τοιούτῳ οὖν ζόφῳ καὶ ῥύπῳ καὶ τοσαύτῃ ῥύσει τῆς τε οὐσίας καὶ τοῦ χρόνου καὶ τῆς κινήσεως καὶ τῶν κινουμένων τί ποτ᾽ ἐστὶ τὸ ἐκτιμηθῆναι ἢ τὸ ὅλως σπουδασθῆναι δυνάμενον, οὐδ᾽ ἐπινοῶ. [6]τοὐναντίον γὰρ δεῖ παραμυθούμενον ἑαυτὸν περιμένειν τὴν φυσικὴν λύσιν καὶ μὴ ἀσχάλλειν τῇ διατριβῇ, ἀλλὰ τούτοις μόνοις προσαναπαύεσθαι· ἑνὶ μὲν τῷ, ὅτι οὐδὲν συμβήσεταί μοι, ὃ οὐχὶ κατὰ τὴν τῶν ὅλων φύσιν ἐστίν· ἑτέρῳ δέ, ὅτι ἔξεστί μοι μηδὲν πράσσειν παρὰ τὸν ἐμὸν θεὸν καὶ δαίμονα. [7]οὐδεὶς γὰρ ὁ ἀναγκάσων τοῦτον παραβῆναι.

AT

11. *Πρὸς τί ποτε* ἄρα νῦν χρῶμαι τῇ ἐμαυτοῦ ψυχῇ; παρ᾽ ἕκαστα τοῦτο ἐπανερωτᾶν ἑαυτὸν καὶ ἐξετάζειν, τί μοί ἐστι νῦν ἐν τούτῳ τῷ μορίῳ, ὃ δὴ ἡγεμονικὸν καλοῦσι, καὶ τίνος ἄρα νῦν ἔχω ψυχήν· μήτι παιδίου; μήτι μειρακίου; μήτι γυναικαρίου; μήτι τυράννου; μήτι κτήνους; μήτι θηρίου;

12. Ὁποῖά τινά ἐστι τὰ τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα ἀγαθά, κἂν ἐντεῦθεν λάβοις. [2]εἰ γάρ τις ἐπινοήσειεν ὑπάρχοντά τινα ὡς ἀληθῶς ἀγαθά, οἷον φρόνησιν, σωφροσύνην, δικαιοσύνην, ἀνδρείαν, οὐκ ἂν ταῦτα προεπινοήσας ἔτι ἀκοῦσαι δυνηθείη τὸ 'ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν'· ⟨οὐ⟩ γὰρ ἐφαρ-

25 Menandri fragm. 530, 9 sq. Kock (Phasm. 42 ed. Körte).

4 τις om. AD. 5 οὖν om. D. ῥήσει T (*fluxu* Xyl.). 8 δὴ D. 9 ἑαυτῷ D. 10 ἀσχάλειν D, ἀσχαλεῖν A. 11 προσαναπαύσεσθαι D. 16 ἕκαστον T. 22 κἂν Cor.: καὶ. 24 ἀνδρείαν . . . προεπινοήσας om. A. ἀνδρίαν T: corr. Gat. 25 τὸ Morus: τὶ. τῷ ἀγαθῷ: em. Nauck. ⟨οὐ⟩ suppl. Morus.

AT μόσει. τὰ δέ γε τοῖς πολλοῖς φαινόμενα ἀγαθὰ προεπινοήσας τις ἐξακούσεται καὶ ῥᾳδίως δέξεται ὡς οἰκείως ἐπιλεγόμενον τὸ ὑπὸ τοῦ κωμικοῦ εἰρημένον. [3]οὕτως καὶ οἱ πολλοὶ φαντάζονται τὴν διαφοράν. οὐ γὰρ ἂν τοῦτο μὲν οὖν προσέκοπτε καὶ ἀπηξιοῦτο, τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ πλούτου καὶ τῶν πρὸς τρυφὴν ἢ δόξαν εὐκληρημάτων παρεδεχόμεθα ὡς ἱκνουμένως καὶ ἀστείως εἰρημένον. [4]πρόιθι οὖν καὶ ἐρώτα, εἰ τιμητέον καὶ ἀγαθὰ ὑποληπτέον τὰ τοιαῦτα, ὧν προεπινοηθέντων οἰκείως ἂν ἐπιφέροιτο τὸ τὸν κεκτημένον αὐτὰ ὑπὸ τῆς εὐπορίας οὐκ ἔχειν, ὅποι χέσῃ.

13. Ἐξ αἰτιώδους καὶ ὑλικοῦ συνέστηκα· οὐδέτερον δὲ τούτων εἰς τὸ μὴ ὂν φθαρήσεται, ὥσπερ οὐδὲ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ὑπέστη. [2]οὐκοῦν καταταχθήσεται πᾶν μέρος ἐμὸν κατὰ μεταβολὴν εἰς μέρος τι τοῦ κόσμου καὶ πάλιν ἐκεῖνο εἰς ἕτερον μέρος τι τοῦ κόσμου μεταβαλεῖ καὶ ἤδη εἰς ἄπειρον. [3]κατὰ τοιαύτην δὲ μεταβολὴν κἀγὼ ὑπέστην καὶ οἱ ἐμὲ γεννήσαντες καὶ ἐπανιόντι εἰς ἄλλο ἄπειρον. [4]οὐδὲν γὰρ κωλύει οὕτως φάναι, κἂν κατὰ περιόδους πεπερασμένας ὁ κόσμος διοικῆται.

ATD 14. Ὁ λόγος καὶ ἡ λογικὴ τέχνη δυνάμεις εἰσὶν ἑαυταῖς ἀρκούμεναι καὶ τοῖς καθ' ἑαυτὰς ἔργοις. [2]ὁρμῶνται μὲν οὖν ἀπὸ τῆς οἰκείας ἀρχῆς· ὁδεύουσι δὲ εἰς τὸ προκείμενον τέλος, καθὸ κατορθώσεις αἱ τοιαῦται πράξεις ὀνομάζονται τὴν ὀρθότητα τῆς ὁδοῦ σημαίνουσαι.

AT 15. Οὐδὲν τούτων τηρητέον ἀνθρώπῳ, ἃ ἀνθρώπῳ,

10 cf. Menandri fragm. 491 Kock.

2 οἰκείω A. 5 οὖν Lofft: οὐ. 16 τι om. T. 20 πεπειραμένας A. 21 Λόγος D, όγος A. 22 καθ' αὐτὰς D, καθ' αὐτὰ A. 26 ῥητέον T. ἀνθρώπῳ, ἃ Gat.: ἀνθρώπου ἃ T, om. A.

καθὸ ἄνθρωπός ἐστιν, οὐκ ἐπιβάλλει. [2]οὐκ ἔστιν ἀπαιτήματα ἀνθρώπου οὐδὲ ἐπαγγέλλεται αὐτὰ ἡ τοῦ ἀνθρώπου φύσις οὐδὲ τελειότητές εἰσι τῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως. [3]οὐ τοίνυν οὐδὲ τὸ τέλος ἐν αὐτοῖς ἐστι τῷ ἀνθρώπῳ κείμενον οὐδέ γε τὸ συμπληρωτικὸν τοῦ τέλους, τὸ ἀγαθόν. [4]ἔτι εἴ τι τούτων ἦν ἐπιβάλλον τῷ ἀνθρώπῳ, οὐκ ἂν τὸ ὑπερφρονεῖν αὐτῶν καὶ κατεξανίστασθαι ἐπιβάλλον ἦν οὐδὲ ἐπαινετὸς ἦν ὁ ἀπροσδεῆ τούτων ἑαυτὸν παρεχόμενος οὐδ' ἂν ὁ ἐλαττωτικὸς ἑαυτοῦ ἔν τινι τούτων ἀγαθὸς ἦν, εἴπερ ταῦτα ἀγαθὰ ἦν. [5]νῦν δ' ὅσῳπερ πλείω τις ἀφαιρῶν ἑαυτοῦ τούτων ἢ τοιούτων ἑτέρων ἢ καὶ ἀφαιρούμενός τινα τούτων ἀνέχεται, τοσῷδε μᾶλλον ἀγαθός ἐστιν. AT

16. Οἷα ἂν πολλάκις φαντασθῇς, τοιαύτη σοι ἔσται ἡ διάνοια· βάπτεται γὰρ ὑπὸ τῶν φαντασιῶν ἡ ψυχή. [2]βάπτε οὖν αὐτὴν τῇ συνεχείᾳ τῶν τοιούτων φαντασιῶν, οἷον ὅτι, ὅπου ζῆν ἔστιν, ἐκεῖ καὶ εὖ ζῆν· ἐν αὐλῇ δὲ ζῆν ἔστιν· ἔστιν ἄρα καὶ εὖ ζῆν ἐν αὐλῇ. [3]καὶ πάλιν ὅτι οὗπερ ἕνεκεν ἕκαστον κατεσκεύασται πρὸς ὅ τε κατεσκεύασται, πρὸς τοῦτο φέρεται· πρὸς ὃ φέρεται δέ, ἐν τούτῳ τὸ τέλος αὐτοῦ· ὅπου δὲ τὸ τέλος, ἐκεῖ καὶ τὸ συμφέρον καὶ τὸ ἀγαθὸν ἑκάστου· τὸ ἄρα ἀγαθὸν τοῦ λογικοῦ ζῴου κοινωνία. [4]ὅτι γὰρ πρὸς κοινωνίαν γεγόναμεν, πάλαι δέδεικται. [5]ἢ οὐκ ἦν ἐναργές, ὅτι τὰ χείρω τῶν κρειττόνων ἕνεκεν, τὰ δὲ κρείττω ἀλλήλων;

---

1 ⟨καὶ⟩ καθὸ A. 4 αὐταῖς A. 5 οὐδέ γε A: οὐδὲ T. 10 εἴπερ T: ὑπὲρ A. 11 θ' A. 11—12 ἢ τοιούτων . . . τούτων om. A. 12 ἀφαιρούμενός τινα scripsi (ἀφαιρούμενός τι Cas., Gat., Menag.): ἀφαιρούμενά τι T. ἀνέχηται: corr. Cor. 15 βλέπεται A. 16 βλάπτε A. 17 ἐν αὐλῇ . . . (18) εὖ ζῆν om. A. 19 ὅ τε scripsi: ὃ δὲ T, πρὸς . . . κατεσκεύασται om. A. 20 τοῦτο ⟨δὲ⟩ A. 22 τἀγαθὸν T.

AT *κρείττω δὲ τῶν μὲν ἀψύχων τὰ ἔμψυχα, τῶν δὲ ἐμψύχων τὰ λογικά.*

17. *Τὸ τὰ ἀδύνατα διώκειν μανικόν· ἀδύνατον δὲ τὸ τοὺς φαύλους μὴ τοιαῦτά τινα ποιεῖν.*

ATX 18. *Οὐδὲν οὐδενὶ συμβαίνει, ὃ οὐχὶ πέφυκε φέρειν.* [2]*ἄλλῳ τὰ αὐτὰ συμβαίνει καὶ ἤτοι ἀγνοῶν, ὅτι συμβέβηκεν, ἢ ἐπιδεικνύμενος μεγαλοφροσύνην εὐσταθεῖ καὶ ἀκάκωτος μένει.* [3]*δεινὸν οὖν ἄγνοιαν καὶ ἀρέσκειαν ἰσχυροτέρας εἶναι φρονήσεως.*

AT 19. *Τὰ πράγματα αὐτὰ οὐδ᾽ ὁπωστιοῦν ψυχῆς ἅπτεται οὐδὲ ἔχει εἴσοδον πρὸς ψυχὴν οὐδὲ τρέψαι οὐδὲ κινῆσαι ψυχὴν δύναται· τρέπει δὲ καὶ κινεῖ αὐτὴ ἑαυτὴν μόνη καὶ οἵων ἂν κριμάτων καταξιώσῃ ἑαυτήν, τοιαῦτα ἑαυτῇ ποιεῖ τὰ προσυφεστῶτα.*

20. *Καθ᾽ ἕτερον μὲν λόγον ἡμῖν ἐστιν οἰκειότατον ἄνθρωπος, καθ᾽ ὅσον εὖ ποιητέον αὐτοὺς καὶ ἀνεκτέον· καθ᾽ ὅσον δὲ ἐνίστανταί τινες εἰς τὰ οἰκεῖα ἔργα, ἕν τι τῶν ἀδιαφόρων μοι γίνεται ὁ ἄνθρωπος οὐχ ἧσσον ἢ ἥλιος ἢ ἄνεμος ἢ θηρίον.* [2]*ὑπὸ τούτων δὲ ἐνέργεια μέν τις ἐμποδισθείη ἄν, ὁρμῆς δὲ καὶ διαθέσεως οὐ γίνεται ἐμπόδια διὰ τὴν ὑπεξαίρεσιν καὶ τὴν περιτροπήν.* [3]*περιτρέπει γὰρ καὶ μεθίστησι πᾶν τὸ τῆς ἐνεργείας κώλυμα ἡ διάνοια εἰς τὸ προηγούμενον καὶ πρὸ ἔργου γίνεται τὸ τοῦ ἔργου τούτου ἐφεκτικὸν καὶ πρὸ ὁδοῦ τὸ τῆς ὁδοῦ ταύτης ἐνστατικόν.*

---

5 *συμβαίνειν* A corr. *οὐχὶ* ⟨*ἐκεῖνο*⟩ AT (in archetypo *ἱκανόν* adscriptum fuisse videtur). *φέρειν* ⟨*αὐτῷ*⟩ AT. 6 *ἄλλα* A. *ταὐτὰ* B X nonn. y, *ταὐτὸ* z p_1, *ταῦτα* x p_2 p_4. fortasse *ἄλλῳ ἄλλα τοιαῦτα.* *ἤτοι*] *εἴ τι* B. 7 *ἢ*] *εἰ* A. 9 *ἰσχυροτέρας* ATB: *ἰσχυροτέραν* X. 10 *ὅπως ὁτιοῦν* A. 11 *οὐδὲ* ⟨*δύναται*⟩ *τρ.* A. 13 *καταξιώσειεν αὐτὴν* A. 14 *προεφεστῶτα* A. 16 *ἀνεκτέον* Xylander: *ἀνακτέον.* 18 *ἢ* om. A. 23 *τὸν* A.

21. *Τῶν ἐν τῷ κόσμῳ τὸ κράτιστον τίμα· ἔστι δὲ τοῦτο τὸ πᾶσι χρώμενον καὶ πάντα διέπον.* [2]*ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἐν σοὶ τὸ κράτιστον τίμα· ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἐκείνῳ ὁμογενές.* [3]*καὶ γὰρ ἐπὶ σοῦ τὸ τοῖς ἄλλοις χρώμενον τοῦτό ἐστι καὶ ὁ σὸς βίος ὑπὸ τούτου διοικεῖται.* AT

22. *Ὃ τῇ πόλει οὐκ ἔστι βλαβερόν, οὐδὲ τὸν πολίτην βλάπτει.* [2]*ἐπὶ πάσης τῆς τοῦ βεβλάφθαι φαντασίας τοῦτον ἔπαγε τὸν κανόνα· εἰ ἡ πόλις ὑπὸ τούτου μὴ βλάπτεται, οὐδὲ ἐγὼ βέβλαμμαι. 'εἰ δὲ ἡ πόλις βλάπτεται, οὐκ ὀργιστέον τῷ βλάπτοντι τὴν πόλιν;' τί τὸ παρορώμενον;*

23. *Πολλάκις ἐνθυμοῦ τὸ τάχος τῆς παραφορᾶς καὶ ὑπεξαγωγῆς τῶν ὄντων τε καὶ γινομένων.* [2]*ἥ τε γὰρ οὐσία οἷον ποταμὸς ἐν διηνεκεῖ ῥύσει καὶ αἱ ἐνέργειαι ἐν συνεχέσι μεταβολαῖς καὶ τὰ αἴτια ἐν μυρίαις τροπαῖς καὶ σχεδὸν οὐδὲν ἑστὼς † καὶ τὸ πάρεγγυς τὸ δὲ ἄπειρον τοῦ τε παρῳχηκότος καὶ μέλλοντος ἀχανές, ᾧ πάντα ἐναφανίζεται.* [3]*πῶς οὖν οὐ μωρὸς ὁ ἐν τούτοις φυσώμενος ἢ σπώμενος ἢ σχετλιάζων ὡς ἔν τινι χρόνῳ καὶ ἐπὶ μακρὸν ἐνοχλήσαντι;*

24. *Μέμνησο τῆς μὲν συμπάσης οὐσίας, ἧς ὀλίγιστον μετέχεις, καὶ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος, οὗ βραχὺ καὶ ἀκαριαῖόν σοι διάστημα ἀφώρισται, καὶ τῆς εἱμαρμένης, ἧς πόστον εἶ μέρος;*

25. *Ἄλλος ἁμαρτάνει τι εἰς ἐμέ; ὄψεται· ἰδίαν ἔχει διάθεσιν, ἰδίαν ἐνέργειαν.* [2]*ἐγὼ νῦν ἔχω, ὅ με θέλει*

---

7 *τῆς* om. A. 7—8 *τοῦτο ἄπαγε* A. 8 *τούτου* T: *τοῦ* A. 10 post *πόλιν* signum interr. posui. 13 *αἱ* om. A. 15 *παρεγγύς*: corr. Cor. *καὶ τὸ πάρεγγυς κτλ.*] vix sana haec; exspectes *καὶ ἔτι πάρεγγυς τό τε ἄπειρον τοῦ παρῳχηκότος καὶ* ⟨*τὸ τοῦ*⟩ (sic iam Morus) *μέλλοντος ἀχανές*. 16 *τοῦ πεπαρῳχηκότος* A. 19 *μικρὸν* T. 20 *μὲν* om. T. *οὐσίας* om. A. 24 *ἁμαρτάνει; τί* A (idem coni. Gat.). 25 *ὁ μὲν* A.

AT *νῦν ἔχειν ἡ κοινὴ φύσις, καὶ πράσσω, ὅ με νῦν πράσσειν θέλει ἡ ἐμὴ φύσις.*

ATX 26. *Τὸ ἡγεμονικὸν καὶ κυριεῦον τῆς ψυχῆς σου μέρος ἄτρεπτον ἔστω ὑπὸ τῆς ἐν τῇ σαρκὶ λείας ἢ τραχείας κινήσεως καὶ μὴ συγκρινέσθω, ἀλλὰ περιγραφέτω αὑτὸ καὶ περιοριζέτω τὰς πείσεις ἐκείνας ἐν τοῖς μορίοις.* [2]*ὅταν δὲ ἀναδιδῶνται κατὰ τὴν † ἑτέραν συμπάθειαν εἰς τὴν διάνοιαν ὡς ἐν σώματι ἡνωμένῳ, τότε πρὸς μὲν τὴν αἴσθησιν φυσικὴν οὖσαν οὐ πειρατέον ἀντιβαίνειν, τὴν δὲ ὑπόληψιν τὴν ὡς περὶ ἀγαθοῦ ἢ κακοῦ μὴ προστιθέτω τὸ ἡγεμονικὸν ἐξ ἑαυτοῦ.*

AT 27. *Συζῆν θεοῖς. συζῇ δὲ θεοῖς ὁ συνεχῶς δεικνὺς αὐτοῖς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀρεσκομένην μὲν τοῖς ἀπονεμένοις, ποιοῦσαν δέ, ὅσα βούλεται ὁ δαίμων, ὃν ἑκάστῳ προστάτην καὶ ἡγεμόνα ὁ Ζεὺς ἔδωκεν ἀπόσπασμα ἑαυτοῦ.* [2]*οὗτος δέ ἐστιν ὁ ἑκάστου νοῦς καὶ λόγος.*

ATD 28. *Τῷ γράσωνι μήτι ὀργίζῃ; μήτι τῷ ὀζοστόμῳ ὀργίζῃ; τί σοι ποιήσει; τοιοῦτον στόμα ἔχει, τοιαύτας μάλας ἔχει, ἀνάγκη τοιαύτην ἀποφορὰν ἀπὸ τοιούτων γίνεσθαι.* [2]*'ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος λόγον ἔχει', φησί, 'καὶ δύναται συννοεῖν ἐφιστάνων, τί πλημμελεῖ'.* [3]*εὖ σοι γένοιτο· τοιγαροῦν καὶ σὺ λόγον ἔχεις· κίνησον λογικῇ διαθέσει λογικὴν διάθεσιν, δεῖξον, ὑπόμνησον. εἰ γὰρ ἐπαίει, θεραπεύσεις καὶ οὐ χρεία ὀργῆς.*

AT [4]*Οὔτε τραγῳδὸς οὔτε πόρνη.*

---

17 Suid. *γράσος: τῷ γρ. μὴ ὀργίζου.*

---

1 *ὁ μὲν* A. 4 *τῇ* om. X plerique. 5 *αὑτὸ* Gat.: *αὐτὸ* codd. (*αὐτὸς* B). 7 fort. *ἑτέρων* ⟨*ἑτέροις*⟩; cf. Hierocl. IV 11 ed. Arnim. 11 *αὐτοῦ* Tz. 12 *Συζῆς* A corr. *δὲ* om. A. 17 *θράσωνι* Tox. *μὴ ὀργίζου* Suid. 18 *ἔχειν* AD. 19 *ἔχειν* D. *ἀνάγκην* A. 20 *φησί* T: *φύσει* AD. 21 *πλημμελοῖ* A corr., D corr. 22 *λόγος* A. 24 *χρείαν* A.

29. Ὡς ἐξελθὼν ζῆν διανοῇ, οὕτως ἐνταῦθα ζῆν ἔξεστιν. ἐὰν δὲ μὴ ἐπιτρέπωσι, τότε καὶ τοῦ ζῆν ἔξιθι, οὕτως μέντοι, ὡς μηδὲν κακὸν πάσχων. [2]καπνὸς καὶ ἀπέρχομαι· τί αὐτὸ πρᾶγμα δοκεῖς; μέχρι δέ με τοιοῦτον οὐδὲν ἐξάγει, μένω ἐλεύθερος καὶ οὐδείς με κωλύσει ποιεῖν, ἃ θέλω· θέλω δὲ κατὰ φύσιν τοῦ λογικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ζῴου. AT

30. Ὁ τοῦ ὅλου νοῦς κοινωνικός. πεποίηκε γοῦν τὰ χείρω τῶν κρειττόνων ἕνεκεν καὶ τὰ κρείττω ἀλλήλοις συνήρμοσεν. [2]ὁρᾷς, πῶς ὑπέταξε, συνέταξε καὶ τὸ κατ' ἀξίαν ἀπένειμεν ἑκάστοις καὶ τὰ κρατιστεύοντα εἰς ὁμόνοιαν ἀλλήλων συνήγαγεν.

31. Πῶς προσενήνεξαι μέχρι νῦν θεοῖς, γονεῦσιν, ἀδελφοῖς, γυναικί, τέκνοις, διδασκάλοις, τροφεῦσι, φίλοις, οἰκείοις, οἰκέταις, εἰ πρὸς πάντας σοι μέχρι νῦν ἐστι τὸ ATD

μήτε τινὰ ῥέξαι ἐξαίσιον, μήτε ⟨τι⟩ εἰπεῖν;

[2]ἀναμιμνήσκου δὲ καὶ δι' οἵων διελήλυθας καὶ οἷα ἤρκεσας ὑπομεῖναι. [3]καὶ ὅτι πλήρης ἤδη σοι ἡ ἱστορία τοῦ βίου καὶ τελευτᾷ ἡ λειτουργία καὶ πόσα ὦπται καλὰ καὶ πόσων μὲν ἡδονῶν καὶ πόνων ὑπερεῖδες, πόσα δὲ ἔνδοξα παρεῖδες, εἰς ὅσους δὲ ἀγνώμονας εὐγνώμων ἐγένου.

32. Διὰ τί συγχέουσιν ἄτεχνοι καὶ ἀμαθεῖς ψυχαὶ ἔντεχνον καὶ ἐπιστήμονα; [2]τίς οὖν ψυχὴ ἔντεχνος καὶ AT

17 Hom. Od. δ 690.

3 καπνὸς καὶ A: καὶ καπνός ἐστιν T. 4 τοιοῦτο A pr. 11 ἀναπένειμεν A pr., ἐναπ. A corr. 14 γυναικί A (κ in ras.). 15 εἰ] ἢ Stich. πάντα A. μέχρι νῦν vix sanum; an κεκριμένον? 17 suppl. Cor. 19 ἡ om. T. 20 τελευτᾷ scripsi: τελευταία AD, τελέα T; τελεία Lugd. 21 πόσα . . . (22) παρεῖδες om. D. 22 εὐγνώμων A, Xylander: ἀγνώμων Tox. 23 σύγχρωσιν A.

AT *ἐπιστήμων; ἡ εἰδυῖα ἀρχὴν καὶ τέλος καὶ τὸν δι' ὅλης τῆς οὐσίας διήκοντα λόγον καὶ διὰ παντὸς τοῦ αἰῶνος κατὰ περιόδους τεταγμένας οἰκονομοῦντα τὸ πᾶν.*

ATD 33. *Ὅσον οὐδέπω σποδὸς ἢ σκελετὸς καὶ ἤτοι ὄνομα ἢ οὐδὲ ὄνομα· τὸ δὲ ὄνομα ψόφος καὶ ἀπήχημα.* [2]*τὰ δὲ ἐν τῷ βίῳ πολυτίμητα κενὰ καὶ σαπρὰ καὶ μικρὰ καὶ κυνίδια διαδακνόμενα καὶ παιδία φιλόνεικα, γελῶντα, εἶτα εὐθὺς κλαίοντα.* [3]*πίστις δὲ καὶ αἰδὼς καὶ δίκη καὶ ἀλήθεια*

πρὸς Ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης.

[4]*τί οὖν ἔτι τὸ ἐνταῦθα κατέχον, εἴγε τὰ μὲν αἰσθητὰ εὐμετάβλητα καὶ οὐχ ἑστῶτα, τὰ δὲ αἰσθητήρια ἀμυδρὰ*
AT *καὶ εὐπαρατύπωτα, αὐτὸ δὲ τὸ ψυχάριον ἀναθυμίασις ἀφ' αἵματος, τὸ δὲ εὐδοκιμεῖν παρὰ τοιούτοις κενόν;* [5]*τί οὖν; περιμενεῖς ἵλεως τὴν εἴτε σβέσιν εἴτε μετάστασιν.*
ATD [6]*ἕως δὲ ἐκείνης ὁ καιρὸς ἐφίσταται, τί ἀρκεῖ; τί δ' ἄλλο ἢ θεοὺς μὲν σέβειν καὶ εὐφημεῖν, ἀνθρώπους δὲ εὖ ποιεῖν καὶ ἀνέχεσθαι αὐτῶν καὶ ἀπέχεσθαι· ὅσα δὲ ἐντὸς ὅρων τοῦ κρεαδίου καὶ τοῦ πνευματίου, ταῦτα μεμνῆσθαι μήτε σὰ ὄντα μήτε ἐπὶ σοί.*

AT 34. *Δύνασαι ἀεὶ εὐροεῖν, εἴγε καὶ εὐοδεῖν, εἴγε καὶ ὁδῷ ὑπολαμβάνειν καὶ πράσσειν.* [2]*δύο ταῦτα κοινὰ τῇ τε τοῦ θεοῦ καὶ τῇ τοῦ ἀνθρώπου καὶ παντὸς λογικοῦ*

10 Hesiod. op. et d. 197. 13 Io. Tzetzes Chil. VII 803 *Καὶ τὴν ψυχὴν δὲ ὁ αὐτὸς θνητόψυχος ὑπάρχων Ἀναθυμίασίν φησιν αἵματος πεφυκέναι* (cf. quae adn. ad. VI 13).

---

1 *δι' ὅλης* A: *δι' τῆς* T (*per universum* Xyl.); *διὰ τῆς* Cas. 3 *τεταγμένα* A. 7 *διαδακνώμενα* AD pr. *φιλόνικα* Wilam. 15 *περιμένεις*: corr. Wilam. 16—17 *τί δὲ ἄλλο ἀρκεῖ ἕως ὁ καιρὸς τῆς μεταστάσεως ἐφίσταται, ἢ θεοὺς* D. 18 *ἐκτὸς* T. 19 *ὅρων* AT: om. D (*ὁρῶν* in marg.). 21 *εὐοδεῖν* Lofft, Stich: *εὕδειν* A, *ὁδεύειν* T (*rectae viae insistere* Xyl.).

ζῴου λογικῇ ψυχῇ· τὸ μὴ ἐμποδίζεσθαι ὑπ' ἄλλου καὶ AT *τὸ ἐν τῇ δικαικῇ διαθέσει καὶ πράξει ἔχειν τὸ ἀγαθὸν καὶ ἐνταῦθα τὴν ὄρεξιν ἀπολήγειν.*

35. *Εἰ μήτε κακία ἐστὶ τοῦτο ἐμὴ μήτε ἐνέργεια κατὰ κακίαν ἐμὴν μήτε τὸ κοινὸν βλάπτεται, τί ὑπὲρ αὐτοῦ διαφέρομαι, τίς δὲ βλάβη τοῦ κοινοῦ;*

36. *Μὴ ὁλοσχερῶς τῇ φαντασίᾳ συναρπάζεσθαι, ἀλλὰ βοηθεῖν μὲν κατὰ δύναμιν καὶ κατ' ἀξίαν, κἂν εἰς τὰ μέσα ἐλαττῶνται, μὴ μέντοι βλάβην αὐτὸ φαντάζεσθαι· κακὸν γὰρ ἔθος.* [2]*ἀλλ' ὡς ὁ γέρων ἀπελθὼν τὸν τοῦ θρεπτοῦ ῥόμβον ἀπῄτει μεμνημένος, ὅτι ῥόμβος, οὕτως οὖν καὶ ὧδε.* [3]*ἐπεί τοι γίνῃ † καλῶν ἐπὶ τῶν ἐμβόλων. ἄνθρωπε, ἐπελάθου, τί ταῦτα ἦν; ʽναί· ἀλλὰ τούτοις περισπούδαστα'. διὰ τοῦτ' οὖν καὶ σὺ μωρὸς γένῃ;*

[4]*Ἐγενόμην ποτὲ ὁπουδήποτε καταλειφθεὶς εὔμοιρος ἄνθρωπος· τὸ δὲ εὔμοιρος, ἀγαθὴν μοῖραν σεαυτῷ ἀπονείμας· ἀγαθαὶ δὲ μοῖραι ἀγαθαὶ τροπαὶ ψυχῆς, ἀγαθαὶ ὁρμαί, ἀγαθαὶ πράξεις.*

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ
ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

Ϛ

1. *Ἡ τῶν ὅλων οὐσία εὐπειθὴς καὶ εὐτρεπής· ὁ δὲ* ATD *ταύτην διοικῶν λόγος οὐδεμίαν ἐν ἑαυτῷ αἰτίαν ἔχει τοῦ κακοποιεῖν· κακίαν γὰρ οὐκ ἔχει οὐδέ τι κακῶς ποιεῖ*

---

1 *λογικῇ* scripsi: *λογικοῦ* A, om. T. 2 *δικαικῇ* T: *καικῇ* A. 12 *οὖν καὶ* . . . (14) *διὰ τοῦτ'* om. A. 15 *καταληφθεὶς* Cas. 16 *ἀπένειμας* A. 19 nullum intervallum in A. 23 *εὐπρεπής* AD.

ATD *οὐδὲ βλάπτεταί τι ὑπ' ἐκείνου. [2]πάντα δὲ κατ' ἐκεῖνον γίνεται καὶ περαίνεται.*

2. *Μὴ διαφέρου, πότερον ῥιγῶν ἢ θαλπόμενος τὸ πρέπον ποιεῖς, καὶ πότερον νυστάζων ἢ ἱκανῶς ὕπνου ἔχων, καὶ πότερον κακῶς ἀκούων ἢ εὐφημούμενος, καὶ πότερον ἀποθνήσκων ἢ πράττων τι ἀλλοῖον. [2]μία γὰρ τῶν βιωτικῶν πράξεων καὶ αὕτη ἐστίν, καθ' ἣν ἀποθνήσκομεν· ἀρκεῖ οὖν καὶ ἐπὶ ταύτης τὸ παρὸν εὖ θέσθαι.*

3. *Ἔσω βλέπε· μηδενὸς πράγματος μήτε ἡ ἰδία ποιότης μήτε ἡ ἀξία παρατρεχέτω σε.*

4. *Πάντα τὰ ὑποκείμενα τάχιστα μεταβαλεῖ καὶ ἤτοι ἐκθυμιαθήσεται, εἴπερ ἥνωται ἡ οὐσία, ἢ σκεδασθήσεται.*

5. *Ὁ διοικῶν λόγος οἶδεν, πῶς διακείμενος καὶ τί ποιεῖ καὶ ἐπὶ τίνος ὕλης.*

6. *Ἄριστος τρόπος τοῦ ἀμύνεσθαι τὸ μὴ ἐξομοιοῦσθαι.*

7. *Ἑνὶ τέρπου καὶ προσαναπαύου, τῷ ἀπὸ πράξεως κοινωνικῆς μεταβαίνειν ἐπὶ πρᾶξιν κοινωνικήν, σὺν μνήμῃ θεοῦ.*

8. *Τὸ ἡγεμονικόν ἐστι τὸ ἑαυτὸ ἐγεῖρον καὶ τρέπον καὶ ποιοῦν μὲν ἑαυτό, οἷον ἂν καὶ θέλῃ, ποιοῦν δὲ ἑαυτῷ φαίνεσθαι πᾶν τὸ συμβαῖνον, οἷον αὐτὸ θέλει.*

9. *Κατὰ τὴν τῶν ὅλων φύσιν ἕκαστα περαίνεται· οὐ γὰρ κατ' ἄλλην γέ τινα φύσιν ἤτοι ἔξωθεν περιέχουσαν ἢ ἐμπεριεχομένην ἔνδον ἢ ἔξω ἀπηρτημένην.*

10. *Ἤτοι κυκεὼν καὶ ἀντεμπλοκὴ καὶ σκεδασμὸς ἢ*

---

2 *γίνονται* A, in D comp. 7 *καθ' ἣν* TD: *καθὼς* A. 10 *ἡ* om. AD. *περιτρεχέτω* AD. 12 *μεταβαλεῖ* Schultz II: *μεταβάλει* A pr., *μεταβάλλει* A corr. TD. *ἤτοι* T: *εἴτι* A, *εἴτε* D. 21 *ἑαυτῷ* A. 22 *ἑαυτῶ* AD. *ἂν* ⟨*ἢ*⟩ AD.

ἕνωσις καὶ τάξις καὶ πρόνοια. [2]εἰ μὲν οὖν τὰ πρότερα, τί καὶ ἐπιθυμῶ εἰκαίῳ συγκρίματι καὶ φυρμῷ τοιούτῳ ἐνδιατρίβειν; [3]τί δέ μοι καὶ μέλει ἄλλου τινὸς ἢ τοῦ ὅπως ποτὲ αἶα γίνεσθαι; [4]τί δὲ καὶ ταράσσομαι; ἥξει γὰρ ἐπ' ἐμὲ ὁ σκεδασμός, ὅ τι ἂν ποιῶ. [5]εἰ δὲ θάτερά ἐστιν, σέβω καὶ εὐσταθῶ καὶ θαρρῶ τῷ διοικοῦντι. ATD

11. Ὅταν ἀναγκασθῇς ὑπὸ τῶν περιεστηκότων οἱονεὶ διαταραχθῆναι, ταχέως ἐπάνιθι εἰς ἑαυτὸν καὶ μὴ ὑπὲρ τὰ ἀναγκαῖα ἐξίστασο τοῦ ῥυθμοῦ· ἔσῃ γὰρ ἐγκρατέστερος τῆς ἁρμονίας τῷ συνεχῶς εἰς αὐτὴν ἐπανέρχεσθαι.

12. Εἰ μητρυιάν τε ἅμα εἶχες καὶ μητέρα, ἐκείνην τ' ἂν ἐθεράπευες καὶ ὅμως ἡ ἐπάνοδός σοι πρὸς τὴν μητέρα συνεχὴς ἐγίνετο. [2]τοῦτό σοι νῦν ἐστιν ἡ αὐλὴ καὶ ἡ φιλοσοφία· ὧδε πολλάκις ἐπάνιθι καὶ προσαναπαύου ταύτῃ, δι' ἣν καὶ τὰ ἐκεῖ σοι ἀνεκτὰ φαίνεται καὶ σὺ ἐν αὐτοῖς ἀνεκτός.

13. Οἷον δὴ τὸ φαντασίαν λαμβάνειν ἐπὶ τῶν ὄψων καὶ τῶν τοιούτων ἐδωδίμων, ὅτι νεκρὸς οὗτος ἰχθύος, οὗτος δὲ νεκρὸς ὄρνιθος ἢ χοίρου· καὶ πάλιν ὅτι ὁ Φάλερνος χυλάριόν ἐστι σταφυλίου καὶ ἡ περιπόρφυρος τριχία προβατίου, αἱματίῳ κόγχης δεδευμένα· καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν συνουσίαν ἐντερίου παράτριψις καὶ μετά ATX

4 Hom. Il. *H* 99. 22 Io. Tzetzes Chil. VII 800 sqq. Ὁ Μάρ-

1 οὖν om. D. 4 ἐᾷ γίγνεσθαι D. 6 θαρρῶ TD: καθαρρῶ A. 9 ἔσῃ T: εἰ A, εἶ D. 10 εἰς] ἐπ' D. 14 ἡ om. T. 15 τάκεῖ AD. 17 φαντασίαν ATB$v_5 p_1$ pr.: φαντασία X. 19 καὶ πάλιν om. z. ὅτι om. y. ὁ Φάλερνος . . . (20) καὶ om. X. φαλέρνος: corr. Gat. 20 περιπόρφυρος ⟨ἐσθῆς⟩ B. 21 τριχία ⟨ἐστὶ⟩ X. αἵματι A. κογχύλης B (idem in X nonn. ut glossa adscr.). δεδευμένη B. 22 οὐσίαν AB. ἐντερίου] νευρίου Tzetzes (commend. Nauck).

ATX τινος σπασμοῦ μυξαρίου ἔκκρισις· [2]οἷαι δὴ αὗταί εἰσιν αἱ φαντασίαι καθικνούμεναι αὐτῶν τῶν πραγμάτων καὶ διεξιοῦσαι δι' αὐτῶν, ὥστε ὁρᾶν, οἷά τινά ποτ' ἐστίν· [3]οὕτως δεῖ παρ' ὅλον τὸν βίον ποιεῖν καί, ὅπου λίαν ἀξιόπιστα τὰ πράγματα φαντάζεται, ἀπογυμνοῦν αὐτὰ καὶ τὴν εὐτέλειαν αὐτῶν καθορᾶν καὶ τὴν † ἱστορίαν, ἐφ' ᾗ σεμνύνεται, περιαιρεῖν. [4]δεινὸς γὰρ ὁ τῦφος παραλογιστὴς καί, ὅτε δοκεῖς μάλιστα περὶ τὰ σπουδαῖα κατα- AT γίνεσθαι, τότε μάλιστα καταγοητεύῃ. [5]ὅρα γοῦν, ὁ Κράτης τί περὶ αὐτοῦ τοῦ Ξενοκράτους λέγει.

14. Τὰ πλεῖστα, ὧν ἡ πληθὺς θαυμάζει, εἰς γενικώτατα ἀνάγεται τὰ ὑπὸ ἕξεως ἢ φύσεως συνεχόμενα, λίθους, ξύλα, συκᾶς, ἀμπέλους, ἐλαίας· τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ὀλίγῳ μετριωτέρων εἰς τὰ ὑπὸ ψυχῆς, οἷον ποίμνας, ἀγέλας. τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἔτι χαριεστέρων εἰς τὰ ὑπὸ λογικῆς ψυχῆς, οὐ μέντοι καθολικῆς, ἀλλὰ καθὸ τεχνικὴ ἢ ἄλλως πως ἐντρεχής, ἢ κατὰ ψιλὸν τὸ πλῆθος ἀνδραπόδων κεκτῆσθαι. [2]ὁ δὲ ψυχὴν λογικὴν καθολικὴν καὶ πολιτικὴν τιμῶν οὐδὲν ἔτι τῶν ἄλλων ἐπιστρέφεται, πρὸ ἁπάντων δὲ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν λογικῶς καὶ κοινωνικῶς ἔχουσαν καὶ κινουμένην διασῴζει καὶ τῷ ὁμογενεῖ εἰς τοῦτο συνεργεῖ.

κος αὐτοκράτωρ δὲ τὸν ἄνθρωπόν φησί που Μυξάριον, ἑλκύδριον, παράτριψιν νευρίου (ἑλκύδριον corruptum esse et ad IX 3 ἔλυτρον spectare ci. Stich).

---

1 οἵαν T. 3 δι' om. X (de B non constat). οἷά τινα AX: ἅ τινα T. 4 δεῖ om. z. 5 ἀξιόπιστα τὰ X: ἀξιοπιστότατα AT. 6 ἱστορίαν] τερθρείαν Reiske; fort. εὐστοχίαν. 6—7 ἐφ' ᾗ X: ὑφ' ᾗ T, ὑφ' ἧς A. 9 ⟨καὶ⟩ τότε B. καταγοητεύῃ ABX nonn.: καταγοητεύει TX rell. 10 τίς A. 13 et 15 ὑπὸ] an ἐπὶ? 16 καθολικῆς] fort. καθὸ λογική ἐστιν. τεχνική (η corr.) A. 18 καθολικὴν T: om. A; malim ψυχὴν λογικήν, καθὸ λογική ἐστιν.

15. *Ἀεὶ τὰ μὲν σπεύδει γίνεσθαι, τὰ δὲ σπεύδει γεγονέναι* AT *καὶ τοῦ γινομένου δὲ ἤδη τι ἀπέσβη· ῥύσεις καὶ ἀλλοιώσεις ἀνανεοῦσι τὸν κόσμον διηνεκῶς, ὥσπερ τὸν ἄπειρον αἰῶνα ἡ τοῦ χρόνου ἀδιάλειπτος φορὰ νέον ἀεὶ παρέχεται.* [2]*ἐν δὴ τούτῳ τῷ ποταμῷ τί ἄν τις τούτων τῶν παραθεόντων ἐκτιμήσειεν, ἐφ' οὗ στῆναι οὐκ ἔξεστιν; ὥσπερ εἴ τίς τι τῶν παραπετομένων στρουθαρίων* ATD *φιλεῖν ἄρχοιτο, τὸ δ' ἤδη ἐξ ὀφθαλμῶν ἀπελήλυθεν.* [3]*τοιοῦτον δή τι καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ ἑκάστου, οἷον ἡ ἀφ' αἵματος ἀναθυμίασις καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἀέρος ἀνάπνευσις.* [4]*ὁποῖον γάρ ἐστι τὸ ἅπαξ ἑλκύσαι τὸν ἀέρα καὶ ἀποδοῦναι, ὅπερ παρέκαστον ποιοῦμεν, τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ τὴν πᾶσαν ἀναπνευστικὴν δύναμιν, ἣν χθὲς καὶ πρῴην ἀποτεχθεὶς ἐκτήσω, ἀποδοῦναι ἐκεῖ, ὅθεν τὸ πρῶτον ἔσπασας.*

16. *Οὔτε τὸ διαπνεῖσθαι ὡς τὰ φυτὰ τίμιον οὔτε τὸ ἀναπνεῖν ὡς τὰ βοσκήματα καὶ τὰ θηρία οὔτε τὸ τυποῦσθαι κατὰ φαντασίαν οὔτε τὸ νευροσπαστεῖσθαι καθ' ὁρμὴν οὔτε τὸ συναγελάζεσθαι οὔτε τὸ τρέφεσθαι· τοῦτο γὰρ ὅμοιον τῷ ἀποκρίνειν τὰ περιττώματα τῆς τροφῆς.* [2]*τί οὖν τίμιον; τὸ κροτεῖσθαι; οὐχί.* [3]*οὐκοῦν οὐδὲ τὸ ὑπὸ γλωσσῶν κροτεῖσθαι· αἱ γὰρ παρὰ τῶν πολλῶν εὐφημίαι κρότος γλωσσῶν.* [4]*ἀφῆκας οὖν καὶ τὸ δοξάριον· τί καταλείπεται τίμιον; δοκῶ μὲν τὸ κατὰ τὴν ἰδίαν*

---

1 *Ἀεὶ* scripsi: *καὶ* A, om. T. 3—4 *τὸν ἄπειρον αἰῶνα* post *ἀνανεοῦσι* colloc. T (sed Xyl. in versione cum A consentit). 6 *τούτων παραθεόντων τῶν* T (corr. Bas.). 7 *τι* om. D. *στρουθίων* T. 9 *τοιοῦτο* D. 11 *ἑλκῦσαι*: corr. Stich. 12 *τὴν* om. D. 16 *οὔτε τὸ διαπνεῖσθαι* post *τίμιον* colloc. T (Xyl. cum AD consentit). *τὸ* pr. om. AD. 19 *τὸ* (ante *συναγ.*) om. AD. 20 *τῷ* T: *τὸ* AD; fort. *τούτῳ γὰρ ὅμοιον τὸ*. 22 *ὑπόγλωσσον* AD.

ATD *κατασκευὴν κινεῖσθαι καὶ ἴσχεσθαι, ἐφ' ὃ καὶ αἱ ἐπιμέλειαι ἄγουσι καὶ αἱ τέχναι.* [5]*ἥ τε γὰρ τέχνη πᾶσα τούτου στοχάζεται, ἵνα τὸ κατασκευασθὲν ἐπιτηδείως ἔχῃ πρὸς τὸ ἔργον, πρὸς ὃ κατεσκεύασται· ὅ τε φυτουργὸς ὁ ἐπιμελούμενος τῆς ἀμπέλου καὶ ὁ πωλοδάμνης καὶ ὁ τοῦ κυνὸς ἐπιμελούμενος τοῦτο ζητεῖ.* [6]*αἱ δὲ παιδαγωγίαι, αἱ δὲ διδασκαλίαι ἐπὶ τί σπεύδουσιν; ὧδε οὖν τὸ τίμιον.* [7]*καὶ τοῦτο μὲν εὖ ἂν ἔχῃ, οὐδὲν τῶν ἄλλων περιποιήσεις ἑαυτῷ.* [8]*οὐ παύσῃ καὶ ἄλλα πολλὰ τιμῶν; οὔτ' οὖν ἐλεύθερος ἔσῃ οὔτε αὐτάρκης οὔτε ἀπαθής.* [9]*ἀνάγκη γὰρ φθονεῖν, ζηλοτυπεῖν, ὑφορᾶσθαι τοὺς ἀφελέσθαι ἐκεῖνα δυναμένους, ἐπιβουλεύειν τοῖς ἔχουσι τὸ τιμώμενον ὑπὸ σοῦ· ὅλως πεφύρθαι ἀνάγκη τῷ ἐκείνων τινὸς ἐνδεεῖ, προσέτι δὲ πολλὰ καὶ τοῖς θεοῖς μέμφεσθαι·* [10]*ἡ δὲ τῆς ἰδίας διανοίας αἰδὼς καὶ τιμὴ σεαυτῷ τε ἀρεστόν σε ποιήσει καὶ τοῖς κοινωνοῖς εὐάρμοστον καὶ τοῖς θεοῖς σύμφωνον, τουτέστιν ἐπαινοῦντα, ὅσα ἐκεῖνοι διανέμουσι καὶ διατετάχασιν.*

17. *Ἄνω, κάτω, κύκλῳ φοραὶ τῶν στοιχείων.* [2]*ἡ δὲ τῆς ἀρετῆς κίνησις ἐν οὐδεμιᾷ τούτων, ἀλλὰ θειότερόν τι καὶ ὁδῷ δυσεπινοήτῳ προϊοῦσα εὐοδεῖ.*

18. *Οἷόν ἐστιν, ὃ ποιοῦσιν. τοὺς μὲν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χρόνου καὶ μεθ' ἑαυτῶν ζῶντας ἀνθρώπους εὐφημεῖν*

---

1 *καὶ* ⟨*ἵστασθαι καὶ*⟩ *ἴσχεσθαι* D. *αἱ* om. AD. 2 *τούτου* D marg., Cas.: *τοῦτο*. 4 *φυτουργὸς* ⟨*καὶ*⟩ Leop.; fort. *φυτουργὸς* ⟨*καὶ ὁ ἀμπελουργὸς*⟩. 7 *δὲ* om. T. *ἐπὶ τὶ* T. *ὧδε* AT: *ὧ* D. 8 *μὲν* AT: *μόνον* D. *ἂν εὖ* T. 8—9 *περι ποιήσεις ἑαυτῷ* A: *περιποιήσῃ σεαυτῷ* T, *περιποιήσεις σεαυτῷ* D. 9 ⟨*ὃ*⟩ *οὐ* AD; an *σὺ οὐ* ? 9—10 *οὔτε αὐτάρκης* post *παύσῃ* colloc. AD. 13 *τῷ* (*τῶν* A) . . . (14) *ἐνδεεῖ* AD: *τὸν* . . . *ἐνδεῆ* T. 15 *ἑαυτὸν* D pr. 16 *κοινωνοῖς* Cor.: *κοινωνικοῖς* T, *ἀνθρώποις* D, om. A. 21 *ὁδεύει* D pr.: *εὐοδοῖ* (ut coni. Menag.) D corr.

οὐ θέλουσιν, αὐτοὶ δὲ ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων εὐφημηθῆναι, οὓς οὔτε εἶδόν ποτε οὔτε ὄψονται, περὶ πολλοῦ ποιοῦνται. [2]*τοῦτο δὲ ἐγγύς ἐστι τῷ λυπηθῆναι ἄν, ὅτι οὐχὶ καὶ οἱ προγενέστεροι περὶ σοῦ λόγους εὐφήμους ἐποιοῦντο.* ATD

19. *Μή, εἴ τι αὐτῷ σοὶ δυσκαταπόνητον, τοῦτο ἀνθρώπῳ ἀδύνατον ὑπολαμβάνειν, ἀλλ' εἴ τι ἀνθρώπῳ δυνατὸν καὶ οἰκεῖον, τοῦτο καὶ σεαυτῷ ἐφικτὸν νόμιζε.*

20. *Ἐν τοῖς γυμνασίοις καὶ ὄνυξι κατέδρυψέ τις καὶ τῇ κεφαλῇ ἐρραγεὶς πληγὴν ἐποίησεν· ἀλλ' οὔτε ἐπισημαινόμεθα οὔτε προσκόπτομεν οὔτε ὑφορώμεθα ὕστερον ὡς ἐπίβουλον· καίτοι φυλαττόμεθα, οὐ μέντοι ὡς ἐχθρὸν οὐδὲ μεθ' ὑποψίας, ἀλλ' ἐκκλίσεως εὐμενοῦς.* [2]*τοιοῦτόν τι γενέσθω καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς μέρεσι τοῦ βίου· πολλὰ παρενθυμώμεθα τῶν οἷον προσγυμναζομένων.* [3]*ἔξεστι γάρ, ὡς ἔφην, ἐκκλίνειν καὶ μηδὲ ὑποπτεύειν μηδὲ ἀπέχθεσθαι.* AT

21. *Εἴ τίς με ἐλέγξαι καὶ παραστῆσαί μοι, ὅτι οὐκ ὀρθῶς ὑπολαμβάνω ἢ πράσσω, δύναται, χαίρων μεταθήσομαι.* [2]*ζητῶ γὰρ τὴν ἀλήθειαν, ὑφ' ἧς οὐδεὶς πώποτε ἐβλάβη, βλάπτεται δὲ ὁ ἐπιμένων ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ ἀπάτης καὶ ἀγνοίας.* (22.) *ἐγὼ δὲ τὸ ἐμαυτοῦ καθῆκον ποιῶ, τὰ ἄλλα με οὐ περισπᾷ· ἤτοι γὰρ ἄψυχα ἢ ἄλογα ἢ πεπλανημένα καὶ τὴν ὁδὸν ἀγνοοῦντα.* ATD

23. *Τοῖς μὲν ἀλόγοις ζῴοις καὶ καθόλου πράγμασι καὶ ὑποκειμένοις ὡς λόγον ἔχων λόγον μὴ ἔχουσι χρῶ* AT

6—7 *ἀνθρώπων ἀδυνάτων* AD. 9 *κατέκρυψέ τις* A. 11 *προκόπτομεν* A. 14 *τι* A: *τοι* T. *γινέσθω* Cor. 16 *καὶ μηδὲ* AT: *καὶ μηδὲν* Cor., *καὶ μήτε . . . μήτε* Schultz II. *ἀπέχεσθαι* A. 18 *μοι* T: *με* AD. 22 *δὲ τὸ* scripsi et cc. 21 et 22 coniunxi: *τὸ* AD, *δὲ* T. 23 *μὲν* A.

AT μεγαλοφρόνως καὶ ἐλευθέρως, τοῖς δὲ ἀνθρώποις ὡς λόγον ἔχουσι χρῶ καὶ κοινωνικῶς. [2]ἐφ' ἅπασι δὲ θεοὺς ἐπικαλοῦ καὶ μὴ διαφέρου πρὸς τὸ πόσῳ χρόνῳ ταῦτα πράξεις· ἀρκοῦσι γὰρ καὶ τρεῖς ὧραι τοιαῦται.

24. Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν καὶ ὁ ὀρεωκόμος αὐτοῦ ἀποθανόντες εἰς ταὐτὸ κατέστησαν· ἤτοι γὰρ ⟨ἀν⟩ελήφθησαν εἰς τοὺς αὐτοὺς τοῦ κόσμου σπερματικοὺς λόγους ἢ διεσκεδάσθησαν ὁμοίως εἰς τὰς ἀτόμους.

25. Ἐνθυμήθητι, πόσα κατὰ τὸν αὐτὸν ἀκαριαῖον χρόνον ἐν ἑκάστῳ ἡμῶν ἅμα γίνεται σωματικὰ ὁμοῦ καὶ ψυχικά· καὶ οὕτως οὐ θαυμάσεις, εἰ πολὺ πλείω, μᾶλλον δὲ πάντα τὰ γινόμενα ἐν τῷ ἑνί τε καὶ σύμπαντι, ὃ δὴ κόσμον ὀνομάζομεν, ἅμα ἐνυφίσταται.

26. Ἐάν τίς σοι προβάλῃ, πῶς γράφεται τὸ Ἀντωνίνου ὄνομα, μήτι κατεντεινόμενος προοίσῃ ἕκαστον τῶν στοιχείων; [2]τί οὖν, ἐὰν ὀργίζωνται; μήτι ἀντοργιῇ; μήτι οὐκ ἐξαριθμήσῃ πρᾴως προιὼν ἕκαστον τῶν γραμμάτων; [3]οὕτως οὖν καὶ ἐνθάδε μέμνησο, ὅτι πᾶν καθῆκον ἐξ ἀριθμῶν τινων συμπληροῦται. τούτους δεῖ τηροῦντα καὶ μὴ θορυβούμενον μηδὲ τοῖς δυσχεραίνουσιν ἀντιδυσχεραίνοντα περαίνειν ὁδῷ τὸ προκείμενον.

27. Πῶς ὠμόν ἐστι μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς ἀνθρώποις ὁρμᾶν ἐπὶ τὰ φαινόμενα αὐτοῖς οἰκεῖα καὶ συμφέροντα· καίτοι τρόπον τινὰ οὐ συγχωρεῖς αὐτοῖς τοῦτο ποιεῖν, ὅταν ἀγανακτῇς, ὅτι ἁμαρτάνουσι. [2]φέρονται γὰρ πάν-

2 *καὶ* om. T. 5 *ὁ ὀρεωκόμος* T: *ὀρεωκόμος* A (*ὁ* corr.). 6 suppl. Schultz II. 8 *αὐτόμους* A; fort. *τὰς αὐτὰς ἀτόμους*. 12 *καὶ ⟨γεννητῷ καὶ⟩ σύμπαντι* A; fort. *τὰ γινόμενα ⟨καὶ γεννητὰ⟩* scribendum (cf. Plat. Tim. 28c). 14 *προβάλλῃ* A. 15 *προσοίσῃ* A (*οί* in ras.). 16 *ἀντοργιῇ; μήτι* T: *ἂν* A. 19 *δεῖ* T: *δὲ* A. 21 *περαίνει* A. malim (19—21) *τούτους δὲ . . . περαίνειν δεῖ ὁδοῦ τὸ πρ.* 25 *ἀγανακτεῖς* T.

τως ὡς ἐπὶ οἰκεῖα καὶ συμφέροντα αὐτοῖς. [3]'ἀλλ' οὐκ AT
ἔχει οὕτως.' οὐκοῦν δίδασκε καὶ δείκνυε μὴ ἀγανακτῶν.

28. *Θάνατος* ἀνάπαυλα αἰσθητικῆς ἀντιτυπίας καὶ ὁρμητικῆς νευροσπαστίας καὶ διανοητικῆς διεξόδου καὶ τῆς πρὸς τὴν σάρκα λειτουργίας.

29. *Αἰσχρόν* ἐστιν, ἐν ᾧ βίῳ τὸ σῶμά σοι μὴ ἀπαυδᾷ, ἐν τούτῳ τὴν ψυχὴν προαπαυδᾶν.

30. *Ὅρα*, μὴ ἀποκαισαρωθῇς, μὴ βαφῇς· γίνεται γάρ. [2]τήρησον οὖν σεαυτὸν ἁπλοῦν, ἀγαθόν, ἀκέραιον, σεμνόν, ἄκομψον, τοῦ δικαίου φίλον, θεοσεβῆ, εὐμενῆ, φιλόστοργον, ἐρρωμένον πρὸς τὰ πρέποντα ἔργα. [3]ἀγώνισαι, ἵνα τοιοῦτος συμμείνῃς, οἷόν σε ἠθέλησε ποιῆσαι φιλοσοφία. [4]αἰδοῦ θεούς, σῷζε ἀνθρώπους. βραχὺς ὁ βίος· εἷς καρπὸς τῆς ἐπιγείου ζωῆς διάθεσις ὁσία καὶ πράξεις κοινωνικαί. [5]πάντα ὡς Ἀντωνίνου μαθητής· τὸ ὑπὲρ τῶν κατὰ λόγον πρασσομένων εὔτονον ἐκείνου καὶ τὸ ὁμαλὲς πανταχοῦ καὶ τὸ ὅσιον καὶ τὸ εὔδιον τοῦ προσώπου καὶ τὸ μείλιχον καὶ τὸ ἀκενόδοξον καὶ τὸ περὶ τὴν κατάληψιν τῶν πραγμάτων φιλότιμον· [6]καὶ ὡς ἐκεῖνος οὐκ ἄν τι ὅλως παρῆκεν, μὴ πρότερον εὖ μάλα κατιδὼν καὶ σαφῶς νοήσας· [7]καὶ ὡς ἔφερεν ἐκεῖνος τοὺς ἀδίκως αὐτῷ μεμφομένους μὴ ἀντιμεμφόμενος· καὶ ὡς ἐπ' οὐδὲν ἔσπευδεν καὶ ὡς διαβολὰς οὐκ ἐδέχετο· [8]καὶ ὡς ἀκριβὴς ἦν ἐξεταστὴς ἠθῶν καὶ πράξεων καὶ οὐκ ὀνειδιστής, οὐ ψοφοδεής, οὐχ ὑπόπτης, οὐ σοφιστής· [9]καὶ ὡς ὀλίγοις ἀρκούμενος, οἷον οἰκήσει, στρωμνῇ, ἐσθῆτι, τροφῇ, ὑπηρεσίᾳ· [10]καὶ ὡς φιλόπονος καὶ μακρόθυμος· [11]καὶ οἷος

---

4 *νευροσπαστείας* T. 8 *ἀποκαισαριανωθῇς* A. 11 *πρέποντα* T: *πρότερα* A. 14 *οὐσία* A. 17 *εὐόδιον*: em. Xylander. 18 *μειλίχιον* T. 21 *αὐτῷ* Stich: *αὐτοῦ* A, *αὐτὸν* T. 26 *ἐσθῆτι* T: *εὐθύ τι* A.

AT μέν⟨ειν⟩ ἐν τῷ ⟨αὐτῷ⟩ μέχρι ἑσπέρας διὰ τὴν λιτὴν δίαιταν μηδὲ τοῦ ἀποκρίνειν τὰ περιττώματα παρὰ τὴν συνήθη ὥραν χρῄζειν· [12]καὶ τὸ βέβαιον καὶ ὅμοιον ἐν ταῖς φιλίαις αὐτοῦ· [13]καὶ τὸ ἀνέχεσθαι ἀντιβαινόντων παρρησιαστικῶς ταῖς γνώμαις αὐτοῦ καὶ χαίρειν, εἴ τις δεικνύοι κρεῖττον· [14]καὶ ὡς θεοσεβὴς χωρὶς δεισιδαιμονίας· [15]ἵν' οὕτως εὐσυνειδήτῳ σοι ἐπιστῇ ἡ τελευταία ὥρα, ὡς ἐκείνῳ.

ATX 31. Ἀνάνηφε καὶ ἀνακαλοῦ σεαυτὸν καὶ ἐξυπνισθεὶς πάλιν καὶ ἐννοήσας, ὅτι ὄνειροί σοι ἠνώχλουν, πάλιν ἐγρηγορὼς βλέπε ταῦτα, ὡς ἐκεῖνα ἔβλεπες.

AT 32. Ἐκ σωματίου εἰμὶ καὶ ψυχῆς. τῷ μὲν οὖν σωματίῳ πάντα ἀδιάφορα· οὐδὲ γὰρ δύναται διαφέρεσθαι. [2]τῇ δὲ διανοίᾳ ἀδιάφορα, ὅσα μή ἐστιν αὐτῆς ἐνεργήματα· ὅσα δέ γε αὐτῆς ἐστιν ἐνεργήματα, ταῦτα πάντα ἐπ' αὐτῇ ἐστιν. [3]καὶ τούτων μέντοι περὶ μόνον τὸ παρὸν πραγματεύεται· τὰ γὰρ μέλλοντα καὶ παρῳχηκότα ἐνεργήματα αὐτῆς καὶ αὐτὰ ἤδη ἀδιάφορα.

ATB 33. Οὐκ ἔστιν ὁ πόνος τῇ χειρί οὐδὲ τῷ ποδὶ παρὰ φύσιν, μέχρις ἂν ποιῇ ὁ ποῦς τὰ τοῦ ποδὸς καὶ ἡ χεὶρ τὰ τῆς χειρός. [2]οὕτως οὖν οὐδὲ ἀνθρώπῳ ὡς ἀνθρώπῳ παρὰ φύσιν ἐστὶν ὁ πόνος, μέχρις ἂν ποιῇ τὰ τοῦ ἀνθρώπου. [3]εἰ δὲ παρὰ φύσιν αὐτῷ οὐκ ἔστιν, οὐδὲ κακόν ἐστιν αὐτῷ.

AT 34. Ἡλίκας ἡδονὰς ἥσθησαν λῃσταί, κίναιδοι, πατραλοῖαι, τύραννοι.

---

1 suppl. Is. Casaub. 3 χρήζων T. 4 φίλαις A pr. ⟨τῶν⟩ ἀντιβαινόντων Cor. 13 οὐδὲ . . . (14) ἀδιάφορα om. A. 16 ⟨, ἃ⟩ περὶ T. 18 ἤδη ἀδιάφορα T: ἢ διάφορα A. 20 μέχρι ἂν πονῇ B. τὰ B, Lugd.: τὸ AT. 21 ὡς ἀνθρώπῳ om. A. 22 πονῇ B. 23—24 κακόν ἐστιν B, Gat.: κακὸν οὐκ ἔστιν AT. 24 αὐτῷ T: αὐτῶν A, αὐτὸν B. 25 ⟨καὶ⟩ κίναιδοι A.

35. *Οὐχ ὁρᾷς, πῶς οἱ βάναυσοι τεχνῖται ἁρμόζονται μὲν μέχρι τινὸς πρὸς τοὺς ἰδιώτας, οὐδὲν ἧσσον μέντοι ἀντέχονται τοῦ λόγου τῆς τέχνης καὶ τούτου ἀποστῆναι οὐχ ὑπομένουσιν;* [2]*οὐ δεινόν, εἰ ὁ ἀρχιτέκτων καὶ ὁ ἰατρὸς μᾶλλον αἰδέσονται τὸν τῆς ἰδίας τέχνης λόγον ἢ ὁ ἄνθρωπος τὸν ἑαυτοῦ, ὃς αὐτῷ κοινός ἐστι πρὸς τοὺς θεούς;* ATB

36. *Ἡ Ἀσία, ἡ Εὐρώπη γωνίαι τοῦ κόσμου· πᾶν πέλαγος σταγὼν τοῦ κόσμου· Ἄθως βωλάριον τοῦ κόσμου· πᾶν τὸ ἐνεστὼς τοῦ χρόνου στιγμὴ τοῦ αἰῶνος· πάντα μικρά, εὔτρεπτα, ἐναφανιζόμενα.* [2]*πάντα ἐκεῖθεν ἔρχεται, ἀπ' ἐκείνου τοῦ κοινοῦ ἡγεμονικοῦ ὁρμήσαντα ἢ κατ' ἐπακολούθησιν.* [3]*καὶ τὸ χάσμα οὖν τοῦ λέοντος καὶ τὸ δηλητήριον καὶ πᾶσα κακουργία, ὡς ἄκανθα, ὡς βόρβορος, ἐκείνων ἐπιγεννήματα τῶν σεμνῶν καὶ καλῶν.* [4]*μὴ οὖν αὐτὰ ἀλλότρια τούτου, οὗ σέβεις, φαντάζου, ἀλλὰ τὴν πάντων πηγὴν ἐπιλογίζου.* AT

37. *Ὁ τὰ νῦν ἰδὼν πάντα ἑώρακεν, ὅσα τε ἐξ ἀιδίου ἐγένετο καὶ ὅσα εἰς τὸ ἄπειρον ἔσται· πάντα γὰρ ὁμογενῆ καὶ ὁμοειδῆ.*

38. *Πολλάκις ἐνθυμοῦ τὴν ἐπισύνδεσιν πάντων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ σχέσιν πρὸς ἄλληλα.* [2]*τρόπον γάρ τινα πάντα ἀλλήλοις ἐπιπέπλεκται καὶ πάντα κατὰ τοῦτο φίλα ἀλλήλοις ἐστίν· καὶ γὰρ ἄλλῳ ἄλλο ἑξῆς ἐστι ταῦτα διὰ τὴν τονικὴν κίνησιν καὶ σύμπνοιαν καὶ τὴν ἕνωσιν τῆς οὐσίας.*

---

1 *πῶς οἱ* T: *πόσοι* AB. 2 *μέχρι* A: *ἄχρι* TB. 4 *εἰ ὁ* TB: *εἶ* A. 6—7 *τὸν θεόν* B. 9 *ἄθος* A. 19 *ἐγίνετο* A. 23 *ἐπιπλέκεται* A. 24 *ἄλλῳ ἄλλο* Cor.: *ἄλλῳ* T, *ἄλλο* A. *ταῦτα* scripsi: *τοῦτο*. 25 *τοπικὴν κόνησιν* T (*constantem motum* Xyl.).

ATX 39. *Οἷς συγκεκλήρωσαι πράγμασι, τούτοις συνάρμοζε σεαυτόν· καὶ οἷς συνείληχας ἀνθρώποις, τούτους φίλει, ἀλλ' ἀληθινῶς.*

40. *Ὄργανον, ἐργαλεῖον, σκεῦος πᾶν εἰ, πρὸς ὃ κατεσκεύασται, ποιεῖ, εὖ ἔχει· καίτοι ἐκεῖ ὁ κατασκευάσας ἐκποδών.* [2] *ἐπὶ δὲ τῶν ὑπὸ φύσεως συνεχομένων ἔνδον ἐστὶ καὶ παραμένει ἡ κατασκευάσασα δύναμις· καθὸ καὶ μᾶλλον αἰδεῖσθαι αὐτὴν δεῖ καὶ νομίζειν, ἐὰν κατὰ τὸ βούλημα ταύτης αὐτὸς ἔχῃς καὶ διεξάγῃς, ἔχειν σοι πάντα κατὰ νοῦν.* [3] *ἔχει δὲ οὕτως καὶ τῷ παντὶ κατὰ νοῦν τὰ ἑαυτοῦ.*

AT 41. *Ὅ τι ἂν τῶν ἀπροαιρέτων ὑποστήσῃ σαυτῷ ἀγαθὸν ἢ κακόν, ἀνάγκη κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ τοιούτου κακοῦ ἢ τὴν ἀπότευξιν τοῦ τοιούτου ἀγαθοῦ μέμψασθαί σε θεοῖς καὶ ἀνθρώπους δὲ μισῆσαι τοὺς αἰτίους ὄντας ἢ ὑποπτευομένους ἔσεσθαι τῆς ἀποτεύξεως ἢ τῆς περιπτώσεως· καὶ ἀδικοῦμεν δὲ πολλὰ διὰ τὴν πρὸς ταῦτα διαφοράν.* [2] *ἐὰν δὲ μόνα τὰ ἐφ' ἡμῖν ἀγαθὰ καὶ κακὰ κρίνωμεν, οὐδεμία αἰτία καταλείπεται οὔτε θεῷ ἐγκαλέσαι οὔτε πρὸς ἄνθρωπον στῆναι στάσιν πολεμίου.*

42. *Πάντες εἰς ἓν ἀποτέλεσμα συνεργοῦμεν, οἱ μὲν εἰδότως καὶ παρακολουθητικῶς, οἱ δὲ ἀνεπιστάτως, ὥσπερ καὶ τοὺς καθεύδοντας, οἶμαι, ὁ Ἡράκλειτος ἐργάτας εἶναι λέγει καὶ συνεργοὺς τῶν ἐν τῷ κόσμῳ γινομένων.* [2] *ἄλλος*

22 Heracl. fragm. 75 Diels.

1 *Οἷς*] *Τί* A. 4 *εἰ*] *εἰς* z. 5 *καίτοι* om. x. *ἐκεῖνο ὁ* l_3; *ἐκεῖνα* Menag. 6 *ἐμποδών* y. 7 *καὶ* pr. om. z. 8 *κατὰ* om. y. *τὸ* om. z. 9 *αὐτὸς* scripsi: *αὐτὸν* A, om. TX. *ἔχῃς καὶ διεξάγῃς* Schultz II: *ἔχῃς καὶ διεξαγάγῃς* T, *διεξάγῃς* AX. *ἔχειν* AX: *ἔχει* T. 12 *ὑποστήσῃς αὐτῷ* T et (*αὐτῷ*) A: corr. Leop. 14 *κακοῦ . . . τοιούτου* om. A. 17 *δὴ* Cas. tacite. 19 *κρίνωμεν* Morus (*κρινῶμεν* Gat.; *tractaremus* Xyl., *duceremus* Cas.): *κινῶμεν*. 22 *ἀνεπιστήτως* Gat.

δὲ κατ' ἄλλο συνεργεῖ, ἐκ περιουσίας δὲ καὶ ὁ μεμφόμενος καὶ ὁ ἀντιβαίνειν πειρώμενος καὶ ἀναιρεῖν τὰ γινόμενα· καὶ γὰρ τοῦ τοιούτου ἔχρῃζεν ὁ κόσμος. [3] λοιπὸν οὖν σύνες, εἰς τίνας ἑαυτὸν κατατάσσεις· ἐκεῖνος μὲν γὰρ πάντως σοι καλῶς χρήσεται ὁ τὰ ὅλα διοικῶν καὶ παραδέξεταί σε εἰς μέρος τι τῶν συνεργῶν καὶ συνεργητικῶν. [4] ἀλλὰ σὺ μὴ τοιοῦτον μέρος γένῃ, οἷος ὁ εὐτελὴς καὶ γελοῖος στίχος ἐν τῷ δράματι, οὗ Χρύσιππος μέμνηται. AT

43. Μήτι ὁ ἥλιος τὰ τοῦ ὑετοῦ ἀξιοῖ ποιεῖν; μή τι ὁ Ἀσκληπιὸς τὰ τῆς Καρποφόρου; τί δὲ τῶν ἄστρων ἕκαστον; οὐχὶ διάφορα μέν, συνεργὰ δὲ πρὸς ταὐτόν; ATB

44. Εἰ μὲν οὖν ἐβουλεύσαντο περὶ ἐμοῦ καὶ τῶν ἐμοὶ συμβῆναι ὀφειλόντων οἱ θεοί, καλῶς ἐβουλεύσαντο· ἄβουλον γὰρ θεὸν οὐδὲ ἐπινοῆσαι ῥᾴδιον· κακοποιῆσαι δέ με διὰ τίνα αἰτίαν ἔμελλον ὁρμᾶν; [2] τί γὰρ αὐτοῖς ἢ τῷ κοινῷ, οὗ μάλιστα προνοοῦνται, ἐκ τούτου περιεγένετο; [3] εἰ δὲ μὴ ἐβουλεύσαντο κατ' ἰδίαν περὶ ἐμοῦ, περί γε τῶν κοινῶν πάντως ἐβουλεύσαντο, οἷς κατ' ἐπακολούθησιν καὶ ταῦτα συμβαίνοντα ἀσπάζεσθαι καὶ στέργειν ὀφείλω. [4] εἰ δ' ἄρα περὶ μηδενὸς βουλεύονται (πιστεύειν μὲν οὐχ ὅσιον ἢ μηδὲ θύωμεν μηδὲ εὐχώμεθα μηδὲ ὀμνύωμεν μηδὲ τὰ ἄλλα πράσσωμεν, ἅπερ ἕκαστα ὡς πρὸς παρόντας καὶ συμβιοῦντας τοὺς θεοὺς πράσσομεν), εἰ δ' ἄρα περὶ μηδενὸς τῶν καθ' ἡμᾶς βουλεύονται, ἐμοὶ μὲν ἔξεστι περὶ ἐμαυτοῦ βουλεύεσθαι, ἐμοὶ δέ ἐστι

7 Chrys. fragm. phys. 1181 v. Arn.

1 ὁ ⟨μὲν⟩ μεμφόμενος A. 4 τίνας ἑαυτὸν T: τίνα σεαυτόν A; τίνας σεαυτόν Stich. 6 συνεργῶν καὶ om. A. 7 τοιοῦτο T. οἷος ὁ T: οἷς A. 14 κακοποιῆσαι AT: κακῶ (ut vid.; fuitne κακοῦν ?) B. 15 τί γ . . . ῳ αὐτοῖς in B dispicitur. 18 κατὰ τὴν ἐπακ. B (ut vid.). 21 ἢ A 24 δὲ T ἡμῶν T. 25 μὲν AT: δ' οὖν ὅμως B.

ATB σκέψις περὶ τοῦ συμφέροντος. [5]συμφέρει δὲ ἑκάστῳ τὸ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ κατασκευὴν καὶ φύσιν· ἡ δὲ ἐμὴ φύσις λογικὴ καὶ πολιτική.

AT [6]Πόλις καὶ πατρίς ὡς μὲν Ἀντωνίνῳ μοι ἡ Ῥώμη, ὡς δὲ ἀνθρώπῳ ὁ κόσμος. τὰ ταῖς πόλεσιν οὖν ταύταις ὠφέλιμα μόνα ἐστί μοι ἀγαθά.

45. Ὅσα ἑκάστῳ συμβαίνει, ταῦτα τῷ ὅλῳ συμφέρει· ἤρκει τοῦτο. [2]ἀλλ' ἔτι ἐκεῖνο ὡς ἐπίπαν ὄψει παραφυλάξας, ὅσα ἀνθρώπῳ, καὶ ἑτέροις ἀνθρώποις. [3]κοινότερον δὲ νῦν τὸ συμφέρον ἐπὶ τῶν μέσων λαμβανέσθω.

46. Ὥσπερ προσίσταταί σοι τὰ ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ καὶ τοῖς τοιούτοις χωρίοις, ὡς ἀεὶ τὰ αὐτὰ ὁρώμενα καὶ τὸ ὁμοειδὲς προσκορῆ τὴν θέαν ποιεῖ, τοῦτο καὶ ἐπὶ ὅλου τοῦ βίου πάσχειν· πάντα γὰρ ἄνω κάτω τὰ αὐτὰ καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν. μέχρι τίνος οὖν;

47. Ἐννόει συνεχῶς παντοίους ἀνθρώπους, καὶ παντοίων μὲν ἐπιτηδευμάτων, παντοδαπῶν δὲ ἐθνῶν, τεθνεῶτας· ὥστε κατιέναι τοῦτο μέχρι Φιλιστίωνος καὶ Φοίβου καὶ Ὀριγανίωνος. [2]μέτιθι νῦν ἐπὶ τὰ ἄλλα φῦλα. [3]ἐκεῖ δὴ μεταβαλεῖν ἡμᾶς δεῖ, ὅπου τοσοῦτοι μὲν δεινοὶ ῥήτορες, τοσοῦτοι δὲ σεμνοὶ φιλόσοφοι, Ἡράκλειτος, Πυθαγόρας, Σωκράτης, τοσοῦτοι δὲ ἥρωες πρότερον, τοσοῦτοι δὲ ὕστερον στρατηγοί, τύραννοι. [4]ἐπὶ τούτοις δὲ Εὔδοξος, Ἵππαρχος, Ἀρχιμήδης, ἄλλαι φύσεις ὀξεῖαι, μεγαλόφρονες, φιλόπονοι, πανοῦργοι, αὐθάδεις, αὐτῆς τῆς ἐπικήρου καὶ ἐφημέρου τῶν ἀνθρώπων ζωῆς χλευασταί, οἷον Μένιππος καὶ ὅσοι τοιοῦτοι. [5]περὶ πάν-

27 cf. schol. in Luciani Pisc. 26 (135, 13 R).

1 ⟨ἡ⟩ σκέψις B. 9 καὶ Gat.: ἢ. 10 λαμβάνεσθαι A. 11 Ὅσπερ Bas. (*quae vides* Xyl.); Ὅπερ Gat. προίσταται A. ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ A: ἀμφὶ τῷ θεάτρῳ T.

των τούτων ἐννόει, ὅτι πάλαι κεῖνται. τί οὖν τοῦτο δεινὸν αὐτοῖς; τί δαὶ τοῖς μηδ' ὀνομαζομένοις ὅλως; [6]ἓν ὧδε πολλοῦ ἄξιον, τὸ μετ' ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης εὐμενῆ τοῖς ψεύσταις καὶ ἀδίκοις διαβιοῦν. AT

48. Ὅταν εὐφρᾶναι σεαυτὸν θέλῃς, ἐνθυμοῦ τὰ προτερήματα τῶν συμβιούντων· οἷον τοῦ μὲν τὸ δραστήριον, τοῦ δὲ τὸ αἰδῆμον, τοῦ δὲ τὸ εὐμετάδοτον, ἄλλου δὲ ἄλλο τι. [2]οὐδὲν γὰρ οὕτως εὐφραίνει, ὡς τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀρετῶν, ἐμφαινόμενα τοῖς ἤθεσι τῶν συζώντων καὶ ἀθρόα ὡς οἷόν τε συμπίπτοντα. [3]διὸ καὶ πρόχειρα αὐτὰ ἑκτέον.

49. Μήτι δυσχεραίνεις, ὅτι τοσῶνδέ τινων λιτρῶν εἶ καὶ οὐ τριακοσίων; οὕτω δὴ καὶ ὅτι μέχρι τοσῶνδε ἐτῶν βιωτέον σοι καὶ οὐ μέχρι πλείονος· ὥσπερ γὰρ τῆς οὐσίας ὅσον ἀφώρισταί σοι στέργεις, οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ χρόνου·

50. Πειρῶ μὲν πείθειν αὐτούς, πρᾶττε δὲ καὶ ἀκόντων, ὅταν τῆς δικαιοσύνης ὁ λόγος οὕτως ἄγῃ. [2]ἐὰν μέντοι βίᾳ τις προσχρώμενος ἐνίστηται, μετάβαινε ἐπὶ τὸ εὐάρεστον καὶ ἄλυπον καὶ συγχρῶ εἰς ἄλλην ἀρετὴν τῇ κωλύσει καὶ μέμνησο, ὅτι μεθ' ὑπεξαιρέσεως ὥρμας, ὅτι καὶ τῶν ἀδυνάτων οὐκ ὠρέγου. [3]τίνος οὖν; τῆς τοιᾶσδέ τινος ὁρμῆς. τούτου δὲ τυγχάνεις· ἐφ' οἷς προήχθημεν, ταῦτα γίνεται.

51. Ὁ μὲν φιλόδοξος ἀλλοτρίαν ἐνέργειαν ἴδιον ἀγαθὸν ὑπολαμβάνει, ὁ δὲ φιλήδονος ἰδίαν πεῖσιν· ὁ δὲ νοῦν ἔχων ἰδίαν πρᾶξιν.

52. Ἔξεστι περὶ τούτου μηδὲν ὑπολαμβάνειν καὶ μὴ

---

4 ἀδίκως A. 9 ἐμφαινόμενα . . . συζώντων om. A. 12 δυσχεραίνῃς A. 15 στέργοις T (corr. Bas.) 16 Πειρῶμεν: em. Nauck. πράττε: corr. Dübner. ⟨τῶν⟩ ἀκόντων T. 17 οὗτος A corr. 20 ὁρμᾶς: em. Cor. 21 ὠρέγου A, Gat.: ὀρέγου T.

AT ὀχλεῖσθαι τῇ ψυχῇ· ²αὐτὰ γὰρ τὰ πράγματα οὐκ ἔχει φύσιν ποιητικὴν τῶν ἡμετέρων κρίσεων.

53. Ἔθισον σεαυτὸν πρὸς τῷ ὑφ' ἑτέρου λεγομένῳ γίνεσθαι ἀπαρενθυμήτως καὶ ὡς οἷόν τε ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ λέγοντος γίνου.

54. Τὸ τῷ σμήνει μὴ συμφέρον οὐδὲ τῇ μελίσσῃ συμφέρει.

55. Εἰ κυβερνῶντα οἱ ναῦται ἢ ἰατρεύοντα οἱ κάμνοντες κακῶς ἔλεγον, ἄλλῳ τινὶ ἂν προσεῖχον, ἢ πῶς αὐτὸς ἐνεργοίη τὸ τοῖς ἐμπλέουσι σωτήριον ἢ τὸ τοῖς θεραπευομένοις ὑγιεινόν;

56. Πόσοι, μεθ' ὧν εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον, ἤδη ἀπεληλύθασιν.

57. Ἰκτεριῶσι τὸ μέλι πικρὸν φαίνεται καὶ λυσσοδήκτοις τὸ ὕδωρ φοβερόν καὶ παιδίοις τὸ σφαιρίον καλόν. ²τί οὖν ὀργίζομαι; ἢ δοκεῖ σοι ἔλασσον ἰσχύειν τὸ διεψευσμένον ἢ τὸ χόλιον τῷ ἰκτεριῶντι καὶ ὁ ἰὸς τῷ λυσσοδήκτῳ;

58. Κατὰ τὸν λόγον τῆς σῆς φύσεως βιοῦν σε οὐδεὶς κωλύσει· παρὰ τὸν λόγον τῆς κοινῆς φύσεως οὐδέν σοι συμβήσεται.

59. Οἷοί εἰσιν, οἷς θέλουσιν ἀρέσκειν, καὶ δι' οἷά τινα περιγινόμενα καὶ δι' οἵων ἐνεργειῶν. ²ὡς ταχέως ὁ αἰὼν πάντα καλύψει καὶ ὅσα ἐκάλυψεν ἤδη.

---

3 τῷ A pr., Cor.: τὸ T, τῶν A corr. λεγομένου A. 8 κυβερνῶνται et ἰατρεύονται T. 9 τίνι ἂν προσεῖχον; AT: em. Cor. 10 ἐνεργοίην Richards: malim πῶς ἄν τις ἐνεργοίη. 19 σῆς om. A. 22—23 οἷά τινα scripsi: οἷοι τὰ A: οἷα T; οἷα τὰ Cor.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

Ζ

1. *Τί ἐστι κακία; τοῦτ' ἔστιν, ὃ πολλάκις εἶδες. καὶ* AT *ἐπὶ παντὸς δὲ τοῦ συμβαίνοντος πρόχειρον ἔχε, ὅτι τοῦτό ἐστιν, ὃ πολλάκις εἶδες.* [2]*ὅλως ἄνω κάτω τὰ αὐτὰ εὑρήσεις, ὧν μεσταὶ αἱ ἱστορίαι αἱ παλαιαί, αἱ μέσαι, αἱ ὑπόγυιοι, ὧν νῦν μεσταὶ αἱ πόλεις καὶ ⟨αἱ⟩ οἰκίαι.* [3]*οὐδὲν καινόν· πάντα καὶ συνήθη καὶ ὀλιγοχρόνια.*

2. *Ἠ τὰ δόγματά πώς γε ἄλλως δύναται νεκρωθῆναι, ἐὰν μὴ αἱ κατάλληλοι αὐτοῖς φαντασίαι σβεσθῶσιν; ἃς διηνεκῶς ἀναζωπυρεῖν ἐπὶ σοί ἐστι.* [2]*δύναμαι περὶ τούτου, ὃ δεῖ, ὑπολαμβάνειν· εἰ δ' ἄρα δύναμαι, τί ταράσσομαι; τὰ ἔξω τῆς ἐμῆς διανοίας οὐδὲν ὅλως πρὸς τὴν ἐμὴν διάνοιαν.* [3]*τοῦτο μάθε καὶ ὀρθὸς εἶ. ἀναβιῶναί σοι ἔξεστιν· ἴδε πάλιν τὰ πράγματα, ὡς ἑώρας· ἐν τούτῳ γὰρ τὸ ἀναβιῶναι.*

3. *Πομπῆς κενοσπουδία, ἐπὶ σκηνῆς δράματα, ποίμνια, ἀγέλαι, διαδορατισμοὶ κυνιδίοις ὀστάριον ἐρριμμένον, ψωμίον εἰς τὰς τῶν ἰχθύων δεξαμενάς, μυρμήκων ταλαιπωρίαι καὶ ἀχθοφορίαι, μυιδίων ἐπτοημένων διαδρομαί, σιγιλλάρια νευροσπαστούμενα.* [2]*χρὴ οὖν ἐν τούτοις εὐμενῶς μὲν καὶ μὴ καταφρυαττόμενον ἑστάναι, παρα-*

5 *Τι ἐστι* T: *Τουτέστι* A; an *Τί ποτ' ἐστὶ* ? 9 suppl. Cor. 10 *καὶ* alt. om. T (habet Xyl.). 11 *Ἠ* scripsi: ἢ A, om. T. *πώς γε* scripsi: *πῶς γὰρ* A, *πῶς* T. 12 *κατάλληλαι* A. *ἃς* A (*quas* Xyl.): *ὡς* T. 14 *εἰ δ' ἄρα* scripsi (*εἰ ἄρα* Rendall): *εἰ γὰρ* A, *εἰ* T. 16 *πάθε* T. *ὀρθῶς* A. *εἶ.* ⟨*εἰ*⟩ A; *ὀρθῶς οἴει* Stich, malim *ὀρθὸς ἔσῃ* (vel *ἔσο*). 18 *τὸ* T: *τῷ* A. 20 *διαδορατισμοί* ⟨*, τί εἰσί μοι;*⟩ Lofft (malim ⟨*τί ἐμοί;*⟩). 22 *μυδίων* A. 24 *καταφρυαττόμενον* A: *φρυαττόμενον* T.

AT *κολουθεῖν μέντοι, ὅτι τοσούτου ἄξιος ἕκαστός ἐστιν, ὅσου ἄξιά ἐστι ταῦτα, περὶ ἃ ἐσπούδακεν.*

4. *Δεῖ κατὰ λέξιν παρακολουθεῖν τοῖς λεγομένοις καὶ καθ' ἑκάστην ὁρμὴν τοῖς γινομένοις καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ ἑτέρου εὐθὺς ὁρᾶν, ἐπὶ τίνα σκοπὸν ἡ ἀναφορά, ἐπὶ δὲ τοῦ ἑτέρου παραφυλάσσειν, τί τὸ σημαινόμενον.*

5. *Πότερον ἐξαρκεῖ ἡ διάνοιά μου πρὸς τοῦτο ἢ οὔ;* [2]*εἰ μὲν ἐξαρκεῖ, χρῶμαι αὐτῇ πρὸς τὸ ἔργον ὡς ὀργάνῳ παρὰ τῆς τῶν ὅλων φύσεως δοθέντι· εἰ δὲ μὴ ἐξαρκεῖ, ἤτοι παραχωρῶ τοῦ ἔργου τῷ δυναμένῳ κρεῖττον ἐπιτελέσαι, ἐὰν ἄλλως τοῦτο μὴ καθήκῃ, ἢ πράσσω, ὡς δύναμαι, προσπαραλαβὼν τὸν δυνάμενον κατὰ πρόσχρησιν τοῦ ἐμοῦ ἡγεμονικοῦ ποιῆσαι τὸ εἰς τὴν κοινωνίαν νῦν καίριον καὶ χρήσιμον.* [3]*ὅ τι γὰρ ἂν δι' ἐμαυτοῦ ἢ σὺν ἄλλῳ ποιῶ, ὧδε μόνον χρὴ συντείνειν, εἰς τὸ κοινῇ χρήσιμον καὶ εὐάρμοστον.*

6. *Ὅσοι μὲν πολυύμνητοι γενόμενοι ἤδη λήθῃ παραδέδονται· ὅσοι δὲ τούτους ὑμνήσαντες πάλαι ἐκποδών.*

ATX 7. *Μὴ αἰσχύνου βοηθούμενος· πρόκειται γάρ σοι ἐνεργεῖν τὸ ἐπιβάλλον ὡς στρατιώτῃ ἐν τειχομαχίᾳ.* [2]*τί οὖν, ἐὰν σὺ μὲν χωλαίνων ἐπὶ τὴν ἔπαλξιν ἀναβῆναι μόνος μὴ δύνῃ, σὺν ἄλλῳ δὲ δυνατὸν ᾖ τοῦτο;*

AT 8. *Τὰ μέλλοντα μὴ ταρασσέτω· ἥξεις γὰρ ἐπ' αὐτά, ἐὰν δεήσῃ, φέρων τὸν αὐτὸν λόγον, ᾧ νῦν πρὸς τὰ παρόντα χρᾷ.*

9. *Πάντα ἀλλήλοις ἐπιπλέκεται καὶ ἡ σύνδεσις ἱερὰ καὶ σχεδόν τι οὐδὲν ἀλλότριον ἄλλο ἄλλῳ· συγκατατέ-*

---

8 *αὐτὴν* A. 17 *παραδίδονται* A, Lugd. 20 *τοὐπιβάλλον* X. *στρατιώτης* Bya pr. 21 *χωλεύων* X. 22 *μὴ*] *οὐ* B. *δύνησαι* z, *δυνήσῃ* p_4. 23 *ἥξεις* T: . *ξεις* A (incerta prima littera, sine acc. et spir.).

τακται γὰρ καὶ συγκοσμεῖ τὸν αὐτὸν κόσμον. [2]*κόσμος τε γὰρ εἷς ἐξ ἁπάντων καὶ θεὸς εἷς διὰ πάντων καὶ οὐσία μία καὶ νόμος εἷς, λόγος κοινὸς πάντων τῶν νοερῶν ζῴων, καὶ ἀλήθεια μία, εἴγε καὶ τελειότης μία τῶν ὁμογενῶν καὶ τοῦ αὐτοῦ λόγου μετεχόντων ζῴων.* AT

10. *Πᾶν τὸ ἔνυλον ἐναφανίζεται τάχιστα τῇ τῶν ὅλων οὐσίᾳ καὶ πᾶν αἴτιον εἰς τὸν τῶν ὅλων λόγον τάχιστα ἀναλαμβάνεται καὶ παντὸς μνήμη τάχιστα ἐγκαταχώννυται τῷ αἰῶνι.*

11. *Τῷ λογικῷ ζῴῳ ἡ αὐτὴ πρᾶξις κατὰ φύσιν ἐστὶ καὶ κατὰ λόγον.*

12. *Ὀρθὸς ἢ ὀρθούμενος.*

13. *Οἷόν ἐστιν ἐν ἡνωμένοις τὰ μέλη τοῦ σώματος, τοῦτον ἔχει τὸν λόγον ἐν διεστῶσι τὰ λογικὰ πρὸς μίαν τινὰ συνεργίαν κατεσκευασμένα.* [2]*μᾶλλον δέ σοι ἡ τούτου νόησις προσπεσεῖται, ἐὰν πρὸς ἑαυτὸν πολλάκις λέγῃς, ὅτι μέλος εἰμὶ τοῦ ἐκ τῶν λογικῶν συστήματος·* [3]*ἐὰν δὲ διὰ τοῦ ῥῶ στοιχείου μέρος εἶναι ἑαυτὸν λέγῃς, οὔπω ἀπὸ καρδίας φιλεῖς τοὺς ἀνθρώπους, οὔπω σε καταληκτικῶς εὐφραίνει τὸ εὐεργετεῖν· ἔτι εἰ ὡς πρέπον αὐτὸ ψιλὸν ποιεῖς, οὔπω ὡς ἑαυτὸν εὖ ποιῶν.*

14. *Ὃ θέλει, ἔξωθεν προσπιπτέτω τοῖς παθεῖν ἐκ τῆς προσπτώσεως ταύτης δυναμένοις.* [2]*ἐκεῖνα γάρ, ἐὰν θελήσῃ, μέμψεται τὰ παθόντα, ἐγὼ δέ, ἐὰν μὴ ὑπολάβω, ὅτι κακὸν τὸ συμβεβηκός, οὔπω βέβλαμμαι. ἔξεστι δέ μοι μὴ ὑπολαβεῖν.*

15. *Ὅ τι ἂν τις ποιῇ ἢ λέγῃ, ἐμὲ δεῖ ἀγαθὸν εἶναι·*

---

2 *ἐξ* A: *διὰ* T. *θεὸς εἷς δι' ἁπάντων* Leop. 4 ⟨*ἡ*⟩ *ἀλήθεια* A. 7 *τάχιστα* . . . (8) *μνήμη* om. A. 12 *ἢ*] *μὴ* Cas. 20 *καταληπτικῶς*: em. Gat. *εἰ* om. T. 21 *ἑαυτὸν* A: *αὐτὸν* T. 22 *θέλεις* A; id. *προπιπτέτω* et *πάθεσιν*. 27 *ὅ τι ἂν τις* Gat.: *ὃ ἂν τις* A, *ὅ τις ἂν* T,

AT *ὡς ἂν εἰ ὁ χρυσὸς ἢ ὁ σμάραγδος ἢ ἡ πορφύρα τοῦτο ἀεὶ ἔλεγεν 'ὅ τι ἄν τις ποιῇ ἢ λέγῃ, ἐμὲ δεῖ σμάραγδον εἶναι καὶ τὸ ἐμαυτοῦ χρῶμα ἔχειν'.*

16. *Τὸ ἡγεμονικὸν αὐτὸ ἑαυτῷ οὐκ ἐνοχλεῖ, οἷον λέγω, οὐ σοβεῖ ἑαυτὸ εἰς ἐπιθυμίαν. [2]εἰ δέ τις ἄλλος αὐτὸ φοβῆσαι ἢ λυπῆσαι δύναται, ποιείτω· αὐτὸ γὰρ ἑαυτὸ ὑποληπτικῶς οὐ τρέψει εἰς τοιαύτας τροπάς. [3]τὸ σωμάτιον μὴ πάθῃ τι, αὐτὸ μεριμνάτω, εἰ δύναται, καὶ λεγέτω, εἴ τι πάσχει· τὸ δὲ ψυχάριον τὸ φοβούμενον, τὸ λυπούμενον, τὸ περὶ τούτων ὅλως ὑπολαμβάνον οὐδὲν μὴ πάθῃ· οὐ γὰρ ἕξις αὐτῷ εἰς κρίσιν τοιαύτην. [4]ἀπροσδεές ἐστιν, ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ, τὸ ἡγεμονικόν, ἐὰν μὴ ἑαυτῷ ἔνδειαν ποιῇ, κατὰ ταὐτὰ δὲ καὶ ἀτάραχον καὶ ἀνεμπόδιστον, ἐὰν μὴ ἑαυτὸ ταράσσῃ καὶ ἐμποδίζῃ.*

17. *Εὐδαιμονία ἐστὶ δαίμων ἀγαθὸς ἢ .... ἀγαθόν. [2]τί οὖν ὧδε ποιεῖς, ὦ φαντασία; ἀπέρχου, τοὺς θεούς σοι, ὡς ἦλθες· οὐ γὰρ χρῄζω σου. [3]ἐλήλυθας δὲ κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος· οὐκ ὀργίζομαί σοι· μόνον ἄπιθι.*

ATX 18. *Φοβεῖταί τις μεταβολήν; τί γὰρ δύναται χωρὶς μεταβολῆς γενέσθαι; τί δὲ φίλτερον ἢ οἰκειότερον τῇ τῶν ὅλων φύσει; [2]σὺ δὲ αὐτὸς λούσασθαι δύνασαι, ἐὰν μὴ τὰ ξύλα μεταβάλῃ; τραφῆναι δὲ δύνασαι, ἐὰν μὴ τὰ ἐδώδιμα μεταβάλῃ; ἄλλο δέ τι τῶν χρησίμων δύναται συντελεσθῆναι χωρὶς μεταβολῆς; [3]οὐχ ὁρᾷς οὖν, ὅτι καὶ*

---

3 *τὸ* om. A. 4 *αὐτὸ* T: *τοῦτο* A. 5 *φοβεῖ*: emendavi. *ἑαυτῷ* A. 6 *ποιεῖ τὸ αὐτὸ* A. *ἑαυτῷ* A. 9 *τὸ δὲ* A, Bas.: *τὴ δὲ* T (om. Xyl.). 11 *ἕξις αὐτῷ* scripsi (*neque . . . ei sunt habitus* Xyl.): *ἕξεις αὐτὸ*. 13 *ταῦτα* A. 14 *ἑαυτῷ* A. 15 lac. not. Gat., qui *ἢ ⟨ἡγεμονικὸν⟩* coni. 20 *γὰρ*] *δὲ* X. 21 *δὲ*] *δαὶ* T. 22 *αὐτοὺς* A. 23 (et 24) *μεταβάλῃς* X. 23 *δύνησαι* A. 24 *⟨ἀπὸ⟩ τῶν* z. 25 *τελεσθῆναι* X.

ATX

αὐτὸ τὸ σὲ μεταβαλεῖν ὅμοιόν ἐστι καὶ ὁμοίως ἀναγκαῖον τῇ τῶν ὅλων φύσει;

AT

19. *Διὰ τῆς τῶν ὅλων οὐσίας ὡς διὰ χειμάρρου διεκπορεύεται πάντα τὰ σώματα, τῷ ὅλῳ συμφυῆ καὶ συνεργά, ὡς τὰ ἡμέτερα μέρη ἀλλήλοις.*

[2] *Πόσους ἤδη ὁ αἰὼν Χρυσίππους, πόσους Σωκράτεις, πόσους Ἐπικτήτους καταπέπωκεν.* [3] *τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ παντὸς οὑτινοσοῦν σοι ἀνθρώπου τε καὶ πράγματος προσπιπτέτω.*

20. *Ἐμὲ ἓν μόνον περισπᾷ, μή τι αὐτὸς ποιήσω, ὃ ἡ κατασκευὴ τοῦ ἀνθρώπου οὐ θέλει ἢ ὡς οὐ θέλει ἢ ὃ νῦν οὐ θέλει.*

21. *Ἐγγὺς μὲν ἡ σὴ περὶ πάντων λήθη, ἐγγὺς δὲ ἡ πάντων περὶ σοῦ λήθη.*

ATX

22. *Ἴδιον ἀνθρώπου φιλεῖν καὶ τοὺς πταίοντας.* [2] *τοῦτο δὲ γίνεται, ἐὰν συμπροσπίπτῃ σοι, ὅτι καὶ συγγενεῖς καὶ δι' ἄγνοιαν καὶ ἄκοντες ἁμαρτάνουσι καὶ μετ' ὀλίγον ἀμφότεροι τεθνήξεσθε καὶ πρὸ πάντων, ὅτι οὐκ ἔβλαψέν σε· οὐ γὰρ τὸ ἡγεμονικόν σου χεῖρον ἐποίησεν, ἢ πρόσθεν ἦν.*

ATB

23. *Ἡ τῶν ὅλων φύσις ἐκ τῆς ὅλης οὐσίας ὡς κηροῦ νῦν μὲν ἱππάριον ἔπλασε, συγχέασα δὲ τοῦτο εἰς δενδρύφιον συνεχρήσατο τῇ ὕλῃ αὐτοῦ, εἶτα εἰς ἀνθρωπάριον, εἶτα εἰς ἄλλο τι· ἕκαστον δὲ τούτων πρὸς ὀλίγιστον ὑπέστη.* [2] *δεινὸν δὲ οὐδὲν τὸ διαλυθῆναι τῷ κιβωτίῳ, ὥσπερ οὐδὲ τὸ συμπαγῆναι.*

---

1 *μεταβαλλεῖν* X pauci. 3 *ἐκπορεύεται* A pr. 10 *αὐτὸ* A. 12 *οὐ* om. A. 15 ⟨*τὸ*⟩ *φιλεῖν* x. 16 *γίνοιτ' ἂν* X (*γένοιτ' ἂν* BX nonn.). *προσπίπτῃ* X (*προσπροσπίπτῃ* B). 17 *καὶ* ante *ἄκοντες* om. y. *καὶ* A: *καὶ ὡς* T, *καὶ ὅτιπερ* (om. *μετ' ὀλίγον*) X. 18 *τεθνήξεσθε* X plerique: *τεθνήξεσθαι* AX nonn., *τεθνήξετε* T. 19 *ἦν* om. z. 21 *συγχέουσα* B. *δενδρύφιον* Nauck: *δένδρου φύσιν*. 23 *εἰς*] *ὡς* A. *ὀλίγον* B. 24 *τῷ* TB: *τὸ* A.

AT 24. *Τὸ ἐπίκοτον τοῦ προσώπου λίαν παρὰ φύσιν, † ὅταν πολλάκις ἐναποθνήσκειν ᾖ πρόσχημα, ἢ τὸ τελευταῖον ἀπεσβέσθη, ὥστε ὅλως ἐξαφθῆναι μὴ δύνασθαι.* [2] *αὐτῷ γε τούτῳ παρακολουθεῖν πειρῶ, ὅτι παρὰ τὸν λόγον· εἰ γὰρ καὶ ἡ συναίσθησις τοῦ ἁμαρτάνειν οἰχήσεται, τίς ἔτι τοῦ ζῆν αἰτία;*

25. *Πάντα, ὅσα ὁρᾷς, ὅσον οὔπω μεταβαλεῖ ἡ τὰ ὅλα διοικοῦσα φύσις καὶ ἄλλα ἐκ τῆς οὐσίας αὐτῶν ποιήσει καὶ πάλιν ἄλλα ἐκ τῆς ἐκείνων οὐσίας, ἵνα ἀεὶ νεαρὸς ᾖ ὁ κόσμος.*

26. *Ὅταν τις ἁμάρτῃ τι εἰς σέ, εὐθὺς ἐνθυμοῦ, τί ἀγαθὸν ἢ κακὸν ὑπολαβὼν ἥμαρτεν· τοῦτο γὰρ ἰδὼν ἐλεήσεις αὐτὸν καὶ οὔτε θαυμάσεις οὔτε ὀργισθήσῃ.* [2] *ἤτοι γὰρ καὶ αὐτὸς τὸ αὐτὸ ἐκείνῳ ἀγαθὸν ἔτι ὑπολαμβάνεις ἢ ἄλλο ὁμοειδές. δεῖ οὖν συγγινώσκειν.* [3] *εἰ δὲ μηκέτι ὑπολαμβάνεις τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ καὶ κακά, ῥᾷον εὐμενὴς ἔσῃ τῷ παρορῶντι.*

27. *Μὴ τὰ ἀπόντα ἐννοεῖν ὡς ἤδη ὄντα, ἀλλὰ τῶν παρόντων τὰ δεξιώτατα ἐκλογίζεσθαι καὶ τούτων χάριν ὑπομιμνήσκεσθαι, πῶς ἂν ἐπεζητεῖτο, εἰ μὴ παρῆν.* [2] *ἅμα μέντοι φυλάσσου, μὴ διὰ τοῦ οὕτως ἀσμενίζειν αὐτοῖς ἐθίσῃς ἐκτιμᾶν αὐτά, ὥστε, ἐάν ποτε μὴ παρῇ, ταραχθήσεσθαι.*

ATD 28. *Εἰς αὐτὸν συνειλοῦ. φύσιν ἔχει τὸ λογικὸν ἡγεμονικὸν ἑαυτῷ ἀρκεῖσθαι δικαιοπραγοῦντι καὶ παρ᾽ αὐτὸ τοῦτο γαλήνην ἔχοντι.*

29. *Ἐξάλειψον τὴν φαντασίαν.* [2] *στῆσον τὴν νευρο-*

2—3 locus desperatus. 2 *ᾖ* T: *ἢ* A. *τελευταίαν* A. 4 *τοῦτο* A. 12 *ὑπολαβὸν* A. 14 *ὑπολαμβάνεις* A (*ει* corr.). 16 *καλά* A. 17 *ῥᾴδιον* A. 19 *καὶ* . . . (20) *ὑπομιμνήσκεσθαι* om. A. 21 *ὄντως* A. 24 *αὐτὸν* TD corr.: *αὐτὸν* AD pr., *σαυτὸν* D s. l. *τὸν* A.

σπαστίαν. [3]περίγραψον τὸ ἐνεστὼς τοῦ χρόνου. [4]γνώρισον τὸ συμβαῖνον ἢ σοὶ ἢ ἄλλῳ. [5]δίελε καὶ μέρισον τὸ ὑποκείμενον εἰς τὸ αἰτιῶδες καὶ ὑλικόν. [6]ἐννόησον τὴν ἐσχάτην ὥραν. [7]τὸ ἐκείνῳ ἁμαρτηθὲν ἐκεῖ κατάλιπε, ὅπου ἡ ἁμαρτία ὑπέστη. ATD AT

30. Συμπαρεκτείνειν τὴν νόησιν τοῖς λεγομένοις. εἰσδύεσθαι τὸν νοῦν εἰς τὰ ⟨νῦν⟩ γινόμενα καὶ ποιοῦντα.

31. Φαίδρυνον σεαυτὸν ἁπλότητι καὶ αἰδοῖ καὶ τῇ πρὸς τὸ ἀνὰ μέσον ἀρετῆς καὶ κακίας ἀδιαφορίᾳ. [2]φίλησον τὸ ἀνθρώπινον γένος. [3]ἀκολούθησον θεῷ. [4]ἐκεῖνος μέν φησιν, ὅτι 'πάντα νομιστί, ἐτεῇ δὲ μόνα τὰ στοιχεῖα'. ἀρκεῖ δὲ μεμνῆσθαι, ὅτι τὰ πάντα νομιστὶ ἔχει· ἤδη λίαν ὀλίγα.

32. Περὶ θανάτου· ἢ σκεδασμός, εἰ ἄτομοι· εἰ ἕνωσις, ἤτοι σβέσις ἢ μετάστασις.

33. Περὶ πόνου· τὸ μὲν ἀφόρητον ἐξάγει, τὸ δὲ χρονίζον φορητόν· καὶ ἡ διάνοια τὴν ἑαυτῆς γαλήνην κατὰ ἀπόληψιν διατηρεῖ καὶ οὐ χεῖρον τὸ ἡγεμονικὸν γέγονεν. [2]τὰ δὲ κακούμενα μέρη ὑπὸ τοῦ πόνου, εἴ γε δύναται, περὶ αὐτοῦ ἀποφηνάσθω.

34. Περὶ δόξης· ἴδε τὰς διανοίας αὐτῶν, οἷαι καὶ οἷα μὲν φεύγουσαι, οἷα δὲ διώκουσαι. [2]καὶ ὅτι, ὡς αἱ θῖνες ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις ἐπιφορούμεναι κρύπτουσι τὰς προτέρας,

---

10 Democriti fragm. 9, 117, 125; cf. Diels Fragm. der Vors. I² 361, 22. 16 cf. Epicuri fragm. 447 Us.

---

4 κατάλειπε A. 7 εἰς τὰ om. A. ⟨νῦν⟩ supplevi. 11 ἐτεῇ Usener: ἔτι ἢ A, ἔτι εἰ T. δαίμονα: em. Cas. 12 ὅτι ⟨εἰ⟩ et v. 13 ἐτεῇ δὴ λίαν ὀλίγα Us. 13 ἢ δηλίαν: corr. Cas. (ἢ δὴ λίαν Xyl.). 14 εἰ σκεδασμὸς ἢ ἄτομοι T (*aut-aut* Xyl.). εἰ (εἰ δ' Cas.) ἕνωσις scripsi: ἢ ἕνωσις A, ἢ κένωσις T. 19 εἴ γε scripsi: εἴ τε A, εἴ τι T. 23 τὰ πρότερα: em. Cor.

AT *οὕτως ἐν τῷ βίῳ τὰ πρότερα ὑπὸ τῶν ἐπενεχθέντων τάχιστα ἐκαλύφθη.*

35. *Ἧι οὖν ὑπάρχει διανοίᾳ μεγαλοπρέπεια καὶ θεωρία παντὸς μὲν χρόνου, πάσης δὲ οὐσίας, ἆρα οἴει τούτῳ μέγα τι δοκεῖν εἶναι τὸν ἀνθρώπινον βίον; ἀδύνατον, ἦ δ' ὅς. οὐκοῦν καὶ θάνατον οὐ δεινόν τι ἡγήσεται ὁ τοιοῦτος; ἥκιστά γε.'*

36. *'Βασιλικὸν μὲν εὖ πράττειν, κακῶς δὲ ἀκούειν.'*

37. *Αἰσχρόν ἐστι τὸ μὲν πρόσωπον ὑπήκοον εἶναι καὶ σχηματίζεσθαι καὶ κατακοσμεῖσθαι, ὡς κελεύει ἡ διάνοια, αὐτὴν δ' ὑφ' ἑαυτῆς μὴ σχηματίζεσθαι καὶ κατακοσμεῖσθαι.*

38. *Τοῖς πράγμασιν γὰρ οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών·*
μέλει γὰρ αὐτοῖς οὐδέν.

39. *'Αθανάτοις τε θεοῖς καὶ ἡμῖν χάρματα δοίης.*

40. *Βίον θερίζειν, ὥστε κάρπιμον στάχυν*
καὶ τὸν μὲν εἶναι, τὸν δὲ μή.

41. *Εἰ δ' ἠμελήθην ἐκ θεῶν καὶ παῖδ' ἐμώ,*
ἔχει λόγον καὶ τοῦτο.

42. *Τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ καὶ τὸ δίκαιον.*

43. *Μὴ συνεπιθρηνεῖν, μὴ σφύζειν.*

3 Plato Rep. VI 486 A. 8 cf. Arr. Epict. IV 6, 20; Diog. Laert. VI, 3. 13, 16, 18, 20 Eurip. fragm. 287, 1 sq., 757, 6 sq., 208, 1 sq., 918, 3 sq. Nauck[2].

1 *πρότερα* Bas.: *πρότερη* T, *ἑταίρα* (accentus corr.) A. 3 *ἧ* A: *ῷ* T (sic et *διανοίας* dett. codd. Plat.). *διανοίᾳ μεγαλοπρέπεια* Cor. e Platone: *διάνοια μεγαλοπρεπὴς* (*-πῆ* A). 4 *ἆρα* T: *ἄρα* A; *οἷόν τε* Plat. 11 *μὴ*] *καὶ* A. 13 *πράγμασι*: corr. Gat. 17 *τὸ μὲν . . . τὸ δὲ*: corr. Lugd. 18 *ἐμῶν* A.

44. *'Ἐγὼ δὲ τούτῳ δίκαιον ἂν λόγον ἀντείποιμι· ὅτι οὐ καλῶς λέγεις, ὦ ἄνθρωπε, εἰ οἴει δεῖν κίνδυνον ὑπολογίζεσθαι τοῦ ζῆν ἢ τεθνάναι ἄνδρα, ὅτου τι καὶ σμικρὸν ὄφελος· ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνο μόνον σκοπεῖν, ὅταν πράττῃ, πότερον δίκαια ἢ ἄδικα πράττει, καὶ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἢ κακοῦ.'* AT

45. *'Οὕτω γὰρ ἔχει, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῇ ἀληθείᾳ· οὗ ἄν τις αὑτὸν τάξῃ ἡγησάμενος βέλτιστον εἶναι ἢ ὑπ' ἄρχοντος ταχθῇ, ἐνταῦθα ⟨δεῖ⟩, ὡς ἐμοὶ δοκεῖν, μένοντα κινδυνεύειν μηδὲν ὑπολογιζόμενον μήτε θάνατον μήτε ἄλλο μηδὲν πρὸ τοῦ αἰσχροῦ.'*

46. *'Ἀλλ', ὦ μακάριε, ὅρα, μὴ ἄλλο τι τὸ γενναῖον καὶ τὸ ἀγαθὸν ἢ τὸ σῴζειν τε καὶ σῴζεσθαι· μὴ γὰρ τοῦτο μέν, τὸ ζῆν ὁποσονδὴ χρόνον, τόν γε ὡς ἀληθῶς ἄνδρα, ἐατέον ἐστὶ καὶ οὐ φιλοψυχητέον, ἀλλ' ἐπιτρέψαντα περὶ τούτων τῷ θεῷ καὶ πιστεύσαντα ταῖς γυναιξίν, ὅτι τὴν εἱμαρμένην οὐδ' ἂν εἷς ἐκφύγοι, τὸ ἐπὶ τούτῳ σκεπτέον, τίνα ἂν τρόπον τοῦτον, ὃν μέλλοι χρόνον βιῶναι, ὡς ἄριστα βιῴη.'*

1 Plato Apol. 28B. 7 ib. 28D. 12 Plato Gorg. 512D.

1 *τούτω* Bas. (*huic* versio): *τοῦτον* T (*hoc* Xyl.), *τοῦτο* (ut Platonis cod. k Bekk.) A. *ἂν δίκαιον* Plat. 4 *ὄφελός ⟨ἐστιν⟩* Plat. 5 *πότερα* cod. Bodl. Plat. (cum nonn. aliis). 6 *ἀγαθοῦ ⟨ἔργα⟩* Bas. e Plat. 8 *αὑτὸν* Cas.: *αὐτὸν*; *ἑαυτὸν* Plat. *τάξῃ ⟨ἢ⟩* cod. Bodl. Plat. (cum nonn. aliis). 8—9 *ὑπάρχοντος*: corr. Bas. e Plat. 9 suppl. Bas. e Plat. *δοκεῖ* Bas. e Plat. fort. Marcus *ἐνταῦθα, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ⟨δεῖ⟩ν* scripsit. 12 *μὴ* om. A. 13 *ἢ τὸ* AT (ut cod. Bodl. et nonn. alii Plat.): *ᾗ τὸ* T, sic vel *ᾗ τοῦ* cett. codd. Plat. 14 *ὁπόσον δὴ* AT, dett. nonn. Plat.: *ὁπόσον δὲ* cod. Bodl., *ὁπόσον δεῖ* dett. quidam Plat. 15 *ἐπιστρέψαντα* A. 17 *οὐδ' ἂν εἷς* A: *οὐδεὶς ἂν* T. 18 *μέλλοι* A (ut cod. Bodl. et plurimi alii Plat.): *μέλλει* T, dett. Plat. 19 *βιῴη* AT (ut cod. Bodl. et T Plat.): *βιοίη* dett. Plat.

AT 47. *Περισκοπεῖν ἄστρων δρόμους ὥσπερ συμπεριθέοντα καὶ τὰς τῶν στοιχείων εἰς ἄλληλα μεταβολὰς συνεχῶς ἐννοεῖν· [2]ἀποκαθαίρουσι γὰρ αἱ τούτων φαντασίαι τὸν ῥύπον τοῦ χαμαὶ βίου.*

48. *Καλὸν τὸ τοῦ Πλάτωνος. καὶ δὴ περὶ ἀνθρώπων τοὺς λόγους ποιούμενον ἐπισκοπεῖν δεῖ καὶ τὰ ἐπίγεια ὥσπερ ποθὲν ἄνωθεν κάτω, ἀγέλας, στρατεύματα, γεώργια, γάμους, διαλύσεις, γενέσεις, θανάτους, δικαστηρίων θόρυβον, ἐρήμους χώρας, βαρβάρων ἔθνη ποικίλα, ἑορτάς, θρήνους, ἀγοράς, τὸ παμμιγὲς καὶ τὸ ἐκ τῶν ἐναντίων συγκοσμούμενον.*

49. *Τὰ προγεγονότα ἀναθεωρεῖν, τὰς τοσαύτας τῶν ἡγεμονιῶν μεταβολάς. ἔξεστι καὶ τὰ ἐσόμενα προεφορᾶν. [2]ὁμοειδῆ γὰρ πάντως ἔσται καὶ οὐχ οἷόν τε ἐκβῆναι τοῦ ῥυθμοῦ τῶν νῦν γινομένων· ὅθεν καὶ ἴσον τὸ τεσσαράκοντα ἔτεσιν ἱστορῆσαι τὸν ἀνθρώπινον βίον τῷ ἐπὶ ἔτη μύρια. τί γὰρ πλέον ὄψει;*

ATM 50. *Καὶ τὰ μὲν ἐκ γῆς*
φύντ' εἰς γαῖαν, τὰ δ' ἀπ' αἰθερίου
βλαστόντα γονῆς εἰς αἰθέριον
πάλιν ἦλθε πόλον·

AT [2]*ἢ τοῦτο διάλυσις τῶν ἐν ταῖς ἀτόμοις ἀντεμπλοκῶν καὶ τοιοῦτός τις σκορπισμὸς τῶν ἀπαθῶν στοιχείων.*

---

18 Eurip. fragm. 839, 9—11 Nauck².

---

1 *δρόμον* A. 5—6 *δὴ . . . δεῖ* T: *δεῖ . . . δὴ* A. 7 *κάτω* Cas.: *κατὰ*. 10 *θρόνους* A. 12—13 malim ⟨*Τῷ*⟩ *τὰ* . . . (vel *Τὰ . . . ἀναθεωροῦντι*) . . . *μεταβολάς, ἔξεστι.* 13 *ἡγεμονικῶν* A. *ἐσόμενα* T: *σεμνὰ* A. 18 *μὲν ἐκ γῆς* Schultz: *μὲν ἐκ τῆς* A, *ἐκ γῆς μὲν* TM; *μὲν ἐκ γαίας* Gat. e Philone. 19 *φύντ'* T: *φύντα* M, *φῦν τὰ* A. *ἐπ'* A. 20 *βλαστῶντα* A. *γονῆς* Gat. e Philone: *γένη*. 20—21 *εἰς οὐράνιον πόλον ἦλθε πάλιν* Gat. e Philone. 21 *ἦλθον* A. 22 *αὐτόμοι* A; ceterum locus vix sanus.

51. *Καὶ* AT
σίτοισι καὶ ποτοῖσι καὶ μαγεύμασι
παρεκτρέποντες ὀχετόν, ὥστε μὴ θανεῖν.

[2]*θεόθεν δὲ πνέοντ' οὖρον ἀνάγκη*
τλῆναι καμάτοις ἀνοδύρτοις.

52. *Καββαλικώτερος, ἀλλ' οὐχὶ κοινωνικώτερος οὐδὲ αἰδημονέστερος οὐδ' εὐτακτότερος ἐπὶ τοῖς συμβαίνουσιν οὐδὲ εὐμενέστερος πρὸς τὰ τῶν πλησίον παροράματα.*

53. *Ὅπου ἔργον ἐπιτελεῖσθαι δύναται κατὰ τὸν κοινὸν θεοῖς καὶ ἀνθρώποις λόγον, ἐκεῖ οὐδὲν δεινόν· ὅπου γὰρ ὠφελείας τυχεῖν ἔξεστι διὰ τῆς εὐοδούσης καὶ κατὰ τὴν κατασκευὴν προιούσης ἐνεργείας, ἐκεῖ οὐδεμίαν βλάβην ὑφορατέον.* ATX

54. *Πανταχοῦ καὶ διηνεκῶς ἐπὶ σοί ἐστι καὶ τῇ παρούσῃ συμβάσει θεοσεβῶς εὐαρεστεῖν καὶ τοῖς παροῦσιν ἀνθρώποις κατὰ δικαιοσύνην προσφέρεσθαι καὶ τῇ ⟨παρ⟩ούσῃ φαντασίᾳ ἐμφιλοτεχνεῖν, ἵνα μή τι ἀκατάληπτον παρεισρυῇ.* AT

55. *Μὴ περιβλέπου ἀλλότρια ἡγεμονικά, ἀλλ' ἐκεῖ βλέπε κατ' εὐθύ, ἐπὶ τί σε ἡ φύσις ὁδηγεῖ ἥ τε τοῦ ὅλου* ATD

---

2 Eurip. Suppl. 1110 sq. 4 fragm. adesp. trag. 303 Nauck[2].

---

2 *πότοισι* T (*πότοις* Bas.). *μαγγανεύμασι* codd.: em. Cas. e Plutarcho (cons. ad. Apollon. 15 110c), ubi *βρωτοῖσι καὶ ποτοῖσι καὶ μαγεύμασι* legitur; *νώτοισι καὶ στρώμναισι καὶ μαντεύμασιν* codd. Eurip.; *βρωτοῖσι καὶ ποτοῖσι μαγγανεύμασιν* Markland. 4 *πνέοντες* A. 6 *καββαλιώτερος* T, *παμβαλιώτερος* A: em. Cas. 7 *οὐδὲ ἀτακτότερος* A. 8 *πλησίων* A. 9 *τὸν* om. x. 10 *ἀνθρώποις* ATBzX nonn.: *ἀνθρώπων* X rell. 12 *κατασκευὴν* ATBzX nonn.: *σκευὴν* X rell. *ἐναργίας* B. 16 suppl. Cas. 20 ⟨*τῶν*⟩ *τοῦ* A.

ATD διὰ τῶν συμβαινόντων σοι καὶ ἡ σὴ διὰ τῶν πρακτέων ὑπὸ σοῦ. [2]πρακτέον δὲ ἑκάστῳ τὸ ἑξῆς τῇ κατασκευῇ· κατεσκεύασται δὲ τὰ μὲν λοιπὰ τῶν λογικῶν ἕνεκεν καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου τὰ χείρω τῶν κρειττόνων ἕνεκεν, τὰ δὲ λογικὰ ἀλλήλων ἕνεκεν. [3]τὸ μὲν οὖν προηγούμενον ἐν τῇ τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῇ τὸ κοινωνικόν ἐστι [4]δεύτερον δὲ τὸ ἀνένδοτον πρὸς τὰς σωματικὰς πείσεις· λογικῆς γὰρ καὶ νοερᾶς κινήσεως ἴδιον περιορίζειν ἑαυτὴν καὶ μήποτε ἡττᾶσθαι μήτε αἰσθητικῆς μήτε ὁρμητικῆς κινήσεως· ζῳώδεις γὰρ ἑκάτεραι, ἡ δὲ νοερὰ ἐθέλει πρωτιστεύειν καὶ μὴ κατακρατεῖσθαι ὑπ' ἐκείνων. δικαίως γε· πέφυκε γὰρ χρηστικὴ πᾶσιν ἐκείνοις. [5]τρίτον ἐν τῇ λογικῇ κατασκευῇ τὸ ἀπρόπτωτον καὶ ἀνεξαπάτητον. [6]τούτων οὖν ἐχόμενον τὸ ἡγεμονικὸν εὐθείᾳ περαινέτω, καὶ ἔχει τὰ ἑαυτοῦ.

AT 56. Ὡς ἀποτεθνηκότα δεῖ καὶ μέχρι νῦν βεβιωκότα τὸ λοιπὸν ἐκ τοῦ περιόντος ζῆσαι κατὰ τὴν φύσιν.

57. Μόνως φιλεῖν τὸ ἑαυτῷ συμβαῖνον καὶ συγκλωθόμενον. τί γὰρ ἁρμοδιώτερον;

58. Ἐφ' ἑκάστου συμβάματος ἐκείνους πρὸ ὀμμάτων ἔχειν, οἷς τὰ αὐτὰ συνέβαινεν, ἔπειτα ἤχθοντο, ἐξενίζοντο, ἐμέμφοντο· νῦν οὖν ἐκεῖνοι ποῦ; οὐδαμοῦ. [2]τί οὖν; καὶ σὺ θέλεις ὁμοίως; οὐχὶ δὲ τὰς μὲν ἀλλοτρίας τροπὰς καταλιπεῖν τοῖς τρέπουσι καὶ τρεπομένοις, αὐτὸς δὲ περὶ τὸ πῶς χρῆσθαι αὐτοῖς ὅλος γίνεσθαι; [3]χρήσῃ γὰρ καλῶς καὶ ὕλη σου ἔσται· μόνον πρόσεχε καὶ θέλε σεαυτῷ καλὸς εἶναι ἐπὶ παντός, οὗ πράσσεις· καὶ μέ-

1 πρακτέων δὲ A pr. 3 ἕν^κ^ε D (item v. 5), ἕνεκεν ⟨, ὥσπερ⟩ T. 4 τὰ ⟨δὲ⟩ D. 4—5 τὰ δὲ AD, Bas.: τὰ τὸ T (*autem* Xyl.). 9 μήπω AD. 13 ἀπρόσπτωτον AD. 14 εὐθείᾳ scripsi: εὐθέα; εὐθεῖαν Cor. 18 μόνως A: μόνος T, μόνον Bas. 21 οἱ A. 25 χρήσει A. 27 καλῶς A.

μνησο ἀμφοτέρων, ὅτι . . . . καὶ διάφορον ἐφ' οὗ ἡ πρᾶξις. AT

59. *⟨Τὰ⟩ ἔνδον σκέπε. ἔνδον ἡ πηγὴ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἀεὶ ἀναβλύειν δυναμένη, ἐὰν ἀεὶ σκάπτῃς.* ATD

60. *Δεῖ καὶ τὸ σῶμα πεπηγέναι καὶ μὴ διερρῖφθαι μήτε ἐν κινήσει μήτε ἐν σχέσει.* [2]*οἷον γάρ τι ἐπὶ τοῦ προσώπου παρέχεται ἡ διάνοια συνετὸν αὐτὸ καὶ εὔσχημον ἀεὶ συντηροῦσα, τοιοῦτον καὶ ἐπὶ ὅλου τοῦ σώματος ἀπαιτητέον.* [3]*πάντα δὲ ταῦτα σὺν τῷ ἀνεπιτηδεύτῳ φυλακτέα.*

61. *Ἡ βιωτικὴ τῇ παλαιστικῇ ὁμοιοτέρα ἤπερ τῇ ὀρχηστικῇ* [1] *κατὰ τὸ πρὸς τὰ ἐμπίπτοντα καὶ οὐ προεγνωσμένα ἕτοιμος καὶ ἀπτὼς ἑστάναι.* AT

62. *Συνεχῶς ἐφιστάναι, τίνες εἰσὶν οὗτοι, ὑφ' ὧν μαρτυρεῖσθαι θέλεις, καὶ τίνα ἡγεμονικὰ ἔχουσιν.* [2]*οὔτε γὰρ μέμψῃ τοῖς ἀκουσίως πταίουσιν οὔτε ἐπιμαρτυρήσεως δεήσῃ ἐμβλέπων εἰς τὰς πηγὰς τῆς ὑπολήψεως καὶ ὁρμῆς αὐτῶν.* ATX

63. *Πᾶσα ψυχή, φησίν, ἄκουσα στέρεται ἀληθείας· οὕτως οὖν καὶ δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης καὶ εὐμενείας καὶ παντὸς τοῦ τοιούτου.* [2]*ἀναγκαιότατον δὲ τὸ διηνεκῶς τούτου μεμνῆσθαι· ἔσῃ γὰρ πρὸς πάντας πρᾳότερος.* ATXD

---

19 Arr. Epict. I 28, 4 II 22, 37. ⟨*Μέμνησο ὅτι*⟩ *πᾶσα* D. 21—23 *εὐμενείας . . . πρᾳότερος*] sic contracta haec exhibet D: *τῶν ἄλλων ἀρετῶν καὶ πάντως ἔσῃ ταύτῃ πραότερος.*

---

1 lacunam not. Schultz. *ἀφ'* A. 3 ⟨*Τὰ*⟩ supplevi. *σκέπε* A: *σκόπει* D, *βλέπε* T; *σκάπτε* Schultz. *τῶν ἀγαθῶν* D pr. 4 *ἀναβλύζειν* D corr. 5 *δεῖ* ⟨*δὲ*⟩ D. 6 *μήτε ἐν κινήσει* om. D. 8 *ἀεὶ* scripsi: *καὶ* A et D pr., om. TD corr. *τοιοῦτο* TD. 17 *εἰ βλέπων* T. *πηγὰς* TD: *ψυχὰς* A. 19 *φησίν ἄκουσα* AX: *ἄκουσα, φησίν* T: *ἄκουσα* DB. 20 *οὕτως . . . δικαιοσύνης* om. D. *καὶ σωφροσύνης* om. z.

ATB 64. *Ἐπὶ μὲν παντὸς πόνου πρόχειρον ἔστω, ὅτι οὐκ αἰσχρὸν οὐδὲ τὴν διάνοιαν τὴν κυβερνῶσαν χείρω ποιεῖ· οὔτε γάρ, καθὸ λογική ἐστιν, οὔτε, καθὸ κοινωνική, διαφθείρει αὐτήν. [2]ἐπὶ μέντοι τῶν πλείστων πόνων καὶ τὸ τοῦ Ἐπικούρου σοι βοηθείτω, ὅτι οὔτε ἀφόρητον οὔτε αἰώνιον, ἐὰν τῶν ὅρων μνημονεύῃς καὶ μὴ προσδοξάζῃς. [3]κἀκείνου δὲ μέμνησο, ὅτι πολλὰ πόνῳ τὰ αὐτὰ ὄντα λανθάνει δυσχεραινόμενα, οἷον τὸ νυστάζειν καὶ τὸ καυματίζεσθαι καὶ τὸ ἀνορεκτεῖν. [4]ὅταν οὖν τινι τούτων δυσαρεστῇς, λέγε ἑαυτῷ, ὅτι πόνῳ ἐνδίδως.*

AT 65. *Ὅρα, μήποτε τοιοῦτον πάθῃς πρὸς τοὺς ἀπανθρώπους, οἷον οἱ ⟨ἀπ⟩άνθρωποι πρὸς τοὺς ἀνθρώπους.*

ATX 66. *Πόθεν ἴσμεν, εἰ μὴ Τηλαύγης Σωκράτους τὴν διάθεσιν κρείσσων ἦν; [2]οὐ γὰρ ἀρκεῖ, εἰ Σωκράτης ἐνδοξότερον ἀπέθανεν καὶ ἐντρεχέστερον τοῖς σοφισταῖς διελέγετο καὶ καρτερικώτερον ἐν τῷ πάγῳ διενυκτέρευεν καὶ τὸν Σαλαμίνιον κελευσθεὶς ἄγειν γεννικώτερον ἔδοξεν ἀντιβῆναι καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐβρενθύετο, περὶ οὗ καὶ μάλιστ' ἄν τις ἐπιστήσειεν, εἴπερ ἀληθὲς ἦν· [3]ἀλλ' ἐκεῖνο δεῖ σκοπεῖν, ποίαν τινὰ τὴν ψυχὴν εἶχε Σωκράτης καὶ εἰ ἐδύνατο ἀρκεῖσθαι τῷ δίκαιος εἶναι τὰ πρὸς ἀνθρώπους καὶ ὅσιος τὰ πρὸς θεοὺς μήτε ἐκεῖ πρὸς τὴν*

5 Epicuri fragm. 447 Us. 18 cf. Aristoph. Nub. 362.

---

2 *τῶν κυβερν.* T. 3 *καθὸ λογική* Cas.: *καθολική* A, *καθὸ ὑλική* TB. *διαφθείροι* A. 7 *δὲ* om. B. 10 *σεαυτῷ* B. 12 suppl. Cas. 13 *μὴ* X: *μὲν* A, om. T. *τηλαύγης* TzX nonn.: *τηλαυγὴς* A (ὴ corr. ut vid.) X rell. *σωκράτους* AX: *σωκράτης* T (l_1 corr.). *τὴν*] *καὶ* T. 14 *κρεῖσσον* A. 16 *καρτερικώτατα* AX. 17 *σαλαμιόνιον* x. *γεννικώτερον* TX plerique: *γενικώτερον* AB v_4, *γεναιώτερον* Bas. 19 *μάλιστα* AB v_4. 21 *τῷ δίκαιος εἶναι ἀρκεῖσθαι* X. *τῷ*] *τὸ* A. 22 *ἐκεῖ* AX: *εἰκῇ* T; malim *ἐκείνων*.

κακίαν ἀγανακτῶν μηδὲ μὴν δουλεύων τινὸς ἀγνοίᾳ ATX
μήτε τῶν ἀπονεμομένων ἐκ τοῦ ὅλου ὡς ξένον τι δεχόμενος ἢ ὡς ἀφόρητον ὑπομένων μήτε τοῖς τοῦ σαρκιδίου πάθεσιν ἐμπαρέχων συμπαθῆ τὸν νοῦν.

67. Ἡ φύσις οὐχ οὕτως συνεκέρασε τῷ συγκρίματι, AT
ὡς μὴ ἐφεῖσθαι περιορίζειν ἑαυτὸν καὶ τὰ ἑαυτοῦ ὑφ' ἑαυτῷ ποιεῖσθαι· λίαν γὰρ ἐνδέχεται θεῖον ἄνδρα γενέσθαι καὶ ὑπὸ μηδενὸς γνωρισθῆναι. [2]τούτου μέμνησο ἀεὶ καὶ ἔτι ἐκείνου, ὅτι ἐν ὀλιγίστοις κεῖται τὸ εὐδαιμόνως βιῶσαι· [3]καὶ μή, ὅτι ἀπήλπισας διαλεκτικὸς καὶ φυσικὸς ἔσεσθαι, διὰ τοῦτο ἀπογνῷς καὶ ἐλεύθερος καὶ αἰδήμων καὶ κοινωνικὸς καὶ εὐπειθὴς θεῷ.

68. Ἀβιάστως διαζῆσαι ἐν πλείστῃ θυμηδίᾳ, κἂν πάντες καταβοῶσιν ἅτινα βούλονται κἂν τὰ θηρία διασπᾷ τὰ μελύδρια τοῦ περιτεθραμμένου τούτου φυράματος. [2]τί γὰρ κωλύει ἐν πᾶσι τούτοις τὴν διάνοιαν σῴζειν ἑαυτὴν ἐν γαλήνῃ καὶ κρίσει [τῇ] περὶ τῶν περιεστηκότων ἀληθεῖ καὶ χρήσει τῶν ὑποβεβλημένων ἑτοίμῃ; [3]ὥστε τὴν μὲν κρίσιν λέγειν τῷ προσπίπτοντι 'τοῦτο ὑπάρχεις κατ' οὐσίαν, κἂν κατὰ δόξαν ἀλλοῖον φαίνῃ', τὴν δὲ χρῆσιν λέγειν τῷ ὑποπίπτοντι 'σὲ ἐζήτουν· ἀεὶ γάρ μοι τὸ παρὸν ὕλη ἀρετῆς λογικῆς καὶ πολιτικῆς καὶ τὸ σύνολον τέχνης ἀνθρώπου ἢ θεοῦ'. [4]πᾶν γὰρ τὸ συμβαῖνον θεῷ ἢ ἀνθρώπῳ ἐξοικειοῦται καὶ οὔτε καινὸν οὔτε δυσμεταχείριστον, ἀλλὰ γνώριμον καὶ εὐεργές.

69. Τοῦτο ἔχει ἡ τελειότης τοῦ ἤθους, τὸ πᾶσαν ἡμέ-

---

1 μήτε μὴν p_4, coni. Nauck; μηδὲ μὴ y. 6—7 ὑφ' ἑαυτοῦ A. 7 post γὰρ quaedam excidisse videntur. 10 διαλεκτικῶς καὶ φυσικῶς A. 16 κωλύειν A. 17 expurg. Gat. 18 ⟨κρίσει⟩ ἀληθεῖ A. 19 ὑπάρχει A. 20 φανῇ: corr. Cor.; φανῇς Menag. 22 σὺν ὅλης A. 26 τοῦ τελειότης A.

AT ραν ὡς τελευταίαν διεξάγειν καὶ μήτε σφύζειν μήτε ναρκᾶν μήτε ὑποκρίνεσθαι.

ATDX 70. *Οἱ θεοὶ ἀθάνατοι ὄντες οὐ δυσχεραίνουσιν*, ὅτι ἐν τοσούτῳ αἰῶνι δεήσει αὐτοὺς πάντως ἀεὶ τοιούτων ὄντων καὶ τοσούτων φαύλων ἀνέχεσθαι· προσέτι δὲ καὶ κήδονται αὐτῶν παντοίως. [2]σὺ δὲ ὅσον οὐδέπω λήγειν μέλλων ἀπαυδᾷς, καὶ ταῦτα εἷς ὢν τῶν φαύλων;

71. *Γελοῖόν ἐστι* τὴν μὲν ἰδίαν κακίαν μὴ φεύγειν, ὃ καὶ δυνατόν ἐστι, τὴν δὲ τῶν ἄλλων φεύγειν, ὅπερ ἀδύνατον.

AT 72. *Ὃ ἂν ἡ λογικὴ* καὶ πολιτικὴ δύναμις εὑρίσκῃ μήτε νοερὸν μήτε κοινωνικόν, εὐλόγως καταδεέστερον ἑαυτῆς κρίνει.

73. *Ὅταν σὺ εὖ πεποιηκὼς ᾖς* καὶ ἄλλος εὖ πεπονθώς, τί ἔτι ζητεῖς τρίτον παρὰ ταῦτα, ὥσπερ οἱ μωροί, τὸ καὶ δόξαι εὖ πεποιηκέναι ἢ τὸ ἀμοιβῆς τυχεῖν;

ATD 74. *Οὐδεὶς κάμνει* ὠφελούμενος. ὠφέλεια δὲ πρᾶξις κατὰ φύσιν· μὴ οὖν κάμνε ὠφελούμενος, ἐν ᾧ ὠφελεῖς.

AT 75. *Ἡ τοῦ ὅλου φύσις* ἐπὶ τὴν κοσμοποιίαν ὥρμησεν· νῦν δὲ ἤτοι πᾶν τὸ γινόμενον κατ' ἐπακολούθησιν γίνεται ἢ ἀλόγιστα καὶ τὰ κυριώτατά ἐστιν, ἐφ' ἃ ποιεῖται ἰδίαν ὁρμὴν τὸ τοῦ κόσμου ἡγεμονικόν. [2]εἰς πολλά σε γαληνότερον ποιήσει τοῦτο μνημονευόμενον.

---

3 *Οἱ θεοὶ . . . ὅσον*] Ὁ θεὸς οὐχ ὅπως ἀθάνατος ὢν οὐ δυσχεραίνει τοιούτων καὶ τοσούτων φαύλων ἀνεχόμενος, ἀλλ' αὐτῶν παντοίως καὶ κήδεται, καὶ σὺ ὅσον D.

---

14 ἄλλως A. 15 ἐπιζητεῖς Nauck. τό⟨δε⟩ καὶ A; fort. τό γε καὶ. 19 φύσεις A. 23 τούτου A.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

Η

1. *Καὶ τοῦτο πρὸς τὸ ἀκενόδοξον φέρει, ὅτι οὐκ ἔτι* AT *δύνασαι τὸν βίον ὅλον ἢ τόν γε ἀπὸ νεότητος φιλόσοφον βεβιωκέναι, ἀλλὰ πολλοῖς τε ἄλλοις καὶ αὐτὸς ἑαυτῷ δῆλος γέγονας πόρρω φιλοσοφίας ὤν.* [2]*πέφυρσαι οὖν, ὥστε τὴν μὲν δόξαν τὴν τοῦ φιλοσόφου κτήσασθαι οὐκ ἔτι σοι ῥᾴδιον· ἀνταγωνίζεται δὲ καὶ ἡ ὑπόθεσις.* [3]*εἴπερ οὖν ἀληθῶς ἑώρακας, ποῦ κεῖται τὸ πρᾶγμα, τὸ μέν, τί δόξεις, ἄφες· ἀρκέσθητι δέ, εἰ κἂν τὸ λοιπὸν τοῦ βίου ὅσον δήποτε, ὡς ἡ φύσις σου θέλει, βιώσῃ.* [4]*κατανόησον οὖν, τί θέλει, καὶ ἄλλο μηδέν σε περισπάτω· πεπείρασαι γάρ, περὶ πόσα πλανηθεὶς οὐδαμοῦ εὗρες τὸ εὖ ζῆν.* [5]*οὐκ ἐν συλλογισμοῖς, οὐκ ἐν πλούτῳ, οὐκ ἐν δόξῃ, οὐκ ἐν ἀπολαύσει, οὐδαμοῦ.* [6]*ποῦ οὖν ἐστιν; ἐν τῷ ποιεῖν, ἃ ἐπιζητεῖ ἡ τοῦ ἀνθρώπου φύσις· πῶς οὖν ταῦτα ποιήσει; ἐὰν δόγματα ἔχῃ, ἀφ' ὧν αἱ ὁρμαὶ καὶ αἱ πράξεις. τίνα δόγματα; περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν, ὡς οὐδενὸς μὲν ἀγαθοῦ ὄντος ἀνθρώπῳ, ὃ οὐχὶ ποιεῖ δίκαιον, σώφρονα, ἀνδρεῖον, ἐλεύθερον, οὐδενὸς δὲ κακοῦ, ὃ οὐχὶ ποιεῖ τἀναντία τοῖς εἰρημένοις.*

2. *Καθ' ἑκάστην πρᾶξιν ἐρώτα σεαυτόν· πῶς μοι αὕτη ἔχει; μὴ μετανοήσω ἐπ' αὐτῇ; μικρὸν καὶ τέθνηκα*

---

1 nullum intervallum in A. 7 *σεαυτῷ* T. 9 *φιλοσόφου* ⟨*σου*⟩ A. 11 *ἑώρακά σου* A. 13 *ὡς ἡ φύσις σου* Cas., Gat.: *ἡ σὴ φ. οὐ* A, *ἡ σὴ φ.* T. *βιώσειν*: em. Cor. 14 *σε* om. T. 18 *ποιήσει* ⟨*τις*⟩ Gat.; *ποιήσεις* et v. 19 *ἔχῃς* Cor. 19 *ἐπὰν* T. 20 ⟨*τὰ*⟩ *περὶ* T. 21 *ὃ* om. A. 22 *ἐλευθέριον* A (*liberalem* Xyl.). 24 *ἐρωτᾷς ἑαυτόν* A. 25 *ἔχῃ* A. *τεθνηκότα* A.

AT καὶ πάντ' ἐκ μέσου. [2]τί πλέον ἐπιζητῶ, εἰ τὸ παρὸν ἔργον ζῴου νοεροῦ καὶ κοινωνικοῦ καὶ ἰσονόμου θεῷ;

3. Ἀλέξανδρος δὲ καὶ Γάιος καὶ Πομπήιος τί πρὸς Διογένη καὶ Ἡράκλειτον καὶ Σωκράτην; [2]οἱ μὲν γὰρ εἶδον τὰ πράγματα καὶ τὰς αἰτίας καὶ τὰς ὕλας καὶ τὰ ἡγεμονικὰ ἦν αὐτῶν † αὐτά· ἐκεῖ δέ, ὅσων πρόνοια, καὶ δουλεία πόσων.

4. Ὅτι οὐδὲν ἧττον τὰ αὐτὰ ποιήσουσι, κἂν σὺ διαρραγῇς.

5. Τὸ πρῶτον μὴ ταράσσου· πάντα γὰρ κατὰ τὴν τοῦ ὅλου φύσιν καὶ ὀλίγου χρόνου οὐδεὶς οὐδαμοῦ ἔσῃ, ὥσπερ οὐδὲ Ἁδριανός, οὐδὲ Αὔγουστος. [2]ἔπειτα ἀτενίσας εἰς τὸ πρᾶγμα ἴδε αὐτὸ καὶ συμμνημονεύσας, ὅτι ἀγαθόν σε ἄνθρωπον εἶναι δεῖ καὶ τί τοῦ ἀνθρώπου ἡ φύσις ἀπαιτεῖ, πρᾶξον τοῦτο ἀμεταστρεπτὶ καὶ εἰπέ, ὡς δικαιότατον φαίνεταί σοι, μόνον εὐμενῶς καὶ αἰδημόνως καὶ ἀνυποκρίτως.

6. Ἡ τῶν ὅλων φύσις τοῦτο ἔργον ἔχει, τὰ ὧδε ὄντα ἐκεῖ μετατιθέναι, μεταβάλλειν, αἴρειν ἔνθεν καὶ ἐκεῖ φέρειν. [2]πάντα τροπαί, οὐχ ὥστε φοβηθῆναι, μή τι καινόν· πάντα συνήθη· ἀλλὰ καὶ ἴσαι αἱ ἀπονεμήσεις.

7. Ἀρκεῖται πᾶσα φύσις ἑαυτῇ εὐοδούσῃ· φύσις δὲ λογικὴ εὐοδεῖ ἐν μὲν φαντασίαις μήτε ψευδεῖ μήτε ἀδήλῳ συγκατατιθεμένη, τὰς ὁρμὰς δὲ ἐπὶ τὰ κοινωνικὰ ἔργα μόνα ἀπευθύνουσα, τὰς ὀρέξεις δὲ καὶ τὰς ἐκκλίσεις τῶν ἐφ' ἡμῖν μόνων πεποιημένη, τὸ δὲ ὑπὸ τῆς κοινῆς φύσεως ἀπονεμόμενον πᾶν ἀσπαζομένη. [2]μέρος

---

1 ἐπιζηλῶ T (corr. Bas.; *requiro* Xyl.). 6 αὐτά A, ταὐτά T; ταῦτα Cas. (*ita* Xyl.), ἀήττητα Hoffmann. 11 ὅση A. 12 Ἁδριανός Bas.: ἀδριανός A, Αδριανός T. 15 ἀμετατρεπτὶ T. 19 μεταβαλεῖν A. 21 ἴσαι καὶ (αἱ om.) A. 26 μόνον T.

γὰρ αὐτῆς ἐστιν, ὡς ἡ τοῦ φύλλου φύσις τῆς τοῦ φυτοῦ AT φύσεως· πλὴν ὅτι ἐκεῖ μὲν ἡ τοῦ φύλλου φύσις μέρος ἐστὶ φύσεως καὶ ἀναισθήτου καὶ ἀλόγου καὶ ἐμποδίζεσθαι δυναμένης, ἡ δὲ τοῦ ἀνθρώπου φύσις μέρος ἐστὶν ἀνεμποδίστου φύσεως καὶ νοερᾶς καὶ δικαίας, εἴ γε ἴσους καὶ κατ' ἀξίαν τοὺς μερισμοὺς χρόνων, οὐσίας, αἰτίου, ἐνεργείας, συμβάσεως, ἑκάστοις ποιεῖται. [3]σκόπει δέ, μὴ εἰ τὸ ⟨ἓν⟩ πρὸς τὸ ἓν ἴσον εὑρήσεις ἐπὶ παντός, ἀλλὰ εἰ συλλήβδην τὰ πάντα τοῦδε πρὸς ἀθρόα τὰ τοῦ ἑτέρου.

8. *Ἀναγινώσκειν οὐκ ἔξεστιν.* ἀλλὰ ὕβριν ἀνείργειν ATD ἔξεστιν· ἀλλὰ ἡδονῶν καὶ πόνων καθυπερτερεῖν ἔξεστιν· ἀλλὰ τοῦ δοξαρίου ὑπεράνω εἶναι ἔξεστιν· ἀλλὰ ἀναισθήτοις καὶ ἀχαρίστοις μὴ θυμοῦσθαι, προσέτι κήδεσθαι αὐτῶν ἔξεστιν.

9. *Μηκέτι σου μηδεὶς ἀκούσῃ καταμεμφομένου τὸν ἐν αὐλῇ βίον μηδὲ σὺ σεαυτοῦ.*

10. *Ἡ μετάνοιά ἐστιν ἐπίληψίς τις ἑαυτοῦ ὡς χρή-* AT *σιμόν τι παρεικότος·* τὸ δὲ ἀγαθὸν χρήσιμόν τι δεῖ εἶναι καὶ ἐπιμελητέον αὐτοῦ τῷ καλῷ καὶ ἀγαθῷ ἀνδρί· οὐδεὶς δ' ἂν καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ μετανοήσειεν ἐπὶ ATD τῷ ἡδονήν τινα παρεικέναι· οὔτε ἄρα χρήσιμον οὔτε ἀγαθὸν ἡδονή.

11. *Τοῦτο τί ἐστιν αὐτὸ καθ' αὑτὸ τῇ ἰδίᾳ κατασκευῇ;* AT τί μὲν τὸ οὐσιῶδες αὐτοῦ καὶ ὑλικόν; τί δὲ τὸ αἰτιῶδες; τί δὲ ποιεῖ ἐν τῷ κόσμῳ; πόσον δὲ χρόνον ὑφίσταται;

12. *Ὅταν ἐξ ὕπνου δυσχερῶς ἐγείρῃ, ἀναμιμνήσκου,* ATD ὅτι κατὰ τὴν κατασκευήν σου ἐστὶ καὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπικὴν φύσιν τὸ πράξεις κοινωνικὰς ἀποδιδόναι, τὸ δὲ

---

8 suppl. Cas. 16 *σεαυτόν* D. 18 *παρηκότος* A. 19 *ἀγαθῷ καὶ καλῷ* T. 20 *δ'* om. AD; malim *οὐδεὶς ἂν ⟨οὖν⟩*. 21 *παρηκέναι* AD. 23 *τοῦτο τί* T: *τοῦτό* A. *ἑαυτὸ* T.

ATD *καθεύδειν κοινὸν καὶ τῶν ἀλόγων ζῴων· ὃ δὲ κατὰ φύσιν ἑκάστῳ, τοῦτο οἰκειότερον καὶ προσφυέστερον καὶ δὴ καὶ προσηνέστερον.*

AT 13. *Διηνεκῶς καὶ ἐπὶ πάσης, εἰ οἷόν τε, φαντασίας φυσιολογεῖν, παθολογεῖν, διαλεκτικεύεσθαι.*

14. *Ὧι ἂν ἐντυγχάνῃς, εὐθὺς αὑτῷ πρόλεγε· οὗτος τίνα δόγματα ἔχει περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν;* [2]*εἰ γὰρ περὶ ἡδονῆς καὶ πόνου καὶ τῶν ποιητικῶν ἑκατέρου καὶ περὶ δόξης, ἀδοξίας, θανάτου, ζωῆς τοιάδε τινὰ δόγματα ἔχει, οὐδὲν θαυμαστὸν ἢ ξένον μοι δόξει, ἐὰν τάδε τινὰ ποιῇ, καὶ μεμνήσομαι, ὅτι ἀναγκάζεται οὕτως ποιεῖν.*

ATX 15. *Μέμνησο, ὅτι, ὥσπερ αἰσχρόν ἐστι ξενίζεσθαι, εἰ ἡ συκῆ σῦκα φέρει, οὕτως, εἰ ὁ κόσμος τάδε τινὰ φέρει, ὧν ἐστι φορός· καὶ ἰατρῷ δὲ καὶ κυβερνήτῃ αἰσχρὸν ξενίζεσθαι, εἰ πεπύρεχεν οὗτος ἢ εἰ ἀντίπνοια γέγονεν.*

AT 16. *Μέμνησο, ὅτι καὶ τὸ μετατίθεσθαι καὶ ἕπεσθαι τῷ διορθοῦντι ὁμοίως ἐλεύθερόν ἐστι.* [2]*σὴ γὰρ ἐνέργεια κατὰ τὴν σὴν ὁρμὴν καὶ κρίσιν καὶ δὴ καὶ κατὰ νοῦν τὸν σὸν περαινομένη.*

17. *Εἰ μὲν ἐπὶ σοί, τί αὐτὸ ποιεῖς; εἰ δὲ ἐπ' ἄλλῳ, τίνι μέμφῃ; ταῖς ἀτόμοις ἢ τοῖς θεοῖς; ἀμφότερα μανιώδη.*

ATX [2]*Οὐδενὶ μεμπτέον. εἰ μὲν γὰρ δύνασαι, διόρθωσον· εἰ δὲ τοῦτο μὴ δύνασαι, τό γε πρᾶγμα αὐτό· εἰ δὲ μηδὲ τοῦτο, πρὸς τί ἔτι σοι φέρει τὸ μέμψασθαι; εἰκῇ γὰρ οὐδὲν ποιητέον.*

---

6 *αὑτῷ* scripsi: *αὐτῷ* A, *σαυτῷ* T. *οὕτως* A. 7 *εἰ* A, coni. Cas: *ἡ* T, *ἢ* Bas. 9 *ἔχειν* T. 10 *ἢ* T: *εἰ* A. 11 *μέμνησο* A. 14 *ἐστι* om. T. 15 *γέγονεν ἀντίπνοια* y et v_5. 24 *εἰ . . . δύνασαι* om. T (*vel si prius nequis* Xyl.). *τό γε* AX: *τόδε* T (*rem ipsam* Xyl.). 24—25 *μηδὲ τοῦτο* X: *μὴ τοῦτο* AB, *τοῦτο μὴ δύνασαι* T (*sin neutrum* Xyl.). 25 *ἔτι συμφέρει* B corr. p_4 corr.

18. *Ἔξω τοῦ κόσμου τὸ ἀποθανὸν οὐ πίπτει. [2]εἰ ὧδε μένει, καὶ μεταβάλλει ὧδε καὶ διαλύεται εἰς τὰ ἴδια, ἃ στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ σά. καὶ αὐτὰ δὲ μεταβάλλει καὶ οὐ γογγύζει.* AT

19. *Ἕκαστον πρός τι γέγονεν, ἵππος, ἄμπελος. τί θαυμάζεις; καὶ ὁ ἥλιος ἐρεῖ· ‘πρός τι ἔργον γέγονα’ καὶ οἱ λοιποὶ θεοί. [2]σὺ οὖν πρὸς τί; τὸ ἥδεσθαι; ἴδε, εἰ ἀνέχεται ἡ ἔννοια.*

20. *Ἡ φύσις ἐστόχασται ἑκάστου οὐδέν τι ἔλασσον τῆς ἀπολήξεως ἢ τῆς ἀρχῆς τε καὶ διεξαγωγῆς, ὡς ὁ ἀναβάλλων τὴν σφαῖραν· [2]τί οὖν ἢ ἀγαθὸν τῷ σφαιρίῳ ἀναφερομένῳ ἢ κακὸν καταφερομένῳ ἢ καὶ πεπτωκότι; [3]τί δὲ ἀγαθὸν τῇ πομφόλυγι συνεστώσῃ ἢ κακὸν διαλυθείσῃ; τὰ ὅμοια δὲ καὶ ἐπὶ λύχνου.*

21. *Ἔκστρεψον καὶ θέασαι, οἷόν ἐστι, γηρᾶσαν δὲ οἷον γίνεται, νοσῆσαν δέ, πορνεῦσαν δέ.*

[2]*Βραχύβιον καὶ ὁ ἐπαινῶν καὶ ὁ ἐπαινούμενος καὶ ὁ μνημονεύων καὶ ὁ μνημονευόμενος. [3]προσέτι δὲ καὶ ἐν γωνίᾳ τούτου τοῦ κλίματος καὶ οὐδὲ ἐνταῦθα πάντες συμφωνοῦσι καὶ οὐδὲ αὐτός τις ἑαυτῷ καὶ ὅλη δὲ ἡ γῆ στιγμή.* ATB

22. *Πρόσεχε τῷ ὑποκειμένῳ ἢ τῇ ἐνεργείᾳ ἢ τῷ δόγματι ἢ τῷ σημαινομένῳ.* AT

[2]*Δικαίως ταῦτα πάσχεις· μᾶλλον δὲ θέλεις ἀγαθὸς αὔριον γενέσθαι ἢ σήμερον εἶναι.*

23. *Πράσσω τι; πράσσω ἐπ' ἀνθρώπων εὐποιίαν ἀνα-*

---

3 *στοιχεῖά* ⟨*ἐστὶ*⟩ T. 6 *ἔργον γέγονα* T: *ἔτι γέγονεν* A. 7—8 *ἴδὲ* (*ἴ* fort. corr.) *ἂν ἔχεται ἔννοια* A. 9 ⟨*ἡ*⟩ *ἑκάστου* A. 11 *ἢ* om. T. 16 *πορνεῦσαν δέ* scripsi: *πορνεύσας δὲ.* A; (16—17) *πορνεῦσαν, βραχύβιον δὲ* T. 19 *τούτου* om. B. 22—23 *ἢ τῷ δόγματι ἢ τῇ ἐνεργείᾳ* T. 24 *αὐτὰ* A. 26 *ἀναφέρων* . . . (p. 98, 1) *θεοὺς* om. A.

AT *φέρων· συμβαίνει τί μοι; δέχομαι ἐπὶ τοὺς θεοὺς ἀναφέρων καὶ τὴν πάντων πηγήν, ἀφ' ἧς πάντα τὰ γινόμενα συμμηρύεται.*

24. *Ὁποῖόν σοι φαίνεται τὸ λούεσθαι, ἔλαιον, ἱδρώς, ῥύπος, ὕδωρ γλοιῶδες, πάντα σικχαντά, τοιοῦτον πᾶν μέρος τοῦ βίου καὶ πᾶν ὑποκείμενον.*

25. *Λούκιλλα Οὐῆρον, εἶτα Λούκιλλα· Σέκουνδα Μάξιμον, εἶτα Σέκουνδα· Ἐπιτύγχανος Διότιμον, εἶτα Ἐπιτύγχανος· Φαυστῖναν Ἀντωνῖνος, εἶτα Ἀντωνῖνος. τοιαῦτα πάντα· Κέλερ Ἁδριανόν, εἶτα Κέλερ.* [2]*οἱ δὲ δριμεῖς ἐκεῖνοι ἢ προγνωστικοὶ ἢ τετυφωμένοι ποῦ; οἷον δριμεῖς μὲν Χάραξ καὶ Δημήτριος ὁ Πλατωνικὸς καὶ Εὐδαίμων καὶ εἴ τις τοιοῦτος.* [3]*πάντα ἐφήμερα, τεθνηκότα πάλαι· ἔνιοι μὲν οὐδ' ἐπ' ὀλίγον μνημονευθέντες, οἱ δὲ εἰς μύθους μεταβαλόντες, οἱ δὲ ἤδη καὶ ἐκ μύθων ἐξίτηλοι.* [4]*τούτων οὖν μεμνῆσθαι, ὅτι δεήσει ἤτοι σκεδασθῆναι τὸ συγκριμάτιόν σου ἢ σβεσθῆναι τὸ πνευμάτιον ἢ μεταστῆναι καὶ ἀλλαχοῦ καταταχθῆναι.*

26. *Εὐφροσύνη ἀνθρώπου ποιεῖν τὰ ἴδια ἀνθρώπου.* [2]*ἴδιον δὲ ἀνθρώπου εὔνοια πρὸς τὸ ὁμόφυλον, ὑπερόρασις τῶν αἰσθητικῶν κινήσεων, διάκρισις τῶν πιθανῶν φαντασιῶν, ἐπιθεώρησις τῆς τῶν ὅλων φύσεως καὶ τῶν κατ' αὐτὴν γινομένων.*

27. *Τρεῖς σχέσεις· ἡ μὲν πρὸς τὸ ἀγγεῖον τὸ περικείμενον, ἡ δὲ πρὸς τὴν θείαν αἰτίαν, ἀφ' ἧς συμβαίνει πᾶσι πάντα, ἡ δὲ πρὸς τοὺς συμβιοῦντας.*

---

12 *Δημήτριος . . . οὗ Μᾶρκος ἐν τοῖς Ἠθικοῖς αὐτοῦ μέμνηται* Schol. in Luciani De salt. 63 (189, 4 R).

---

6 *τοῦ* s. l. A. 7, 8 *Σέκουνδα* Gat.: *σεκοῦνδα* A, *σεκούνδα* T. 9 *Φαυστίναν* T *Ἀντωνίνος* (*εἶτα Ἀντ.* om.) A. 10 *Ἁδριανόν* Schultz: *ἀδρ.* A (*Ἀδρ.* Bas.), *Ἀδρ.* T. 12 *δήμη* (*τρ* supra) A. 15 *μεταβάλλοντες* A. 18 *καταχθῆναι* A. 24 *ἀγγεῖον* Valckenaer: *αἴτιον*.

28. *Ὁ πόνος ἤτοι τῷ σώματι κακόν· οὐκοῦν ἀποφαινέσθω· ἢ τῇ ψυχῇ· ἀλλ' ἔξεστιν αὐτῇ τὴν ἰδίαν αἰθρίαν καὶ γαλήνην διαφυλάσσειν καὶ μὴ ὑπολαμβάνειν, ὅτι κακόν.* [2] *πᾶσα γὰρ κρίσις καὶ ὁρμὴ καὶ ὄρεξις καὶ ἔκκλισις ἔνδον καὶ οὐδὲν ὧδε ἀναβαίνει.* AT

29. *Ἐξάλειφε τὰς φαντασίας συνεχῶς ἑαυτῷ λέγων 'νῦν ἐπ' ἐμοί ἐστιν, ἵνα ἐν ταύτῃ τῇ ψυχῇ μηδεμία πονηρία ᾖ μηδὲ ἐπιθυμία μηδὲ ὅλως ταραχή τις· ἀλλὰ βλέπων πάντα, ὁποῖά ἐστιν, χρῶμαι ἑκάστῳ κατ' ἀξίαν'.* [2] *μέμνησο ταύτης τῆς ἐξουσίας κατὰ φύσιν.*

30. *Λαλεῖν καὶ ἐν συγκλήτῳ καὶ πρὸς πάνθ' ὁντινοῦν κοσμίως, μὴ περιτράνως· ὑγιεῖ λόγῳ χρῆσθαι.*

31. *Αὐλὴ Αὐγούστου, γυνή, θυγάτηρ, ἔγγονοι, πρόγονοι, ἀδελφή, Ἀγρίππας, συγγενεῖς, οἰκεῖοι, φίλοι, Ἄρειος, Μαικήνας, ἰατροί, θύται· ὅλης αὐλῆς θάνατος.* [2] *εἶτα ἔπιθι τὰς ἄλλας .... μὴ καθ' ἑνὸς ἀνθρώπου θάνατον, οἷον Πομπηίων·* [3] *κἀκεῖνο δὲ τὸ ἐπιγραφόμενον τοῖς μνήμασιν 'ἔσχατος τοῦ ἰδίου γένους' ἐπιλογίζεσθαι, πόσα ἐσπάσθησαν οἱ πρὸ αὐτῶν, ἵνα διάδοχόν τινα καταλίπωσιν, εἶτα ἀνάγκη ἔσχατόν τινα γενέσθαι· πάλιν ὧδε ὅλου γένους θάνατον.*

32. *Συντιθέναι δεῖ τὸν βίον κατὰ μίαν πρᾶξιν καὶ εἰ ἑκάστη τὸ ἑαυτῆς ἀπέχει, ὡς οἷόν τε, ἀρκεῖσθαι· ἵνα δὲ τὸ ἑαυτῆς ἀπέχῃ, οὐδὲ εἷς σε κωλῦσαι δύναται.* [2] *'ἀλλ' ἐνστήσεταί τι ἔξωθεν'. οὐδὲν εἴς γε τὸ δικαίως καὶ σωφρόνως καὶ εὐλογίστως· ἄλλο δέ τι ἴσως ἐνεργητικὸν κωλυθήσεται;* [3] *ἀλλὰ τῇ πρὸς αὐτὸ τὸ κώλυμα εὐαρεστή-*

---

5 *οὐδὲν ⟨κακὸν⟩* T. 6 *σεαυτῷ* T. 13 *ἔκγονοι* A. 14 *ἀγρίπας* A. 16 audi *αὐλάς*; deinde plura excidisse manifestum est. 20 *καταλείπωσιν* A. 23 *ἀπέχει* scripsi: *πάσχει* A, *παρέχει* T. 24 *παρέχῃ* Reiske, Morus. 24—25 *ἀλλὰ στήσεται* AT (*obstabit* Xyl.): corr. Reiske, Morus.

AT σει καὶ τῇ ἐπὶ τὸ διδόμενον εὐγνώμονι μεταβάσει εὐθὺς ἄλλη πρᾶξις ἀντικαθίσταται ἐναρμόσουσα εἰς τὴν σύνθεσιν, περὶ ἧς ὁ λόγος.

33. Ἀτύφως μὲν λαβεῖν, εὐλύτως δὲ ἀφεῖναι.

ATX 34. Εἴ ποτε εἶδες χεῖρα ἀποκεκομμένην ἢ πόδα ἢ κεφαλὴν ἀποτετμημένην χωρίς πού ποτε ἀπὸ τοῦ λοιποῦ σώματος κειμένην· τοιοῦτον ἑαυτὸν ποιεῖ, ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ, ὁ μὴ θέλων τὸ συμβαῖνον καὶ ἀποσχίζων ἑαυτὸν ἢ ὁ ἀκοινώνητόν τι πράσσων. [2]ἀπέρριψαί πού ποτε ἀπὸ τῆς κατὰ φύσιν ἑνώσεως· ἐπεφύκεις γὰρ μέρος· νῦν σεαυτὸν ἀπέκοψας. [3]ἀλλ' ὧδε κομψὸν ἐκεῖνο, ὅτι ἔξεστί σοι πάλιν ἑνῶσαι σεαυτόν. [4]τοῦτο ἄλλῳ μέρει οὐδενὶ θεὸς ἐπέτρεψεν, χωρισθέντι καὶ διακοπέντι πάλιν συνελθεῖν. [5]ἀλλὰ σκέψαι τὴν χρηστότητα, ᾗ τετίμηκε τὸν ἄνθρωπον· καὶ γὰρ ἵνα τὴν ἀρχὴν μὴ ἀπορραγῇ ἀπὸ τοῦ ὅλου, ἐπ' αὐτῷ ἐποίησεν, καὶ ἀπορραγέντι πάλιν ἐπανελθεῖν καὶ συμφῦναι καὶ τὴν τοῦ μέρους τάξιν ἀπολαβεῖν ἐποίησεν.

AT 35. Ὥσπερ τὰς ἄλλας δυνάμεις ἑκάστῳ τῶν λογικῶν † σχεδὸν ὅσον ἡ τῶν λογικῶν φύσις, οὕτως καὶ ταύτην παρ' αὐτῆς εἰλήφαμεν. [2]ὃν τρόπον γὰρ ἐκείνη πᾶν τὸ ἐνιστάμενον καὶ ἀντιβαῖνον ἐπιπεριτρέπει καὶ κατατάσσει εἰς τὴν εἱμαρμένην καὶ μέρος ἑαυτῆς ποιεῖ, οὕτως καὶ τὸ λογικὸν ζῷον δύναται πᾶν κώλυμα ὕλην ἑαυτοῦ ποιεῖν καὶ χρῆσθαι αὐτῷ, ἐφ' οἷον ἂν καὶ ὥρμησεν.

---

6 ἀποτετμημένην om. y. που (om. ποτε) X. ἀπὸ s. l. B. 9 ὁ om. zv_3. ἀπέρριψέ (sed έ ult. corr.) που A, ἀπέρριψαί X. 10 νῦν ⟨δὲ⟩ l_3. 12 σαυτὸν BX multi. 14 ἀλλ' ὦ A. ἢ T (corr. Bas. in graecis). 15 μὴ τὴν ἀρχὴν X. 16 ἀπορραγὲν T. 17 συμβῆναι A. 19 ἕκαστος T. 20 in σχεδὸν ὅσον verbum latere perspexit Cas. (qui ἐσκέδασεν coni.). 22 καὶ alt. om. A. 25 ὥρμησε T.

36. *Μή σε συγχείτω ἡ τοῦ ὅλου βίου φαντασία. μὴ συμπερινόει ἐπίπονα οἷα καὶ ὅσα πιθανὸν ἐπιγεγενῆσθαι, ἀλλὰ καθ' ἕκαστον τῶν παρόντων ἐπερώτα σεαυτόν· τί τοῦ ἔργου τὸ ἀφόρητον καὶ ἀνύποιστον; αἰσχυνθήσῃ γὰρ ὁμολογῆσαι.* [2]*ἔπειτα ἀναμίμνῃσκε σεαυτόν, ὅτι οὔτε τὸ μέλλον οὔτε τὸ παρῳχηκὸς βαρεῖ σε, ἀλλ' ἀεὶ τὸ παρόν.* [3]*τοῦτο δὲ κατασμικρύνεται, ἐὰν αὐτὸ μόνον περιορίσῃς καὶ ἀπελέγχῃς τὴν διάνοιαν, εἰ πρὸς τοῦτο ψιλὸν ἀντέχειν μὴ δύναται.* ATD

37. *Μήτι νῦν παρακάθηται τῇ [τοῦ] Οὐήρου σορῷ Πάνθεια ἢ Πέργαμος; τί δέ; τῇ Ἀδριανοῦ Χαβρίας ἢ Διότιμος; γελοῖον. τί δέ; εἰ παρεκάθηντο, ἔμελλον αἰσθάνεσθαι; τί δέ; εἰ ᾐσθάνοντο, ἔμελλον ἡσθήσεσθαι; τί δέ; εἰ ἥδοντο, ἔμελλον οὗτοι ἀθάνατοι εἶναι;* [2]*οὐχὶ καὶ τούτους πρῶτον μὲν γραίας καὶ γέροντας γενέσθαι οὕτως εἵμαρτο, εἶτα ἀποθανεῖν; τί οὖν ὕστερον ἔμελλον ἐκεῖνοι ποιεῖν τούτων ἀποθανόντων; γράσος πᾶν τοῦτο καὶ λύθρον ἐν θυλάκῳ.* AT

38. *Εἰ δύνασαι ὀξὺ βλέπειν, βλέπε κρίνων, φησί, σοφωτάτοις.*

39. *Δικαιοσύνης κατεξαναστατικὴν ἀρετὴν οὐχ ὁρῶ ἐν τῇ τοῦ λογικοῦ ζῴου κατασκευῇ· ἡδονῆς δὲ ὁρῶ τὴν ἐγκράτειαν.*

---

10 *Πάνθειαν τὴν Σμυρναίαν, γυναῖκα δὲ Οὐήρου τοῦ χρηστοῦ Καίσαρος, ἧς καὶ Μᾶρκος ὁ Καῖσαρ ἐν τοῖς εἰς ἑαυτὸν Ἠθικοῖς αὐτοῦ μέμνηται* Schol. in Luciani Pro imag. prooem. (207, 4R).

---

2 *οἷα* TD: *ἃ* A. 10 *Μὴ τοίνυν* A. *τοῦ* del. Nauck. *Οὐήρου* Salm.: *κυροῦ* A, *κυρίου* T. 11 *Χαυρίας* T (*Chabrias* Xyl.). 13—14 *εἰ ᾐσθάνοντο . . . τί δέ* om. A. 14 *οὐ* T. 16 *ἥμαρτον* A. 17 *γράσων*: em. Gat. (an *γράσος οὖν*?) 20 *σοφωτάτης* A corr. (in quo post *δικαιοσύνης* dist.).

AT 40. *Ἐὰν ἀφέλῃς τὴν σὴν ὑπόληψιν περὶ τοῦ λυπεῖν σε δοκοῦντος, αὐτὸς ἐν τῷ ἀσφαλεστάτῳ ἕστηκας. — [2] 'τίς αὐτός;' ὁ λόγος. 'ἀλλ' οὐκ εἰμὶ λόγος'. [3] ἔστω. οὐκοῦν ὁ μὲν λόγος αὐτὸς ἑαυτὸν μὴ λυπείτω. εἰ δέ τι ἄλλο σοι κακῶς ἔχει, ὑπολαβέτω αὐτὸ περὶ αὐτοῦ.*

41. *Ἐμποδισμὸς αἰσθήσεως κακὸν ζωτικῆς φύσεως· ἐμποδισμὸς ὁρμῆς ὁμοίως κακὸν ζωτικῆς φύσεως. [2] ἔστι δέ τι ἄλλο ὁμοίως ἐμποδιστικὸν καὶ κακὸν τῆς φυτικῆς κατασκευῆς. οὕτως τοίνυν ἐμποδισμὸς νοῦ κακὸν νοερᾶς φύσεως. [3] πάντα δὴ ταῦτα ἐπὶ σεαυτὸν μετάφερε. πόνος, ἡδονὴ ἅπτεταί σου; ὄψεται ἡ αἴσθησις. [4] ὁρμήσαντι ἔνστημα ἐγένετο; εἰ μὲν ἀνυπεξαιρέτως ὁρμᾷς, ἤδη ὡς λογικοῦ κακόν· εἰ δὲ τὸ κοινὸν λαμβάνεις, οὔπω βέβλαψαι οὐδὲ ἐμπεπόδισαι. [5] τὰ μέντοι τοῦ νοῦ ἴδια οὐδεὶς ἄλλος εἴωθεν ἐμποδίζειν· τούτου γὰρ οὐ πῦρ, οὐ σίδηρος, οὐ τύραννος, οὐ βλασφημία, οὐχ ὁτιοῦν ἅπτεται, ὅταν γένηται σφαῖρος κυκλοτερὴς † μένει.*

42. *Οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἐμαυτὸν λυπεῖν· οὐδὲ γὰρ ἄλλον πώποτε ἑκὼν ἐλύπησα.*

43. *Εὐφραίνει ἄλλον ἄλλο· ἐμὲ δέ, ἐὰν ὑγιὲς ἔχω τὸ ἡγεμονικόν, μὴ ἀποστρεφόμενον μήτε ἄνθρωπόν τινα μήτε ⟨τι⟩ τῶν ἀνθρώποις συμβαινόντων, ἀλλὰ πᾶν εὐμενέσιν ὀφθαλμοῖς ὁρῶν τε καὶ δεχόμενον καὶ χρώμενον ἑκάστῳ κατ' ἀξίαν.*

44. *Τοῦτον ἰδοὺ τὸν χρόνον σεαυτῷ χάρισαι. [2] οἱ τὴν ὑστεροφημίαν μᾶλλον διώκοντες οὐ λογίζονται, ὅτι ἄλλοι*

---

17 cf. quae adn. ad XII 4.

---

2 *ἀφελεστάτω* A. 3 *ἀλλ'* . . . (4) *αὐτὸς* om. A. 5 *αὐτοῦ* A. 10 *φυσικῆς* A. 12 *ὁρμᾷς* A, coni. Reiske (*appetis* Xyl.): *ὥρμας* T. 13 malim *κοινωνικὸν*. 17 *μονίῃ* Rendall (cf. XII 3_4). 22 suppl. adn. Lugd. 23 *ὁρῶν τε* Cas.: *ὁρῶνται* A, *ὁρῶντα* T. 25 *τοῦτον . . . χάρισαι* om. A.

τοιοῦτοι μέλλουσιν ἐκεῖνοι εἶναι, οἷοί εἰσιν οὗτοι, οὓς βαροῦνται· κἀκεῖνοι δὲ θνητοί. [3]τί δὲ ὅλως πρὸς σέ, ἂν ἐκεῖνοι φωναῖς τοιαύταις ἀπηχῶσιν ἢ ὑπόληψιν τοιαύτην περὶ σοῦ ἔχωσιν; AT

45. Ἆρόν με καὶ βάλε, ὅπου θέλεις. ἐκεῖ γὰρ ἕξω τὸν ἐμὸν δαίμονα ἵλεων, τοῦτ' ἔστιν ἀρκούμενον, εἰ ἔχοι καὶ ἐνεργοίη κατὰ τὸ ἑξῆς τῇ ἰδίᾳ κατασκευῇ.

[2]Ἆρα τοῦτο ἄξιον, ἵνα δι' αὐτὸ κακῶς μου ἔχῃ ἡ ψυχή καὶ χείρων ἑαυτῆς ᾖ ταπεινουμένη, ὀρεγομένη, † συνδυομένη, πτυρομένη; καὶ τί εὑρήσεις τούτου ἄξιον;

46. Ἀνθρώπῳ οὐδενὶ συμβαίνειν τι δύναται, ὃ οὐκ ἔστιν ἀνθρωπικὸν σύμπτωμα, οὐδὲ βοί, ὃ οὐκ ἔστι βοικόν, οὐδὲ ἀμπέλῳ, ὃ οὐκ ἔστιν ἀμπελικόν, οὐδὲ λίθῳ, ὃ οὐκ ἔστι λίθου ἴδιον. [2]εἰ οὖν ἑκάστῳ συμβαίνει, ὃ καὶ εἴωθεν καὶ πέφυκεν, τί ἂν δυσχεραίνοις; οὐ γὰρ ἀφόρητόν σοι ἔφερεν ἡ κοινὴ φύσις.

47. Εἰ μὲν διά τι τῶν ἐκτὸς λυπῇ, οὐκ ἐκεῖνό σοι ἐνοχλεῖ, ἀλλὰ τὸ σὸν περὶ αὐτοῦ κρίμα. [2]τοῦτο δὲ ἤδη ἐξαλεῖψαι ἐπὶ σοί ἐστιν. [3]εἰ δὲ λυπεῖ σέ τι τῶν ἐν τῇ σῇ διαθέσει, τίς ὁ κωλύων διορθῶσαι τὸ δόγμα; ὅμως δὲ καὶ εἰ λυπῇ, ὅτι οὐχὶ τόδε τι ἐνεργεῖς ὑγιές σοι φαινόμενον, τί οὐχὶ μᾶλλον ἐνεργεῖς ἢ λυπῇ; [4]‘ἀλλὰ ἰσχυρότερόν τι ἐνίσταται’. μὴ οὖν λυποῦ· οὐ γὰρ παρὰ σὲ ἡ αἰτία τοῦ μὴ ἐνεργεῖσθαι. [5]‘ἀλλὰ οὐκ ἄξιον ζῆν μὴ ἐνεργουμένου τούτου’. ἄπιθι οὖν ἐκ τοῦ ζῆν εὐμενής, εἰ καὶ ὁ ἐνεργῶν ἀποθνήσκει, ἅμα ἵλεως τοῖς ἐνισταμένοις.

---

8 *μοι* Reiske, Morus. 9 *χείρων* T: *χείρω* A, *χεῖρον* Gat. (*deterius* Xyl.; *χεῖρον* Bas.). ⟨*μὴ*⟩ *ὀρεγομένη* A; fort. *ὀργιζομένη*. *συνδεομένη* Gat., fort. *συνδουμένη* (scil. *τῷ σώματι*; cf. Plat. Tim. 73 B). 14 *λίθῳ* T. 20 *ὁμοίως* Lofft, Leopold. 26 *εἰ* Menag., Reiske: *ἢ*; *ᾖ* Gat., malim *ἐπεί*. *ἐπισταμένοις* A.

ATX 48. *Μέμνησο, ὅτι ἀκαταμάχητον γίνεται τὸ ἡγεμονικόν, ὅταν εἰς ἑαυτὸ συστραφὲν ἀρκεσθῇ ἑαυτῷ μὴ ποιοῦντι, ὃ μὴ θέλει, κἂν ἀλόγως παρατάξηται. [2]τί οὖν, ὅταν καὶ μετὰ λόγου περιεσκεμμένως κρίνῃ περί τινος; [3]διὰ τοῦτο ἀκρόπολίς ἐστιν ἡ ἐλευθέρα παθῶν διάνοια· οὐδὲν γὰρ ὀχυρώτερον ἔχει ἄνθρωπος, ἐφ' ὃ καταφυγὼν ἀνάλωτος λοιπὸν ἂν εἴη. [4]ὁ μὲν οὖν μὴ ἑωρακὼς τοῦτο ἀμαθής· ὁ δ' ἑωρακὼς καὶ μὴ καταφεύγων ἀτυχής.*

AT 49. *Μηδὲν πλέον αὐτῷ λέγε, ὧν αἱ προηγούμεναι φαντασίαι ἀναγγέλλουσιν. [2]ἤγγελται, ὅτι ὁ δεῖνά σε κακῶς λέγει. ἤγγελται τοῦτο· τὸ δε, ὅτι βέβλαψαι, οὐκ ἤγγελται. [3]βλέπω, ὅτι νοσεῖ τὸ παιδίον. βλέπω· ὅτι δὲ κινδυνεύει, οὐ βλέπω. [4]οὕτως οὖν μένε ἀεὶ ἐπὶ τῶν πρώτων φαντασιῶν, καὶ μηδὲν αὐτὸς ἔνδοθεν ἐπίλεγε καὶ οὐδέν σοι γίνεται· μᾶλλον δὲ ἐπίλεγε ὡς γνωρίζων ἕκαστα τῶν ἐν τῷ κόσμῳ συμβαινόντων.*

ATD 50. *Σίκυος πικρός· ἄφες. βάτοι ἐν τῇ ὁδῷ· ἔκκλινον. ἀρκεῖ; μὴ προσεπείπῃς 'τί δὲ καὶ ἐγένετο ταῦτα ἐν τῷ κόσμῳ;', ἐπεὶ καταγελασθήσῃ ὑπὸ ἀνθρώπου φυσιολόγου, ὡς ἂν καὶ ὑπὸ τέκτονος καὶ σκυτέως γελασθείης καταγινώσκων, ὅτι ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ ξέσματα καὶ περιτμήματα τῶν κατασκευαζομένων ὁρᾷς. [2]καίτοι ἐκεῖνοί γε ἔχουσι, ποῦ αὐτὰ ῥίψωσιν· ἡ δὲ τῶν ὅλων φύσις ἔξω οὐδὲν ἔχει, ἀλλὰ τὸ θαυμαστὸν τῆς τέχνης ταύτης ἐστίν, ὅτι περιορίσασα ἑαυτὴν πᾶν τὸ ἔνδον διαφθείρεσθαι καὶ*

---

2 σεαυτὸνσυστραφὴν A pr., σεαυτὸ συστραφὲν A corr. στραφὲν X nonn. ποιοῦντι A: ποιοῦν τι TX (ποιοῦντί τι y). 4 καὶ om. z. λόγου ⟨καὶ⟩ ἐσκεμμένως X. 6 ἔχει ⟨ὁ⟩ y. 8 ἀμαθής] ἀτυχής y. 9 αὐτῷ scripsi: αὐτῶ A, σαυτῷ T. 18 δὲ καὶ Cor.: δαὶ καὶ A pr. et (δαι) T, δὶ καὶ Bas., δαι A corr., δὲ D. ἐγίνετο T. 19 καταγελασθείσῃ A et D pr. 20 καταγελασθείης D. 22 καίτοιγε D pr.

γηράσκειν καὶ ἄχρηστον εἶναι δοκοῦν εἰς ἑαυτὴν μεταβάλλει καὶ ὅτι πάλιν ἄλλα νεαρὰ ἐκ τούτων αὐτῶν ποιεῖ, ἵνα μήτε οὐσίας ἔξωθεν χρήζῃ μήτε, ὅπου ἐκβάλῃ τὰ σαπρότερα, προσδέηται. [3]ἀρκεῖται οὖν καὶ χώρᾳ τῇ ἑαυτῆς καὶ ὕλῃ τῇ ἑαυτῆς καὶ τέχνῃ τῇ ἰδίᾳ. ATD

51. *Μήτε ἐν ταῖς πράξεσιν ἐπισύρειν μήτε ἐν ταῖς ὁμιλίαις φύρειν μήτε ἐν ταῖς φαντασίαις ἀλᾶσθαι μήτε τῇ ψυχῇ καθάπαξ συνέλκεσθαι ἢ ἐκθόρνυσθαι μήτε ἐν τῷ βίῳ ἀσχολεῖσθαι.*

[2]*Κτείνουσι, κρεανομοῦσι, κατάραις ἐλαύνουσι· τί ταῦτα πρὸς τὸ τὴν διάνοιαν μένειν καθαράν, φρενήρη, σώφρονα, δικαίαν; οἷον εἴ τις παραστὰς πηγῇ διαυγεῖ καὶ γλυκείᾳ βλασφημοίη αὐτήν, ἡ δὲ οὐ παύεται πότιμον ἀναβλύουσα· κἂν πηλὸν ἐμβάλῃ, κἂν κοπρίαν, τάχιστα διασκεδάσει αὐτὰ καὶ ἐκκλύσει καὶ οὐδαμῶς βαφήσεται. [3]πῶς οὖν πηγὴν ἀέναον ἕξεις καὶ μὴ φρέαρ; ἂν φυλάσσῃς σεαυτὸν πάσης ὥρας εἰς ἐλευθερίαν μετὰ τοῦ εὐμενῶς καὶ ἁπλῶς καὶ αἰδημόνως.*

52. *Ὁ μὲν μὴ εἰδώς, ὅ τι ἐστὶ κόσμος, οὐκ οἶδεν,* AT *ὅπου ἐστίν. ὁ δὲ μὴ εἰδώς, πρὸς ὅ τι πέφυκεν, οὐκ οἶδεν, ὅστις ἐστὶν οὐδ' ὅ τι ἐστὶ κόσμος. [2]ὁ δὲ ἕν τι τούτων ἀπολιπὼν οὐδ' ἄν, πρὸς ὅ τι αὐτὸς πέφυκεν, εἴποι. [3]τίς οὖν φαίνεταί σοι ὁ τὸν τῶν κροτούντων ἔπαινον φεύ-*

---

1 *εἶναι* om. AD. 4 *ἀρκεῖ οὖν* A; *ἀρκεῖται γοῦν* D. 8 *ἡ ψυχὴ* AD (*animus . . . contrahendus* Xyl.). 10 *τί* ⟨*οὖν*⟩ T. 12 *οἵαν* AD. 14 *ἀναβλύζουσα* AD. *ἐμβάλλῃ* D, *ἐκβάλλῃ* A. 15 *ἐκλύσει* AD. 16 *ἀένναον*: corr. Leop. *καὶ μὴ φρέαρ* om. AD. *ἂν φυλάσσῃς* AD: *φύου* T. 17 *εἰς ἐλεύθερον* AD; [*εἰς*] *ἐλεύθερον* Schultz. 21 *οὐδ' ὅ τι* scripsi: *οὐδὲ τίς* A, *οὐδέ τί* T. *ὁ δὲ*] malim *ὁ γάρ*. *ἕν τι* T: *ἐν τῇ* A; *ἕν τινι* Cas. 22 *οὐδ' ἂν* Cor.: *οὐδὲ*. 23 *σου* A. *τῶν κρο* om. A spatio vacuo relicto.

AT *γων ἢ † διων ἢ, οἳ οὐθ', ὅπου εἰσίν, οὔτε, οἵτινές εἰσι, γινώσκουσιν;*

53. *Ἐπαινεῖσθαι θέλεις ὑπὸ ἀνθρώπου τρὶς τῆς ὥρας ἑαυτῷ καταρωμένου; ἀρέσκειν θέλεις ἀνθρώπῳ, ὃς οὐκ ἀρέσκει ἑαυτῷ;* [2]*ἀρέσκει ἑαυτῷ ὁ μετανοῶν ἐφ' ἅπασι σχεδόν, οἷς πράσσει;*

ATDX 54. *Μηκέτι μόνον συμπνεῖν τῷ περιέχοντι ἀέρι, ἀλλὰ ἤδη καὶ συμφρονεῖν τῷ περιέχοντι πάντα νοερῷ.* [2]*οὐ γὰρ ἧττον ἡ νοερὰ δύναμις πάντῃ κέχυται καὶ διαπεφοίτηκε τῷ σπάσαι δυναμένῳ, ἤπερ ἡ ἀερώδης τῷ ἀναπνεῦσαι δυναμένῳ.*

ATD 55. *Γενικῶς μὲν ἡ κακία οὐδὲν βλάπτει τὸν κόσμον, ἡ δὲ κατὰ μέρος οὐδὲν βλάπτει τὸν ἕτερον, μόνῳ δὲ βλαβερά ἐστι τούτῳ, ᾧ ἐπιτέτραπται καὶ ἀπηλλάχθαι αὐτῆς, ὁπόταν πρῶτον οὕτως θελήσῃ.*

ATX 56. *Τῷ ἐμῷ προαιρετικῷ τὸ τοῦ πλησίον προαιρετικὸν ἐπίσης ἀδιάφορόν ἐστιν, ὡς καὶ τὸ πνευμάτιον αὐτοῦ καὶ τὸ σαρκίδιον.* [2]*καὶ γὰρ εἰ ὅτι μάλιστα ἀλλήλων ἕνεκεν γεγόναμεν, ὅμως τὰ ἡγεμονικὰ ἡμῶν ἕκαστον τὴν ἰδίαν κυρίαν ἔχει· ἐπεί τοι ἔμελλεν ἡ τοῦ πλησίον κακία ἐμοῦ κακὸν εἶναι, ὅπερ οὐκ ἔδοξε τῷ θεῷ, ἵνα μὴ ἐπ' ἄλλῳ ᾖ τὸ ἐμὲ ἀτυχεῖν.*

57. *Ὁ ἥλιος κατακεχύσθαι δοκεῖ καὶ πάντῃ γε κέχυ-*

c. 55 in D fol. 354[r] post IV 46 iteratum.

1 *ἡ δίων ἢ* T, *ἡ δίω ἢ* A; locus graviter turbatus. *οὐθ'* Cor.: *οὐδ'*. 5 *ἀρέσκει . . . ἅπασι*] *πᾶσι* A (ceteris om.). 6 *πράσσειν* A. 9 *κέχυται*] *πέφυκε* y. *διαπεφύτηκε* A; *διαπεφυκε* Cor. 10 *τῷ* pr. post *ἡ* (u. 9) colloc. T. *σπάσαι* T: *σπᾶσαι* DX pler., *πᾶσαι* A, *στάσαι* v_3 p_2. *ἡ* om. x. 15 *ὁπόταν* * * * A. *πρῶτος*: em. Cor. (*primum* Xyl.) *οὗτος* AD. 17 *διάφορον* B. *καὶ τὸ* ATB: *τὸ* X (om. x). *αὐτοῦ* om. y. 18 *ἀλλήλων . . .* (19) *τὰ* om. A. 20 *κυρείαν* X plerique. *ἐπεί τι* X (*ἐπεὶ ἔτι* z). 23 *καὶ* om. B. *γε* ATB: om. X.

ται, οὐ μὴν ἐκκέχυται· ἡ γὰρ χύσις αὕτη τάσις ἐστίν. ATX [2]ἀκτῖνες γοῦν αἱ αὐγαὶ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἐκτείνεσθαι λέγονται. [3]ὁποῖον δέ τι ἐστὶν ἀκτίς, ἴδοις ἄν, εἰ διά τινος στενοῦ εἰς ἐσκιασμένον οἶκον τὸ ἀφ' ἡλίου φῶς εἰσδυόμενον θεάσαιο· τείνεται γὰρ κατ' εὐθὺ καὶ ὥσπερ διερείδεται πρὸς τὸ στερέμνιον, ὅ τι ἂν ἀπαντήσῃ, διεῖργον τὸν ἐπέκεινα ἀέρα· ἐνταῦθα δὲ ἔστη καὶ οὐ κατώλισθεν οὐδὲ ἔπεσεν. [4]τοιαύτην οὖν τὴν χύσιν καὶ διάχυσιν τῆς διανοίας εἶναι χρή, μηδαμῶς ἔκχυσιν, ἀλλὰ τάσιν, καὶ πρὸς τὰ ἀπαντῶντα κωλύματα μὴ βίαιον μηδὲ ῥαγδαίαν τὴν ἐπέρεισιν ποιεῖσθαι μηδὲ μὴν καταπίπτειν, ἀλλὰ ἵστασθαι καὶ ἐπιλάμπειν τὸ δεχόμενον. αὐτὸ γὰρ ἑαυτὸ στερήσει τῆς αὐγῆς τὸ μὴ παραπέμπον αὐτήν.

58. Ὁ τὸν θάνατον φοβούμενος ἤτοι ἀναισθησίαν AT φοβεῖται ἢ αἴσθησιν ἑτεροίαν. [2]ἀλλ' εἴτε οὐκέτι αἴσθησιν, οὐδὲ κακοῦ τινος αἰσθήσῃ· εἴτε ἀλλοιοτέραν αἴσθησιν κτήσῃ, ἀλλοῖον ζῷον ἔσῃ καὶ τοῦ ζῆν οὐ παύσῃ.

59. Οἱ ἄνθρωποι γεγόνασιν ἀλλήλων ἕνεκεν· ἢ δίδασκε οὖν ἢ φέρε.

60. Ἄλλως βέλος, ἄλλως νοῦς φέρεται· ὁ μέντοι νοῦς, καὶ ὅταν εὐλαβῆται καὶ ὅταν περὶ τὴν σκέψιν στρέφηται, φέρεται κατ' εὐθὺ οὐδὲν ἧττον καὶ ἐπὶ τὸ προκείμενον.

61. Εἰσιέναι εἰς τὸ ἡγεμονικὸν ἑκάστου· παρέχειν δὲ T καὶ ἑτέρῳ παντὶ εἰσιέναι εἰς τὸ ἑαυτοῦ ἡγεμονικόν.

---

5 τείνεται Cor.: γίνεται. διερείδεται Reiske: διαιρεῖται.
6 ⟨δὴ⟩ πρὸς T. πρὸς τὸ] εἰς B. διῆγον z. 7 δὲ ἔστη T (v_2 corr.): δὲ ἔστω A, δέ ἐστιν X. 8 χύσιν v_5, Oxon.: λύσιν.
11 ῥαγδαῖον X plerique. μὴν A (ἢ corr., ut vid.).
12 ἵσταται A. ἐπιλάμπει (om. τὸ) z. 14 αὐτήν] αὐγήν y.
17 αἰσθήσει A. 19 ἢ om. T. 21 ἄλλος bis A corr.
24 c. 61 om. A. παρέχει T: em. Cas.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

Θ

ATX 1. *Ὁ ἀδικῶν ἀσεβεῖ· τῆς γὰρ τῶν ὅλων φύσεως κατεσκευακυίας τὰ λογικὰ ζῷα ἕνεκεν ἀλλήλων, ὥστε ὠφελεῖν μὲν ἄλληλα κατ' ἀξίαν, βλάπτειν δὲ μηδαμῶς, ὁ τὸ βούλημα ταύτης παραβαίνων ἀσεβεῖ δηλονότι εἰς τὴν πρεσβυτάτην τῶν θεῶν. [2]καὶ ὁ ψευδόμενος δὲ ἀσεβεῖ περὶ τὴν αὐτὴν θεόν· ἡ γὰρ τῶν ὅλων φύσις ὄντων ἐστὶ φύσις, τὰ δέ γε ὄντα πρὸς τὰ ὑπάρχοντα πάντα οἰκείως ἔχει. [3]ἔτι δὲ καὶ ἀλήθεια αὕτη ὀνομάζεται καὶ τῶν ἀληθῶν ἁπάντων πρώτη αἰτία ἐστίν. [4]ὁ μὲν οὖν ἑκὼν ψευδόμενος ἀσεβεῖ, καθόσον ἐξαπατῶν ἀδικεῖ· ὁ δὲ ἄκων, καθόσον διαφωνεῖ τῇ τῶν ὅλων φύσει καὶ καθόσον ἀκοσμεῖ μαχόμενος τῇ τοῦ κόσμου φύσει· [5]μάχεται γὰρ ὁ ἐπὶ τἀναντία τοῖς ἀληθέσι φερόμενος παρ' ἑαυτόν· ἀφορμὰς γὰρ προειλήφει παρὰ τῆς φύσεως, ὧν ἀμελήσας οὐχ οἷός τέ ἐστι νῦν διακρίνειν τὰ ψευδῆ ἀπὸ τῶν ἀληθῶν. [6]καὶ μὴν καὶ ὁ τὰς ἡδονὰς ὡς ἀγαθὰ διώκων, τοὺς δὲ πόνους ὡς κακὰ φεύγων ἀσεβεῖ· ἀνάγκη γὰρ τὸν τοιοῦτον μέμφεσθαι πολλάκις τῇ κοινῇ φύσει ὡς παρ' ἀξίαν τι ἀπονεμούσῃ τοῖς φαύλοις καὶ τοῖς σπουδαίοις διὰ τὸ πολλάκις τοὺς μὲν φαύλους ἐν ἡδοναῖς εἶναι καὶ τὰ ποιητικὰ τούτων κτᾶσθαι, τοὺς δὲ σπουδαίους πόνῳ καὶ τοῖς ποιητικοῖς τούτου περιπίπτειν. [7]ἔτι δὲ ὁ φοβούμε-*

---

1 in A spatium duorum versuum. 9 *καὶ* . . . (10) *θεόν* om. T (expr. Xyl.). 10 *παρὰ* B. *ὄντως* A X praeter y. 11 *γε* om. Bv_3. *πάντα* om. A X. 12 *αὐτὴ* B. 17 *ἑαυτῷ* B. 19 *διακρίνων* X praeter B. 20 *καὶ* alt. om. T X. *ἀγαθὰ* X: *ἀγαθὰς* A T B pr. p_4, *ἀγαθὸν* B corr. 21 *κακὸν* B.

νος τοὺς πόνους φοβηθήσεταί ποτε τῶν ἐσομένων τι ἐν ATX τῷ κόσμῳ· τοῦτο δὲ ἤδη ἀσεβές. [8]ὅ τε διώκων τὰς ἡδονὰς οὐκ ἀφέξεται τοῦ ἀδικεῖν· τοῦτο δὲ ἐναργῶς ἀσεβές. [9]χρὴ δέ, πρὸς ἃ ἡ κοινὴ φύσις ἐπίσης ἔχει (οὐ γὰρ ἀμφότερα ἂν ἐποίει, εἰ μὴ πρὸς ἀμφότερα ἐπίσης εἶχεν), πρὸς ταῦτα καὶ τοὺς τῇ φύσει βουλομένους ἕπεσθαι ὁμογνώμονας ὄντας ἐπίσης διακεῖσθαι· ὅστις οὖν πρὸς πόνον καὶ ἡδονὴν ἢ θάνατον καὶ ζωὴν ἢ δόξαν καὶ ἀδοξίαν, οἷς ἐπίσης ἡ τῶν ὅλων φύσις χρῆται, αὐτὸς οὐκ ἐπίσης ἔχει, δῆλον, ὡς ἀσεβεῖ. [10]λέγω δὲ τὸ χρῆσθαι τού- AT τοις ἐπίσης τὴν κοινὴν φύσιν ἀντὶ τοῦ πάντα συμβαίνειν ἐπίσης κατὰ τὸ ἑξῆς τοῖς γινομένοις καὶ ἐπιγινομένοις ὁρμῇ τινι ἀρχαίᾳ τῆς προνοίας, καθ' ἣν ἀπό τινος ἀρχῆς ὥρμησεν ἐπὶ τήνδε τὴν διακόσμησιν συλλαβοῦσά τινας λόγους τῶν ἐσομένων καὶ δυνάμεις γονίμους ἀφορίσασα ὑποστάσεών τε καὶ μεταβολῶν καὶ διαδοχῶν τοιούτων.

2. Χαριεστέρου μὲν ἦν ἀνδρὸς ἄγευστον ψευδολογίας ATD καὶ πάσης ὑποκρίσεως καὶ τρυφῆς καὶ τύφου γενόμενον ἐξ ἀνθρώπων ἀπελθεῖν. [2]τὸ δ' οὖν κορεσθέντα γε τούτων ἀποπνεῦσαι δεύτερος πλοῦς. [3]ἢ προῄρησαι προσκαθῆσθαι τῇ κακίᾳ καὶ οὔπω σε οὐδὲ ἡ πεῖρα πείθει φεύγειν ἐκ τοῦ λοιμοῦ; [4]λοιμὸς γὰρ διαφθορὰ διανοίας πολλῷ γε μᾶλλον ἤπερ ἡ τοῦ περικεχυμένου τούτου πνεύματος τοιάδε τις δυσκρασία καὶ τροπή. [5]αὕτη μὲν

---

1 φοβηθήσεται ATB: φοβήσεται X. ⟨καὶ⟩ τῶν X. 4—5 ἀμφότερα ἂν AXB corr (ἂν in ras.): ἂν ἀμφότερα l_3, ἀμφότερα T p_4. 6 τοὺς τῇ TX: τῇ A pr., τοὺς A corr. 7 ⟨ὡς⟩ ὁμογνώμονας l_4. 8 πόνους καὶ ἡδονὰς T. 10 δῆλον ὅ τι v_4 g corr. p_2 corr. 11 πάντα scripsi: κατὰ τὸ AT; del. Morus. 12 τοῖς om. T. 16 καὶ alt. om. A. 18 καὶ τρυφῆς . . . (19) ἀνθρώπων om. D. 19 τὸ γοῦν κορεσθέντα τούτων D. 20 προηρῆσθαι: em. Morus. 22 διαφθορὰ DBas.: διαφορὰ A, διαθορὰ T.

ATD γὰρ ζῴων λοιμός, καθὸ ζῷά ἐστιν· ἐκείνη δὲ ἀνθρώπων, καθὸ ἄνθρωποί εἰσιν.

3. Μὴ καταφρόνει θανάτου, ἀλλὰ εὐαρέστει αὐτῷ ὡς καὶ τούτου ἑνὸς ὄντος, ὧν ἡ φύσις ἐθέλει. [2]οἷον γάρ ἐστι τὸ νεάσαι καὶ τὸ γηρᾶσαι καὶ τὸ αὐξῆσαι καὶ τὸ ἀκμάσαι καὶ ὀδόντας καὶ γένειον καὶ πολιὰς ἐνεγκεῖν καὶ σπεῖραι καὶ κυοφορῆσαι καὶ ἀποκυῆσαι καὶ τὰ ἄλλα τὰ φυσικὰ ἐνεργήματα, ὅσα αἱ τοῦ σοῦ βίου ὧραι φέρουσιν, τοιοῦτο καὶ αὐτὸ τὸ διαλυθῆναι. [3]τοῦτο μὲν οὖν κατὰ ἄνθρωπόν ἐστι λελογισμένον, μὴ ὁλοσχερῶς μηδὲ ὠστικῶς μηδὲ ὑπερηφάνως πρὸς τὸν θάνατον ἔχειν, ἀλλὰ περιμένειν ὡς μίαν τῶν φυσικῶν ἐνεργειῶν. [4]καὶ ὡς νῦν περιμένεις, πότε ἔμβρυον ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς γυναικός σου ἐξέλθῃ, οὕτως ἐκδέχεσθαι τὴν ὥραν, ἐν ᾗ τὸ ψυχάριόν σου τοῦ ἐλύτρου τούτου ἐκπεσεῖται. [5]εἰ δὲ καὶ ἰδιωτικὸν παράπηγμα ἁψικάρδιον θέλεις, μάλιστά σε εὔκολον πρὸς τὸν θάνατον ποιήσει ἡ ἐπίστασις ἡ ἐπὶ τὰ ὑποκείμενα, ὧν μέλλεις ἀφίστασθαι καὶ μεθ᾽ οἵων ἠθῶν οὐκέτι ἔσται ἡ . . . . συμπεφυρμένη. [6]προσκόπτεσθαι μὲν γὰρ αὐτοῖς ἥκιστα δεῖ, ἀλλὰ καὶ κήδεσθαι καὶ πρᾴως φέρειν, μεμνῆσθαι μέντοι, ὅτι οὐκ ἀνθρώπων

---

11 Suid. ὠστικῶς: μηδὲ ὠστ. . . . . ἔχειν. 16 Suid. ἁψικάρδιος (I): εἰ . . . ἐθέλεις, ἐρήσεται ἂν ταχέως; id. παράπηγμα (II): εἰ . . . ἐθέλεις πρὸς τὸν θάνατον εἴπω.

1 ζῴων T (*animali* Xyl.): ζῷον A καθὸ . . . ἀνθρώπων om. AD. 5 καὶ pr. om. D. 8 τὰ om. D. σοῦ om. D. 9 αὐτὸ τὸ D: αὐτὸ A, τὸ T. 11 μηδὲ ὑ.] καὶ μετὰ βίας Suid. τὸν om. Suid. 12 καὶ om. T. 16 καὶ om. Suid. παρά^δ D, παράπληγμα Suid. I. ἐθέλεις Suid. 18 μέλλειν A pr. 19 *animus* suppl. Xyl., ψυχὴ Cas., Gat. ἐμπεφυρμένη T, πεφυρμένη AD: συμπεφυρμένη Schultz; vix dubium quin ἡ ⟨σὴ ψυχὴ σ⟩υμπεφυρμένη supplendum sit sec. Plat. Phaed. 66 C. προκόπτεσθαι AD. 20 δεῖ T: δὲ AD 21 οὐκ ⟨ἀπ᾽⟩ T.

ὁμοδογματούντων σοι ἡ ἀπαλλαγὴ ἔσται. [7]τοῦτο γὰρ μόνον, εἴπερ ἄρα, ἀνθεῖλκεν ἂν καὶ κατεῖχεν ἐν τῷ ζῆν, εἰ συζῆν ἐφεῖτο τοῖς τὰ αὐτὰ δόγματα περιπεποιημένοις. [8]νῦν δ' ὁρᾷς, ὅσος ὁ κόπος ἐν τῇ διαφωνίᾳ τῆς συμβιώσεως, ὥστε εἰπεῖν 'θᾶττον ἔλθοις, ὦ θάνατε, μή που καὶ αὐτὸς ἐπιλάθωμαι ἐμαυτοῦ'. ATD

4. Ὁ ἁμαρτάνων ἑαυτῷ ἁμαρτάνει· ὁ ἀδικῶν ἑαυτὸν ἀδικεῖ ἑαυτὸν κακὸν ποιῶν.

5. Ἀδικεῖ πολλάκις ὁ μὴ ποιῶν τι, οὐ μόνον ὁ ποιῶν τι.

6. Ἀρκεῖ ἡ παροῦσα ὑπόληψις καταληπτικὴ καὶ ἡ παροῦσα πρᾶξις κοινωνικὴ καὶ ἡ παροῦσα διάθεσις εὐαρεστικὴ πρὸς πᾶν τὸ παρὰ τῆς ἐκτὸς αἰτίας συμβαῖνον.

7. Ἐξαλεῖψαι φαντασίαν· στῆσαι ὁρμήν· σβέσαι ὄρεξιν· ἐφ' ἑαυτῷ ἔχειν τὸ ἡγεμονικόν.

8. Εἰς μὲν τὰ ἄλογα ζῷα μία ψυχὴ διῄρηται, εἰς δὲ τὰ λογικὰ μία νοερὰ ψυχὴ μεμέρισται. [2]ὥσπερ καὶ μία γῆ ἐστιν ἁπάντων τῶν γεωδῶν καὶ ἑνὶ φωτὶ ὁρῶμεν καὶ ἕνα ἀέρα ἀναπνέομεν, ὅσα ὁρατικὰ καὶ ἔμψυχα πάντα. AT

9. Ὅσα κοινοῦ τινος μετέχει, πρὸς τὸ ὁμογενὲς σπεύδει. [2]τὸ γεῶδες πᾶν ῥέπει ἐπὶ τὴν γῆν, τὸ ὑγρὸν πᾶν σύρρουν, τὸ ἀερῶδες ὁμοίως, ὥστε χρῄζειν τῶν διειργόντων καὶ βίας. [3]τὸ πῦρ ἀνωφερὲς μὲν διὰ τὸ στοιχειῶδες πῦρ, παντὶ μέντοι πυρὶ ἐνταῦθα πρὸς τὸ συνεξάπτεσθαι ἕτοιμον οὕτως, ὥστε καὶ πᾶν τὸ ὑλικὸν τὸ ὀλίγῳ ξηρότερον εὐέξαπτον εἶναι διὰ τὸ ἔλαττον ἐγκεκρᾶσθαι αὐτῷ

3 αὐτὰ Gat. (*eadem* Xyl.): τοιαῦτα. περιπεποιημένοις AD. 5 θᾶττον ἔλθοις om. D. ἔλθῃς T. 8 ἀδικεῖ Reiske, Cor.: κακοῖ T, om. AD. ἑαυτὸν κακὸν ποιῶν Leopold: κακὸν ἑαυτὸν ποιῶν T, κακὸν ποιῶν A et D pr. (κακὸν ποιεῖ D corr.); *seque malum efficiens ipsum laedit* Xyl. 10 ὑπόληψις . . . παροῦσα om. AD. 12 τῆς ἐκτὸς Reiske (τὴν ἐκτὸς αἰτίαν Cas.): τὸ ἐκ τῆς. 14 ἑαυτὸ D. ἔχε AD. 20 τὴν om. T. 23 μέντοι scripsi: μὲν A, δὲ T. 25 αὐτὸ A.

AT τὸ κωλυτικὸν πρὸς ἔξαψιν. [4]καὶ τοίνυν πᾶν τὸ κοινῆς μὲν † νοερᾶς φύσεως μέτοχον πρὸς τὸ συγγενὲς ὁμοίως σπεύδει ἢ καὶ μᾶλλον· [5]ὅσῳ γάρ ἐστι κρεῖττον παρὰ τὰ ἄλλα, τοσούτῳ καὶ πρὸς τὸ συγκιρνᾶσθαι τῷ οἰκείῳ καὶ συγχεῖσθαι ἑτοιμότερον. [6]εὐθὺς γοῦν ἐπὶ μὲν τῶν ἀλόγων εὑρέθη σμήνη καὶ ἀγέλαι καὶ νεοσσοτροφίαι καὶ οἷον ἔρωτες· ψυχαὶ γὰρ ἤδη ἦσαν ἐνταῦθα καὶ τὸ συναγωγὸν ἐν τῷ κρείττονι ἐπιτεινόμενον εὑρίσκετο, οἷον οὔτε ἐπὶ φυτῶν ἦν οὔτε ἐπὶ λίθων ἢ ξύλων. [7]ἐπὶ δὲ τῶν λογικῶν ζῴων πολιτεῖαι καὶ φιλίαι καὶ οἶκοι καὶ σύλλογοι καὶ ἐν πολέμοις συνθῆκαι καὶ ἀνοχαί. [8]ἐπὶ δὲ τῶν ἔτι κρειττόνων καὶ διεστηκότων τρόπον τινὰ ἕνωσις ὑπέστη, οἵα ἐπὶ τῶν ἄστρων. [9]οὕτως ἡ ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἐπανάβασις συμπάθειαν καὶ ἐν διεστῶσιν ἐργάσασθαι δύναται. [10]ὅρα οὖν τὸ νῦν γινόμενον· μόνα γὰρ τὰ νοερὰ νῦν ἐπιλέλησται τῆς πρὸς ἄλληλα σπουδῆς καὶ συννεύσεως καὶ τὸ σύρρουν ὧδε μόνον οὐ βλέπεται. [11]ἀλλ᾽ ὅμως καίτοι φεύγοντες περικαταλαμβάνονται· κρατεῖ γὰρ ἡ φύσις· ὄψει δέ, ὃ λέγω, παραφυλάσσων. [12]θᾶσσον γοῦν εὕροι τις ἂν γεῶδές τι μηδενὸς γεώδους προσαπτόμενον ἤπερ ἄνθρωπον ἀνθρώπου ἀπεσχισμένον.

10. Φέρει καρπὸν καὶ ἄνθρωπος καὶ θεὸς καὶ ὁ κόσμος· ἐν ταῖς οἰκείαις ὥραις ἕκαστα φέρει. [2]εἰ δὲ ἡ συνήθεια κυρίως τέτριφεν ἐπὶ ἀμπέλου καὶ τῶν ὁμοίων, οὐδὲν τοῦτο. [3]ὁ λόγος δὲ καὶ κοινὸν καὶ ἴδιον καρπὸν ἔχει καὶ γίνεται ἐξ αὐτοῦ τοιαῦθ᾽ ἕτερα, ὁποῖόν τι αὐτός ἐστιν ὁ λόγος.

---

2 μὲν om. T; μὲννοερᾶς corruptum. 3 κρείττω A. 8 κρεῖττον A. 12 καὶ ⟨ἐκ⟩ T. 14 ἐν om. A. 15 ἐδύνατο T. τὸ T: τὸν A. 20 μηδενὸς T: μηδὲν ὡς A. 21 ἀντεσχισμένου A. 25 κοινίδιον καρποῦ A. 26 καὶ om. A.

11. *Εἰ μὲν δύνασαι, μεταδίδασκε· εἰ δὲ μή, μέμνησο,* AT *ὅτι πρὸς τοῦτο ἡ εὐμένειά σοι δέδοται.* [2]*καὶ οἱ θεοὶ δὲ εὐμενεῖς τοῖς τοιούτοις εἰσίν· εἰς ἔνια δὲ καὶ συνεργοῦσιν, εἰς ὑγίειαν, εἰς πλοῦτον, εἰς δόξαν· οὕτως εἰσὶ χρηστοί. ἔξεστι δὲ καὶ σοί· ἢ εἰπέ, τίς ὁ κωλύων;*

12. *Πόνει μὴ ὡς ἄθλιος μηδὲ ὡς ἐλεεῖσθαι ἢ θαυμάζεσθαι θέλων, ἀλλὰ μόνον ἓν θέλε, κινεῖσθαι καὶ ἴσχεσθαι, ὡς ὁ πολιτικὸς λόγος ἀξιοῖ.*

13. *Σήμερον ἐξῆλθον πάσης περιστάσεως, μᾶλλον δὲ ἐξέβαλον πᾶσαν περίστασιν· ἔξω γὰρ οὐκ ἦν, ἀλλὰ ἔνδον ἐν ταῖς ὑπολήψεσι.*

14. *Πάντα ταῦτα συνήθη μὲν τῇ πείρᾳ, ἐφήμερα δὲ τῷ χρόνῳ, ῥυπαρὰ δὲ τῇ ὕλῃ.* [2]*πάντα νῦν, οἷα ἐπ' ἐκείνων, οὓς κατεθάψαμεν.*

15. *Τὰ πράγματα ἔξω θυρῶν ἕστηκεν αὐτὰ ἐφ' ἑαυτῶν μηδὲν μήτε εἰδότα περὶ αὑτῶν μήτε ἀποφαινόμενα. τί οὖν ἀποφαίνεται περὶ αὐτῶν; τὸ ἡγεμονικόν.*

16. *Οὐκ ἐν πείσει, ἀλλ' ἐνεργείᾳ τὸ τοῦ λογικοῦ πολιτικοῦ ζῴου κακὸν καὶ ἀγαθόν, ὥσπερ οὐδὲ ἡ ἀρετὴ καὶ κακία αὐτοῦ ἐν πείσει, ἀλλὰ ἐνεργείᾳ.*

17. *Τῷ ἀναρριφέντι λίθῳ οὐδὲν κακὸν τὸ κατενεχθῆναι οὐδὲ ἀγαθὸν τὸ ἀνενεχθῆναι.*

18. *Δίελθε ἔσω εἰς τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῶν καὶ ὄψει, τίνας κριτὰς φοβῇ, οἵους καὶ περὶ αὑτῶν ὄντας κριτάς.*

19. *Πάντα ἐν μεταβολῇ. καὶ αὐτὸς σὺ ἐν διηνεκεῖ ἀλλοιώσει καὶ κατά τι φθορᾷ καὶ κόσμος δὲ ὅλος.*

20. *Τὸ ἄλλου ἁμάρτημα ἐκεῖ δεῖ καταλιπεῖν.*

---

2 *δίδοται* A. 5 *ἢ* A: *εἰ* T. 13 *πάντων* A. 14 *κατέθαψεν* A (quo servato fort. u. 13 scribendum *πάντα τῷ νῦν*). 16 *αὑτῶν* T: *αὐτῶν* A Bas. 18 *ποιητικοῦ* A. 24 *αὑτῶν* Gat.: *αὐτῶν*. 27 *ἐκεῖ δεῖ* T: *ἐκεῖδε* A.

ATD 21. Ἐνεργείας ἀπόληξις, ὁρμῆς, ὑπολήψεως παῦλα καὶ οἷον θάνατος, οὐδὲν κακόν. [2] μέτιθι νῦν ἐπὶ ἡλικίαν, οἷον τὴν παιδικήν, τὴν τοῦ μειρακίου, τὴν νεότητα, τὸ γῆρας· καὶ γὰρ τούτων πᾶσα μεταβολὴ θάνατος. μήτι δεινόν; [3] μέτιθι νῦν ἐπὶ βίον τὸν ὑπὸ τῷ πάππῳ, εἶτα τὸν ὑπὸ τῇ μητρί, εἶτα τὸν ὑπὸ τῷ πατρί· καὶ ἄλλας δὲ πολλὰς διαφθορὰς καὶ μεταβολὰς καὶ ἀπολήξεις εὑρίσκων ἐπερώτα σεαυτόν 'μήτι δεινόν;' [4] οὕτως τοίνυν οὐδὲ ἡ τοῦ ὅλου σου βίου λῆξις καὶ παῦλα καὶ μεταβολή.

22. Τρέχε ἐπὶ τὸ σεαυτοῦ ἡγεμονικὸν καὶ τὸ τοῦ ὅλου καὶ τὸ τούτου. [2] τὸ μὲν σεαυτοῦ, ἵνα νοῦν δικαικὸν αὐτὸ ποιήσῃς· τὸ δὲ τοῦ ὅλου, ἵνα συμμνημονεύσῃς, τίνος μέρος εἶ· τὸ δὲ τούτου, ἵνα ἐπιστήσῃς, πότερον ἄγνοια ἢ γνώμη, καὶ ἅμα λογίσῃ, ὅτι συγγενές.

23. Ὥσπερ αὐτὸς σὺ πολιτικοῦ συστήματος συμπληρωτικὸς εἶ, οὕτως καὶ πᾶσα πρᾶξίς σου συμπληρωτικὴ ἔστω ζωῆς πολιτικῆς. [2] ἥτις ἂν οὖν πρᾶξίς σου μὴ ἔχῃ τὴν ἀναφορὰν εἴτε προσεχῶς εἴτε πόρρωθεν ἐπὶ τὸ κοινωνικὸν τέλος, αὕτη διασπᾷ τὸν βίον καὶ οὐκ ἐᾷ ἕνα εἶναι καὶ στασιώδης ἐστίν, ὥσπερ ἐν δήμῳ ὁ τὸ καθ' αὑτὸν μέρος διιστάμενος ἀπὸ τῆς τοιαύτης συμφωνίας.

24. Παιδίων ὀργαὶ καὶ παίγνια καὶ πνευμάτια νεκροὺς βαστάζοντα, ὥστε ἐναργέστερον προσπεσεῖν τὸ τῆς Νεκυίας.

10 Suid. δικαικόν: τρέχε . . . ἡγεμονικόν, ἵνα . . . ποιήσῃ. 22 cf. quae adn. ad. IV 41.

6 διαφορὰς T. 8 ἡ om. D. 9 καὶ alt. om. AD; fort. (καὶ) μεταβολή delenda. 11 νοῦν om. Suidae codd. BE, del. Lemercier. δικανικὸν AD et Suidae codd. CV. αὐτῷ AD; σεαυτῷ Fournier. 16 καὶ om. A. 17 ἂν Nauck: ἐάν. οὖν πρᾶξίς σου om. D. 19 αὕτη T: αὐτῇ A, αὐτὴ D pr., αὐτῇ D corr. 21 αὐτὸ A. 23 ὥσπερ AD. ἐνεργέστερον: corr. Toup.

25. Ἴθι ἐπὶ τὴν ποιότητα τοῦ αἰτίου καὶ ἀπὸ τοῦ ὑλικοῦ αὐτὸ περιγράψας θέασαι· εἶτα καὶ τὸν χρόνον περιόρισον, ὅσον πλεῖστον ὑφίστασθαι πέφυκε τοῦτο τὸ ἰδίως ποιόν. ATD

26. Ἀνέτλης μυρία διὰ τὸ μὴ ἀρκεῖσθαι τῷ σῷ ἡγεμονικῷ ποιοῦντι ταῦτα, οἷα κατεσκεύασται. ἀλλὰ ἅλις. AT

27. Ὅταν ἄλλος ψέγῃ σε ἢ μισῇ ἢ τοιαῦτά τινα ἐκφωνῶσιν, ἔρχου ἐπὶ τὰ ψυχάρια αὐτῶν, δίελθε ἔσω καὶ ἴδε, ποῖοί τινές εἰσιν. [2]ὄψει, ὅτι οὐ δεῖ σε σπᾶσθαι, ἵνα τούτοις τί ποτε περὶ σοῦ δοκῇ. εὐνοεῖν μέντοι αὐτοῖς δεῖ· φύσει γὰρ φίλοι. [3]καὶ οἱ θεοὶ δὲ παντοίως αὐτοῖς βοηθοῦσι, δι' ὀνείρων, διὰ μαντειῶν, πρὸς ταῦτα μέντοι, πρὸς ἃ ἐκεῖνοι διαφέρονται.

28. Ταῦτά ἐστι τὰ τοῦ κόσμου ἐγκύκλια, ἄνω κάτω, ἐξ αἰῶνος εἰς αἰῶνα. [2]καὶ ἤτοι ἐφ' ἕκαστον ὁρμᾷ ἡ τοῦ ὅλου διάνοια· ὅπερ εἰ ἔστιν, ἀποδέχου τὸ ἐκείνης ὁρμητόν· ἢ ἅπαξ ὥρμησεν, τὰ δὲ λοιπὰ κατ' ἐπακολούθησιν †καὶ τί ἐν τίνι† τρόπον γάρ τινα ἄτομοι ἢ ἀμερῆ. [3]τὸ δ' ὅλον· εἴτε θεός, εὖ ἔχει πάντα, εἴτε τὸ εἰκῆ, μὴ καὶ σὺ εἰκῇ.

[4]Ἤδη πάντας ἡμᾶς γῆ καλύψει, ἔπειτα καὶ αὐτὴ μεταβαλεῖ κἀκεῖνα εἰς ἄπειρον μεταβαλεῖ καὶ πάλιν ἐκεῖνα εἰς ἄπειρον. [5]τὰς γὰρ ἐπικυματώσεις τῶν μεταβολῶν καὶ ἀλλοιώσεων ἐνθυμούμενός τις καὶ τὸ τάχος παντὸς θνητοῦ καταφρονήσει.

---

3 ὅσον om. AD. 6 ἅλις] ἄλλοις (ut coni. Cor.) A pr. 7 τοιαῦτά τινα T: ταῦτα εἴ τινα A. 9 ποῖόν A. οὐ δεῖ σε T: οὐδείς σε A. 14 Ταὐτά Gat. 18 ἕν T. καὶ τί ἐντείνῃ; Cor., recte; sed sive ante sive post haec verba haud pauca excidisse manifestum est. 19 εἴτε A: εἴ τις T (*sive* Xyl.). ἔχοι A corr. 21 μεταβαλεῖ A corr., Gat.: μεταβαλλεῖ A pr., μεταβαλῇ T. 22 μεταβάλλει A. 23 ἐπικαλυμματώσεις A.

AT 29. *Χειμάρρους ἡ τῶν ὅλων αἰτία· πάντα φέρει.* [2]*ὡς εὐτελῆ δὲ καὶ τὰ πολιτικὰ ταῦτα καί, ὡς οἴεται, φιλο-* ATD *σόφως πρακτικὰ ἀνθρώπια· μυξῶν μεστά.* [3]*ἄνθρωπε, τί ποτε; ποίησον, ὃ νῦν ἡ φύσις ἀπαιτεῖ.* [4]*ὅρμησον, ἐὰν διδῶται, καὶ μὴ περιβλέπου, εἴ τις εἴσεται.* [5]*μὴ τὴν Πλάτωνος πολιτείαν ἔλπιζε· ἀλλὰ ἀρκοῦ, εἰ τὸ βραχύτατον πρόεισι, καὶ τούτου αὐτοῦ τὴν ἔκβασιν, ὡς μικρόν τί ἐστι, διανοοῦ.* [6]*δόγμα γὰρ αὐτῶν τίς μεταβάλλει; χωρὶς δὲ δογμάτων μεταβολῆς τί ἄλλο ἢ δουλεία στε-* AT *νόντων καὶ πείθεσθαι προσποιουμένων;* [7]*ὕπαγε νῦν καὶ Ἀλέξανδρον καὶ Φίλιππον καὶ Δημήτριον τὸν Φαληρέα μοι λέγε. ὄψονται, εἰ εἶδον, τί ἡ κοινὴ φύσις ἤθελεν, καὶ ἑαυτοὺς ἐπαιδαγώγησαν· εἰ δὲ ἐτραγῴδησαν, οὐδείς* ATD *με κατακέκρικε μιμεῖσθαι.* [8]*ἁπλοῦν ἐστι καὶ αἰδῆμον τὸ φιλοσοφίας ἔργον· μή με ἄπαγε ἐπὶ σεμνοτυφίαν.*

30. *Ἄνωθεν ἐπιθεωρεῖν ἀγέλας μυρίας καὶ τελετὰς μυρίας καὶ πλοῦν παντοῖον ἐν χειμῶσι καὶ γαλήναις καὶ διαφορὰς γινομένων, συγγινομένων, ἀπογινομένων.* [2]*ἐπινόει δὲ καὶ τὸν ὑπ᾽ ἄλλων πάλαι βεβιωμένον βίον καὶ τὸν μετὰ σὲ βιωθησόμενον καὶ τὸν νῦν ἐν τοῖς βαρβάροις ἔθνεσι βιούμενον· καὶ ὅσοι μὲν οὐδὲ ὄνομά σου γινώσκουσιν, ὅσοι δὲ τάχιστα ἐπιλήσονται, ὅσοι δ᾽ ἐπαινοῦντες ἴσως νῦν σε τάχιστα ψέξουσιν· καὶ ὡς οὔτε ἡ μνήμη ἀξιόλογόν γε οὔτε ἡ δόξα οὔτε ἄλλο τι τὸ σύμπαν.*

31. *Ἀταραξία μὲν περὶ τὰ ἀπὸ τῆς ἐκτὸς αἰτίας συμ-* AT *βαίνοντα, δικαιότης δὲ ἐν τοῖς παρὰ τὴν ἐκ σοῦ αἰτίαν*

---

26 *δὲ* ‖ finit D.

---

1 *οὐσία* Reiske. 3 *ἀνθρώπεια* T. 5 *οἴσεται* AD. *μὴ⟨δὲ⟩* T. 7 *πρόεισι* in marg. D. *ὡς ⟨οὐ⟩* T. 9 *δουλείας* A; fort. *δουλεῖαι*. 11 *τὸν Φαληρέα* suspecta. 12 *ἡ κοινὴ* T: *ἢ ἡ* A. 18 *γενομένων* A. 20 *καὶ* pr. om. T (et Xyl.). 25 *περὶ τῶν . . . συμβαινόντων* AD.

ἐνεργουμένοις· [2]τουτέστιν ὁρμὴ καὶ πρᾶξις καταλήγουσα ἐπ' αὐτὸ τὸ κοινωνικῶς πρᾶξαι ὡς τοῦτό σοι κατὰ φύσιν ὄν. AT

32. Πολλὰ περισσὰ περιελεῖν τῶν ἐνοχλούντων σοι δύνασαι ὅλα ἐπὶ τῇ ὑπολήψει σου κείμενα καὶ πολλὴν εὐρυχωρίαν περιποιήσεις ἤδη σεαυτῷ ⟨τῷ⟩ τὸν ὅλον κόσμον περιειληφέναι τῇ γνώμῃ καὶ τὸν ἀίδιον αἰῶνα περινοεῖν καὶ τὴν τῶν κατὰ μέρος ἑκάστου πράγματος ταχεῖαν μεταβολὴν ἐπινοεῖν, ὡς βραχὺ μὲν τὸ ἀπὸ γενέσεως μέχρι διαλύσεως, ἀχανὲς δὲ τὸ πρὸ τῆς γενέσεως, ὡς καὶ τὸ μετὰ τὴν διάλυσιν ὁμοίως ἄπειρον.

33. Πάντα, ὅσα ὁρᾷς, τάχιστα φθαρήσεται καὶ οἱ φθειρόμενα αὐτὰ ἐπιδόντες τάχιστα καὶ αὐτοὶ φθαρήσονται. [2]καὶ ὁ ἐσχατόγηρως ἀποθανὼν εἰς ἴσον καταστήσεται τῷ προώρῳ.

34. Τίνα τὰ ἡγεμονικὰ τούτων καὶ περὶ οἷα ἐσπουδάκασι καὶ δι' οἷα φιλοῦσι καὶ τιμῶσι. γυμνὰ νόμιζε βλέπειν τὰ ψυχάρια αὐτῶν. [2]ὅτε δοκοῦσι βλάπτειν ψέγοντες ἢ ὠφελεῖν ἐξυμνοῦντες, ὅση οἴησις.

35. Ἡ ἀποβολὴ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ μεταβολή. τούτῳ δὲ χαίρει ἡ τῶν ὅλων φύσις, καθ' ἣν πάντα, καθὼς γίνεται, ἐξ αἰῶνος ὁμοειδῶς ἐγίνετο καὶ εἰς ἄπειρον τοιαῦθ' ἕτερα ἔσται. [2]τί οὖν λέγεις, ὅτι ἐγίνετό τε πάντα ⟨κακῶς⟩ καὶ πάντα ἀεὶ κακῶς ἔσται καὶ οὐδεμία ἄρα δύναμις ἐν τοσούτοις θεοῖς ἐξευρέθη ποτὲ ἡ διορθώσουσα ταῦτα, ἀλλὰ κατακέκριται ὁ κόσμος ἐν ἀδιαλείπτοις κακοῖς συνέχεσθαι;

---

4 σοι om. A pr. 6 suppl. Gat. 7 ἴδιον: em. Cas. 10 μέχρι . . . (11) ὁμοίως om. A. 14 ὁ T: ὡς A. 17 βλέπειν om. T (*intueri* Xyl.). 20 τοῦτο A. 21 καθὼς scripsi: καλῶς; ⟨ἃ⟩ καλῶς Reiske, καλῶς del. Couat tacite, Jackson. 24 κακῶς καὶ πάντα Reiske: ὃ καὶ πάντα T, om. A.

AT 36. *Τὸ σαπρὸν τῆς ἑκάστῳ ὑποκειμένης ὕλης ὕδωρ, κόνις, ὀστάρια, γράσος· ἢ πάλιν πῶροι γῆς τὰ μάρμαρα καὶ ὑποστάθμαι ὁ χρυσός, ὁ ἄργυρος καὶ τριχία ἡ ἐσθὴς καὶ αἷμα ἡ πορφύρα καὶ τὰ ἄλλα πάντα τοιαῦτα.* [2]*καὶ τὸ πνευμάτιον δὲ ἄλλο τοιοῦτον καὶ ἐκ τούτων εἰς ταῦτα μεταβάλλον.*

37. *Ἅλις τοῦ ἀθλίου βίου καὶ γογγυσμοῦ καὶ πιθηκισμοῦ.* [2]*τί ταράσσῃ; τί τούτων καινόν; τί σε ἐξίστησι; τὸ αἴτιον; ἴδε αὐτό. ἀλλ' ἡ ὕλη; ἴδε αὐτήν· ἔξω δὲ τούτων οὐδέν ἐστιν.* [3]*ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς ἤδη ποτὲ ἁπλούστερος καὶ χρηστότερος γενοῦ.*

[4]*Ἴσον τὸ ἑκατὸν ἔτεσι καὶ τὸ τρισὶ ταῦτα ἱστορῆσαι.*

38. *Εἰ μὲν ἥμαρτεν, ἐκεῖ τὸ κακόν· τάχα δ' οὐχ ἥμαρτεν.*

39. *Ἤτοι ἀπὸ μιᾶς πηγῆς νοερᾶς πάντα ὡς ἑνὶ σώματι ἐπισυμβαίνει καὶ οὐ δεῖ τὸ μέρος τοῖς ὑπὲρ τοῦ ὅλου γινομένοις μέμφεσθαι· ἢ ἄτομοι καὶ οὐδὲν ἄλλο ἢ κυκεὼν καὶ σκεδασμός.* [2]*τί οὖν ταράσσῃ; τῷ ἡγεμονικῷ λέγεις 'τέθνηκας, ἔφθαρσαι, τεθηρίωσαι, ὑποκρίνῃ, συναγελάζῃ, βόσκῃ.'*

ATX 40. *Ἤτοι οὐδὲν δύνανται οἱ θεοὶ ἢ δύνανται.* [2]*εἰ μὲν οὖν μὴ δύνανται, τί εὔχῃ; εἰ δὲ δύνανται, διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον εὔχῃ διδόναι αὐτοὺς τὸ μήτε φοβεῖσθαί τι τούτων μήτε ἐπιθυμεῖν τινος τούτων μήτε λυπεῖσθαι ἐπὶ τινι τούτων μᾶλλον ἤπερ τὸ μὴ παρεῖναί τι τούτων ἢ τὸ παρεῖναι;* [3]*πάντως γάρ, εἰ δύνανται συνεργεῖν ἀν-*

5 **πνευματικὸν**: em. Cas. tac. 17 ἢ ἄτ. T: οἱ ἄτ. A.
19 *τεθηρίωσαι* hic om. et *θηρίωσαι* v. 21 post ἢ colloc. T (recte Xyl.). 23 *οὐχὶ* om. A. *τὸ μὴ πεφοβῆσθαι* B p_4. 24 *μήτε ἐπιθ. τινος τούτων* om. B. 25 *ἐπί τινος* T. *ἤπερ* om. T.
τὸ A: *τῷ* TX (ἢ *περὶ τὸ* v_3). 26 ⟨*μᾶλλον*⟩ ἢ A. *τὸ* z, Schultz: *τῷ* ATX cett.

θρώποις, καὶ εἰς ταῦτα δύνανται συνεργεῖν. [4]ἀλλὰ ἴσως ATX ἐρεῖς, ὅτι ‘ἐπ’ ἐμοὶ αὐτὰ οἱ θεοὶ ἐποίησαν’. [5]εἶτα οὐ κρεῖσσον χρῆσθαι τοῖς ἐπὶ σοὶ μετ’ ἐλευθερίας ἢ διαφέρεσθαι πρὸς τὰ μὴ ἐπὶ σοὶ μετὰ δουλείας καὶ ταπεινότητος; τίς δέ σοι εἶπεν, ὅτι οὐχὶ καὶ εἰς τὰ ἐφ’ ἡμῖν οἱ θεοὶ συλλαμβάνουσιν; [6]ἄρξαι γοῦν περὶ τούτων εὔχεσθαι καὶ ὄψει. [7]οὗτος εὔχεται ‘πῶς κοιμηθῶ μετ’ ἐκείνης’· σύ ‘πῶς μὴ ἐπιθυμήσω τοῦ κοιμηθῆναι μετ’ ἐκείνης’. [8]ἄλλος ‘πῶς στερηθῶ ἐκείνου’· σύ ‘πῶς μὴ χρῄζω τοῦ στερηθῆναι’. [9]ἄλλος ‘πῶς μὴ ἀποβάλω τὸ τεκνίον’· σύ ‘πῶς μὴ φοβηθῶ ἀποβαλεῖν’. [10]ὅλως ὧδε ἐπίστρεψον τὰς εὐχὰς καὶ θεώρει, τί γίνεται.

41. Ὁ Ἐπίκουρος λέγει, ὅτι ‘ἐν τῇ νόσῳ οὐκ ἦσάν AT μοι αἱ ὁμιλίαι περὶ τῶν τοῦ σωματίου παθῶν οὐδὲ πρὸς τοὺς εἰσιόντας τοιαῦτά τινα’, φησίν, ‘ἐλάλουν· ἀλλὰ τὰ προηγούμενα φυσιολογῶν διετέλουν καὶ πρὸς αὐτῷ τούτῳ ὤν, πῶς ἡ διάνοια συμμεταλαμβάνουσα τῶν ἐν τῷ σαρκιδίῳ ποιῶν τινων κινήσεων ἀταρακτεῖ τὸ ἴδιον ἀγαθὸν τηροῦσα, οὐδὲ τοῖς ἰατροῖς ἐμπαρεῖχον’, φησί, ‘καταφρυάττεσθαι ὥς τι ποιοῦσιν, ἀλλ’ ὁ βίος ἤγετο εὖ καὶ καλῶς’. [2]ταὐτὰ οὖν ἐκείνῳ, ἐν νόσῳ, ἐὰν νοσῇς, καὶ ἐν ἄλλῃ τινὶ περιστάσει· τὸ γὰρ μὴ ἀφίστασθαι φιλοσοφίας

---

13 Epicuri fragm. 191 Us.

---

1 αὐτὰ y. 5 καὶ om. B. εἰς om. z. 6 οὖν X (om. y). 7 σύ . . . (8) ἐκείνης om. A. 9 πῶς ⟨μὴ⟩ στερηθῶ X (de B non constat). 10 ἀποβάλλω A B p_1. 11 ἀποβαλλεῖν A. ἐπίτρεψον TX. 16 αὐτὸ τοῦτο A. 18 ποιῶν τινων (sc. λείων ἢ τραχειῶν) scripsi: ποιούντων A, τοιούτων T. 19 τοῖς T: τὸ A. φησί T: φύσιν A. καταφράττεσθαι T. 20 ἀλλ’ ὁ Gat.: ἀλλὰ ὁ T, ἀλλὰ A. ἤρετο: corr. Boot, Menag. (*vitam bene habuisse* Xyl.). 21 ταῦτα: corr. Gat. (ταὐτὸ Cas.).

AT *ἐν οἱσδήποτε τοῖς προσπίπτουσι μηδὲ ἰδιώτῃ καὶ φυσιολόγῳ συμφλυαρεῖν πάσης αἱρέσεως κοινόν, ... πρὸς μόνῳ τῷ νῦν πρασσομένῳ εἶναι καὶ τῷ ὀργάνῳ, δι' οὗ πράσσει.*

ATX 42. *Ὅταν τινὸς ἀναισχυντίᾳ προσκόπτῃς, εὐθὺς πυνθάνου σεαυτοῦ· δύνανται οὖν ἐν τῷ κόσμῳ ἀναίσχυντοι μὴ εἶναι; οὐ δύνανται.* [2]*μὴ οὖν ἀπαίτει τὸ ἀδύνατον· εἷς γάρ καὶ οὗτός ἐστιν ἐκείνων τῶν ἀναισχύντων, οὓς ἀνάγκη ἐν τῷ κόσμῳ εἶναι.* [3]*τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ πανούργου καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπίστου καὶ παντὸς τοῦ ὁτιοῦν ἁμαρτάνοντος ἔστω σοι πρόχειρον.* [4]*ἅμα γὰρ τῷ ὑπομνησθῆναι, ὅτι τὸ γένος τῶν τοιούτων ἀδύνατόν ἐστι μὴ ὑπάρχειν, εὐμενέστερος ἔσῃ πρὸς τοὺς καθ' ἕνα.* [5]*εὔχρηστον δὲ κἀκεῖνο εὐθὺς ἐννοεῖν, τίνα ἔδωκεν ἡ φύσις τῷ ἀνθρώπῳ ἀρετὴν πρὸς τοῦτο τὸ ἁμάρτημα. ἔδωκε γὰρ ὡς ἀντιφάρμακον, πρὸς μὲν τὸν ἀγνώμονα τὴν πρᾳότητα, πρὸς δὲ ἄλλον ἄλλην τινὰ δύναμιν.* [6]*ὅλως δὲ ἔξεστί σοι μεταδιδάσκειν τὸν πεπλανημένον· πᾶς δ' ὁ ἁμαρτάνων ἀφαμαρτάνει τοῦ προκειμένου καὶ πεπλάνηται.* [7]*τί δὲ καὶ βέβλαψαι; εὑρήσεις γὰρ μηδένα τούτων, πρὸς οὓς παροξύνῃ, πεποιηκότα τι τοιοῦτον, ἐξ οὗ ἡ διάνοιά σου χείρων ἔμελλε γενήσεσθαι· τὸ δὲ κακόν σου καὶ τὸ βλαβερὸν ἐνταῦθα πᾶσαν τὴν ὑπόστασιν ἔχει.* [8]*τί δαὶ κακὸν ἢ ξένον γέγονεν, εἰ ὁ ἀπαίδευτος τὰ τοῦ ἀπαιδεύτου πράσσει; ὅρα, μὴ σαυτῷ μᾶλλον ἐγκαλεῖν*

---

1 *μηδὲ* Stich: *μηδὲ τῷ* T, *μὴ* A. *ἀφυσιολόγῳ* Gat.
2 excidisse quaedam perspexit Wilamowitz; desideratur nomen, ad quod spectet *πράσσει*. 5 *προκόπτῃς* A. 6 *σεαυτὸν* A pr. 8 *τοῦτός* A. 10 *τοῦ* om. z. 11 *τῷ* TX plerique: *τὸ* A B v_2 v_5 pr. 14 *εὐνοεῖν* A. 18—19 *δ' ὁ* scripsi: *δ'* A pr., *δὲ ὁ* A corr. TX, *γὰρ ὁ* l_3. 21 *οὓς* ⟨*καὶ*⟩ p_4. 22 *χεῖρον* A (et fort. B). 24 *δαὶ* ATB: *δὲ* X, Bas.

ὀφείλῃς, ὅτι οὐ προσεδόκησας τοῦτον τοῦτο ἁμαρτήσεσθαι. [9]σὺ γὰρ καὶ ἀφορμὰς ἐκ τοῦ λόγου εἶχες πρὸς τὸ ἐνθυμηθῆναι, ὅτι εἰκός ἐστι τοῦτον τοῦτο ἁμαρτήσεσθαι, καὶ ὅμως ἐπιλαθόμενος θαυμάζεις, εἰ ἡμάρτηκεν. [10]μάλιστα δέ, ὅταν ὡς ἀπίστῳ ἢ ἀχαρίστῳ μέμφῃ, εἰς ἑαυτὸν ἐπιστρέφου. [11]προδήλως γὰρ σὸν τὸ ἁμάρτημα, εἴτε περὶ τοῦ τοιαύτην τὴν διάθεσιν ἔχοντος ἐπίστευσας, ὅτι τὴν πίστιν φυλάξει, εἴτε τὴν χάριν διδοὺς μὴ καταληκτικῶς ἔδωκας μηδὲ ὥστε ἐξ αὐτῆς τῆς σῆς πράξεως εὐθὺς ἀπειληφέναι πάντα τὸν καρπόν. [12]τί γὰρ πλέον θέλεις εὖ ποιήσας ἄνθρωπον; οὐκ ἀρκεῖ τοῦτο, ὅτι κατὰ φύσιν τὴν σήν τι ἔπραξας, ἀλλὰ τούτου μισθὸν ζητεῖς; ὡς εἰ ὁ ὀφθαλμὸς ἀμοιβὴν ἀπήτει, ὅτι βλέπει, ἢ οἱ πόδες, ὅτι βαδίζουσιν. [13]ὥσπερ γὰρ ταῦτα πρός τόδε τι γέγονεν, ὅπερ κατὰ τὴν ἰδίαν κατασκευὴν ἐνεργοῦντα ἀπέχει τὸ ἴδιον, οὕτως καὶ ὁ ἄνθρωπος εὐεργετικὸς πεφυκώς, ὁπόταν τι εὐεργετικὸν ἢ ἄλλως εἰς τὰ μέσα συνεργητικὸν πράξῃ, πεποίηκε, πρὸς ὃ κατεσκεύασται, καὶ ἔχει τὸ ἑαυτοῦ. ATX

---

1 *ὀφείλῃς* X plerique B: *ὀφείλεις* ATyp$_1$. 2 *σὺ* ⟨*μὲν*⟩ T. 5 *ἑαυτὸν* TBzX nonn.: *σεαυτὸν* AX cett. 7 *τὴν τοιαύτην* Bp$_4$ corr., *τὴν τοιαύτην τὴν* y v$_4$. *ὅτι*] *ὥστε* Bx. 8 ⟨*εἰ*⟩ *μὴ* A. 10 *θέλῃς* z. 11 *ἀρκῇ* X. *τοῦτο* ABl$_1$: *τούτῳ* X, *σοι*; T. *ὅτι* om. T. 12 *τι* om. X. *ἀλλὰ* om. T (*sed* Xyl.). 15 *ὅπερ* Gat., Menag.: *ἅπερ*. *τὴν* om. z. 16 *εὐεργετικῶς* A pr. (-*ὼς* A corr.). 17 *εὐεργετητικὸν* B. *ἢ . . . συνεργητικὸν* om. X.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

Ι

AT 1. Ἔσῃ ποτὲ ἆρα, ὦ ψυχή, ἀγαθὴ καὶ ἁπλῆ καὶ μία καὶ γυμνή, φανερωτέρα τοῦ περικειμένου σοι σώματος; γεύσῃ ποτὲ ἆρα τῆς φιλητικῆς καὶ στερκτικῆς διαθέσεως; [2]ἔσῃ ποτὲ ἆρα πλήρης καὶ ἀνενδεὴς καὶ οὐδὲν ἐπιποθοῦσα οὐδὲ ἐπιθυμοῦσα οὐδενὸς οὔτε ἐμψύχου οὔτε ἀψύχου πρὸς ἡδονῶν ἀπολαύσεις; οὐδὲ χρόνου, ἐν ᾧ ἐπὶ μακρότερον ἀπολαύσεις, οὐδὲ τόπου ἢ χώρας ἢ ἀέρων εὐκαιρίας οὐδὲ ἀνθρώπων εὐαρμοστίας; [3]ἀλλὰ ἀρκεσθήσῃ τῇ παρούσῃ καταστάσει καὶ ἡσθήσῃ τοῖς παροῦσι πᾶσι καὶ συμπείσεις σεαυτήν, ὅτι πάντα ⟨, ἅ⟩ σοι πάρεστι, παρὰ τῶν θεῶν πάρεστι καὶ πάντα σοι εὖ ἔχει καὶ εὖ ἕξει, ὅσα φίλον αὐτοῖς καὶ ὅσα μέλλουσι δώσειν ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ τελείου ζῴου, τοῦ ἀγαθοῦ καὶ δικαίου καὶ καλοῦ καὶ γεννῶντος πάντα καὶ συνέχοντος καὶ περιέχοντος καὶ περιλαμβάνοντος διαλυόμενα εἰς γένεσιν ἑτέρων ὁμοίων; [4]ἔσῃ ποτὲ ἆρα τοιαύτη, οἵα θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις οὕτω συμπολιτεύεσθαι, ὡς μήτε μέμφεσθαί τι αὐτοῖς μήτε καταγινώσκεσθαι ὑπ᾽ αὐτῶν;

2. Παρατήρει, τί σου ἡ φύσις ἐπιζητεῖ ὡς ὑπὸ φύσεως μόνον διοικουμένου· εἶτα ποίει αὐτὸ καὶ προσίεσο, εἰ μὴ χεῖρον μέλλει διατίθεσθαί σου ἡ ὡς ζῴου φύσις.

1 nullum intervallum in A. 6 παρακειμένου A. 7 καὶ στερητικῆς T; om. Xyl. 12 ἀρεστήσῃ A (fort. εὐαρεστήσεις adscriptum fuit). 13 τῇ ... ἡσθήσῃ om. A. 14 suppl. ego et Lemercier. 15—16 πάντα σοι εὖ ἔχει καὶ παρὰ τῶν θεῶν πάρεστι καὶ εὖ ἕξει T, πᾶν καὶ εὖ ἕξει (ceteris omissis) A: ego verba παρὰ τῶν θεῶν πάρεστι καὶ transposui. 24 μόνου A.

[2]ἑξῆς δὲ παρατηρητέον, τί ἐπιζητεῖ σου ἡ ὡς ζῴου φύσις, AT καὶ πᾶν τοῦτο παραληπτέον, εἰ μὴ χεῖρον μέλλει διατίθεσθαι ἡ ὡς ζῴου λογικοῦ φύσις. [3]ἔστι δὲ τὸ λογικὸν εὐθὺς καὶ πολιτικόν. τούτοις δὴ κανόσι χρώμενος μηδὲν περιεργάζου.

3. Πᾶν τὸ συμβαῖνον ἤτοι οὕτω συμβαίνει, ὡς πέφυκας αὐτὸ φέρειν ἢ ὡς οὐ πέφυκας αὐτὸ φέρειν. [2]εἰ μὲν οὖν συμβαίνει σοι, ὡς πέφυκας φέρειν, μὴ δυσχέραινε, ἀλλ᾽, ὡς πέφυκας, φέρε· εἰ δέ, ὡς μὴ πέφυκας φέρειν, μὴ δυσχέραινε· φθήσεται γάρ σε ἀπαναλῶσαν. [3]μέμνησο μέντοι, ὅτι πέφυκας φέρειν πᾶν, περὶ οὗ ἐπὶ τῇ ὑπολήψει ἐστὶ τῇ σῇ φορητὸν καὶ ἀνεκτὸν αὐτὸ ποιῆσαι κατὰ φαντασίαν τοῦ συμφέρειν ἢ καθήκειν σεαυτῷ τοῦτο ποιεῖν.

4. Εἰ μὲν σφάλλεται, διδάσκειν εὐμενῶς καὶ τὸ παρορώμενον δεικνύναι. [2]εἰ δὲ ἀδυνατεῖς, σεαυτὸν αἰτιᾶσθαι ἢ μηδὲ σεαυτόν.

5. Ὅ τι ἄν σοι συμβαίνῃ, τοῦτό σοι ἐξ αἰῶνος προκατεσκευάζετο· καὶ ἡ ἐπιπλοκὴ τῶν αἰτίων συνέκλωθε τήν τε σὴν ὑπόστασιν ἐξ ἀιδίου καὶ τὴν τούτου σύμβασιν.

6. Εἴτε ἄτομοι εἴτε φύσις, πρῶτον κείσθω, ὅτι μέρος εἰμὶ τοῦ ὅλου ὑπὸ φύσεως διοικουμένου· ἔπειτα, ὅτι ἔχω πως οἰκείως πρὸς τὰ ὁμογενῆ μέρη. [2]τούτων γὰρ μεμνημένος, καθότι μὲν μέρος εἰμί, οὐδενὶ δυσαρεστήσω τῶν ἐκ τοῦ ὅλου ἀπονεμομένων· οὐδὲν γὰρ βλαβερὸν τῷ μέρει, ὃ τῷ ὅλῳ συμφέρει. [3]οὐ γὰρ ἔχει τι τὸ ὅλον, ὃ μὴ συμφέρει ἑαυτῷ· πασῶν μὲν φύσεων κοινὸν ἐχου-

---

10 φθήσεται A (def. Schmidt): φθαρήσεται T. 14 ποιεῖ A. 15 μὲν ⟨οὖν⟩ A; fort. μὲν οὗτος. 16 δὲ ⟨μὴ⟩ A. 21 φύσεις T (*sive natura mundus constat* Xyl.). 23 οἰκείω . . . μέρει A. 24 οὐδὲν T. 25 οὐδὲ A. 26 τῶν ὅλων A. τι om. A.

AT σῶν τοῦτο, τῆς δὲ τοῦ κόσμου προσειληφυίας τὸ μηδὲ ὑπό τινος ἔξωθεν αἰτίας ἀναγκάζεσθαι βλαβερόν τι ἑαυτῇ γεννᾶν. [4]κατὰ μὲν δὴ τὸ μεμνῆσθαι, ὅτι μέρος εἰμὶ ὅλου τοῦ τοιούτου, εὐαρεστήσω παντὶ τῷ ἀποβαίνοντι. [5]καθόσον δὲ ἔχω πως οἰκείως πρὸς τὰ ὁμογενῆ μέρη, οὐδὲν πράξω ἀκοινώνητον, μᾶλλον δὲ στοχάσομαι τῶν ὁμογενῶν καὶ πρὸς τὸ κοινῇ συμφέρον πᾶσαν ὁρμὴν ἐμαυτοῦ ἄξω καὶ ἀπὸ τοὐναντίου ἀπάξω. [6]τούτων δὲ οὕτω περαινομένων ἀνάγκη τὸν βίον εὐροεῖν, ὡς ἂν καὶ πολίτου βίον εὔρουν ἐπινοήσειας προιόντος διὰ πράξεων τοῖς πολίταις λυσιτελῶν καί, ὅπερ ἂν ἡ πόλις ἀπονέμῃ, τοῦτο ἀσπαζομένου.

7. Τοῖς μέρεσι τοῦ ὅλου, ὅσα φύσει ἐμπεριέχεται ὑπὸ τοῦ κόσμου, ἀνάγκη φθείρεσθαι· λεγέσθω δὲ τοῦτο σημαντικῶς τοῦ ἀλλοιοῦσθαι. [2]εἰ δὲ φύσει κακόν τε καὶ ἀναγκαῖόν ἐστι τοῦτο αὐτοῖς, οὐκ ἂν τὸ ὅλον καλῶς διεξάγοιτο τῶν μερῶν εἰς ἀλλοτρίωσιν ἰόντων καὶ πρὸς τὸ φθείρεσθαι διαφόρως κατεσκευασμένων. [3]πότερον γὰρ ἐπεχείρησεν ἡ φύσις αὐτὴ τὰ ἑαυτῆς μέρη κακοῦν καὶ περιπτωτικὰ τῷ κακῷ καὶ ἐξ ἀνάγκης ἔμπτωτα εἰς τὸ κακὸν ποιεῖν ἢ ἔλαθεν αὐτὴν τοιάδε τινὰ γινόμενα; ἀμφότερα γὰρ ἀπίθανα. [4]εἰ δέ τις καὶ ἀφέμενος τῆς φύσεως κατὰ τὸ πεφυκέναι ταῦτα ἐξηγοῖτο, καὶ ὣς γελοῖον ἅμα μὲν φάναι πεφυκέναι τὰ μέρη τοῦ ὅλου μεταβάλλειν, ἅμα δὲ ὡς ἐπί τινι τῶν παρὰ φύσιν συμβαίνοντι θαυμάζειν ἢ δυσχεραίνειν ἄλλως τε καὶ τῆς διαλύσεως εἰς ταῦτα γινομένης, ἐξ ὧν ἕκαστον συνίσταται.

---

9 παραινουμένων A. εὑρεῖν A. 13 φύσει ἐμπεριέχεται scripsi (φύσει iam Cor.): φημὶ περιέχεται. 15 φύσει Cor.: φημί. 17 ὄντων T. 19 αὐτὴ T (om. Xyl.).: αὕτη A. 21 γενόμενα T. 23 ὣς Schultz: ὡς T, ὃς A. 24 φάναι Cas.: φᾶναι T, φαίη A. 25 τῷ A.

[5] *ἤτοι γὰρ σκεδασμὸς στοιχείων, ἐξ ὧν συνεκρίθη, ἢ τροπὴ τοῦ μὲν στερεμνίου εἰς τὸ γεῶδες, τοῦ δὲ πνευματικοῦ εἰς τὸ ἀερῶδες· ὥστε καὶ ταῦτα ἀναληφθῆναι εἰς τὸν τοῦ ὅλου λόγον εἴτε κατὰ περίοδον ἐκπυρουμένου εἴτε ἀιδίοις ἀμοιβαῖς ἀνανεουμένου.* [6] *καὶ τὸ στερέμνιον δὲ καὶ τὸ πνευματικὸν μὴ φαντάζου τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης γενέσεως.* [7] *πᾶν γὰρ τοῦτο ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν ἐκ τῶν σιτίων καὶ τοῦ ἑλκομένου ἀέρος τὴν ἐπιρροὴν ἔλαβεν.* [8] *τοῦτο οὖν, ὃ ἔλαβεν, μεταβάλλει, οὐχ ὃ ἡ μήτηρ ἔτεκεν.* [9] *ὑπόθου δ', ὅτι ἐκείνῳ σε λίαν προσπλέκει τῷ ἰδίως ποιῷ οὐδὲν ὄντι οἶμαι πρὸς τὸ νῦν λεγόμενον.* AT

8. *Ὀνόματα θέμενος αὑτῷ ταῦτα, ἀγαθός, αἰδήμων, ἀληθής, ἔμφρων, σύμφρων, ὑπέρφρων, πρόσεχε, μήποτε μετονομάζῃ, καὶ ⟨εἰ⟩ ἀπολλύεις ταῦτα τὰ ὀνόματα, [καὶ] ταχέως ἐπάνιθι ἐπ' αὐτά.* [2] *μέμνησο δέ, ὅτι τὸ μὲν ἔμφρων ἐβούλετό σοι σημαίνειν τὴν ἐφ' ἕκαστα διαληπτικὴν ἐπίστασιν καὶ τὸ ἀπαρενθύμητον· τὸ δὲ σύμφρων τὴν ἑκούσιον ἀπόδεξιν τῶν ὑπὸ τῆς κοινῆς φύσεως ἀπονεμομένων· τὸ δὲ ὑπέρφρων τὴν ὑπέρτασιν τοῦ φρονοῦντος μορίου ὑπὲρ λείας ἢ τραχείας κινήσεις τῆς σαρκὸς καὶ τὸ δοξάριον καὶ τὸν θάνατον καὶ ὅσα τοιαῦτα.* [3] *ἐὰν οὖν διατηρῇς σεαυτὸν ἐν τούτοις τοῖς ὀνόμασι μὴ γλιχόμενος τοῦ ὑπ' ἄλλων κατὰ ταῦτα ὀνομάζεσθαι, ἔσῃ ἕτερος καὶ εἰς βίον εἰσελεύσῃ ἕτερον.* [4] *τὸ γὰρ ἔτι τοιοῦτον εἶναι, οἷος μέχρι νῦν γέγονας, καὶ ἐν βίῳ τοιούτῳ*

---

1 *συνεκρίθην* A (an *συνεκρίθη τι* ?). 6 *πρώτης* om. T. 7 *χθὲς* A. 8 *τοῦ* om. T. 10 *ἐκεῖνό σε* T (def. Morus, Pearson). *λίαν* om. A. 11 *τὸν* A. 12 *σαυτῷ* T. 14 supplevi. *ἀπολύεις* A. purg. Cas. 15 *ἐπάνιε*: corr. Nauck. 15 *ἔμφρον*, 17 *σύμφρον*, 19 *ὑπέρφρον* T. 20 *λείας ἢ τραχείας κινήσεις* scripsi: *λείας ἢ τραχείας κινήσεως* A, *λείαν ἢ τραχεῖαν κίνησιν* T. 22 *διατηρεῖς* T.

AT *σπαράσσεσθαι καὶ μολύνεσθαι λίαν ἐστὶν ἀναισθήτου καὶ φιλοψύχου καὶ ὁμοίου τοῖς ἡμιβρώτοις θηριομάχοις, οἵτινες μεστοὶ τραυμάτων καὶ λύθρου παρακαλοῦσιν ὅμως εἰς τὴν αὔριον φυλαχθῆναι παραβληθησόμενοι τοιοῦτοι τοῖς αὐτοῖς ὄνυξι καὶ δήγμασιν. [5]ἐμβίβασον οὖν σαυτὸν εἰς τὰ ὀλίγα ταῦτα ὀνόματα· κἂν μὲν ἐπ' αὐτῶν μένειν δύνῃ, μένε ὥσπερ εἰς μακάρων τινὰς νήσους μετῳκισμένος· ἐὰν δὲ αἴσθῃ, ὅτι ἐκπίπτεις καὶ οὐ περικρατεῖς, ἄπιθι θαρρῶν εἰς γωνίαν τινά, ὅπου κρατήσεις, ἢ καὶ παντάπασιν ἔξιθι τοῦ βίου μὴ ὀργιζόμενος, ἀλλὰ ἁπλῶς καὶ ἐλευθέρως καὶ αἰδημόνως, ἕν γε τοῦτο μόνον πράξας ἐν τῷ βίῳ τὸ οὕτως ἐξελθεῖν. [6]πρὸς μέντοι τὸ μεμνῆσθαι τῶν ὀνομάτων μεγάλως συλλήψεταί σοι τὸ μεμνῆσθαι θεῶν καὶ ὅτιπερ οὐ κολακεύεσθαι οὗτοι θέλουσιν, ἀλλὰ ἐξομοιοῦσθαι ἑαυτοῖς τὰ λογικὰ πάντα καὶ εἶναι τὴν μὲν συκῆν τὰ συκῆς ποιοῦσαν, τὸν δὲ κύνα τὰ κυνός, τὴν δὲ μέλισσαν τὰ μελίσσης, τὸν δὲ ἄνθρωπον τὰ ἀνθρώπου.*

9. *Μῖμος, πόλεμος, πτοία, νάρκα, δουλεία καθ' ἡμέραν ἀπαλείψεταί σου τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα δόγματα, ὁπόσα ἀφυσιολογήτως φαντάζῃ καὶ παραπέμπεις. [2]ἔδει δὲ πᾶν οὕτω βλέπειν καὶ πράσσειν, ὥστε καὶ τὸ περιστατικὸν ἅμα συντελεῖσθαι καὶ ἅμα τὸ θεωρητικὸν ἐνεργεῖσθαι καὶ τὸ ἐκ τῆς περὶ ἑκάστων ἐπιστήμης αὔθαδες σῴζεσθαι λανθάνον, οὐχὶ κρυπτόμενον. [3]πότε γὰρ ἁπλότητος ἀπολαύσεις; πότε δὲ σεμνότητος; πότε δὲ τῆς ἐφ' ἑκάστου γνωρίσεως, τί τε ἐστὶ κατ' οὐσίαν καὶ τίνα χώραν ἔχει*

---

19 Μῖμος Stich: *μίμος*. *πτόλεμος* T. 20 *ἀπολείψεται* T (corr. Bas.; *delebunt* Xyl.). 21 *ὁ φυσιολογητὸς*: em. Gat. *ἔδει* scripsi: *ἤδη* A, *δεῖ* T (an *δεῖ δ' ἤδη* ?). 23 *ἅμα συντελεῖσθαι . . . θεωρητικὸν* om. A. 25 *λανθάνων* A.

ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐπὶ πόσον πέφυκεν ὑφίστασθαι καὶ ἐκ AT τίνων συγκέκριται καὶ τίσι δύναται ὑπάρχειν καὶ τίνες δύνανται αὐτὸ διδόναι τε καὶ ἀφαιρεῖσθαι;

10. Ἀράχνιον μυῖαν θηρᾶσαν μέγα φρονεῖ, ἄλλος δὲ λαγίδιον, ἄλλος δὲ ὑποχῇ ἀφύην, ἄλλος δὲ συίδια, ἄλλος δὲ ἄρκτους, ἄλλος Σαρμάτας. [2]οὗτοι γὰρ οὐ λῃσταί, ἐὰν τὰ δόγματα ἐξετάζῃς;

11. Πῶς εἰς ἄλληλα πάντα μεταβάλλει, θεωρητικὴν μέθοδον κτῆσαι καὶ διηνεκῶς πρόσεχε καὶ συγγυμνάσθητι περὶ τοῦτο τὸ μέρος· οὐδὲν γὰρ οὕτω μεγαλοφροσύνης ποιητικόν. [2]ἐξεδύσατο τὸ σῶμα καὶ ἐννοήσας, ὅτι ὅσον οὐδέπω πάντα ταῦτα καταλιπεῖν ἀπιόντα ἐξ ἀνθρώπων δεήσει, ἀνῆκεν ὅλον ἑαυτὸν δικαιοσύνῃ μὲν εἰς τὰ ὑφ' ἑαυτοῦ ἐνεργούμενα, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις συμβαίνουσι τῇ τῶν ὅλων φύσει. [3]τί δ' ἐρεῖ τις ἢ ὑπολήψεται περὶ αὐτοῦ ἢ πράξει κατ' αὐτοῦ, οὐδ' εἰς νοῦν βάλλεται δύο τούτοις ἀρκούμενος, εἰ αὐτὸς δικαιοπραγεῖ τὸ νῦν πρασσόμενον καὶ φιλεῖ τὸ νῦν ἀπονεμόμενον ἑαυτῷ, ἀσχολίας δὲ πάσας καὶ σπουδὰς ἀφῆκεν· [4]καὶ οὐδὲν ἄλλο βούλεται ἢ εὐθεῖαν περαίνειν διὰ τοῦ νόμου καὶ εὐθεῖαν περαίνοντι ἕπεσθαι τῷ θεῷ.

12. Τίς ὑπονοίας χρεία παρὸν σκοπεῖν, τί δεῖ πραχθῆναι, κἂν μὲν συνορᾷς, εὐμενῶς ἀμεταστρεπτὶ ταύτῃ χωρεῖν, ἐὰν δὲ μὴ συνορᾷς, ἐπέχειν καὶ συμβούλοις τοῖς ἀρίστοις χρῆσθαι, ἐὰν δὲ ἕτερά τινα πρὸς ταῦτα ἀντιβαίνῃ, προϊέναι κατὰ τὰς παρούσας ἀφορμὰς λελογισμέ-

---

4 θηράσαν: corr. Richards. 8 θεωρητικὸν A. 10 τούτου A. 13 ἐφ' A. 14 ἄλλως A. 16 οὐδεὶς συμβάλλεται A (fort. οὐδ' εἰς νοῦν ἐμβάλλεται). 17 εἰ Jackson: εἶ A, om. T. δικαιοπραγεῖ . . . (v. 18) φιλεῖ Jackson, Schmidt: δικαιοπράγει . . . φίλει A, δικαιοπραγεῖν . . . φιλεῖν T. 17, 18 τὸν νῦν A. 25 ἀντιβῆναι A.

AT νως ἐχόμενον τοῦ φαινομένου δικαίου; ἄριστον γὰρ κατατυγχάνειν τούτου, ἐπεί τοι ἥ γε ἀπόπτωσις ἀπὸ τούτου ἔσται. [2]σχολαῖόν τι καὶ ἅμα εὐκίνητόν ἐστι καὶ φαιδρὸν ἅμα καὶ συνεστηκὸς ὁ τῷ λόγῳ κατὰ πᾶν ἑπόμενος.

13. *Πυνθάνεσθαι ἑαυτοῦ εὐθὺς ἐξ ὕπνου γενόμενον*· μήτι διοίσει σοι, ἐὰν ὑπὸ ἄλλου γένηται τὰ δίκαια καὶ καλῶς ἔχοντα; οὐ διοίσει. [2]μήτι ἐπιλέλησαι, ὅτι οὗτοι οἱ ἐν τοῖς περὶ ἄλλων ἐπαίνοις καὶ ψόγοις φρυαττόμενοι τοιοῦτοι μὲν ἐπὶ τῆς κλίνης εἰσί, τοιοῦτοι δὲ ἐπὶ τῆς τραπέζης, οἷα δὲ ποιοῦσιν, οἷα δὲ φεύγουσιν, οἷα δὲ διώκουσιν, οἷα δὲ κλέπτουσιν, οἷα δὲ ἁρπάζουσιν, οὐ χερσὶ καὶ ποσίν, ἀλλὰ τῷ τιμιωτάτῳ ἑαυτῶν μέρει, ᾧ γίνεται, ὅταν θέλῃ, πίστις, αἰδώς, ἀλήθεια, νόμος, ἀγαθὸς δαίμων;

14. *Τῇ πάντα διδούσῃ καὶ ἀπολαμβανούσῃ φύσει* ὁ πεπαιδευμένος καὶ αἰδήμων λέγει ʻδός, ὃ θέλεις, ἀπόλαβε, ὃ θέλεις'. [2]λέγει δὲ τοῦτο οὐ καταθρασυνόμενος, ἀλλὰ πειθαρχῶν μόνον καὶ εὐνοῶν αὐτῇ.

15. *Ὀλίγον ἐστὶ τὸ ὑπολειπόμενον τοῦτο.* [2]ζῆσον ὡς ἐν ὄρει· οὐδὲν γὰρ διαφέρει, ἐκεῖ ἢ ὧδε, ἐάν τις πανταχοῦ ὡς ἐν πόλει τῷ κόσμῳ. [3]ἰδέτωσαν, ἱστορησάτωσαν οἱ ἄνθρωποι ἄνθρωπον ἀληθινὸν κατὰ φύσιν ζῶντα. [4]εἰ μὴ φέρουσιν, ἀποκτεινάτωσαν· κρεῖττον γὰρ ἢ οὕτως ζῆν.

16. *Μηκέθ' ὅλως περὶ τοῦ οἷόν τινα εἶναι τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα διαλέγεσθαι, ἀλλὰ εἶναι τοιοῦτον.*

17. *Τοῦ ὅλου αἰῶνος καὶ τῆς ὅλης οὐσίας συνεχῶς φαντασία*, καὶ ὅτι πάντα ταῦτα τὰ κατὰ μέρος ὡς μὲν

---

3 ἔστω: em. Menag. σχολῶ ὄντι A. 5 γινόμενον T. 6 μήτε (item v. 7) A. γίνεται A. 8 παρ' ἄλλων Menag., Reiske. 28 ταῦτα τὰ scripsi: ταῦτα A, τὰ T.

πρὸς οὐσίαν κεγχραμίς, ὡς δὲ πρὸς χρόνον τρυπάνου περιστροφή. AT

18. *Εἰς ἕκαστον τῶν ὑποκειμένων ἐφιστάντα, ἐπινοεῖν* αὐτὸ ἤδη διαλυόμενον καὶ ἐν μεταβολῇ καὶ οἷον σήψει ἢ σκεδάσει γινόμενον ἢ καθότι ἕκαστον πέφυκεν ὥσπερ θνήσκειν.

19. *Οἷοί εἰσιν ἐσθίοντες*, καθεύδοντες, ὀχεύοντες, ἀποπατοῦντες, τὰ ἄλλα. [2]εἶτα οἷοι ἀνδρονομούμενοι, καὶ γαυρούμενοι ἢ χαλεπαίνοντες καὶ ἐξ ὑπεροχῆς ἐπιπλήττοντες. [3]πρὸ ὀλίγου δὲ ἐδούλευον πόσοις καὶ δι' οἷα· καὶ μετ' ὀλίγον ἐν τοιούτοις ἔσονται.

20. *Συμφέρει ἑκάστῳ*, ὃ φέρει ἑκάστῳ ἡ τῶν ὅλων φύσις, καὶ τότε συμφέρει, ὅτε ἐκείνη φέρει.

21. *Ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γαῖα*· ἐρᾷ δὲ ὁ σεμνὸς αἰθήρ· ἐρᾷ δὲ ὁ κόσμος ποιῆσαι, ὃ ἂν μέλλῃ γίνεσθαι. λέγω οὖν τῷ κόσμῳ, ὅτι σοὶ συνερῶ. [2]μήτι δ' οὕτω κἀκεῖνο λέγεται, ὅτι φιλεῖ τοῦτο γίνεσθαι;

22. *Ἤτοι ἐνταῦθα ζῇς* καὶ ἤδη εἴθικας ἢ ἔξω ὑπάγεις καὶ τοῦτο ἤθελες ἢ ἀποθνήσκεις καὶ ἀπελειτούργησας· παρὰ δὲ ταῦτα οὐδέν. οὐκοῦν εὐθύμει.

23. *Ἐναργὲς ἔστω ἀεὶ* τό, ὅτι τοιοῦτο ἐκεῖνο ὁ ἀγρός ἐστιν· καὶ πῶς πάντα ἐστὶ ταὐτὰ ἐνθάδε τοῖς ἐν ἄκρῳ τῷ ὄρει ἢ ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ ἢ ὅπου θέλεις. [2]ἄντικρυς γὰρ εὑρήσεις τὰ τοῦ Πλάτωνος· 'σηκὸν ἐν ὄρει', φησί, 'περιβαλλόμενος' καὶ 'βδάλλειν βληχήματα'.

---

14 Euripid. fragm. 898, u. 7 et 9 N[2]. 24 Plato Theaet. 174 D.

---

3 *Εἰς ἕκαστον* T: *Οἷς ἕκαστος* A, *Ἐφ' ἑκάστου* Rendall. 5—6 *ὥστε θνήσκειν* Morus; malim *ὡς ἀποθνήσκειν*. 8 *ἀβρυνόμενοι* Reiske, *ἐναβρυνόμενοι* Schultz II. 12 *ἑκάστῳ ὃ φέρει* om. A. 16 *ὅτι* om. A. *συνήρων* A. 17 ⟨*γίνεται καὶ*⟩ *λέγεται* T. 21 fort. *ἐκεῖ*. 25 *βάλλειν* T; *βδάλλων* Cor. *βληχήματα* Stich: *βλήχματα* A (def. Schmidt), *βλήματα* T.

AT 24. *Τί ἐστί μοι τὸ ἡγεμονικόν μου καὶ ποῖόν τι αὐτὸ ἐγὼ ποιῶ νῦν καὶ πρὸς τί ποτε αὐτῷ νῦν χρῶμαι; μήτι κενὸν νοῦ ἐστι, μήτι ἀπόλυτον καὶ ἀπεσπασμένον κοινωνίας, μήτι προστετηκὸς καὶ ἀνακεκραμένον τῷ σαρκιδίῳ, ὥστε τούτῳ συντρέπεσθαι;*

25. *Ὁ τὸν κύριον φεύγων δραπέτης· κύριος δ' ὁ νόμος καὶ ὁ παρανομῶν δραπέτης.* [2]*ἅμα καὶ ὁ λυπούμενος ἢ ὀργιζόμενος ἢ φοβούμενος οὐ βούλεταί τι γεγονέναι ἢ γίνεσθαι ἢ γενήσεσθαι τῶν ὑπὸ τοῦ τὰ πάντα διοικοῦντος τεταγμένων, ὅς ἐστι νόμος νέμων, ὅσα ἑκάστῳ ἐπιβάλλει.* [3]*ὁ ἄρα φοβούμενος ἢ λυπούμενος ἢ ὀργιζόμενος δραπέτης.*

26. *Σπέρμα εἰς μήτραν ἀφεὶς ἀπεχώρησε καὶ λοιπὸν ἄλλη αἰτία παραλαβοῦσα ἐργάζεται καὶ ἀποτελεῖ βρέφος ἐξ οἵου οἷον.* [2]*πάλιν τροφὴν διὰ φάρυγγος ἀφῆκε καὶ λοιπὸν ἄλλη αἰτία παραλαβοῦσα αἴσθησιν καὶ ὁρμὴν καὶ τὸ ὅλον ζωὴν καὶ ῥώμην καὶ ἄλλα ὅσα καὶ οἷα ποιεῖ.* [3]*ταῦτα οὖν ἐν τοιαύτῃ ἐγκαλύψει γινόμενα θεωρεῖν καὶ τὴν δύναμιν οὕτως ὁρᾶν, ὡς καὶ τὴν βρίθουσαν καὶ τὴν ἀνωφερῆ ὁρῶμεν, οὐχὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐναργῶς.*

27. *Συνεχῶς ἐπινοεῖν, πῶς πάντα τοιαῦτα, ὁποῖα νῦν γίνεται, καὶ πρόσθεν ἐγίνετο· καὶ ἐπινοεῖν γενησόμενα.* [2]*καὶ ὅλα δράματα καὶ σκηνὰς ὁμοειδεῖς, ὅσα ἐκ πείρας τῆς σῆς ἢ τῆς πρεσβυτέρας ἱστορίας ἔγνως, πρὸ ὀμμάτων τίθεσθαι, οἷον αὐλὴν ὅλην Ἁδριανοῦ καὶ αὐλὴν*

1—2 *ἐγὼ αὐτὸ* T. 3 *κοινωνίας* . . . (4) *ἀνακεκραμένον* om. A. 6 *δ' ὁ* scripsi: *δὲ ὁ* T, *δὲ* A. 7 *παρὰ νόμον* A corr. 8 *οὐ* Nauck (*οὐ γὰρ* Morus): ὃ; *ὅτι* Gat. 9 *γίνεται* A. *γενέσθαι*: em. Reiske, Morus. 17 *ζῆν* A. 18 *οὖν* ⟨*τὰ*⟩ T. *γενόμενα* T. 22 ⟨*τὰ*⟩ *τοιαῦτα* A. 26 *Ἁδριανοῦ* Gat.: *ἀδριανοῦ* A, Bas.: *Αδριανοῦ* (sine spir.) T.

ὅλην Ἀντωνίνου καὶ αὐλὴν ὅλην Φιλίππου, Ἀλεξάνδρου, AT Κροίσου· πάντα γὰρ ἐκεῖνά τινα τοιαῦτα ἦν, μόνον δι' ἑτέρων.

28. Φαντάζου πάντα τὸν ἐφ' ᾡτινιοῦν λυπούμενον ATX ἢ δυσαρεστοῦντα ὅμοιον τῷ θυομένῳ χοιριδίῳ καὶ ἀπολακτίζοντι καὶ κεκραγότι· ²ὅμοιον καὶ ὁ οἰμώζων ἐπὶ τοῦ κλινιδίου μόνος σιωπῇ τὴν ἔνδεσιν ἡμῶν· καὶ ὅτι μόνῳ τῷ λογικῷ ζῴῳ δέδοται τὸ ἑκουσίως ἕπεσθαι τοῖς γινομένοις, τὸ δὲ ἕπεσθαι ψιλὸν πᾶσιν ἀναγκαῖον.

29. Κατὰ μέρος ἐφ' ἑκάστου, ὧν ποιεῖς, ἐφιστάνων ἐρώτα σεαυτόν, εἰ ὁ θάνατος δεινὸν διὰ τὸ τούτου στέρεσθαι.

30. Ὅταν προσκόπτῃς ἐπί τινος ἁμαρτίᾳ, εὐθὺς μεταβὰς AT ἐπιλογίζου, τί παρόμοιον ἁμαρτάνεις· οἷον ἀργύριον ἀγαθὸν εἶναι κρίνων ⟨ἢ⟩ τὴν ἡδονὴν ἢ τὸ δοξάριον καὶ κατ' εἶδος. ²τούτῳ γὰρ ἐπιβάλλων ταχέως ἐπιλήσῃ τῆς ὀργῆς συμ⟨προσ⟩πίπτοντος τοῦ, ὅτι βιάζεται· τί γὰρ ποιήσει; ἤ, εἰ δύνασαι, ἄφελε αὐτοῦ τὸ βιαζόμενον.

31. Σατύρωνα ἰδὼν Σωκρατικὸν φαντάζου ἢ Εὐτύχην ἢ Ὑμένα καὶ Εὐφράτην ἰδὼν Εὐτυχίωνα ἢ Σιλουανὸν φαντάζου καὶ Ἀλκίφρονα Τροπαιοφόρον φαντάζου καὶ Ξενοφῶντα ἰδὼν Κρίτωνα ἢ Σευῆρον φαντάζου καὶ εἰς ἑαυτὸν ἀπιδὼν τῶν Καισάρων τινὰ φαντάζου καὶ ἐφ'

---

2 κρείσσου A. ἐκεῖνά τινα scripsi: ἐκεῖνα τὰ A, ἐκεῖνα T. 5 καὶ om. z. 6 ὅμοιον ATl_2: ὅμοιος X; malim οἷον. 6—7 ἐπὶ τοῦ κλινιδίου om. X. 7 ἔνδοσιν z, ἔνδειαν p_1 corr. 8 δίδοται zB. 9 δὲ om. z. 10 ἕκαστον B. 11 ἐπερώτα X. τὸ διὰ vel διὰ y. στέργεσθαι A. 13 προκόπτῃς A. 14 παρόμοιον T: παρὼν A. 15 suppl. Reiske (nisi fort. ἢ ante τὸ delendum). 17 suppl. Leopold. 19 Εὐτύχην Reiske: εὐτυχὴν A, εὐτυχῆν T. 20 Σιλουανὸν Bas. (*Sylvanum* Xyl.): σιλουινὸν T, σιλουίνον A. 22 Σευῆρον Cor.: σευήρον A, Σεύηρον T. 22 καὶ . . . (23) φαντάζου om. A.

AT ἑκάστου τὸ ἀνάλογον. [2]εἶτα συμπροσπιπτέτω σοι· ποῦ οὖν ἐκεῖνοι; οὐδαμοῦ ἢ ὁπουδή. [3]οὕτως γὰρ συνεχῶς θεάσῃ τὰ ἀνθρώπινα καπνὸν καὶ τὸ μηδέν, μάλιστα ἐὰν συμμνημονεύσῃς, ὅτι τὸ ἅπαξ μεταβαλὸν οὐκέτι ἔσται ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ. [4]τί οὖν ἐντείνῃ; τί δ' οὐκ ἀρκεῖ σοι τὸ βραχὺ τοῦτο κοσμίως διαπερᾶσαι; [5]οἵαν ὕλην καὶ ὑπόθεσιν φεύγεις· τί γάρ ἐστι πάντα ταῦτα ἄλλο πλὴν γυμνάσματα λόγου ἑωρακότος ἀκριβῶς καὶ φυσιολόγως τὰ ἐν τῷ βίῳ; [6]μένε οὖν, μέχρι ἐξοικειώσῃς σαυτῷ καὶ ταῦτα, ὡς ὁ ἐρρωμένος στόμαχος πάντα ἐξοικειοῖ, ὡς τὸ λαμπρὸν πῦρ, ὅ τι ἂν βάλῃς, φλόγα ἐξ αὐτοῦ καὶ αὐγὴν ποιεῖ.

ATX 32. *Μηδενὶ ἐξέστω εἰπεῖν ἀληθεύοντι περὶ σοῦ, ὅτι οὐχ ἁπλοῦς ἢ ὅτι οὐκ ἀγαθός· ἀλλὰ ψευδέσθω, ὅστις τούτων τι περὶ σοῦ ὑπολήψεται. [2]πᾶν δὲ τοῦτο ἐπὶ σοί· τίς γὰρ ὁ κωλύων ἀγαθὸν εἶναι καὶ ἁπλοῦν; σὺ μόνον*
AT *κρῖνον μηκέτι ζῆν, εἰ μὴ τοιοῦτος ἔσῃ. οὐδὲ γὰρ αἱρεῖ λόγος μὴ τοιοῦτον ὄντα.*

33. *Τί ἐστι τὸ ἐπὶ ταύτης τῆς ὕλης δυνάμενον κατὰ τὸ ὑγιέστατον πραχθῆναι ἢ ῥηθῆναι; ὅ τι γὰρ ἂν τοῦτο ᾖ, ἔξεστιν αὐτὸ πρᾶξαι ἢ εἰπεῖν καὶ μὴ προφασίζου ὡς κωλυόμενος.*

[2]Οὐ πρότερον παύσῃ στένων, πρὶν ἢ τοῦτο πάθῃς, ὅτι, οἷόν ἐστι τοῖς ἡδυπαθοῦσιν ἡ τρυφή, τοῦτό σοι τὸ ἐπὶ τῆς ὑποβαλλομένης καὶ ὑποπιπτούσης ὕλης ποιεῖν τὰ οἰκεῖα τῇ τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῇ· ἀπόλαυσιν γὰρ

---

1 *τῶν ἀναλόγων* A. 4 *συμμνημονεύῃς* A. *μεταβαλλὼν* A. 5 *τί* A: *σὺ* T. *ἐντείνῃ* Reiske: *ἐν τίνι* 10 *ἐρώμενος στοχασμὸς* A. 14 *ἢ* om. B. 15 *περὶ σοῦ τούτων τι* X. *τοῦτο*] *τὸ τοιοῦτο* y. 16 *κωλύσων* X. *εἶναι* ATBz: *εἶναί σε* X rell. 17 *κρίνων* B. 17 *οὐδὲ* . . . (18) *ὄντα* in marg. adscr. p_4. 24 *τοιοῦτόν* Reiske (-*τό* Cor.).

δεῖ ὑπολαμβάνειν πᾶν, ὃ ἔξεστι κατὰ τὴν ἰδίαν φύσιν AT ἐνεργεῖν· πανταχοῦ δὲ ἔξεστι. [3]τῷ μὲν οὖν κυλίνδρῳ οὐ πανταχοῦ δίδοται φέρεσθαι τὴν ἰδίαν κίνησιν οὐδὲ τῷ ὕδατι οὐδὲ πυρὶ οὐδὲ τοῖς ἄλλοις, ὅσα ὑπὸ φύσεως ἢ ψυχῆς ἀλόγου διοικεῖται· τὰ γὰρ διείργοντα καὶ ἐνιστάμενα πολλά· [4]νοῦς δὲ καὶ λόγος διὰ παντὸς τοῦ ἀντιπίπτοντος οὕτως πορεύεσθαι δύναται, ὡς πέφυκε καὶ ὡς θέλει. [5]ταύτην τὴν ῥᾳστώνην πρὸ ὀμμάτων τιθέμενος, καθ' ἣν ἐνεχθήσεται ὁ λόγος διὰ πάντων, ὡς πῦρ ἄνω, ὡς λίθος κάτω, ὡς κύλινδρος κατὰ πρανοῦς, μηκέτι μηδὲν ἐπιζήτει· [6]τὰ γὰρ λοιπὰ ἐγκόμματα ἤτοι τοῦ σωματίου ἐστὶ τοῦ νεκροῦ ἢ χωρὶς ὑπολήψεως καὶ τῆς αὐτοῦ τοῦ λόγου ἐνδόσεως οὐ θραύει οὐδὲ ποιεῖ κακὸν οὐδ' ὁτιοῦν, ἐπεί τοι καὶ ὁ πάσχων αὐτὸ κακὸς ἂν εὐθὺς ἐγίνετο. [7]ἐπὶ γοῦν τῶν ἄλλων κατασκευασμάτων πάντων, ὅ τι ἂν κακόν τινι αὐτῶν συμβῇ, παρὰ τοῦτο χεῖρον γίνεται αὐτὸ τὸ πάσχον· ἐνταῦθα δέ, εἰ δεῖ εἰπεῖν, καὶ κρείττων γίνεται ὁ ἄνθρωπος καὶ ἐπαινετώτερος ὀρθῶς χρώμενος τοῖς προσπίπτουσιν. [8]ὅλως δὲ μέμνησο, ὅτι τὸν φύσει πολίτην οὐδὲν βλάπτει, ὃ πόλιν οὐ βλάπτει, οὐδέ γε πόλιν βλάπτει τι, ὃ νόμον οὐ βλάπτει· τούτων δὲ τῶν καλουμένων ἀκληρημάτων οὐδὲν βλάπτει νόμον. ὃ τοίνυν νόμον οὐ βλάπτει, οὔτε πόλιν οὔτε πολίτην.

34. Τῷ δεδηγμένῳ ὑπὸ τῶν ἀληθῶν δογμάτων ἀρκεῖ ATX καὶ τὸ βραχύτατον καὶ ἐν μέσῳ κείμενον εἰς ὑπόμνησιν ἀλυπίας καὶ ἀφοβίας. [2]οἷον

2 δειλάνδρω A. 7 δύνανται A. 8 τὴν om. A. 11 ἐπεζήτει A. ἐκκόματα A. σωματικοῦ T. 14 αὐτὸς Cas. 15 ἐγένετο: corr. Cor. ἄλλων T: ὅλων A; malim ὑλικῶν (coll. IV 20_2)? πάντων om. A. 17 δεῖν A. 20 πόλιν οὐ T: πολίτην οὐ A. 21 τι om. T. ὃν A. 23 νόμον οὐ βλάπτει om. A; recte, si scribas: οὐ(δὲ) τοίνυν οὔτε πόλιν οὔτε πολίτην. 24 δεδογμένῳ B

ATX *φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει,*
ὣς ἀνδρῶν γενεή.

[3]*φυλλάρια δὲ καὶ τὰ τεκνία σου, φυλλάρια δὲ καὶ ταῦτα τὰ ἐπιβοῶντα 'ἀξιοπίστως' καὶ ἐπευφημοῦντα ἢ ἐκ τῶν ἐναντίων καταρώμενα ἢ ἡσυχῇ ψέγοντα καὶ χλευάζοντα, φυλλάρια δὲ ὁμοίως καὶ τὰ διαδεξόμενα τὴν ὑστεροφημίαν.* [4]*πάντα γὰρ ταῦτα*

ἔαρος δ' ἐπιγίνεται ὥρῃ·

εἶτα ἄνεμος καταβέβληκεν· ἔπειθ' ὕλη ἕτερα ἀντὶ τούτων φύει. [5]*τὸ δὲ ὀλιγοχρόνιον κοινὸν πᾶσιν· ἀλλὰ σὺ πάντα, ὡς αἰώνια ἐσόμενα, φεύγεις καὶ διώκεις.* [6]*μικρὸν καὶ καταμύσεις· τὸν δὲ ἐξενεγκόντα σε ἤδη ἄλλος θρηνήσει.*

35. *Τὸν ὑγιαίνοντα ὀφθαλμὸν πάντα ὁρᾶν δεῖ τὰ ὁρατὰ καὶ μὴ λέγειν 'τὰ χλωρὰ θέλω'· τοῦτο γὰρ ὀφθαλμιῶντός ἐστιν·* [2]*καὶ τὴν ὑγιαίνουσαν ἀκοὴν καὶ ὄσφρησιν εἰς πάντα δεῖ τὰ ἀκουστὰ καὶ ὀσφραντὰ ἑτοίμην εἶναι·* [3]*καὶ τὸν ὑγιαίνοντα στόμαχον πρὸς πάντα τὰ τρόφιμα ὁμοίως ἔχειν ὡς μύλην πρὸς πάντα, ὅσα ἀλέσουσα κατεσκεύασται.* [4]*καὶ τοίνυν τὴν ὑγιαίνουσαν διάνοιαν πρὸς πάντα δεῖ τὰ συμβαίνοντα ἑτοίμην εἶναι· ἡ δὲ λέγουσα 'τὰ τεκνία σῳζέσθω' καὶ 'πάντες, ὅ τι ἂν*

1 Hom. Il. Z 147, 149. 8 Hom. Il. Z 148.

1 ⟨*τὰ*⟩ *φύλλα* x. *τ'* om. B. *χαμάδιος* x. 3 *φυλλάριον* AT ('an *τὸ τεκνίον*?' Stich). 4 *τὰ* om. X. *ἐπιφημοῦντα* T. 5 *ψέγοντα* T: *λέγοντα* AX. 7 *τὰ τοιαῦτα* X 8 *δ'* scripsi: *δὲ* A, om. TX. *ὄρῃ* A. 9 *εἶτ'* X (*ἔτ'* z). ⟨*ἡ*⟩ *ὕλη* TX (praeter yg). 10 *πᾶσιν* AT: *ἁπάντων* X. 11 *πάντως* B. 12 ⟨*οὖν*⟩ *καὶ* X. *ἤδη* om. X. 15 *τούτω* A 17 *δεῖ* ante *εἶναι* (v. 18) colloc. X. *καὶ* ⟨*τὰ*⟩ y. 19 *τὰ* X plerique: *καὶ* A, om. Tz. *μύλον* A. 20 *ἀλήσουσαν* $l_3 p_4$, *ἀλήσουσαι* z, *ἀλήσασα* $m_2 p_6$ (*-σαι* v_2 corr.), *ἀλήθουσα* xgB, *ἀλήσουσα* X rell. 21 *δὴ* z. 22 *σώζεσθαι* z. *καὶ* om. x. *πάντα, ὅσα* B pr.

πράξω, ἐπαινείτωσαν', ὀφθαλμός ἐστι τὰ χλωρὰ ζητῶν ATX ἢ ὀδόντες τὰ ἁπαλά.

36. *Οὐδείς* ἐστιν οὕτως εὔποτμος, ᾧ ἀποθνήσκοντι AT οὐ παρεστήξονταί τινες ἀσπαζόμενοι τὸ συμβαῖνον κακόν. [2] 'σπουδαῖος καὶ σοφὸς ἦν· τὸ πανύστατον ἔσται τις ὁ καθ' αὑτὸν λέγων 'ἀναπνεύσομέν ποτε ἀπὸ τούτου τοῦ παιδαγωγοῦ· χαλεπὸς μὲν οὐδενὶ ἡμῶν ἦν, ἀλλὰ ᾐσθανόμην, ὅτι ἡσυχῇ καταγινώσκει ἡμῶν'. [3] ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ τοῦ σπουδαίου· ἐφ' ἡμῶν δὲ πόσα ἄλλα ἐστί, δι' ἃ πολὺς ὁ ἀπαλλακτιῶν ἡμῶν. [4] τοῦτο οὖν ἐννοήσεις ἀποθνήσκων καὶ εὐκολώτερον ἐξελεύσῃ λογιζόμενος 'ἐκ τοιούτου βίου ἀπέρχομαι, ἐν ᾧ αὐτοὶ οἱ κοινωνοί, ὑπὲρ ὧν τὰ τοσαῦτα ἠγωνισάμην, ηὐξάμην, ἐφρόντισα, αὐτοὶ ἐκεῖνοι θέλουσί με ὑπάγειν ἄλλην τινὰ τυχὸν ἐκ τούτου ῥᾳστώνην ἐλπίζοντες. [5] τί ἂν οὖν τις ἀντέχοιτο τῆς ἐνταῦθα μακροτέρας διατριβῆς;' [6] μὴ μέντοι διὰ τοῦτο ἔλαττον εὐμενὴς αὐτοῖς ἄπιθι, ἀλλὰ τὸ ἴδιον ἔθος διασῴζων φίλος καὶ εὔνους καὶ ἵλεως καὶ μὴ πάλιν ὡς ἀποσπώμενος· ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ τοῦ εὐθανατοῦντος εὐκόλως τὸ ψυχάριον ἀπὸ τοῦ σώματος ἐξειλεῖται, τοιαύτην καὶ τὴν ἀπὸ τούτων ἀποχώρησιν δεῖ γενέσθαι· καὶ γὰρ τούτοις ἡ φύσις συνῆψε καὶ συνέκρινεν. [7] 'ἀλλὰ νῦν διαλύει'. διαλύομαι ὡς ἀπὸ οἰκείων μέν, οὐ μὴν ἀνθελκόμενος, ἀλλ' ἀβιάστως· ἓν γὰρ καὶ τοῦτο τῶν κατὰ φύσιν.

37. *Ἔθισον* ἐπὶ παντός, ὡς οἷόν τε, τοῦ πρασσομένου ὑπό τινος ἐπιζητεῖν κατὰ σαυτὸν 'οὗτος τοῦτο ἐπὶ τί

---

1 πράξωσιν z. 5 ⟨μὴ⟩ τὸ T. 6 αὐτῶν A. ἀναπνεύσω μὲν T, ἀναπνεύσωμεν Gat. 7 χαλεπῶς A. 8 καταγινώσκῃ T (corr. Bas.). 9—10 ἃ πολὺς T: ἁπλοῦς A. 10 ⟨διὰ⟩ τοῦτο A. 13 εὐφρόντισα A. 14 ἐθέλουσί T. 20 ἐξελεῖται A. 21 τούτου A. 26—136, 1 ἐπὶ τίνα (ἐπί τινα A) φέρει: em. Reiske.

AT *ἀναφέρει'; [2]ἄρχου δὲ ἀπὸ σαυτοῦ καὶ σαυτὸν πρῶτον ἐξέταζε.*

38. *Μέμνησο, ὅτι τὸ νευροσπαστοῦν ἐστιν ἐκεῖνο τὸ ἔνδον ἐγκεκρυμμένον· ἐκεῖνο ῥητορεία, ἐκεῖνο ζωή, ἐκεῖνο, εἰ δεῖ εἰπεῖν, ἄνθρωπος. [2]μηδέποτε συμπεριφαντάζου τὸ περικείμενον ἀγγειῶδες καὶ τὰ ὀργάνια ταῦτα τὰ περιπεπλασμένα. [3]ὅμοια γάρ ἐστι σκεπάρνῳ, μόνον διαφέροντα, καθότι προσφυῆ ἐστιν. [4]ἐπεί τοι οὐ μᾶλλόν τι τούτων ὄφελός ἐστι τῶν μορίων χωρὶς τῆς κινούσης καὶ ἰσχούσης αὐτὰ αἰτίας ἢ τῆς κερκίδος τῇ ὑφαντρίᾳ καὶ τοῦ καλάμου τῷ γράφοντι καὶ τοῦ μαστιγίου τῷ ἡνιόχῳ*

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

ΙΑ

1. *Τὰ ἴδια τῆς λογικῆς ψυχῆς· ἑαυτὴν ὁρᾷ, ἑαυτὴν διαρθροῖ, ἑαυτήν, ὁποίαν ἂν βούληται, ποιεῖ, τὸν καρπόν, ὃν φέρει, αὐτὴ καρποῦται (τοὺς γὰρ τῶν φυτῶν καρποὺς καὶ τὸ ἀνάλογον ἐπὶ τῶν ζῴων ἄλλοι καρποῦνται), τοῦ ἰδίου τέλους τυγχάνει, ὅπου ἂν τὸ τοῦ βίου πέρας ἐπιστῇ. [2]οὐχ' ὥσπερ ἐπὶ ὀρχήσεως καὶ ὑποκρίσεως καὶ τῶν τοιούτων ἀτελὴς γίνεται ἡ ὅλη πρᾶξις, ἐάν τι ἐγκόψῃ· ἀλλ' ἐπὶ παντὸς μέρους, καὶ ὅπου ἂν καταληφθῇ, πλῆρες καὶ ἀπροσδεὲς ἑαυτῇ τὸ προτεθὲν ποιεῖ,*

---

1 *σεαυτὸν* T 3 *νευροπαστοῦν* A. 4 *ῥητορία* A; 'locus vix sanus' Leopold; an *ἐγρήγορσις* (cf. Poll. Onom. I 47, 152; III 120)? 6 *τὰ* om. A. 7 *μόνον* ⟨*δὲ*⟩ T. 8 *τοι* T: *τι* A. 13 nullum intervallum in A. 24 *καταλειφθῇ* A.

ὥστε εἰπεῖν 'ἐγὼ ἀπέχω τὰ ἐμά'. [3]ἔτι δὲ περιέρχεται τὸν ὅλον κόσμον καὶ τὸ περὶ αὐτὸν κενὸν καὶ τὸ σχῆμα αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ἀπειρίαν τοῦ αἰῶνος ἐκτείνεται καὶ τὴν περιοδικὴν παλιγγενεσίαν τῶν ὅλων ἐμπεριλαμβάνει καὶ περινοεῖ καὶ θεωρεῖ ὅτι οὐδὲν νεώτερον ὄψονται οἱ μεθ' ἡμᾶς οὐδὲ περιττότερον εἶδον οἱ πρὸ ἡμῶν, ἀλλὰ τρόπον τινὰ ὁ τεσσαρακοντούτης, ἐὰν νοῦν ὁποσονοῦν ἔχῃ, πάντα τὰ γεγονότα καὶ τὰ ἐσόμενα ἑώρακε κατὰ τὸ ὁμοειδές. [4]ἴδιον δὲ λογικῆς ψυχῆς καὶ τὸ φιλεῖν τοὺς πλησίον, ὃ καὶ ἀλήθεια καὶ αἰδώς, καὶ τὸ μηδὲν ἑαυτῆς προτιμᾶν, ὅπερ ἴδιον καὶ νόμου. [5]οὕτως ἄρ' οὐδὲν διήνεγκε λόγος ὀρθὸς καὶ λόγος δικαιοσύνης. AT

2. Ὠιδῆς ἐπιτερποῦς καὶ ὀρχήσεως καὶ παγκρατίου καταφρονήσεις, ἐὰν τὴν μὲν ἐμμελῆ φωνὴν καταμερίσῃς εἰς ἕκαστον τῶν φθόγγων καὶ καθ' ἕνα πύθῃ σεαυτοῦ, εἰ τούτου ἥττων εἶ· διατραπήσῃ γάρ· ἐπὶ δὲ ὀρχήσεως τὸ ἀνάλογον ποιήσας καθ' ἑκάστην κίνησιν ἢ σχέσιν· τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ παγκρατίου. [2]ὅλως οὖν χωρὶς ἀρετῆς καὶ τῶν ἀπ' ἀρετῆς μέμνησο ἐπὶ τὰ κατὰ μέρος τρέχειν καὶ τῇ διαιρέσει αὐτῶν εἰς καταφρόνησιν ἰέναι, τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τὸν βίον ὅλον μετάφερε.

3. Οἵα ἐστὶν ἡ ψυχὴ ἡ ἕτοιμος, ἐὰν ἤδη ἀπολυθῆναι δέῃ τοῦ σώματος καὶ ἤτοι σβεσθῆναι ἢ σκεδασθῆναι ἢ συμμεῖναι. [2]τὸ δὲ ἕτοιμον τοῦτο, ἵνα ἀπὸ ἰδικῆς κρίσεως ἔρχηται, μὴ κατὰ ψιλὴν παράταξιν, ὡς οἱ Χριστιανοί, ἀλλὰ λελογισμένως καὶ σεμνῶς καὶ ὥστε καὶ ἄλλον πεῖσαι, ἀτραγῴδως.

---

2 ἑαυτοῦ A. 3 τὴν alt. om. A. 4 παλιγγενεσίας A. 7 νοῦν T: οὖν A. 9 ὃ om. T. 11 διηνεκὲς A. 13 καὶ ὀρχήσεως καὶ παγκρατίου suspecta. πραγματίου A. 14 ἐὰν . . . καταμερίσῃς om. A. 16 ἧττον A. τραπήσῃ A. 17 ⟨ὡς⟩ τὸ A. 26 ἄλλων A.

AT 4. *Πεποίηκά τι κοινωνικῶς; οὐκοῦν ὠφέλημαι. τοῦτο ἵνα ἀεὶ πρόχειρον ἀπαντᾷ, καὶ μηδαμοῦ παύου.*

5. *Τίς σου ἡ τέχνη; ἀγαθὸν εἶναι. τοῦτο δὲ πῶς καλῶς γίνεται ἢ ἐκ θεωρημάτων, τῶν μὲν περὶ τῆς τοῦ ὅλου φύσεως, τῶν δὲ περὶ τῆς ἰδίας τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς;*

6. *Πρῶτον αἱ τραγῳδίαι παρήχθησαν ὑπομνηστικαὶ τῶν συμβαινόντων, καὶ ὅτι ταῦτα οὕτω πέφυκε γίνεσθαι καὶ ὅτι, οἷς ἐπὶ τῆς σκηνῆς ψυχαγωγεῖσθε, τούτοις μὴ ἄχθεσθε ἐπὶ τῆς μείζονος σκηνῆς. [2]ὁρᾶται γάρ, ὅτι οὕτως δεῖ ταῦτα περαίνεσθαι καὶ ὅτι φέρουσιν αὐτὰ καὶ οἱ κεκραγότες 'ἰὼ Κιθαιρών'. [3]καὶ λέγεται δέ τινα ὑπὸ τῶν τὰ δράματα ποιούντων χρησίμως· οἷόν ἐστιν ἐκεῖνο μάλιστα·*

> *εἰ δ' ἠμελήθην ἐκ θεῶν καὶ παῖδ' ἐμώ,*
> *ἔχει λόγον καὶ τοῦτο·*

καὶ πάλιν·

> *τοῖς πράγμασιν γὰρ οὐχὶ θυμοῦσθαι·*

καὶ

> *βίον θερίζειν ὥστε κάρπιμον στάχυν·*

καὶ ὅσα τοιαῦτα. [4]μετὰ δὲ τὴν τραγῳδίαν ἡ ἀρχαία κωμῳδία παρήχθη παιδαγωγικὴν παρρησίαν ἔχουσα καὶ τῆς ἀτυφίας οὐκ ἀχρήστως δι' αὐτῆς τῆς εὐθυρρημοσύνης ὑπομιμνήσκουσα· πρὸς οἷόν τι καὶ Διογένης ταυτὶ παρελάμβανεν. [5]μετὰ ταύτην δὲ ἡ μέση κωμῳδία καὶ λοι-

---

12 Soph. Oed. R. 1391. 15—20 cf. quae adn. ad VII 38, 40, 41.

---

9 *ψυχαγωγεῖσθαι* et 10 *ἄχθεσθαι* A pr. 10 *ὁρᾶτε* T. *οὕτω* Bas. 12 *ἢ ὁ κιθαρῶν* A. 25 *ταύτην δὲ* scripsi (*ταύτην* Stich): *ταύτης* A, *ταῦτά τις* T.

AT

πὸν ἡ νέα πρὸς τί ποτε παρείληπται, ἢ κατ' ὀλίγον ἐπὶ τὴν ἐκ μιμήσεως φιλοτεχνίαν ὑπερρύη, ἐπίστησον. [6]*ὅτι μὲν γὰρ λέγεται καὶ ὑπὸ τούτων τινὰ χρήσιμα, οὐκ ἀγνοεῖται· ἀλλὰ ἡ ὅλη ἐπιβολὴ τῆς τοιαύτης ποιήσεως καὶ δραματουργίας πρὸς τίνα ποτὲ σκοπὸν ἀπέβλεψεν;*

7. *Πῶς ἐναργὲς προσπίπτει τὸ μὴ εἶναι ἄλλην βίου ὑπόθεσιν εἰς τὸ φιλοσοφεῖν οὕτως ἐπιτήδειον, ὡς ταύτην, ἐν ᾗ νῦν ὢν τυγχάνεις.*

8. *Κλάδος τοῦ προσεχοῦς κλάδου ἀποκοπεὶς οὐ δύναται μὴ καὶ τοῦ ὅλου φυτοῦ ἀποκεκόφθαι·* [2]*οὕτω δὴ καὶ ἄνθρωπος ἑνὸς ἀνθρώπου ἀποσχισθεὶς ὅλης τῆς κοινωνίας ἀποπέπτωκεν.* [3]*κλάδον μὲν οὖν ἄλλος ἀποκόπτει· ἄνθρωπος δὲ αὐτὸς ἑαυτὸν τοῦ πλησίον χωρίζει μισήσας καὶ ἀποστραφείς· ἀγνοεῖ δέ, ὅτι καὶ τοῦ ὅλου πολιτεύματος ἅμα ἀποτέτμηκεν ἑαυτόν.* [4]*πλὴν ἐκεῖνό γε δῶρον τοῦ συστησαμένου τὴν κοινωνίαν Διός· ἐξέσται γὰρ ἡμῖν πάλιν συμφῦναι τῷ προσεχεῖ καὶ πάλιν τοῦ ὅλου συμπληρωτικοῖς γίνεσθαι.* [5]*πλεονάκις μέντοι γινόμενον τὸ κατὰ τὴν τοιαύτην διαίρεσιν δυσένωτον καὶ δυσαποκατάστατον ⟨τὸ⟩ ἀποχωροῦν ποιεῖ.* [6]*ὅλως τε οὐχ ὅμοιος ὁ κλάδος ὁ ἀπ' ἀρχῆς συμβλαστήσας καὶ σύμπνους συμμείνας τῷ μετὰ τὴν ἀποκοπὴν αὖθις ἐγκεντρισθέντι, ὅ τί ποτε λέγουσιν οἱ φυτουργοί. ὁμοθαμνεῖν μέν, μὴ ὁμοδογματεῖν δέ.*

9. *Οἱ ἐνιστάμενοι προιόντι σοι κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον,* ATX

---

1 ἢ Gat.: ἡ. 2 *ὑπερρύη . . . (3) τινὰ*] *ὑπέρ τινα* ceteris omissis A. 4 *ἐπιβουλὴ* A. 10 *ἀποσκοπεῖς* A. 14 *ἀνθρώπου* A. 16 *ἀποτετμηκέναι αὐτόν* A. 17 *ἐξέσται* scripsi: *ἐξέστη* A, *ἔξεστι* T. 18 *πάλιν ἡμῖν* T. 20 *δυσαποκαθίστατον* AT: em. Reiske. 21 suppl. Reiske; malim ⟨*τὸν*⟩ *ἀποχωροῦν*⟨*τα*⟩ *προχωροῦν* T. *ὅλος* A (corr.?). 24 *ὁμοδαμεῖν* A.

ATX *ὥσπερ ἀπὸ τῆς ὑγιοῦς πράξεως ἀποτρέψαι σε οὐ δυνήσονται, οὕτως μηδὲ τῆς πρὸς αὐτοὺς εὐμενείας ἐκκρουέτωσαν· ἀλλὰ φύλασσε ἑαυτὸν ἐπ' ἀμφοτέρων ὁμοίως, μὴ μόνον ἐπὶ τῆς εὐσταθοῦς κρίσεως καὶ πράξεως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς πρὸς τοὺς κωλύειν ἐπιχειροῦντας ἢ ἄλλως δυσχεραίνοντας πρᾳότητος. [2]καὶ γὰρ τοῦτο ἀσθενὲς τὸ χαλεπαίνειν αὐτοῖς, ὥσπερ τὸ ἀποστῆναι τῆς πράξεως καὶ ἐνδοῦναι καταπλαγέντα· ἀμφότεροι γὰρ ἐπίσης λιποτάκται, ὁ μὲν ὑποτρέσας, ὁ δὲ ἀλλοτριωθεὶς πρὸς τὸν φύσει συγγενῆ καὶ φίλον.*

AT 10. *Οὐκ ἔστι χείρων οὐδεμία φύσις τέχνης· καὶ γὰρ αἱ τέχναι τὰς φύσεις μιμοῦνται. [2]εἰ δὲ τοῦτο, ἡ πασῶν τῶν ἄλλων τελεωτάτη καὶ περιληπτικωτάτη φύσις οὐκ ἂν ἀπολείποιτο τῆς τεχνικῆς εὐμηχανίας. [3]πᾶσαι δέ γε τέχναι τῶν κρειττόνων ἕνεκεν τὰ χείρω ποιοῦσιν· οὐκοῦν καὶ ἡ κοινὴ φύσις. [4]καὶ δὴ ἔνθεν μὲν γένεσις δικαιοσύνης, ἀπὸ δὲ ταύτης αἱ λοιπαὶ ἀρεταὶ ὑφίστανται. οὐ γὰρ τηρηθήσεται τὸ δίκαιον, ἐὰν ἤτοι διαφερώμεθα πρὸς τὰ μέσα ἢ εὐεξαπάτητοι καὶ προπτωτικοὶ καὶ μεταπτωτικοὶ ὦμεν.*

11. † *Εἰ μὲν οὐκ ἔρχεται ἐπὶ σὲ τὰ πράγματα, ὧν αἱ διώξεις καὶ φυγαὶ θορυβοῦσί σε, ἀλλὰ τρόπον τινὰ αὐτὸς ἐπ' ἐκεῖνα ἔρχῃ· τὸ γοῦν κρίμα τὸ περὶ αὐτῶν ἡσυχαζέτω κἀκεῖνα μενεῖ ἀτρεμοῦντα καὶ οὔτε διώκων οὔτε φεύγων ὀφθήσῃ.*

---

1 ἀποτρέψαι X: ἀποστρέψαι A (ἀπόστρ.) T B p_6. 2 τῆς TX: τοὺς A. 3 ἑαυτὸν T: ἑαυτὴν A, σεαυτὸν X. ὁμοίων z. 6 γὰρ ⟨καὶ⟩ z. 8 λειποτάκται X. 9 ὁ pr.] οἱ A. 11 χεῖρον A. 13 ὅλων A. 19 προσπτωτικοὶ A. μετάπτωτοι A. 21 μὲν om. T; *Non veniunt* Xyl., [Εἰ] Οὐκ Menag., Reiske: fort. Οὐ μὲν οὖν. 22 σὲ om. A. 24 μένει: em. Reiske. 25 ὀφθήσει A.

12. *Σφαῖρα ψυχῆς αὐτοειδής, ὅταν μήτε ἐκτείνηται ἐπί τι μήτε ἔσω συντρέχῃ μήτε †σπείρηται μήτε συνιζάνῃ, ἀλλὰ φωτὶ λάμπηται, ᾧ τὴν ἀλήθειαν ὁρᾷ τὴν πάντων καὶ τὴν ἐν αὑτῇ.* AT

13. *Καταφρονήσει μού τις; ὄψεται· ἐγὼ δὲ ὄψομαι, ἵνα μή τι καταφρονήσεως ἄξιον πράσσων ἢ λέγων εὑρίσκωμαι.* [2]*μισήσει; ὄψεται· ἀλλὰ ἐγὼ εὐμενὴς καὶ εὔνους παντὶ καὶ τούτῳ αὐτῷ ἕτοιμος τὸ παρορώμενον δεῖξαι οὐκ ὀνειδιστικῶς οὐδὲ ὡς κατεπιδεικνύμενος, ὅτι ἀνέχομαι, ἀλλὰ γνησίως καὶ χρηστῶς, οἷος ὁ Φωκίων ἐκεῖνος, εἴ γε μὴ προσεποιεῖτο.* [3]*τὰ ἔσω γὰρ δεῖ τοιαῦτα εἶναι καὶ ὑπὸ τῶν θεῶν βλέπεσθαι ἄνθρωπον πρὸς μηδὲν ἀγανακτικῶς διατιθέμενον μηδὲ δεινοπαθοῦντα.* [4]*τί γάρ σοι κακόν, εἰ αὐτὸς νῦν ποιεῖς τὸ τῇ φύσει σου οἰκεῖον καὶ δέχῃ τὸ νῦν τῇ τῶν ὅλων φύσει εὔκαιρον, ἄνθρωπος τεταμένος πρὸς τὸ γίνεσθαι δι' ὅτου δὴ τὸ κοινῇ συμφέρον;*

14. *Ἀλλήλων καταφρονοῦντες ἀλλήλοις ἀρεσκεύονται καὶ ἀλλήλων ὑπερέχειν θέλοντες ἀλλήλοις ὑποκατακλίνονται.*

15. *Ὡς σαπρὸς καὶ κίβδηλος ὁ λέγων 'ἐγὼ προῄρημαι ἁπλῶς σοι προσφέρεσθαι'.* [2]*τί ποιεῖς, ἄνθρωπε; τοῦτο οὐ δεῖ προλέγειν.* [3]*αὐτοῦ φανήσεται· ἐπὶ τοῦ μετώπου*

10 cf. Muson. Ruf. p. 55 ed. Hense.

2 *ἐπί τι* ⟨*ὃ*⟩ A. *μήτε σπείρηται* om. T (Xyl. in versione *μήτε συνιζάνῃ* quoque neglexit); *μήτε σπειρᾶται* Cor.; malim *μήτ' ἐπαίρηται*. 4 *αὐτῇ*: em. Gat. 10 *οἷος ὁ* T: *ἢ ὅσο* A. 14 *νῦν ποιεῖς* Cas. tac.: *νῦν ποιεῖ* T, *ποιεῖ νῦν* A; fort. *ποιεῖς τὸ νῦν*. *τὸ* ⟨*ἐπὶ*⟩ T. 15 *καὶ δέχῃ τὸ* Cor.: *καὶ δέχοιτο* A, *οὐ δέχῃ τὸ* T. 16 *πετάμενος* A, *τεταγμένος* Bas. (*eo destinatus* Xyl.). 18 *ἀρεσκεύοντες*: em. Cas.

AT *γεγράφθαι ὀφείλει, εὐθὺς ἡ φωνὴ τοιοῦτον ἠχεῖν, εὐθὺς ἐν τοῖς ὄμμασιν ἐξέχειν, ὡς τῶν ἐραστῶν ἐν τῷ βλέμματι πάντα εὐθὺς γνωρίζει ὁ ἐρώμενος.* [4]*τοιοῦτον ὅλως δεῖ τὸν ἁπλοῦν καὶ ἀγαθὸν εἶναι, οἷον γράσωνα, ἵνα ὁ παραστὰς ἅμα τῷ προσελθεῖν, θέλει οὐ θέλει, αἴσθηται. ἐπιτήδευσις δὲ ἁπλότητος σκάλμη ἐστίν.* [5]*οὐδέν ἐστιν αἴσχιον λυκοφιλίας· πάντων μάλιστα τοῦτο φεῦγε.* [6]*ὁ ἀγαθὸς καὶ ἁπλοῦς καὶ εὐμενὴς ἐν τοῖς ὄμμασιν ἔχουσι ταῦτα καὶ οὐ λανθάνει.*

ATB 16. *Κάλλιστα διαζῆν, δύναμις αὕτη ἐν τῇ ψυχῇ, ἐὰν πρὸς τὰ ἀδιάφορά τις ἀδιαφορῇ.* [2]*ἀδιαφορήσει δέ, ἐὰν ἕκαστον αὐτῶν θεωρῇ διῃρημένως καὶ ὁλικῶς καὶ μεμνημένος, ὅτι οὐδὲν αὐτῶν ὑπόληψιν περὶ αὐτοῦ ἡμῖν ἐμποιεῖ οὐδὲ ἔρχεται ἐφ' ἡμᾶς, ἀλλὰ τὰ μὲν ἀτρεμεῖ, ἡμεῖς δέ ἐσμεν οἱ τὰς περὶ αὐτῶν κρίσεις γεννῶντες καὶ οἷον γράφοντες ἐν ἑαυτοῖς ἐξὸν μὲν μὴ γράφειν, ἐξὸν* AT *δέ, κἄν που λάθῃ, εὐθὺς ἐξαλεῖψαι· ὅτι ὀλίγου χρόνου ἔσται ἡ τοιαύτη προσοχὴ καὶ λοιπὸν πεπαύσεται ὁ βίος.* ATB [3]*τί μέντοι δύσκολον ἄλλως ἔχειν ταῦτα; εἰ μὲν οὖν κατὰ φύσιν ἐστί, χαῖρε αὐτοῖς καὶ ῥᾴδια ἔστω σοι· εἰ δὲ παρὰ φύσιν, ζήτει, τί ἐστὶ σοὶ κατὰ τὴν σὴν φύσιν, καὶ ἐπὶ τοῦτο σπεῦδε, κἂν ἄδοξον ᾖ· παντὶ γὰρ συγγνώμη τὸ ἴδιον ἀγαθὸν ζητοῦντι.*

17. *Πόθεν ἐλήλυθεν ἕκαστον καὶ ἐκ τίνων ἕκαστον*

---

1 *ἔχει* . . . (2) *ἐξέχει*: em. Reiske. 5 *θέλει οὐ θέλει* T: *οὐ θέλῃ* A. 6 *ἐπιτηδεύμασι* A. *σκαλμή* A. 10 *μάλιστα* A. *δὲ ζῆν*: em. Gat. *Αὕτη δύναμις ζώου ἐν τῇ ψυχῇ* ceteris omissis B. 11 *τις* om. T, post *ἀδιαφορῇ* coll. B. 12 *καὶ αἱ ὁλικῶς* A. *μεμνημένως* B. 14 *ἀλλὰ* . . . *ἀτρεμεῖ* om. B. 16 *ἐν* om. T. 17 *λάθοι* B. *ἐξαλείφειν* B. 19 *ἄλλως* AB: *καλῶς* T. *οὖν* AB: *γὰρ* T. 23 *τῷ* B.

ὑποκειμένων καὶ εἰς τί μεταβάλλει καὶ οἷον ἔσται μεταβαλὸν καὶ ὡς οὐδὲν κακὸν πείσεται. ATB

18. Καὶ πρῶτον, τίς ἡ πρὸς αὐτούς μοι σχέσις καὶ ὅτι ἀλλήλων ἕνεκεν γεγόναμεν καὶ καθ' ἕτερον λόγον προστησόμενος αὐτῶν γέγονα, ὡς κριὸς ποίμνης ἢ ταῦρος ἀγέλης. [2]ἄνωθεν δὲ ἔπιθι ἀπὸ τοῦ 'εἰ μὴ ἄτομοι, φύσις ἡ τὰ ὅλα διοικοῦσα'· εἰ τοῦτο, τὰ χείρονα τῶν κρειττόνων ἕνεκεν, ταῦτα δὲ ἀλλήλων. [3]δεύτερον δέ, AT ὁποῖοί τινές εἰσιν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐν τῷ κλιναρίῳ, τἆλλα· μάλιστα δέ, οἵας ἀνάγκας δογμάτων κειμένας ἔχουσιν, καὶ αὐτὰ δὲ ταῦτα μεθ' οἵου τύφου ποιοῦσιν. [4]τρίτον, ὅτι, εἰ μὲν ὀρθῶς ταῦτα ποιοῦσιν, οὐ δεῖ δυσχεραίνειν, εἰ δ' οὐκ ὀρθῶς, δηλονότι ἄκοντες καὶ ἀγνοοῦντες. [5]πᾶσα γὰρ ψυχὴ ἄκουσα στέρεται, ὥσπερ τοῦ ἀληθοῦς, οὕτως καὶ τοῦ κατ' ἀξίαν ἑκάστῳ προσφέρεσθαι. [6]ἄχθονται γοῦν ἀκούοντες ἄδικοι καὶ ἀγνώμονες καὶ πλεονέκται καὶ καθάπαξ ἁμαρτητικοὶ περὶ τοὺς πλησίον. [7]τέταρτον, ὅτι καὶ αὐτὸς πολλὰ ἁμαρτάνεις καὶ ἄλλος τοιοῦτος εἶ· καὶ εἴ τινων δὲ ἁμαρτημάτων ἀπέχῃ, ἀλλὰ τήν γε ἕξιν ἐποιστικὴν ἔχεις, εἰ καὶ διὰ δειλίαν ἢ δοξοκοπίαν ἢ τοιοῦτόν τι κακὸν ἀπέχῃ τῶν ὁμοίων ἁμαρτημάτων. [8]πέμπτον, ὅτι οὐδέ, εἰ ἁμαρτάνουσιν, κατείληφας· πολλὰ γὰρ καὶ κατ' οἰκονομίαν γίνεται. [9]καὶ ὅλως πολλὰ

---

14 cf. quae adn. ad VII 63.

---

1 μεταβάλλον: em. Reiske. 2 καὶ om. A. 3 ⟨οἱ⟩ καὶ πρ. B. αὐτούς AT: ἀνθρώπους B. 4 ἕνεκα ἀλλήλων B. λόγων A corr., ⟨λεγόμενον⟩ λόγον B. 5 αὐτῶ A, αὐτὸν B. 6 ἀπὸ τοῦ om. A (de B non constat). ἄτομος B. 7 ἡ] om. B, οἱ A pr. χεῖρον αὐτῶν A. 10 οἷς A. 12 τρίτον ... ποιοῦσιν om. A. 14 ἄκουσα om. A. 18 ὅτι om. A. 20 ἐποιστικὴν A: ποιητικὴν T. ἔχεις A: ἕξεις T. 21 τοιοῦτό T. 23 καὶ pr. om. T.

AT *δεῖ πρότερον μαθεῖν, ἵνα τις περὶ ἀλλοτρίας πράξεως καταληπτικῶς τι ἀποφήνηται.* [10]*ἕκτον, ὅτι, ὅταν λίαν ἀγανακτῇς ἢ καὶ δυσπαθῇς, ἀκαριαῖος ὁ ἀνθρώπειος βίος καὶ μετ' ὀλίγον πάντες ἐξετάθημεν.* [11]*ἕβδομον, ὅτι οὐχ αἱ πράξεις αὐτῶν ἐνοχλοῦσιν ἡμῖν· ἐκεῖναι γάρ εἰσιν ἐν τοῖς ἐκείνων ἡγεμονικοῖς· ἀλλὰ αἱ ἡμέτεραι ὑπολήψεις.* [12]*ἆρον γοῦν καὶ θέλησον ἀφεῖναι τὴν ὡς περὶ δεινοῦ κρίσιν καὶ ἀπῆλθεν ἡ ὀργή.* [13]*πῶς οὖν ἀρεῖς; λογισάμενος, ὅτι οὐκ αἰσχρόν· ἐὰν γὰρ μὴ μόνον ᾖ τὸ αἰσχρὸν κακόν, ἀνάγκη καὶ σὲ πολλὰ ἁμαρτάνειν καὶ λῃστὴν καὶ παντοῖον γενέσθαι.* [14]*ὄγδοον, ὅσῳ χαλεπώτερα ἐπιφέρουσιν αἱ ὀργαὶ καὶ λῦπαι αἱ ἐπὶ τοῖς τοιούτοις, ἤπερ αὐτά ἐστιν, ἐφ' οἷς ὀργιζόμεθα καὶ λυπούμεθα.* [15]*ἔνατον, ὅτι τὸ εὐμενὲς ἀνίκητον, ἐὰν γνήσιον ᾖ καὶ μὴ σεσηρὸς μηδὲ ὑπόκρισις.* [16]*τί γάρ σοι ποιήσει ὁ ὑβριστικώτατος, ἐὰν διατελῇς εὐμενὴς αὐτῷ καί, εἰ οὕτως ἔτυχεν, πρᾴως παραινῇς καὶ μεταδιδάσκῃς εὐσχολῶν παρ' αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν καιρόν, ὅτε κακοποιεῖν σε ἐπιχειρεῖ· 'μή, τέκνον· πρὸς ἄλλο πεφύκαμεν. ἐγὼ μὲν οὐ μὴ βλαβῶ, σὺ δὲ βλάπτῃ, τέκνον'.* [17]*καὶ δεικνύναι εὐαφῶς καὶ ὁλικῶς, ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει, ὅτι οὐδὲ μέλισσαι αὐτὸ ποιοῦσιν οὐδ' ὅσα συναγελαστικὰ πέφυκε.* [18]*δεῖ δὲ μήτε εἰρωνικῶς αὐτὸ ποιεῖν μήτε ὀνειδιστικῶς, ἀλλὰ φιλοστόργως καὶ ἀδήκτως τῇ ψυχῇ· καὶ μὴ ὡς ἐν σχολῇ, μηδὲ ἵν' ἄλλος παραστὰς θαυμάσῃ· ἀλλ' ἤτοι πρὸς μόνον, καὶ*

3 Suid. *ἀκαριαῖος: ἀκαριαῖος . . . ἐξετάθημεν.*

1 *παθεῖν* A. 2 *ἀποφαίνηται* A. 3 *ἀνθρώπινος* Suid. 8 *ἄρεις* A, *ἀρῶ* T: corr. Stich. 11 *παντοίων* A. 13 *ἔνναττον* A. 15 *ποιήσῃ* A. 18 *κακὰ ποιεῖν* T. 20 *εὐαφῶς*] *aperte* Xyl. 25 *sed ut cum solo* Xyl.

ἐὰν ἄλλοι τινὲς περιεστήκωσι. [19]τούτων τῶν ἐννέα κεφαλαίων μέμνησο ὡς παρὰ τῶν Μουσῶν δῶρα εἰληφὼς καὶ ἄρξαι ποτὲ ἄνθρωπος εἶναι, ἕως ζῇς. [20]φυλακτέον δὲ ἐπίσης τῷ ὀργίζεσθαι αὐτοῖς, τὸ κολακεύειν αὐτούς· ἀμφότερα γὰρ ἀκοινώνητα καὶ πρὸς βλάβην φέρει. [21]πρόχειρον δὲ ἐν ταῖς ὀργαῖς, ὅτι οὐχὶ τὸ θυμοῦσθαι ἀνδρικόν, ἀλλὰ τὸ πρᾷον καὶ ἥμερον, ὥσπερ ἀνθρωπικώτερον, οὕτως καὶ ἀρρενικώτερον καὶ ἰσχύος καὶ νεύρων ἀνδρείας τούτῳ μέτεστιν, οὐχὶ τῷ ἀγανακτοῦντι καὶ δυσαρεστοῦντι. [22]ὅσῳ γὰρ ἀπαθείᾳ τοῦτο οἰκειότερον, τοσούτῳ καὶ δυνάμει. [23]ὥσπερ τε ἡ λύπη ἀσθενοῦς, οὕτως καὶ ἡ ὀργή. ἀμφότεροι γὰρ τέτρωνται καὶ ἐνδεδώκασιν. [24]εἰ δὲ βούλει, καὶ δέκατον παρὰ τοῦ Μουσηγέτου δῶρον λάβε, ὅτι τὸ μὴ ἀξιοῦν ἁμαρτάνειν τοὺς φαύλους μανικόν· ἀδυνάτου γὰρ ἐφίεται· [25]τὸ δὲ συγχωρεῖν ⟨εἰς⟩ ἄλλους μὲν εἶναι τοιούτους, ἀξιοῦν δὲ μὴ εἰς σὲ ἁμαρτάνειν ἄγνωμον καὶ τυραννικόν. AT

19. Τέσσαρας μάλιστα τροπὰς τοῦ ἡγεμονικοῦ παραφυλακτέον διηνεκῶς, καὶ ἐπειδὰν φωράσῃς, ἀπαλειπτέον ἐπιλέγοντα ἐφ' ἑκάστου οὕτως 'τοῦτο τὸ φάντασμα οὐκ ἀναγκαῖον, τοῦτο λυτικὸν κοινωνίας, τοῦτο οὐκ ἀπὸ σαυτοῦ μέλλεις λέγειν'· τὸ γὰρ μὴ ἀφ' ἑαυτοῦ λέγειν ἐν τοῖς ἀτοπωτάτοις νόμιζε. [2]τέταρτον δέ ἐστι, καθ' ὃ σεαυτῷ ὀνειδιεῖς, ὅτι τοῦτο ἡττωμένου ἐστὶ καὶ ὑποκατακλινομένου τοῦ ἐν σοὶ θειοτέρου μέρους τῇ ἀτιμοτέρᾳ καὶ θνητῇ μοίρᾳ τῇ τοῦ σώματος καὶ ταῖς τούτου παχείαις ἰδέαις. ATX (pr: B)

5 φέρειν A. 9 ἀνδρίας T. 11 ἀσθενεῖ A. 12 ἡ om. A. ἐνδεδώκασιν T: οὐ δεδώκασιν A. 14 τὸ om. A. 16 ἄλλους A, ἄλλοις T: em. Lofft. 18 προτροπὰς z. 19 ἀπαληπτέον A, Lugd. 22 μὴ om. X. 25 ἀτιμώτερα A T v_3. 26 τῇ om. X. 27 ἰδέαις AX: ἡδοναῖς T.

AT 20. *Τὸ μὲν πνευμάτιόν σου καὶ τὸ πυρῶδες πᾶν, ὅσον ἐγκέκραται, καίτοι φύσει ἀνωφερῆ ὄντα ὅμως πειθόμενα τῇ τῶν ὅλων διατάξει παρακρατεῖται ἐνταῦθα ἐπὶ τοῦ συγκρίματος. [2]καὶ τὸ γεῶδες δὲ τὸ ἐν σοὶ πᾶν καὶ τὸ ὑγρὸν καίτοι κατωφερῆ ὄντα ὅμως ἐγήγερται καὶ ἕστηκε τὴν οὐχ ἑαυτῶν φυσικὴν στάσιν. [3]οὕτως ἄρα καὶ τὰ στοιχεῖα ὑπακούει τοῖς ὅλοις, ἐπειδάν που καταταχθῇ, σὺν βίᾳ μένοντα, μέχρις ἂν ἐκεῖθεν πάλιν τὸ ἐνδόσιμον τῆς διαλύσεως σημήνῃ. [4]οὐ δεινὸν οὖν μόνον τὸ νοερόν σου μέρος ἀπειθὲς εἶναι καὶ ἀγανακτεῖν τῇ ἑαυτοῦ χώρᾳ; καίτοι οὐδέν γε βίαιον τούτῳ ἐπιτάσσεται, ἀλλὰ μόνα ὅσα κατὰ φύσιν ἐστὶν αὐτῷ· οὐ μέντοι ἀνέχεται, ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν φέρεται. [5]ἡ γὰρ ἐπὶ τὰ ἀδικήματα καὶ τὰ ἀκολαστήματα καὶ τὰς ὀργὰς καὶ τὰς λύπας καὶ τοὺς φόβους κίνησις οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ ἀφισταμένου τῆς φύσεως. [6]καὶ ὅταν δέ τινι τῶν συμβαινόντων δυσχεραίνῃ τὸ ἡγεμονικόν, καταλείπει καὶ τότε τὴν ἑαυτοῦ χώραν. πρὸς ὁσιότητα γὰρ καὶ θεοσέβειαν κατεσκεύασται οὐχ ἧττον ἢ πρὸς δικαιοσύνην. [7]καὶ γὰρ ταῦτα ἐν εἴδει ἐστὶ τῆς εὐκοινωνησίας, μᾶλλον δὲ πρεσβύτερα τῶν δικαιοπραγημάτων.*

ATX (pr. B) 21. *‘Ὧι μὴ εἷς καὶ ὁ αὐτός ἐστιν ἀεὶ τοῦ βίου σκοπός, οὗτος εἷς καὶ ὁ αὐτὸς δι’ ὅλου τοῦ βίου εἶναι οὐ δύναται’. [2]οὐκ ἀρκεῖ τὸ εἰρημένον, ἐὰν μὴ κἀκεῖνο προσθῇς, ὁποῖον εἶναι δεῖ τοῦτον τὸν σκοπόν. [3]ὥσπερ γὰρ οὐχ ἡ πάντων τῶν ὁπωσοῦν πλείοσι δοκούντων ἀγαθῶν*

7 *ἄλλοις* A. *καταχθῇ* A. 8 *βίῳ* A. *ἂν* om. A. 9 *σημαίνῃ* A (*αί* corr.). 12 *ὅσα* om. T. *αὐτῶν* A. 14 *καὶ τὰς ὀργὰς* om. T (habet Xyl.). 18 *πρὸς . . . κατεσκεύασται* om. A. *ἰσότητα*: em. Cas. 20 *πρεσβυτάτων δικαιοπραγμάτων* A. 22 *Μὴ* (om. *ᾧ*) A. *ἀεὶ* X (sed legitur in schol. p_6). 24 ⟨*δὲ*⟩ *τὸ* X. 26 *τῶν* om. z. ⟨*τοῖς*⟩ *πλείοσι* X. *ἀγαθῶν*] *ἀνθ’ ὧν* z.

ὑπόληψις ὁμοία ἐστίν, ἀλλ' ἡ τῶν τοιῶνδέ τινων, τουτέστι τῶν κοινῶν, οὕτως καὶ τὸν σκοπὸν δεῖ τὸν κοινωνικὸν καὶ πολιτικὸν ὑποστήσασθαι. [4] *ὁ γὰρ εἰς τοῦτον πάσας τὰς ἰδίας ὁρμὰς ἀπευθύνων πάσας τὰς πράξεις ὁμοίας ἀποδώσει καὶ κατὰ τοῦτο ἀεὶ ὁ αὐτὸς ἔσται.* ATX

22. *Τὸν μῦν τὸν ὀρεινὸν καὶ τὸν κατοικίδιον καὶ τὴν πτοίαν τούτου καὶ διασόβησιν.* AT

23. *Σωκράτης καὶ τὰ τῶν πολλῶν δόγματα Λαμίας ἐκάλει, παιδίων δείματα.*

24. *Λακεδαιμόνιοι τοῖς μὲν ξένοις ἐν ταῖς θεωρίαις ὑπὸ τῇ σκιᾷ τὰ βάθρα ἐτίθεσαν, αὐτοὶ δέ, οὗ ἔτυχεν, ἐκαθέζοντο.*

25. *Τῷ Περδίκκα ὁ Σωκράτης περὶ τοῦ μὴ ἔρχεσθαι παρ' αὐτὸν, 'ἵν', ἔφη, 'μὴ τῷ κακίστῳ ὀλέθρῳ ἀπόλωμαι', τουτέστι, μὴ εὖ παθὼν οὐ δυνηθῶ ἀντευποιῆσαι.*

26. *Ἐν τοῖς τῶν † Ἐφεσίων γράμμασι παράγγελμα ἔκειτο συνεχῶς ὑπομιμνήσκεσθαι τῶν παλαιῶν τινος τῶν ἀρετῇ χρησαμένων.*

27. *Οἱ Πυθαγόρειοι ἕωθεν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀφορᾶν, ἵν' ὑπομιμνησκώμεθα τῶν ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως τὸ ἑαυτῶν ἔργον διανυόντων καὶ τῆς τάξεως καὶ τῆς καθαρότητος καὶ τῆς γυμνότητος.* [2] *οὐδὲν γὰρ προκάλυμμα ἄστρου.*

---

6 cf. Babr. 108 ed. Cr. 8 f. Arr. Epict. II 1, 15. 13 cf. exempla quae congessit L. Sternbach Wiener Stud. XI 221. 14 cf. Hom. γ 87, δ 489. 16 Epicuri fragm. 210 Us.

---

1 *τοιῶνδέ* TX: *τοιούτων δε* A. 3 *ὑποστήσεσθαι* AT. *καὶ* ⟨*τὸν*⟩ A. 5 *ἀποδοῦναι* A. 7 *ποίαν* A. 9 *δήγματα* A. 11 *ἔτυχον* A. 13 *περδίκκα* AT: *Περδίκκᾳ* Bas. (*Perdiccae* Xyl.); *Περδίκκου* Schultz. 14 an *οἰκτίστῳ* (Hom. ψ 79)? 15 *παθῶ* A. 16 *Ἐπικουρείων* Gat. (coll. Sen. ep. 11, 8).

AT 28. *Οἷος ὁ Σωκράτης τὸ κῴδιον ὑπεζωσμένος, ὅτε ἡ Ξανθίππη λαβοῦσα τὸ ἱμάτιον ἔξω προῆλθεν· καὶ ἃ εἶπεν ὁ Σωκράτης τοῖς ἑταίροις αἰδεσθεῖσι καὶ ἀναχωρήσασιν, ὅτε αὐτὸν εἶδον οὕτως ἐσταλμένον.*

29. *Ἐν τῷ γράφειν καὶ ἀναγινώσκειν οὐ πρότερον ἄρξεις, πρὶν ἀρχθῇς. τοῦτο πολλῷ μᾶλλον ἐν τῷ βίῳ.*

30. *Δοῦλος πέφυκας, οὐ μέτεστί σοι λόγου.*

31. *Ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ.*

32. *Μέμψονται δ' ἀρετὴν χαλεποῖς βάζοντες ἔπεσσιν.*

33. *Σῦκον χειμῶνος ζητεῖν μαινομένου· τοιοῦτος ὁ τὸ παιδίον ζητῶν, ὅτε οὐκ ἔτι δίδοται.*

ATX (pr. B) 34. *Καταφιλοῦντα τὸ παιδίον δεῖν ἔλεγεν ὁ Ἐπίκτητος ἔνδον ἐπιφθέγγεσθαι 'αὔριον ἴσως ἀποθανῇ'. 'δύσφημα ταῦτα.' οὐδὲν δύσφημον, ἔφη, ἀλλὰ φυσικοῦ τινος ἔργου σημαντικόν· ἢ καὶ τὸ τοὺς στάχυας θερισθῆναι δύσφημον.*

35. *Ὄμφαξ, σταφυλή, σταφίς, πάντα μεταβολαί, οὐκ εἰς τὸ μὴ ὄν, ἀλλ' εἰς τὸ νῦν μὴ ὄν.*

AT 36. *Ληστὴς προαιρέσεως οὐ γίνεται· τὸ τοῦ Ἐπικτήτου.*

37. *Τέχνην ἔφη δὲ περὶ τὸ συγκατατίθεσθαι εὑρεῖν καὶ ἐν τῷ περὶ τὰς ὁρμὰς τόπῳ τὸ προσεκτικὸν φυλάσσειν, ἵνα μεθ' ὑπεξαιρέσεως, ἵνα κοινωνικαί, ἵνα κατ'*

7 Fragm. trag. adesp. 304 N.[2] 8 Hom. Od. ι 413. 9 Hesiod. Opp. 186. 10 Arr. Epict. III 24, 86. 87. 12 ib. 88. 89. 17 ib. 91—93. 19 III 22, 105. 21 Epict. fragm. 27.

---

1 *ὅτι* A. 4 *αὐτῶν . . . ἐσταλμένων* A. 6 *ἀρχῆς* A. 8 *ἐγέλασ^{αι}ε* A. 9 *βαστάζοντες ἔπεσιν* A. 11 *ὅτι* A. 12 *δεῖν* om. T. 14 *οὐδὲν ⟨δὲ⟩* z. *ἀλλὰ* om. T; ante *δύσφημα* (u. 13) transp. Upton. 15 *τὸ* om. y. *θερισθῆσθαι* A. 21 *ἔφη δὲ* A: *δὲ ἔφη* T; *ἔφη, δεῖ* Jackson.

ἀξίαν· [2]καὶ ὀρέξεως μὲν παντάπασιν ἀπέχεσθαι, ἐκκλίσει δὲ πρὸς μηδὲν τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν χρῆσθαι. AT

38. *Οὐ περὶ τοῦ τυχόντος οὖν, ἔφη, ἐστὶν ὁ ἀγών, ἀλλὰ περὶ τοῦ μαίνεσθαι ἢ μή.*

39. *Ὁ Σωκράτης ἔλεγεν 'τί θέλετε; λογικῶν ψυχὰς ἔχειν ἢ ἀλόγων;' 'λογικῶν.' 'τίνων λογικῶν; ὑγιῶν ἢ φαύλων;' 'ὑγιῶν.' 'τί οὖν οὐ ζητεῖτε;' 'ὅτι ἔχομεν.' 'τί οὖν μάχεσθε καὶ διαφέρεσθε;'*

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

ΙΒ

1. *Πάντα ἐκεῖνα, ἐφ' ἃ διὰ περιόδου εὔχῃ ἐλθεῖν, ἤδη ἔχειν δύνασαι, ἐὰν μὴ σαυτῷ φθονῇς. [2]τοῦτο δέ ἐστιν, ἐὰν πᾶν τὸ παρελθὸν καταλίπῃς καὶ τὸ μέλλον ἐπιτρέψῃς τῇ προνοίᾳ καὶ τὸ παρὸν μόνον ἀπευθύνῃς πρὸς ὁσιότητα καὶ δικαιοσύνην. [3]ὁσιότητα μέν, ἵνα φιλῇς τὸ ἀπονεμόμενον· σοὶ γὰρ αὐτὸ ἡ φύσις ἔφερε καὶ σὲ τούτῳ. [4]δικαιοσύνην δέ, ἵνα ἐλευθέρως καὶ χωρὶς περιπλοκῆς λέγῃς τε τἀληθῆ καὶ πράσσῃς τὰ κατὰ νόμον καὶ κατ' ἀξίαν· μὴ ἐμποδίζῃ δέ σε μήτε κακία ἀλλοτρία μήτε ὑπόληψις μήτε φωνὴ μηδὲ μὴν αἴσθησις τοῦ περιτεθραμμένου σοι σαρκιδίου· ὄψεται γὰρ τὸ πάσχον. [5]ἐὰν*

2 Epict. fragm. 28. 5 inter Epicteti fragmenta recipiendum esse censet Leopold.

4—5 *εἰ μὴ ὁ Σ. ἔλεγεν. Τί κτλ.* T. 6—7 *ὑγειῶν* bis A. 7 *οὐ* T: om. A, Bas. 9—12 *μάρκου αὐτοκράτορος* A. 15 *πᾶν* om. A. *καταλείπῃς* A.

AT οὖν, ὁτεδήποτε πρὸς ἐξόδῳ γένῃ, πάντα τὰ ἄλλα καταλιπὼν μόνον τὸ ἡγεμονικόν σου καὶ τὸ ἐν σοὶ θεῖον τιμήσῃς καὶ μὴ τὸ παύσεσθαί ποτε ⟨τοῦ⟩ ζῆν φοβηθῇς, ἀλλὰ τό γε μηδέποτε ἄρξασθαι κατὰ φύσιν ζῆν, ἔσῃ ἄνθρωπος ἄξιος τοῦ γεννήσαντος κόσμου καὶ παύσῃ ξένος ὢν τῆς πατρίδος καὶ θαυμάζων ὡς ἀπροσδόκητα τὰ καθ' ἡμέραν γινόμενα καὶ κρεμάμενος ἐκ τοῦδε καὶ τοῦδε.

ATX (pr. B) 2. Ὁ θεὸς πάντα τὰ ἡγεμονικὰ γυμνὰ τῶν ὑλικῶν ἀγγείων καὶ φλοιῶν καὶ καθαρμάτων ὁρᾷ· μόνῳ γὰρ τῷ ἑαυτοῦ νοερῷ μόνων ἅπτεται τῶν ἐξ ἑαυτοῦ εἰς ταῦτα ἐρρυηκότων καὶ ἀπωχετευμένων. [2]ἐὰν δὲ καὶ σὺ τοῦτο ἐθίσῃς ποιεῖν, τὸν πολὺν περισπασμὸν σεαυτοῦ περιαιρήσεις. [3]ὁ γὰρ μὴ τὰ περικείμενα κρεάδια ὁρῶν ἦ πού γε ἐσθῆτα καὶ οἰκίαν καὶ δόξαν καὶ τὴν τοιαύτην περιβολὴν καὶ σκηνὴν θεώμενος ἀσχολήσεται;

AT 3. Τρία ἐστίν, ἐξ ὧν συνέστηκας· σωμάτιον, πνευμάτιον, νοῦς. [2]τούτων τἆλλα μέχρι τοῦ ἐπιμελεῖσθαι δεῖν σά ἐστι· τὸ δὲ τρίτον μόνον κυρίως σόν. [3]† ὃ ἐὰν χωρίσῃς ἀπὸ σεαυτοῦ, τουτέστιν ἀπὸ τῆς σῆς διανοίας, ὅσα ἄλλοι ποιοῦσιν ἢ λέγουσιν ἢ ὅσα αὐτὸς ἐποίησας ἢ εἶπας καὶ ὅσα ὡς μέλλοντα ταράσσει σε καὶ ὅσα τοῦ περικειμένου σοι σωματίου ἢ τοῦ συμφύτου πνευματίου ἀπροαίρετα πρόσεστιν καὶ ὅσα ἡ ἔξωθεν περιρρέουσα δίνη ἑλίσσει, ὥστε τῶν συνειμαρμένων ἐξῃρημένην, καθαρὰν τὴν νοερὰν δύναμιν ἀπόλυτον ἐφ' ἑαυτῆς ζῆν

---

1 ὅτε om. A. γένῃ, πάντα T: γένητ' ἂν A. 3 τὸ μὴ: corr. Gat. παύσασθαί A. suppl. Morus. φοβηθεὶς A. 10 μόνον A, om. X. αὑτοῦ A. 11 δὲ om. X. 12 ἐθίσῃς ⟨σαυτὸν⟩ X praeter l_3, αἰσθήσῃς A. 13 εἶπον A. 15 καὶ σκηνὴν om. y. 16 πνευμάτιον T: διάνοια A. 18 σόν T: ὅν A. διὸ ἐὰν Gat., ὅταν Reiske; fort. ὅθεν ἄν. 20 ἄλλα: corr. Gat. 21 ταράσσεις (om. σε) T (*te . . . perturbant* Xyl.). 24 δύνῃ ἑλίσσειν A. ἐξῃρμένην Bas.

ποιοῦσαν τὰ δίκαια καὶ θέλουσαν τὰ συμβαίνοντα καὶ λέγουσαν τἀληθῆ· [4]ἐὰν χωρίσῃς, φημί, τοῦ ἡγεμονικοῦ τούτου τὰ προσηρτημένα ἐκ προσπαθείας καὶ τοῦ χρόνου τὰ ἐπέκεινα ἢ τὰ παρῳχηκότα ποιήσῃς τε σεαυτόν, οἷος ὁ Ἐμπεδόκλειος AT

σφαῖρος κυκλοτερής, μονίῃ περιηγέι γαίων,

μόνον τε ζῆν ἐκμελετήσῃς, ὃ ζῇς, τουτέστι τὸ παρόν· δυνήσῃ τό γε μέχρι τοῦ ἀποθανεῖν ὑπολειπόμενον ἀταράκτως καὶ εὐμενῶς καὶ ἵλέως τῷ σαυτοῦ δαίμονι διαβιῶναι.

4. Πολλάκις ἐθαύμασα, πῶς ἑαυτὸν μὲν ἕκαστος μᾶλλον πάντων φιλεῖ, τὴν δὲ ἑαυτοῦ περὶ αὑτοῦ ὑπόληψιν ἐν ἐλάττονι λόγῳ τίθεται ἢ τὴν τῶν ἄλλων. [2]ἐὰν γοῦν τινα θεὸς ἐπιστὰς ἢ διδάσκαλος ἔμφρων κελεύσῃ μηδὲν καθ' ἑαυτὸν ἐνθυμεῖσθαι καὶ διανοεῖσθαι, ὃ μὴ ἅμα καὶ γεγωνίσκων ἐξοίσει, οὐδὲ πρὸς μίαν ἡμέραν τοῦτο ὑπομενεῖ. [3]οὕτως τοὺς πέλας μᾶλλον αἰδούμεθα, τί ποτε περὶ ἡμῶν φρονήσουσιν, ἢ ἑαυτούς. ATX (pr. B) AT

5. Πῶς ποτε πάντα καλῶς καὶ φιλανθρώπως διατάξαντες οἱ θεοὶ τοῦτο μόνον παρεῖδον τὸ ἐνίους τῶν ἀνθρώπων καὶ πάνυ χρηστοὺς καὶ πλεῖστα πρὸς τὸ θεῖον ὥσπερ συμβόλαια θεμένους καὶ ἐπὶ πλεῖστον δι' ἔργων ὁσίων καὶ ἱερουργιῶν συνήθεις τῷ θείῳ γενομένους,

---

6 Empedoclis fragm. 27, 28 Diels.

---

3 προειρημένα A. 6 κυκλοτερής om. A. μονῆ A, κονῆ T: corr. Peyron (e Simpl.). περιηγέι Rendall (sec. Achillis isag. al.): περιήθει A, περιηθεῖ T; περιγήθει Simpl. γεαίων A. 9 εὐγενῶς: em. Reiske. 12 περὶ αὐτοῦ AT: corr. Gat.; om. X. 13 ἐν om. z. 15 καὶ alt. om. T. 16 γεγινώσκων: em. Reiske. 17 τοὺς T: τὸ εἰς A. 22 πλείστων A. 23 γινομένους A.

AT ἐπειδὰν ἅπαξ ἀποθάνωσιν, μηκέτι αὖθις γίνεσθαι, ἀλλ' εἰς τὸ παντελὲς ἀπεσβηκέναι; [2]τοῦτο δὲ εἴπερ ἄρα καὶ οὕτως ἔχει, εὖ ἴσθι, εἰ ὡς ἑτέρως ἔχειν ἔδει, ἐποίησαν ἄν. [3]εἰ γὰρ δίκαιον ἦν, ἦν ἂν καὶ δυνατὸν καί, εἰ κατὰ φύσιν, ἤνεγκεν ἂν αὐτὸ ἡ φύσις. [4]ἐκ δὴ τοῦ μὴ οὕτως ἔχειν, εἴπερ οὐχ οὕτως ἔχει, πιστούσθω σοι τὸ μὴ δεῆσαι οὕτως γίνεσθαι. [5]ὁρᾷς γὰρ καὶ αὐτός, ὅτι τοῦτο παραζητῶν δικαιολογῇ πρὸς τὸν θεόν· οὐκ ἂν δ' οὕτως διελεγόμεθα τοῖς θεοῖς, εἰ μὴ ἄριστοι καὶ δικαιότατοί εἰσιν. [6]εἰ δὲ τοῦτο, οὐκ ἄν τι περιεῖδον ἀδίκως καὶ ἀλόγως ἠμελημένον τῶν ἐν τῇ διακοσμήσει.

6. Ἔθιζε καὶ ὅσα ἀπογινώσκεις. [2]καὶ γὰρ ἡ χεὶρ ἡ ἀριστερὰ πρὸς τὰ ἄλλα διὰ τὸ ἀνέθιστον ἀργὸς οὖσα τοῦ χαλινοῦ ἐρρωμενέστερον ἢ ἡ δεξιὰ κρατεῖ· τοῦτο γὰρ εἴθισται.

7. Ὁποῖον δεῖ καταληφθῆναι ὑπὸ τοῦ θανάτου καὶ σώματι καὶ ψυχῇ· τὴν βραχύτητα τοῦ βίου, τὴν ἀχάνειαν τοῦ ὀπίσω καὶ πρόσω αἰῶνος, τὴν ἀσθένειαν πάσης ὕλης.

8. Γυμνὰ τῶν φλοιῶν θεάσασθαι τὰ αἰτιώδη· τὰς ἀναφορὰς τῶν πράξεων· τί πόνος· τί ἡδονή· τί θάνατος· τί δόξα· τίς ὁ ἑαυτῷ ἀσχολίας αἴτιος· πῶς οὐδεὶς ὑπ' ἄλλου ἐμποδίζεται· ὅτι πάντα ὑπόληψις.

9. Ὅμοιον δ' εἶναι δεῖ ἐν τῇ τῶν δογμάτων χρήσει παγκρατιαστῇ, οὐχὶ μονομάχῳ· ὁ μὲν γὰρ τὸ ξίφος, ᾧ χρῆται, ἀποτίθεται καὶ ἀναιρεῖται, ὁ δὲ τὴν χεῖρα ἀεὶ ἔχει καὶ οὐδὲν ἄλλο ἢ συστρέψαι αὐτὴν δεῖ.

1 αὖθι T. 2 τοὺς παντελεῖς A. ἄρα om. T. 3 ⟨ὅτι,⟩ εἰ T. 5 ἂν om. A. 6 οὕτως T: ὄντος A. 8 δικαιολογεῖ A pr. 10 εἰ δὲ τοῦτο om. A. 11 ἠμελημένων A. 13 ἀναίσθητον A. 16 καταλειφθῆναι A. 17 ἀχανίαν A. 26 χεῖραν A.

10. *Ποῖα αὐτὰ τὰ πράγματα, ὁρᾶν διαιροῦντα εἰς ὕλην, αἴτιον, ἀναφοράν [τὸ ὑλικόν].* AT

11. *Ἐξουσίαν ἔχει ἄνθρωπος μὴ ποιεῖν ἄλλο ἤ, ὅπερ μέλλει ὁ θεὸς ἐπαινεῖν, καὶ δέχεσθαι πᾶν, ὃ ἂν νέμῃ αὐτῷ ὁ θεός.*

12. *Τὸ ἑξῆς τῇ φύσει μήτε θεοῖς μεμπτέον· οὐδὲν γὰρ ἑκόντες ἢ ἄκοντες ἁμαρτάνουσι· μήτε ἀνθρώποις· οὐδὲν γὰρ οὐχὶ ἄκοντες. ὥστ' οὐδενὶ μεμπτέον.*

13. *Πῶς γελοῖος καὶ ξένος ὁ θαυμάζων καὶ ὁτιοῦν τῶν ἐν τῷ βίῳ γινομένων.*

14. *Ἤτοι ἀνάγκη εἱμαρμένης καὶ ἀπαράβατος τάξις ἢ* ATX (pr. B) *πρόνοια ἱλάσιμος ἢ φυρμὸς εἰκαιότητος ἀπροστάτητος.* [2]*εἰ μὲν οὖν ἀπαράβατος ἀνάγκη, τί ἀντιτείνεις;* [3]*εἰ δὲ πρόνοια ἐπιδεχομένη τὸ ἱλάσκεσθαι, ἄξιον σαυτὸν ποίησον τῆς ἐκ τοῦ θείου βοηθείας.* [4]*εἰ δὲ φυρμὸς ἀνηγεμόνευτος, ἀσμένιζε, ὅτι ἐν τοιούτῳ τῷ κλύδωνι αὐτὸς ἔχεις ἐν σαυτῷ τινα νοῦν ἡγεμονικόν.* [5]*κἂν παραφέρῃ σε ὁ κλύδων, παραφερέτω τὸ σαρκίδιον, τὸ πνευμάτιον, τἆλλα· τὸν γὰρ νοῦν οὐ παροίσει.* (15.) *ἢ τὸ μὲν τοῦ λύχνου φῶς, μέχρι σβεσθῇ, φαίνει καὶ τὴν αὐγὴν οὐκ ἀποβάλλει· ἡ δὲ ἐν σοὶ ἀλήθεια καὶ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη προαποσβήσεται;*

16. *Ἐπὶ τοῦ φαντασίαν παρασχόντος, ὅτι ἥμαρτεν 'τί* AT

1 *Ποῖα αὐτὰ* Gat.: *Τοιαῦτα.* 2 *τὸ ὑλικόν* (cf. XII 18) olim ut glossam adscriptum fuisse puto: *τὸ ὑλικὴν* (*ὑ* corr. ?) A, *ἡλίκην* T. 4 *ὃ ἐὰν* A; fort. *ὅ τι ἄν.* 6 *φύσει* ⟨*καὶ*⟩ A. 9 *γέλοιος*: corr. Schultz. *καὶ* alt. om. T. 11 *εἱμαρμένη* T. *καὶ* om. T (*atque* Xyl.). 12 *ἢ καιότητος* A, *εἰκιότητος* T (corr. Bas.). 13 *οὖν* om. T. *ἀντιτείνῃς* uel *ἀντιτείνεις* A corr., *ἀντιτείνοις* A pr. 14 *ἱλᾶσθαι* A. *αὑτὸν* T, *αὑτὸν* Bas. 15 *ἂν ἡγεμονεύοντος* A, p_4 pr. 16 *ἀσμενίζῃ* A. *τῷ* om. yX pauci. 17 *ἔχειν σεαυτῷ* A. *νοῦν τινα* X. *περιφέρῃ* T (*abripiat* Xyl.). 20 *φαίνοι* A. 22 *προαποσβηθήσεται* l_2 l_3.

AT δαὶ οἶδα, εἰ τοῦτο ἁμάρτημα;' εἰ δὲ καὶ ἥμαρτεν, ὅτι 'κατέκρινεν αὐτὸς ἑαυτὸν' καὶ οὕτως 'ὅμοιον τοῦτο τῷ καταδρύπτειν τὴν ἑαυτοῦ ὄψιν'.

[2]Ὅτι ὁ μὴ θέλων τὸν φαῦλον ἁμαρτάνειν ὅμοιος τῷ μὴ θέλοντι τὴν συκῆν ὀπὸν ἐν τοῖς σύκοις φέρειν καὶ τὰ βρέφη κλαυθμυρίζεσθαι καὶ τὸν ἵππον χρεμετίζειν καὶ ὅσα ἄλλα ἀναγκαῖα. [3]τί γὰρ πάθῃ τὴν ἕξιν ἔχων τοιαύτην; εἰ οὖν γοργὸς εἶ, ταύτην θεράπευσον.

17. Εἰ μὴ καθήκει, μὴ πράξῃς· εἰ μὴ ἀληθές ἐστι, μὴ εἴπῃς. [2]ἡ γὰρ ὁρμή σου ἔστω (18.) † εἰς τὸ πᾶν ἀεὶ ὁρᾶν, τί ἐστιν αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ τὴν φαντασίαν σοι ποιοῦν καὶ ἀναπτύσσειν διαιροῦντα εἰς τὸ αἴτιον, εἰς τὸ ὑλικόν, εἰς τὴν ἀναφοράν, εἰς τὸν χρόνον, ἐντὸς οὗ πεπαῦσθαι αὐτὸ δεήσει.

19. Αἴσθου ποτέ, ὅτι κρεῖττόν τι καὶ δαιμονιώτερον ἔχεις ἐν σαυτῷ τῶν τὰ πάθη ποιούντων καὶ καθάπαξ τῶν νευροσπαστούντων σε. [2]τί μου νῦν ἐστιν ἡ διάνοια; μὴ φόβος; μὴ ὑποψία; μὴ ἐπιθυμία; μὴ ἄλλο τι τοιοῦτον;

20. Πρῶτον τὸ μὴ εἰκῇ μηδὲ ἄνευ ἀναφορᾶς. [2]δεύτερον τὸ μὴ ἐπ' ἄλλο τι ἢ ἐπὶ τὸ κοινωνικὸν τέλος τὴν ἀναγωγὴν ποιεῖσθαι.

21. Ὅτι μετ' οὐ πολὺ οὐδεὶς οὐδαμοῦ ἔσῃ οὐδὲ τούτων τι, ἃ νῦν βλέπεις, οὐδὲ τούτων τις τῶν νῦν βιούντων. [2]ἅπαντα γὰρ μεταβάλλειν καὶ τρέπεσθαι καὶ φθείρεσθαι πέφυκεν, ἵνα ἕτερα ἐφεξῆς γίνηται.

22. Ὅτι πάντα ὑπόληψις καὶ αὕτη ἐπὶ σοί. ἆρον οὖν, ὅτε θέλεις, τὴν ὑπόληψιν καὶ ὥσπερ κάμψαντι τὴν ἄκραν γαλήνη, σταθερὰ πάντα καὶ κόλπος ἀκύμων.

2 τῷ T: τὸ A (item u. 4). 4 Ὅτι] τι A. 9 καθήκῃ . . . πράξεις A. 10 ἔστω om. A; plura excidisse uidentur. ἀεὶ om. A. 22 τούτων . . . (23) οὐδὲ om. A. 25 γίνεται A. 26 πάντα ⟨ἡ⟩ T. αὐτή: corr. Menag.

23. *Μία καὶ ἡτισοῦν ἐνέργεια κατὰ καιρὸν παυσαμένη οὐδὲν κακὸν πάσχει, καθ' ὃ πέπαυται· οὐδὲ ὁ πράξας τὴν πρᾶξιν ταύτην κατ' αὐτὸ τοῦτο, καθ' ὃ πέπαυται, κακόν τι πέπονθεν. [2]ὁμοίως οὖν τὸ ἐκ πασῶν τῶν πράξεων σύστημα, ὅπερ ἐστὶν ὁ βίος, ἐὰν ἐν καιρῷ παύσηται, οὐδὲν κακὸν πάσχει κατ' αὐτὸ τοῦτο, καθ' ὃ πέπαυται, οὐδὲ ὁ καταπαύσας ἐν καιρῷ τὸν εἱρμὸν τοῦτον κακῶς διετέθη. [3]τὸν δὲ καιρὸν καὶ τὸν ὅρον δίδωσιν ἡ φύσις, ποτὲ μὲν καὶ ἡ ἰδία, ὅταν ἐν γήρᾳ, πάντως δὲ ἡ τῶν ὅλων, ἧς τῶν μερῶν μεταβαλλόντων νεαρὸς ἀεὶ καὶ ἀκμαῖος ὁ σύμπας κόσμος διαμένει. [4]καλὸν δὲ ἀεὶ πᾶν καὶ ὡραῖον τὸ συμφέρον τῷ ὅλῳ. [5]ἡ οὖν κατάπαυσις τοῦ βίου ἑκάστῳ οὐ κακὸν μέν, ὅτι οὐδὲ αἰσχρόν, εἴπερ καὶ ἀπροαίρετον καὶ οὐκ ἀκοινώνητον· ἀγαθὸν δέ, εἴπερ τῷ ὅλῳ καίριον καὶ συμφέρον καὶ συμφερόμενον. [6]οὕτω γὰρ καὶ θεοφόρητος ὁ φερόμενος κατὰ ταὐτὰ θεῷ καὶ ἐπὶ ταὐτὰ τῇ γνώμῃ φερόμενος.* AT

24. *Τρία ταῦτα δεῖ πρόχειρα ἔχειν· ἐπὶ μὲν ὧν ποιεῖς, εἰ μήτε εἰκῇ μήτε ἄλλως ἢ ὡς ἂν ἡ δίκη αὐτὴ ἐνήργησεν· ἐπὶ δὲ τῶν ἔξωθεν συμβαινόντων, ὅτι ἤτοι κατ' ἐπιτυχίαν ἢ κατὰ πρόνοιαν· οὔτε δὲ τῇ ἐπιτυχίᾳ μεμπτέον οὔτε τῇ προνοίᾳ ἐγκλητέον. [2]δεύτερον τό· ὁποῖον ἕκαστον ἀπὸ σπέρματος μέχρι ψυχώσεως καὶ ἀπὸ ψυχώσεως μέχρι τοῦ τὴν ψυχὴν ἀποδοῦναι καὶ ἐξ οἵων ἡ σύγκρισις καὶ εἰς οἷα ἡ λύσις. [3]τρίτον, εἰ ἄφνω μετέωρος ἐξαρθεὶς κατασκέψαιο τὰ ἀνθρώπεια καὶ τὴν πολυτροπίαν, ὅτι καταφρονήσεις συνιδὼν ἅμα καὶ ὅσον τὸ περιοικοῦν*

---

9 *ἡ ἰδία* T: *ἰδία* A. 17 *ταῦτα* A. 18 *ποιεῖς* (*ποιεῖ* in ras.) A. 19 *μήσε ἄλλως* T, *μηδὲ ἄ.* Bas. 23 *σπέρματος* Gat.: *στερήματος*; an *στηρίγματος* (cf. Philo de mundi opif. 67). 25 *ἄνω* T. 27 *ὅτι καταφρονήσεις* A: *ὅση κατανοήσαις* T.

AT *ἐναερίων καὶ ἐναιθερίων· καὶ ὅτι, ὁσάκις ἂν ἐξαρθῇς, ταὐτὰ ὄψει, τὸ ὁμοειδές, τὸ ὀλιγοχρόνιον. [4]ἐπὶ τούτοις ὁ τῦφος.*

25. *Βάλε ἔξω τὴν ὑπόληψιν· σέσωσαι. τίς οὖν ὁ κωλύων ἐκβαλεῖν;*

26. *Ὅταν δυσφορῇς ἐπί τινι, ἐπελάθου τοῦ τε, ὅτι πάντα κατὰ τὴν τῶν ὅλων φύσιν γίνεται, καὶ τοῦ, ὅτι τὸ ἁμαρτανόμενον ἀλλότριον, καὶ ἐπὶ τούτοις τοῦ, ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον οὕτως ἀεὶ ἐγίνετο καὶ γενήσεται καὶ νῦν πανταχοῦ γίνεται· τοῦ, ὅση ἡ συγγένεια ἀνθρώπου πρὸς πᾶν τὸ ἀνθρώπειον γένος· οὐ γὰρ αἱματίου ἢ σπερματίου, ἀλλὰ νοῦ κοινωνία. [2]ἐπελάθου δὲ καὶ τοῦ, ὅτι ὁ ἑκάστου νοῦς θεὸς καὶ ἐκεῖθεν ἐρρύηκεν· τοῦ, ὅτι οὐδὲν ἴδιον οὐδενός, ἀλλὰ καὶ τὸ τεκνίον καὶ τὸ σωμάτιον καὶ αὐτὸ τὸ ψυχάριον ἐκεῖθεν ἐλήλυθεν· τοῦ, ὅτι πάνθ' ὑπόληψις· τοῦ, ὅτι τὸ παρὸν μόνον ἕκαστος ζῇ καὶ τοῦτο ἀποβάλλει.*

27. *Συνεχῶς ἀναπολεῖν τοὺς ἐπί τινι λίαν ἀγανακτήσαντας, τοὺς ἐν μεγίσταις δόξαις ἢ συμφοραῖς ἢ ἔχθραις ἢ ὁποιαισοῦν τύχαις ἀκμάσαντας· εἶτα ἐφιστάνειν 'ποῦ νῦν πάντα ἐκεῖνα; καπνὸς καὶ σποδὸς καὶ μῦθος ἢ οὐδὲ μῦθος'. [2]συμπροσπιπτέτω δὲ καὶ τὸ τοιοῦτο πᾶν, οἷον Φάβιος Κατουλλῖνος ἐπ' ἀγροῦ καὶ Λούσιος Λοῦπος ἐν τοῖς κήποις καὶ Στερτίνιος ἐν Βαίαις καὶ Τιβέριος ἐν Καπρίαις καὶ Οὐήλιος Ῥοῦφος καὶ ὅλως ἡ πρὸς*

---

12 cf. Eurip. fragm. 1018 N.[2]

---

1 *ἐὰν ἐξαρθεὶς* A. 2 *ταῦτα* A (*eaque* Xyl.). 3 *τύφος*: corr. Stich. 4 *τί* A. 5 *ἐκβάλειν* A: corr. Stich; *ἐκβάλλειν* T. 6 *τοῦ τε* scripsi: *τοῦτο* A, *τοῦ* T. 19 *ἔχθραις* T: *ὄχθαις* A. 22 *συμπροπιπτέτω* A. 24 *ἐν τοῖς κήποις* om. T (*in hortis* Xyl.). 24 *στερνίτιος* A. 25 *ἐν Οὐηλίᾳ* Barberinus.

AT

ὁτιοῦν μετ' οἰήσεως διαφορά· καὶ ὡς εὐτελὲς πᾶν τὸ κατεντεινόμενον· καὶ ὅσῳ φιλοσοφώτερον τὸ ἐπὶ τῆς δοθείσης ὕλης ἑαυτὸν δίκαιον, σώφρονα, θεοῖς ἑπόμενον ἀφελῶς παρέχειν. [3]ὁ γὰρ ὑπὸ ἀτυφίᾳ τῦφος τυφόμενος πάντων χαλεπώτατος.

28. Πρὸς τοὺς ἐπιζητοῦντας 'ποῦ γὰρ ἰδὼν τοὺς θεοὺς ἢ πόθεν κατειληφώς, ὅτι εἰσίν, οὕτω σέβεις;' πρῶτον μὲν καὶ ὄψει ὁρατοί εἰσιν· ἔπειτα μέντοι οὐδὲ τὴν ψυχὴν τὴν ἐμαυτοῦ ἑώρακα καὶ ὅμως τιμῶ. [2]οὕτως οὖν καὶ τοὺς θεούς, ἐξ ὧν τῆς δυνάμεως αὐτῶν ἑκάστοτε πειρῶμαι, ἐκ τούτων, ὅτι τε εἰσί, καταλαμβάνω καὶ αἰδοῦμαι.

29. Σωτηρία βίου ἕκαστον δι' ὅλου αὐτὸ τί ἐστιν ὁρᾶν, τί μὲν αὐτοῦ τὸ ὑλικόν, τί δὲ τὸ αἰτιῶδες· [2]ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς τὰ δίκαια ποιεῖν καὶ τἀληθῆ λέγειν. [3]τί λοιπὸν ἢ ἀπολαύειν τοῦ ζῆν συνάπτοντα ἄλλο ἐπ' ἄλλῳ ἀγαθόν, ὥστε μηδὲ τὸ βραχύτατον διάστημα ἀπολείπειν;

30. Ἓν φῶς ἡλίου, κἂν διείργηται τοίχοις, ὄρεσιν, ἄλλοις μυρίοις. [2]μία οὐσία κοινή, κἂν διείργηται ἰδίως ποιοῖς σώμασι μυρίοις. [3]μία ψυχή, κἂν φύσεσι διείργηται μυρίαις καὶ ἰδίαις περιγραφαῖς. [4]μία νοερὰ ψυχή, κἂν διακεκρίσθαι δοκῇ. [5]τὰ μὲν οὖν ἄλλα μέρη τῶν εἰρημένων, οἷον πνεύματα, καὶ ὑποκείμενα ἀναίσθητα καὶ ἀνοικείωτα ἀλλήλοις· καίτοι κἀκεῖνα τὸ νοοῦν συνέχει καὶ τὸ ἐπὶ τὰ αὐτὰ βρῖθον. [6]διάνοια δὲ ἰδίως ἐπὶ τὸ ὁμόφυλον τείνεται καὶ συνίσταται καὶ οὐ διείργεται τὸ κοινωνικὸν πάθος.

---

1 μετὰ ποιήσεως A. 11 αἰδούμεναι A. 14 αὐτοῦ τὸ T: τοῦτο A. ὑλικόν A (sed prima littera dubia). δὲ Stich: δαὶ. 24 τὸν νοῦν: em. Gat. 25 ἐπὶ τὰ A: ἔπειτα T. 26 τείνεται Cor.: γίνεται.

AT 31. *Τί ἐπιζητεῖς; τὸ διαγίνεσθαι; ἀλλὰ τὸ αἰσθάνεσθαι; τὸ ὁρμᾶν; τὸ αὔξεσθαι; τὸ λήγειν αὖθις; τὸ φωνῇ χρῆσθαι; τὸ διανοεῖσθαι; τί τούτων πόθου σοι ἄξιον δοκεῖ;* [2]*εἰ δὲ ἕκαστα εὐκαταφρόνητα, πρόσιθι ἐπὶ τελευταῖον τὸ ἕπεσθαι τῷ λόγῳ καὶ τῷ θεῷ. ἀλλὰ μάχεται τὸ τιμᾶν ταῦτα, τὸ ἄχθεσθαι, εἰ διὰ τοῦ τεθνηκέναι στερήσεταί τις αὐτῶν.*

32. *Πόστον μέρος τοῦ ἀπείρου καὶ ἀχανοῦς αἰῶνος ἀπομεμέρισται ἑκάστῳ; τάχιστα γὰρ ἐναφανίζεται τῷ ἀιδίῳ.* [2]*πόστον δὲ τῆς ὅλης οὐσίας; πόστον δὲ τῆς ὅλης ψυχῆς; ἐν πόστῳ δὲ βωλαρίῳ τῆς ὅλης γῆς ἕρπεις;* [3]*πάντα ταῦτα ἐνθυμούμενος μηδὲν μέγα φαντάζου ἢ τό, ὡς μὲν ἡ σὴ φύσις ἄγει, ποιεῖν, πάσχειν δέ, ὡς ἡ κοινὴ φύσις φέρει.*

33. *Πῶς ἑαυτῷ χρῆται τὸ ἡγεμονικόν; ἐν γὰρ τούτῳ τὸ πᾶν ἐστι.* [2]*τὰ δὲ λοιπὰ ἢ προαιρετικά ἐστιν ἢ ἀπροαίρετα, νεκρὰ καὶ καπνός.*

ATX (pr. B) 34. *Πρὸς θανάτου καταφρόνησιν ἐγερτικώτατον, ὅτι καὶ οἱ τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν καὶ τὸν πόνον κακὸν κρίνοντες ὅμως τούτου κατεφρόνησαν.*

AT 35. *Ὧι τὸ εὔκαιρον μόνον ἀγαθὸν καὶ ᾧ τὸ πλείους κατὰ λόγον ὀρθὸν πράξεις ἀποδοῦναι τῷ ὀλιγωτέρας ἐν ἴσῳ ἐστὶ καὶ ᾧ τὸν κόσμον θεωρῆσαι πλείονι ἢ ἐλάσσονι χρόνῳ οὐ διαφέρει, τούτῳ οὐδὲ ὁ θάνατος φοβερόν.*

36. *Ἄνθρωπε, ἐπολιτεύσω ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ πόλει· τί σοι διαφέρει, εἰ πέντε ἔτεσιν ⟨ἢ τρισίν⟩; τὸ γὰρ κατὰ*

1 *διαπνεῖσθαι* Leopold. 4 *πρόιθι* Lofft, Leopold. 6 *τὸ* A: *τῷ* T; fort. *μάχεται τούτῳ τὸ.* *ἄχεσθαι* A. *εἰ* A: *ἢ* T. 10 *τοῖς ὅλοις οὐσίας* A. 16 *ἢ* A: *εἰ* T (*sive* Xyl.). *προαίρετά* T. 18 *διεγερτικώτατον* l_3 et in X nonn. glossae. 19 *κακὸν* ATp_4 corr.: *ἀγαθὸν* X. 21 et 23 *ᾧ* T: *ὡς* A. 23 *πλείονι* Gat.: *πλέονι* T, *πλέον* A. 26 *τί σοι* T: *τίσι* A. *εἰ* om. A. suppl. Cor. (*εἰ ⟨τρισὶν ἢ⟩ πέντε ἔτ.* Reiske).

τοὺς νόμους ἴσον ἑκάστῳ. [2]τί οὖν δεινόν, εἰ τῆς πόλεως ἀποπέμπει σε οὐ τύραννος οὐδὲ δικαστὴς ἄδικος, ἀλλ' ἡ φύσις ἡ εἰσαγαγοῦσα; οἷον εἰ κωμῳδὸν ἀπολύοι τῆς σκηνῆς ὁ παραλαβὼν στρατηγός. [3]'ἀλλ' οὐκ εἶπον τὰ πέντε μέρη, ἀλλὰ τὰ τρία.' καλῶς εἶπας· ἐν μέντοι τῷ βίῳ τὰ τρία ὅλον τὸ δρᾶμά ἐστι. [4]τὸ γὰρ τέλειον ἐκεῖνος ὁρίζει ὁ τότε μὲν τῆς συγκρίσεως, νῦν δὲ τῆς διαλύσεως αἴτιος· σὺ δὲ ἀναίτιος ἀμφοτέρων. [5]ἄπιθι οὖν ἵλεως· καὶ γὰρ ὁ ἀπολύων ἵλεως. AT

---

7 μέν ⟨τις⟩ τῆς A. nulla subscriptio in codd.; in cod A hi leguntur versus:

Εἰ λύπης κρατέειν ἐθέλεις τήνδε μάκαιραν ἀναπτύσσων
βίβλον ἐπέρχεο ἐνδικέως ἧς ὑπὸ γνώμην ὀλβίστην
ῥεῖά κεν ὄψεαι εἰσομένων ὄντων τ' ἠδὲ παροιχομένων
τερπωλήν τε ἀνίην τε καπνοῦ μηδὲν ἀρειοτέρην

(v. 1 *E* et v. 3 *τ'* in ras. A; v. 2 *ὕπο*?).

eosdem versus, quorum exordium imitationem epistulae LXXXV (p. 786 ed. Herch.) a Theophylacto Simocatta conscriptae prae se fert, aliquanto emendatiores (*ἐνδυκέως*, *ἐσσομένων*) adfert Salmasius ad Vulcacii Gallicani Avid. Cass. 3, 7 his verbis praemissis: 'in librum Marci versiculos Graecos nescio cuius authoris in vetustis membranis reperi, quos heic ascribere non pigebit; nondum enim quod sciam sunt editi.' cf. Brunckii Anthol. Graec. II, 272, epigr. 578.

SCHOLIA

I 11 (4, 19) βίαιος D.
I 14$_3$ (5, 21) ὁμότονον] ἰσότονον D.
I 16$_{17}$ (8, 4) ⟨οἰκογενὴς⟩ οὐερνάκλος T.
Ante II 1 (12, 9) ἄντικρυς ἐπικτητίζει D.
II 4$_1$ (14, 6) προθεσμίας] καιροὺς ὡρισμένους et supra προερχομένους περὶ τῶν πρακτέων; in marg. ἐνθυμεῖται (vel ἐνθυμήθητι) τὸν χρόνον ὅσος ἐστὶν ἐξ οὗ ταῦτα ἅπερ εἶπον ἀναβάλλῃ καὶ ὑπερτιθη^{ς} D man. rec.
III 3$_6$ (23, 15) δαίμων] τὸ ἀπὸ τῶν μοιρῶν τῷ ἀνθρώπῳ συγκεκλωσμένον ἢ ἐπειδὴ ὁ Πλάτων (Tim. 75 B) δαίμονάς τινας λέγει δημιουργοὺς τῶν ἀνθρώπων, δαίμονα φησὶν οὗτος τὸν ἑκάστου ἀνθρώπου ὁ πλα^{στ} συμπαρομαρτοῦντα μετὰ τὴν πλάσιν αὐτῷ. τοιαῦτα γὰρ μυθολογοῦσι γλώττης τε καὶ γνώμης αὐτονομίᾳ D.
III 6$_1$ (26, 1) φρόνησις (φρονήσεως ?). ἐπειδὴ ἡ φρόνησις τὸ ἀληθὲς εὑρίσκει D man. rec.
VI 10$_1$ (63, 1) τοῦτο καθ' ὑπόθεσιν διὰ τὴν Ἐπικούρου δόξαν φησι(ν) D.
VI 11 (63, 11) πρὸς ἑαυτὸν D.
Ante VII 35 Πλατωνικόν et ante 36 Ἀντισθενικόν praef. T.
Ante VII 44 Πλατωνικά praef. T.
Ante VII 52 haec leguntur in T: οὐκ ἔστιν ἀρχὴ τοῦτο, ἀλλ' (?) τῶν ἀνωτέρω τῶν πρὸ τῶν Πλατωνικῶν συναφές.

Scholia atque glossae, quae in classis X libris inveniuntur, nullius fere pretii sunt, utpote maximam partem ad σχεδῶν instar, si felicissime cesserit, conscripta; id quod satis apparet ex iis quae Io. Stich in Adnotationibus ad Marcum Antoninum (Bipont. 1881) publici iuris fecit. pauca quaedam specimina, quae aliquanto exquisitiorem doctrinam ostendunt, hic adferre liceat.

VII 63 (89, 19) ψυχὴ ἡ λογικὴ ζωή. καὶ ἡ ἐν τοῖς ζῴοις τοῖς ἀλόγοις· καὶ ἡ ἐν τοῖς φυτοῖς· καὶ ἡ ζωὴ ὡς παρ' Εὐριπίδῃ „Ἕκτορος τ' ἀπώλητο (!) ψυχή" (Hec. 21). ἤγουν ἡ ζωὴ ψυχὴ καὶ ἡ φύσις ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ „ὅστις τῆς ἐμῆς ψυχῆς γεγώς" (El. 775) ἤγουν τῆς ἐμῆς φύσεως p$_6$.

IX 42 12 (121, 13) πόδες] τοὔνομά φησιν Ἀριστοτέλης (Περὶ πορ. ζῴων 5, 706 a 32) ἀπὸ τοῦ πέδου ἐοίκασιν εἰληφέναι (Schol. in Hephaest. ed. Consbruch 356 11 adn.) p_6.

XI 21 1 (146, 22) τὸ εἷς εἰπὼν ἐπήγαγε τὸ αὐτός· διότι δυνατόν ἐστιν ἔχειν τινὰ ἕνα σκοπὸν ἀεί, οὐ μὴν τὸν αὐτόν p_6.

ib. βίος ἡ τοιάδε ζωὴ καὶ ὁ περιεκτικὸς τῶν τοιῶνδε ζῴων· οἷον „ποίην τις βιότοιο τάμῃ τρίβον" (Anthol. Pal. IX 359)· καὶ ἡ ἀντικειμένη τῷ θανάτῳ ζωή, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ „ἡ δ' ἡμέρη θάνατον ἢ βίον φέρει" (Soph. Ai. 802), ἤγουν ζωήν· καὶ βιὸς ὀξυτόνως τὸ τόξον p_6.

XII 34 (158, 34) ἐγείρει τις τὸν κείμενον καὶ ἐγείρει τὸν ῥαθυμοῦντα. τοιοῦτον καὶ τὸ ἀνίστησιν· ἀνίστησι γάρ τίς τινα κείμενον καὶ ἀνίστησι τὸν ῥαθυμοῦντα. ἢ διεγείρει καὶ ἀνίστησιν ὁ Ὅμηρος τὸν Ἀχιλλέα ἐπὶ τῷ Πατρόκλῳ. ἤγουν λέγει αὐτὸν ὅτι ἀνέστη. κατὰ τοῦτο λέγεται καὶ τὸ γεννᾶν· γεννᾷ γὰρ ἀνὴρ παῖδα καὶ γεννᾶ⟨ν⟩ ὁ Πλάτων τὸν οὐρανὸν (Legg. X 889 c) ἀντὶ τοῦ γεννᾶσθαι λέγει v_2 v_3.

CAPITVM DIVISIONES

Capitum confinia in codicibus AD litteris maiusculis et spatiis relictis, in C M X novis versibus, in T et Xyl. aut novis versibus aut litteris maiusculis et spatiis relictis (Tsp) aut litteris maiusculis tantum (Tm) notata sunt. Notas librorum C D X uncis inclusas adposui, ubicumque excerpti fine proximi capitis initium, quale in aliis libris apparet, confirmatur.

I.

Libri primi capita in A omnino non distincta sunt, in T litteris maiusculis et spatiis interpositis indicata, ita tamen ut inde a pag. 8, 19 saepius Tm appareat (*Πάντα*, 9, 18 *Εφαρμ.*; 10, 22. 11, 3. 9. 10. 13. 15. 18. 21. 22 *Τὸ*; 12, 2 *Πάντα*); in D ante cc. 9, 10, 15, 16 bina puncta posita sunt.

II.

(12, 10, 20) *Πάντα* et *Τό* Tm | 2 Tm C | (13, 1) *καὶ* Tm | (13, 3) *Γέρων* T sp. | 3 AC | (13, 16) *Παντί* Tm | 4 ATD(C) | 5 A(?) Tm | 6 TmD | 7, 8 T sp. | 9 T sp. C | 10 TCM; *φιλοσόφως* in D capiti 9 adiunctum | 11 C, Cas. | (16, 14) *Τὸ* T sp. C | 12 TmC | (17, 21) *Πῶς* T sp. | 13 CMLugd. | 14 T sp. (litt. min.) CLugd. | 15 T sp. | (19, 14) *'Εὰν* Tm | 16 DMLugd.; in Bas. vers. lat. spat. | 17 ATDCM.

III.

2 ADCas. | 3 ATDC | 4 (C)Lugd. (et fort. A) | (24, 3) CLugd. • (25, 4) (C)Lugd. | (25, 6) *Δόξης* Tm | 5 ATmD | (25, 20) *'Εν*

Tm(C) | (25, 22) *'Ορθὸν* C | 6 AD(C)Lugd. | 7 A(D) Lugd. | 8 A | 9 ATm | 10, 11 Lugd. | (28, 24) *Τί ἐστι* AT, contin. Lugd. | 12 AT | 13, 14 ACLugd. | (30, 6—7) *"Εως ἔξεστιν, οὐκ ἴσ.* Gat. | 15 A(C)Lugd. | 16 MLugd. | (30, 11) *Τὸ μὲν* A(M).

IV.

2 ADLugd. | 3 AT sp. DC | (33, 13) *'Εν* ADLugd. | (33, 19) *'Ο κόσμος* C | *'Ο βίος* Lugd. | 4 Cas. | (34, 6) TmCM | 5 A(D)CM Lugd. | 6 Cas. | (34, 19) *"Ολως* MLugd. | 7 ADLugd. | 8 MGat. | 9 A(D); contin. M, Schultz II | 10 MCas. | 11 ATm | 12 ALugd. | (35, 20) *Τὴν* Tm | 13 ATm | 14 A (?) Lugd. | 15 Gat. | 16 AC | 17 Gat. | 18 ACLugd. | 19 AD(C)Lugd. | (36, 17) *Τπόθου* Tm | 20 ADC (37,4) *Τὸ δὲ δὴ* Tm | 21 ATmD(C) (38,6) *Τίς* Schultz II | 22 A(D)Lugd. | 23, 24 ALugd. | (38, 25) *Δεῖ* Tm | 25 ATm | 26 Gat. | (39, 7) *Σεαυτὸν* Tm | (39, 8) *'Αμαρτάνει* A | (39, 9) *Συμβέβηκε* et (39, 11) *Τὸ δ'* Tm | 27 ALugd. | 28 Lugd. | 29 ATm | (39, 25) *'Απόστημα* Xyl. | 30 Lugd. | 31 ATm | (40, 12) *'Ανθρώπων* T | 32 AXyl. | (40, 27) *Μάλιστα* Tm | (41, 7) *'Αναγκαῖον* Schultz II | 33 ALugd. | (41, 16) *Τί δὲ* Tm | (41, 17) *Τί οὖν* Tm | 34 A Lugd. | 35 ADGat. | 36 Gat. | 37 A(D)Xyl. | 38 Tm. | 39, 40 A Xyl. | 41, 42 Xyl. | 43 ADXyl. | 44 A(D) | 45 Gat. | 46 ADM Cas. | 47 ADLugd. | 48 A(D) | (44, 24) *Επιθι* Tm | 49 Lugd. | (45, 11) *'Ατυχής* AT sp. (litt. min.) X | (45, 20) *Τί οὖν* Tm | (45, 24) *Μέμνησο* A(X) | 50 Xyl. | (46, 3—4) *πρὸς*] *"Ορος* AD | (46, 8) *Εἶτα* A(D) | 51 A.

V.

2 Lugd. | 3 ATmD | (48, 10) *Μία* Tm | 4 AD | 5 ATmD | 6 ADXyl. | (49, 17) *"Ιππος* Xyl. | 7 A(D)Lugd. | 8 ATmX | (51, 4) *Οὐκοῦν* Xyl. | 9 AD(X)Xyl. | (52, 11) *Μέμνησο* Xyl. | 10 ADTm | (53, 4) *'Εν* Xyl. | 11 A(D)Cas. | 12 ATm | 13 AT | 14 ADT | 15 A(D) | 16 AXyl. | (55, 18) *Καὶ* Tm | (55, 24) *"Η* Xyl. | 17 AXyl. | 18 ATmX | 19 A(X) | 20, 21 AXyl. | 22 AT | (57, 10) *Τί* A | 23 Tm | (57, 18) *'Ως* A | 24 Gat. | 25 AXyl. | 26 ATmX | 27 ATm(X) | (58, 12) *Συζῇ* Tm | 28 ADXyl. | (58, 20) *'Αλλ'* Xyl. | (58, 25) *Οὔτε* A(D)Xyl. | 29 Gat. | (59, 2) *'Εὰν* Tm | 30 AT | 31 ADXyl. | 32 ATm(D) | 33 ADXyl. | 34 A(D)Lugd. | 35 AXyl. | 36 Xyl. | (61, 15) *'Εγενόμην* A.

VI.

2—4 ADXyl. | 5 AXyl. | 6 ADXyl. | 7 Tm | 8 ATm | 9—12 AXyl. | 13 A(D)XXyl. | 14 A | 15 Lugd. | (65, 5) *Εν* Tm | (65, 7) *"Ωσπερ* AD | (65, 9) *Τοιοῦτον* Leopold | 16 ADCas. | 17, 18 AD Lugd. | 19 ATmD | 20 A(D)Cas. | 21 ALugd. | 22 ADLugd. | 23 A(D) | 24 ALugd. | 25 ATm | 26 ALugd. | 27 ACas. | 28 A Lugd. | 29 ACas. | 30 Tm | (69, 13) *Αἰδοῦ* A | 31 AXLugd. |

32 A(X) Lugd. | 33 AB Lugd. | 34 A(B) Lugd. 35 B Lugd. | 36 A(B) Lugd. | (71, 11) *Πάντα* Leopold | 37 A (*Ὁ* om.) Lugd. | 38 A Lugd. | 39 AX Lugd. | 40 Lugd. | 41 A(X) Lugd. | 42 ATm | 43 ATmB | 44 B Lugd. | (73, 15) *Τί* Tm | (74, 4) *Πόλις* A(B) | 45 ATm | 46 A Lugd. | 47 A | 48, 49 A Lugd. | 50 ATm | 51 Lugd. | 52 Cas. | 53—57 A Lugd. | 58 A | 49 A Lugd.

VII.

2 Cas. | (77, 15) *Τὰ ἔξω* A | (77, 16) *Ἀναβιῶναι* Leopold | 3 A Xyl. | 4 AXyl. (sp.) | 5 Xyl. | 6 AXyl. | 7 AXXyl. | (78, 20) *Τί οὖν* Tm | 8 A(X) Xyl. | 9 ATm | 10, 11 AXyl. | 12 Xyl. | 13 A Cas. | 14 Xyl. | 15, 16 AXyl. | (80, 7) *Τὸ σωμ.* A | (80, 11) *Ἀπροσδεὲς* A | 17 AXyl. | 18 AXXyl. | (80, 22) *Σὺ δὲ* Tm | 19 A(X) | (81, 6) *Πόσους* A | 20 Xyl. | 21 AXyl. | 22 ATsp. X | 23 A(X) BXyl. | 24 A(B) Lugd. | 25 AXyl. | 26 ATsp. | 27 AXyl. (sp.) | 28 AD Lugd. | 29 Gat. | (83, 3) *Ἐννόησον* A(D) | (83, 4) *Τὸ ἐκείνῳ* Xyl. | 30 ACas. | 31 Xyl. | 32—34 ATm | (83, 22) *Καὶ ὅτι* Xyl. | 35 AXyl. | (84, 6) *Οὐκοῦν* A | 36 Xyl. | 37 A Lugd. | 38 Xyl. | 38—41 versus distinx. Bas. | 39 Gat. | 40 Xyl. | 41—43 Xyl. (sp.) | 44 ATXyl. | 45 Cas. | 46 ACas. | 47 Xyl. | 48 ACas. | 49 Cas. | 50 MXyl. | 51 Xyl. | 52 AXyl. (versus dist. Bas.) | 53 AX Lugd | 54 A(X) | 55 AD Lugd. | (88, 10) *Ἡ δὲ* Xyl. | 56 A(D) Xyl. | 57 Xyl. | 58 Cas. | 59 AD Lugd. T | 60 Xyl. | 61 AXyl. | (89, 12) *κατὰ* A(D) | 62 AXXyl. | 63 AXD | 64 A(DX) BXyl. | 65 A(B) Xyl. | 66 AXXyl. | 67 A(X) Xyl. | 68 Xyl. | 69 AXyl. | 70 ADX Lugd. | 71 ADX | 72 A(DX) Xyl. | 73 AXyl. | 74 AD | 75 A(D) Xyl.

VIII.

2 AXyl. | 3 Xyl. | 4 Xyl. (sp.) | 5 Xyl. | 6 AXyl. | 7 A | 8 AD Cas. | (95, 10) *Ἀλλὰ* Xyl. | 9 ADXyl. | 10 A(D) Xyl. | (95, 20) *Οὐδεὶς* AD | 11 A(D) Xyl. | (95, 24) *Τί δὲ* A | 12 ADCas. | 13 A(D) Cas. | (96, 5) *Φυσιολογεῖν* Xyl. | 14 Gat. | (96, 9) *Τοιάδε* Xyl. | 15 AX | 16 ATm(X) | 17 Xyl. | (96, 23) *Οὐδενὶ* AX | 18 A(X) Xyl. | 19 Lugd. | (97, 7) *Σὺ οὖν* Xyl. | 20 AXyl. | 21 Gat. | (97, 17) *Βραχύβιον* ABXyl. | 22 A(B) Xyl. | (97, 24) *Δικαίως* Morus | 23 Cas. | 24 ATm | 25, 26 AXyl. | 27 A | 28 A Lugd. | 29 ACas. | (99, 6) *Συνεχῶς* Xyl. | (99, 10) *Μέμνησο* A | 30 Xyl. | 31 AXyl. | (99, 21) *Πάλιν* Lugd. | 32 AXyl. | 33 Gat. | 34 AX Xyl. | 35 A(X) Cas. | (100, 24) *Δύναται* A | 36 ADXyl. | (101, 5) *Ἔπειτα* T | (101, 7) *Τοῦτο δὲ* Xyl. (contin. Bas., Lugd.) | 37 A(D) Xyl. | 38 Xyl. | 39, 40 Xyl. | 41 AXyl. | (102, 11) *Πόνος* AXyl. | 42 AXyl. | 43, 44 Xyl. | (102, 25) *Οἱ* et (103, 2) *Τί* Tm | 45 A Xyl. | (103, 8) *Ἆρα* AXyl. | 46, 47 A | 48, 49 AXyl. | 50 ADXyl. | 51 Xyl. | (105, 10) *Κτείνουσι* AD | 52 A(D) Xyl. | 53 Xyl. | 54 ADXXyl. | 55 AD(X) Xyl. | 56 A(D) XXyl. | 57 ATmX | 58 A(X) Xyl. | 59, 60 AXyl. | 61 (om. A) Cas.

IX.

2 AXyl. | 3 ATm | 4 ATD | 5 Gat. | 6 Xyl. | 7 Gat. | 8 A(D) Xyl. | 9 Xyl. | (111, 20) *Τὸ γεῶδες* (contin. Bas.) et (111, 22) *Τὸ πῦρ* T | 10 AXyl. | 11 Xyl. | 12, 13 AXyl. | 14 Xyl. | 15 AXyl. | 16 Gat. | 17 AXyl | 18 AT | 19 AXyl. | 20 ACas. | 21 ADCas. | (114, 2) *Μέτιθι* Xyl. | 22 ADXyl. | 23 AD | 24 DCas. | 25 ADXyl. | 26 A(D) Xyl. | 27 AT | 28 Cas. | (115, 15) *Καὶ ἤτοι* Xyl. | (115, 18) *Τὸ δὲ* Xyl. | (115, 21) *Ἤδη* AXyl. | 29 A | (116, 1) *Ὡς* Lofft. Leop. | (116, 3) *Ἄνθρωπε* AD | (116, 8) *Δόγμα* Lugd. | (116, 10) *Ἄπαγε* A(D) | (116, 14) *Ἁπλοῦν* AD | (116, 15) *Μή με* Lugd. | 30 Xyl. | 31 ADLugd. | 32 ABas. | (117, 6) *Ἤδη* Lugd. | 33 AT | (117, 14) *Καὶ ὁ* Xyl. sp. (contin. Bas.) | 34—36 AXyl. | 37 Xyl. | (118, 8) *Τί ταράσσῃ* A | *Ἴσον* AXyl. | 38 Xyl. | 39 AXyl. | 40 AXXyl. | 41 A(X)Xyl. | (120, 2) *Πρὸς* Leop. | 42 AX Xyl.(sp.).

X.

2 Lugd. | 3 AXyl. | 4 Xyl. | 5—8 Xyl. | (126, 16) *Καὶ εἶναι* Xyl. | 9 Xyl. (A?) | 10 AXyl. | (127, 6) *Οὗτοι* Leop. | (127, 7) *Ἐὰν* A (*κἂν*) Xyl. (sp.) | 11 Cas. | (127, 10) *Οὐδὲν* T sp. | (127, 16) *Δύο* AXyl. | 12 AXyl. | (128, 3) *Σχολαῖόν* Xyl. | 13 ATm | (128, 7) *Μήτι* Xyl. | 14, 15 AXyl. | (128, 21) *Ἰδέτωσαν* Xyl. | 16 AXyl. | 17 Xyl. | 18, 19 A | 20 AXyl. | 21 A | 22 ALugd. | 23—25 AXyl. | 26 AT (Xyl. contin.) | 27 AXyl. | (131, 2) *Μόνον* Lugd. 28 AXXyl. | 29 AXCas. | 30 A(X)Xyl. | 31 AXyl. | (132, 6) *Οἷαν* Leop. | 32 AXLugd. | 33 AXyl. | (133, 8) *Οὐ* A | (132, 23) *Ταύτην* A | 34 AXXyl. | 35 AXyl. | 36 A(X)Xyl. | (135, 9) *Ἐφ' ἡμῶν* Xyl. | 37 AXyl. | 38 A (42, 21) *Μηδέποτε* Xyl.

XI.

2—4 AXyl. | 4, 5 coni Reiske | 5 A | 6 AXyl. | 7 Lugd. | 8 ACas. | (139, 24) *Ὁμοδ.* Xyl. | 9 AXyl. | 10 A(X)Xyl. | (140, 14) *Πᾶσαι* Xyl. | 11, 12 AXyl. | 13 ATXyl. | 14 Xyl. | 15 AXyl. | 16 BXyl. | 17, 18 Xyl. | 19 AXXyl. | 20 A(X)Xyl. | 21 AXXyl. | 22 A(X)Xyl. | 23 Xyl. | 24 AXyl. | 25 AXyl. | 26 ABas. | 27 AXyl. | 28 Xyl. | 29 AT | 30 A | 31, 32 Gat. | 33, 34 AXXyl. | (148, 13) *Αὔριον* et (148, 14) *Οὐδὲν* Xyl. | 35 Gat. | 36 A(X)Xyl. | 37 Tm | (149, 1) *Καὶ ὀρέξεως* Xyl. | 38 Xyl. | 39 A.

XII.

2 AXXyl. | 3 A(X)Xyl. | 4 ATmX | (151, 13) *Ἐὰν* Xyl. | 5, 6 AXyl. | 7 Xyl. | (152, 18) *Πάσης ὕλης γυμνὰ* Lem. | (152, 20) *Τὰς* Xyl. | 8 Gat. | (152, 23) *Ὅτι* A | 9, 10 Xyl. | 11 Gat. | 12 Xyl. | 13 AXyl. | 14 ATX. | 15 Lugd. | 16 A(X)Xyl. | (154, 4) *Ὅτι* A | 17 AXyl. | 18, 19 Gat. (qui in notis haec cc. coniunxit). | 20 Tm | 21 Lugd. | 22 AXyl. (sp.) | 23 Xyl. (sp.) | 24 ABas. (sp.) | 25 Xyl. | 26. 27 AXyl. | (156, 25) *Καὶ ὅλως* Xyl. | 28 AXyl. | 29, 30 ALugd. | 31 ABas., Lugd. | 32 Xyl. | 33 A | 34 AXXyl. | 35 A (X)Xyl. (sp.) | 36 A | (158, 26) *Τὸ γὰρ* T.

ADNOTATIONIS SVPPLEMENTVM

(crassioribus notis capitum, minutis sectionum numeri indicantur, quibus additi sunt paginarum versuumque numeri uncis inclusi).

Lib. I.

(pag.)
3 2 (1, 12) *ἀγωγῆς* Is. Casaub. ‖ **4** 1 (13) *τό με* Cas. ‖ 3 (15) 1
εἰς τοὺς τοιούτους Iun. ‖ **5** 1 (18) *Σεκουτάριος* Turnebus (Adv.
V, 10); *Σεκουτόριος* Lipsius (Saturn. II, 24; p. m. 115) ‖ 4 (20)
δυσπαράδεκτον Sch. ‖ **6** 2 (2, 1) *ἀπιστιτικὸν* Bas., unde *ἀπι-* 2
στευτικὸν Xyl. legisse susp. Gat.; *ἐπιστητικὸν* Suid. cod. B, Zo-
narae D; *ἀποστατικὸν* Zonarae A; *ἐπιστητὸν* Suid. cod. E pr. ‖
(2) *τοῖς*] *τῆς* A ‖ 6 (7) *Βακχείου*] *Εὐτυχίου* Gat. ‖ *Ταντάσιδος*]
Ἄνδρωνος Is. Casaub.; *Βασιλιδοῦς* Menag., Gat., *Παννάσιδος* R.;
Τρωσίου Lem. ‖ *Μοικιανοῦ* Is. Casaub.; *Μαικιανοῦ* Menag., Gat. ‖
7 (8) ⟨*μὴ*⟩ *γράψαι* Rich. ‖ **7** 2 (13) *μηδὲ τῷ* Cas. in vers. ex-
pressisse videtur Gatakero; *μηδὲ* [*τὸ*] Sch. II ‖ (14) *θεορημάτων*
A ‖ (15) *ἐνεργητικὸν* Xyl. in adn. (ubi *εὐεργητικὸν* tamquam Tox.
cod. lectionem adfert); *εὐεργετητικὸν* anon. apud Menag. ‖ 3 (17)
ἀστρολογίας Xyl coni. in ed. Turic., retraxit in Bas. ‖ 5 (20)
σινεόσσης A; *Σινουέσσης* Menag. ‖ 7 (3, 3) ⟨*μὴ*⟩ *περινοοῦντα* 3
Menag. ‖ (4) *περὶ* ⟨*ἄλλων*; (vel *αὐτὸν*; voluit puto *αὐτῶν*)⟩ *λα-
λοῦσι* Xyl. in adn. Bas. ‖ 8 (5) *ἐπικτητίοις* A ‖ *ὧν* A ‖ *μετέδωκε*
T ‖ **8** 1 (6) *ἐλευθέριον* Mor. ‖ 4 (10) *παραδείματος* A ‖ (11) *αὐτὸς*
⟨*πόνος*⟩ anon. apud Menag. ‖ *σφροδρότατος* A pr. ‖ 6 (13) *σοφῶς*
Iun.; *σοφὸν ὡς* Lofft ‖ 7 (16) ⟨*τῶν*⟩ *φίλων* Cπ ‖ (17) *διὰ
ταύτας* Iun.; *δι' αὐτὰς* vel *διὰ τὰ τοιαῦτα* Rich. ‖ **9** 6 (4, 1) *τοῦ* 4
ἀθεωρήτου τῶν οἰομένων Salm.; *τὸ ἀθεώρητον τὸ ἀνομένων* J. G.
Vossius (v. Epp. Mer. Casauboni); *τῶν ἀπ' ἀθεωρήτων ὁρμω-
μένων* Bernhardy (in Suidae ed.); *κατὰ τὸ ἀθεώρητον οἰομένων*
Pol.²; *καίτοι ἀδεῶς ῥητορευομένων* Radermacher; delet haec
verba Rend. ‖ 7 (2) *προσηνεστέραν* D (*η* corr.) ‖ **10** 2 (15) *ἓν* A ‖
(16) *οὐχὶ π. τ. ῥήματος* del. Pol.² ‖ **13** 1 (5, 11) *καὶ* ⟨*ἄκοντα*⟩ 5
ἀποκ. Lofft; *καὶ* del. Cor. ‖ *ἀποκαθιστᾶναι* A ‖ (13) *Ἀθηνοδώρου*
Menag. ‖ **14** 2 (18) *κατὰ* T ‖ (18—19) *κατ' ἰσότητα καὶ ἰσηγο-
ρίαν διοικουμένης* del. Sch. II ‖ 3 (21) *ἐμμελὲς* Menag., R.; *ἀτενὲς*
Mor., *ἐμμενὲς* Reche; *ἀφελὲς* Lofft ‖ **15** 1 (6, 6) *Παρὰ Κλαυδίου* 6
Μαξίμου Is. Casaub.; *Παρὰ Κατούλου καὶ Μαξίμου* Salm. ‖ (7)
παρίφυρον Bas.; unde *παράφορον* Iun.; *εὐπαράφορον* Cor.;
εὐεπίφορον Nauck ‖ 5 (12) *οὐκ ἄλλως* Nauck; *οὐκ εἰκαίως* Lofft;
οὐκ ἄκων vel *οὐκ ἀλόγως* Rich. ‖ 8 (16) *ἀδιστρόφου* A ‖ (17) *διορ-
θωμένου* D pr. ‖ 9 (19) *αὐτὸν* A ‖ (19—20) *εὐχαριεντίζεσθαι* ATD;

εὖ χαριεντίζεσθαι Menag.; οὐ χαρ. Gat.; προσχαρ. R.; μὴ χαρ.
7 Cor. ‖ 16 1 (21) ἐμμενετικὸν Menag. ‖ 3 (7, 1) φολύπονον T (corr. Bas.) ‖ 5 (3) τὸ ἀπαράτρεπτον (vel ἀπαρατρέπτως ⟨ἔχειν⟩) εἰς R. ‖ εἰς del. Mor. ‖ 8 (6) κοινωνοημοσύνη A ‖ (7) μὴ δὲ A ‖ (9) ἀποληφθέντων Rend. ‖ 9 (11) ἀλλ' οὐ προαποστῆναι (ἀρκεσθέντα) Iun.; (ἐπίμ.) ἄλλου· οὐ προαπέστη Cas.; ἀλλ' οὔποτε προαπέστη Lugd.; ἀλλ' οὐ τὸ ⟨ὅτι⟩ προαπέστη Pol.[2]; ἀλλ' οὔποτε ἀπέστη Lem. ‖ 10 (13) μηδαμῶς Suid. codd. BE ‖ 11 (14) αὐταρκὲς T ‖ 13 (17) στέλλεσθαι Scaph. ‖ 14 (18) καὶ τῇ μιευτικὸν T (corr. Bas.) ‖ (19) τινῶν] τονῶν T (*de iis rebus* Xyl.), unde τόνων
8 ⟨τινῶν⟩ Cas., πόνων R. ‖ 16 (8, 1) παρέχοι Rich. ‖ (3) ἀνεπιτιδεύτως T ‖ 17 (4) μηδέποτ' ἂν Mor.; μήποτε ἂν Lofft ‖ οὐερνάκλος] *aut vernam* Xyl. ‖ 18 (8) ἐξονειδικὸν AD ‖ 20 (11) οὔτε [ὡς ἄν τις] φιλοζήλως Lem. ‖ (12) οὔ γε μὴν R. ‖ (14) καὶ] ἢ Cor. ‖ ἤ τε φαρμ. ⟨ἐντὸς ἢ⟩ καὶ ἐπιθ. ἐκτός Cas. ‖ ἐκτός del. Rend.; ⟨τῶν⟩ ἐκτός Rich. ‖ 21 (16) ⟨τῶν⟩ νόμων Mor., ⟨ἢ⟩ νόμων Lem. ‖ (17) πραγμάτων ⟨ἐμπειρίαν⟩ Iun. ‖ (19) οὐδὲ AD ‖ (20) ἐπιτήδειος
9 Lem. ‖ τὸ φαίνεσθαι τὰ R. ‖ τὸ τὰ π. φυλ. del. Pol.[2] ‖ 23 (9, 1) αὖθις Cor. ‖ 24 (3) ἀλλ' D (A?), ἀλλὰ T | 25 (6—8) τοῖς τοιούτοις ἀνθρώποις ⟨πραχθῆναι ταῦτα⟩, πρὸς αὐτὸ δὲ τὸ δ. π. δεδορκότος αὐτοῦ vel τοῖς τοιούτοις ἀνθρώπου πρὸς αὐτὸ τὸ δ. π. δεδορκότος αὐτοῦ Cas. (in vers. τοῖς τοιούτοις. τοῖς ἀνθρώποις πρὸς αὐ. δὲ τὸ δ. π. δεδρακότος); τοῖς τοιούτοις, ἄνθρωπος δὲ πρ. αὐ. (vel τοῖς τοιουτοτρόποις. πρὸς αὐτὸ δὲ; idem Menag.) τὸ δ. π. δεδορκώς Salm.; τοῖς τοιουτοτρόποις, ἀνθρώπου πρ. αὐ. δὲ δ. π. δεδορκότος Boot; τοῖς τοιούτοις, οὐ πρὸς ἀνθρώπους, πρὸς δὲ τὸ δ. π. δεδορκότος R.; τοῖς τοιούτοις ἄλλοις, πρὸς αὐτὸ τὸ δ. π. δεδορκότος Cor. et (πρὸς αὐτὸ δὲ τὸ δ. π. δεδορκώς) Stich., τοῖς τοιούτοις, ⟨ὡς⟩ ἀνθρώπου πρὸς αὐ. τὸ δ. π. δεδορκότος Rich. ‖ (7) πρὸς del. Mor. ‖ (8) πραχθεῖσι T ‖ 26 (9) ἀωρεὶ λ. Lugd.; ἀωριλούστης Menag., ἐν ἀωρεῖ λούστης R. ‖ 27 (11) ἡ] ἢ A ‖ ἀπὸ χωρίου Bas. (*e praedio* Xyl.); ἐπιχώριος (aut ἐπὶ Λωρίου) Salm. | (12) στόλος adn. Lugd. ‖ ἀνάγουσα κτλ.] (καὶ ?) διαγωγὴ ἐπὶ τῶν κατ' ἀγρὸν ἐπαύλεων Boot; καὶ ἡ κατ' ἀγροὺς Cor. (id. ἐπιχώριος) ‖ (11—13) τῇ ἀπὸ Λωρίου στολῇ, ἀναχθείσῃ ἀπὸ τ. κ. ἐπ. καὶ ὢν ἐν Δανουβίῳ, τὰ πολλὰ Fourn. ‖ καὶ τῶν] χιτὼν vel ἀχίτων vel ἐν χιτῶνι Salm.; καὶ ὁ χιτὼν Lem. ‖ 28 (13) φελώνῃ Salm.; φαινόλῃ Lem. ‖ Τούσκοις Gat. ‖ παραιτούμενος adn. Lugd. (idem deleto ὡς Cor.); παραιτουμένως [ὡς] Salm; παραιτητός Lem. ‖ (14) ὁ τρόπος τοιοῦτος Boot; τοι. ὁ τρ. Cor. ‖ 29 (17) ⟨τῷ⟩ λελογίσθαι vel τῷ λογισμῷ R. ‖ ἀτ. ⟨τε⟩ τεταγμένα Sch. ‖ (18) ἑαυτῇ Lem. ‖ 31 (22) ἐπικαρτερεῖν Cas., Gat.; ἐγκαρτερῶν R.; ἀποκαρτερεῖν Lofft ‖ νήφειν Scaph.; νήφειν ἐν Rendall ‖ (24)
10 οἷος Gat.; οἷος ⟨ἦν⟩ Lofft ‖ τὸν Μάξιμον R. ‖ 17 1 (10, 3) ⟨ἀγαθὰ⟩ σχεδὸν ἅπαντα σχεῖν Gat., σχεδ. ⟨ἀγαθὰ⟩ ἅπαντα σχεῖν Cor.; ἅπαντας σχεῖν R. ‖ 2 (4) πεμμελῆσαί A ‖ (5) ἔτυχεν T |

(6) *εὐποιίᾳ* Oxon. ‖ 3 (8) *ἐκτραφῆναι* Bas. ‖ 4 (9) *πρὸς ὥρας* Lugd. ‖
(10) *ἐπιλαβεῖν* corrupt. putat Mor.; ⟨*τι*⟩ *καὶ ἐπιλιπεῖν* Lofft ‖
5 (11) *ἔμελλεν* T ‖ *τύφον*: corr. Stich ‖ (13) *ἐστι* T ‖ (14) *σημειω-*
τῶν Bas. ‖ (15) ⟨*καὶ*⟩ *τοιῶνδέ τ.* Sch. (qui verba *καὶ . . . κόμ-*
που del.) ‖ (16) *νὴ διὰ* Bas.; *νὴ Δία μὴ διὰ* Cas. ‖ 6 (19) *τυχεῖν*
A (*τυ* corr.) ‖ 7 (21) *μὴ ἀφυῆ μοι* Nauck ‖ *γένεσθαι* A ‖ 8 (23)
ἐπιτηδεύμασι T ‖ 8 (25) *εὐοδῶς* A ‖ 9 (11, 1) *μὴ*] *μὲν* (*με*?) aut 11
⟨*οὐκ*⟩ *ἔτι* servato *μή* Menag.; '*μὴ* tollendum' Mor. ‖ 11 (4) *ἐστι*
T ‖ (5) *δόσεσι* Cor. ‖ (6) *ἐπικουρίαις* Lofft ‖ 13 (11) ⟨*τὸν*⟩ *ὕστερον*
ἐν ⟨*τοῖς*⟩ *ἐρ. π. γ. ὑγιάσαι* Sch. ‖ 14 (13) *πρᾶξαι* AT: corr. Gat. ‖
16 (16) *εἰς ἄλλον τινὰ* Lem. ‖ 20 (22) *δοθῆναί* ⟨*μοι*⟩ Cor.; *δειχ-*
θῆναι vel *δηλωθῆναι* R. ‖ 21 (23) *τοῦτο* Lugd. (*hocque* Xyl.) ‖
(24) *Chręsę* Xyl., *Chraesae* Bas.; *Χρύσῃ* Lugd. (⟨*ἐν*⟩ *Χρύσῃ*
Lem.); *χρησμόν* adn. Lugd.; *χρήσει* Boot; *ὡς περιχρῖσαι* vel (*τού-*
του) *εὐτυχῆσαι* Salm.; *χρήστῃ* R.; *χερσί* Reche ‖ 22 ⟨*τὸ*⟩ *ὅπως*
Salm.; ⟨*τὸ*⟩ *ὅπως τε* Gat.; *οὕτως τε ἐ. φ.*, ⟨*ὡς*⟩ *μὴ* Rich. ‖ (25)
ἀποκαθῆσαι Bas., unde *ἀποκαθῆσθαι* Gat.; *ἐποκεῖλαι* Mor. ‖
23 (12, 2) 'versus pars' Kron. ‖ 24 (4) ⟨*β*(*ιβλίον*)⟩ *α'* Reiske, qui 12
haec ad ea quae sequuntur spectare putat.

II.

1 1 (9) *Ἔωθεν* A, *Ἑωθεν* T (*Solebat id sibi praedicere* Xyl.) ‖
3 (13) *κακοῦ*] *αἰσχροῦ* D (*κακοῦ* s. l.) ‖ (16) P. Corssen: v. Berl.
Philol. Wochenschrift XXXI, 1390 ‖ (18) *ἀπέχεσθαι αὐτοῦ* Stich
olim ‖ **2** 2 (13, 2) *σπούδαζε* vel *σπουδαῖς δός σε* adn. Lugd. ‖ 13
σπῶ ⟨, *περὶ ὃ*⟩ *οὐ* Menag. ‖ (4) *κροκύφαντος* del. Rend. ‖ *ἐκ . . .*
(5) *πλεγμάτιον* vel solum *πλεγμάτιον* del. Sch. ‖ 4 (8) *ἐστὶν* AC
(in D comp.) ‖ *sic tecum reputa* Xyl.; *ὧδε ὑπονοήθητι* R.; *οὐ δὴ*
ἀπονοήθητι Sch.; *ᾧ δὴ ἐπινοήσας, ὅτι γ. εἶ, μηκέτι* Cor.; *οὗ δὴ*
προνοήθητι vel *ἐπιμελήθητι* Stich ‖ (10) *ἀκοινονόητον* Lem. ‖
(11) *ὑποδείσασθαι* Gat.; *ὑποδεῖσαι* Cor.; *ὑπιδέσθαι* Wilam.;
ὑπολύεσθαι Schmidt; *ἐποδύρεσθαι* Lem. ‖ **3** 2 (17) *ἐστὶν* A (in D
comp.) ‖ 3 (14, 1) *ἐστιν* A, in Da et Db comp.; *αἰτεῖς* Pol.^{2} ‖ 14
(2) *ῥίψον*: corr. Stich ‖ *γογγίζων* A ‖ **4** 1 (5) ante *Μέμνησο* et (6)
οὐ χρᾷ deesse quaedam put. Xyl. ‖ (6) *αὐτοῖς* adn. Lugd. ‖ 2 *ἔδει*
R. ‖ (9—10) *si ociosus intra parietes consumpseris* Xyl. ‖ (10) *καὶ*
οἰχήσῃ] *ὡς οἰχ.* Pol.^{2} ‖ (11) *ἥξει* vel *ἥξει σοι* Sch. II; *ἵξεται* Cor.;
ἥξετε Jackson ‖ **5** 1 (12) ⟨*ὁ*⟩ *Ῥωμαῖος* Is. Casaub. ‖ 2 (17) Pol.^{2} ‖
(18) *αἰροῦντος*] *κρείττονος* adn. Lugd. ‖ (20) *συμμεμηρυμένα* Cor. ‖
3 (15, 1—2) *θεοειδῆ βιῶναι* Nauck ‖ **6** 1 (4) *Ὕβρισες* (!; *Ὕβρισας* 15
Couat) vel *Ὑβρίζεις* Gat.; *Ὑβρίζῃ*; *μὴ ὕβριζε* Rend. ‖ (5) *οὐ*]
φεύγει Gat., *σπεύδει* R.; *ῥεῖ* Pol.^{2} ‖ *οὐ γὰρ ὁ β.* ⟨*ἀρκεῖ*⟩ Stich
olim ‖ *vita enim unicuique id praebet* Xyl.; *εὖ γὰρ ὁ β. ἑκ.*
⟨*παρ' ἑαυτῷ*⟩ vel ⟨*αἰδουμένῳ ἑαυτόν*⟩ Cas.; *ἕξεις.* ⟨*ἐξ ἴσ*⟩*ου·*
ὁ β. γὰρ ⟨*εἷς*⟩ *ἑκ.* Jackson ‖ **7** 1 (8) *Non patere te circumagi*

Xyl. (unde *Μὴ περισπάτω σε* Gat.) ‖ *τί σε*] *ἔτι σε* R. ‖ (9) *σεαυτῶ*
(sed *ῶ* corr.) A ‖ *σπαῦσαι* D pr.; *παύσῃ* Sch. II ‖ 2 (10) *παρα-
φορὰν* Iun. ‖ (12) 〈*ἐν*〉 *τῷ βίῳ* Mor. ‖ (13) *ἀπευθύνουσι* A ‖ 8 (15)
γίγνεται T (in D comp.) ‖ 9 (20) *τοῦ*] *του* Sch. II ‖ (22) *λέγ*^{ει} A ‖
16 **10** 1 (16, 1) *ἁμαρτιμάτων* M pr., *ἁμαρτιμάρτων* M corr. ‖ *συγ-
κρίνειεν* D pr. ‖ 2 (6) *ἀκολαστώτερος* D ‖ 3 (10) *ἔοικε μᾶλλον* D
pr. ‖ **11** 2 (16) *εἰ δὲ ἔτι* (vel *ἤτοι*) adn. Lugd.; *εἰ δὲ ἦτε* Cas.,
εἰ δ' Mor. ‖ (17) *μοι*] *μοι* 〈*πλέον*〉 Mor.; *σοι* Cor.; *δεῖ* Nauck ‖
ζῆν 〈*κέρδος*〉 Pol. ‖ (18) *θεῶν προνοίας* (*ἢ* et *κενῷ* alt. del.)
Nauck ‖ 3 (19) *κατὰ* AD ‖ (20) *περιπίπτει* AT (corr. Bas.) ‖ (21)
τὸ δὲ λοιπὸν Lem. ‖ (22) *ἐπῇ τὸ πάντη* Oxon.; *ἐπῇ παντὶ τὸ* Sch. II;
ἐπεὶ πάντη τὸ Cor. ('ΔΓ'); *ἐξῇ παντὶ τὸ* Fourn. ‖ 5 (24) *κατ'*] *δι'*
17 Scaph.; *παρ'* Stich ‖ (17, 1) *οὔτε* Bas. ‖ (2) *παρὰ ἀτεχνίαν* AD ‖
(3) *ἐπίσης* del. Pol.^{2} ‖ *τῆς τε* A pr. ‖ 6 (8) *οὐ γὰρ ἀγαθὰ* R. ‖
ἄρα ἀγαθὰ A pr. (ut vid.) ‖ **12** 1 (12) *διασεσοβημένα* Cor. ‖ (14)
νεκρά. νοερᾶς δυν., ἐφιστ. T ‖ *δυνάμεως* 〈*τόνον τούτῳ*〉 *ἐφ.*
Fourn. ‖ 2 (15) 〈*ἀφαιροῦσι*〉 adn. Lugd.; 〈*χαρίζονται*〉 Gat.
(*ἀφαιροῦνται* Gat. marg.); 〈*περιποιοῦσι*〉 Menag.; 〈*αὐξάνουσι*〉
Lofft ‖ 3 *ἐστὶν* T ‖ (17) in archetypo codd. AD *ἐναφανιζόμενα*
scriptum fuisse videtur ‖ (19) *εἴ τις*] *ὅστις* Bernhardy ‖ 4 (21)
deus hominem attingat Xyl., unde *θεὸς ἀνθρώπου* adn. Lugd. ‖
(22) *quomodo afficitur eo tactu pars illa* Xyl.; *ὅταν πῶς ἔχῃ ἢ
διακέηται* vel *πῶς ἔχῃ ὅταν διαχέηται* Cas.; *πῶς ἔχῃ ὅταν διίκη-
ται* Gat.; *ὅταν πῶς ἔχον διάκειται* (!) Boot; *ὅταν πῶς ἔχῃ οὕτω
διάκειται* R.; *καὶ ὅταν*; (?) *πῶς ἐκεῖ διακέηται* de Joly; *πῶς,
ὅταν οὕτως ἔχῃ, διακέηται* Rend.; *καὶ ὅταν οὕτως διακέηται*
18 Lem. ‖ (23) *μόριον*; T ‖ **14** 1 (18, 13) *καὶ*] *κἂν* vel *ἢ* Rich. ‖
(13—14) *μυριάκις τοσαῦτα* Rich. ‖ (15) *τοῦτο* T (corr. Bas.) ‖
19 *ἀποβαλεῖ* Cor. ‖ 3 (17) *καί*〈*τοι*〉 Sch. ‖ *οὐκ ἴσον*; Reche ‖ 5 (19, 10)
εἴπερ] *ὅσπερ* vel *ὥσπερ* Gat. ‖ **15** (12) *δηλοῖ* Gat. (id. v. 13);
δῆλον τὸ . . . λεγόμενον R. ‖ (14) *αὐτὸ* Cor. ‖ *νόστιμον*] *ἡδὺ* adn.
Lugd. ‖ **16** 1 (17) *ἀπόσκημα* D pr. ‖ (18) *γίνηται* Kron. ‖ 2 *γιγνο-
μένων* D ‖ (19) *ἐν μέρει*] *ἐν ἐμμελείᾳ* Lofft; *ἑνώσει* Rend. ‖ 3 (21)
ἀποστρέφῃ Kron. ‖ (22) *εἰσι* T, in D comp. ‖ 4 (23) *ἡσᾶται* A ‖
20 6 (20, 2) *ἀλλ'* D ‖ (4) *ἐπί τι τέλος* Cor. ‖ **17** 1 (9) *σύκρισις* M;
σύγκρασις Iun. ‖ *ῥέμβος* adn. Lugd. ‖ (9—10) *ἡ δὲ ψυχὴ δ., ἡ δὲ
τύχη ῥ.* Sch. ‖ (12) *τύφος*: corr. Stich ‖ 4 (19) *ἐρχόμεν*$^{ο?}$ D pr. ‖
21 (22) *ζῴων* D ‖ *συκρίνεται* M ‖ 5 (21, 2) *κακὸν* 〈*ὂν*〉 *κατὰ φύσιν*
vel *κακὸν κ. φ.* 〈*ὂν*〉 R.; *κακὸν* 〈*τῶν*〉 *κ. φ.* vel 〈*τῶν*〉 *κ. φ.
κακόν* Cor.

III.

1 1 (11) *βίῳ ἥτις* A ‖ (12 *αὖθις*] *αὐτῇ* vel *αὐτῆς* Menag.; *αὖ-
θις αὐτῇ* Lem. ‖ (13) *τὴν θεωρίαν τὴν συντείνουσαν* R. ‖ 2 (17)
χρῆσθαι 〈*καλῶς*〉 R. ‖ (19) *αὐτόν* T; *αὑτόν* A et Tox. cod. ‖

3 (21) *τῷ*] *διὰ τὸ* Iun.; *τὸ* et (22) ⟨*ἰ*⟩*δίᾳ τὸ* Lofft ‖ **2** 2 (22, 6) 22
ἰδίως] *ἡδέως* Menag. ‖ 3 (7) *τε*] *δὲ* R. ‖ *σύκα* A (sic semper fere) ‖
κέχηνε T (in D compend.) ‖ 5 (14) *βάθος* Mor. (del. verbis *καὶ ἔν-
νοιαν βαθυτέραν*) ‖ *εὔνοιαν* Cas. ‖ (15) ⟨*ὃ*⟩ *οὐχὶ* R., Mor. ‖ (17) *συν-
ίστασθαι* R. (qui et *νὴ Δία σ.* coni.); *καὶ συνίστασθαι* Cor.; *ἰδίως
πως διά τι συνίστασθαι* Stich ‖ 6 (19) *πλᾶσται* A ‖ *δεικνύουσι* D ‖
(20) *παισὶν*] *πᾶσιν* Cas. ‖ (21) *ἑαυτοῦ*] *αὐτοῖς* Pol.² ‖ **3** 1 (23, 1) 23
⟨*καὶ*⟩ *αὐτὸς* Cor. ‖ 2 (2) *θανάτων* A ‖ (3) *πεπρωμένον* D (*ρω*
corr.) ‖ 5 (10) *Δημόκριτον* 'corruptum' Sch. ‖ 6 (14) *χείρωνι* D
pr. ‖ *ὅσῳ περίεστι* Cas.; *ὅπερ ἐστὶ* Boot; Salm. *ἤτοι γὰρ ἄλλου
ἔργου στέρῃ* et *ὁπόταν μὴ . . . ποιῇ* e c. 4 ante *ἢ περίεστι* trans-
tulit; *οὗ περίεστι* vel *ἢ* ⟨*οὐ*⟩ *περίεστι* vel *ὅπερ εἰκὸς ὑπηρετεῖν*
Gat.; verba *ἢ . . . ὑπηρετοῦν* del. inque eorum locum *ὅσῳ κρεῖτ-
τον τὸ ἡγεμονικὰ* inser. putat Mor.; *ὅσῳ κρεῖττον τὸ ὑπηρετού-
μενον ἤπερ ἔστι τὸ ὑπηρετοῦν* R.; *ὅσῳ περίεστι* (*τοῦ ὑπηρετοῦν-
τος*) *τὸ ὑπηρετούμενον* Cor. apud Sch.; *ὅσωπέρ ἐστιν ὑπηρετοῦν*
Cor. in ed.; *ὅσωπερ περίεστι τὸ ὑπηρετοῦν* Pol.² ‖ (16) *λῦθρος* A ‖
4 1 (17) *κατακρίψῃς* A ‖ (18) *μὴ τὴν*] *τὴν μὲν* D ‖ (19) *ποιῇς* vel
ποιῶσι R. ‖ *ἤτοι*] *ἤδη* Boot ‖ *γὰρ*] *καὶ* Cas. ‖ *ἤ τοι γὰρ* (vel *ἡ γὰρ
τοῦ*) *ἄλλου ἔργου τήρησις* Gat.; *τί γὰρ ἄλλου ἔργα τηρεῖς, τουτέστι
στρέφῃ* R.; *ἤτοι* et *τοῦτο* pro *τουτέστι* Mor.; aut *τουτέστι* del.
aut *τοιοῦτό τι* Cor.; *αὐτὸς γὰρ καλοῦ ἔργου στ.* (*τοιοῦτό τι*) Pol.²;
τί γὰρ ἄλλου ἔργου στ. τοιοῦτον ἔτι (vel *οὕτως ἔτι*) *φ.* Rend.; *οὕτως
γὰρ πολλοῦ ἔργου στ.* Rich.; *τί γὰρ ἀνθρώπου ἔργου στέρῃ τοι-
οῦτό τι φ.* Jackson; *τῆς . . . παρατηρήσεως* (23, 22—24, 1) post
τουτέστι transp. Lem. ‖ (20) *πράττει* D ‖ (22) ⟨*ἃ*⟩ *ποιεῖ* Mor.;
ποιεῖ ⟨*σ'*⟩ Lem. ‖ *ἀπορέμβεσθαι* AD ‖ 2 (24, 3) *πολὺ δὲ μᾶλ-* 24
λον aut *πάνυ δὲ καὶ μάλιστα* R. ‖ 3 (5) *διανέροιτο* Gat. ‖ (6) *ἀπο-
κρίναο* T (corr. Bas.) ‖ (7) *ἁπλὰ* A ‖ 4 (11) *ὁ γὰρ τοιοῦτος ἀνὴρ*
Cor. ‖ (12) *τὸ ὡς*] *τὸ* Menag.; *τὸ* ⟨*ἑαυτὸν παρατηρεῖν, ἀλλὰ*⟩ *τῷ
ἐν* R.; *ὡς ἔνι* (vel *ὡς ἂν*) *ἄριστος* Rich.; *τό πως* Lem. ‖ (13) *καὶ*
alt.] *καλῶς* Pol.² ‖ (14) ⟨*ὑφ'*⟩ *ἡδονῶν* R.; ⟨*πασῶν*⟩ *ἡδονῶν*
Sch. II ‖ (15) *ἄτρυτον* Valckenaer (v. Thesauri L. Gr. ed. Didot. i.
voce *ἄτρυτος*) ‖ (17) [*τοῦ*] *ὑπὸ μ. π. κ.* ⟨*δυνάμενον*⟩ Menag. ‖ (21)
πράττει D ‖ 5 (22) *μόνον γὰρ εἶναι ἑαυτοῦ* C ‖ 6 (25, 3) *μοίρα* A ‖ 25
(3—4) *συμφέρεται καὶ συμφέρει* J. G. Schultheß ‖ 7 (5) *πᾶν
τῶν* A ‖ (6) *ἐστίν* AT (in D compendium scripturae) ‖ (7) *ἀν-
θετέον* A, *ἀνθικτέων* Bas. ‖ 8 (10) *φύρωνται* T (corr. Bas.) ‖
διατέλει D; ⟨*οὐ*⟩ *διατελεῖ* Lem. ‖ 9 (11) *οὗτοι νῦν* AD ‖ (12)
οἵγε . . . ἀρέσκονται del. Lem. ‖ **5** 1 (13) *ἐνεργεῖ* A ‖ (15) *πολυ-
ρήμων* A ‖ 2 (18) *ἀνατετακότος* R. ‖ (19) *εὐλύτως* Gat. ‖ (20) *δεό-
μενος* D (*ε* pr. corr.) ‖ 3 (20—21) *ἓν* (quod def. Schmidt) vel
ἐνῇ vel *ἐνέστω* Gat.; *ἔτι δὲ τὸ φαιδρὸν ἔστω* Mor.; *ἐν σεαυτῷ*
(vel *ἑαυτῷ*) *δὲ ἔχων τὸ φαιδρὸν* R.; *ἔνθεν τὸ φαιδρὸν* Bach De
M. A. Antonino Lips. 1826 p. 36; *ἔνι* (vel *ἐν* vel *ἐνέστω*) *τῷ
φαιδρῷ* Cor.; *ἓν δὲ* (vel *γὰρ*) *τὸ φαιδρῦνον* Sch. II; *ἔχε δὴ τὸ*

φαινόμενον φαιδρὸν Rend.; *ἐν δὲ τούτῳ τὸ φαιδρὸν* idem (in vers.); *ἐν δέ σοι ἔστω τὸ φαιδρὸν* Couat ‖ (22) *ἦν* A ‖ ⟨*οὐ*⟩
26 *παρέξουσιν* Lem. ‖ **6** 1 (26, 7) *ἀπόλαβε* A ‖ 2 (11) *πήσεων* Menag. ‖ 3 (16) *τὸ ἴδιον καὶ τὸ σὸν* del. Rend. ‖ *καὶ τὸ σὸν*] *καὶ ὅσιον* Lofft ‖ (17) *ἀντικαθίστασθαι* P. Corssen (Berl. phil. Woch. XXXII 734) ‖ 4 (17—18) *κοινωνητικῷ* vel *προνοητικῷ ἀγαθῷ* R.; *ποιητικῷ ἀγαθοῦ* Rich. ‖ 5 (21) *κατεκράτησεν* (*κ* pr. corr.) A ‖
27 7 (24—27, 1) *ἀπόλαυε ἀτύφως καὶ φύλασσε* R. ‖ (27, 1) *ἄτυφον* Gat. ‖ *κρίσιν μόνον, ὅπως* T (at *id modo cura* Xyl. ‖ (1—3) *κρίσιν. Μόνον μὴ . . . ποιήσῃ, μὴ τιμήσῃς* Lofft ‖ **7** 1 (3) *σεαυτῷ* Cor. ‖ *ἀναγκάσῃ* A ‖ 2 (8) *ἔργια* Lugd., unde *ἔργα* adn. ‖ (9) *δείσεται* Bas. ‖ (10) aut ⟨*τὸν θάνατον*⟩ *μήτε διώκων* aut *μήτε διώκων* ⟨*τι*⟩ Gat. ‖ 3 (11) *δὲ*] *γὰρ* Sch. II ‖ (13) *μέλη* A corr.; *μέλλει* Menag. ‖ (14) *εὔλυτος* Nauck ‖ 4 (15) *παρὰ* A ‖ (17) *τῶν ἀνοικείων* Lofft ‖ *νεοροῦ* Bas. ‖ *νοερῷ πολιτικῷ ζῴω* Cor. ‖ *τρόπῳ* adn. Lugd. ‖ *τρόπων διαγίνεσθαι* Reiske ‖ **8** 1 (19) *ποιῶδες* A ‖ *μὴν* del. Cor. ‖ *μεμωλυσμένον* Rend. ‖ 3 (24) *οὐδὲ* ⟨*οὐχ*⟩ *ὑπ.*
28 Lofft; *οὐδ' ἀνυπεύθυνον* Rich. ‖ **10** 1 (28, 6) *δ'* AC, in T compend. ‖ 2 (7) *τὸ* om. Lugd. ‖ (9) *ἀνθρωποπαρίαν* A ‖ (10) *οὐδὲ* T ‖ **11** 1 (15) *δι' ὅλου* Menag. ‖ *διειλημμένως* Cor. ‖ 2 (21) *συμβάλλειν* Mor. ‖ *ὁποίῳ τινὶ* (del. *τῷ*) aut *ὁποίῳ τῳ* Sch. II, *ὁποῖόν*
29 *τι* vel *ὁποῖόν τι ὂν* Corssen (v. 6 3) ‖ 3 (29, 2) ⟨*καὶ*⟩ *τῶν λοιπῶν* Sch. ‖ 4 (4) *σύννησιν* Mor.; *σύλλεξιν* censor Gott. ‖ 7 *ὅτι* A; *ὅ τι τὸ* R.; *ὅ τι* Sch. ‖ 5 (9) *εὐνοῶς* Cas.; *εὐμενῶς* Iun.; *εὐνόως* Mor. ‖ **12** 1 (11) *ἐνεργῆς* ⟨, *ἐνεργῆς*⟩ R. ‖ (12) *παρεμπορεύσαιο* vel aliud verbum a *παρ-* incipiens Cas.; *ἐνεργῆς* '*ἀπὸ κοινοῦ* supplendum' Iun.; *παρεμπόρευμα* ⟨*παρεμπορεύσαιο*⟩ aut ⟨*ἐπιζητῇς* (vel *ποιῇ*)⟩ *παρεμπόρευμα* Gat.; ⟨*ζητῶν*⟩ *παρεμπόρευμα* Lofft; *παρεμπόρευμα* ⟨*ἐμπορεύῃ*⟩ Pol.[2] ‖ (14) *τούτῳ* Cor. (*huic* Cas.) ‖ (17) *ῥωμαικῇ* Rich. ‖ *εὖ ζωήσεις* T (corr. Bas.); *εὖ ζήσεις* Menag. ‖ **13** 1 (19) *Ὅπερ* Bas. ‖ (21) ⟨*τ*⟩*ἀνθρώπινα* Cor. ‖ (22) *ποιεῖ* (voluit puto
30 *ποίει*) Menag. ‖ 2 (25) *οὔτε* TC ‖ **15** (30, 7) *σκάπτειν* R.; *συλλέγειν* Cor. ‖ (8) *δονεῖσθαι* Pol.; *κινεῖσθαι* Rich. ‖ (9) *ἕτερα* A ‖ **16** 2 (14) *τὸ* [*δὲ*] *τὸν νοῦν . . . καθήκοντα* post (*v.* 18) *λοιπὸν* [*τὸ*] *ἴδιον ἐ. τοῦ ἀγαθοῦ* transp. Gat. ‖ (16) *πορνούντων* vel *πορνευόντων* Cas., *ποιούντων* 'de re venerea intellegendum' mon. Cor. ap. Sch. II; ⟨*αἰσχρο*⟩*ποιούντων* Pol.[2]; ⟨*ὁποιονοῦν*⟩ *ποιούντων* ego olim. ‖ 3 (17) *τὰ λοιπὰ*] *τἆλλα* (vel *ταῦτα*) *πάντα* Stich ‖
31 4 (24) *ὅτι*] *ἔτι* Lofft ‖ (31, 4) *συνειρμοσμένον* A.

IV.

1 1 (11) *ἑστήκει* (*ἑστ.* puto) Iun. ‖ 2 (12) *ὑποτετ.* Iun. ‖ (13) *ἀγόμενα* Sch. ‖ **2** 1 (21) *συμπληρωτικὸν* A (*ι* corr.) ‖ **3** 1 (22) *Ἵνα*
32 *χωρήσεις* A ‖ 2 (32, 1) *ἰδιωτικότατον* A ‖ (1—2) *ἦσαν* A ‖ (2) *σεαυτὸν* Leop. ‖ (3) *ἄνθρωπος* Lem. ‖ (4) *μάλιστ'* A ‖ (5) *εἰς ἃ ἐγκ.*] *οἷς*

ἐγκυρήσας Lem. ‖ 3 (9) *αὐτὴν* Cas.; *ψυχὴν* Is. Casaub.; *ἀνίαν*
Gat.; *λύπην* (*ἄτην*, *ἄσην*, *ἄλμην*) R.; *λύμην* Corssen (v. III 63) ‖
ἀπολῦσαι Iun. ‖ 4 (11) *δυσχερανεῖς* Cor. ‖ (16) *ἐκταθέντες* Stich ‖
5 (17) *καὶ* ante *τετέφρωνται* (v. 16) transp. Stich ‖ *δυσχε-*
ρανεῖς Sch. II ‖ (18) ⟨*μέμνησο ὅτι ὁ θεὸς*⟩ *ἀνανεωσάμενος* adn.
Lugd. ‖ 6 (20) *ἔτι* ut dittogr. del. Stich; *τι* Jackson ‖ *ἔτι ἐννόη-*
σον adn. Lugd.; *ἔτι ἐννοήσαντος* Menag., R. ‖ (21) *σώματι* J. G.
Schultheß ‖ (33, 1) *καὶ* pr. del. Mor. ‖ (2) *καὶ* del. Mor.; [*καὶ*] 33
λ. . . . τούτοις Cor. ‖ 7 (2) *δοξάριον* A (*ο* alt. corr.) ‖ *περισπᾷ*
Iun. ‖ (3) *ἐπιδόντα* Menag ‖ (5—6) [*ἐφ'*] *ἡμῖν δ.* vel *εὐδοκιμούν-*
των Cas.; *ἐπευφημούντων* vel *ὑστεροφημούντων* Couat ‖ (6) *περι-*
γράφεται. ⟨*πανύου ποτὲ.*⟩ C ‖ 8 (7—9) *ὅλη . . . ἐπαινεσόμενοι* 'in
parenthesi dicta' Mor. ‖ 10 (14) *ἓν* T (*alterum* Xyl.) ‖ 11 (17)
μεταβαλεῖ Iun. ‖ (18—19) *παρατετύχηκας; σ. διανοοῦ. ὁ κ.* R. ‖
4 1 (21) *νεορὸν* Bas. ‖ 3 (34, 6) *τό γε ὧδε σε μοι* M ‖ (7) *ἀπομέ-* 34
ρισται M ‖ (7—8) *ὑγρὸν ἀπὸ πηγῆς τινος καὶ τὸ πν. ἀφ' ἑτ.*
στοιχείου R. ‖ (9) *πυρρῶδες* D ‖ **5** (12) *τοιοῦτό τι* Sch. II ‖ (13)
σύκρισις M; *σ.* ⟨*καὶ διάκρισις*⟩ Cas. ‖ *τῶν αὐτῶν*] *τοιούτων* Rend. ‖
(14) *δ'* T ‖ *ἐφ' ὧν* Gat. ‖ (16) *κατασκευῆς* Rend. ‖ 6 2 (19) *δὲ*
AM ‖ (20) *τεθνήξεσθαι* A ‖ (21) *ὑπολειφήσεται* M corr. (*-ληφ-*
pr.) ‖ 8 (35, 3) *ἔξοθεν* M ‖ **9** (4) *ἕνεκα τοῦ συμφ.* ⟨*ἡ*⟩ *φύσις* 35
Gat. ‖ *συμφ.* ⟨*φροντίζουσα*⟩ Fourn. ‖ **10** 1 (7) *ἀκριβῶν* Bas. ‖
παραφυλλάσσῃς A ‖ (8) *ἀλλὰ ὅτι* A; *ἀλλ' ἔτι* R.; *ἀλλὰ* Mor.; *ὅτι*
post *μόνον* (v. 7) transp. censor. Gott. ‖ **11** (15) *ἐστιν* Leop. ‖
12 1 (19) *ἆρα* A ‖ *παρίῃ* Rich. ‖ 2 (20) *ἀεὶ*] *δεῖ* R. ‖ (21—23) *ὡς*
δίκαιον καὶ κοινωφελὲς καὶ τὰ παραπλήσια ταῦτα γίνεσθαι δεῖ,
οὐχ ὅτι (ceteris om.) Mor. ‖ (21—22) *γίνεσθαι* ⟨*ὄντως*⟩ et infra
γενέσθαι pro *εἶναι* censor Gott. ‖ *παραπήγματα* Sch.; *παραπλη-*
κτικὰ Lofft; *παραπαίοντα* vel *παραφέροντα* Stich; *παραπέμποντα*
ego olim ‖ *δεῖ* ⟨*μεταπείθοντα*⟩ Sch. ‖ **14** (26) *γενήσαντι* A ‖ **15**
(36, 1) *βωλάρια*] *χουδρία* Nauck ‖ **16** (3) *θεὸς ἀνθρώποις* R.; 36
θεὸς ⟨*θεοῖς*⟩ *αὐτοῖς* Rend. ‖ (4) *ἀποκάμψῃς* Gat. tac. ‖ **17** (6)
ζῆν ⟨*διανοοῦ*⟩ Rich. ‖ **18** (8) *ἀχολίαν* Sch. ‖ (10—11) *ὅσιον. δεῖ*
(*κατὰ τὸν Ἀγάθωνα*) *μὴ μ. ἤ. περιβλ.* adn. Lugd.; *ὅσιον καὶ*
ἀγαθὸν. μὴ μετὰ νωθείας περ. Iunius; *ὅσιον, μὴ μέλαν ἦθος* ⟨*ἤ.*
δεῖ δὴ μὴ⟩ *περ.* Gat.; *ὅσιον καὶ καλὸν κἀγαθὸν. μὴ μ. ἤ. περί*
σε βλέπεσθαι R.; *ὅσιον. δεῖ γὰρ τὸν ἀγαθὸν μὴ μ. ἤ. περ.* Mor.;
ὅσιον, ἥκει τε πρὸς τὸν ἀγαθὸν μ. μ. ἤ. περ. Reche; *ὅσιον. ἦ*
κάρτα τόδ' ἀγαθὸν μὴ τὸ τοῦ πέλας ἤ. περ. Fourn. (qui olim
μὴ γὰρ τὰ τῶν ἄλλων ἡγεμονικὰ περ.) ‖ (11) *μὴ ἄλλων ἦθος*
Stich; *μὴ μελανηθῶς* Schmidt ‖ *περιτρέπεσθαι* Boot ‖ **19** 1 (13)
Περὶ (om. *Ὁ*) A ‖ (15) *ἐκείνων* A pr. ‖ (16) *ἐπτ.*] *μεμνημένων*
Nauck; *ἐπτ.* ⟨*καὶ μεμνημένων*⟩ Jackson ‖ 2 (18) *δὲ* A, in D
compend. ‖ *μνήμην* A pr. ‖ (19) *τί* Reche ‖ (20) *ζῶντα; δι' ὅ* (vel
διὰ τί) *ὁ ἔπ.* Reche ‖ 3 (21) *παρ(ι)έντες* Boot; *παριεὶς* vel *παρίῃς*
Gat.; *παρεὶς γὰρ νῦν εὐκαίρως* R.; *μὴ πάρες οὖν ἀκ. τὸν φυσικὸν*

λόγον Mori censor Gott.; πάρες οὖν νῦν εὐκ. Sch. ‖ (22) ἐχόμε-
νος Gat.; ἔχομαι R. ‖ ἔχομεν λόγον. Λοιπὸν Boot; λοιπόν ἐστι τὸ
ἐχόμενον, ἄλλου τινος λόγου ('sed nonne et λόγου delendum?')
Mor ; παρεὶς ἔχῃ vel παρέντες ἐχώμεθα Cor.; παρεὶς γὰρ νῦν
εὐκ. . . . ἄ. τ. ἐχόμενος λόγου λοιπὸν ὄψει Fourn. ‖ τὸν λόγον
37 λείπεις Lem. ‖ **20** 1 (23) ἂν A ‖ (37, 1) οὐ γὰρ οὖν Rend.; οὔτι
γοῦν Hoffmann ‖ ἢ] οὔτε Nauck ‖ 2 (4) τοδὶ δὴ Bas.; τὸ δέ γε
R. ‖ τινὸς D; sic vel ⟨οὔ⟩ τινος Gat.; ⟨ἐπαίνου⟩ τινὸς Sch. ‖
3 (7) κάλλιόν Rich. ‖ γὰρ] δὲ Rich. ‖ (8) ⟨οὐκ⟩ ἑαυτοῦ adn.
Lugd. ‖ ἐπαινεῖται A ‖ (9) μάρμαρον Stich. ‖ ἀθύλλιον A ‖ **21** 2
(13) θαπτόμενα Gat. tac. ‖ (14) ⟨μετὰ⟩ ποσήν τινα Cas., Gat.;
ἐπὶ ποσήν τινα Rend.; μετά τινα Scaph.; παρὰ ποσήν τινα vel
παρὰ ὁσηνδήτινα ego olim ‖ (16) μεθισταμέναι A; μεθεστα-
μέναι Menag. ‖ πόσον T ‖ (17) ἐξαπλοῦνται R. ‖ (19) προσενοικι-
38 ζομέναις R. ‖ τοῦτο . . . (20) διαμένειν del. Nauck ‖ 3 (38, 1)
ἄλων A ‖ 4 (4) ⟨ἡ⟩ αὐτὴ Sch. II ‖ διὰ τὰς ἐξαιματώσεις del. Rend. ‖
ἐξ. ⟨ὥσπερ ὁ ἀὴρ τὰς ψυχὰς χωρεῖ⟩ Lem. ‖ (4—5) διὰ . . . ἀλ-
λοιώσεις susp. Stichio ‖ (5) πυρρῶδες D ‖ **22** (8) ἀπορέμβεσθαι A ‖
23 1 (11) ἐστι T ‖ (12) τὸ σοὶ] ὃ σοὶ Sch. II ‖ 3 (15—16) πόλι φίλη]
πολλοὶ φίλοι bis A ‖ **24** 1 (18) μηδὲν ἄμ. τοῦ ἀναγκαῖα Xylander. ‖
μήποτε ⟨μηδὲν⟩ Cas.; ⟨ὅρα⟩ vel ⟨βλέπε⟩ μήποτε Gat. ‖ ἄμεινον
⟨μόνον⟩ Rend. ‖ ⟨τὸ⟩ τὰ ἀναγκαῖα Cor. ‖ 3 (23) ἀπαρακτότερος
A ‖ 4 (24) δεῖ] δὴ A ‖ καὶ del. Cor. ‖ (25) τῶν οὐκ ἀναγκαίων
39 Mor. ‖ **26** 4 (39, 9) σοί τι κακῶς; Upt. ‖ (10) συνέκλωστο Menag. ‖
27 1 (13) Ἤ τε . . . (14) κόσμος; Reche ‖ (13) συμπεφυραμένος·
οὐ μήν; ἀλλὰ κ. Lofft; συμπεφυρμένος μήν; ἀλλὰ κ. Rend.
(συμπ., ἀλλὰ μὴν κ. in vers.); κυκεών. — συμπεφυρμένος μὴν κ.
— ἀλλ' ἢ ἐν σοὶ Lem. ‖ (14) ἀλλὰ κόσμῳ R. ‖ (16) καὶ διακεχυ-
μένων del. Lem. ‖ **28** (18) 'Μέλαν ἦθος.' Rend. ‖ (19) παιδαριώ-
40 δες βοσκηματῶδες Sch. II operarum errore ‖ **30** (40, 6—7) βιβλίον,
ἄλλως. Rend. ‖ (7) ἡμίγγυμνος A ‖ (8—9) τῷ λόγῳ; . . . ἐμμένω;
Rich. ‖ ἐγὼ . . . ἐμμένω del. Nauck ‖ **31** (12) ἐπιτετροπὼς
vel ἐπιτετρεφὼς Menag. ‖ (12) τὰς ἑαυτοῦ A ‖ (13) μηδενὶ adn.
Lugd. ‖ **32** 1 (15) οὐεσπεσιανοῦ A ‖ (20) γογγίζοντας A ‖ (22)
ὅπου οὖν ἐκεῖνος . . . βίος; Reche ‖ οὐκ ἔτουδαμοῦ A ‖ 2 (23)
τοῦ Τραιανοῦ Gat.; τοὺς τοῦ Τραιανοῦ Sch. ‖ (24) τὰ αὐτὰ
πάθη Stich ‖ (25) *periodos* Cas., unde περιγραφὰς Gat. ‖ χρόνων
⟨καὶ τὸν βίον μὴ μόνον ἀνδρῶν τινων ἀλλὰ⟩ καὶ Fourn. ‖ (26)
κατατεθέντες μετὰ μακρὸν Reche ‖ 4 (27) ⟨καὶ⟩ μάλιστα Gat.
41 tac. ‖ ἀναπολιτέον A ‖ **33** 1 (41, 10) ἔστι A, ἐστι B ‖ (11) *paulo
post* Xyl.; μετ' ὀλίγον Sch. ‖ καὶ pr. om. Gat. tac. ‖ σκηπιὼν B ‖
(13) ἐξήτιλα A ‖ 2 (17) κενός B ‖ 3 (21) τοιαύτης] τῆς αὐτῆς
42 Menag. (*eodem* Xyl.) ‖ **34** (42, 2) συνῆσαι B ‖ **36** 1 (5) ⟨πῶς (ὅτι
Gat.)⟩ κ. μ. γιν. γίνεται Cas.; πάντα κ. μ. γ. γίνεσθαι Gat., Menag.;
⟨ὡς⟩ π. κ. μ. ⟨τὰ⟩ γ. γίνεται Cor. ‖ 3 (9) φαντάζεις Cas. ‖ **38** (15)
διάβλεπε ⟨, ἰδὲ⟩ Kron. ‖ τοὺς φρονήμους A; τὰς φροντίδας Gat.;

τῶν φρονίμων Sch. ‖ Τὰ ἡ. τῶν φρονίμων διάβ. καὶ αὐτοὺς γνώ-
σεις, οἷα Lem. ‖ **39** 3 (21) τὸ σωμάτιον del. Mor. ‖ (22) διαπνί-
σκητῶ A ‖ (23) τοιοῦτον ἔτι Rend.; ἀτάρακτον ἔστω Lofft ‖ 4 (25)
ὁ γὰρ ⟨τῷ παρὰ φύσιν⟩ Gat. ‖ (25—43, 1) καὶ τῷ κατὰ φύσιν
⟨καὶ τῷ μὴ⟩ Menag. ‖ **40** (43, 4) ἐφέπον (ἀπέχον, ἀμπέχον) 43
Rend. ‖ (6) πάντα ⟨τὰ ὄντα⟩ πάντων γινομένων Lem. ‖ (7) οἷά
τις T; μία τις R. ‖ σύνησις καὶ συμμήρισις A ‖ **42** (10) ἔστιν A ‖
(11) ⟨τοῖς⟩ ἐκ μεταβολῆς Cor. ‖ **43** (12) βίαιον susp. Nauckio ‖
45 (20) ἀπαρταμένη Lem. ‖ (21) ἐχόντων Crossley ‖ **46** 4 (44, 6) 44
οὐ del. Lofft ‖ 5 (8) ⟨ὡς⟩ (vel ⟨κατὰ⟩) παῖδας τοκέων [ὧν] Cas.
([ὧν] Menag. quoque); καὶ ὅτι δεῖ παῖδας τοκέων μεμνῆσθαι, οὐ
κ. ψ., τουτέστι καθότι παρ. Salm.; παῖδας Πυθαγορείων (vel
-ους) Boot; καὶ ὅτι οὐ δεῖ, ὥσπερ παῖδας, τουτέστι κ. ψ., καθότι
τῶν τοκέων παρ. Gat.; παῖδας ⟨εἶναι⟩ τοκέων, τουτέστι ⟨κρίνειν
καὶ πράττειν⟩ κ. ψ. κτλ. R.; ⟨ὡς⟩ παῖδας [τοκέων], ὧν Mor.;
ὡς παιδαγωγοῦντας, ὧν Couat; οὐ δεῖ ⟨ὡς⟩ παῖδας τοκέων, ὥς
Rend. olim; ὥσπερ παῖδας τοκέων ὧν (clausula hexametri).
τουτέστι κ. ψ., καθ. παρ., ⟨πράσσειν καὶ φάναι ἃ πράσσομεν ἤ
φαμεν⟩ Jackson ‖ fort. τοκεώνων ⟨, ὧν⟩ ‖ 9 ⟨καὶ⟩ καθότι Cor. ‖
47 (10) ⟨εἰς⟩ αὔριον Lem. ‖ **48** 1 (17) ὀφροὺς A ‖ 2 (45, 1—3) 45
πάντα . . . εὐτελῆ in versione non expr. Xyl. ‖ (1) ἔμβραχυ Cor. ‖
(1—2) ἐν βραχεῖ συνελόντι, κατιδεῖν R. ‖ 4 (5) ἤλεων T (corr.
Bas.) ‖ (6) ἐπήπτεν A ‖ ἐνεγκοῦσαν ⟨ὥραν⟩ Nauck; γῆν audiendum
esse putat Lem. ‖ (7) ἡδυῖα A ‖ **49** 2 (13) οὐθ' ὑπὸ X ‖ θραττό-
μενος Cor. ‖ (14) τὸ] τοι v_3, om. v_4, v_5 ‖ ἠδύνατο v_5 corr. ‖ 3 (16)
τοῦτο om. B pr. ‖ 5 (20) τί οὖν τὸ β. μεμ.; T; τί οὖν τὸ β.; μεμ ;
Bas. ‖ (21) κωλύσειε (om. σε) v_3 ‖ 5 (22) ἀδιάψ.] ἀδεῆ, ἄψευστον
Lofft ‖ 6 (46, 1) ὅτι οὐχ (vel οὐχὶ) Gat. ‖ **50** 1 (4) ἀναπόλυσις A 46
corr. ‖ 3 (6) Καιδικιανός Menag., R.; Καικιλιανός (Καικίλιος,
Καττιδιανός) Gat. ‖ (10) πρᾶγμα ⟨μακάριον τὸν βίον ἀποβάλλων
λυποῦ (vel ἀνιῶ)⟩ R. ‖ 5 (11) πρόσω τὸ Leop. ‖ 6 (12) τριγέροντος
Lem. ‖ **51** 1 (14) ὑγιαίστατον T (corr. Bas.) ‖ 2 (15) καὶ om. Gat.
tac. ‖ (16) στρατείας] ἀσταθίας vel τερθρείας Cas., τερατείας R. ‖
καὶ κομψείας del. Lem.

V.

1 1 (22) τί οὖν Menag.; τί οὖν; Upt. ‖ (47, 1) ἑαυτὸν Gat. 47
tac. ‖ 2 (3) ὅλως δὲ] ὦ λῷστε Wilam.; malim ὅλως γε σὺ ‖ (5) τὰς
ἀρ. Gat. ‖ τὰ μελίσσας A ‖ 3 (6) *tu vero* Xyl.; σὺ ⟨δ'⟩ Gat. ‖
(7) τὴν om. Gat. tac. ‖ 4 (8) δεῖ (pr.) A (ει corr.) ‖ (9) μέντοι
(alt.)] del. Cor., δὲ Sch. II; ἔδωκε μέντοι del. Leop.; ἔδωκε . . .
πίνειν del. Rend. ‖ (10) εὐθείειν A pr., ἐσθείειν A corr. ‖ ὑπὲρ
τὰ μέτρα del. Wilam.; ὑπὲρ τὰ ἀρκοῦντα del. Rend. ‖ (11) ἐν
δὲ ταῖς πράξεσιν; οὐκέτι, ἀλλ' Sch. ‖ 6 (14) ἑαυτῶν ⟨μᾶλλον⟩
Lofft, Fourn. ‖ (15) ἐγκατατήκονται Cor. ‖ ἄλλον τοι A ‖ (16)
σὺ ⟨δὲ⟩ Cor. ‖ σεαυτοῦ Cor. ‖ (17) ὀρχιστὴς A pr. ‖ ὀρχιστι-

κὴν A ‖ 7 (19) καί⟨τοι⟩ οὗτοι vel καὶ οὗτοι μὲν Cor. ‖ 11 (21)
48 τελέστεραι Oxon. ‖ **3** 1 (48, 5) ἐπικωλύουσά Iunius; fort. ἐπακολουθήσουσα ‖ 2 (8) ἔχουσιν D ‖ χρῶντα A ‖ 4 (11) πορεύσομαι . . . ἀναπαύσωμαι Rich. ‖ διὰ τὴν Gat. ‖ πεσὼν del. Lem. ‖ (14) συνέλλεξεν AD ‖ (15) γαλακτίου D ‖ **5** (18) ἄλλα D ‖ (20) ἐστὶ T ‖ 2 (21) ἀμεμψήμοιρον T ‖ (23) ⟨μὴ⟩ μεγαλεῖον Jackson ‖ 3 (24)
49 ἤδη] ἢ δὲ Gat. ed. Stanhopiana, unde τί δέ; R. ‖ 4 (49, 3) καὶ τ. σ. κατ. post ψυχῇ (v. 5) transp. Mor. ‖ καταιδεῖσθαι Reche ‖ 5 (6) ἀπηλάχθαι AD pr. ‖ (7) 'μόνον δὲ corrupta' R. ‖ δέ, εἰ ἄρα] δέ, εἰ ἄρῃς Cas.; δέῃ ἄρα Rend.; δέ, εἰ ⟨μέλλοις, τότ' ἂν πρόφασιν ἔχοις⟩ Couat ‖ (8) καταγινώσκῃ vel καταγινώσκεσθαι ⟨μέλλεις (δύνασαι, συμβαίνεις)⟩ Gat.; 'excidit verbum, quod significat: *emendationi opera navanda est*' Mor. ‖ (9) νωθρείᾳ adn. Lugd. ‖ **6** 2 (12) ἀλλὰ vel ἀλλ' ὃς Gat.; αὐτὸς Mor.; ὅμως Sch.; ἁπλῶς Lofft ‖ (12—13) ὅλως vel ⟨οὐκ⟩ ἄλλως . . . ⟨ἢ⟩ ὡς περί vel ⟨οὐκ⟩ ἄλλως περὶ αὐτοῦ ἢ περί Rich. ‖ (13) χρεωστοῦ A ‖ οἶδε AD ‖ 3 (17) *equus si cucurrit . . . satis est* Xyl. ‖ 3, 4 (18) ποιήσασα οὐκ ἐπιβοᾶται, ⟨οὐδ'⟩ ἄνθρωπος οὖν εὖ ποιήσας, ἀλλὰ Cor.; π., ἄ. [δ'] εὖ π. Sch. II ‖ 4 ἄνθρωπον Rich. ‖ 4 (19) ἐπιβοᾷ τι anon. apud Menag. ‖ (20) τὴν βότρυν Gat. tac. ‖ 5—7 (20—25) — ἐν . . . ποιοῦσι; — ναί. — ἀλλ' . . . αἰσθέσθαι. — ἀληθὲς Cor.; — ἐν . . . ποιοῦσι; — ναί· ἀλλ' . . . ἐνεργεῖ. — καὶ νὴ Δ. . . . αἰσθέσθαι. — ἀλ. Rend.; ego Leopoldum secutus sum ‖ 5 (22) ποιοῦσι; T et edd. praeter Cas. et Leop., qui ποιοῦσι. ‖ 6 (23) φύσει Rend. ‖ 7 (25) τὸν δὲ νοῦν τῶν λεγομένων
50 Cas. olim ‖ (50, 1) ⟨ἂν⟩ παρενδέχῃ Gat. ‖ εἰς A ‖ 8 (3) συνιέναι Gat. ‖ (4) φοβοῦ μὴ] οὐ μὴ Fourn. ‖ μη⟨δὲ⟩ παρὰ Gat. ‖ παρὰ τοῦτο in marg. D ‖ **7** 2 (8) ἐλευθερίως Is. Casaub. ‖ **8** 1 (10) ⟨πρὸς⟩ τούτῳ l_3 ‖ (12) πείρωσιν A ‖ 2 (13) συνέταξεν T ‖ τοιοῦτόν τι l_3 ‖ (15) πρὸς αὐτόν (sic iam Reche), ⟨ὡς⟩ Lofft ‖ πως] ὡς Lem. ‖ 3 (16) οὕτω BX nonn. ‖ (16—17) αὐτὰ συμβαίνειν Gat. tac. ‖ (17) καὶ om. p_4 ‖ (18) τείχεσι T ‖ συμβαίνει v_3g, συμ-
51 βαίνῃ v_5 ‖ 4 (20) ἐστὶν A ‖ (51, 2) αἰτιῶν T ‖ 6 (5) συνεφέρετο Menag. ‖ 7 (6) δεχόμεθα p_1 pr. ‖ ἃ Ἀσκλ. Gat. ‖ 8 (7) πολλὰ γὰρ οὖν Rend. ‖ (8) ὑγείας p_1 quoque ‖ 9 τοιοῦτόν τι (ut AT) m_2, τοιοῦτον τοίνυν l_3 ‖ 10 (11) δοκεῖ A ‖ ἐκεῖ σε Rend. ‖ (12) τοῦ ante κόσμου om. l_3 ‖ 11 (13) τοιοῦτό τι Gat.; τοῦτό σοι R. ‖ (14) τεκοῦσα R. ‖ (15) ἐστιν B ‖ 12 (16) σοι om. p_6 ‖ (18) πρὸ σὲ zp_1 v_2g ‖ (19) δέ om. v_4 ‖ (20) ⟨δὲ⟩ καὶ (post εὐοδίας) v_5, καὶ (ut AT) v_3 ‖ (21) αὐτοῦ R. ‖ καὶ ⟨τοῦ⟩ τὰ ἴδια εἰς ἔκ. ἥκειν Sch. ‖ 13 (22)
52 πυροῦται Tox. ‖ συνεχείας καὶ δυναστείας p_4 ‖ (52, 2) ἀναιρῇ Lem. ‖ **9** 1 (3) συγχαίνειν A ‖ (6) εἰς] εἰ Menag.; ὡς Reche; εἴ ⟨σου⟩ R. ‖ (10) ὡς] ὡς ⟨ἄλλος⟩ aut ἢ Rich. ‖ ὡς πρὸς κατ. del. Rend. ‖ 2 οὕτω D ‖ (10—11) οὐδὲν ἐπιδεήσει σε (vel ἐπιδεήσῃ τοῦ) πειθ. Salm. (idem vel ἔτι δεήσει Rich.); οὐδὲν ἔτι δεήσει ⟨εἰς⟩ τὸ π. vel οὐδὲν ἐπιζητήσεις ⟨ἢ⟩ τὸ π. Gat.; οὐδὲν ἐπι-

δείξεις τὸ π. Boot; οὐδέν σε ἐπιδείξει εἰς τὸ π. vel οὐδενὶ ἐπι-
δείξῃ τὸ π. Sch.; οὐδ' ἐνεπιδείξῃ τῷ π. R.; οὐδὲν ἔτι δήξει τὸ
π. Bernard (cf. D. J. J. Reiskens Lebensbeschreibung, Leipz.
1783 p. 314; idem, at τὸ ⟨μὴ⟩ π. Lem.); οὐδὲν (vel οὐκ) ἔτι
δήξῃ τῷ π. vel οὐκ ἔτι δήξει τὸ π. Cor.; οὐδέν ⟨σοι ἐνοχλοῦν
vel σε δάκνον⟩ ἐπιδείξῃ τὸ π. Fourn. ‖ 3 (13) ἄλλα R. ‖ οὐ] ἢ
Gat.; οὐ ⟨τὰ⟩ vel οὐδὲ ἄλλο ἢ θέλει τὸ οὐ κ. φ. R.; ⟨τὸ⟩ οὐ
Sch. ‖ 4 (14) οὐχὶ διὰ τὸ προσηνὲς σφ. R.; [οὐχὶ] διὰ τοῦδε σφ.
Rend. ‖ σφάλει A ‖ 5 (16) αὐτῆς γὰρ ⟨τῆς⟩ R. ‖ (18) παρηκολου-
θητικῆς T ‖ (20) ἐνκαλύψει A ‖ **10** 1 (22) ἔδοξε ⟨καὶ⟩ Jackson ‖
ἔδοξεν ἢ ⟨δυσκατάληπτα ἢ⟩ παντ. R. ‖ ἀκατάλειπτα A ‖ (23)
δυσκατάλειπτα A ‖ 2 ἡμέρα A ‖ (24) συγκατάθεσιν A pr. ‖ 3 (53, 1) 53
δυνάμενα καὶ Jackson ‖ 4 (2) ἔπιθι bis scr. in D ‖ (4) μόλις Sch. ‖
5 (5) ῥύμβῳ Cor. ‖ τοιαύτῃ Gat. tac. ‖ ῥύσῃ A pr., ῥεύσει Gat. ‖
(6) κινήσεων T (corr. Bas.) ‖ (7) ποτέ ἐστιν A, ποτέ ἐστι D ‖
ἐκτμηθῆναι A pr. ‖ ὅλως τὸ ('fort. δυνάμενον redundat') Mor.;
τὸ del. anon. apud Sch. II ‖ 6 (11) συμβήσεταί A (αί corr.) ‖ **11**
(18) ἆρα et παιδίον A ‖ **12** 1 (22) καὶ ἐντ. ⟨ἂν⟩ Sch. II ‖ 2 (25)
τι τῶν ἀγαθῶν, ὅπερ ἐφ. Salm.; τι, ὅπερ τῷ ἀγαθῷ οὐκ ἐφ. Gat.;
τι, ὅπερ τῷ ἀ. παρεφαρμόσει R.; τι vel τὸ ὑπὸ ('hic excidit
aliquid; fortasse . . . εἰρημένον'; Sch. ea quae leg. 54, 3 τὸ ὑπὸ
τοῦ κωμικοῦ εἰρ. huc transp.)· τῷ ἀγ. γὰρ οὐκ ἐφαρμόσει Mor.;
'est qui malit τὸ Ὑπὸ (sc. τῆς εὐπορίας κτλ.)· τῷ ἀ. γὰρ ἀφαρ-
μόσειε' Sch. II ‖ ⟨ἂν⟩ ἐφαρμόσειε Lem. ‖ (54, 2) ἐπακούσεται 54
Rich. ‖ 2 (3) εἰρημένον] 'hic excidit dictum poetae' Mor. ‖ 3 οὕ-
τως ⟨γὰρ⟩ Sch. ‖ (4) οὐ] αὐτοῖς Couat ‖ (5) τοῦτο μὲν] ἐπὶ τού-
των μὲν Salm.; τοῦτο μὲν ἐπ' ἐκείνων Gat. (in marg. τοῦτο ἐπ'
ἐ. μὲν) ‖ οὐ] del. R., Mor. ‖ προσέκοπτεν AT: corr. Cor. ‖ ἀπηξιοῦται
A ‖ ἀπ. τόδε ἐπὶ Gat.; ἀπ. αὐτὸ δὲ Sch. ‖ (6) εὐκληραμάτων A ‖
(7) παρεκδεχόμεθα Sch. tac. (in adn.) ‖ εἰκνουμένως A (ν pr.
corr.) ‖ 4 (10) τῆς ἀπορίας Salm.; τῶν ἀγαθῶν R. ‖ (11) ὅπου
θήσῃ Boot (θέσῃ Cor.) ‖ **13** 2 (17) εἰς ⟨τὸ⟩ Oxon. ‖ 3 (18) ἔτι
ἀνιόντι Cor. ‖ **14** 1 (21) λογικῆς τέχνη A ‖ (22) ἀρκούμεναι (ἀ
corr.) A ‖ 2 (23) ὁδεύουσιν A ‖ (25) τῆς] τοῖς A pr. ‖ **15** 1 (26)
οὐδὲν ⟨δὲ⟩ Menag.; οὐδὲν περὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ ἀνθρώπου (?)
anon. ap. Menag. ‖ ἃ] ὃ Cas. (*quod* Bas.) ‖ 2 (55, 1) οὐδ' ἐπιβ. 55
Cor. ‖ 4 (6) ἐπεί, εἴ τι Cor. ‖ 5 (11—12) ἢ τοιούτων ἑτέρων del.
Lem. ‖ (12) ⟨ἂν ἐπ⟩ανέχηται Fourn. ‖ (13) τωσῶδε A ‖ ἐστι T ‖ **16** 3
(19) ⟨, πρὸς τοῦτο κατεσκεύασται·⟩ πρὸς ὃ δὲ Gat.; πρὸς ὃ δὲ
κατ. del. Stich ‖ πρὸς τόδε κατ. ⟨καὶ⟩ πρὸς τ. φ. Cor. ‖ (22)
ἆρα A ‖ **17** (56, 4) τοὺς] οὐκ Lugd. ‖ **18** 1 (5) ὃ οὐχὶ ἐκεῖνο 56
φέρειν· πέφυκε αὐτῷ vel ὃ οὐχὶ ἐκεῖνος πέφ. φ. αὐτὸ (ἀλύπως
R.) Gat.; οὕτως, ὡς οὐ π. φ. αὐτό Mor.; ὃ οὐχὶ ἐκεῖνος π. φ.· αὐτῷ
Sch. ‖ 2 (6) ἄλλοτε Sch. ‖ ἀνοῶν l_2 pr. l_3 pr. ‖ ὅτι ⟨οὐ⟩ p_6 ‖ (7)
εὐσταθῇ A ‖ **20** 1 (16) ἄνθρωπος Lem. ‖ (17—18) ἕν τι τῶν ἀδια-
φόρων μοι γίνεται in A ante καθ' ὅσον et iterum suo loco

57 exarata ‖ 2 (19—20) *μέντοι* Gat. tac. ‖ **21** 1 (57, 2) *πᾶσιν* A ‖ **22**
1 (6) *Τῇ* (῾*Ο* om.) A ‖ 2 (8—9) *εἰ . . . βέβλαμμαι* Xyl. non expr. ‖
3 (9—10) ⟨*μὴ* (*οὐ* Gat.)⟩ *βλάπτεται, οὐκ ὀργ. τῷ* ⟨*μὴ*⟩ *βλάπτοντι*
Cas. ‖ (10) *ὀργιστέον* ⟨, *δεικτέον δὲ*, vel *ἀλλὰ δεικτέον*⟩ Gat. ‖
τί (*ποῦ* censor Gott.) ⟨*οὖν*⟩ *τὸ π.* Mor.; *σοῦ* ⟨*οὖν*⟩ *τ. π.* Sch.
(qui *τοῦτο τὸ π.* olim coni.); *τί τὸ παροργισόμενον* Reche ‖
23 2 (13) *ἐνεργείαι* A ‖ (15) ⟨*ἐν*⟩*εστὼς* Cor., ⟨*τὸ ἐν*⟩*εστὼς*
Kron. ‖ (15—16) *ἑστὼς οὐδὲ τὸ π. τόδε.* (⟨*καὶ*⟩ add. censor Gott.)
ἄπειρον τὸ τοῦ παρῳχ. καὶ ⟨*τὸ τοῦ*⟩ (⟨*τοῦ*⟩ Cor.) *μέλλ. ἀχ.* Mor.;
καὶ τὸ ⟨*μὲν*⟩ *παρεγγύς, τὸ δὲ* ⟨*μακράν, καὶ τὸ*⟩ *ἄπ. τοῦ τε κτλ.*
Sch. ‖ (15) *πάρ. τόδε* Cas. ‖ *καὶ τόδ' ἐγγὺς τὸ ἄπ.* Lem. ‖ 16
ἀχανές] *χάος* vel *αἰῶνος* Cas. ‖ 3 (18) ⟨*βραχεῖ*⟩ *τινι χρόνῳ* vel *τ.*
χρονίῳ R. ‖ (19) ⟨*οὐκ*⟩ *ἐπὶ* Sch. ‖ *μακρὸν ἐνοχλήσασιν* R., *μακρὸν*
ἐνοχλήσαντι Lofft et (*-οντα*) Rich.; *μικρὸν ἐνοχλήσοντι* Rich.;
58 *μακρὸν ἐνοχλῆσάν τι* Fourn. ‖ **24** (21) *οὗ*] *οὐ* A ‖ **25** 2 (58, 1)
⟨*πράσσειν*⟩ *ἔχειν* A ‖ **26** 1 (3) *σου* (*σ* corr.) B ‖ (4) *τῇ* habent z
p_1 p_2 corr. p_6 l_4 g ‖ (5) *αὐτὴν* Sch. olim; *ἑαυτὸ* Cor. ‖ (6) *ἐκεί-*
νοις v_2 ‖ 2 (7) *ἑτέραν*] *μερῶν* Rend.; *ἡμετέραν* Rich. ‖ (10) *μὴ*
om. p_6 ‖ **28** (17) *μήτε ὀργίζου μήτε τ. ὀ. ὀργίζου* Cas. ‖ (19)
ἀμάλας D ‖ (20) *γίγνεσθαι* D ‖ 2 (21) *συνοεῖν* A ‖ 3 (22) *ἔχων*
Sch. II ‖ *κίνης* (?) *οὖν* Lem. ‖ (24) *θεραπεύσει* Rich. ‖ 3—4 (24—25)
οὔτε τραγῳδίας οὔτε πομπῆς Mor.; *οὔτε τραχωδεῖ οὔτε πνοῇ*
Reche; *καὶ οὐ χρεία οὔτε τραγῳδίας οὔτε ὀργῆς* censor Rechii
59 in 'Neue Allg. D. Biblioth.' 42, p. 223 ‖ **29** (59, 1) [῾*Ως*] . . . *διανοεῖ*
anon. apud Menag. ‖ ⟨*τοῦ*⟩ *ζῆν* Rich. ‖ (2) *ἐπιτρέπωσιν* A ‖
καὶ del. Mor. ‖ *τὸ ζῆν* A ‖ 2 (3) *εἰ καπνός ἐστιν* Gat.; ⟨*ἀλλὰ*⟩
εἰ κ. ἐ. Upt. ‖ (5) *μενῶ* Cor. ‖ (6) ⟨*τὰ*⟩ *κατὰ φύσιν* Sch. II ‖ **30**
1 (9) *ἀλλήλοις* A (*ή* corr.); *ἀλλήλων* Nauck ‖ 2 (12) *συνήγαγε* T ‖
31 1 (14) *τροφεῦσιν* A (in D comp.) ‖ (15) *εἰ* ⟨*καὶ*⟩ Menag. ‖
(17) *οὔτε . . . ῥέξας . . . οὔτε . . . εἰπών* Sch. ex Hom. ‖ 2 (20)
60 *πόσα* ⟨*σοι*⟩ Cor. ‖ **32** 1 (24) ⟨*τὴν*⟩ *ἔντεχνον* Lofft ‖ **33** 1 (60, 4)
σκέλετος T ‖ 4 (13) *εὐπαράπτωτα* Nauck ‖ 5 (14—15) *τί οὖν πε-*
ριμένεις; ἵλ. T; *τί οὐ* (*οὖν* ⟨*οὐ*⟩ Mor. et Upt.) *π. ἵλεως* Gat. ‖
6 (16) *δὲ* A (in D compend.) ‖ (18) *ἀπέχεσθαι . . . ἀνέχεσθαι*
61 Lem. ‖ **34** 1 (21) *εὐδιᾶν* ego olim ‖ 2 (61, 1) *καὶ*] *διὰ* Reche ‖
(2) *δικαίᾳ* Cor. ‖ **35** (4) *κακίᾳ . . . ἐμῇ . . . ἐνεργείᾳ* Rich. ‖ (6)
τοῦ κοινοῦ] *τοῦ ὅλου* (aut *τίς . . . κοινοῦ* del.) Lem. ‖ **36** 1 (7)
ταῖς φαντασίαις Stich ‖ (8) de *μὲν* ⟨*ἑαυτοῖς*⟩ cog. Fourn. ‖ (8—10)
κἂν εἰ τὰ μέσα ἐλαττοῖτο vel *κἂν εἰς τ. μ. ἐλαττοῖ τι* Cor. ‖
(9) *ἐλαττῶμαι* vel *βλάπτωμαι* R. ‖ (10) *κακὸν γὰρ ἔθος* aut delenda
aut post *γένη* (v. 14) transponenda esse cens. Lem.; *κακὸν γὰρ*
οὐθέν Gat.; *κ. γὰρ οὕτως* Cor. ‖ 2 (10—11) *τοῦ θρεπτοῦ τὸν*
ῥόμβον R. ‖ (11) *θρέπτον* T ‖ (12) *ὧδε*] *σύ γε* Fourn. ‖ 3 *quoniam*
boni aliquid fiat Xyl.; *ἐπείτοι γίνῃ καλὸς* Salm.; *ἐπεί τι γίνῃ*
(*τείνῃ* Reiske) *καλῶν* Cas. (*ἐγκαλῶν* Cor.); *εἴ που* (vel *ὅπου*)
γίνῃ καλῶν Mor.; *ἐπὶ τ. ἐ.* ⟨*ἐπίλεγε σαυτῷ*⟩. *εἰ δὲ καὶ σὺ γίνῃ*

Sch.; *ἐπεί τοι ὀρέγῃ τῶν καλῶν καὶ τῶν ἐνδόξων* Fourn.; *εἰπέ, τί γίνῃ λαλῶν* Jackson; *εἴπερ τινὶ τί γίνῃ ἐγκαλῶν* Lem., qui delet *ἐπὶ τῶν ἐμβόλων* ‖ 4 (15—16) *ἐγενόμην ποτὲ εὔμοιρος. ἄνθρωπε, σὺ δὲ εὔμοιρος, ὁπ. καταληφθείς, ἀγαθὴν κτλ.* Salm. ‖ (15) *γένοιο ἄν* (sic vel *γίνου* Gat.) Boot; *γενήσῃ* vel *ἐγένου* R.; *γίνου ἤδη* Sch.; *γενοίμην* (*ἂν*) Sch. II ('*ἐγενόμην ποτὲ* vereor ne addita sint a librario'); ⟨*μὴ λέγε·*⟩ *ἐγ. π.* Jackson ‖ (16) *ὁ δὲ εὔμοιρος* R., Mor. ‖ ⟨*ὁ*⟩ *ἀγαθὴν* R. ‖ *ἑαυτῷ* R. ‖ (17) *ἀγαθὴ δὲ μοῖρα* Stich ‖ *ἀγαθοὶ τρόποι* Salm.

VI.

2 1 (62, 4) *νϊστάζων* fort. A ‖ 2 (7) *αὕτη*] *αὐτὴ* Menag. ‖ *ἐστὶ* 62
T (in D comp.) ‖ (8) *εὐθέσθαι* A ‖ **4** (13) *ἐκθυμιασθήσεται* Lugd.,
-ισθήσεται Gat. tac. ‖ *εἰ περικαίεται* Reche ‖ *ἑκουσία* R. ‖ **5** (14)
οἶδε T, *οἶδ'* D ‖ **8** (21) *τρέφον* Lem. ‖ (22) *καὶ*] *εἶναι* Sch. II ‖ **10** 1
(63, 1) *καὶ* alt. om. Bas. ‖ 2 (2) *φρυμῷ* A ‖ 3 (3) *μέλλει* A, *μέλει* ⟨*ἢ*⟩R. ‖ 63
(4) *ὅπως ποτε* Cas. (*ποτὲ* Oxon): *ὀπώς ποτε*; *πώς ποτε* Rich. ‖
γαῖα γενέσθαι Menag.; *τέφρα(ν) γίνεσθαι* Rich. ‖ 5 (5) *ἐστι* T
(in D comp.) ‖ **11** (7) *οἵων δὴ* vel *οἰωνοῦν* Cor. ‖ (8) *διασπαραχθῆναι* Kron. ‖ *σεαυτὸν* Leop. ‖ (10) *συνεχῶς* (*ῶς* corr.) D ‖ **12** 1
(11) *μητρυάν* A ‖ (12) *ἐπάνωδός* A ‖ 2 (13) *ταὐτό σοι νῦν ἔστω*
Rich. ‖ (15) *τἀκεῖ* A; *τ' ἀκεῖ* D ‖ *σὺ*] *σοὶ* D pr. ‖ **13** 1 (17) *δὲ* p_1 ‖
(18) *ἰχθῦος* A ‖ (20) *χυλάριον ἐστὶν* A ‖ (21) *τρίχια* A ‖ *προφατίου* B, *προβάτου* v_2 ‖ 2 (64, 1) *οἷον* Gat. ‖ *δὲ* p_1 ‖ (2) *φαντασίαι* 64
αἱ κ. R. ‖ (3) *ποτε ἐστίν* A ‖ (4) *δεῖ*] *δὴ* p_1 v_1 m_2 p_6; om. z ‖
3 (5) *ἀξιοσπούδαστα* R., *ἀξιάγαστα* Nauck ‖ *αὐτὸν* p_6 ‖ 4 (6) *ῥητορείαν* Nauck, *ὑψηγορίαν* Rend. (in vers. *τορείαν*) ‖ (7) *τῦφος*
Tx: *τύφος* AX rell. ‖ *παραλογιστής* (*στ.* corr.) B ‖ 5 (10) *Σωκράτους* Menag. ‖ **14** 1, 2 (11—12) *Τὰ ⟨μὲν⟩ πλεῖστα . . . ἀνάγεται
ὑπὸ κτλ.* Lem. ‖ *εἰς . . . συνεχόμενα*] *εἰς γενικὸν ἀ. τὸ ὑπὸ φύσεως
συνεχόμενον* Mor. ‖ (11) *εἰς γενικώτατά ⟨τινα⟩* Cor. (⟨*ταῦτα*⟩
Jackson) ‖ (12) *τὰ ⟨μὲν⟩ ὑπὸ* Sch.; ⟨*τὰ ὑπὸ τῶν τέλεον ἰδιωτῶν
περιβλεπόμενα εἰς*⟩ *τὰ ὑπὸ* Jackson ‖ *φύσεως ⟨σωματικῆς* vel
ὑλικῆς)⟩ Rich. ‖ (14) *μετριοτέρων* T; *μετριωτέρων ⟨θαυμαζόμενα*
(quod audiendum adnotaverat Mor.)⟩ Fourn. ‖ *εἰς ⟨γενικὸν⟩ τὸ
ὑπὸ ψυχῆς ⟨συνεχόμενον⟩* Mor. ‖ (17) *ἢ ⟨καὶ⟩* Jackson ‖ *ψιλόν*
⟨, *οἷον*⟩ Mor.; *ψιλὸν ⟨λογικῆς⟩* Lem., qui *λογικὴν* in v. 18 del. ‖
2 (20) *ἴσχουσαν* Gat. ‖ **15** 1 (65, 4) *αἰονα* T (corr. Bas.) ‖ *ἀδιά-* 65
ληπτος A (*η* corr.) ‖ 2 (5) *ἄν τίς* Fourn. ‖ (7) *εἰ ⟨παῖς⟩ τίς*
Jackson ‖ 4 (12) *ὅ. παρ' ἕκαστον* D, *ὃ παρ' ἕκαστα* Cor. ‖ **16** 1 (18)
τὸν Bas. ‖ *νευρόσπατεῖσθαι* A ‖ 4 (66, 1) *ἴσκεσθαι* Bas.; *ἵεσθαι* 66
R.; *ἰχνᾶσθαι* Reche; 'videtur verbum ponendum, quod significet *ferri, tendere eo, quo*' Mor. ‖ 5 (4) *κατασκευάσθαι* A ‖
ὅ τε] *οὔτε* D ‖ 6 (7) *αἱ δὲ*] *καὶ* Cor.; *καὶ αἱ* Stich ‖ *ἐπὶ ταὐτὸ*
Lofft; *ἐπὶ ἄλλο τι* Stich; *ἐπὶ τοῦτο* Couat ‖ *σπεύδουσιν· ⟨ἐπ'
ἐκεῖνο οὖν σπεύδουσιν⟩* Jackson ‖ *ᾧ δὴ αὐτῶν τὸ τίμιον* Lem. ‖

7 (8) ἂν εὖ ⟨σοι⟩ ἔχῃ vel εὖ ἔχῃς Lem. ‖ 9 (11) ὑποορᾶσθαι D pr. ‖
(14) πολλὰ καὶ] πολλάκις Kron. ‖ 10 (17) ὅσα D (α corr.) ‖ **17** 1
(19) κύκλῳ ⟨αἱ⟩ φοραὶ R.; κυκλοφορίαι Sch. ‖ 2 (21) δυσεπινοή-
τως Reche; δυσπονήτῳ vel tale quid Lem. ‖ **18** 1 (22) ἐστι T ‖
67 2 (67, 3) ἄν del. Cor. ‖ **19** (6) αὐτό D pr. ‖ δυσκατανόητον Menag. ‖
20 1 (10) τῇ κεφαλῇ προσραγεὶς (ἀρραγεὶς, ἐναραγεὶς, ἐνραγεὶς
Gat.; ἐκραγεὶς, ἐρρωγὼς Sch.) adn. Lugd.; τῇ κ-ῇ ἀρράξας vel
τὴν -ὴν ἐρράγῃς· Cas. ‖ 2 (15) προγυμναζομένων Upt. ‖ **22** (22—23)
τὸ ⟨μὲν⟩ . . . τὰ ⟨δὲ⟩ Sch. ‖ (24) ἀγνοοῦντα D (inter ν et ο nescio
68 quid corr.) ‖ **23** (26) λόγον ἔχων del. Sch. II ‖ (68, 1) ἐλευθερίως
R. ‖ **24** (8) ἡ δὲ σκεδασθεῖσαν A ‖ **25** (12) καὶ ἀγενήτῳ vel καὶ
ἀενάῳ Stich ‖ **26** 1 (15) καθ' ἓν γενόμενος Menag. ‖ 2, 3 (16, 20)
τί οὖν . . . ἀντοργιῇ et μηδὲ . . . ἀντιδυσχεραίνοντα del. Mor. ‖
27 1 (22) Πῶς ⟨οὐκ⟩ ὠμόν Cas.; sic vel Ὠμόν πως Gat.; Ὡς
69 ὠμόν Rich. ‖ (23) καὶ om. Sch. II op. err. ‖ **30** 2 (69, 9) τήρησαι
Gat. tac. ‖ 3 (11) ἀγώνισον Sch. ‖ (12) ⟨ἡ⟩ φιλοσοφία R. ‖ 4 (13)
σώζε T ‖ 5 (16) ἔντονον Reiske ‖ 7 (21) αὐτὸν tac. om. Gat.;
70 αὐτὸν Wilam. ‖ 9 (26) οἷα Rich.; οἷον ⟨ἐν⟩ Wilam. ‖ 11 (70, 1)
μὲν ἐν τῷ] ἦν ἐν τῷ Cas.; μένειν ἐγρηγορότως R. ‖ 13 (5) εἴ τίς
⟨τι⟩ Cor. ‖ 14 (6) δυσιδαιμονίας A ‖ **31** (10) πάλιν pr. del. Cas. ‖
(10—11) πάλιν ἐγρηγορώς del. Lem. ‖ ὄνοιροι T (corr. Bas. ‖ **32** 1
(12) εἰ μὴ T ‖ 2 (15) δέ γε] δὲ καὶ Cor. ‖ 3 (16) μέν τινα, ἃ
Menag.; ⟨μόνα⟩ μέντοι, ἃ R. ‖ ⟨τὰ⟩ περὶ μόνον Sch. II; μόνον
⟨τὰ⟩ περὶ Couat ‖ **33** 3 (23) φύσιν, αὐτῷ Rend. ‖ οὐκ] οὐ T ‖
⟨οὐκ ἔστιν⟩ οὐδὲ κακὸν αὐτῷ Jackson ‖ κακὸν οὖν Menag.,
71 R. ‖ **34** (25) κύναιδοι T (corr. Bas.) ‖ **35** 2 (71, 4) οὐ δεινὸν
⟨οὖν⟩ Jackson ‖ (5) αἰδέσσονται A ‖ (6) πρὸν B ‖ **36** 1 (11) ἐνα-
φανιζόμενα ⟨ἐν τῷ κόσμῳ⟩ Menag. ‖ 2 (12) ⟨ἢ⟩ ἀπ' Mor. ‖
ἡγεμονικοῦ ⟨ἢ αὐθεκάστως vel ἢ ἀνεπιστάτως⟩ ὁρμήσαντα R. ‖
ὁρμήσαντος Cas. ‖ 3 (15) ἐπιγενήματα T, ἐπιγεννημᾶται A ‖ 4 (16)
σέβῃς A ‖ (17) τῆς T (corr. Bas.) ‖ **38** 2 (24) ἀλλήλοις ἐστί T ‖
ἄλλῳ ἑξῆς ἐστι τοῦτο καὶ τούτῳ ἄλλο διὰ R. ‖ ἐστι· ταῦτα ⟨δὲ⟩
Cor. ‖ (25) γενικὴν Rich. ‖ κόλλησιν Cas.; σύννησιν Gat.; κοινω-
72 σιν Cor. ‖ **39** (72, 1) συνάρμοττε v_5 ‖ **40** (72, 4) κατεσκευάσθαι
(vel. -εύασθαι) z ‖ (6) ἐκποδὼν p_4 quoque ‖ 2 φύσιν B (?) ‖ (9) σαυ-
τὸν διεξάγῃς Cor. ‖ ἔχει T (corr. Bas.), quo servato v. 8 ⟨ὅτι⟩
ἐὰν R. ‖ **41** 1 (12) ὑποστήσῃς σαυτῷ Cor. ‖ (13—14) τῷ τοι-
ούτῳ κακῷ Cor. ‖ (15) καὶ om. Cas. tac. ‖ (16) ἀποτάξεως A
(sed ά inc.) ‖ 2 (20) πολέμου Cas.; πολέμιον Cor.; del. Lem. ‖ **42** 1
(22) *scientes* Xyl. ‖ παρακολουθηκῶς A ‖ ἀν ἐπηστάτως Bas.; ἀνε-
73 πιστήτως Gat. ‖ (23) ἡράκλητος A, *Heracletus* Xyl. ‖ 2 (73, 2)
ἀνταβαίνειν T (corr. Bas.) ‖ ὁ ἀντιβαίνων καὶ ὁ πειρώμενος ἀναι-
ρεῖν Lem. (simile quid Couat in versione expressit) ‖ ἀνερεῖν A ‖
(3) τοῦ] καὶ Menag. ‖ 3 (6) εἰς] ὡς Cor. ‖ συνεργῶν] συναιτίων
Fourn. ‖ καὶ συνεργητικῶν del. Lem.; ἢ ἐμποδιστικῶν Couat ‖
43 (9) ποιεῖν B (ν in ras.) ‖ **44** 1 (13) οἱ del. Nauck ‖ (14) οὐδ'

B ‖ *οὐδ' ἔστι νοῆσαι* (del. *ῥᾴδιον*) Nauck ‖ (15) *ἔμελον* B; *ἔμελ-
λεν* Menag. ‖ 2 (16) *περιεγίνετο* Cor. ‖ 4 (20) *δὲ* T ‖ (21—22) *μήτε*
quater Rich. ‖ (21) *μηδ' εὐχ.* B ‖ (22) *τἆλλα* B ‖ *πράττωμεν* et
(23) *πράττομεν* B ‖ *ἃ παρ' ἕκαστα* Cor. ‖ (23) *συμμιοῦντας* A ‖
5 (74, 3) *πολιτικής* A (ς fort. rursus del.) ‖ 7 (6) *ἔστι* T ‖ **45** 2 (8) 74
παραφύλαξας T ‖ (9) *ὅσα* ⟨*ἑκάστῳ συμβαίνει, ταῦτα τῷ αὐτῷ
συμφέρει ὡς*⟩ *ἀνθρώπῳ* Cas.; *ὅσα ἀνθρώπῳ* ⟨*συμβαίνει*⟩ Menag. ‖
3 (10) ⟨*ἢ*⟩ *ἐπὶ τῶν μέσων* Lofft ‖ **46** (12—13) *κατὰ τὸ ὁμ.* Lofft ‖
(14) *πάσχεις* Sch. ‖ **47** 1 (18) *τοῦτο* ⟨*μὲν*⟩ Jackson ‖ (19) *Ὀργα-
νίωνος* vel *Ὠριγένους* R. ‖ 4 (24) *Ἴππαρχὸς* T ‖ (26) *αὖ τις τῆς*
R.; *ταύτης τῆς* Rich. ‖ 5 (75, 2) *τί καὶ* Cas. tac.; *τί δὲ καὶ* R. ‖ 75
ὀνομαζομένοις; ὅλως ἐν Jackson ‖ **48** 1 (6) *συμβιώντων* Oxon. ‖
2 (10) *συμπροσπίπτοντα* Leopold ‖ **49** (12) *δυσχεραίνῃς* A ‖ (13)
δὴ] *δὲ* Oxon. ‖ *ἐτῶν* ⟨*τῶν*⟩ Bas., unde *τῶν* (vel *τινῶν*) *ἐτῶν*
Gat. ‖ **50** 1 (16) *Πειρώμεθα* R. ‖ ⟨*αὐ*⟩*τῶν ἀκ.* Menag.; ⟨*πάν*⟩*των
ἀκ.* R. ‖ (17) *ἄγῃ*] *αἱρῇ* Rich. ‖ 2 (21) *καὶ ὅτι* Gat. in marg. ‖
ὀρέγῃ R., Mor. ‖ 3 (21—22) *τίνος οὖν;* ⟨*τῶν δυνατῶν, ἀπὸ*⟩ *τῆς
τ. τ. ὁ. τοῦ τοιοῦδε τυγχ.* R. ‖ [*τῆς*] *τοι. τ. ὁρμῆς;* Lem. ‖ *δὲ
τυγχάνεις,* ⟨*εἰ καὶ*⟩ vel ⟨*κἂν*⟩ Gat. (*si id* Xyl.); *δ. τ.* ⟨*εἰ*⟩ Cor.;
δ' εἰ τυγχάνεις, Lofft ‖ (22) *προήχθης* Gat ‖ (23) *ταῦτα* ⟨*μὴ*⟩
vel ⟨*οὐ*⟩ Gat. ‖ **51** (25) *πῆσιν* Menag. ‖ **52** 1 (27) *μηδὲν* ⟨, *ὃ μὴ
δεῖ,*⟩ vel *μ.*⟨*κακὸν*⟩ Gat. ‖ (76, 1) *ὀχλῆσθαι* A ‖ **53** (3) *"Ιθισον* A ‖ 76
(4) *ἀπαρενθυμήτων* A; *ἀπαρενθύμητος* Menag. ‖ **55** (8) *ἰ* (om.
E) A ‖ (9) *τίνι ἂν ἄλλῳ* R. ‖ *ἢ ὅπως* Stich; *ἤ πως* Schmidt; *εἴ
πως* Jackson ‖ **56** (12) *ὅσοι* A ‖ (13) ⟨*προ*⟩*απεληλύθασιν* R. ‖
57 2 (16) *τί νῦν* Cas. tac. ‖ (16—17) ⟨*τὸ δόγμα*⟩ vel ⟨*τὸ κρῖμα*⟩
ἐλ. ἰσχ. τῷ διεψευσμένῳ R. ‖ (17) *χολίον* T ‖ *κτεριόντι* A ‖ **58** (19)
οὐδὲν Nauck.

VII.

1 2 (77, 9) *ὑπόγυοι* A ‖ (10) *καὶ* pr. om. Gat. ‖ **2** 1 (11) *Ζῇ τὰ* 77
δ. Stich; ⟨*"Ιδε*⟩ *τὰ δ.* Rend. ‖ (11—13) *Ζῇ πως τὰ δ.· δύναται*
⟨*δὲ*⟩ *νεκρ., ἐὰν* ⟨*μὴ*⟩ *αἱ . . . σβεσθῶσιν; ἀλλ' ἐκείνας διην* Lem. ‖
3 (16) *ὀρθῶς εἰ* Jackson; *ὀρθῶς οἰήσει* Lem. ‖ 17 *res, quas* Xyl. ‖
3 1 (19—20) *ποικίλαι ἀγλαΐαι* Reche ‖ (23) *νευροπαστούμενα* A ‖
2 (24) *καταφραττόμενον* Sch. ‖ **4** (78, 3) ⟨*καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ ἑτέ-* 78
ρου⟩ *καὶ καθ'* A ‖ (5) *ἡ ἀναφορά*] *ἀφορᾷ* Cor.; *ἢ ἀναφορὰν*
Lem. ‖ **5** 2 (11) *μὴ*] *μοι* Menag., ⟨*μοι*⟩ *μὴ* Lofft ‖ *ἢ* ante *ἐὰν*
transp. R. ‖ **7** 1 (20) *ὁ* (corr. *ὡς*) *στρατιώτῃ* p_4 ‖ *τῆχομαχία* A;
τειχομαχεία B ‖ 2 (21) *ἂν* v_5 ‖ (22) [*δὲ*] *δυνατὸς ἦς τοῦτο* ⟨*ποιεῖν*⟩
R. ‖ **9** 1 (26) *ἐπιπέπλεκται* Cor. ‖ 2 (79, 2) *ἐξ ἁπάντων*] *διὰ πάντων* 79
Menag. ‖ *καὶ* ante *θεὸς* om. Gat. ‖ *δι' ἁπάντων* Leop. ‖ (3) ⟨*εἷς*⟩
λόγος Menag. ‖ **11** (10) *πρᾶξις* ⟨, *εἰ*⟩ (vel ⟨*ἢ*⟩) Lem. ‖ **12** (12)
⟨*μὴ*⟩ *ὀρθούμενος* Cas. ‖ **13** 2 (16) *σεαυτὸν* Leop. ‖ 3 (18) *διὰ τοῦ
ῥῶ στοιχείου* om. Xyl.; *διαφόρου στοίχου* Reche ‖ (20—21) *οὔπω
ὡς πρέπον τι αὐτὸ ψ. πο.· ἔτι ὡς σ. εὖ πο.* Lem. ‖ (21) *αὐτὸν*

Cas.; *σαυτὸν* Cor. ‖ **14** 1 (23) *προσπιτώσεως* Lugd., unde *προσε-*
80 *πιπτώσεως* adn. ‖ 2 (24) *μέμψηται* Gat. ‖ **15** (80, 1) *ἢ ἡ πορφύρα* del. Lem. ‖ *τοῦτο* del. Nauck ‖ (2—3) *σμάραγδον εἶναι* del. Nauck ‖ **16** 1 (4) *ἐνοχλεῖ;* Boot ‖ (4—5) *οἷον οὐ φοβεῖ ⟨, οὐκ ἄγει⟩ ἑαυτὸ εἰς ἀθυμίαν* (vel *λειποθυμίαν*) Cas., Salm.; *οἷον λέγω, οὐ φοβεῖ ⟨ἑαυτό, οὐκ ἄγει⟩ ἑαυτὸ εἰς ἀθυμίαν* Cas.; *οἷον λέγω, οὐ φοβεῖ ἑαυτό ⟨, οὐ λυπεῖ⟩, εἰ ἐπιθυμίαν ⟨οὐ κινεῖ⟩* (vel *⟨οὐκ ἄγει⟩*) vel: [*οἷον λέγω*] *οὐ λυπεῖ ἑαυτὸ; οὐ φοβεῖ; κτλ.* Gat. ‖ *ἐνόχλει . . . φόβει ἑαυτὸ* Sch. ‖ *εἰς ἐπιθυμίαν* del. Mor., Sch. ‖ 3 (10) *τούτων ὅλως*] *τῶν ὅλων* R. ‖ (10—11) *ὑπολαμβάνον οὐδέν, ⟨οὐδὲν⟩ ἂν* (vel *οὐδὲ μὴ*) *πάθῃ; οὐ⟨δὲ⟩ γὰρ ἄξεις αὐτὸ* Cas. ‖ 11 *εἰ οὐκ ἄξεις* (vel *παρέξεις*) Salm.; *εἰ μὴ παράξει ἑαυτὸ* Cor.; *οὐ παρέλξεις αὐτὸ* Rend.; *οὐ γὰρ ἕλξεις αὐτὸ* Sch. II; *οὐ γὰρ ἕλξει αὐτο* Scaph.; *οὐ γὰρ ἄξεις αὐτὸ* Stich ‖ **17** 1 (15) *ἐστὶ τἀγαθὸν ἢ τὸ ⟨ἡγεμονικόν⟩* Lem. ‖ *ἢ ἀγαθὸν ⟨ἡγεμονικόν⟩* Gat. in marg., *ἢ ἀγαθῶν* Cas.; *ἢ ⟨ἦθος⟩ ἀγαθόν* Kron.; *ἢ ⟨οὐκ⟩ ἀγαθόν* ego olim; del. haec verba Cas. in vers. angl., Mor. ‖ 2 (16—17) *τί οὖν ὧδε σοὶ ποιεῖς, ὦ φ., πολλοὺς* (vel *ἄλλους*) *θεούς; ἀπέρχου, ὡς ἦλθες* Mor. ‖ *ὦ φ., τοὺς θεούς σοι; ἀπέρχου* Reche ‖ (17) *⟨πρὸς⟩ τοὺς θεούς* adn. Lugd., *⟨νὴ⟩ τοὺς θεούς* σοι Gat. ‖ (18) *ὀργίζω* A pr., *ὀργίζομαί* A corr. ‖ **18** 1 (21) *εἰκειότερον* A ‖ (23 et 24) *μεταβάλλῃς* B ‖ (24) *μεταβάλει* T (corr. Bas.) ‖
81 (81, 1) *μεταβαλλεῖν* p_1 corr. p_4; *μεταβάλλειν* Cor. ‖ **19** 1 (4) *συνεργᾶ* A (*ᾶ* fort. corr.) ‖ (4—5) [*τῷ ὅλῳ*] . . . *ἡμετέρου μέλη* (*μέλη* iam Cor.) [*ἀλλήλοις*] Lem. ‖ 2 (6) *σωκράτας* A ‖ **22** 2 (15) *τοῦτο*] *τοῦ* . . (inc.) B ‖ (16) *γένοιτ' ἂν* B p_1 m_1 ‖ *συγγενεῖς* A (*εῖ* corr.) ‖ (17) *διάνοια* B ‖ (18) *ἔβλαψέ* TX ‖ (19) *πρόσθε* v_3 ‖ **23** 2 (24) *βιοτίῳ* B ‖ (25) *συνπαγῆναι* B; *συμπ. ⟨ἀγαθόν⟩* Kron., Jackson ‖ **24** 1—2
82 (82, 1—5) *τὸ ἐπίκοτον . . . φύσιν, αὐτῷ . . . λόγον* post c. 10, *ἢ τὸ τελ. . . . δύνασθαι* post c. 23 transtulit, *ὅταν . . . πρόσχημα* prorsus del. Salm. ‖ 1 (2) *ὅταν ⟨δὲ⟩* Cor. (Jackson) ‖ *πολλ. ⟨γίγνηται⟩* (vel *⟨ῇ⟩*), *ἐναποθνήσκει· καὶ ⟨τὸ⟩ πρό. τὸ τ. ἀπ.* Boot; *ὅταν πολλ. ἐν. αὐτῷ συμβῇ ⟨τὸ⟩ πρό. καὶ τὸ τελ. ἐναπεσβέσθη* R.; *ὅταν ἡ πραότης ἀποθνήσκει* (!) *καὶ ⟨τὸ⟩ πρό. τὸ τελ. ἀπεσβ.* Reche; *ὅταν ⟨δὲ⟩ πολλ. ⟨γίγνηται⟩, ἐναποθνήσκει· ⟨τὸ⟩ πρό καὶ τὸ τελ. ἀπεσβ.* Cor.; *ὅταν πολλ. ⟨ῇ⟩, ἐναποθνήσκει ⟨τὸ⟩ πρό. τὸ τελ.* [*ἀπεσβέσθη*] 'alius V. D.' apud Sch. II; *ὅταν πολλ. ἐνῇ, ἀποθνήσκει ⟨τὸ⟩ πρό. καὶ τὸ τελ. ἀπεσβ.* Scaph.; *ὅταν ⟨δὲ⟩ πολλ. ἐναποθνήσκῃ ⟨τὸ⟩ πρό., τὸ τελ. ἀπεσβ.* Stich; *ὅθεν πολλ. ἐναποθνήσκει τὸ πρό. ἢ τὸ τελ. ἀπ.* Fourn.; *ὅταν ⟨δὲ⟩ πολλ. καὶ καλλίστῃ ὄψει ἐντακῇ, ἐναποθνήσκει ⟨ἐκεί⟩νῃ τὸ πρό καὶ τὸ τελ. ἀπεσβ.* Jackson; exspectes *ᾧ πολλ. ἐναπέθνησκεν ἤδη ⟨τὸ⟩ πρό. ἢ τὸ τελ. ἀνεσβ.* ‖ *εἰ τὸ τελ.* Cas. ‖ 2 (4) *αὐτό γε τοῦτο* Fourn. ‖ 3 (5) *τοῦ ⟨μὴ⟩ ἁμ.* Cas. ‖ **26** 1 (12) *ἥμαρτε* T ‖ 2 (14) *ἤτοι*] *εἰ* Lem. ‖ (15) *ἢ*] *εἰ* T (corr. Bas.; *aut*

Xyl.) ‖ 3 (16) *μηκέτι* del. Lem. ‖ *τὰ τοιαῦτα*] *ταὐτὰ* Menag., Mor.;
τὰ αὐτὰ Cor. ‖ **27** 1 (18) *ὡς ἡδία ὄντα* Sch. II; *ὡσεὶ δὴ ὄντα*
Rend. olim; *ὡς ἡδίονα* (*ἡδίω* Rend. in vers.) *ὄντα* Lofft; de *ὡς*
ἤδη ⟨*παρ*⟩*όντα* (vel ⟨*πέλας*⟩) *ὄντα* cog. Lem. ‖ 2 (21) *διὰ τὸ*
adn. Lugd. ‖ (22) *ἐκθίσῃς* A ‖ **29** 2 (27) *νευροπαστίαν* A pr. ‖
7 (83, 4) *ἐκείνῳ* del. Lem. ‖ **30** (6) *λεγ.*] *γιγνομένοις* vel *γενομέ-* 83
νοις Rich ; *γινομένοις* Fourn. ‖ **31** 5 (11) *ἔτι εἰ δαίμονα.*] *ἔτι εἰ*
δαίμονες vel *δαιμόνια* Xylander; *ἔχει. εἰ* ⟨*δ'*⟩ *ἄτομα*, vel *εἰ δὲ*
μόνα Cas. (qui olim *τί δαί; εἰ μόνα* coni.); *καὶ τὰ δαιμόνια καὶ*
Menag.; *ἔτι* ⟨*μᾶλλον*⟩ *εἰ διάμονα* Boot; *εἶπε δὲ* (sc. *κατὰ*) *μόνα*
Reche; *οὐχὶ δὲ μόνα* R.; *ἤτοι τὰ δαιμόνια ἢ* Sch.; *ἕτεροι δὲ*
μόνα Cor ; *ἔτι δε* vel *ἔνιοι δὲ* Stich; *ἔτι εἰ δαίμονες μόνα* (in
vers. *εἴτε δαιμόνια εἴτε*) Rend.; *ὅτι δὲ* (*καὶ*) *μόνα* Couat; (Usener
v. Rhein. Mus. XLVII 437) ‖ *πάντα νομιστά·* [*ἔτι*] *ἢ καὶ ὅτι δαι-*
μόνια τὰ στ.; Lem., '*πάντα νομίστ'· ἐτεῇ δὲ μόνα στοιχεῖα*
(*κενόν τε*)' Fourn. (Rev. des étud. anc. XIII, 313) ‖ (12) *δὲ*] *δὴ*
Rend. ‖ *ἤδη*] *εἰ μὴ* Boot; *ἔχεις ἤδη* Rend.; *ἢ δὴ* Schmidt ‖
ἀρκεῖ . . . ἔχει ⟨, *οὐδὲν ἀνομιστί*⟩ *ἤ, εἰ δή, λ. ὁ.* R.; ⟨*ἀλλ'*⟩ *ἡ*
δειλία οὐκ ὀλίγη· ἀρκεῖ . . . ἔχει Lem. ‖ **32** (14) *ἢ σκεδ. ἢ ἄτ.*
Cas. ‖ (15) *ἀπόσβησις* Cor. ‖ **33** (17—18) *κατὰ* (*καὶ* Cor.) *ὑπόληψιν*
Gat.; *κατὰ ἀνάληψιν* Fourn.; *κατὰ ἀπόληξιν*; *κατ' ἔκκλισιν* Lem. ‖
(20) *περὶ αὐτῶν* R. ‖ **34** 1 (22) *ϙεύγουσι . . . διώκουσι* Rich. ‖
2 (23) *ἐπ' ἄλλα* Oxon. ‖ (84, 1) *priora* Xyl. ‖ **35** (6) *ἢ δὲ ὃς* A ‖ 84
36 (8) *ασιλικὸν* A ‖ *εὖ μὲν πρ.* vel *πρ. μὲν εὖ* Gat. ‖ **37** (11) *δὲ* A ‖
39 (15) *Ἀθανάτοισι θεοῖσι* (*θεοῖσι* iam Gat.) Rend. ‖ **40** (16)
ὥσσε T (corr. Bas.) ‖ **41** (18) *ἠμελήθην* A ‖ *ἐμοῦ* Lugd. (*παῖδες*
adn.) ‖ **43** (21) *μη*⟨*δὲ συ*⟩*σφύζειν* ⟨*χρεών*⟩ Porson (Adv. p. 313) ‖
44 (85, 2) *εἴοι*ἰδεῖν* A ‖ (4) *σμικρὸν* A (*κ* corr.) ‖ **46** (15) *εὐκτέον* 85
ἐστὶ Lugd., *ἐατέον ἢ* Sch. II ‖ (16) *ταῖς γυναιξίν*] *iis qui dicunt*
Xyl.; del. adn. Lugd. ‖ (17) *τὸ* ⟨*δ'*⟩ Menag. ‖ **47** 1 (86, 1) *ἄςρων* 86
A (ς corr.) ‖ **48** (5) *Πυθαγόρου* Upt. ‖ (7) *ὥσπερ ποθὲν*] *γυρόθεν*
R. ‖ *ἄνωθεν κάτω*⟨*θεν, ὥσπερ*⟩ *ἀγέλας* R.; *ἄνωθεν πάντα, ἀγ.*
Fourn. ‖ ⟨*πάντα,*⟩ *ὥσπερ π. ἄν.*, [*κατὰ*] *ἀγ.* Lem. ‖ **49** 1 (12—13)
τὰς . . . μεταβολάς in c. 48 post *ποικίλα* (v. 9) transp. Jackson ‖
50 1 (19) *δὲ* M ‖ 2 (22) [*ἢ*] *τοῦτο* vel *τί τοῦτο* R., *ἤγουν* Rend. ‖
διάλυσις . . . . . . ('fatale', 'aveugle') Fourn. ‖ (23) ⟨*ἢ*⟩ *καὶ* vel
ἢ Gat. ‖ *ποῖός τις* vel [*τοιοῦτός τις*] Fourn. ‖ *τις* A (*τ* corr.), ⟨*ἤ*⟩
τις (?) Mor. ‖ **51** 1 (87, 1) '*Καὶ* superfluum' Gat. ‖ **52** (6) *Καβ-* 87
βαλικώτερός ⟨*σού ἐστί τις*⟩ Gat.; ⟨*σου ἕτερος*⟩ Jackson ‖ *κοινω-*
νικότερος T ‖ (7) *ἀταρακτότερος* Fourn. ‖ **53** (10) *ἀνθρώποις*
p_1 (?)l_1 ‖ *λόγων* p_4 corr. p_6 ‖ (11—12) *κατὰ τὴν κατασκευὴν* p_6 l_3
marg. l_4 m_2 quoque; *τὴν κατασκευὴν* l_3 ‖ **55** 1 (19—20) *ἐπίβλεπε*
(*ἔκβλεπε*) Rend. ‖ (20) *ἐφ' ὅ τι σε* Cor. ‖ 4 (88, 8) *περιορίζειν* A 88
(*ίζει* in ras.) ‖ 6 (15) *περαίνει τε* Menag. ‖ ⟨*ἀπ*⟩*έχει* Gat.; *ἕξει*
Rich. ‖ **56** (16) [*δεῖ καὶ*] *τῷ μ. ν. βεβιωμένῳ* Reche ‖ *δεῖ*] *ἤδη*
Lem. ‖ *μέχρι νῦν* ⟨*οὐ*⟩ (sic Lem.) vel ⟨*παρὰ φύσιν*⟩ R.; ⟨*μὴ*⟩

μέχρι νῦν Rend. ‖ (17) *ἐκ τοῦ ⟨χρόνου⟩ περιιόντος* Lem. ‖ **57** (18) *σεαυτῷ* Menag. ‖ **58** 1 (21) *συνέμβαινεν* A ‖ 2 (25) ⟨*χρὴ*⟩ *χρῆσθαι* R. ‖ 3 (26) *σοι* Gat. ‖ (26—27) *πρόσεχε σεαυτῷ καὶ θέλε καλὸς* Gat. ‖ (27) *καλὸς*] *ἱκανὸς* Rich. ‖ *οὗ πράσσεις*] *ὁ πράττων* vel *ἡ*
89 *πρᾶξις* (?) Menag. ‖ (89, 1) ⟨*ἐπ'*⟩ *ἀμφοτέρων, ὅτι ἀδιάφορον ἐφ' οὗ* Gat.; (*ἐπ'* ?) *ἀμφοτέρων, ὅτι ἐκεῖ τὸ διάφορον, ὅπου* Reiske; *ἀμφ., ὅτι* ⟨*τὸ συμβαῖνον ἀδιάφορόν ἐστι*⟩ *καὶ διάφορον ἐφ' οὗ* Sch.; *ἀμφ.,* ⟨*ἐκείνου τε*⟩ *καὶ ὅτι ἀδιάφορον ἐφ' οὗ* Fourn.; *ἀμφ ὅτι* ⟨*καὶ μεθ' ὑπεξαιρέσεως ὅρμας*⟩ *κἀδιάφορον ἐφ' οὗ* Kron.; *ἀμφ., ὅτι ἀδιάφορος μὲν ἡ ὕλη, ἡ πρᾶξις δ' οὔ* Lem. ‖ **60** 2 (7) *συνεστὸς* Cas.; *συνεστὼς* Cor.; *σύμμετρον* Jackson ‖ (8) *τοιοῦτό τι* Leopold^{m} ‖ **61** (11) *ὁμοιωτέρα* A ‖ **62** 1 (15) *ἔχουσι* A ‖ 2 (16) *οὔτ'* X nonn. ‖ *ἐπιμαρτυρῆσαι ὡς* B ‖ (17) *εἰσβλέπων* ('vel *εἰ βλέπεις*' marg.) Gat.; *βλέπων* R., Mor.; *ἐκβλέπων* p_4 ‖ *τῆς* om.
90 l_2 p_4 ‖ **63** 2 (22) $\overset{\text{τον}}{\text{τού}}$ A ‖ **64** 1 (90, 3) *καθὸ καθολική* R. ‖ 2 (5) *βοηθεῖτο* B ‖ 3 (8) *λανθάνῃ* A ‖ **65** (11) *Ἄρα* A ‖ *μηποτέ* ⟨*τι*⟩ *τοιοῦτον* Cor.; *μ. τοιοῦτό τι* ego olim ‖ **66** 1 (13) *τηλαύγης* v_1 m_2 p_4, sine acc. l_3 ‖ *Τηλαύγους Σωκράτης* Menag., R. ‖ *καὶ* (T)] *κατὰ* Upt. ‖ (14) post *κρείσσων* (*κρείττων* p_2) *ἦν* Kron. transfert, quae leguntur c. 67 (91, 7—8) *λίαν . . . γνωρισθῆναι* ‖ 2 *εὐδοξότερον* Bas. ‖ (17) *γενναιώτερον* Gat.; *-ότερον* Mor. ‖ *ἔδειξεν* p_4 Menag. ap. Ioly ‖ (18) *τοῖς* T ‖ (18—19) *περὶ οὗ . . . ἦν* suspecta Stichio ‖ (19) *μάλιστα* ABv_4 ‖ *ἀπιστήσειε* Gat. (*dubitari potest* Xyl.) ‖ *εἴπερ*
91 *ἀλ. ἦν* del. Fourn. ‖ 3 (20) *ποίαν τίνα ψυχὴν* Cor. ‖ (91, 3) *ὑποτρέμων* vel *ὑποφεύγων* R.; *ἀπογέμων* Lofft ‖ **67** 1 (5) ⟨*Τὸν νοῦν*⟩ *ἡ φ.* Sch. II ‖ *συνεκέρασεν* A; *confudit omnia* Xyl.; *συνεκέρασέ* ⟨*σε*⟩ aut ⟨*Ὂν*⟩ *ἡ φύσις σ.* Gat. ‖ *τὸ σοῦ συγκριμάτιον* Salm. ‖ (6) *ἐφ'* Cor. ‖ 2 (10) *βιῶναι* Cor. ‖ 3 (11) *ἐλεύθερος* ⟨*ἔσεσθαι*⟩ R. ‖ **68** 1 (13) ⟨*καὶ*⟩ *ἀβιάστως* Gat. ‖ 3 (20) *κατ' οὐσίαν κἂν* bis scr. in A ‖ (23) *ἢ θεοῦ*] *θείου* R., idem 4 (23—24) *θείῳ ἀνθρώπῳ* ‖
92 (24) *δυσμεταχείρηστον* A ‖ **70** 1 (92, 4) *αὐτοὺς* om. p_4 ‖ '*ὄντων* malim absit' Leop. ‖ 2 (7) *εἰ ὧν* B pr. ‖ **71** (9) *τὰ δὲ* m_1 ‖ **72** (11) *Κἂν* A ‖ *μή*ϛ*τε* (ϛ rubr.) A ‖ (13) *κρινεῖ* Cor. ‖ **73** (15) *ὥσπερ οἱ μωροί* del. Nauck ‖ **75** 1 (19) *Ἡ* om. A ‖ (21) *ἢ ἃ λογικὰ* (vel *λογιστικὰ*) [*καὶ*] vel *ἢ τὰ λογιστικὰ καὶ* Cas.; *ἢ εὐλόγιστα αὐτοῦ* R.

VIII.

93 **1** 3 (93, 11—12) *κἂν τῷ λοιπῷ* Sch. ‖ (13) *ἢ ἡ φ. σου* Kron. ‖ *ὅσον δήποτε, ὡς ἡ σὴ φύσις* Cas., Gat.; *οἷον δήποτε* vel *ὡς ἂν δήποτε* (. . . *θέλῃ*) Cor.; *ὡς* (vel *ὅπως*) *δ. ἡ σὴ φ.* Lem. ‖ *βιώσεις* Boot, Cas. tac. ‖ (14) *μηδὲν ἄλλο* Sch. de A male in-
94 structus ‖ **3** (94, 3) *δὲ* del. Cor.; *δὴ* Rend. ‖ (4) *οἱ*] *οὐ* C. Barth (Adv. I, 9), qui v. 3 *Καῖσαρ* pro *Γάιος* et inde a v. 5 sic scribendum esse coni.: *τὰ πράγματα καὶ τὰ ἡγεμονικά· ἦν αὐτῶν ταῦτα πρόνοια καὶ αἱ αἰτίαι καὶ αἱ ὕλαι. ἐκεῖ δὲ ὅσων δουλεία*

πεσών· ὅτι κτλ. ‖ (6) τοιαῦτα Gat., ἀεὶ ταὐτὰ Couat, ἀήττητα
Hoffmann; an. αὐτάρκη? ‖ ὅσων παράνοια vel ὅσονπερ ἀ(γ)νοίας
Cas.; ὅ. ἄγνοια Hoffmann; ὅ. περίνοια Rich., ὅ. ὑπόνοια Kron.;
ὅ. τυραννεία (-ία) Jackson ‖ (7) τόσων vel τόσον Cas.; πρὸς ὅσων
Rend., ὅσων Rich. ‖ **4** (8) [Ὅτι] Οὐδὲν aut excidisse quaedam
ante ὅτι coni. Fourn. ‖ **5** 1 (11) οὐδεὶς] οὐδὲν Lem. ‖ **6** 2 (20—21)
πάντα τροπαί, πάντα συνήθη, ὥστε οὐχὶ φοβ., μή τι καινόν
Gat. ‖ (20) ὥστ' οὐ φ. Cor. ‖ **7** 1 (26) ποιουμένη Cor.; περιποιουμένη
Rend. ‖ 2 (95, 3) ἐστιν A ‖ (4) ἐστὶ T ‖ (5) ἥ γε Cas. (sec. Gat.) ‖ 95
(6) τοὺς del. Mor. ‖ αἰτιώδους Lem. ‖ 3 (7) δή Lem. ‖ (7—8) μὴ
τὸ ἓν πρὸς τὸ ἓν εἰ ἴσον εὑρ. Mor., μὴ εἰ ἓν πρὸς ἓν ἴ. εὑρ. Cor. ‖
8 ἶσον A ‖ ἀλλὰ A (λλὰ in ras.) ‖ (9) τοῦ δὲ T A: corr. Cas.; τὸ
δὲ Menag. ‖ ἀθρᾶα A ‖ **8** (10) Ἀναβιῶναι Nauck; Πάντα γινώ-
σκειν Stich; Τἄνω γινώσκειν Jackson, Ἀνανήφειν Lem. ‖ (10—12)
ἀλλ' ter D ‖ (13) προσέτι ⟨δὲ καὶ⟩ R. ‖ **9** (16) σὺ] τὸν Bas. ‖
10 (18) τὸ δὲ χρήσιμον ἀγαθόν τι R. ‖ (19) καὶ ἐπιμ.] εἰ ἐπιμ.
Lem. ‖ **11** (23—24) ἑαυτό. τίς μὲν ἡ ἰδ. κατασκευὴ αὐτοῦ; τί δὲ
τὸ οὐσ. κτλ. Lem ‖ (23) τῇ ἰδίᾳ κατασκευῇ del. Sch. ‖ **14** 2 (96, 7) 96
εἰ γὰρ] ἢ καὶ (et v. 9 τοιάδε ⟨γάρ⟩ τινα) vel ὁ γὰρ (et v. 9 ἔχων)
Gat. ‖ (10) ἢ. ξένον Cas. ‖ **15** (12) μεμνήσομαι Lugd. (*Cogitabo*
Xyl.; in T verba v. 11 μεμνήσομαι . . . ποιεῖν bis impressa,
corr. Bas.) ‖ (13) τοιάδε τινὰ R. ‖ (14) αἰσχρόν ⟨ἐστι⟩ v_1 ‖ (15)
εἰ alt. om. p_5 l_1 m_1 pr. ‖ **16** 1 (17) ἐλευθέρου Rich. ‖ ἐστι ⟨τῷ
αὐτὸς ὀρθοῦσθαι⟩ vel ⟨ἢ τὸ αὐτὸς ὀρθὸς εἶναι⟩ R. ‖ 2 σὺ Bas.;
⟨ἡ⟩ σὴ Rend. ‖ σὴ γὰρ ⟨ἡ⟩ Lofft ‖ **17** 2 (23—25) διόρθωσον τὸ
πρᾶγμα αὐτό· εἰ δὲ μή, τί ἔτι συμφέρει τὸ μέμψασθαι; Scaph. ‖
(24) μὴ τοῦτο v_1 ‖ δύνασαι τόδε τὸ πρᾶγμα, αὐτός R. ‖ **18** 2
(97, 1) εἰ ⟨δ'⟩ Lofft, εἰ del. Jackson; an ⟨ἀ⟩εὶ? ‖ (3) σοῦ Cor. ‖ 97
αὐτά τε R. ‖ **19** (6) θαυμάζεις, ⟨εἰ⟩ ὁ Ἥ. Cor. ‖ ἐρεῖ . . . γέγονα]
possunt dicere cuius rei causa facti sunt Xyl.; ἄρα πρός τι γέ-
γονα Gat.; del. haec verba Upt. ‖ πρὸς τὶ T; πρὸς τί Lugd. ‖
(7) σύ οὖν πρὸς τί ⟨γέγονας; πρὸς⟩ τὸ ἥδ. Upt. ‖ **20** 1 (10) ἀνα-
βαλλὼν A ‖ 3 (13) πομφολύγγι A ‖ 14 'τὰ . . . λύχνον glossam
redolent' Stich ‖ **21** 1 (15) ἔστρεψον Lugd., unde στρέψον adn.;
Ἔξω στρέψον Mor. ‖ οἷόν ἐστι] τὸ σωμάτιον νέον Menag., 'ex-
cidit σῶμα' Mor. ‖ οἷον ἀκμάζον τί ἐστιν; οἷον δὲ γίνεται νοσῆ-
σαν δέ; R. ‖ γηράσαν T ‖ (16) νοσῆσάν τε καὶ Menag.; νοσῆ-
σαν δ' (in vers. [δ']) ἢ Rend. ‖ ἀποπνεῦσαν Gat.; καὶ πυρέξαν
Cor.; ἀποπνυσθέν Lofft; ἀποπνῆσαν Rend., διαπνῆσαν Leop.;
προνεῦσαν Jackson ‖ 2 (17) βραχὺς ὁ βίος adn. Lugd. ‖ **22** 2 (24)
⟨τί⟩ μᾶλλον δὲ θέλεις (. . . εἶναι;) vel ⟨ὅτι⟩ μᾶλλον δὴ θ. Gat.;
εἰ μᾶλλον θ., R. ‖ δὲ] γὰρ Sch.; del. Cor. ‖ **23** (26) πράσσω; τί
πράσσω· ἐπὶ A; Πράσσω ὅ τι πρ. ἐπ' R. ‖ (98, 2) ἀφ'] ὑφ' Cor. ‖ 98
(3) συμμηρίεται A ‖ **24** (5) γλυῶδες A ‖ **25** 1 (9) Ἀντωνῖνος Φαυστῖ-
ναν Salm. ‖ (10) Κέλερ . . . Κέλερ] ante τοιαῦτα transp. Salm.;
initio cap. colloc. Stich ‖ 2 (12) δριμεῖς μὲν e glossa δρ. μὴν

margini adscripta orta esse coni. Rend. ‖ *Χιάραξ* Bas.; *'Ιέραξ* Gat. ‖ 3 (14) *οὐδὲ* T ‖ **26** 1 (19) *ἀνθρώπῳ* Gat. ‖ **27** (24) *αἴτιον*]
99 *σωμάτιον* Cor.; *σαρκίδιον* Scaph. ‖ (26) *πᾶσιν* T ‖ **28** 2 (99, 4) *ἔκκλησις* A ‖ **30** (12) *κοσμίῳ καὶ περιτράνῳ καὶ ὑγιεῖ λ. χρ.* R ‖ *μὴ*] *καὶ* Menag.; del. Couat ‖ *περιτρανῶς* Gat. tac.; *περιτραγῴδως* Schmidt ‖ *ὑγιεῖ ⟨δὲ⟩* Gat. ‖ *'Υγιεῖ λόγῳ χρ.* c. 31 adtr. Boot ‖ **31** 1 (13) *πρόγονοι*] *ἀπόγονοι* Gat. (*posteri* Xyl.) ‖ 2 (16) *τὰ ἄλλα* Cas.; 'potest subaudiri *πόλεις, γενεάς, ταφάς*' R.; ⟨*ἀπωλείας*⟩ Kron. ‖ *μηκέθ' ἑνὸς* Lofft ‖ (17) *θάνατον ⟨, ἀλλ' ὅλου γένους⟩* Cor. ‖ *Πομπείων* A, *Πομπηίου* Mor. ‖ 3 *ἐκεῖνο δὲ* Mor. ‖ (18) *ἔσχατον* adn. Lugd. ‖ (19) *ἐσπάθησαν* A ‖ *πρὸ αὐτοῦ* Reche ‖ (21) *πάλιν . . . θάνατον* 'non suo loco posita' Mor.; post *Πομπηίων* coll. Reche ‖ *θάνατον*] del. adn. Lugd.; *θάνατος* Reche ‖ **32** (22) *μίαν ⟨ἑκάστην⟩* Rich. ‖ (24) ⟨*μὴ*⟩ *τὸ* (vel ⟨*μὴ*⟩) *ἑ. παρέχῃ* Rich. ‖ 2 (25) *ἐνστήσεται τὰ ἔξωθεν. οὐδέν γε πρὸς τὸ* Lem. ‖ ⟨*διακεῖσθαι*⟩ *δικαίως* Rend. ‖ (26) *εὐλογίστως ⟨πράττειν⟩* Mor. ‖
100 *ἐνέργημα* Lem. ‖ 3 (100, 2) *ἐναρμόζουσα* Menag. ‖ **33** (4) *ἀλύπως δὲ* Nauck ‖ **34** 1 (5) *ἀποκεκομένην* A ‖ 2 (10) *μέλος* Cor. ‖ 3 (11) *ὧδε* A (*δ* corr.) ‖ 4 (13) *ἐπέτρεψε* BX nonn. ‖ 5 (16) *ἐποίησε* T ‖ *ἀποραγέντι* B; *ἀπορραγέντα* R., Mor. ‖ (17) *μέλους* Lem. ‖ (18) *ἐποίησεν*] *ἐπέτρεψεν* Cas.; del. Sch. II; ⟨*ἐπ' αὐτῷ*⟩ *ἐποίησεν* Nauck ‖ **35** 1 (19) *'Ως περὶ τὰς* Rend. ‖ ⟨*εἰς*⟩ *ἕκαστον* (aut *διένειμε ἑκάστῳ*) Cas; *ἑκάστοις* R.; *ἕκαστον* Stich ‖ (20) *σχεδὸν ὅσον*] *ἔδωκεν* R.; *ἐπιδέδωκεν* Schmidt; *ἐχορήγησεν* Fourn. ‖ *σχεδὸν δίδωσιν* Rich. ‖ (*παρὰ*?) *τῆς τῶν ὅλων φύσεως* Gat.; *ἐκ τῆς τῶν ὅλων φύσεως* Cor.; (*ἔδωκεν* vel *διένειμε*) *ἡ τῶν ὅλων φύσις* (aut *ἡ φύσις*, reliquis deletis) Sch.; *σχ. ὅσον ⟨ἐφ' ἑαυτῇ ἐμέρισεν⟩ ἡ τ. ὅ. φ.* Jackson ‖ 2 (22) *περιτρέπει* Cor.; *ἔτι περι-*
101 *τρέπει* Rend. in vers. ‖ (25) *ὁρμήσῃ* Cor. ‖ **36** 1 (101, 2) *ἐπιγενήσεσθαι* Gat. ‖ (5) *ὁμολόγησαι* A ‖ 2 (6) *ἀλλὰ* T ‖ **37** 1 (10) *Κύρου* adn. Lugd. ‖ (11) *τῇ*] *τοῦ* Gat. tac.; *τῇ ⟨τοῦ⟩* Sch. ‖ *Χαιρέας* R. ‖ *Χαβρίας καὶ* Gat. tac. ‖ (12) *γελοῖον* del. Nauck ‖ *παρεκάθοντο* A ‖ 2 (15) *γραίας καὶ* del. Lem. ‖ (16) *εἵμαρτο, εἶτα οὕτως* Kron. ‖ (16—17) *τί οὖν . . . ἀποθανόντων* del. Nauck ‖ (18) *λύθρος* Cor. ‖ 38 (19—20) *φησί σοφωτάτοις*] *φρεσὶ σοφωτάταις* R.; *ὄμμασι σοφωτάτοις* Couat; *τὴν φύσιν* (*κρίσιν* Lem.) *σοφωτάτην* Reche; ⟨*καὶ κρῖνε*⟩ *φύσιν ⟨ἐν τοῖς⟩ σοφωτάτοις* Scaph.; *φύσιν σοφωτάτως* Cor., *φύσει σοφωτάτους* Rend. ‖ *κρίνων φησί σοφωτάτοις*] *Κρίτων* (vel *Ζήνων*) *φησί σοφώτατος* Salm.; ⟨*εἰ δὲ μή ἐπίτρεπε*⟩ *κρίνειν φύσει σοφωτέροις* Jackson; *ἄντικρυ, φησί, 'σοφωτάτοις* ego olim; *ὥς φησιν ὁ κριτὴς σοφώτατος* vel ⟨*ὀξὺ*⟩ *βλέπε, κρίνων, ὥς φασιν οἱ σοφώτατοι* Lem. ‖ (20) *σοφωτάτοις*] *quam sapientissime* Xyl.; *σοφωτάτως* Menag.; *σοφώτατα* vel *σοφός τις* vel *ἐν*
102 *σοφωτάτοις* Cas.; *ὁ σοφώτατος* Boot ‖ **41** 2 (102, 8) *δ' ἔτι ⟨τι⟩* R. ‖ 3 (11) *πόνος ⟨ἢ⟩* Cor. ‖ 4 (13) *ἤδη ὡς*] *ἰδίως* Cor.; *ἤδη ὥς* Fourn. ‖ *εἰ δὲ τοῦθ' ὥς τι κοινὸν λ.* vel *εἰ δὲ τὸ κοινὸν λαμ-*

βάνειν δοκεῖς vel *εἰ δὲ τὸ κοινὸν ⟨τοῖς τε ἀγαθοῖς καὶ τοῖς κα-*
κοῖς ὥς τι ἀδιάφορον⟩ λ. Fourn. || **42** (18) *Οὐκ εἰ μὴ* T || **43** (21)
ἀνθρώπων R. || (22) *⟨τινὰ⟩* Cpt. || *⟨τοῖς⟩ ἀνθρώποις* Sch. || (23)
τε om. Gat. tac. || **44** 1 (25) *Τοῦτον ἤδη* Gat.; *Τοῦτον ἰδὲ* Sch.;
Τοῦτον ἑλοῦ Cor.; *Τουτονὶ δὴ* Leop. || **45** 1 (103, 5) *βάλλον* Gat. 103
tac. || *κἀκεῖ* Kron. || (6) *ἔχοι καὶ* del. Lem. || 2 (9) *συγχεομένη*
Gat.; *ἀναδυομένη* Rich. || **46** 1 (12) *σύπτωμα* A || *ὅ* A (corr.) ||
βοεικόν T (corr. Bas.) || **47** 1 (18) *κρῖμα* Stich || 3 (20) *ὁ κωλύσων*
Nauck || **48** 2 (104, 4) *⟨καὶ⟩ περιεσκεμμένως* Cor. || 3 (6) *ἐφ᾿ ᾧ* v_3 l_3 || 104
(7) *ἀλάλωτος* A || 4 *ὁ μὴ οὖν ἑωρακώς* p_6 || (8) *ἀτυχής . . .*
ἀμαθής Rich.; *ἀτυχής . . . εὐτυχής* p_4 || **49** 3 (12—13) *βλέπεις* ter
Nauck || 4 (15) *γενήσεται* Lem. || **50** 1 (17) *ἴκνος* A || (18) *δὴ καὶ*
Gat. || 2 (24) *αὐτῆς* R. || (105, 3) *τόπον, οὗ* R.; *⟨χώρας⟩, ὅπου* 105
Scaph. || (4) *σὰ πρότερα* AD || **51** 1 (8) *ἐκθόρνυσθαι* A (*υ* corr.);
'pro *ἐκθορῆσαι* posuit' adn. Lugd. || 2 (10) *κτείνουσιν* A || (12)
διαυγῆ A || 3 (16) *φύον* (T)] *φύε* Cas.; *ἴθυνε* vel *φέρουσαν* R.;
χύον ⟨εἰς⟩ (*εἰς* ante *ἐλ.* del.) Reche; *ῥύον* Sch. (in Addendis
ἀφελοῦ); *φυσίον* (*σεαυτῷ, εἰς* del.) vel *φυσίον* (*σεαυτὸν*) Cor.;
φρένου Pol.²; *εἰσδύου* Rend. || *ἂν φυλάσσῃς [σεαυ]τὸν π. ὦ. [εἰς]*
ἐλεύθερον Sch.; *φύλαττε σεαυτὸν κτλ.* Scaph.; *καταφεύγων π. ὦ.*
ἐπὶ ἐλευθέραν παθῶν διάνοιαν Lem. || **52** 1 (19) *ἔστι* T; *ἔστιν* A:
ἐστὶ Stich || 2 (21—22) *ᾧ δὲ ἕν τι τ. ἀπολείπει* Cas. || 3 (22—23) *τίς*
οὖν φ. σοι οὐκ ἂν τὸν vel *τί σοι φ. τοῦ τὸν . . . φεύγειν* Rich.;
τίς οὖν φ. σοι ⟨ἤδη⟩ ὁ . . . . φεύγων [ἥδιον] Lem. || (23—106, 1) 106
⟨ἢ ψόγον⟩ φεύγων ⟨ἢ⟩ ἔπαινον διώκων Cas., Gat.; *ἔπαινον ἢ*
εὐφημίαν διώκων Gat.; *ἔπαινον [φεύγων ἢ] διώκων* R. || **53** 2 (5)
ἄρ. ⟨γὰρ⟩ R. ('ironice') || **54** 1 (7) *περιέχοντί ⟨σε⟩* Lem. || (8)
σωφρονεῖν v_3 || 2 (10) *τῶν σπ. δυναμένων . . . τῶν ἀναπν. δυνα-*
μένων R.; *τοῦ . . . δυναμένου* bis Sch. || *σπ. βουλομένῳ* v_3 v_4 (?)
p_2 pr. || *⟨σπᾶσαι καὶ⟩ ἀναπ.* l_3 || **55** (14) *ἐπιτέθραπται* Menag. ||
(15) *αὐτὸς θελήσει* (!) R. || **56** 1 (17) *αὐτοῦ* habet p_4 || 2 (18) *εἰ*
om. p_1 || *ὅτι*] *ἔτι* p_4 || (18—19) *γεγ. ἀλλ. ἕν.* v_5 || (19) *ἑκάστων*
R.; *ἑκάστου* Cor. || (20) *κυρίαν* l_3 p_6 quoque || *ἐπείπερ* p_1 (*περ*
in ras.) || **57** 1 (23) *κατακεχῦσθαι* A || (24) *αὐτοῦ ἔκτασίς ἐστιν*
Lem. || 2 (107, 1) *ἐκτίνεσθαι* p_1 || 3 (3) *εἰ* T (corr. Bas.) || (4) *θεά-* 107
σαι B || *ἐπερείδεται* Lofft; *καὶ [ὥσπερ] ἐρείδεται [δὴ]* Scaph. ||
(5) *διείργοντος* v_4 v_5 p_2 corr. g || (7) *ἔπεσε* T; *ἔπαισε* B pr. || 4 (8)
⟨καὶ⟩ μηδαμῶς Menag. || (10) *ῥαγδαίαν* v_1 l_3 || *μηδὲ μὲν* Gat.
tac., *μηδὲ* R. || (12) *μὴ* del. Cor. || **58** 2 (16) *ἀλλοιωτέραν* A ||
60 (21) *εὐλαβεῖται* (?) Menag. || (22) *καὶ*] del. Gat.; *ἢ* Sch. ||
(22—23) *ἐπὶ τὸ προκ. ⟨καὶ⟩ εἰσιέναι ⟨πέφυκεν⟩ εἰς τὸ ἡγ. ἑτέ-*
ρου Gat. || **61** (23) *Εἴσεισιν* ('de mente') R.

IX.

1 1 (108, 5) *Ὁ* om. A (*ὁ* add. rubr.) || (7) *οὐδαμῶς* l_3 || 2 (10) 108
⟨τῶν⟩ ὄντων R. || 5 (17) *τοῖς ἀληθέσι* post *ἐπὶ* colloc. p_4 pr.,

post *φερόμενος* l_2 ‖ (19) *τ*᾽ xp_1 l_4 ‖ *διακρίναι* (!) l_1 corr. ‖ *ψεύδη*
109 X (praeter Bz) ‖ 6 (23) *ἀπονεμοῦσι* l_2 l_3 ‖ 9 (109, 5) *ἐποίη* A ‖ *εἶχε*
TX ‖ 10 (11) *πάντα*] *τὸ καὶ τὸ* R. ‖ (12) *κατὰ τὸ ἑξ.* et *γιν.*
καὶ del. Rend., *κατὰ τ. ἑ.* et *καὶ ἐπιγινομένοις* del. Lem. ‖ *τοῖς*
κατὰ τὸ ἑξῆς γινομένοις Cor. ‖ *τοῖς γιν. καὶ ἐπιγιν. κατὰ τὸ ἑξ.*
Fourn. ‖ *ἀπογινομένοις* R. ‖ **2** 1 (17) *Gratiosius quidem erat* Xyl.
(unde eum *Χαριέστερον μὲν ἦν ἂν* legisse coni. Cas.); ⟨*ἂν*⟩ *ἦν*
Cor. ‖ 2 (20) *δευτέρους* A ‖ 3 *ἢ*] *ἡ* Mor. ‖ (22) *λιμοῦ* A pr. (ut
110 vid.) ‖ **3** 1 (110, 3) *Μὴ*] Η D ‖ (4) *ἐθέλει*] *φέρει* Nauck ‖ 2 (5)
γηράσαι T ‖ (6) *ἀκμᾶσαι* A, *ἀκμασαι* D ‖ *γενείων* A pr. ‖ 3 (10)
γλίσχρως R.; *δυσχερῶς* Lofft ‖ 4 (13) ⟨*ἕως*⟩ vel ⟨*μέχρι*⟩ *ποτὲ*
Rend. ‖ 5 (16) *ἰδιωματικὸν* Suid. I codd. CV ‖ *παράθηγμα* Cor.;
παράστημα J. G. Schneider Saxo (in lex. Gr.); idem R. olim, qui
postea 'deesse quaedam aut transposita in locum alienum'
suspicatus est ‖ (19) *ἠθῶν*] *παθῶν* R; del. Sch. ‖ *ἡ* del. adn.
Lugd.; *διατριβὴ* (*ἐνταῦθα δ.* Kron.) vel *ὁμιλία* suppl. Leop.[m] ‖
111 6 (20) *αὐτῆς* D pr. ‖ 8 (111, 4) *δὲ* T ‖ *συμβίσεως* A ‖ **6** (11) *πρά-*
ξις A ‖ (12) *τὸ παρὸν* (⟨*τὸ*⟩ Cor.) *ἐκ τῆς αἰτίας* vel *τὸ παρὰ* [*τὸ*
ἐκ] *τῆς αἰ.* Gat.; *τὸ ἀπὸ τῆς ἐκτὸς αἰ.* Upt.; *τὸ παρά τινος αἰ.*
Scaph.; *τὸ παρὰ τῆς θείας αἰ.* Lem. ‖ **7** (14) *ὑφ᾽* Lem. ‖ **8** 2 (18)
εἰς τὰ ὁρατικὰ καὶ μία ψυχὴ πάντα ('audi *διήρηται*') Lem. ‖
9 2 (20) *ὑ. ἐπὶ τὸν ῥοῦν* adn. Lugd. ‖ (21—22) *διειρξόντων καὶ βίᾳ*
Rich. ‖ 3 (25) *εὐάξαπτον* A ‖ *ἐνκεκρᾶσθαι* A, *ἐγκεκράσθαι* T ‖
112 5 (112, 4) *συγκρινᾶσθαι* A ‖ 6 (6) *εὑρέθης μόνη καὶ ἀγγέλαι* A ‖
νεοσσοτροφίαι A (*νε* corr.) ‖ 7 (10) *πολιτεῖται* A ‖ 8 (12) *διεστη-*
κόται A; *διεστηκότων* Cor. ‖ 10 (17) *συνεύσεως* A ‖ **10** 2 (23—25)
εἰ δὲ . . . τοῦτο del. Nauck ‖ (24) *τέτροφεν* Bas., *τέτροχεν* R. ‖ (25)
113 de ⟨*παρ᾽*⟩ *οὐδὲν* cogit. Nauck ‖ **11** 2 (113, 5) *κωλύσων* Nauck ‖
14 (12) *Πάντα ταὐτὰ* Gat. ‖ **15** (16) *εἶδον τὰ* A ‖ **16** (18) *ἀλλ᾽*
⟨*ἐν*⟩ Menag. ‖ *λογικοῦ* ⟨*καὶ*⟩ Pol. ‖ **17** (21) *ᾧ* et **19** (25) *ἄντα* A ‖
114 **21** 1 (114, 1) *ὁρμῆς* ⟨*καὶ*⟩ Gat., substantivum excidisse putat
Rich. ‖ *καὶ* del. Gat. ‖ 2 (2—4) *μέτιθι . . . θάνατος* bis scripta
in D; postea verba iterata et *μήτι δεινόν* deleta ‖ (2) *οἷον* pr.]
ὅλον Stich ‖ (4) ⟨*πασῶν*⟩ *πᾶσα* R.; *παῦλα* Leop.[m] ‖ 3 (6) *εἶτα*
* * * * * D ‖ (7) *σαυτὸν* D ‖ **22** 2 (11) *γοῦν* Cor.; *νῦν* Rend. ‖
(11—12) *αὐτὸ ποιήσῃ* Gat. tac.; *αὐτῷ ἐμποιήσῃς* Scaph. ‖ (13) *μέλος*
Lem. ‖ *ἐπιτήσῃς* A ‖ (13—14) *ἀγνοίᾳ ἢ γνώμῃ* Gat. ‖ **23** 1 (15)
Ὥσπερ ⟨*δ᾽*⟩ vel ⟨*οὖν*⟩ Menag. ‖ 2 (17) *νοῦν* Lugd.; unde [*ἥτις*]
ἐὰν ᾖ πρ. σου adn. ‖ (18) *κοινωνηκὸν* T ‖ (21) *ἀσυμφωνίας* Salm. ‖
24 (22) *ἔργα* Boot ‖ *καὶ* alt.] del. Mor., ⟨*οὕτως*⟩ *καὶ* vel *τὰ*
Reche ‖ (23—24) *προπεσεῖν. τὸ τ. Ν.* Cas., *προσπέσει* (!) . . . *νεκυίας*;
115 Reche ‖ (24) *νεκύας* T ‖ **25** (115, 1) *ἡλικοῦ* A ‖ **26** (6) *ποιοῦτι* Bas.,
unde *ποιοῦ τινὸς* Salm. ‖ *ταῦτα, εἰς ἃ* Menag. (*ad quae* Xyl.);
τοιαῦτα, οἷα Gat.; *τοιαῦτα, εἰς οἷα* Cor. ‖ *ἀλλ᾽ ἀλλοῖα* Boot ‖
(6—7) *Ἀλλ᾽ ὅταν ἄλλος κτλ.* Salm. ‖ **27** 1 (7) *τοιαῦτά τινες* vel -*α*
ἐκφωνήσῃ Gat. ‖ 3 (12) *δι᾽ ὀν., διὰ μαντ.* del. Rend. ‖ *πρὸς* del.

Menag. ‖ (13) ἰδίᾳ φέρονται R. olim ‖ **28** 1 (14) Τὰ αὐτά Cas. ‖
Τοιαῦτά R. ‖ ἐστιν A ‖ 2 (17) ἡ T (*aut* Xyl.) ‖ (17) ὥρμησε T ‖ (18)
τί ἐν τινὶ Salm.; καί τι ἓν (καὶ ἕν τι in marg. Gat.) γίνεται Boot;
καὶ δι' ἕν τι· Reche (del. γάρ); καὶ τί ἕν· Sch.; καὶ ἕν τί γε·
Sch. II; κατεκτείνει Lofft; καὶ τί ἐν τείνῃ;, deinde post quae-
dam a librario omissa οὗτοι δε τί (εἰσιν) ἐν τίνι; Fourn.; καὶ
ἔκτασιν Lem. ‖ τρόπον γάρ τινα ἀεί τι ἓν τινι vel καὶ ἕν τι τρό-
πον τινὰ γίνεται Gat. ‖ ⟨ἢ⟩ ἄτομοι καὶ ἀμερῆ Gat.; ἄτομα ἢ μέρη
R.; ἄτομοι ἢ ὁμοιομερῆ Sch.; ἄ. ἢ ⟨ἡ⟩ εἱμαρμένη Rend.; ἄτομοι
ἢ ἀμερές Couat; ⟨ἤγουν⟩ ἄτομοι ἢ ἀμερῆ Lem. ‖ 'ἄτομα mavult
Salm.' Gat. ‖ 3 (19) δὲ T ‖ εἴτε τὸ ⟨πᾶν⟩ R., εἰ δὲ τὸ Mor. ‖
(19—20) μὴ καὶ σὲ εἰκῇ δεῖ; Πάντες Cor. ‖ 4 (21) μεταβαλεῖ ⟨καὶ
καινὰ γενήσεται⟩ Jackson ‖ **29** 2 (116, 2) δὲ καὶ] δοκεῖ Lofft; 116
δὴ καὶ Rend. ‖ ταῦτα] ζῷα Lem. ‖ ὡς οἴ. φιλοσόφους, (?) adn.
Lugd.; ὡς οἴεταί ⟨τις⟩ φιλοσόφως, Couat; ὡς οἴ., τὰ Lem. ‖
(3) μύξων A ‖ 3 (3—4) ἤδη ποτὲ ποίησον vel τί ποτε προσδέχῃ
R.; σύ ποτε ποίησον Mor.; τί ποτε ποίησον Scaph.; τί ποτε
ποιεῖς; Cor. et (ποιῇς) Rend.; εἴ ποτε, ποίησον Couat ‖ 4 (4) ὥρ-
μησον A ‖ ἐὰν] οὖν ἕως ἂν Cor., ὃ ἂν vel ὃ ἐὰν Rend. ‖ 5 (8)
post διανοοῦ lacunam notavit Menag. ‖ 6 τίς] *aliquis* Xyl. ‖
μεταβαλεῖ R. ‖ 7 (12) ⟨μή⟩ μοι Cor. ‖ ὄψομαι Stich; ἔψονται
Wilam.; ὄψεαι (?) Lem. ‖ ἤθελε T ‖ 8 (14) πλοῦν D ‖ (15) ἄπαγεε
T (corr. Bas.) ‖ **30** 1 (16) ἀγγέλας A; ἀγγελίας Lofft ‖ (17) πλοῦν]
divitiae Xyl. ‖ 2 (19) ὑπ' ἄλλων del. Lem. ‖ (23) ψέξουσι T ‖ **31** 1
(25) ταραξία D ‖ ἐκτὸς] ἔξω Lem. ‖ 2 (26) παρὰ (sic vel διὰ
Fourn.) τῆς ἐ. αἰτίας R. ‖ **32** (117, 4) περισσὰ del. Nauck ‖ 117
(6) ἤδη] ἡδύ Menag. ‖ (8) τῶν] τοῦ Lugd. op. err. ‖ **33** 2 (14)
ἴσον A ‖ **34** 1 (17) δι' del. Cor. (*quae ament* Xyl.) ‖ φιλ.] χολοῦσι
adn. Lugd. ‖ τιμῶσι γυμνά, νόμ. βλέπειν, ⟨ἰδεῖν (καθορᾶν, ἀν-
ασκοπεῖσθαι)⟩ R. ‖ γυμνᾶ A pr. ‖ **35** 1 (20) Ἡ om. A (ἁ add.
rubr.) ‖ (21—22) καλῶς [γίν.] ἐξ αἰ. ⟨καὶ⟩ Lem. ‖ (22) ⟨καὶ⟩ ἐξ Cor. ‖
2 (23) τε] δὲ R. ‖ (23—24) ὃ del. Cas.; πάντα καὶ ὅτι πάντα Gat.;
πάντα καὶ Stich ‖ **36** (118, 3) χρυσὸς ⟨καὶ⟩ Gat. in marg. ‖ 2 (5) 118
καὶ om. Oxon. ‖ **37** 1 (7) γογγισμοῦ A ‖ 3 (10) πρὸς τῶν θεῶν
Cas. ‖ (11) γενοῦ] *es factus* Xyl. ‖ 4 (12) Ὅσον A ‖ ταὐτὰ Sch. II ‖
38 (13) δὲ οὐδ' Cor. ‖ **39** 1 (15) νοερᾶς ⟨ἑνὶ κόσμῳ⟩ πάντα, ὡς
⟨ἀπὸ μιᾶς ψυχῆς⟩ ἑνὶ σώματι Lem. ‖ ⟨πᾶσι⟩ πάντα R. ‖ 2 (19)
συναγελάζει T ‖ (19—20) λέγεις, τεθεώρηκα, ἔφθ. Boot ‖ ἀπο-
κρίνει, συναγελάζεται, βόσκεται (aut συναγελάζει, βόσκει) Cas.,
qui θηρίωσαι illud in c. 40 delevit; ⟨μήτι⟩ τῷ ἡγ. λέγεις· (vel
τί λέγεις; τῷ ἡγ.) τέθνηκας Salm., qui θηρίωσαι post βόσκῃ
transposuit; τῷ ἡγ. . . . ἀποκρίνεις (vel ἀποκρίνῃ) . . . βόσκῃ,
τεθηρίωσαι Gat.; ⟨οὐδὲ⟩ τῷ ἡγ. λέγεις . . . βόσκῃ, ἀποτεθηρίωσαι
R.; εἰ τοῦ ἡγεμονικοῦ λήγεις, τέθνηκας, . . . ἀποκρίνῃ, . . . βόσκῃ.
Reche, qui c. **40** 1 (21) θεοὶ ἢ θείως καὶ δύνανται coni.; τοῦ
ἡγεμονικοῦ λήγεις, τέθν., . . . ἔφθ., τεθηρίωσαι, ἀποκρίνεις, συν.,

βόσκῃ Sch. ‖ **40** 1 (21) θηρίωσαι] δράσαι adn. Lugd. ‖ 2 (23)
φοβεῖσθαι (om. τι) v_3 ‖ (25) ἢ παρὰ τῷ p_2 corr. ‖ παρῆναι A ‖
(25—26) τοῦ μὴ παρ. τι τ. ἢ τοῦ παρ. Gat.; τὸ μὴ παρ. τι τ. ἢ τὸ
παρ. R.; ἢ μὴ παρεῖναί τι τούτων ἢ παρ. Mor. ‖ 3 (26) ἀθρώποις
119 A ‖ 5 (119, 2) κρείσσων p_1 ‖ 6 (7) κοιμηθεῖ B ‖ σύ . . . (8) ἐκείνης
om. v_2 v_3 (ut A); πῶς . . . ἄλλος p_6 ‖ (8) ἐπιθυμήσῃς, (9) στερη-
θῇς et χρήζῃς, (10) φοβηθῇς B pr. ‖ (9) τοῦ ⟨μὴ⟩ στερ. l_3 ‖
10 (11) ⟨δὲ⟩ ὧδε l_3, Cor. ‖ ὧδέ πῃ τρέψον R. ‖ **41** 1 (13) Ὁ
om. A ‖ (17) ὢν] ἦν Wilam. (in Coniectaneis Gryphisw. 1884) ‖
2 (20) εἴρετο vel ἤνετο R. ‖ 2 (21) ἐκεῖνος R. ‖ ἐν νόσῳ del.
Stich; defend. Reche, Wilam. ‖ ἐν ὅσῳ [ἐὰν] νοσῇς Reche ‖ ἐὰν
νοσῇς] ἐννόησον Mor.; ⟨σὺ δὲ καὶ τὰ αὐτά⟩ ἐάν ⟨τε⟩ νοσῇς vel
⟨σὺ δὲ ταὐτὰ⟩ ἐννοηθῇς Reiske ‖ (22) ⟨ἢ⟩ τινι Menag. sec. Sch.,
120 ⟨ἤ⟩τινι Menag. sec. Leop., R. ‖ τὸ] τοῦτο Mor. ‖ (120, 1) ἐν
οἵοις δήποτε R. ‖ προσπίπτουσιν A ‖ φυσιολόγῳ] 'velut medico'
Wilam.; ⟨μὴ⟩ φυσιολόγῳ Gat.; φυσιλόγῳ vel φιλολόγῳ Menag. ‖
(2) post κοινόν cap. distinxit Leop. ‖ ⟨καὶ⟩ πρὸς μόνῳ Menag; πρὸς
μόνῳ ⟨δὲ⟩ Gat. in marg. ‖ (4) πράσσεις Menag., R. ‖ **42** 1 (6)
δύναται z ‖ 2 (8) τῶν ἀναισχύντων del. Nauck ‖ 5 (14) καἰκεῖνο A ‖
αὖθις v_2 ‖ νοεῖν l_1 p_5 ‖ (16) ἔδωκεν A ‖ 6 (19) ἐφαμαρτάνει y ‖
7 (20) τί] σὺ Sch. ‖ 22 ⟨καὶ⟩ χείρων p_4 pr. ‖ 8 (24) τί δέ ⟨σοι⟩
Hoffmann ‖ καινὸν Kron. ‖ γίνεται Hoffmann ‖ (25) σεαυτῷ Sch. II
121 tac. ‖ 9 (121, 2) καὶ om. p_6 ‖ (4) ἡμάρτηκε TX ‖ 10 μάλλιστα A ‖
11 (6) παρὰ l_4 p_6 ‖ (8) τὴν] τινὰ R. ‖ καταληπτικῶς adn. Lugd. ‖
12 (11) ἄνθρωπος Leop. (idem olim ἄνθρωπε) ‖ (11—12) ἀρκεῖ
σοι (ἀρκεῖ σοι; Cor.), κατὰ φ. τ. σ. ὅτι ἔπρ. Upt. ‖ (13) ὁ om.
l_1 p_4 p_5 pr. p_6 pr. ‖ 13 (14) τοιόνδέ τι aut τόδε [τι] R. ‖ (15)
ἀπέχει τὸ] ἔχουσι adn. Lugd. ‖ (17) ἄλλοις Couat ‖ συνεργετικὸν
Cas. et Gat. ‖ (18) κατασκευάσται z.

X.

122 **1** 2 (122, 10) πρὸς ἡδονῶν ἀπολαύσεις del. Lem. ‖ (12) εὐκαι-
ρίας] εὐκρασίας Cor. ‖ εὐαρμωστίας A ‖ 3 (14—15) πάντα σοι πάρ.
παρὰ τῶν θεῶν, πάντα σοι εὖ ἔχει καὶ εὖ ἕξει Cor.; πάντα σοι
παρὰ τῶν θεῶν πάρεστι, πάντα σοι κτλ. Leop.; πάνθ', ἅ σοι
πάρεστι, σοι εὖ ἔχει καὶ πάντα τὰ παρὰ τῶν θεῶν σοι εὖ ἕξει
Lem. ‖ (16) φίλα Cor. ‖ (19) παραλαμβάνοντος Leop.^{m} ‖ 4 (20) οἷα
A ‖ (21) οὕτως A ‖ **2** 1 (25) ζῷον ⟨λογικοῦ⟩ hic suppl. Menag.,
123 2 (26) Reiske ‖ 2 (26) ἐξ ἧς A ‖ ἢ ὡς A ‖ (123, 2) ἢ A; ⟨σοῦ⟩ ἢ
Menag. ‖ **3** 1 (5) οὕτως T ‖ (8) ⟨φέρειν⟩, φέρε Nauck ‖ 2 (9) ἐπα-
ναλῶσαν Gat. tac. (in textu et in lemm.) ‖ **4** 1 (15) δεικνῦναι: corr.
Cor. ‖ **5** (18) αἰτιῶν A ‖ **6** 1 (21) Ἤτοι ἄτ. ἢ φ. Cas.; 'ab hoc
loco aliena ad superioris capitis initium transponenda videntur'
Leop.; fortasse c. 6 a *Πρῶτον* ordiendum ‖ φύσει Xyl. legisse
putat Gat. ‖ (22) διοικούμενος vel -νον Rich. ‖ 2 (24) δυσσαρε-
124 στήσω A ‖ 4 (124, 4) τοῦ ὅλου τούτου Cor.; ⟨τοῦ⟩ ὅλου τοῦ τοιού-

του Scaph. || (5) *μέρει* A || 6 (8) *δὴ* Leop.^{m} || (9) *εὑρεῖν* A sec.
Leop. || **7** 1 (13) *φημί*] del. adn. Lugd.; *φησί* Sch. || 2 (15) *φημὶ*]
φησί Mor.; del. Couat || *καλόν* et (16) *κακῶς* Rich. || (17) *ἀλλοί-*
ωσιν Gat. (*ad interitum et alterationem* Xyl.) || 3 (22) *ἀπύθανα*
A || 4 *ἀπτόμενος* vel *ἀψάμενος* Lem. || (22—23) [*καὶ*] *ἀφέμε-*
νος ⟨*τὸ*⟩ *τῆς φ. οὕτω πεφυκέναι* Mor. || (23) *ἐξάγοιτο* vel *ἐξάπτοιτο*
R. || [*καὶ*] *ὡς γελ.* Mor.; *οὐχὶ γελ.* Rend. || (25) *ἐπί τινι ὡς* [*τῶν*]
Menag.; *ἐπί τινι τούτων ὡς* aut *ὡς ἐπί τινι τῶν* (. . . *συμβαι-*
νόντων) Sch.; *ὡς ἐπί τινι* [*τῶν*] Cor. || (27) *ταὐτὰ* Gat. in marg. ||
5 (125, 1) *συνεκρίθης* Lem. || 7 (8) *ἔλαβε* T; *ἔλαβες* R. || 8 (9) *ὃ* 125
⟨*ἔδωκεν*⟩ *ἡ μ.* ⟨, *ἢ σ'*⟩ Lem. || (10) post *ἔτεκεν* lacunam notavit
Menag. || 9 *σὺ λ. προσπλέκῃ* Rend., *σέ*⟨*τι*⟩ *λ. προσπλέκει* (et v. 11
ὃν) Fourn. || (11) *ληγόμενον* Cas. || **8** 1 (14) *μετονομάσῃ* Cor. || *καὶ ἀπολ-*
λύῃς Upt. (*ne . . . amittas* Xyl.), *κἂν ἀπολλύεις* (-*ῃς* Mor.) Cas. ||
3 (22) *διατηρεῖ* (!) Menag. || (23) *ὑπὸ* A || 4 (126, 1) *σπαράσεσθαι* 126
A || (2) *ἡμιβρότοις* A || (5) *τοιούτοι* ⟨*ὄντες*⟩ R.; *τοιοῦτοι* del. Leop.^{m}||
ὄνυξιν A || 5 (8) *ἐκπίπτῃς* A || (11) *ἕν*] ⟨*εὖ*⟩ *ἕν* Lofft; *εὖ* Lem. ||
6 (14) *ὅτιπερ* suspectum Rich. || **9** 1 (19) *Pestis* Bas., *Μῖσος* Cor. ||
νάρκῃ Gat. tac.; *νάρκα* ⟨, *ἀρχή*⟩ Rich. || (20) *ἀπαλείψει* R. ||
πόσα Cor. || (21) *ὁ φυσιολογητὴς* Menag.; *οὐ φυσιολογητῶς* Rend. ||
τὸν φυσιολόγως φανταζόμενον Lem. || 2 (22) *παραστατικὸν* R.;
πρακτικὸν Cor. || (25) ⟨*οὐ*⟩ *λανθάνον* Cor. || *λανθ. οὐχὶ κρ.* del.
Lem. || 3 (25—26) *τότε* ter Gat. in marg. || (25) *ἀπολαύσῃς* A ||
(27) *τέ ἐστιν* T || (127, 2) *τίσιν* A || **10** 1 (4) *ἄλλος*] *ἄνθρωπος*
Rich. || (5) *ὑποχῇ*] 'latet nomen piscis et *ῇ*' R.; del Sch. || 127
(7) *κἂν* A || **11** 1 (10) *οὕτως* A || *μεγαλοφροσύν*$^{\eta}$ A || 2 (11) ⟨*ὡς*
εἴ τις⟩ *ἐξεδ.* R.; *ἐξέδυσας* Menag.; *ἐκδυσάμενος* vel *ἐκδύου* Lem. ||
καὶ] *ὃς* Fourn. || 2—4 (13—19) *ἄνες* . . . *σαυτόν* . . . *ὑπὸ σαυτοῦ* . . .
περὶ σαυτοῦ . . . *βάλλῃ* . . . (17) [*αὐτὸς*] . . . *σαυτῷ* . . . *ἄφες* . . .
βούλῃ Lem. || (13) *μὲν*] *μὴ* adn. Lugd. || 3 (15) *δὲ* A || 4 (20) *εὐ-*
θεῖαν A || **12** 1 (22) *ἴς* A || (23) *εὐμενῶς*] *εὖ* (vel *τὸ εὖ*) *μόνος*
Cas.; *εὐκρινῶς* Gat.; *εὐμενῶς* ⟨*καὶ*⟩ Boot || (128, 2—3) *ἐπὶ σοί ἤ γε* 128
ἀπόπτ. ἀ. τ. ἔσται Reche || *ἀπὸ τούτου ἔστω*] *ἀ. τ. ἐστί* Cas. tac.,
Boot; *ἀ. τ.* ⟨*βλαβερά*⟩ *ἐστι* Dacier; *ἀ. τ. ἀπότευξίς ἐστιν* Gat.;
ἀπὸ τούτου. ἔστω Reiske; *ἀ. τ. ἐστιν* . . . . (exciderunt quae-
dam velut *defectio a natura*) Mor.; *ἀ. τ. αἰσχρόν.* Cor.; *ἀ. τ.*
κάκιστον Scaph.; *ἀπότευγμ' οὐκ ἔστιν* Rend., *ἀ. τ. ῥᾷστον* Couat
(ut vid.); *ἀπροπτωσία ἐστίν* Kron. || 2 (3) *ἐστιν* A; *ἔτι δὲ* R. ||
13 1 (6) *ἐπ' ἄλλῳ* Menag. || *γένηται*] *κρίνηται* Lofft; *ψέγηται*
idem sec. Rend. (in Lofftii editione non adparet); *ἐπαινῆται*
Jackson || 2 (8) *φρυαττόμενοι* ⟨*ἢ καταπληττόμενοι*⟩ R. || (10) *τρα-*
πέζης A (*η* corr?) || (12) *χερσὶν* A || *ἑαυτῶ* A || *ᾧ*] *ὃ* Leop. || (13)
θέλῃ ⟨*τις*⟩ Cor. || **15** 1 (19) *ὑπολειπόμενον. τοῦτο ζ.* Kron. ||
2 (19—20) ⟨*ἐν αὐλῇ*⟩ *ὡς ἐν* Jackson || (20) *ἐν ὅρῳ* Mor.; *ἐνωρεί*
Schmidt; *ἐν πορείᾳ* Meiser (Herm. XLIII 643) || (21) ⟨*ἐν*⟩ *τῷ*
κόσμῳ Fourn. || 3 *ἰδέτωσαν* del. Rend. || *ἱστορήτωσαν* A || (22) *ἄν-*

θρωπων A pr. ‖ 4 (23) *ἢ ⟨μὴ⟩ οὕτως* Jackson ‖ **16** (25) *ὅλος* Gat. ‖ *⟨δεῖ⟩ εἶναι* R. ‖ (26) *ἄνδρα ⟨δεῖ⟩* Cor. ‖ 17 (27—28) *συνεχῆ ὡς φαντάσαι* Lofft; *συνεχὴς ἔστω ἡ φαντασία* Lem. ‖ (28) *⟨παρέστω⟩ φαντασία* R. (*φ. ⟨ἔστω⟩* sec. Leop.), *φαντασίαν ἔχε*
129 (vel *φαντάσασθαι*) [*καὶ*] Rend. ‖ (129, 1) *τρυπάννον* A ‖ **18** (3) *Δεῖ σ' ἔκ.* Rend. ‖ **19** 1 (7) *Τί οἱ* A ‖ 2 (8) *ἀγορανούμενοι* vel *ἀδρυνόμενοι* Cas.; *αὐρονομούμενοι* R.; *ἀνδριζόμενοι* Cor.; *ἀνδρογυνούμενοι* Rend. (*ἀνδρογυναούμενοι* Lofft); *αὐτονομούμενοι* Hoffmann; *αὐθαδιζόμενοι* Stich (in notis manuscriptis); *φαιδρυνόμενοι* Rich.; *λαμπρυνόμενοι* Rich., Jackson; *ἀνδροφονοῦντες* Lem. ‖ 3 (10) *δὲ ⟨καὶ⟩* Oxon. ‖ (11) *ἐν ὁποίοις* Gat.; *ἐν τοῖς αὐτοῖς* Rich. ‖ **21** 1 (14) *αἰθήρ*] *οὐρανός* Lem. ‖ 2 (16) *δὲ* A; *δ' ⟨οὐχ⟩* Cas. ‖ **22** (18) *ἤθικας* A, *⟨σε συν⟩είθικας* R. ‖ (19) *ἀπελιτάργησας* Bernard ‖ **23** 1 (21) *τοιοῦτο ⟨οἷον⟩ ἐκεῖνο* Gat. (at in marg. *τὸ ⟨τί οἷον⟩ ἐκ*); *τοιοῦτο ἐκεῖνος* R.; *τοῦτο ἐκεῖνο* Cor.; *τὸ ἑαυτοῦ ἐκεῖνος* Pol.; *τοιοῦτο* (vel *ταὐτὸ*) *ἐκείνῳ* Rich.; *⟨οἷόν σοι ἡ αὐλή,⟩ τοιοῦτο ἐκείνῳ* Fourn.; *ταὐτὸ ἄστει* Lem. ‖ (22) *ἐστι* T ‖ *καί πως* Schmidt; *καὶ ⟨ὅτι⟩ πως* Lem. ‖ *τὰ αὐτὰ* A; *ταὐτὰ τὰ* R.; *ταῦτα τὰ* Cor. ‖ (22—23) *ἀγρῷ ⟨ἢ⟩ τῷ ὄρει* R. ‖ 2 (23) *ἄντικρυς* . . . (25) *βληχήματα* 'glossatorem redolent' Stich ‖ (24) *τὸ τοῦ Πλ.* Cor. in Add. ‖ *τὸ τεῖχος* post *φησί* e Platone suppl. Gat. in marg., ante *φησί* Cor. ‖ (25) *et balare* Xyl. (in Bas.: *iacere iactus*); *καὶ βδάλλων βοσκήματα* Cor.; del. Salm. ‖ *βληχητά*
130 Stich; *κτήματα* Sch. II ‖ **25** 1 (130, 6) *Ὁ* om. A (*τ* add. rubr.) ‖ (7) *καὶ*] *ὥστε* Nauck ‖ *παραν. ⟨οὖν⟩* Cor.; *π. ⟨ἄρα⟩* Rich. ‖ 2 *ἅμα*] *ἀλλὰ* Cor. (*ἅμα δὲ καὶ* in Add.) ‖ *δρ. ἅμα καὶ ὁ παρανομῶν καὶ ὁ λυπ.* Menag.; *ἀλλ' ἄρα καὶ ὁ λυπ. ἢ φοβ. δραπέτης· οὐ ⟨γὰρ⟩* Lem. ‖ (8) *ὃ ⟨μὴ⟩ βούλεταί τι* Gat.; *καὶ ὃς βούλεταί τι* Cor. ‖ (9) *ἢ γενέσθαι* om. Oxon. tac.; del. Cor. ‖ 3 (11) *ἆρα* A ‖ **26** 1 (13) *ἀφῆς ἀπεχώρησεν* A ‖ 2 (15) *ἀφῆκεν* A; *καθῆκε* Jackson ‖ 3 (19) *δύναμιν ⟨αὐτῶν⟩* R. ‖ **27** 1 (22) *ὁποῖαν* A ‖ 2 (24) *ὅλα*]
131 *ὅμοια* R. ‖ (25) *τῆς*] *τοῖς* A pr. ‖ (131, 2) *τοιαῦτα*] *ταὐτὰ* Rich. ‖ **28** 1 (4) *ὁτινιοῦν* l_2 l_3 ‖ (5) *καὶ* om. Gat. tac. ‖ 2 (6) *ὅμοιον* del. Leop.^{m} (in ed. *ὅμοιος*) ‖ (7) *μόνος*] *⟨οὐδ' ἐνθυμού⟩μενος* Jackson ‖ post *σιωπῇ* dist. Leop. ‖ *σιωπῶν* (ante *ὅτι* transponendum) Reche ‖ **29** (11) *δεινόν ⟨τι⟩* Sch. ‖ *τὸ διὰ* p_4, *διὰ* l_2 l_3 p_6 ‖ **30** 1 (14) *τἀργύριον* Lem. ‖ 2 (16) *ἐπιλήσει* A pr. ‖ (18) *ποιήσῃ* A ‖ **31** 1 (19) *Σατυρίωνα* Gat. ‖ *Σωκρατικῶς* vel *Σωκρατικὸν* post *Κρίτωνα* colloc. Lem. ‖ (20) *Ὑμέναιον* vel *Εὐμένη* R. ‖ (21) (lac.) *⟨ἰδὼν⟩ Ἀλκίφρονα ⟨ἢ⟩ Τρ.* Leop.^{m} ‖ (22) *Σεν. ἰδὼν Ξενοφῶντα ἢ Κρί-*
132 *τωνα* Leop. ‖ (23) *σεαυτὸν* Leop. ‖ 2 (132, 2) *ὅπου δή* Gat.; *ὅπου δεῖ* Lem. ‖ 3 (3) *καπνόν ⟨τε⟩* Menag. ‖ 5 (6) *ποίαν* Rich. ‖ 6 (9) *σεαυτῷ* Leop. ‖ (10) *πάντα ⟨ἑαυτῷ⟩* R. ‖ (11) *ἐμβάλῃς* Sch. II ‖ **32** 1 (14) *ψευδέστω* A ‖ 2 (18) *⟨ὁ⟩ λόγος* Lem ‖ **33** 2 (23) *μάθῃς* Cor. ‖ (24) *ὅτι* del. R. ‖ *τοῖς ἤδη παθοῦσιν* A ‖ *σοι ⟨ἔστω⟩* Lem. ‖
133 3 (133, 3) *⟨κατὰ⟩ τὴν* R. ‖ 4 (7) *πέφυκεν* A ‖ 6 (11) *ἐκκόμματα*

A sec. Leop. ‖ (13) θράττει Cor. ‖ **34** 1 (24) δεδειγμένῳ Bas., Lugd.;
δεδευμένῳ Gat.; δεδιδαγμένῳ vel πεπαιδευμένῳ R.; Τῶν λελεγμέ-
νων ἀπὸ Rich.; δεδηγμένῳ recte def. Schmidt ‖ (25) καὶ alt.
om. p_6 ‖ 2 (134, 1) * * φύλλα p_4 ‖ ῥέει l_3 ‖ (1—2) versus Homeri 134
e Z, 147—149 explevit Bas. ‖ 3 (5) ἢ A ‖ χλεβάζοντα A ‖ 4 (8) ἐπι-
γίνονται l_2; ἐπιγίγνεται Gat. tac. ‖ (9) ἑτέροις y (ἑτέρα l_3) ‖ **35** 1
(16) ἐστὶ TX ‖ 3 (19) μύλη p_1 ‖ 4 (22) τεκία B; τεκνία ⟨σου⟩ v_3 ‖
(135, 1) ζητεῖν l_3 ‖ (2) ἀπαλά A ‖ **36** 1 (4) παρεστήξωνται A; 135
παραστήσονται Cas. (Gat. tac.) ‖ 'κακόν melius absit' Leop. ‖
2 (6) ἀνεπνεύσαμεν R. ‖ (7) παιδαγωγοῦ; Leop. ‖ 6 (17) ἦθος
Rich. ‖ (18) ἀποσπόμενος A ‖ (21) γίνεσθαι Cor. ‖ (22) φύσις ⟨σε⟩
Cor. ‖ 7 (23) διαλύῃ οὖν Lem. ‖ **37** 1 (25) Εἴθισον A ‖ **38** 1 (136, 3) 136
νευροπαστοῦν A ‖ (4) ἔνδον (ο corr.) ἐγκεκρυμένον A ‖ ῥητορεῖα
R. ‖ 3 (7) σκεπάστρῳ R.; σκευαρίῳ Kron. ‖ 4 (10) ἢ A.

XI.

1 1 (19) καρπουμένη Lem. ‖ (19—20) τοὺς . . . καρποῦνται et
(21—22) ὅπου . . . ἐπιστῇ del. Nauck ‖ 3 (137, 2) τὸ σχῆμα αὐ- 137
τοῦ] verbum velut '*examinat*' desiderari adn. Couat ‖ (7) ὁπω-
σονοῦν (!) Menag. ('fort. ὁπωσοῦν' Sch.) ‖ 4 (11) ὥσπερ καὶ τοῦ
νόμου Lem. ‖ **2** 1 (14—16) καταφρονήσεις· ἐὰν . . . ἥττων εἶ, δ.
Lem. ‖ (16) νὴ Δί', ἐντραπήσῃ Menag. ‖ (17) τὸ ἀνὰ λόγον A ‖
ποιήσῃς Mor. ‖ 2 (21) δὲ A ‖ **3** 1 (22) ἐὰν δέῃ, (ἤδη) ἀπολ. Gat. ‖
2 (25) ἄρχηται Rend. ‖ **4** (138, 2) ⟨ὅρα⟩ ἵνα Gat. ‖ καὶ del. Rend. ‖ 138
4—5 (2—3) παύου ⟨σεαυτὸν ἐρωτῶν,⟩ τίς σου R. ‖ **5** (3) καλῶς]
ἄλλως Upt.; ('subintellegendum') R. ‖ **6** 1 (8) [et 9?] ὅτι] ἵνα vel
ὅπως R. ‖ οὕτως A ‖ (9—10) ὅτι] ὥστε . . . ἄχθεσθαι Rend. ‖
(10) ἄχθησθε R. ‖ 2 (10) οὕτω A ‖ 3 (13) ἐστι A ‖ (15) δὲ T (corr.
Bas.) ‖ (18) πράγμασι T (corr. Bas.) ‖ θυμέεσθαι Bas., unde θυ-
μεῖσθαι Gat.; θυμοῦσθαι ⟨χρεών⟩ Cor. ‖ (20) βίον Bas. ‖ τάχυν
A ‖ 4 (23) διὰ τῆς εὐθ. Cor. ‖ εὐθυρημοσύνης A ‖ (24) ταύτην R.;
ταὐτὸ Stich, sic vel ταὐτὰ Lem. ‖ (139, 1) ⟨καὶ⟩ ἢ Rend. ‖ 5 (2) 139
ἐπίστησον del. Menag. ‖ 6 (4) ἀγνοῆται A ‖ (5) ἀπέβλεψε T ‖ **8** 2
(13) ἀποπέπτωκε T ‖ 3 (15) ἀποτραφείς Bas. ‖ 4 (19) συμπληρώ-
ματος Jun. ‖ γενέσθαι Cor. ‖ 5 (20) τὸ] τοῦτο Menag., del. Sch. II ‖
(21) ⟨τὸ⟩ προσχωροῦν vel ⟨τὸν⟩ προσχωροῦν ⟨τὰ⟩ R. ‖ (24) φυτουρ-
γοί ⟨, ὥσθ' ⟩ Lem. ‖ (24—25) ὁμοθαμνεῖ μέν, μὴ ὁμοδογματεῖ δέ R.,
Mor. et (μὴ ὁμοδοχμοῖ δέ) Reche ‖ μὴ ὁμοαυξεῖν vel ὁμοπαθεῖν
δέ Boot; μὴ ὁμοσωματεῖν δέ Salm.; μὴ ὁμοσχηματεῖν δέ Gat. ‖
9 1 (140, 1) ἀποτρέψασαι p_4 ‖ (2) οὕτω X plerique ‖ (6) πραότα- 140
τος B pr. ‖ 2 ἀσθενοῦς Rich. ‖ (7) ὥστε l_4 p_6 ‖ **10** 2 (13) τελειω-
τάτη Cas. tac. ‖ **11** (21) Μὴ οὐκ Cor.; Εἰ μὴ Stich; Ὅτι οὐκ
Hoffmann ‖ (22) θορυβοῦσίν σε A ‖ (23) ἐπέκεινα A ‖ κρῖμα Stich ‖
(24) κἀκ. μένει ἀτρ. post ἔρχῃ (v. 23) transtulit Gat. ‖ **12** (141, 1) 141
ψυχὴ Cas. tac. ‖ Σφαῖρα ὥς, ψ. Lem. ‖ αὐγοειδής vel αὐτοτελής
R.; αὐτοιδής Rend.; αὐτοειδές Pol. ‖ (2) συσπειρᾶται Rend. ‖

(3) *ἀλλ' ἀφωτὶ* A ‖ **13** 4 (14) *τὸ ἐπὶ ⟨σοί,⟩ τὸ τῇ φ.* R. ‖ (16) *γενέσθαι* Is. Casaub. (ad Pers. 3, 72) ‖ *δι' ὅτου δὴ*] *δι' αὐτοῦ ἀεὶ* R. ‖
142 **15** 2 (22) *ὅτι ποιεῖς, ἄ:, τοῦτο* Nauck ‖ 3 (23) *αὐτὸ* Gat. ‖ (142, 1—2) *εὐθύς· ⟨οὖ⟩ ἡ φ. τ. ⟨γνησίως⟩ ἠχεῖ, ἐκεῖ εὐθὺς . . . ἐξ-έχειν* R. ‖ *φωνή*] *φρὴν* Cas. ‖ *φωνή· ὁποῖον ἔχει* (vel *τοιοῦτον ἔχει*); vel *τοι. ἔχειν* (sive *εἶναι*) Gat.; *φ. τοιοῦτόν ⟨τι⟩ ἔχειν, ⟨οἷον⟩ εὐθὺς . . . ἐξέχειν* Cor.; *φ.· τοι. ἔχει ⟨καὶ⟩ εὐθὺς . . . ἐξέχει* Stich; *τοιαύτη καὶ ἐν τ. ὅ. ἐξέχειν* Lem. ‖ 4 (4) *γράσσωνα* A ‖ (6) *σκαλμή* (*ἐστιν*) A; *σκάλμή* (*ἐστιν*) T; *σκαληνή* Xylander in adn. Bas.; *σκαιά* Boot; *σκαμβή* Salm.; *ὀξαλμή* Schmidt ‖ 6 (8) *ἔχουσιν* T ‖ **16** 1 (10) *δὲ* del. Mor.; *Κάλλιστα δὴ ζ.* vel *Καλλίστη δή, ζ.* Rich. ‖ 2 (12) *ὁδικῶς* R.; *⟨μὴ⟩ ὁλικῶς* Cor.; *μεθοδικῶς* Lem. ‖ (14) *ἐνποιεῖ* A ‖ (17) *κἄν που λάθῃ ⟨γραφέν⟩* R.; del. haec verba Lem. ‖ (18) *προκοπή* Lem. ‖ 3 (19) *ἄλλως ἔχει* Sch. (de cod. A lectione male instructus; unde *ὅλως ἔχει* Cor.); *⟨οὐκ⟩ ἄλλως ἔχειν* Rend.; *⟨καὶ⟩ ὅλως ἔχειν* Jackson; *⟨εἰ οὐκ⟩ ἄλλως ἔχει* Lem. ‖ *⟨πρὸς⟩ ταῦτα* R. ‖ *μὲν*] *μήν ⟨σοι⟩* Lem. ‖ (20) *ἔσται σοι*
143 Gat. ‖ (21) *ἔστι* A ‖ **17** (24—143, 1) *ἕκαστον ⟨τῶν⟩ ὑποκ. καὶ ἐκ τίνος εἰς τί μ.* Nauck ‖ *τίνων ἕκαστον συγκείμενον* Cor.; *τίνων ἑκάστων σ.* Jackson ‖ **18** 1 (143, 3) *Καὶ* del. Gat. ‖ (5) *προσθησόμενος* B ‖ *γέγονας* Upt. ‖ 3 (10) *τἄλλα* bis scr. in A ‖ *ἐπικειμένας* R.; *περικειμένας* Schmidt ‖ (11) *ἔχουσι* A ‖ *ποιοῦσι* T ‖ 7 (18) *ἄλλως* Gat.; *αὐτὸς* Mor. ‖ (19) *τινῶν γε* Mor. ‖ (20) *ἕξιν*
144 *⟨τὴν⟩* Cor. ‖ 8 (22) *ἁμαρτάνουσι* T ‖ 9 (144, 2) *καταληκτικῶς* R.; *καταπληκτικῶς* Lem. ‖ 10 (4) *πάντ'* Zon. ‖ 11 (5) *ἐκεῖ* R. ‖ 13 (8) *ἄρης* Cor. ‖ (10—11) [*καὶ*] *παντοίως* Lem. ‖ 14 (11) *ὅσῳ*] *ὅτι* anon. apud Menag.; *ὡς* Cor. ‖ 16 (16) *εὐμενῆς* A ‖ *αὐτῷ ⟨ὢν⟩* R. ‖ (17) *εὐχολῶν* aut *ἐγχολῶν* Menag.; *εὐκόλως* Rich.; *εὔκολος* Lem. ‖ (20) *βλάψῃ* Rich. ‖ 17 *δεικνῦναι* T ‖ (21) *ὁδικῶς* R.; *φιλικῶς* Sch. II ‖ (22) *συναγγελάστικα* A ‖ 18 (23—24) *φιλοστόργως καὶ ἀδήκτῳ* Gat.; *φιλοστόργῳ καὶ ἀδήκτῳ* Rich. ‖ (25) *ἵνα* T ‖ *ἀλλ' ἤτοι*] *ἀλλ' ἀεί τοι* sec. Cas. versionem angl. Gat.; *ἀλλ' ἦκα* (!) Reche; *ἀλλ' ὄντως* Scaph.; *ἀλλὰ λαλητέον* vel *ἀλλ' ἰτέον*
145 Kron.; *ἀλλ' ἤ τοι* Fourn. ‖ (25—145, 1) *καὶ ἐὰν ἀλλ' οἵτινες περιεστηκῶσι* A; 'deesse videtur disiunctionis membrum alterum' Gat.; *⟨ἢ⟩ καὶ ἐὰν κτλ.* R. (idem Schultz, qui lacunam post *περιεστήκωσι* not.); *καὶ ἐᾶν, ἄλλοι ⟨εἴ⟩ τινες π.* Lofft; *ἢ ⟨ἐᾶν⟩ καὶ ὅταν ἄ. τ. ⟨οὐ⟩ περ.* Scaph.; *ἐὰν ἄ. τ. π.* Rend. ‖ 21 (8) *νευρῶν* A ‖ 23 (12) *ἀμφοτέρως* Lem. ‖ 24 (14) *λαβέ* T ‖ *τὸ ἀξιοῦν μὴ* Gat. ‖ 25 (16) *τοιούτοις* Cor. ‖ **19** 1 (18) *Τέτταρας* p_6 pr. ‖ (19) *ἀποληπτέον* Cas.; *ἀπολειπτέον* (!) Menag. ‖ 2 (24) *ὀνειδ.*] *συνειδήσεις* Gat. ‖ *ὑποκατακλινουμένου* A ‖ (26—27) *τούτου βραχείαις ἡδοναῖς* Nauck; *τούτου τραχείαις ἢ λείαις ⟨κινήσεσιν⟩* Fourn.; *τούτου*
146 *τραχείαις φαντασίαις* Lem. ‖ **20** 1 (146, 1) *ὁ* A ‖ *μὴν* Oxon. ‖ (3) *περικρατεῖται ἐντ. ὑπὸ* Cor. in Add. ‖ 2 (5) *καίτοι*] *καὶ τὰ* Bas. ‖ *ἕστηκεν* A ‖ 3 (7—8) *καταταχθῇ σὺν βίᾳ,* Leop. ‖ 4 (11—12)

ἀλλ' ἃ μόνα vel *ἀλλὰ μόνα ⟨ἃ⟩* Cas., Gat. ‖ 6 (16) *δυσχεραίνει*
T ‖ 7 (19) *ἐν εἴδει*] *εἴδη* Menag., R. ‖ (20) *εὐκοινωνισίας* A ‖
πρεσβύτα⟨τα⟩ τῶν Leop.^{m} ‖ **21** 4 (147, 4) *ἀπευθήνων* T ‖ *τὰς* 147
om. v_3 ‖ (5) *ἀποδύσῃ* p_4 ‖ **22** (6) *κατοικίδιον καὶ τὸν ὀρεινόν*
Fourn. ‖ (7) *τούτων* Cor. ‖ *διασώβησιν* A ‖ **23** (8) *καὶ*] del. R.;
δὲ Cor. ‖ (9) *παιδίων δείματα* del. Mor. ‖ **24** (10) *⟨Οἱ⟩ Λακ.*
Lofft ‖ **25** (13) *Τὸν Περδίκκαν ὁ Σ. παρῃτεῖτο μὴ* R. ‖ (14) *ἵνα* T ‖
26 (16) *τοῦ Ἐπικούρου* Gat.; *τοῦ Ἐφεσίου* Reche ‖ (17) *τινὲς* A ‖
27 1 (19) *ἱ πυθαγόριοι* A ‖ *⟨ἐκέλευον⟩ ἀφορᾶν* R. ‖ (20) *κατὰ* om.
Oxon. ‖ **28** (148, 2) *προῆλθε* T ‖ (3) *ἑτέροις* A ‖ **30** (7) *οὖλος* A ‖ 148
31 (8) 'erat qui mallet *Ἐμοί*' Sch. ‖ **33** (10) *Λύκον* A ‖ (11) *τὸ* om.
Gat. tac. ‖ **34** (12) *δεῖ* in l_4 legi falso indicavit, qui codicem
in Schultzii usum contulit ‖ *ἔλεγεν*] *ἐκέλευεν* Menag., R. ‖ (13)
ἀπαθάνῃ A, *ἀποθάνῃ* z ‖ (13) *δυσφημά ⟨ἐστι⟩* Upt. ‖ *ἔφη*] *ἔχει*
v_2; del. Mor. ‖ (15) *τοὺς* om. Gat. tac. ‖ **35** (17) *ὄφαξ* A ‖ (18)
ἀλλὰ A ‖ **36** (19) *ηστὴς* A ‖ *τὸ τοῦ Ἐπικτήτου* del. Rend. ‖ **37** (21)
δεῖν ἔφη Cor.; *δεῖ, ἔφη,* Rend. ‖ *εὐροεῖν* R. ‖ (149, 1) *ἐκκλήσει* A ‖ 149
38, 39 (4—5) *ἢ μή, ⟨ὡς⟩ ὁ Σ. ἔλ. Τί* Gat. ‖ **39** (5) *Ὁ* om. A
(*σ* add. rubr.) ‖ *ἔλεγε* T ‖ (8) *μάχεσθαι* A pr., ut vid.

XII.

1 3 (18) *ἔφερεν* A ‖ (20) *τἀληθῆ* A (*λ* corr.) ‖ 4 (22—23) *circum-
datae . . . carnis* Xyl., unde *περιτετραμμένου* eum legisse putat
Gat. ‖ 5 (150, 1) *γίνῃ* Rend. ‖ *πάντα*] *κἂν* Sch. ‖ (3) *τιμήσῃς* A 150
(*η* alt. corr.) ‖ *εἰ καὶ τὸ ζῆν παύσεσθαί ποτε μὴ φοβηθῇς* Menag. ‖
(5) *γενήσαντος* A ‖ **2** 1 (8) *ὑλικῶν* A (*λ* corr.) ‖ (9) *καθαμμάτων*
Rich. ‖ *μόνα* l_3 ‖ *γὰρ* om. x ‖ (10, 11) *τῷ ἐξ αὐτοῦ . . . ἐρρυη-
κότι καὶ ἀπωχετευμένῳ* censor Schultzii in „Neue Allgemeine
Deutsche Bibliothek" LXXIII, 441 ‖ 2 (12) *πολλὸν* (*-ὴν*) y ‖ 3 (13)
μὴ] *μὲν* Menag.; del. Mor. ‖ *τὰ μὴ* v_3 ‖ *μήπου* Gat. ‖ (14) *εὐθῆτα*
A ‖ (15) *σκευὴν* Cor. ‖ *ἀσχολήσεσται* T (corr. Bas.); *εὐσχολήσεται*
Gat. marg. ‖ **3** 2 (17) *τἄλλα* T ‖ (18) *κυρίωσον* A ‖ 3 *ἐὰν οὖν* Cas.
tac.; *καὶ ἐὰν* Stich; *ὃ ἐὰν* (= lat. *quodsi*) def. Schmidt ‖ (20) *⟨οἱ⟩
ἄλλοι* Mor. ‖ *καὶ ὅσα* Gat. ‖ (21) *ταράσσει* (sine *σε*) Mor. ‖ (23) *περι-
ρέουσα* A ‖ (24) *⟨καὶ⟩ καθαρὰν* Cor.; *καθαρὰν* del. Mor. ‖ (25)
⟨καὶ⟩ ἀπόλυτον Gat. ‖ 4 (151, 3) *τούτου*] *τοῦ σοῦ* aut *ταῦτα* R. ‖ 151
(4) *ποιήσῃς* A (*η* alt corr.) ‖ (5) *ἐμποδόκλειος* A ‖ (6) *σφαῖρ' ὡς*
Salm. ‖ (7) *ἐκμελετήσας* R. ‖ (9) *ἵλεως* Gat. tac. ‖ **4** 1 (13) *ἐν*
om. z ‖ 2 (14) *μηδὲ* Bas. ‖ (16) *γινώσκων* Menag. ‖ **5** 1 (19) *ὧς* A ‖
(22) *συμβόλεα* A ‖ *πλεῖστα* Gat. tac. ‖ (152, 1) *ἀποθάνωσι* T ‖ 152
2 (2) *ἄρα καὶ* del. Cor. ‖ (3) *ἔχειν* Lem. ‖ *ἑτέρως* A (*ω* corr.) ‖
(3—4) *ἐποίησε ἂν* Menag. ‖ 4 (6) *πιστούσθω* A (*στ* corr.) ‖ (7) *γε-
νέσθαι* Cor. ‖ 5 *περιζητῶν* Rend. ‖ (8) *ἐδικαιολογούμεθα* R. ‖
(9) *εἰσιν*] *ἦσαν* Rich. ‖ **6** 1 (12) *θιζε* A pr., *Εἴθιζε* rubr. ‖ *⟨πρὸς⟩
ὅσα* R. ‖ **7** (18) *αἰσθένειαν* T ‖ **8** (22) *τίς ὁ*] *πῶς* (vel *ὅτι*) *πᾶς
τις* Gat.; *τίς οὐχ* Rich. ‖ **9** (24) *σ'* (vel *σε*) *εἶναι δεῖ* Rend.; *δεῖ*

εἶναι Jackson; δέ σ' εἶναι δεῖ Lem. ‖ (27) ἤ ⟨ὡς⟩ Menag. ‖
153 ἑαυτὸν Lem. ‖ **10** (153, 1) Δεῖ αὐτὰ Cas.; Ὁποῖα αὐτὰ Cor.; Τίνα αὐτὰ Stich; Τί αὐτὰ Pol. ‖ **12** 1 (6) Τὸ ἑξῆς τῇ φύσει c. 11 adtr. Cas., del. Kron. ‖ ⟨Εἰ γίγνεται⟩ τὸ ἑ. τ. φ. aut Τὸ ἑ. τ. φ. ⟨ἀπολαβόντι⟩ R. ‖ τῇ φύσει] μήτε φύσει Menag. ‖ μέμφεσθαι Rich. ‖ (8) ὥστε T ‖ **13** (9) ⟨οὐ⟩ γελ. Cor. ‖ **14** 1 (11) τοι A ‖ ἀνάγκης m_1 ‖ τάξις del. Lem. ‖ (12) *confusio inanis* Xyl.; ἀκιότητος Lugd.; unde adn. ἀκιώτατος et εἰκαιότατος Gat. ‖ 2 (13) ⟨ἐν⟩ ἀνάγκῃ v_3 ‖ ἀντιτείνῃς Gat. tac. ‖ 5 (18) τῷ σαρκίδιον A pr. ‖ 19 παρέχει p_4 pr. ‖ **15** ἤ] τί (vel ἤ del.) R.; ἡ Cor. ‖ (19—21) [ἤ] . . . φανεῖ . . . ἀποβαλεῖ Rend. ‖ **16** (23) ἥμαρτέ ⟨τις⟩ Gat. ‖
154 (154, 1) ὅ τι R.; ὅτι ⟨μὴ⟩ Cas.; ὅτι ⟨οὐ⟩ Cor. ‖ (2) ⟨οὐ⟩ κατέκρινον Rich. ‖ 2 (7) ἀνακαῖα A pr. (corr. manu rec.) ‖ **17** 2, **18** (10) ἡ γ' ἀφορμή Fourn. ‖ ἔστω. Εἰς Cas.; ἔσω. Εἰς Cor. ‖ σου ἔστω εἰς τάδε πάντῃ ἀεὶ ὁρᾶν vel σου ἀβίαστος εἰς τὸ πᾶν ἀεὶ ὁ Gat.; ἐπὶ σοί ἐστι vel σή ἐστι εἰς κτλ. Reche; σὴ εἰς τ. πᾶν. ἀ. ὁ. Sch. in vers.; σου ⟨τίς⟩ ἐστιν εἰς τ. π. ἀ. ὁ. Couat legisse videtur; σου οὕτως ἴτω εἰς τὸ πᾶν. Ἀεὶ Lem. ‖ (13) ἀφοράν A ‖ **19** 2 (17) δάνοια T; ἐν διανοίᾳ R.; ἐν τῇ διανοίᾳ Cor. ‖ **21** 2 (24) πάντα
155 Bas. ‖ **23** 1 (155, 1) Βία A ‖ 6 (15) οὕτως A ‖ **24** 1 (18) ⟨πρῶτον⟩ ἐπὶ Lem. ‖ (19) εἰ] del. Mor., ἵνα Schmidt; ⟨ὅτι εὖ ποιεῖς,⟩ εἰ Lofft ‖ 2 (23) σπειρήματος vel σπορεύματος vel σπερματώσεως Gat. in comm., σπορήματος in marg. ‖ (25) οἵα A ‖ διάλυσις
156 Sch. II ‖ 3 (27) ὅση ⟨ἐστὶν⟩ κατανοήσαις Rend. ‖ (156, 1) καὶ ante ὅτι del. Gat. ‖ (2) ταὐτὰ] κἀνταῦθα ὄψῃ R. ‖ ⟨καὶ⟩ τὸ ὀλιγ. Cor. ‖ 4 (2—3) *hisne superbimus* Xyl.; *quis in iis fastus*. Bas.; ἐπὶ τούτου τίς ὁ τῦφος; R. ‖ **25** (4) κωλύσων Nauck ‖ **26** 1 (8) ⟨καὶ πᾶν⟩ τὸ ἁμ. Lem. ‖ ἁμαρτᾶν μὲν οὖν A ‖ (10) ⟨καὶ⟩ τοῦ Cor. tac. ‖ 2 (13) ἐκεῖθεν] ἐκ τούτου adn. Lugd. ‖ ἐρρύηκε T ‖ ⟨καὶ⟩ τοῦ Cor. ‖ (16) παντ' T ‖ **27** 1 (20) ποῦ] τί Lem. ‖ 2 (23) Φάβιος Κασιλίνου Lem. ‖ *Lucius Lupus* Xyl.; Σαλλούστιος Κρῖσπος Lem. ‖ (24) ἐν ταῖς Καπύαις Cor. ‖ de Stertinio, ut de Stoico, dub. Lem. ‖ (25) καὶ Οὐ. Ῥ. ἐν Καπρ. Reche ‖ Καπρέαις
157 Gat. ‖ ἐν Ἀλσίῳ (vel ἐν Οὐηίοις) Ῥοῦφος Lem. ‖ 2 (157, 2) φιλοσωφώτερον A pr. ‖ 3 (4) aut ὑπὸ ἀτυφίας aut ἐπὶ ἀτυφίᾳ Gat. ‖ τύφος A; om. ed. Wollii, del. Cor. ‖ **28** 1 (7) οὕτως A ‖ **29** 2 (15) ὅλης ⟨δὲ⟩ τῆς Lem. ‖ 3 (16) ἀπολάβειν A ‖ **30** 5 (24) τὸν νοῦν συνέχει] τὸ σύννουν (συν)έχει vel τὸ συννεῦον (vel τὸ ἑνοῦν) ἔχει Cas. ‖ συνέχῃ A pr. ‖ (25) αὐτὰ] κάτω αὐτὸν R. ‖ βρίθον A ‖ post
158 βρῖθον lacunam notavit Cas. ‖ 6 (26) γίνεται del. R. ‖ **31** 1 (158, 1) Τί ἐπιζητεῖς τὸ δ. Reche; Τί ἐ. τῷ (vel ἐν τῷ) δ. Rich. ‖ ⟨οὐ⟩ ἀλλὰ R.; ἆρα Rich. ‖ αἰσθίνεσθαι T (corr. Bas.) ‖ (2) τὸ λεσχηνεύεσθαι Cas. (verbis τὸ φωνῇ χρῆσθαι; ut glossemate expuncto); τὸ ⟨μὴ⟩ λήγειν αὖθις Cor.; τὸ λέγειν αὖθις Rend. ‖ (3) διαπνεῖσθαι Lofft, Jackson ‖ 2 (4) ἐπὶ ⟨τὸ⟩ τελ. Stich ‖ (6) ἀτιμᾶν Couat ‖ (7) στερήσει τι αὐτοῦ Lem. ‖ **32** 1 (9) ἐναναφανίζεται Gat.

tac. ‖ **33** 1 (15) ⟨φέρει⟩ καὶ πῶς Menag. ‖ 2 (16) λοιπὰ ἀπροαίρετά ἐστιν· εἰ ἀπροαίρετα, νεκρά Cas.; λ., εἴτε προαιρετὰ ἢ ἀπροαίρετά ἐστιν, ν. Gat.; λ. ἀπροαίρετά ἐστιν (reliquis omissis) R. ‖ **34** (18) Ὅρος θανάτου A ‖ (19) καὶ pr. om. v_4 ‖ **35** (21) Ὧι om. A spatio relicto (τ add. rubr.) ‖ (23) ἐστίν A ‖ **36** 1 (159, 1) ἴσον T ‖ 2 (3) ἡ 159
alt. om. Gat. tac. ‖ ἀπολύει Gat. tac. ‖ (4) χορηγός Nauck ‖ 3 (5) ἐν] ἓν A ‖ (6) δρᾶμα ἐστὶν A.

INDEX NOMINVM ET LOCORVM

INDEX VERBORVM

a. = accusativus
d. = dativus
g. = genetivus
m. = medium
n. = neutrum
p. = passivum.

uncis rotundis ( ) inclusa sunt, quae in locis poetarum et scriptorum a solo Antonino servatis leguntur.
uncis quadratis [ ] inclusa sunt, quae in libris vitiose scripta leguntur.
uncis obliquis ⟨ ⟩ inclusa sunt, quae coniecturis restituta sunt.
asterisco notata sunt verba, quae in Suidae lexico nondum breviato olim explicata fuisse veri simile est; cf. praef.